HISTORIA ORIENTALIS: AUTHORE GREGORIO ABUL-PHARAJIO, MALATIENSI MEDICO: HISTORIAM...

Digitized by Google

LI
C
32

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
LI
C
32
NAPOLI

Digitized by Google

Ll
C
32

Digitized by Google

Digitized by Google

HISTORIA ORIENTALIS:

AUTHORE

GREGORIO ABUL-PHARAJIO,

MALATIENSI MEDICO:

Hiſtoriam complectens Univerſalem,

A mundo condito, uſq; ad tempora Authoris,

Res Orientalium accuratiſſimè deſcribens.

Arabice edita, & Latine verſa,

Ab EDVARDO POCOCKIO,

Linguæ Hebraicæ in Academia Oxonienſi Profeſſore Regio, necnon in eadem L. Arabicæ Prælectore, & Ædis Chriſti Præbendario.

OXONIÆ,

Excudebat *H. H.* Proſtant apud *Rob. Scott*, ad Inſigniá Principis, in vico vulgo vocato Little-Britain. M. DC. LXXII.

Digitized by Google

Sereniſſimæ Majeſtati

CAROLI II,

D.G. Angliæ, Scotiæ, Franciæ, & Hiberniæ Regis Potentiſſimi, Fidei Defenſoris, &c.

AUGUSTISSIME REX,

QUOD *non ſine optima ratione ab* Arabibus *dictum eſt,* السلطان ذل الله في الارض Regem Dei umbram in terris eſſe; *id nos, Majeſtatis Tuæ ſubditi, experiendo cognovimus: quibus gravi calamitatum æſtu, Te ſubducto, miſerè vexatis & penè confectis (à quo haud aliud ſperare, nedum reperire potuimus remedium,*

quàm quod ſolet المستغفر من الرمضا الي النار à moleſto Solis ardore ad ignem confugiens) *Tua demum præſentia refugium attulit, & refrigerationem. Quanta in Te reduce beneficia in nos contulerit Deus Opt: Max: cujus Tu in terra vices geris; quàm manifeſta præſentiæ & bonitatis ſuæ indicia, dum Te nobis reſtituit, exhibuerit, nemo eſt qui non gratus agnoſcat, niſi qui ſuam ſibi felicitatem invidet. Idoneum præbent quæ ad Te ſpectant, (omnia miraculis plena) ſi qua alia, hiſtoriæ argumentum: ac deberet certè, qui hoc in genere dignum Majeſtate Tuà munus afferre vellet, res à Deo pro Te & per Te geſtas literis conſignare, & Te Tibi legendum proponere. Nec defuturos ſpero qui eas pro materiæ dignitate exornatas, ſeræ poſteritati admirandas, tranſmittant Mihi, tam arduo negotio impari, liceat Majeſtati Tuæ rerum ab aliis geſtarum hiſtoriam, ex* Arabica Latinam *factam, offerre: ex qua facile percipi poterit quantum ſemper â Deo be-*

neficium habitus ſit Rex bonus; nec unquam populo felicitatem certiorem, vel libertatem gratiorem extitiſſe, quam ſub Rege pio; nunquam floruiſſe magis imperia, quàm cum ſua Principibus ſarta tecta conſervaretur Majeſtas; nihil unquam magis illis fatale fuiſſe, quàm cum Majeſtas Principum apud populum vileſceret, vel qui parere debuiſſent, ſuos egreſsi limites, Illius munus invaſerint.

Tenue eſt quod affero munuſculum, & longè infra, cùm faſtigii Tui celſitudinem, tum officii mei debitum; ſed quod à grato animo, ſincerique obſequii affectu profectum, (cum nihil majus habeam quo eos teſtatos faciam) benigne à Majeſtate Tua acceptum iri nequeo non ſperare: cum Ille, cujus exemplum Tibi unicè imitandum proponis, à tenuioris ſortis hominibus ſimilæ pugillum non minus acceptum habuerit, quàm, quas ditiorum greges ſuppeditabant, majoris pretii oblationes.

Deum Optimum Maximum veneror, ut

eodem

eodem providentiæ miraculo, quo Te poſt tam varios caſus; poſt tot rerum diſcrimina incolumem reſtituit, diu omnibus bonis cumulatum, & ab omni malo conſervatum ſoſpitet, Tibique diuturnum & proſperum in terris, æterni in Cœlis Regni arrham eſſe velit.

Sereniſſimæ Majeſtatis Tuæ

Humillimus ſubditus & ſervus

EDWARDUS POCOCK.

Digitized by Google

Præfatio ad Lectorem.

Gregorium *Abul-Pharajium*, cujus jampridem Specimen edidimus, integrum hic tibi exhibemus. Qui quis fuerit, & quando floruerit, non aliunde melius diſcimus, quam ex iis quæ de ſe & Patre ſuo ab ipſo in hiſtoria iſta, quam ad ſua uſque tempora perduxit, memoriæ prodita ſunt. *Malatienſem* patria fuiſſe, religione *Chriſtianum*, Medici filium, cui nomen *Ahronem* fuiſſe indicat libri titulus, unde & illi agnomen ابن ܚܟܝܡ *Ebn Hacim*, (ſeu ܚܟܝܡܐ *Hacima*, ad linguæ *Syriacæ* normam) i. e. *Medici filius*. Nec dubito eundem eſſe quem *Ebn Hariri Tacritenſis*, in libro de Fundamentis Religionis *Chriſtianæ*, nomine *Abul Pharagii Abdallahi* ابن الطيب *Ebnol Taiyeb* ſæpius laudat, & pro الطيب *AlTaiyeb*, reponendum الطبيب *AlTabib*, quod & *Medicum* ſonat. Appellari etiam ابن قف النصراني *Ebn* (i. filium) *Koph AlNaſrani*, ſeu *Chriſtianum*, à *Judæo* quodam in exemplari hujus operis Manuſcripto notatum reperio. In præfatione Bibliorum πολυγλώττων ex editione *Pariſienſi*, ut & alibi ab *Abrahamo Ecchellenſi*, *Gregorii Bar Hebræi Syri* nomine cita-

tur,

tur, cujus appellationis rationem ne conjectando quidem aſſequi poſſum. Quam ſibi literarum gloriâ famam comparaverit, teſtantur ſplendida illa quibus à Librariis, qui opera ipſius deſcripſerunt, inſignitur elogia: qualia (ut illa quæ in libri titulo ſe offerunt omittamus) ſunt ملك العلما وتاج الفضلا محل المشكلات الخفية من الكلمات الالهية *Rex Doctorum, corona excellentium, dubiorum in Theologicis occultorum* ἐπιλυτὴς, وحيد العصر وفريد الزمان *Unicum ævi decus, & ſeculi Phœnix*; quæ & *Syriace* expreſſa in titulo Grammaticæ *Syriacæ* ab ipſo conſcriptæ מלך ידועהנא *Rex Doctorum*, & מפרינא דמדנחא *Doctor Orientis*; &, quod majoris apud me momenti eſt, quod ad calcem alterius duorum, quibus uſi ſumus in his edendis, exemplarium, adſcriptum reperi مصنفه ابو الفرج بن حكيما كثير الاطلاع وحصل علوما شتي واتقنها وانفرد بالطب في زمانه حتي شدت اليه الرحال بارض المغرب كان عيسويا واخذ منه كثير من فضلا المسلمين *Author hujus libri*, AbulPharajius Ebn Hacima, *vir fuit multæ lectionis, variiſque ſcientiis inſtructus & penitus imbutus; Artis* Medicæ *peritia adeo tempore ſuo eminuit, ut ad eum è plagis Occidentalibus itinera inſtituerentur: Chriſtianus fuit, à quo tamen multi è* Moſlemiorum *eximiè doctis didicerunt*. Quæ ſi *Ebn Chalecani*, authoris celeberrimi, qui de vitis Virorum Illuſtrium ſcripſit, manu exarata fuerint, (ut ibidem alterius manu, ni me fallunt paulo obſcuriora literarum veſtigia, notatum eſt) vel ex eodem deprompta, teſtimonium eſt omni exceptione majus. Addit idem (quiſquis fuit) وقيل انه عند موته رجع عن الاعتقاد العيسوية

العيسوية *Et dicitur ipſum morti propinquum à profeßione Chriſtiana deſciviſſe.* At non ab aliis hoc dictum videtur quàm ab iis qui tantam eruditionem *Chriſtianis* inviderent. Si Apoſtatam egiſſet, nequaquam eum tanto honore, ſed Anathematis potius & diris proſecuti fuiſſent Chriſtiani, apud quos אבון קדישא *Pater noſter Sanctus*, & ريس روسا, الامة النصرانية *Chriſtianorum Princeps primarius*, & خلاصة نضار الملة اليعقوبية *Secta Jacobitica puriſſima ſubſtantia*, etiam poſt mortem audit. Multa ſcripſiſſe videtur, è quibus nihil adhuc nobis videre contigit, præter Grammaticam *Syriacam*, & opus hoc Hiſtoricum; quod titulo مختصر الدول *Dynaſtiarum compendii*, inſignitum eſt in codice Manuſcripto, ſed manu recentiori; eoque in ſcriptis ſuis laudatum ab Authore non indocto, *Ebn Spahio*, qui & eodem exemplari aliquando uſus videtur: nam ipſius nomen notis quibuſdam ad marginem appoſitis ſubſcriptum reperitur. Ejus in laudem cedit, quod ab homine licet Chriſtiano profectum, dignum tamen viſum eſt quod & *Mohammedanorum* & *Judæorum* manibus tereretur, ut videre eſt è notis utriuſque ſectæ Lectorum quibus paſſim aſperſi ſunt exemplaris jam memorati margines, in quibus nihil ei, niſi quo magis commendatur, vitio vertitur: quod ſcil: de rebus quæ vel *Mohammedaniſmum* vel *Judaiſmum* ſpectant liberius aliquando quam illi vellent, loquatur; quo nomine dum ab uno culpatur, alium aliquando defenſorem invenit, ut è verbis in notis ad ſpecimen Hiſtoriæ *Arabicæ* p: 193. allatis liquet. Sed nec Orientalibus ſolis placuit; poſſem & è noſtris magni nominis teſtes proferre qui cal-

culo ſuo approbarint, opus utiliſſimum eſſe, & quod lucem videret digniſſimum: inter quos minime ſilentio mihi prætereundus eſt Clariſſimus & Doctiſſimus, mihique dum vixit amiciſſimus, *Gerardus Langbainius*, qui editionis hujus ſuaſor præcipuus fuit, & ſi diutius vixiſſet Promotor egregius fuiſſet; cui cum objicerem, eum in iis quæ de antiquiorum temporum rebus, *Græcis* præſertim & *Romanis*, ſcripſit, nonnulla tradere, ab iis quæ in iſtarum gentium fide dignis ſcriptoribus reperiuntur, multum diverſa, hoc adeo ei vitio non vertendum cenſuit, ut mirari potius ſe diceret eum, qui linguas *Græcam* & *Latinam* non calleret, tantam iſtarum rerum notitiam habere potuiſſe, nec à vero longius abiiſſe. Nec certe ſponte vel per incuriam in his falſus videtur, ſed in errorem ab iis (ſequioris forſan, apud *Græcos* ævi) ſive authoribus, ſive Interpretibus, inductus, qui & alios pleroſque Orientalium ſcriptores fefellerunt. In iis quæ *Mohammedis* tempora ſequuntur, ad fidem ei adſtruendam non parum facit, quod, cùm de Hiſtoria *Alis Ebno'lAthiri* pronunciet *Ebn Chalecan*, eſſe illam من خيار التواريخ *è præſtantiſſimis hiſtoriarum*, in iis quas videre contigit operis iſtius partibus (integrum enim mihi nondum viſum) Noſtrum hunc ad amuſſim fere in omnibus convenire reperimus. Magni iſtius Imperii *Jingizchanici*, ſeu *Tatarorum Mogulenſium* (quale vix ſolem aliud vidiſſe, ait; ejuſque, tanti licet, tam craſſam apud *Europæos* ignorantiam, famæ obliquitati imputat *Schickardus*) ſub quo vixit, multorumque ab iis geſtorum teſtis αὐτόπτης fuit, ortum & progreſſum adeo luculenter diſcribit, ut vel eo ſolum nomine,

luce

luce frui & à Doctis legi dignus videatur. Quæ de illis narrat *Abraham Zacuth*, libri *Iuchaſin* Author, ut & alia apud ipſum multa, ex eo deſumpta fuiſſe, Doctum quendam *Judæum Conſtantinopoli* monuiſſe memini, & legenti facile patebit. Sed nolo plura quæ Authorem tibi commendatum reddant, ſollicitè congerere: certum eſt enim te judicio tuo uſurum, & æquum eſt ut utare. Si quid à nobis præſtitum ſit quæras, ſcias nos duorum exemplarium fide, *Arabica* dediſſe; in verſione *Latina* illud ſpectâſſe, ut licet elegantiam forſan requiras, fidem non deſideres. Utraque ut, quam maximè fieri potuit, emendate prodirent in votis fuit; quæ ne prorſus irrita forent, in tanta operarum his in rebus imperitia, factum eſt ſedulâ curâ Doctiſſimi & Diligentiſſimi viri *Samuelis Clerici*, Academiæ Architypographi: cujus ideo libentius mentionem facio, quo ad opus, quod meditatur, Chronologicum & Geographicum, omnibus, qui Hiſtorias Orientales lecturi ſint, utiliſſimum futurum, perficiendum ipſius fidem obſtringam.

AMPLISSIMO PRÆSULI

REVERENDO IN CHRISTO PATRI AC. DOMINO

D. GILBERTO

EPISCOPO LONDINENSI,

Domino ſuo multis nominibus colendiſſimo.

QUanto ab aliquot retro ſeculis in pretio fuerint apud eos, penes quos ſumma tunc in Occidente rerum inſpectio fuit, literarum Orientalium ſtudia, quamque neceſſaria viſa ſit earum cognitio, neminem neſcire ſinit, quod à *Clemente* V. in Concilio Viennenſi decretum eſt, ut ubicunque
" Romanam Curiam reſidere contingeret, nec
" non in *Pariſienſi*, *Oxonienſi*, *Bononienſi*, & *Sal-*
" *mantino* Studiis, tenerentur viri Catholici ſuffici-
" entem habentes *Hebraicæ*, *Arabicæ* & *Chaldææ*
" Linguarum notitiam; duo viz. uniuſcujuſque
" Linguæ periti qui Scholas inibi regerent, & li-

 bros

" bros de linguis ipſis in Latinum fideliter tranſ-
" ferentes, alios linguas ipſas ſollicite docerent,
" earumque peritiam ſtudioſa in illos inſtructione
" transfunderent. Quid iſtis ſtatim temporibus, vel quid alibi locorum, ſive ſanctionis iſtius vi, ſive aliis de cauſis hoc in genere factum fuerit, nolo impræſentiarum inquirere; ſed me potius intra ea, quæ & temporibus noſtris propiora ſunt, & noſtram præcipue Academiam ſpectant, contineo. Ex quo Inclytus Rex *HENRICVS* VIII. Linguæ Hebraicæ Profeſſionem Oxonii inſtituit; ex quo Glorioſiſſimus ille Rex & Martyr *CAROLVS* I. eandem Ædis Chriſti Præbendâ auxit; ex quo Reverendiſſimus juxtà Eccleſiæ Antiſtes, & literarum Promotor Maximus, *Gulielmus Laud* Archiepiſcopus Cantuarienſis liberalitate ſua Arabicas etiam literas ibidem per omnia in poſterum ſecula doceri voluit, non defuiſſe ſtudiorum iſtorum Fautores & Patronos egregios, patet: ſed nec deeſſe nec defuturos, poſtquam genuinus, ut regnorum, ſic & Virtutum paternarum Hæres, Auguſtiſſimus *CAROLVS* II. non priùs Regnis ſuis redditus fuerit, quàm & Profeſſioni *Hebraicæ* quod in eam Sereniſſimi Patris munificentiâ collatum, temporum verò (quibus ſceleri & rapinis jus datum) injuriâ ſublatum fuerat, reſtitui juſſerit. Quod ut maturè fieret quantum curæ tuæ, Am-

plissime

pliſſime Præſul, tum pro ſingulari tua in iſtas literas propenſione, (quo nomine inter earum Patronos merito numerandus es) tum pro ſumma in me benevolentia, debeatur, non poſſum non gratus agnoſcere. Quæ ut me Reverentiæ tuæ jure obſtrictum reddunt, ita & ſpem faciunt munuſculum hoc ex Oriente petitum, quo debitam erga te obſervantiam meam teſtatam cupio, non ingratum tibi futurum. Breve quidem opus & mole perexiguum, ſed quo (ni vana me ſpes fallit) non pauci, qui in melioris notæ Hiſtoricis occurrunt, errores & detegi poſſint & corrigi: quod ſi patrocinio tuo honeſtare dignatus fueris, mihi ad alia, ſi Deus vitam & vires dederit, quibus ſtudia iſta promoveri poſſint, aggredienda, animos addideris.

Reverendæ Paternitatis tuæ

Cultor Obſervantiſſimus,

EDVVARDUS POCOCK.

Præfatio.

GRegorii AbulPharagii *opere, quod* Arabice *&* Latine *edendum ſuſceperam, ad umbilicum perducto, penſum mihi propoſitum abſolviſſe videbar; ac fidem liberaſſe: atque hic pedem figere ſtatueram, eaque quæ Authoris iſtius tempora ſequuntur, è recentioris ævi Hiſtoricis, qui nec pauci nec obſcuræ notæ apud* Arabes *reperiuntur, petenda relinquere. Verum cum animo reputarem, fieri poſſe ut multis, quibus iſta cordi ſunt, alios hoc in genere Scriptores conſulendi copia deeſſet, novo conſilio (ne quæ poſtea in iſtis partibus, quarum Hiſtoriam poſteritati commendatam voluit Vir Doctiſſimus, geſta fuerint, penitus ignota ſint) viſum eſt, quo aliqua illis lux præferatur, pulcherrimæ veſti* ذيل laciniam, *ſeu* limbum (*ut hujuſmodi appendices vocant* Arabes) *craſſioris licet fili attexere, in qua Hiſtoriæ ſeries ad noſtra uſque tempora deducatur: dum primo quem exitum habuerit decima illa,* Tatarorum *nempe* Mogulenſium, *ſub qua floruit Author,* Dynaſtia; *Deinde quinam*

illis quorum ab eo facta eſt mentio, Mamluci *&* Chalifæ *in* Ægypto *ſucceſſerint, uſque ad rerum ſummam ab illis ad* Othmanidas, *qui adeo late jam per* Aſiam, Africam, *&* Europam *dominantur, devolutam oſtendatur; eorum penes quos imperium fuit nominibus, & quibus imperarunt annis brevi quaſi tabella exhibitis; præmiſſa etiam Authorum, quorum ea in re ductum & fidem ſecutus ſum, nomenclatura.*

Authorum Nomina.

اسمعيل ابو الفدا صاحب حماة Iſmael Abu'lFeda Dominus *Hama, qui anno* Hejræ *ſexcenteſimo ſeptuageſimo ſecundo natus, ſeptingenteſimo triceſimo ſecundo denatus eſt.*

تقي الدين احمد المقريزي Takio'ddin Ahmed AlMakrizi, *Natus, ut ipſe in Hiſtoria teſtatur, poſt annum* Hejræ *ſeptingenteſimum ſexageſimum, i. e. teſte* Jalalo'ddino, *ſexageſimo nono; mortuus octingenteſimo quadrageſimo.*

Liber dictus مورد اللطافة Mauredo'llatapha, *in quo Chalifarum & Regum* Ægyptiacorum *hiſtoria continetur, à* Mohammede *nato uſque ad* AlMalec Aldhaher Jakmek Circaſſum.

Liber الجوهر الثمين AlJauhar AlThamin, *Unio pretioſus, de hiſtoria* Chalifarum, Regum *&* Soltanorum, *authore* ابراهيم بن محمد بن دقماق Abrahimo *filio* Mohammedis, *filii* Dakmaki, *qui ab* Abubecro Mohammedis *ſucceſſore orſus, deſinit in* Tumanbaio, *qui ad regnum in* Ægypto *evectus eſt anno nongenteſimo ſexto. Scripſiſſe videtur anno nongenteſimo octavo, ac tunc temporis* Mamlucorum *quà* Turcarum *quà* Circaſſorum *imperium ducentorum & ſexaginta annorum ſpatio duráſſe ait.*

ابو محمد مصطفي Abu Mohammed Moſtapha, *vulgo*

ألجنابي AlJannabii *titulo notus: Hiſtoriam ſuam perduxit ad annum* Hejræ *nongenteſimum nonageſimum ſeptimum, quo tempore imperavit* Morad Selimi *filius* Othmanida.

احمد بن يوسف Ahmed Ebn Yuſeph, *qui hiſtoriæ ſuæ quam* اخبار الدول واثار الاول Hiſtoriæ Dynaſtiarum & veſtigia Priſcorum, *vocat; finem impoſuit anno*, Hejræ *milleſimo octavo.*

Liber الروضة الزهية في ولاة مصر والقاهرة AlRauda &c. i.e. Pratum floridum de Præfectis Meſræ & Kaïræ, *Authore* محمد بن ابي السرور الصديقي Mohammede Ebn Abi AlSarur AlSadiki: *Hiſtoriam deducit ad tempora* Moradi *filii* Ahmedis Othmanidæ; *librum hunc à ſe compoſitum ait anno* Hejræ *milleſimo triceſimo ſexto.*

Argum

ARgun *Mogulenſium* Imperator (quem ad Imperium anno *Hejræ* poſt ſexcenteſimum octogeſimum tertio evectum tradit *Gregorius Abu'lPharagius*; at *Abul-Feda* ſecundo) mortuus eſt ſexcenteſimo nonageſimo, menſe *Rabia* priore: quem veneno à *Judæis* ſublatum ſuſpicati *Tatari* magnam eorum multitudinem interfecerunt. Annos circiter ſeptem imperavit, ab aliis injuſtitiæ, tyrannidis & crudelitatis nota ei inuritur, ab aliis ut juſtitia & moderatione inſignis prædicatur: magnæ fortitudinis & agilitatis miræ, adeo ut tribus equis ordine diſpoſitis primo adſtans ad tertium deſiliret.

Ei ſucceſſit كيختو *Caichtu*, vel mutata punctatione كنجتو (unde *Teixeræ Ganiatu*) *Abagæ* filius. Hic ob morum impuritatem cum *Mogulenſibus* exoſus eſſet, illi de eo è medio tollendo cum *Baidu* filio *Targihi*, filii *Holaci* conſilium ceperunt, & fugientem aſſecuti menſe *Rabia* poſteriori juxta *Abu'lFedam* & *Ebn Juſephum*, (at ſecundùm *Jannabium* priori) anni *Hejræ* ſexcenteſimi nonageſimi quarti, trucidarunt, cum circiter quatuor annis regnaſſet.

Succeſſit بيدو بن طرغيه *Baidu* filius *Targihi*, menſe *Jomada* priori anni prædicti: Is, *Kazano* cum eo de regno contendente, in prælio occidit, à ſuis proditus, fraude *Niruzi* cujuſdam: qui cum eos ad deficiendum pellexiſſet, veniâ ad *Kazanum*, cujus *Atabeg* ſive tutor fuerat, ac poſtea à *Baidu* detentus, proficiſcendi impetratâ, *Kazanum* ad ipſum vinctum mittendi prætextu, ollam ad eum in ſacculo ligatam miſit, juramentum ſe præſtitiſſe dicens; cum *Kazan* lingua *Tatarica* ollam denotet. Interfectus eſt menſe *Du'lHajja* anno ſexcenteſimo nonageſimo quarto, cum octo circiter menſes imperâſſet.

قازان *Kazan*. *Baidu* è medio ſublato ſucceſſit *Kazan Chan* filius *Argunis*; qui & *Mohammediſmum* amplexus *Mahmud* appellatus, teſte *AlJannabio*. Hic anno nonageſimo ſeptimo *Niruzum Atabegum* (ſeu regni procuratorem) morte multavit; ſuffecto in locum ipſius قطلو شاه *Kotlu Shaho*. Anno nonageſimo nono in *Syriam* contendens *AlMalec AlNaſerum Mohammedem Ebn* Kelaün *Ægypti* Dominum, qui ipſi obviam proceſſit, in fugam dedit, die *Mercurii* menſis *Rabia* prioris viceſimo ſeptimo; & *Damaſco*, civibus in fidem receptis, potitus eſt: inde in regiones Orientales rediit, *Syriâ* præfecto nomine *Kapjak* commiſſâ; quo deinde ad *Ægyptiorum*, qui audito Kazani abitu in *Syriam* reverſi ſunt, partes tranſeunte, *Tatari* qui in *Syria* erant eâ relictâ in Orientem contenderunt, & *Damaſcus* iterum in *Ægyptiorum* poteſtatem rediit. Anno ſeptingenteſimo Kazan denuo *Syriam* invadit quidem, ſed cum tribus circiter menſibus in *Halebi* ditionibus

tionibus ſubſtitiſſet, re infecta iterum ſe ſubduxit. Anno ſeptingenteſimo ſecundo copias in *Syriam* Kotlu-*Shaho* duce miſit: è quibus primo decies mille equites à copiarum *Ægyptiacarum* ducibus quibuſdam (inter quos fuit ipſe *Abu'l-Feda*) profligati; deinde & totus eorum exercitus fractus, fugatus, & peſſimè acceptus.

Sub finem anni ſeptingenteſimi tertii, decimo tertio *Shawali*, ſecundùm *Jannabium*, è vivis exceſſit Kazan cum annos octo & decem circiter menſes regnâſſet, in regione *Rai*; (propè *Hamdanum*, inquit *Jannabius*) inde *Tabrizam* tranſlatus in locum dictum *AlSham*. Multas enim urbes in Oriente extruxerat, quarum alias *Halebum*, alias *Damaſcum*, alias *Meſram*, ominis captandi ergo appellavit, تشوقا الى تلك البلاد *dum regionibus illis inhiaret*. Ferunt alii illum veneno ſublatum; *AbulFeda* mœrore confectum, cum, audita ſuorum clade, in febrim acutam incidiſſet.

غياث الدين خدابنده محمد *Giyatho'ddin Chodabandah Mohammed* filius *Argunis*, filii *Abagæ*, [ſic *Jannabius*; at *AbulFeda* & *Ahmed Ebn Yuſeph* خربنده *Chorbanda*] mortuo fratre in regnum evectus eſt viceſimo tertio *Du'lHajjæ* anni ſeptingenteſimi tertii, & cognominatus الجيتو *AlJaitu*, vel الجايتو *AlJayetu*, quod teſte *Jannabio*, ſonat السلطان العظيم *Imperator Magnus*: *Teixera* legit الجابتو quod *Alyaptu* ſuo more effert. Hic anno ſeptingenteſimo duodecimo in *Syriam* iter inſtituit, ac primo die *Ramadani* *Rahbam* perveniens eam obſedit; at ab ejus incolis muneribus placatus, diſceſſit, atque in patriam rediit, cum exercitus ipſius rerum penuria laboraret.

Mortuus

Mortuus eſt anno ſeptingenteſimo decimo ſexto, menſis *Ramadani* viceſimo ſeptimo, & in urbe *Soltania* [i. Regia] à ſe condita ſepultus.

Soltan ابو سعيد بهادر خان *Abu Saïd Bahadur Chan*, annos undecim natus, ultimus hujus familiæ qui unanimi omnium conſenſu in imperium ſuffectus eſt. Obiit *Karabaga*, ubi Hiemem tranſigere ſolebant, anno *Hejræ* ſeptingenteſimo triceſimo ſexto, menſis *Rabiæ* poſterioris duodecimo. Eo mortuo لم يبق للتاتار قايمة بل اختلفوا فتفرقوا شذر مذر *haud ultra ſtabile manſit Tataris imperium, ſed mutuis diſcordiis in partes minutas fracti & penitus diſſipati ſunt*: adeo ut hic Dynaſtiæ decimæ finis meritò ſtatuatur, ſingulis præfectis provincias quibus præerant ſibi vindicantibus, nec unius imperio ultra ſe ſubjicientibus. Nec quicquam memoria dignum de iis ab Hiſtoricis proditum ait *Ahmed Ebn Yuſeph*, donec tandem in medium prodierit تيمور لنك *Timur Lenc*, vulgo *Tamerlanes* dictus, qui rerum à ſe geſtarum fama orbem terrarum implevit: quas dum nobis tradunt Hiſtoriarum ſcriptores *Mohammedani*, neſcio annon in illis candorem, qui Hiſtoricos deceat, requiras; ut qui manifeſtum ubique in eum odium prodant, & maledictis inceſſant. Varia de ejus ortu tradunt; quidam patre agricola ſatum perhibent, diuque cum egeſtate luctatum & latrociniis infamem; appellationem *Lenc*, i. e. *Claudi* inde ſortitum, quod cum pecudem aliquando furaretur, ſagitta à paſtore in humero, altera in pede trajectus, utroque mutulus fieret: alii nobili ortum proſapia, imò à *Jengiz-Chano* genus duxiſſe, & vulnus

nus, quo membris iſtis mutilus factus eſt, in prælio, dum ſub Principe quodam *Hoſaino* militaret, accepiſſe. Utut qualis ortu fuerit incertum ſit, qualis poſtea fuerit factis comprobavit. Poſt varios reges devictos & ſubjugata regna in *Aſiam* minorem tandem progreſſus, de *Bajazede Othmanida* eas conſecutus eſt victorias quibus apud noſtros maxime celebris eſt. Eo victo in patriam reverſus, ad regiones Orientales, quæ nondum ejus jugo colla ſubmiſerant, perdomandas ſæviente hieme iter ingreſſus, diem obiit *Shaabani* decimo ſexto, anno octingenteſimo ſeptimo; ſic & *AlJannabius* & *Ahmed Ebn Juſeph*. Quod ad ætatis ſpatium, fuiſſe eum ait *AlJannabius* من المعمرين *è longævis*, ac vixiſſe تسعا وتسعين *nonaginta novem annos*; *Ebn Juſeph*, circiter *octoginta*: at in utriuſque quæ habemus exemplaribus manifeſtus erit error, ſi verum aut verè ſcriptum ſit, quod apud *AlJannabium* in exemplari noſtro reperitur, natum fuiſſe menſe *Shawalo*, anno *Hejræ* ſeptingenteſimo triceſimo ſexto. In tanta ætate nova adhuc bella meditabatur. Solus imperavit annos triginta ſex. Doctis faviſſe, eorumque conſortio delectatum perhibent. Ejus ſucceſſores licet ſe in iis *Aſiæ* partibus, quæ ad Orientem longius ab *Europæis* ſitæ ſunt, continuerint, neque in Occidentem variis inter ſe diſſidiis agitati arma moverint, vel famam rerum à ſe geſtarum adeo late propagaverint; minimè tamen ſilentio prætereundus eſt quartus ab eo, محمد الغ بك *Mohammed UlugBeg* filius *Shah Ruchi*, filii *Timuri*: utpote qui (non minus literarum, quam avus ipſius *Timur* armorum, gloria clarus) non interiturum nomini

 ſuo

ſuo monimentum condidit accuratiſſimis illis Tabulis Aſtronomicis, quæ *Ulugbegicæ* audiunt, compoſitis, poſt obſervationes magnis ipſius impenſis diligentiſſimè factas: quibus præerat primo غياث الدين جمشيد *Giyatho'ddin Jamſhid*, deinde eo mortuo قاضي زاده الرومي *Kadi Zadeh AlRumi*, & poſt eum علاء الدين القوشي السمرقندي *Aladdin AlKuſhi AlSamärkandi*. Operi huic ſe accinxit monitus, ut videtur, illo Poëtæ quod in Præfatione laudat,

ان اثارنا تدل علينا فانظروا بعدنا الي الاثار

Veſtigia noſtra indicant quales fuerimus:
Inquirite poſt nos in veſtigia noſtra.

Siquidem, ut non inconcinne *AlAſadi*, vix hominum numero accenſendus eſt ille من لا يكون له في الارض اثار *cui nulla ſuperſunt veſtigia*, quibus aliquando *in terris* vixiſſe dignoſcatur. Vixit *UlugBeg* annos circiter quinquaginta octo: filii rebellis juſſu interfectus in urbe regia *Samarkanda*, anno *Hejræ* octingenteſimo quinquageſimo tertio.

Mamlucorum Ægyptiacorum Series.

QUi *Ægypto*, poſt eam in *Mohammedanorum* poteſtatem redactam, præfuerunt, triplici, inquit *AlMakrizi*, diſtinguuntur genere: Primum eſt eorum qui امرا مصر *Amiri Ægypti* appellantur, *Chalifarum* nomine ei præfecti, numero centum & duodecim. Imperium eorum annorum tercentum, triginta ſeptem, ſeptem menſium, & ſexdecim dierum: à die *Veneris* ineunte menſe *Moharramo* anni *Hejræ* viceſimi,

ceſimi, uſque ad diem *Lunæ*, qui decimus ſextûs menſis *Shaabani* anni trecenteſimi quinquageſimi octavi.

Secundum الخلفا الفاطميون *Chalipharum Phatemidarum*, qui annos ducentos & octo, menſes quatuor, & viginti duos dies Imperio potiti ſunt; à die *Martis Shaabani* decimo ſeptimo, anni *Hejræ* trecenteſimi quinquageſimi octavi, ad diem *Solis* menſis *Moharrami* decimum, anni *Hejræ* quingenteſimi ſexageſimi ſeptimi: atque hi numero undecim *Chalifæ*.

Tertium *Regum* & *Soltanorum*, qui & triplicis generis.

1. ملوك بني ايوب *Regum Jobidarum* qui origine *Cordi*: hi numero octo fuerunt, & imperium tenuerunt annos octoginta & unum, & dies ſeptendecim.

2. البحرية واولادهم *Mamlucorum Bahritarum*, (qui Regum *Jobidarum* ſervi emptitii erant) atque ab ipſis ortorum.

3. *Mamlucorum Circaſſorum*, qui *Bahritarum* ſervi erant, ac plerique origine *Circaſſi*; quos Kelaün magno numero emptos per arcis ſuæ turres diſtributos, inde برجية *Borjitas* appellavit, & honoribus auctos ſummis imperii muneribus præfecit.

مملوك *Mamluc* autem (& cum de pluribus dicitur مماليك *Mamalic*) ſervum emptitium denotat, ſeu qui pretio numerato in Domini poſſeſſionem cedit. Id genus hominum in *Ægypto* ſub *AlMalec AlSaleh Nojmo'ddin Jyubo* primum inclareſcere cœpit. Unde ille (teſte *AlJannabio*) استاد الترك *Turcarum Magiſter* vel *Dominus* audit, الذي جلبهم الي بلاده *qui eos in regiones ſibi ſubditas introduxit*. Mille enim *Turcarum* liberos à mercatoribus, quibus eos à ſe captos vendiderant *Tartari*, emit, at-

 que

que in arce quadam, quam illis in loco dicto *Raudah* extruxit, collocatos البحرية *Babritas* nominavit; quorum & non paucos ad magnam evexit dignitatem, hac (teſte *AlMakrizio*) de cauſa, quod illos aliquando, ab aliis deſertus, ſibi fidos haberet. Quin & eo mortuo, contra *Francos* rebus ſtrenuè geſtis magnam ſibi apud populum gratiam & famam conciliarunt. Deinde cum Regem *Turanſhahum* ipſius filium ab eo ſibi metuentes, trucidâſſent, *Shajaro'lDorra*, Domini eorum *Nojmo'ddini* uxor, rebus præfecta eſt; ac paulò poſt cuidam è ſuis, nomine *Ezzo'ddin Ibeg*, qui eàm in uxorem duxit, imperium detulerunt: cujus ad tempus cum eo particeps fuit *AlAſhraph Muſa Jobidarum* ultimus, puer ſexennis; quo deinde amoto ſolus rerum ſummæ præfuit.

Primus ergò *Mamlucorum Turcicorum* fuit الملك المعز عز الدين ايبك التركماني الجاشنكير *AlMalec AlMoezz Ezzo'ddin Ibeg AlTurcomani, AlJaſhenkir*. Imperare cœpit die Sabbati ultimo menſis *Rabiæ* poſterioris anni ſexcenteſimi quadrageſimi octavi: cumque annos ſex & undecim menſes Imperium tenuiſſet, fraude & inſtigatione uxoris ſuæ *Shajro'lDorræ* interfectus eſt, die *Martis* menſis *Rabiæ* prioris viceſimo tertio, anno *Hejræ* ſexcenteſimo quinquageſimo quinto.

2. Filius ipſius الملك المنصور نور الدين علي *AlMalec AlManſur Nuro'ddin Ali*, quindecim annorum puer. Imperare cœpit vigeſimo quinto *Rabiæ* prioris: & cum biennio & octo menſibus imperâſſet, regno amotus eſt, viceſimo quarto menſis *Du'lKaada*, anno *Hejræ* ſexcenteſimo quinquageſimo ſeptimo, teſtibus *Makrizio* & *Randa*;

at

at *Jannabius* * decimo-ſeptimo *Du'lKaada*, *AlJauhar*, & *Ebn Juſeph* viceſimo octavo; *AbulFeda* denique initio menſis *Du'lHajja* hoc factum refert. * forſan viceſimo.

3. (الملك المظفر سيف الدين قطز المعزي) *AlMalec 'AlModhaffer Saifo'ddin Kotuz* * *AlMoezzi*: Imperavit undecim menſes, & ſeptendecim dies, ſecundùm *Raudam*; at *Jannabio* & *AbulFeda* tredecim dies, *Makrizio* & *Ebn Juſepho* annum, tredecim diebus minus: deinde occiſus eſt à *Bibarſo* aliiſque anno ſexcenteſimo quinquageſimo octavo, die Sabbati menſis *Du'lKaada* decimo ſeptimo, poſt profligatos *Tataros*, quos nunquam antea victos, prælio fudit, & primus vinci potuiſſe docuit. ولم يكن قطز هذا مرقوق الاصل inquit *AlJannabius*, *Non fuit* Kotuz *iſte origine ſervili*: verum filius *Maudud* Shahi, Regis *Chowarezmiæ* ex ſorore nepotis, & nomine *Mahmud*; at à *Tataris* captus Mercatoribus venditus eſt, & ab iis in *Ægyptum* delatus. * Almoezzi ſervus.

4. الملك الظاهر ركن الدين ابو الفتح بيبرس العلاي البندقداري الصالحي *AlMalec AlDhaher Rucno'ddin Abu'lPhatah Bibars AlAlái AlBundokdári*, i. e. qui primo *Al'addini AlBundokdari*, deinde *AlMalec AlSalchi* ſervus fuerat. In moneta ſe *Bibars AlSalehi* appellari voluit. In *Rauda* صاحب الفتوحات *Victoriarum Dominus* vocatur, multis quippe victoriis clarus. Annos imperavit ſeptendecim & circiter duos menſes cum dimidio, vel, ut *AbulFeda*, decem dies: utpote qui regnare cœpit decimo ſeptimo *Du'lKaada*, anno ſexcenteſimo quinquageſimo octavo, deſiit viceſimo ſeptimo *Moharrami*, anno ſexcenteſimo ſeptuageſimo ſexto.

 5. Filius

5. Filius ejus الملك السعيد ناصر الدين ابو المعالي محمد بركة * خان *Makriz قان* *AlMalec AlSaïd Naſero'ddin Abu'l-Maáli Mohammed Barcah Chan:* cum biennio & tribus menſibus imperâſſet, (ut in *Rauda* habetur; at *Makrizio* duobus menſibus, & octo diebus, *Ebn Yuſepho* & *Jauharo* uno menſe & aliquot diebus, *Jannabio* uno menſe tantum ſupra biennium) imperio amotus eſt, anno *Hejræ* ſexcenteſimo ſeptuageſimo octavo, menſe *Rabia* priori.

6. Frater ipſius الملك العادل بدر الدين سلامش *AlMalec AlAdel Badro'ddin* Salámeſh, annos ſeptem & menſes aliquot natus. In Imperium ſuffectus eſt menſe *Rabia* priori, anno prædicto: eodem privatus eſt viceſimo ſecundo menſis *Rajebi*, poſt menſes quinque & dies aliquot; vel ut *Makrizius* & *Raudah*, poſt centum dies, ut *Maured*, quod rectius videtur, poſt quatuor menſes.

7. الملك المنصور ابو المعالي سيف الدين قلاوون الصالحي النجمي الالفي *AlMalec AlManſur AbulMaáli Saifoddin Kelaün AlSalehi AlNojmi AlAlphi. AlAlphi* dictus videtur quod mille aureis emptus, ut *AlSalehi AlNojmi* à Domino ſuo *AlSalcho Nojmo'ddino* qui eum poſt mortem Domini primi *Ala'ddini Akſankari*, qui eo pretio eum emerat (à quo & العلاي *AlAlâï, ad Ala'ddinum pertinens* denominatus eſt) ſervum habuit. Ad Imperium evectus eſt * *Rajebi* viceſimo ſecundo, anno ſexcenteſimo ſeptuageſimo octavo. Imperavit annos undecim, cum duobus menſibus & dimidio, ut *Raudah*; cum tribus menſibus & diebus aliquot, ut *AbulFeda*, & *Jannabius*; cum duobus menſibus, & viginti quatuor diebus ut *Makrizius*. Obiit die

* die viceſimo *Rajebi, Makriz.*

die ſabbati ſexto *Du'lKaada* anno ſexcenteſimo octogeſimo nono. هو اول مملوك بيع بالف دينار (inquit *AlJannabius*) *Ille primus Mamlucorum fuit qui mille aureis veniit.* Idem ab eo ابو الملوك *Regum Pater* vocatur, quòd Imperium *Ægyptiacum* in poteſtate ab eo oriundorum, vel ſervorum ipſorum manſerit, donec aboleretûr ſervile illud *Turcarum* dominium: atque hic primus *Mamlucos Circaſsios* ad dignitatem evexit, quos *Borjitas*, ut diximus, appellavit. *Mamlucos* ſeu ſervos emptitios duodecies mille habuiſſe fertur. *Tatarros* in *Syria* fudit. Multos etiam urbes & arces *Chriſtianis* eripuit; inter quas *Tripolis*, locus munitiſſimus, quam nec *Salaho'ddin*, nec alius quiſpiam Regum *Ægyptiacorum* aggredi auſus fuerat, (teſte *AbulFeda*) idque anno *Hejræ* ſexcenteſimo octogeſimo octavo, cum in *Francorum* poteſtate uſque ab anno quinquageſimo tertio fuiſſet, ut *AlJannabius*: eaque diruta *Tripolim*, hodie ſic dictam, condidit.

8. Filius ipſius الملك الاشرف صلاح الدين خليل *AlMalec AlAſhraph Salaho'ddin Chalil*, qui *Accam* captam diruit anno *Hejræ* ſexcenteſimo nonageſimo, menſe *Jomada* poſteriori. Cum triennio, & duobus menſibus, & quatuor vel quinque diebus regnâſſet, à *Baidara* aliiſque *Mamlucis* interfectus eſt, menſe *Moharramo* anni *Hejræ* ſexcenteſimi nonageſimi tertii. Eo mortuo بيدرا *Baidara* regnū occupare conatus, à ſuis *AlMalec AlKaher* appellatus eſt, ideoque ab Authore *Maured* Regibus accenſitus: at quum uno tantum die regnâſſet ab *AlAſhraphi Mamlucis* trucidatus eſt.

9. Frater ipſius (الملك الناصر محمد بن قلاوون) *Al-Malec AlNaſer Mohammed Kelaüni* filius, annos natus novem, cum nondum annum integrum regnâſſet, ob ætatis & virium defectum, Imperio amotus eſt, menſe *Moharramo* anni *Hejræ* ſexcenteſimi nonageſimi quarti.

10. (الملك العادل زين الدين كتبغا المنصوري) *AlMalec AlAdel Zinoddin Cetbôga Almanſuri*, i. e. qui *Almanſuri* ſervus fuerat. At cum biennio imperâſſet in *Syriam* aufugit metu *Lajini* anno *Hejræ* ſexcenteſimo, nonageſimo ſexto, menſe *Moharramo*, ſeque imperio abdicavit.

11. (الملك المنصور حسام الدين لاجين المنصوري) *AlMalec AlManſur Hoſamo'ddin Lajin AlManſuri*, qui cum annos duos & dies quadraginta ſeptem imperium tenuiſſet interfectus eſt, undecimo *Rabiæ* poſterioris, anno ſexcenteſimo nonageſimo octavo. *Rauda* & *AbulFeda* biennium & tres menſes imperâſſe aiunt, & decimo quinto *Rabiæ* poſterioris interfectum à M*amlucis* quibuſdam juvenibus quos ſibi adſciverat: alii, inquit *AlJauhar*, eum tres annos, & duos menſes regnâſſe dicunt, at minus verè.

9. *Al*Malec *AlNaſer*, *Kelaüni* filius, ſecundò, poſt dierum quadraginta unius interregnum. Cum decem annos, & menſes aliquot (*Rauda* ſex; at *Makrizio* novem annos, ſex menſes, & tredecim dies) regnâſſet, regno iterum ceſſit, anno *Hejræ* ſeptingenteſimo octavo.

12. (الملك المظفر بيبرس الجاشنكير المنصوري) *AlMalec AlModhaffer Bibars AlJaſhenkir AlManſuri*. Throno regio

inſedit

inſedit viceſimo tertio *Shawali* anni jam dicti. Cum undecim menſes rerum ſummæ præfuiſſet, (vel, ut *Makrizius*, decem menſes & viginti quatuor dies) militibus undique ad *AlNaſerum* deficientibus, regno ſe abdicavit: atque ab *Al Naſero* ſtrangulatus obiit, menſe *Shawalo* anni *Hejra* ſeptingenteſimi noni.

9. *AlMalec AlNaſer*, tertio. Atque hac tertia vice annos triginta duos, menſes duos & novendecim dies regnavit, teſte *AlJannabio*, (*Raudah* ſeptem menſes & dimidium, *Makrizius* duos menſes & viginti dies numerat) à die *Jovis* ſecundo menſis *Shawali* anni ſeptingenteſimi noni, ad diem *Jovis* viceſimum primum *Du'lHajja* anni ſeptingenteſimi quadrageſimi primi, quo obiit, annos quinquaginta ſeptem natus, ut vult *Ahmed Ebn Yuſeph*; qui eum in[illegible]tum quadraginta quinque annos menſem & dimidium imperâſſe ait, ut & *Ebn Dakmak*: at *AlJannabius* quadraginta tres annos & ſeptem menſes, *Raudah* quadraginta quatuor annos & quindecim dies. Imperarunt poſt ipſum ex ipſius filiis octo.

13. Filius ipſius الملك المنصور سيف الدين ابو بكر *AlMalec AlManſur Saifo'ddin Abu Becr*. Cum duos menſes & aliquot dies imperâſſet regno amotus eſt, ut *Raudah*; ut J*annabius* menſem unum & paucos dies: at *Makrizius* amotum ait poſt dies quinquaginta novem, die S*olis Safari* viceſimo anni ſeptingenteſimi quadrageſimi ſecundi, cum à die *Jovis* viceſimo primo *Du'lHajjæ* imperâſſet. Fuit, inquit author *AlJauhar*, ſpatium regni ipſius, menſes duo, vel juxta alios quinquaginta octo dies.

14. Frater ipſius الملك الاشرف علا الدين كوجك *AlMalec AlAſhraph Aladdin Cojuc*: puer ſexennis, ut *Raudah*; ut *AlJannabius*, *Jauhar*, & *Ahmed Ebn Yuſeph*, ſeptennis; ſecundùm alios, referente *AlJannabio*, quinquennis; ſecundùm *Makrizium* nondum octo annorum. Hic etiam poſt quinque menſes, tradentibus *AlJannabio*, *Ahmede Ebn Yuſepho*, & authore *AlJauhar*; poſt quinque menſes & decem dies, affirmante *Makrizio*; poſt ſex menſes, ut vult author libri *Raudah*, regno exutus eſt.

15. Frater ipſius الملك الناصر شهاب الدين احمد *AlMalec AlNaſer Shahabo'ddin Ahmed*. Regnum occupavit die *Solis* decimo menſis *Shawali*; eo amotus eſt duodecimo (*AlJannabio*; at *Rauda* viceſimo ſecundo, *Makrizio* viceſimo primo) menſis *Moharrami* anni *Hejræ* ſeptingenteſimi quadrageſimi tertii; poſtquam tres menſes regnâſſet; J*annabio* & *Ebn Yuſepho* duos menſes, & duodecim dies; *Makrizio* tres menſes & tredecim dies. Poſtea menſe *Sapharo*, anno *Hejræ* ſeptingenteſimo quadrageſimo quinto, juſſu ſucceſſoris interfectus eſt.

16. Frater ipſius الملك الصالح عماد الدين اسماعيل *AlMalec* AlS*aleh Omado'ddin Iſmael*. Cum Imperâſſet annos tres, duos menſes & aliquot dies, mortuus eſt quarto *Rabiæ* poſterioris, anno *Hejræ* ſeptingenteſimo quadrageſimo ſexto, annos circiter viginti natus, ut J*annabius*. M*akrizius* Imperâſſe ait tres annos, menſes duos & dies undecim, à die J*ovis* viceſimo ſecundo M*oharrami*, anni ſeptingenteſimi quadrageſimi tertii, ad quartum *Rabiæ* poſterioris anni quadrageſimi ſexti; *Raudah* quindecim dies.

Authoribus

Authoribus M*aured* & *Jauhar*, obiit viceſimo *Rabiæ* prioris, cum tres annos, menſem unum & octodecim dies regnâſſet. Refert Al*Makrizius* illum viſo fratris ſui A*l Malec AlNaſeri* capite, quod ad ipſum delatum fuerat, horruiſſe, nec poſteà firma uſum valetudine donec moreretur.

17. Frater ipſius الملك الكامل زين الدين شعبان A*l Malec* Al*Camel Zino'ddin Shaaban.* Ad regnum evectus eſt menſe *Rabia* priori, eoque poſt annum & dies aliquot amotus, menſe *Jomada* priori anno *Hejræ* ſeptingenteſimo quadrageſimo ſeptimo; atque in carcerem conjectus, & paulò poſt interfectus, referente Al*Jannabio.* Author libri Al*Raudah* regnum occupâſſe ait menſe *Rabia* poſteriori; atque ipſum tenuiſſe annum, menſem, & ſeptendecim dies. A*l Makrizius* ultra annum quinquaginta octo dies illi aſſignat, eumque *Saifo'ddinum*, non *Zinoddinum* appellat.

18. Frater ipſius الملك المظفر زين الدين حاجي غضنفر A*l Malec* AlM*odhaffer Zino'ddin Haji Gadanfer.* Cum annum & tres menſes regnâſſet à M*amlucis* è medio ſublatus eſt, duodecimo *Ramadani* anno *Hejræ* ſeptingenteſimo quadrageſimo octavo, teſte Al*Jannabio*; A*hmedi Ebn Yuſeph*, decimo tertio *Ramadani. Ebn Dakmak*, Author libri A*lJauhar*, imperâſſe ait annum, tres menſes, & octodecim dies, & regnare cœpiſſe initio *Jomadæ* poſterioris anni ſeptingenteſimi quadrageſimi ſeptimi: M*akrizius* ei tribuit annum unum, menſes tres & duodecim dies: ſed Author libri *Raudah* decem dies.

19. Frater ipſius الملك الناصر ناصر الدين حسن AlMa-

lec Al*Naſer Naſero'ddin Haſan*. Cum tres annos & circiter decem menſes imperâſſet regno amotus eſt initio menſis *Rajebi* anno *Hejræ* ſeptingenteſimo quinquageſimo ſecundo, referente Al*Jannabio*. Author Al*Rauda*, tres annos, novem menſes, & decem dies imperâſſe ſcribit, regnoque exutum & carcere incluſum viceſimo menſis *Jomadæ* poſterioris. A*hmed Ebn Yuſeph* etiam *Jomada* poſteriori, regno ſe abdicâſſe, intra diem ſeptimum & decimum octavum, poſtquam tres annos & novem menſes imperâſſet: ſeptimo enim die militum duces ei manus injeciſſe dicit; niforſan * decimo ſeptimo reponendum ſit, ex *Ebn Dakmako*; cui die *Solis* fuit, quod vigeſimum potius indicat. Al*Makrizius* illud factum ait die viceſimo octavo (nam diem *Lunæ* fuiſſe ait) eumque *Bad ro'ddinum* Abu'l*Maáli* vocat. Eo imperante, anno *Hejræ* ſeptingenteſimo quadrageſimo nono, ubique graſſata eſt peſtis admodum gravis, non in homines modo, ſed in omnis generis animalia; *Caïri* ſingulis diebus ultra viginti hominum millia ea interiiſſe ferunt.

* vigeſimo ſeptimo.

20. Frater ipſius الملك الصالح صالح صلاح الدين Al*Malec* Al*Saleh Saleh Salaho'ddin*, filiorum Al*Naſeri* M*ohammedis* filii *Kelaüni* octavus. Cum tres annos, totidem menſes & quatuordecim dies imperio præfuiſſet amotus eſt ſecundo S*hawali*, anno *Hejræ* ſeptingenteſimi quinquageſimi quinti; ſecundum Al*Jannabium*, & cæteros, exceptis Al*Makrizio*, qui dies tres tantum numerat, & Authore Al*Raudah*, qui omnes omittit.

19. Al*Malec* Al*Naſer Haſan* denuo. Atque hac vice annos

ſex,

ſex, menſes ſeptem, & dies aliquot regnavit. Deinde à *Mamlucorum* quibuſdam è medio ſublatus, *Jomadæ* prioris nono, juxta *AlMakrizium*, anno *Hejræ* ſeptingenteſimo ſexageſimo ſecundo.

21. الملك المنصور محمد بن المظفر حاجي *AlMalec AlManſur Mohammed*, filius *AlModhafferi Hajii*. Solium regium capeſſivit nono *Jomadæ* prioris anni *Hejræ* ſeptingenteſimi ſexageſimi ſecundi annos quatuordecim tunc natus; eoque deturbatus eſt ſexageſimo quarto, medio menſe *Shaabani*, cum biennio tribus menſibus, & quinque (juxta *Jannabium*, juxta alios pleroſque ſex) diebus illud occupaſſet: diu poſtea privatus vixit, uſque ad annum octingenteſimum primum, obiitque plus quam quinquagenarius.

22. الملك الاشرف شعبان بن حسين *AlMalec AlAſhraph Shaaban* filius *Hoſaini*, filii *Mohammedis*, filii *Kelaüni*. Annos decem natus ad Imperium evectus eſt medio menſis *Shaabani*, anno *Hejræ* ſeptingenteſimo ſexageſimo quarto: eo amotus & ſtrangulatus quinto menſis *Du'lKaádæ* anno *Hejræ* ſeptingenteſimo ſeptuageſimo octavo, ætatis ſuæ viceſimo quarto; cum imperâſſet annos quatuordecim, menſes duos, & dimidium: *AlMakrizius* ſexto *Du'lKaádæ* interfectum ait. Eo imperante anno ſeptingenteſimo ſeptimo (vel ut alii ſexto) magna fuit annonæ caritas, & rerum penuria in *Ægypto* & *Syria*, atque alibi, adeo ut homines morticina, & canes, imò & aliqui liberos ſuos comederent: aliquibus in locis tres annos duravit fames.

23. Filius ejus الملك المنصور علي بن الاشرف *AlMalec AlManſur Ali*, octo (ut *AlMakrizius*, ſeptem) annorum puer. Imperatoris titulo magis quam authoritate gaviſus eſt, annos * quinque, & menſes quatuor, vel ut *Ebn Juſeph* & *Jauhar* tres menſes & viginti dies. Deinde obiit anno *Hejræ* ſeptingenteſimo octogeſimo tertio, ætatis decimo tertio, juxta *AlJannabium* menſe *Rabia* priore; juxta Authores *Raudah* & *Jauhar*, viceſimo tertio menſis *Safari*.

* ita conſtanter omnes, ſed legendum videtur *quatuor*.

24. Frater ejus الملك الصالح حاجى بن الاشرف *AlMalec AlSaleh Haji* filius *AlAſhraphi Shaabani*. Admodum puer; non ultra annum & quatuor menſes natus, referente *AlJannabio*, niſi à librario erratum ſuſpicemur: nam pater ejus mortuus eſt anno ſeptuageſimo octavo: in *Raudah*, ſex annorum fuiſſe perhibetur. Poſt annum & dimidium, cum dimidio menſis, regno amotus, quod ei adminiſtrando præ ætate idoneus non eſſet, anno *Hejræ* ſeptingenteſimo octogeſimo quarto, menſis *Ramadani* nono, ſecundum *AlMakrizium*; qui imperaſſe eum ait annum & duos menſes quatuor diebus minus, à viceſimo quarto *Safari*, anni octogeſimi tertii, ad nonum *Ramadani*, anni octogeſimi quarti. *Ahmed Ebn Juſeph*, annum & dimidium, & viginti quinque dies imperio ejus aſſignat; ut libri *AlJauhar* Author: *AlRaudah*, dies quindecim, ultra annum & ſex menſes, & regno exutum ait decimo octavo menſis *Ramadani*. Atque in eo finem habuit دولة المماليك البحرية الاتراك واولادهم (inquit *AlMakrizi*) *imperium Mamlucorum Bahritarum, Turcarum, & ipſis natorum*: quod annorum fuit centum triginta ſex, menſium ſeptem

&

& dierum novem à decimo *Safari* anni *Hejra* ſexcenteſimi quadrageſimi octavi, ad decimum octavum *Ramadani* anni ſeptingenteſimi octogeſimi quarti. Alii menſe *Rabia* poſteriori iſtius anni, initium habuiſſe volunt.

Mamluci Circaſſi.

QUi ſucceſſere *Mamluci* الجراكسة *Circaſſi* (quamvis non omnes origine *Circaſſi*) & البرجية *Borjita*, communi nomine, appellantur; quorum, niſi *Bibars AlJaſhenkir Circaſſis* accenſeatur, primus fuit,

1. الملك الظاهر ابو سعيد برقوق بن انص اليلبغاوي العثماني الجركسي *AlMalec AlDhaher Abu Said Barkuk filius Anſi AlYilbogawi AlOthmani*, *Circaſſus*. Hic in *Circaſſia* captus ab *Othmano* quodam, ac in *Tatarorum Krimiorum* regione emptus, & in *Ægyptum* delatus, in *Mamlucorum* ducis cujuſdam *Yilboga* poteſtatem venit: atque ab eo libertate donatus, in *Mamlucorum* numerum adſcitus eſt. A Dominis iſtis *Yilbogawenſis* & *Othmanienſis* denominatus: antea *AlTanboga* nomen habuit. Imperator conſtitutus eſt, amoto *AlSalebo*, die *Mercurii*, qui ut *AlJannabius*, nonus, ut reliqui rectiùs, decimus nonus menſis *Ramadani* anni ſeptingenteſimi octogeſimi quarti. Cum annos ſex, menſes ſeptem, & quindecim dies, ut *Raudah*, vel ut *Ebn Dakmak*, menſes octo, & viginti ſeptem dies imperâſſet, ab hoſtium impetu ſe ſubducens delituit; deinde prehenſus & in carcerem

cerem conjectus eſt: denuo in Imperium ſuffecto *Hajio Al. Aſhraphi* filio, qui prius *AlMalec AlSaleh*, jam verò *AlManſur* cognominatus eſt; quo tamen rurſum poſt octo, vel, ut *Raudah*, poſt ſeptem menſes, & circiter ſexdecim, vel ut alii novem dies à *Barkuko*, è carcere liberato, captus ceſſit, eique reſtitutus eſt *Barkuk* anno ſeptingenteſimo nonageſimo ſecundo, decimo quarto menſis *Saphari*. Quod deinde annis novem, & octo (vel ut alii decem) menſibus tenuit: adeo ut annos ſedecim & circiter dimidium, quà primò quà ſecundò, regnaverit, juxta *AlJannabium*: juxta *Ebn Dakmak* annos ſedecim quatuor menſes & ſeptendecim dies; vel juxta librum *AlMaured*, ſeptem & viginti; juxta *AlRaudah*, quindecim. Ad eum literæ faſtu & minis plenæ à *Tamerlane* ſcriptas refert *Ahmed Ebn Yuſeph*, quibus ille ſummo cum contemptu reſpondit. Dixiſſe fertur لا اخاف من اللنك فان كل احد يساعدني عليه وانما اخاف من ابن عثمان *Non ego timeo* Lencum (claudum i. e. Tamerlanem) *utpote contra quem omnes mihi opem laturi ſunt; metuo à* * *filio* Othmanis: ac ſæpius dixiſſe fertur *Ebn Chaldun* ما نخشي على ملك مصر الا من ابن عثمان *De regno Ægypti non timemus niſi a filio* Othmanis. Obiit *Barkuk* medio menſe *Shawali*, anno *Hejræ* octingenteſimo primo, plus quam ſexagenarius.

* Imperatore Othmanico.

2. Ipſius filius الملك الناصر زين الدين ابو السعادات فرج *AlMalec AlNaſer Zino'ddin Abul'Saadàt Pharaj*. Delatum eſt ei regnum eodem die quo obiit Pater ipſius: quod cum ad annum octingenteſimum octavum tenuiſſet, decimo quinto (ut *AlJannabius*, vel ut *Ebn Dakmak*, viceſimo

teſimo quinto) *Rabiæ* prioris, orto inter *Mamlucos* tumultu, ſive metu, ſive regni tædio ſe in latebras conjecit, cum, ut *Maured*, 6. annos 5. menſes, & 11. dies regnâſſet.

3. Frater ipſius الملك المنصور عز الدين عبد العزيز *AlMalec AlManſur Ezzo'ddin AbdolAziz*. Imperavit ſeptuaginta dies uno minus; juxta *AlJannabium*, juxta authorem libri *Raudah* quadraginta ſeptem, juxta *Ebn Yuſephum* duos menſes & novem dies. Deinde, è latibulo ſuo prodeunte *AlNaſero*, menſe *Jomada* poſteriori amotus eſt, annoq; ſequenti *Alexandriam* miſſus, menſe *Safaro*, ubi paulo poſt eſſe deſiit die *Lunæ* ſeptimo *Rabiæ* poſterioris.

2. *AlNaſer* autem ſecunda hac vice annos ſex, & decem menſes regnavit, ſecundùm *Ebn Dakmakum*, *Makrizium*, & authorem *Maured*; adeo ut ultra tredecim annos, tres menſes & undecim dies regnum obtinuerit. Secundùm authorem *AlRaudah*, prima vice * quinque annos, ſex menſes, & decem * legunt. 6. an. 5. menſ.
dies, ſecunda ſex annos & novem menſes, * utraque tredecim * annumeratis 47. diebus.
annos & quatuor menſes imperavit. Menſe *Moharramo* regno amotus, *Safaro* interfectus eſt *Damaſci*, anno *Hejræ* octingenteſimo decimo quinto, & contumelioſè habitus; utpote in ſterquilinium projectus, ubi aliquandiu nudus ac inſepultus jacuit. *AlNaſero* è medio ſublato, cum inter principes *Mamlucorum* non eſſet quem ſibi cæteri præferrent, unanimi conſenſu Chalifam ابو الفضل العباس المستعين بالله *Abu'lPhadl AlAbbas AlMoſtaîn billahi* Regis etiam dignitate ornârunt, menſe *Moharramo*, & الملك العادل *AlMalec AlAdelum* ſalutarunt: quem tamen, ubi ambitioni ſuæ viam parâſſet quidam è principibus, nomine *Sheich*,

poſt ſex (vel, juxta alios, ſeptem) menſes & dies aliquot ea rurſum cedere coegerunt. Neque enim regnum à ſe penitus transferri voluerunt *Circaſſi*.

4. (الملك المويد ابو النصر شيخ المحمودي الظاهري) *AlMalec AlMuaiyed Abu'lNaſr* Sheich *AlMahmudi AlDhaheri*: qui è ſervis *AlDhaheri Barkuki* fuit; quem à *Mahmudo* quodam emptum libertate donavit, & ad dignitatem evexit. Regnare cœpit *Shaabani* primo, anno octingenteſimo decimo quinto, cumque annos octo, menſes quinque, & dies ſex vel octo, regnâſſet, mortuus eſt menſe *Moharramo* anno octingenteſimo viceſimo quarto.

5. Filius ipſius الملك المظفر شهاب الدين ابو السعادات احمد *AlMalec AlModhaffer Shehabo'ddin Abul'Saadat Ahmed*. Adhuc infans, annum & circiter octo menſes natus, eodem die quo obiit pater, in ſolio collocatus eſt. Poſt ſeptem menſes, & viginti circiter dies, regno privatus *Alexandriam* miſſus eſt, & carcere incluſus: ubi anno *Hejræ* octingenteſimo triceſimo tertio diem obiit, referente *Ebn Dakmako*.

6. الملك الظاهر سيف الدين ابو الفتح ططر *AlMalec AlDhaher Saifo'ddin Abu'lPhatah Tatar*, è *Barkuki Mamlucis*. Die *Veneris Shaabani* viceſimo nono, anno *Hejræ* octingenteſimo viceſimo quarto regnū obtinuit: quo haud diu gaviſus eſt. Eodem enim anno, die *Solis*, quarto vel quinto menſis *Du'lHajja* mortuus eſt, cum non ultra nonaginta quinque dies imperâſſet; ſive tres menſes & duos (ut *Makrizius*, vel tres, ut *Ebn Juſeph*) dies: Author libri *Raudah* nonaginta & tres tantum dies ei tribuit.

7. Filius

7. Filius ipſius الملك الصالح ناصر الدين محمد بن ططر *AlMalec AlSaleh Naſero'ddin Mohammed, filius Tatari.* Annos, ut alii, novem, alii, circiter decem natus, titulo Regio ornatus eſt; deinde poſt quatuor menſes, & paucos aliquot dies ea dignitate privatus, menſe *Rabia*, ut *Ebn Dakmàk* priore, ut alii poſteriore anni *Hejræ* octingenteſimi viceſimi quinti.

8. الملك الاشرف سيف الدين ابو النصر برسباى الدقماقي الظاهري *AlMalec AlAſhraph Saifo'ddin Abu'l Naſr Barſebaï, AlDakmaki AlDhaheri*: quem nempe *Dakmak* quidam è *Mamlucorum* principibus *Soltano AlDhahero Barkuko*, dono dederat. Regnum eodem die, quo eo amotus eſt *AlSaleh*, capeſſivit; illúdque annos ſedecim & menſes octo & quinque vel ſex dies, vel ut alii novem menſes, tenuit. Obiit anno *Hejræ* octingenteſimo quadrageſimo primo, circa decimum tertium menſis *Du'lHajjæ*. Eo regnante capta eſt *Cyprus*. منع الناس من تقبيل الارض بين يديه وجعل مكانه تقبيل يد السلطان (Referente *Ahmede Ebn Yuſeph*) *vetuit homines coram ſe terram oſculari, ejuſque loco ut manum Regis oſcularentur ſtatuit.*

9. Filius ipſius الملك العزيز ابو المحاسن جمال الدين يوسف *AlMalec AlAziz Abul'Mahaſen Jamalo'ddin Yuſeph.* Hic cum tres menſes & paucos aliquot dies (vel ut *AlJannabius* nonaginta quinque, ut *Ahmed*, nonaginta quatuor dies) regnâſſet, regno exutus eſt, decimo nono *Rabiæ* prioris, anno octingenteſimo quadrageſimo ſecundo.

10. الملك الظاهر سيف الدين ابو سعيد جقمق

 العلائي

الملك الظاهر سيف الدين ابو سعيد جقمق العلاي الظاهري *AlMalec AlDhaher Saifo'ddin Abu Saîd Jäkmak AlOlai AlDhaheri*: quem, è *Circaſsia* à mercatore quodam allatum, emit *AlOlái Ali*, deinde *AlDhaher Barkuk*. Regnavit annos quatuordecim, menſes decem, & (ut addunt *AlJannabius*, *Ebn Yuſeph*, & *Ebn Dakmàk*) duos dies. Cum mortem ſibi à morbo imminere ſentiret, ſe regno exuit ut in illud ſufficeretur filius ſuus. Obiit octogenarius anno *Hejræ* octingenteſimo quinquageſimo ſeptimo, menſis *Safari* tertio.

11. Filius ejus الملك المنصور ابو السعادات فخر الدين عثمان *AlMalec AlManſur Abul'Saadàt Phachreddin Othman*, annos octodecim natus. Vivo adhuc patre delatum eſt ei Imperium, die *Mercurii* viceſimo menſis *Moharrami*, (ut *Jannabius*, die *Jovis* viceſimo primo, ut *Ebn Dakmàk*) & regni inſignibus ornatus equitavit, ſuper caput ejus geſtante *Inálo* القبة والطير *Conopeium & avem*, tympaniſque coram eo pulſatis: nec tamen diu dignitatem eam retinuit; utpote qui poſt menſem & duodecim plus minus dies ea privatus fuerit initio menſis *Rabiæ* prioris ejuſdem anni. ولا نعلم احدا اقل مدة منه مع عظم شوكته (inquit *Ahmed Ebn Yuſeph*) i.e. *Nec quemquam novimus, qui cum tanta potentia breviori ſpatio regnaverit*.

12. الملك الاشرف ابو النصر اينال العلاي الناصري الظاهري *AlMalec AlAſhraph Abu'lNaſr Inàl AlOlái AlNäſeri, AlDhaheri*. Amoto *AlManſuro* ſolium regium capeſſivit die *Lunæ*, *Rabiæ* prioris octavo. Origine *Circaſſus*, in *Ægyptum* ab *Olao'ddino* quodam delatus ab *AlDhahero Barkuko* emptus eſt, & ab *AlNaſero Pharajo* tan-

dem

dem libertati donatus. Inauguratus eſt, uti dictum, die *Lunæ Rabiæ* prioris octavo anni octingenteſimi quinquageſimi ſeptimi: & cum imperium octo annis, duobus menſibus, & ſex diebus obtinuiſſet, è vivis exceſſit die *Jovis* decimo quinto *Jomadæ* prioris, anno *Hejræ* octingenteſimo ſexageſimo quinto, plus quam octogenarius. Literarum admodum rudis fuit, adeo ut لا يهتدي حتي الي كتابة العلامة على المناشير (inquit *AlJannabius*) *Ne ſignum ſuum diplomatibus regiis adſcribere poſſet.*

13. Filius ipſius الملك المويد شهاب الدين ابو الفتح احمد *AlMalec AlMuaiyed Shehabo'ddin Abul'Phatah Ahmed.* Inauguratus eſt vivo adhuc patre, qui de jure regio illi deceſſit, *Jomadæ* prioris anni prædicti decimo quarto, & regni inſignibus ad ipſum delatis tiara indutus, gladioque accinctus, *Emiro Chuſhkadamo Conopeium & avem* ſuper caput ipſius geſtante, reliquiſque coram eo incedentibus, equo in arcem regiam vectus ſolium aſcendit: de quo, cum quatuor menſes & totidem dies imperâſſet, deturbatus eſt, *Ramadani* decimo octavo, vel nono, anno octingenteſimo ſexageſimo quinto; idque unanimi ferè omnium conſenſu, teſte *AlJannabio*, cum nulla ſubeſſet cauſa, niſi quod melior eſſet quàm quem pati potuerint corruptiſſimi *Mamlucorum* & ſeculi mores. Erat enim, inquit ille, revera احسن ملوك مصر *Regum Ægyptiacorum optimus.*

14. الملك الظاهر سيف الدين ابو سعيد خشقدم الرومي *AlMalec AlDhaher Saifo'ddin Abu Said Choſhkadam AlRumi*: Addit author *AlRaudah*, *AlNaſeri*, & *AlMuayedi*; ut oſtendat quos habuerit Dominos. Non erat

 hic

hic natione *Circaſſus*, ſed *AlRumi, Rumaus*, ac primus eorum qui Imperium in *Ægypto* obtinuit, inquit *AlJannabius*, niſi forſan *Ibeg AlTurcomani* & *AlManſur Lajin* etiam *Rumai* fuerint. Inter præſtantiſſimos Regum *Ægyptiacorum*, & imperio maximè dignos, numeratur. Inauguratus die *Solis* decimo nono *Ramadani* anno octingenteſimo ſexageſimo quinto. Obiit die Sabbati *Rabiæ* prioris decimo, anno *Hejræ* octingenteſimo ſeptuageſimo ſecundo: poſtquam ſex annos, & ſex menſes, minus octo diebus regnâſſet, referente *AlJannabio*; vel, ut aliis verbis *AlRandah*, ſex annos, quinque menſes, & viginti duos dies; plus quam ſexaginta quinque annos natus, ut *AlJannabius*, ſeptuaginta quinque, ut *Ahmed Ebn Yuſeph*.

15. (الملك الظاهر ابو سعيد بلباي) *AlMalec AlDhaher Abu Said Belbaï*, vel, ut alii, (يلباي) *Yilbaï*. Eodem die quo obiit *Choſhkadam* in regnum ſuffectus: quod cum quinquaginta ſex (vel ſeptem) diebus tenuiſſet, vel ut *AlJannabius*, menſem, & viginti ſex dies: eique adminiſtrando impar videretur, unanimi omnium conſenſu, eo (*Jomadæ* prioris ſeptimo) ſummotus, *Alexandriam* miſſus, ibique in carcerem conjectus eſt, plus quam ſeptuagenarius. وبالجملة هو اقبح ملوك الترك فعالا وتدبيرا وكانت ايامه شر ايام مع قصرها (inquit *AlJannabius*) *In ſumma, peſſimus fuit Regum Turcarum, & factis & regimine, dieſq; ipſius in tanta brevitate peſſimi dierum.*

16. (الملك الظاهر ابو سعيد تمر بغا الظاهري) *AlMalec AlDhaher Abu Saïd TamarBoga AlDhaheri*: qui etiam رومي الاصل origine *Rumaus* fuit; & è *Mamlucis*

Al-

AlDhaheri Jakmaki. Imperio admotus eſt eodem die quo eo amotus eſt *Belbâï*: quo rurſum poſt dies quinquaginta octo, aut novem (ut *AlJannabius*, poſt duos menſes & diem unum, ac rectiùs *Ahmed Ebn Yuſeph* duos menſes uno die minus) ſpoliatus eſt ſexto *Rajebi*; ſed honorifice tractatus & *Damiatam* miſſus, ubi ſui juris vixit. Tres iſti *Soltani* ſibi invicem ſuccedentes iiſdem agnominibus & cognominibus inſigniti ſunt, quod annotat *AlJannabius* eſſe من النوادر *ex iis quæ raro contigerunt.*

17. الملك الاشرف قايتباي المحمودي الظاهري *AlMalec ÄlAſhraph Kayetbâï Almahmudi AlDhaheri*, qui à *Chawajah AlMahmud* in *Ægyptum* perductus ab eo denominatus eſt: à quo illum emit *Barſebâï*, ac deinde libertate donavit *AlDhaher Jakmak*, unde & *AlDhaheri* appellatus eſt. Regno potitus eſt ſexto menſis *Rajebi* anno octingenteſimo ſeptuageſimo ſecundo, idemque tenuit annos viginti novem, quatuor menſes, & viginti dies. Obiit juxta *Makrizium* viceſimo ſecundo menſis *Du'lKaada*, anno nongenteſimo primo, juxta *Ahmedem* viceſimo ſeptimo: qui dies *Solis* erat: cui conſonum eſt, quod ait Al*Jannabius*, eum die *Lunæ* ejus menſis viceſimo octavo ſepultum.

18. الملك الناصر ابو السعادات محمد Al*Malec* Al*Naſer AbulSaadàt Mohammed.* Rex ſalutatus, ut *Ebn Dakmàk*, quinque ante patris obitum diebus, ut alii, eodem quo obiit die; triduo, ut vult Author *Raudah*, ante finitam *Du'l*K*aadam.* Cum annos circiter duos, tres menſes, & novendecim dies (vel ut *Jannabius* ſeptemdecim) imperâſſet, interfectus eſt. Interea ad tempus Imperio privatus erat, ſuffecto quodam

dam *Kanſu Chamſmiah*, qui & *AlMalec AlAſhraph* cognominatus eſt: quod tamen brevi recuperavit, adeo ut *Jannabius* eum prima vice ſex menſes & biduum, ſecunda annum, ſex menſes, & dimidium regnâſſe ſcribat.

19. Avunculus ejus الملك الظاهر ابو سعيد قانصو *AlMalec AlDhaher Abu Said* (ut *Ahmed*, aliis *Abu'lNaſr*) *Kanſu*. Invitus & coactus imperium ſuſcepit, anno nongenteſimo quarto, die *Veneris Rabiæ* prioris decimo ſexto, vel ut alii, decimo ſeptimo: eoque pulſus eſt poſtquam annum & octo menſes, & dies aliquot regnâſſet; vel, ut *Jannabius*, die *Veneris* viceſimo nono *Du'lKaada*, anni nongenteſimi quinti; cum circiter viginti menſes regno præfuiſſet.

20. الملك الاشرف ابو النصر جانبلاط الاشرفي قايتباي *AlMalec AlAſhraph Abu'lNaſr Janbalat AlAſhraphi Kayetbáï*. Cum ſex menſes, & ſeptemdecim dies, referente *AlJannabio*, imperium, cui circa initium menſis *Du'lHajjæ* anno *Hejræ* nongenteſimo quinto præfectus fuerat, tenuiſſet, eo ſummotus eſt, decimo octavo *Jomadæ* poſterioris anni nongenteſimi ſexti.

21. الملك العادل سيف الدين طومان باي الاشرفي قايتباي *AlMalec AlAdel Saifo'ddin TumanBáï*, *AlAſhraphi Kayetbáï*. Origine *Circaſſus*, quem *Kanſu Damaſci* præfectus emptum, & in *Ægyptum* perductum, unà cum aliis ſervis *AlAſhraphio Kayetbaïo* dono dedit. Ad Imperium evectus ſexto menſis *Rajebi* anno nongenteſimo ſexto, referente Authore *AlRaudah*; at ſecundùm *Ahmedem Ebn Yuſeph* & *AlJannabium*, potius menſe *Jomadæ* priore, primò *Damaſci*, deinde *Jomadæ* poſterioris decimo

octavo

octavo vel nono in *Ægypto* ſolenniter inauguratus eſt. Cum tres menſes & dimidium (vel, ut *Raudah*, tres menſes & tredecim dies; ut *AlMakrizi*, circiter centum dies) imperâſſet, ſe, finiente menſe *Ramadano*, à militum impetu fuga ſubducens, delituit: at poſt quadraginta tres dies prehenſus eſt, & interfectus menſe *Du'lKaada*.

22. الملك الاشرف ابو النصر سيف الدين قانصو الغوري

AlMalec AlAſhraph Abu'lNaſr Saifo'ddin Kanſu AlGauri; natione *Circaſſus*, ex *AlAſhraphi Kayetbâi Mamlucis*: in *Ægyptum* ſub finem anni octingenteſimi ſeptuageſimi quarti primò perlatus. Ab his initiis per varios honorum gradus tandem in ſolium evectus eſt, quod tamen invitus, nec niſi *Mamlucorum* minis adactus aſcendiſſe perhibetur; adeo ut cum inſignibus regni ad eum delatis gladio pro more cingeretur, in lachrymas proruperit. Circa initium *Shawali*, anno *Hejræ* nongenteſimo ſexto, communibus omnium ſuffragiis in dominatu locatus eſt, quem annos quindecim, novem menſes, & viginti quinque dies, exercuit, teſte *AlJannabio*: quibus exactis, à *Sultano Selimo Othmanida*, cujus contra *Shah Iſmaelem Perſarum* Regem expeditionem impedire conatus fuerat, in loco dicto *Marj Dabek* prope *Halebum* prælio victus eſt; cumque à ſuis deſertus fugam meditaretur, equo, deficientibus viribus, decidens, equorum ungulis calcatus vitam finivit, die *Solis* viceſimo quinto, (ut *Ahmed Ebn Yuſeph*, die *Lunæ* viceſimo ſexto) menſis *Rajebi*, anno *Hejræ* nongenteſimo viceſimo ſecundo.

23. الملك الاشرف طومان باي الجركسي الاشرفي

 Al-

AlMalec AlAſhraph TumanBái AlJarcaſi (i. *Circaſſus*) *Al-Aſhraphi*, K*anſúi* è fratre nepos, quem *Mamluci*, audito quid *Kanſúo* contigiſſet regno præfecerunt: quod poſtquam tres menſes & dimidium (tamdiu enim poſt ſuperatum K*anſúum* in *Syria* moram traxit *Selim*) tenuiſſet, ab eodem in fugam datus eſt. Deinde à Principe quodam *Arabum* in ipſius poteſtatem traditus, poſt decem dies, quibus ſæpius illum accerſit *Selim* quo ab eo regni *Ægyptiaci* ſtatum perquireret, ipſius juſſu ad urbis portam *Zawilah* dictam, patibulo affixus eſt, die *Rabiæ* prioris decimo nono, anno nongenteſimo viceſimo tertio, referente *AlJannabio*: Atque hunc exitum habuit ſervile illud *Mamlucorum* & M*amlucidarum* Imperium, quod per annos ferè ducentos ſeptuaginta & quinque, qua *Turcæ*, qua *Circaſſi* obtinuerant: quorum (*Saifo'ddinum Barkukum*, qui regnum menſe *Ramadano* anno ſeptingenteſimo octogeſimo quarto occupavit, primum ſtatuendo) centum triginta octo *Circaſſis* aſcribendi. Manifeſtus ergò error in eo quo uſi ſumus *Ahmedis Ebn Yuſeph* exemplari, dum *Circaſſos* imperium annos centum octoginta octo obtinuiſſe ſcribit; quod tamen initium habuiſſe ait anno ſeptingenteſimo octogeſimo quarto, finem nongenteſimo viceſimo ſecundo, quo finiente victus eſt *TumanBái*: ut & quando *Mamlucis Turcis* annos centum ſexaginta quatuor tribuit, cum imperare cœperint anno ſexcenteſimo quadrageſimo octavo, quo, teſte *Abu'lFeda*, die Sabbati ultimo *Rabiæ* poſterioris, *Ibeg Turcomannus* regni inſignia ſibi aſſumpſit, & *Almalec AlMoezz* appellatus eſt. Quod ad *Mamlucos* iſtos inquit

Al-

Alſannabius, لو تاملت جميع ايام دولتهم لا سيما في الاواخر لوجدتها مصحوبة بالفتن والملاحم والقتال وايقاع الشر والفساد *Si totum quo regnum occuparunt tempus reſpicias, præſertim quod fini propius, reperies illud bellis, pugnis, injuriis & rapinis refertum.* Nec aliter fieri potuit, ubi precario imperabatur; iique penes quos rerum arbitrium eſſe debuit, ab aliorum arbitrio toti pendebant: quorum ambitio imperantibus, & leges, & tempus regnandi præſcribebat. Ex his quæ dicta ſunt facilè patet, in errore eſſe eos qui *Mamlucos Chriſtianorum* tantummodo filios fuiſſe autumant; nec non in aliis erraſſe, quæ de ſucceſſionis apud eos jure, eorumque diſciplina tradunt. Obiter etiam notare liceat *Leunclavium*, alioſque, qui cum de *Mamlucis* ſcribunt, *Zindi*, & *Zindiorum* mentionem faciunt, nihil aliud quam vocem *Arabicam* جند *Jond*, & جندي *Jondi*, (ſeu ejus plurale) quæ *exercitum*, & *ad exercitum pertinentes*, ſeu *milites* denotant.

Chalipharum Abbaſidarum poſt *Bagdadum* captum Series.

SUb Regibus *Mamlucis* ſemper fuerunt in *Ægypto* qui *Chalifæ* titulo ornati ſunt, omni licet authoritate ſpoliati à *Soltanorum* arbitrio penderent; quorum & hic Catalogum ſubjicere ad iſtorum temporum notitiam aliquid forſan conferat.

1. المستنصر بالله ابو القسم احمد بن امير المومنين الظاهر بالله ابي نصر محمد العباسي *AlMoſtanſer billahi Abu'Kaſem Ahmed* filius *Amiri'lMumenin AlDhaher billahi Abu Naſr Mohammed*, *Abbaſida*. Hic poſt *AlMoſta'ſemum Chalipham* ejuſque filios ab *Holacu* è medio ſublatos, & abolitum *Bagdadi Chalifarum Abbaſidarum* imperium, in *Ægyptum* tendens, anno *Hejra* ſexcenteſimo quinquageſimo nono, die nono menſis *Rajebi*, à *Soltano Bibarſo*, atque univerſo populo, *Chalipha* (quo titulo nemo jam per tres annos & dimidium inſignitus fuerat) ſalutatus eſt. Eoque munere quinque menſibus, & viginti diebus functus, cum *Bagdadum*, copiis à *Soltano* inſtructus, repeteret, *Tatarorum* manibus periit.

2. الحاكم بامر الله ابو العباس احمد *AlHacem beamrillah*, *Abu'l Abbas Ahmed*. In *Ægyptum* venit die *Jovis* viceſimo ſexto *Saphari*, anno ſexcenteſimo ſexageſimo: ſolenniter inauguratus eſt ſub finē *Du'lHajja* juxta *Abu'lFedam*, juxta alios octavo menſis *Moharrami*. *Chalifatum* obtinuit

annis

annis quadraginta & aliquot menſibus. Obiit anno ſeptingenteſimo primo, die Veneris decimo octavo *Jomada* prioris; ac primus *Abbaſidarum* in *Ægypto* ſepultus eſt. Annum *Hejra* ſexcenteſimum ſeptuageſimum octavum notant Hiſtorici, ut diſſidiis & bellis inteſtinis infamem: verba *Al-Jannabii* hæc ſunt, وفي سنة ثمان وسبعين اتفق ان وقع الخلف بين اهل الممالك كلها اختلفت التاتار فيما بينهم واقتتلوا فقتل بعضهم بعضا وكذلك الافرنج قتل بعضهم بعضا وكذلك قبايل الاعراب اقتتلوا قتالا شديدا وكذلك وقع الخلف بين الامرا الظاهرية بالديار المصرية *Anno ſexcenteſimo ſeptuageſimo octavo factum eſt, ut acciderint diſſenſiones in omnibus ubique regnis. Tatari in varias euntes ſententias bellis concertârunt, aliiq; alios interfecerunt. Sic & Franci alii alios occiderunt: necnon Arabum tribus gravia inter ſe bella geſſerunt; atq; inter Principes Dhaharienſes in regionibus Ægyptiacis orta eſt contentio.*

3. المستكفي بالله ابو الربيع سليمان ابن الحاكم بامر الله *AlMoſtacphi billahi Abu'lRabia Soliman* filius *AlHacemi beamrillahi.* Inauguratus menſe *Jomada* priori anno ſeptingenteſimo primo, annos viginti natus, eoque munere functus eſt annis triginta novem, donec anno ſeptingenteſimo quadrageſimo è vivis excederet, menſe *Shaabano*; vel, ut alii, anno quadrageſimo primo; ut *Ebn Dakmak*, & *Maured*, ſecundo.

4. الواثق بالله ابراهيم بن محمد المستمسك بن الحاكم احمد *AlWathek billahi Abrahim* filius *Mohammedis AlMoſtamſeci* filii *AlHacemi Ahmedis.* A *Soltano AlMalec AlNaſero*, qui *Moſtacphio billahi* infenſus filium ipſius, quem teſtamento

 ſucceſ-

ſucceſſorem deſignaverat, ad Chalifatum admittere noluit; Chalipha ſalutatus eſt die Lunæ menſis *Ramadani* tertio, ut *AlJannabius*, (ut *AlMakrizius* die Lunæ *Shaabani* viceſimo quinto) renuentibus Judicibus & Legis peritis; donec tandem poſt quatuor menſes (menſe *Shaabano* ſecundùm *AlMakrizium*) publicè inauguratus eſſet, & *Alwathek billahi* appellatus: deinde mortuo *AlNaſero*, anno quadrageſimo primo finiente menſe *Du'lHajjah* Chalifatu, quem annum & dies aliquot obtinuerat, amotus eſt. Quidam hæc facta volunt vivente adhuc *Moſtacphio*, & , nuncio de ejus morte accepto, ſtatim de faſtigio dejectum *Abrahimum*. Sic *Maured*, & *Ebn Dakmak*.

5. الحاكم بامر الله ابو العباس احمد بن المستكفي *AlHacem beamrillahi Abu'lAbbas Ahmed* filius *AlMoſtacphii*. Amoto *AlWatheko* Chalifa renuntiatus eſt die Sabbati finiente *Du'lHajjah*, anno ſeptingenteſimo quadrageſimo primo, juxta *AlMakrizium*; atque eâ in dignitate perſtitit, donec è vitâ diſcederet die Veneris quarto *Shaabani* anno quadrageſimo octavo: at *AlJannabius* & *Ahmed Ebn Yuſeph* anni quinquageſimi tertii medio mortuum aiunt. *Maured* & *Ebn Dakmak* inauguratum aiunt viceſimo *Shaabani*, anno ſeptingenteſimo quadrageſimo primo, mortuum quinquageſimo quarto.

6. المعتضد بالله ابو بكر ابن المستكفي بالله *AlMotaded billahi AbuBecr* filius *AlMoſtacphii billahi*. Mortuo fratre, Chalipha renuntiatus eſt; eâq; dignitate functus decem annos, obiit anno ſeptingenteſimo ſexageſimo tertio menſis *Jomadæ* prioris quarto, ut *Ahmed Ebn Yuſeph*: decimo tertio,

ut

ut *AlMakrizi*,qui dies *Martis*; decimo octavo,ut *AlJannabius*,AlMaured, & *Ebn Dakmak*, qui dies *Mercurii* fuit.

7. المتوكل على الله ابو عبد الله محمد بن المعتضد *AlMotawaccel ala'llahi Abu Abdollah Mohammed* filius *Mo'taded*. Inauguratus eſt (teſtibus *AlJannabio* & *Maured*) ſeptimo *Jomadæ* poſterioris, anno ſeptingenteſimo ſexageſimo tertio. Anno ſeptuageſimo nonô menſe *Safaro*, ab *Emiro Inbego* de gradu dejectus eſt, ſuffecto in locum ipſius patruele ipſius *Zacharia Ebn Abrahimi*: deinde viceſimo *Rabiæ* poſterioris ejuſdem anni eidem reſtitutus, dignitatem priſtinam obtinuit uſq; ad menſem *Rajebum*,anni octogeſimi quinti; quo à Rege *AlDhabero Barkuko* iterum ea ſpoliatus eſt, & in carcerem conjectus.

8. الواثق ابو حفص عمر ابن المعتصم ابراهيم بن المستمسك *Alwathek Abu Hophs Omar filius AlMo'taſemi Abrahimi filii AlMoſtamſeci*. In *Chaliphatum* loco *AlMotawacceli* ſuffectus cum eo circiter tres annos, & totidem menſes functus eſſet,obiit anno ſeptingenteſimo octogeſimo octavo, menſis S*hawáli* ſecundum *AlJannabium* decimo nono, qui dies *Mercurii*; ſecundùm *AlMakrizium* nono, qui dies Sabbati; ſecundùm Authorem M*aured*, die M*ercurii Shawali* viceſimo ſeptimo.

9. المعتصم بالله ابو يحيى زكريا ابن المعتصم ابراهيم *AlMo'taſem billahi Abu Yahya Zacaria filius AlMo'taſemi Abrahimi*, qui prius ab *Inbego* præfectus fuerat. Jam ſolenniter, ita volente *Barkuko*,inauguratus *Chalifatum* obtinuit, donec eo amoveretur anno ſeptingenteſimo nonageſimo primo, menſis *Jomadæ* primo.

10. *AlMo'tawaccel Alallahi* Mohammed denuo *Chalifatum* die *Mercurii Jomadæ* prioris primo adeptus, eum retinuit uſque ad annum *Hejræ* octingenteſimum octavum, quo die *Martis Rajebi* viceſimo octavo, mortuus eſt, quadraginta quinq; circiter annis poſtquam primũ ad eum honoris gradũ aſcenderat. Solus *Ahmed Ebn Juſeph* menſe *Jomada* poſteriore obiiſſe ſcribit. Forſan Librarii error eſt, à quo & ibidem pro octingenteſimo octavo, ſcriptum eſt octingenteſimo quinquageſimo octavo. Multos hic reliquit liberos, quorum quinque *Chalifatum* adepti ſunt, quod haud alii cuipiam *Chalifarum* contigiſſe ferunt. Ad eum anno ſeptingenteſimo nonageſimo ſeptimo, munera & honoraria miſiſſe fertur *Bajazedes Yilderim Chan*, petens ut ejus ſuffragio confirmaretur ſibi dignitas Regia.

11. المستعين بالله ابو الفضل العباس بن المتوكل على الله *AlMoſtain billahi Abu'lPhadl* AlAbbas *filius AlMotawacceli*. Inauguratus eſt initio menſis *Shaabani*, anno octingenteſimo octavo. Hic una cum *Chalifatu* Regiam etiam dignitatem ad menſes aliquot (uti in ſuperioribus dictum) obtinuit: *Chalifatu* demum, anno decimo ſexto menſe *DulHajja*, exutus *Alexandriam* miſſus eſt, ibique primò incarceratus, deinde libertati redditus; peſte correptus obiit anno octingenteſimo triceſimo tertio, menſe *Jomada* poſteriori.

12. المعتضد بالله ابو الفتح داود بن المتوكل على الله *AlMotaded billahi Abu'lPhatah Dawoud filius* Almotawacceli. *Chalifa* conſtitutus die *Jovis* menſis *Du'lHajjæ* decimo ſexto, anno *Hejræ* octingenteſimo decimo ſexto; eam

dignitatem

dignitatem fere triginta annis obtinuit, donec tandem anno octingenteſimo quadrageſimo quinto vitam cum morte commutaret; die *Solis Rabia* poſterioris (vel, ut *Ahmed Ebn Juſeph*, prioris) quarto.

13. المستكفي بالله ابو الربيع سليمان بن المتوكل على الله *AlMoſtacphi billahi Abu'lRabia* Soliman filius *AlMotawacceli*. Succeſſor fratris teſtamento deſignatus eſt, inauguratus menſe *Rabia* poſteriori, anno prædicto. Annos decem *Chalifatum* retinuit, donec moreretur die *Veneris*, ſecundo menſis *Moharrami*, anno *Hejræ* octingenteſimo quinquageſimo quinto.

14. القايم بامر الله ابو البقا حمزه بن المتوكل على الله *AlKayem beamrillahi Abu'lBakáï Hamzah* filius *AlMotawacceli*. Poſt mortem fratris ſui *Chalipha* renuntiatus eſt; at anno quinquageſimo nono, menſe *Jomada* poſteriori, ut *AlJannabius*, (ut *Ebn Juſeph* priori) de gradu dejectus: quod hoc modo contigiſſe ferunt. Cum ei infenſior *Soltan AlAſhraph Inal* accerſitum ut affectati regni reum inceſſeret; veritus ille, ut videtur, ne ab eo dignitate ſua privaretur, ipſe (ne alia quam ſua manu periret) in hæc verba prorupit, خلعت نفسي وعزلتك *Ego me officio meo abdico, te etiam tuo exuo.* Quod ergò in ſe pronuntiaverat ratum habitum eſt: minime autem quod in *Soltanum*, utpote cum ſe priùs omni authoritate & ſententiæ ferendæ jure ſpoliaverat. Eo præcipuè fine *Chaliphas* retinere voluiſſe videntur *Soltani Ægyptiaci*, ut eorum quaſi *Mohammedis* ſucceſſorum authoritate confirmati, regnum jure poſſidere viderentur: quoties ergò ad eum gradum quis aſcenderet, ſe à *Chalipha* regem

renunciari voluit, ſibique ab eo committi امور الرعية *res populi adminiſtrandas*, & ut يتصرف في الممالك كيف شا *in regionibus ſibi ſubditis omnia pro arbitrio ſuo moderaretur*, ut verbis authoris *Maured* in vita *Kayemi* iſtius utar. Quin & quoties aliquem imperio amoveri vellent, qui vel ipſi ad illud aſpirarent, vel alium quemlibet præſenti anteferrent, ut jure factum videretur, illum *Chalifæ* ſententia eo exuendum curabant tanquam res ex præſcripto legis non adminiſtrantem. Ipſi interim *Chalifæ* toti à Regum nutu pendebant, & ſub eis ſpiritum penitus precarium ducebant, dum pro eorum libitu ea dignitate vel ornarentur vel privarentur. *AlKayem* autem *Chalifatu* ſummotus *Alexandriam* ablegatus, ibi in carcere detentus eſt donec è vivis excederet anno octingenteſimo ſexageſimo tertio.

15. المستنجد بالله ابو المحاسن يوسف بن محمد المتوكل *AlMoſtanjed billahi Abul Mahaſen Yuſeph* filius *Mohammedis AlMotawacceli*. Inauguratus (referente *AlJannabio*) poſt amotum fratrem, tertio *Rajebi*, anno octingenteſimo quinquageſimo nono. Obiit die Sabbati viceſimo quarto menſis *Moharrami*, anno *Hejræ* octingenteſimo octogeſimo quarto, ſucceſſore ſibi deſignato ex fratre nepote *Jacobo*, *Chalifatu* functus, ut vult *Ahmed Ebn Yuſeph*, annos triginta novem; ſcribendum potius, viginti quinque.

16. المتوكل على الله عبد العزيز بن يوسف بن محمد المتوكل *AlMotawaccel alallahi Abdo'lAziz* filius *Yuſephi*, filii *Mohammedis AlMotawacceli*. Inauguratus eſt viceſimo ſexto menſis *Moharrami* anni octingenteſimi octogeſimi quarti. Obiit die *Veneris* menſis *Safari* ſecundo, anno nongenteſimo

gentesimo tertio, ut *AlJannabius*: *Ebn Yuſeph* obiiſſe ſcribit finiente *Moharramo*, ac *Chalifatu* functum annos novendecim.

17. المستمسك بالله ابو الصبر يعقوب بن عبد العزيز بن يوسف *AlMoſtamſec billahi* Abu'lSabr *Yakub* filius *Abdo'l-Azizi* filii *Yuſephi*. Ad *Chalifatum* evectus menſe *Apharo*, inquit A*hmed Ebn Yuſeph*, poſtridie ejus diei quo mortuus eſt pater: poſtquam diu eo functus eſſet, obiit, inquit Al*Jannabius*, ſuccedente ei filio ſuo; menſis verò vel anni quo obiit non meminit. A*hmed Ebn Yuſeph* anno nongentesimo viceſimo ſeptimo mortuum ſcribit, quæ quomodo cum ſequentibus conveniant diſpiciendum.

18. المتوكل على الله محمد بن يعقوب A*lMotawaccel* Alallahi Mohammed filius J*acobi* &c: وهو اخر الخلفا العباسية وبه انقرضت الخلافة في الدنيا عن بني عباس *Atque ille Chalifarum* Abba*ſidarum ultimus fuit, in quo penitus per totum terrarum orbem ſublata eſt Chalifatus dignitas ab* A*bbaſi filiis*: inquit Al*Jannabius*. Eadem habet & A*hmed Ebn Yuſeph*, quibus præmittit بويع له بالخلافة بعد وفاة ابيه *Chalifa renuntiatus eſt poſt obitum patris ſui*: qui tamen ait, *Soltanum Selimum Turcarum* Imperatorem cum *Ægyptum* caperet anno *Hejræ* nongenteſimo viceſimo ſecundo قبض على المتوكل هذا عوضا عن والده الكبير سنه *prehendiſſe* Mot*awaccelum iſtum loco patris ipſius ſenio confecti*. Quæ quid volunt ſi demum poſt patrem mortuum ipſe ad *Chalifatum* promotus fuerit? Ac certè Author libri Al*Raudah* ſcribit, cum anno nongenteſimo viceſimo ſecundo *Kanſu Gauri Soltano Selimo* obviam iturus in *Syriam* iter inſtitueret, una cum eo fuiſſe *Chalipham* AlM*otawaccelum*.

celum. Subeſt ergò hic difficultatis aliquid, quod niſi aliis inſpectis authoribus haud facilè tolletur. Porrò *Selimum* ferunt *Motawaccelum* ſecum *Conſtantinopolim* abductum ibi incarceratum detinuiſſe, donec morti vicinus anno nongenteſimo viceſimo ſexto in libertatem reſtitueret, quotidie illi ستين درهما عثمانيا *ſexaginta argenteos Othmanicos* numerari jubens. Illum autem in *Ægyptum* reverſum ibi quamdiu viveret ſedem fixiſſe. Uſque ad annum *Hejræ* nongenteſimum quadrageſimum quintum vixiſſe ait *Ahmed Ebn Yuſeph*, ac duos reliquiſſe filios, quibus ex fiſco regio certa aſſignabantur ſtipendia.

Regum & Imperatorum Othmanidarum (ſeu ut vulgo audiunt, Ottomanicorum) ſeries, ex Alſannabio & Ahmede Ebn Yuſeph, &c.

EXtincto *Mamlucorum* dominatu, & ſublata, qualiſcunque tandem fuerit, *Chalipharum* authoritate, quicquid penes ipſos fuit *Othmanidis* victoribus ceſſit: quorum res geſtas licet alii fuſius deſcripſerint, quo tamen ad noſtram uſque memoriam hiſtoriæ inceptæ ſeries continuetur, viſum eſt eorum etiam ſucceſſiones ordine perſequi; ab eo tempore quo primum Occidentem verſus arma movere, adeoque *Europæis* fama innoteſcere cœperint, initio ſumpto; quamvis non ante *Selimum* eorum nonum *Ægyptus* & *Syria* in eorum poteſtatem devenerint.

Nihil certi ultra سليمان شاه *Soliman-Shahum*, de *Othmanidarum* origine, memoriæ proditum reperimus. Illum tradunt, circa annum *Hejræ* ſexcenteſimum undecimum, à *Jingiz Chani*, & *Tatarorum* impetu, relicta provincia ماهان *Mahan* من بلاد العجم è *ditionibus Perſarū*, cui præerat, una cum aliis *qua Principibus qua ſubditis*, fuga ſe ſubducentem in *Aſiam* minorem iter inſtituiſſe, audita *Seljukidarum*, qui in ea tunc temporis regnabant, famâ: factum autem ut cum *Euphratem*, cujus vada neſciret, trajicere vellet, aquis obrutus periret. Eo caſu conſternatis filiis, è tribus qui cum ipſo

ipſo erant, duos, سنقور زنكي *Sankur Zengi*, & كون طوغدي *Cun Tugdi* in *Perſarū* regiones rediiſſe: ارطغرل *Ortogrulem* verò tertium, una cum tribus qui & ipſi erant filiis صندوز *Condoz*, صاروبني *Sarubani* & عثمان *Othman*, iſtis in partibus ſubſtitiſſe; donec *Sarubanio* filio ad *Iconii* Dominum *Ala'ddinum* miſſo, ipſius ditiones ingrediendi veniam, & locum ubi ſedem figeret impetraret: quo inter montes *Tumalagii* & *Armeniæ* aſſignato, caſtra in loco dicto قره جه طاغ *Karahjah Tag* (vel ut *Ahmed Ebn Yuſeph* قره جبطاغ *Karahjaptag*) poſuit, quadringenta ſuorum tentoria *Turcica* ſecum habens. Hic cum rebus contra hoſtes ſtrenuè geſtis magnam apud *Ala'ddinum* gratiam iniiſſet, ſummoque in honore eſſet, vitam cum morte commutavit anno *Hejræ* ſexcenteſimo octogeſimo ſeptimo: atque in locum ejus ſuffectus eſt filius ipſius *Othman Beg* juſſu Regis; à quo cum & vexillum Regium, tympanum, veſtem honorariam, & enſem in honoris delati ſignum accepiſſet, dum pulſaretur tympanum aſſurgens pedibus ſtetit, Regi *Ala'ddino* honorem exhibens, unde fluxiſſe morem volunt, ut cum pulſentur tympana Regia, *Othmanidarum* exercitus pedibus erecti conſiſtant. Poſtea cum *Soltan Ala'ddin* ſenio fractus & *Tatarorum* incurſionibus vexatus ſatis habuit res ſuas curare, *Othman Beg* iſte *Soltani* nomen ſibi aſſumpſit in urbibus quas *Græcis* eripuit: ac eo titulo primum in ſuggeſtis facta eſt ejus mentio anno ſexcenteſimo nonageſimo nono; quod & *Soltani Ala'ddini* permiſſu factum volunt nonnulli.

Primus ergò Regum *Othmanidarum* fuit عثمان *Othman* (vulgo, *Ottoman*) qui anno *Hejræ* ſeptingenteſimo viceſimo

ſexto

ſexto obiit, ante (vel ut alii volunt, paulo poſt) captam urbem *Bruſiam*, ad quam obſidione arctandam filium *Urchanem* miſerat. Non alias reliquiſſe fertur opes quam equos quoſdam & oves, ă quibus ſunt oves quæ in partibus *Bruſiæ* nomine Regum *Othmanidarum* paſcuntur. Vixiſſe annos ſexaginta novem, viginti ſex regnâſſe teſtantur *AlJannabius* & *Ahmed Ebn Yuſeph*. Sedes Regia ei fuit ينكي شهر *Yengi-Shahr*.

2. اورخان بك *Urchan Beg Othmani* filius, hic *Bruſiam*, ad quam expugnandam à Patre miſſus fuerat, captam, ſedē Regiam conſtituit, extructis ibi Templo, Schola, & Xenodochio: quin & ازنكميد *Iznicmid* [*Nicomediam*] &, ازنيق *Iznik* [*Nicæam*,] ubi celebratum eſt concilium; aliáſque urbes & arces cepit complures. Ejus juſſu, anno *Hejræ* ſeptingenteſimo quinquageſimo octavo, filius ipſius *Soliman Baſha* [illegible] copias in *Græciam* trajecit, atque ibi loco dicto [illegible] *Macrab*; ut *Jannabius*, (ut *Ahmed Ebn Yuſeph*, tranſpoſitis literis, قمره *Camara*) appellens, caſtrum quoddam جمنه *Jemna* appellatum aliáque ſubinde cepit; deinde anno ſequenti urbem *Callipolim*, aliaque loca munita in poteſtatem redegit. *Urchanes* autem (conſentientibus *AlJannabio*, & *Ahmede*) regnare cœpit ineunte anno *Hejræ* ſeptingenteſimo viceſimo ſeptimo, annos tunc natus circiter quadraginta octo, (natum enim ait *Ahmedes* anno ſexcenteſimo ſeptuageſimo octavo) obiit anno ſeptingenteſimo ſexageſimo primo, cum vixiſſet annos juxta *Jannabium* ſeptuaginta tres, juxta *Ahmedem* ſexaginta tres; & ſecundum utrumque quadraginta & unum imperâſſet. At qui hos inter ſe numeros contulerit apud utrumque, à Librario ſaltem, erra-

tum

tum deprehendet. Quod ſi & alias forſan contigerit, hic monuiſſe ſufficiat nos, prout in eorum quæ penes nos ſunt exemplaribus reperiuntur, annorum numeros expreſiſſe; cum ad manum alia non fuerint, ex quibus emendari potuerint. Magis hic quadrat quod apud *Leunclavium* aſſeritur ipſum annis triginta quatuor, vel triginta duobus regnâſſe, octoginta vixiſſe. Ac certe varia, & inter ſe pugnantia ab hiſtoricis de Regis *Urchanis* ætate, obitu, & quibus imperavit annis, tradi videntur. Obſervat *Choja Aphendi*, celebris apud *Turcas* hiſtoriæ author, ſibi non conſtare *Maula Edriſum* cum *Othmanum* anno ſeptingenteſimo undecimo mortuũ ſcribit, *Urchanem* ſeptingenteſimo quinquageſimo primo; ipſumque ſexaginta quatuor annos vixiſſe, triginta tres regnaſſe; ipſe eum natum anno ſexcenteſimo octogeſimo perhibet, imperare cœpiſſe ſeptingenteſimo viceſimo ſexto, regnaſſe annos triginta quinque.

3. *Soltan* مراد الغازي *Morad AlGazi*, i. e. expugnator. Patri ſucceſſit annos tunc triginta quatuor natus, atque inter alias, tam in *Europa* quam *Aſia*, urbes, etiam *Adrianopolim* cepit. Hic anno *Hejræ* ſeptingenteſimo ſexageſimo tertio novum militum ordinem, quos (ينكجري *Yengijari*, vulgo Janizarios, (quod vocabulum *novum exercitum* ſonat) appellant, inſtituit: Suaſu enim *AlKadi Kara Chalili* quintam in bello cum *Græcis* captorum partem ſelectam, cum bombardarum & ſcloporum uſu exerceri juſſiſſet, eos ad religioſum quendam nomine *AlHaji Bactaſh* miſit quo iis benediceret, ac nota aliqua inſigniret, qua à reliquo exercitu diſtinguerentur. Ille tunicæ ſuæ, quæ è

filtro

filtro fuit, manicam abſciſſam Principis eorum capiti impoſuit, iiſque benedicens *Yengijariorum* titulo ornavit. Natus fuit *Morad* iſte anno *Hejræ* ſeptingenteſimo viceſimo ſeptimo, imperare cœpit 761. annos tunc natus triginta quatuor, Obijt (referente *AlJannabio*) ſecundùm alios nonageſimo primo, cum annos triginta unum regnâſſet, (annos natus ſexaginta quinq;, ut *Ahmed*) ſecundùm alios nonageſimo tertio: interfectus à quodam qui manum ejus deoſculandi prætextu accedens, cultro è manica educto percuſſit; unde mos cum legati ad Regum *Othmanidarum* manus deoſculandas admittantur, ut medii inter duos quorûm alter manicam illis dextram, alter ſiniſtram prehendat, deducantur.

4. *Soltan* يلدرم بايزيد *Yilderim Bayezid* (qui & alias ابو يزيد *Abu Yazid* dicitur) vulgo *Bajazetes*. In ſolio regio collocatus quarto menſis *Ramadani* anno ſeptingenteſimo nonageſimo primo, imperavit annos quatuordecim & tres menſes; à *Timurlenco* (ſeu *Tamerlane*) captus, arcteque habitus, cavea nimirum ferrea incluſus, interiit morbo الخناق وضيق النفس *angina & anguſtia ſpiritus*, die *Jovis* * *Shaabani* decimo quarto, anno octingenteſimo quinto, cum quinquaginta octo annos vixiſſet.

* Ita *Jan.*& *Ebn Yuſ.* potius *Dul-Hajja.*

5. *Soltan* محمد *Mohammed Bajazetis* filius Refert *Ahmed Ebn Yuſeph Bajazetem* quinque reliquiſſe filios, *Iſam*, *Muſam*, *Solimanem*, *Kaſemum*, & *Mohammedem*, وجرى بينهم النزاع والقتال نحو اثني عشر سنة *inter quos de regno diſceptatum & pugnatum eſt circiter duodecim annos*, donec tandem cæteris è medio ſublatis ad unum *Mohammedem* ſumma rerum redierit. Hinc factum, ut *Al-*

Jannabius Bajazetis in regno ſucceſſorem,ac quintum *Othmanidarum* Regem ſtatuat سليمان جلبي *SolimanChellabi*,quem annis ſeptem & decem menſibus imperium tenuiſſe ſcribit,deinde à fratre *Muſa* occiſum; ſextum الملك الاشرف موسي *AlMalec AlAſhraph (Regem inclytum) Muſa*, *Bajazetis* filium, cujus (inquit) regnum annorum fuit trium,& ſex menſium, ac deinde ſeptimum, qui aliis quintus, *Mohammedem*: quod ergò à morte *Bajazetis* ad *Mohammedem* iſtum interceſſit temporis ſpatium, apud *Leunclavium* pro interregno habe tur.

Soltan Mohammed autem, victo & morte multato fratre ſuo *Muſa*, imperium adeptus eſt anno octingenteſimo decimo ſexto, annos tunc natus triginta novem, obiit anno *Hejræ* octingenteſimo viceſimo quarto, cum annos octo,& decem menſes regnâſſet, quadraginta ſeptem vixiſſet, ut *AlJannabius*; quinquaginta octo, ut *Ahmed*. ſed manifeſto librarii errore, cum eum anno ſeptingenteſimo ſeptuageſimo natum perhibeat.

6. *Soltan AlMalec Aladel*, (Rex juſtus) مراد خان *Morad Chan*. Patri ſuo *Mohammedi* ſucceſſit ſub finem anni *Hejræ* octingenteſimi viceſimi quarti: vel ſecundum alios (teſte *AlJannabio*) initio viceſimi quinti: annos tunc natus octodecim. Obiit anno octingenteſimo quinquageſimo quinto die *Mercurii*, ſeptimo menſis *Moharrami*, cum annos triginta unum imperâſſet, quadraginta novem vixiſſet: ſecundum alios, annos triginta, ſex menſes, & octo dies imperium tenuit. In omnibus quas cepit regionibus Templa, Cœnobia, pontes, balnea, & diverſoria extruxit.

7. Soltan (محمد خان) *Mohammed Chan*, *Moradis* filius. Mortuo Patre ſolus imperium obtinuit anno octingenteſimo quinquageſimo quinto, decimo ſexto menſis *Moharrami*, (nam & antea vivo Patre regnum aliquandiu adminiſtraverat) annos tunc natus novendecim, quinque menſes & tres dies; atque exinde annos triginta & duos menſes regnavit. *Conſtantinopolim* cepit anno *Hejræ* octingenteſimo quinquageſimo ſeptimo, die *Martis Jomadæ* prioris viceſimo: ſecundum *AlJannabium*; in *Ahmed Ebn Yuſeph* نهار الاربعا العشرين من جمادى الاخرة *die Mercurii viceſimo Jomadæ poſterioris*, neſcio annon librarii errore ſcriptum, cum & *Leunclavius* & alii cum *AlJannabio* conſentiant. Obiit anno octingenteſimo octogeſimo ſexto, die *Veneris Rabiæ* prioris, quinto: annos natus quinquaginta unum. Hic licet bellis continuo occupatus literis etiam ſedulam navavit operam, adeo ut عد في اعيان العلما *in doctorum numero haberetur*, iiſque de rebus profundis diſputantibus non intereſſet modo, ſed ut moderator præeſſet, palmamque & præmia inſignia bene merentibus deferret.

8. (بايزيد خان) *Bayezid* (vel *Bajazet*) *Chan*, *Mohammedis* filius. In ſolium evectus eſt die decimo octavo *Rabiæ* prioris, anno octingenteſimo octogeſimo ſeptimo, annos natus triginta, referente *Ahmede Ebn Yuſeph*: at *AlJannabius* eum die *Jovis* viceſimo nono *Jomadæ* poſterioris anno octogeſimo ſexto illud occupaſſe ſcribit. Hic, cum moreretur pater, peregrinationem religionis ergo *Meccam* inſtituerat; ideoque patris (qui eum ſucceſſorem renuntiaverat) juſſu قورقود *Kurkudes* ipſius filius, duodecim annorum

puer, imperium eo abſente tenuit: quod optime, ut ſui juris Rex, adminiſtravit, eoque patri, poſt novem menſium in itinere moram, redeunti libens, licet militum animos ſibi conciliaverat, ceſſit, adeo ut diceret Pater هذه عارية السلطان قورقود عندي *Hoc Sultani Kurkudis apud me depoſitum eſt*. Idem poſt graves cum filio *Selimo* ſimultates, tandem cum in gratiam cum eo rediiſſet, regno ceſſit, anno nongenteſimo decimo octavo, menſe *Sapharo*. Cumque ſe alio conferre meditaretur, una cum filio in palatio Regio manere recuſans, cum diceret, السيفان لا يجتمعان في غمد واحد *gladios binos una vagina non recondi*, in itinere veneno, aquæ qua ſe ante orandum ablueret infuſo, è medio ſublatus eſt. Imperavit ſecundum *Alſannabium* annos triginta duos, vixit ſexaginta duos. *Ahmed Ebn Yuſeph* annos triginta unum minus diebus aliquot regnâſſe tradit, ac natum fuiſſe anno *Hejræ* octingenteſimo quinquageſimo ſexto. Quotieſcunque in expeditionibus bellicis contra hoſtes, caſtra alicubi poneret, ſolitum ferunt pulverem, qui veſtibus adhæreret, excuſſum loco tuto reponere: cumque ſe morti vicinum ſentiret, ex eo laterem conficiendum curâſſe qui genæ ipſius dextræ in ſepulchro ſupponeretur, quod à *Mohammede* dictum eſſet من اغبرت قدماه في سبيل الله حرم الله عليه النار *Si cujus pedes in via Dei*, (i. *bellis religionis ergo gerendis*) *pulvere conſperſi fuerint*, *Deum igni in eum poteſtatem non conceſſurum*. Hic etiam inter tot regni propagandi negotia, & armorûm ſtrepitus literis operam dedit, adeo ut iis præcelluerit, & كان يعد من العلما الكبار *inter eximiè doctos numeraretur*: Scholaſque, Templa, diverſoriâ,

Xenodo-

Xenodochia, pontes &c. extruxit, multaque in doctos erogavit, ampláque illis ſalaria conſtituit.

9. Soltan سليم خان *Selim Chan Bajazetis* filius, qui *Amaſia* natus anno octingenteſimo ſeptuageſimo ſecundo. Solio potitus eſt decimo octavo menſis *Safari* anno nongenteſimo decimo octavo, annos tunc natus quadraginta ſex. Hic *Mamlucis Ægypti* Dominis internecione deletis eorum imperium penitus è medio ſuſtulit, *Ægyptumq;* & *Syriam*, & quicquid penes ipſos fuerat, in poteſtatem ſuam redegit. Hic etiam doctis accenſetur, trium linguarũ, *Arabicæ*, *Perſicæ*, & *Turcicæ* peritus, in quibus & carmina elegantiſſima compoſuit. Perſonatus plateas obire ſolèbat, ut quid dicerent homines audiret. Annos * novem & octo menſes imperavit, * forſ. legend; octo.
quinquaginta quatuor vixit. Obiit an: nongenteſimo viceſimo ſexto, die Sabbati menſis *Shawali* nono. Morbo correptũ dum *Adrianopolim* tenderet, quo ibi hyemem tranſigeret, eo loco ferunt, quo aliquando cum Patre prælio decertaverat. Cum victo *Kanſu Gaurio Halebum* ingreſſus precibus diei *Veneris* ſolennibus intereſſet, atque ibi concionatorem pro ſe, his verbis orantem audiret اللهم انصر مولانا السلطان سليم خان خادم الحرمين الشريفين *O Deus adjuva Dominum noſtrum Selim Chan duorum locorum ſacrorum illuſtrium (Meccæ & Medinæ) miniſtrum*, hunc titulum adeo gratum habuit, ut à templo reverſus veſtes quibus indutus fuerat, quæ ultra mille aureos valebant, exuens Concionatori dono mitteret; referente Authore libri *Al-Raudah*.

10. *Soltan* سليمان *Soliman Selimi* filius. Ad imperium

evectus eſt an: *Hejræ* nongenteſimo viceſimo ſexto, ætatis ſuæ viceſimo ſexto; cum natus eſſet anno *Hejræ* nongenteſimo. *Rhodum* cepit, vel potius deditam intravit, die *Jovis* menſis *Safari* ſexto, anno *Hejræ* nongenteſimo viceſimo nono. Neque hic indoctus: carmina *Turcicè*, *Perſicè*, & *Arabicè* elegantia condidit. Cum annos quadraginta octo, vel, ut Author libri *AlRaudah*, quadraginta novem, imperâſſet, ſeptuaginta quatuor vixiſſet, obiit menſe *Safaro* anni *Hejræ* nongenteſimi ſeptuageſimi * quinti. Author *AlRaudah* mortuum ait menſe *Rabia* poſteriori anno prædicto.

* forſan legend. quarti.

11. *Soltan* سليم شاه *Selim Shah Solimanis* filius. Anno nongenteſimo triceſimo natus eſt *Conſtantinopoli*. Solio Regio inſedit menſe *Rabia* priori, anno nongenteſimo ſeptuageſimo quinto, referente *AlJannabio*. Idem tamen alibi, ut & *Ahmed Ebn Yuſeph*, eum die *Lunæ Rabiæ* prioris nono, anno ſeptuageſimo quarto, illud occupâſſe ſcribit; Author libri *Raudah* die *Lunæ Rabiæ* poſterioris nono, anni ſeptuageſimi quarti; ut in omnibus à Librariis erratum videatur, cum antea patrem ipſius anno ſeptuageſimo quinto mortuum dixerint, & mors ejus à *Viziero* aliquandiu clam habita fuerit. Obiit die *Lunæ* viceſimo octavo *Shaabani*, anno *Hejræ* nongenteſimo octogeſimo ſecundo, ſecundùm *AlJannabium* & *Ahmedem Ebn Yuſeph* (at ſecundum Authorem *AlRaudah*, ſeptimo *Ramadani*) cum annos octo, quinque menſes & novendecim dies imperâſſet: vel, ut Author *AlRaudah*, menſem unum & quatuordecim dies. Mors ejus, quod abeſſet ſucceſſor, & militum tumultus metueretur, aliquot diebus à *Viziero* occultata eſt: deinde cum adveniſſet

filius

filius ipſius *Morad Chan*, quem hæredem & ſucceſſorem renuntiaverat, præconum voce tam è turribus quam per plateas publicatum eſt, ان السلطان سليم توفي الي رحمة الله وان سلطانكم هو ولي عهده السلطان مراد ايده الله واستقر علي سرير السلطنة *Sultan Selim ad Dei miſericordiam abiit; Rex autem veſter eſt ipſius ex teſtamento hæres Soltan* Morad, *quem tueatur Deus, ipſeque* Solio *Regio inſedit*. Primus hic Regum *Othmanidarum Conſtantinopoli* mortuus eſt. Eodem die quo funus ejus elatum eſt, quinque ipſius filii خنقوا في ذلك اليوم علي ما جرت به عوايدهم *Strangulati ſunt, prout apud ipſos in more poſitum eſt.*

12. *Soltan* مراد خان *Morad Chan* Selimi filius, qui *Conſtantinopoli* natus anno *Hejræ* nongenteſimo quinquageſimo tertio. Poſt mortem patris à *Viziero Conſtantinopolim* accerſitus, eam die *Mercurii*, octavo *Ramadani*, anno nongenteſimo octogeſimo ſecundo, ingreſſus ſolium Regium capeſſivit, referentibus *AlJannabio* & *Ahmede*: at ſecundum Authorem libri *AlRaudah*, decimo *Ramadani*, annorum tunc triginta. Obiit ſecundum *Ahmedem* nono *Jomadæ* prioris anno *Hejræ* milleſimo tertio ætatis quinquageſimo, cum annos viginti, & octo menſes regnâſſet: ſecundùm libri *AlRaudah* Authorem obiit ſexto *Ramadani*, cum annos viginti unum regnâſſet. Hic etiam bonis literis non leviter imbutus in linguis *Arabica*, *Perſica*, & *Turcica* multa compoſuit.

13. *Soltan* محمد خان *Mohammed Chan Moradis* filius. Solium Regium occupavit die *Veneris* decimo ſexto *Jomadæ* prioris, anno *Hejræ* milleſimo tertio: ſic *Ahmed Ebn Yuſeph*,

ſeph, at *AlRaudah* decimo ſeptimo *Ramadani*. Obiit die *Solis*, *Rajebi* decimo octavo, anno milleſimo duodecimo, cum imperâſſet annos novem, duos menſes, & totidem dies, ſecundùm *Ahmedem*: at ſecundum *AlRaudah*, die Sabbati, decimo ſexto *Rajebi*, cum octo annos & undecim menſes regnâſſet. Hic mortuo patre fratres ſuos ſtrangulatione perimi juſſit: quo facto, una cum Patre elati & ſepulti ſunt.

14. *Soltan* احمد *Ahmed Mohammedis* filius. Solium aſcendit, ſecundùm Authorem libri *AlRaudah*, die *Solis*, *Rajebi* decimo ſeptimo anni milleſimi duodecimi; ſecundùm *Ahmedem Ebn Yuſeph*, die *Lunæ* decimo nono *Rajebi*, primo poſt patrem mortuum die, cum morienti adfuiſſet; quod, inquit, A*hmed*, non alii ante eum contigit: cum Regibus *Othmanidis* in more poſitum ſit, ut ubi adoleverint filii ipſorum, ipſos *AlSanjac*, [i. vexillo] ſeu præfectura donatos ad locum aliquem illuſtrem ablegent. Annorum cum imperium capeſſeret, erat ferè quindecim, teſte *Ahmede*: at *AlRaudah*, natum perhibet anno nongenteſimo nono, die menſis *Rajebi* decimo ſeptimo. Obiit die *Mercurii* viceſimo tertio *Du'lKaadæ*, anno milleſimo viceſimo ſexto, cum annos quatuordecim, menſes quatuor, & totidem dies imperâſſet, teſte Authore *AlRaudah*; eum enim unum, quem hic ſequamur, habemus.

15. *Soltan* مصطفى *Muſtapha Mohammedis* filius, *Ahmedis* frater. Ad imperium evectus die *Jovis* viceſimo quarto *Du'lKaadæ* anno milleſimo viceſimo ſexto; eoque amotus die *Mercurii*, *Rabiæ* prioris tertio, anno milleſimo viceſimo

viceſimo ſeptimo, cum illud tres menſes & octo dies occupâſſet.

16. *Soltan* عثمان *Othman Ahmedis* filius. In Solio Regio collocatus die *Mercurii Rabiæ* prioris tertio, è medio ſublatus eſt die *Jovis*, menſis *Rajebi* octavo, anno *Hejræ* milleſimo triceſimo primo, cum annos quatuor, totidem menſes, & ſex dies imperium tenuiſſet.

15. *Soltan* مصطفى *Muſtapha*. Denuo in Imperium ſuffectus eſt die *Jovis Rajebi* octavo, anno milleſimo triceſimo primo: atque iterum amotus die *Lunæ* menſis *Du'l-Kaada* decimo quinto, anno milleſimo triceſimo ſecundo, cũ annum unum, quatuor menſes, & aliquot dies imperâſſet.

17. *Sultan* مراد *Morad Ahmedis* fil. Imperator ſalutatus eſt die decimo quinto menſis *Du'lKaadæ*, anno milleſimo triceſimo ſecundo. Obiit decimo ſexto *Shawali*, anni *Hejræ* milleſimi quadrageſimi noni, ſeu quod idem, triceſimo *Januarii*, anno *Chriſti* milleſimo ſexcenteſimo triceſimo nono. Eo Imperante, *Januarii* viceſimo ſeptimo, Anno Domini milleſimo ſexcenteſimo triceſimo octavo, *Cyrillus* Patriarcha *Conſtantinopolitanus*, inimicorum calumniis oppreſſus, Imperatoris tum abſentis mandato ſtrangulatus eſt.

18. *Sultan* ابرهيم *Abrahim*. Fratri mortuo ſtatim ſucceſſit, & *Februarii* ſexto, magna cum pompa à *Jobi Anſarienſis* monumento ad Palatium per mediam *Conſtantinopolin*, ut fieri ſolet, profectus eſt. Hic menſe *Julio* anni *Chriſti* 1648. à militibus tumultuantibus è medio ſublatus eſt.

19. *Sultan* محمد *Mohammed*, *Abrahimi* filius, qui jam ad Imperii gubernacula ſedet.

ITerum ad metam mihi propoſitam perveniſſe viſus ſum: quo minus tamen vel hic pedem figerem, effecit, quod *Tamerlanis* ſucceſſorum, nec non Regum è familiis *Karakuyonli* & *Akkuyonli*, atque *Iſmaelitica*, quæ jam in *Perſia* ſummas obtinet, Catalogum apud *Petrum Teixeram* inſpiciens comperirem non paucorum nomina ita *Latinis* characteribus expreſſa, ut non facile eſſet legenti divinare quomodo ab Orientalibus ſcripta & pronunciata fuerint. Aliquod ergò operæ pretium facturus videbar, ſi & eorum, prout apud *Arabum* Scriptores occurrunt, ſeriem attexerem, ſuis etiam characteribus deſcriptam.

Timurlenci (ſeu *Tamerlanis*) Succeſſores.

1. خليل سلطان *Chalil Soltan* filius ميران شاه *Miran Shahi* filii *Timuri*. Obiit anno *Hejræ* octingenteſimo decimo quarto.

2. شاه رخ بهادر سلطان *ShahRuch Bahadur Soltan*, filius *Timuri*. Obiit menſe *Du'lHajja*, anno *Hejræ* octingenteſimo

teſimo quinquageſimo, cum regnâſſet quadraginta tres annos, vixiſſet cirtiter ſeptuaginta unum.

3. علا الدولة ميرزا بن بايسنقر *Ala'ddaulah Mirza* filius *Baïſenkari*, filii *ShahRuchi*. *ShâhRuchi* filiis de regno contendentibus, & unoquoque quam potuit partem ſibi vindicante, hic *Choraſanum* occupavit, quam deinde ei eripuit *Olug-Beg Mirza* anno octingenteſimo quinquageſimo ſecundo.

4. الملك السعيد محمد الغ بك سلطان *AlMalec AlSaïd Mohammed Olug Beg Sultan*. filius *ShahRuchi*, filii *Timuri*, cujus in ſuperioribus facta mentio. Hic vivo adhuc patre *Samarcandæ*, & regionibus *MawaralNahri*, ſeu tranſfluvialibus præfectus, *Choraſano* etiam, pulſo *Ala'ddaula*, potitus eſt anno *Hejræ* octingenteſimo quinquageſimo ſecundo. Interfectus eſt quinquageſimo tertio.

5. عبد اللطيف ميرزا *Abdò'llatiph Mirza*, *Olug Begi* filius. Sagitta [caſu] trajectus obiit anno octingenteſimo quinquageſimo quarto.

6. ميرزا عبد الله *Mirza Abdollah* filius *Abrahami Soltani*, filii *Soltan ShahRuchi*, cum *Shirazo* & *Perſiæ* præeſſet, poſt patris mortem à *Mohammede Mirza* inde pulſus, ad patruum ſuum *OlugBegum Samarcandam* confugit, qui filiam ei in uxorem dedit: & poſt *Abdò'llatiphi* mortem *Samarcandæ* regnum obtinuit, quo à rege *Abu Saïd* exutus eſt & interfectus, eodem anno.

7. سلطان محمد ميرزا *Soltan Mohammed Mirza* filius *Baïſenkari*, filii *ShahRuchi*. Interfectus eſt juſſu *BaberMirza*, à quo victus fuit, anno octingenteſimo quinquageſimo quinto.

8. سلطان ابو القاسم بابر ميرزا Soltan *Abu'lKaſem Baber Mirza*: filius *Baïſenkari* filii *ShahRochi*, obiit anno *Hejræ* octingenteſimo ſexageſimo primo, cum annos undecim regnâſſet.

9. السلطان الملك السعيد ابو سعيد *Soltan AlMalec AlSaïd*, *Abu Saïd* filius *Ahmedis* filii *Miran Shahi Gurga*, filii *Timuri*. Interfectus eſt ab *Haſano AlTawilo*, i. longo, anno *Hejræ* octingenteſimo ſeptuageſimo tertio. Regni ejus limites à terminis كاشغر *Caſhgar* uſque *Tabrizum*, & ab *India* uſque *Chowarezmum*. Regnavit circiter viginti annos; octo in regionibus *MawaralNahra*, duodecim in reliquis provinciis, annos vixit quadraginta duos.

10. سلطان حسين ميرزا *Soltan Hoſain* Mirza filius *Baykaræ*, filii *Omar Sheichi*, filii *Timuri*. *Teixera* ante eum *Mirza Hyadigar* ſtatuit, qui idem eſt, puto, quem *AlJannabius* امير زاده يادكار محمد *Amir Zadeh* (unde contractum videtur *Mirza*) *Yadegar Mohammedem* filium *Mohammedis* filii *Baïſenkari*, filii *Omar Sheichi* filii *Timuri* vocat, qui cum *Sultano Hoſaino* bellum geſſit, & *Heratum* occupavit. at poſtea ab *Hoſaino* captus, ejus juſſu interfectus eſt. Obiit *Hoſain* anno *Hejræ* nongenteſimo undecimo, cum annos circiter viginti octo regnâſſet.

11. مظفر وبديع الزمان *Modhaffer* & *Badio'zzaman Mirzah*, filii *Soltani Hoſaini*. Conjunctim regnarunt, donec *Sheibeg Chan* filius *Abu'lchairuzbegi*, cum regiones *MawaralNahr* occupaverat, *Choraſanum* etiam invadens eos bello victos in fugam daret, & *Marwam Choraſani Metropolim* caperet. *Badio'zzaman* igitur in *Perſiam* ad ejus Dominum

Shah

Shah Iſmaelem ſe recepit: qui ei provinciam *Rai* aſſignavit: deinde in patriam redire cupiens, impetratis ab *Iſmaele* copiis, iterum fugatus in *Indiam* fugit; ubi cum aliquandiu manſiſſet, ad Regem *Shah Iſmaelem*, audito illum *Choraſanum* in poteſtatem redegiſſe, reverſus, eum *Tabrizum* comitatus eſt. Illic à *Soltano Selim Shaho Othmanida* captus, honorificè habitus eſt, & *Conſtantinopolim* abductus; ubi anno *Hejra* nongenteſimo viceſimo primo mortuus eſt. *Modhaffer* verò in quodam è montibus *Choraſani*, quò metu *SheiBegi* fugerat, mortuus eſt anno nongenteſimo decimo quinto.

12. ابو المحسن ميرزا و كيل ميرزا *Abu'l Mahan Mirza*, & *Gil Mirza*. Hos ſecum aſſumens *Dhu'l Nun Argun Kandahari* Princeps, cum metueret ne è poteſtate filiorum *Timuri* exiret regnum, *Sheibegum* bello aggreſſus eſt: ſed ipſe in bello occidit, captique *Abu'l Mahan* & *Gil Mirza* neci dati ſunt; & abolitum eſt filiorum *Timuri* in *Choraſano* imperium, cum ibi ultra quadraginta annos regnâſſent, quicquid penes ipſos fuit occupante *Sheibego*.

Principes

Principes *Turcomanni* è tribubus ſeu familiis apud illos
قره قوينلي *Karah* Koyunli (ſeu, *Ovis nigra*) &
اق قوينلي *Ak* Koyunli(ſeu, *Ovis alba*)dictis.

TRibus iſtæ (referentibus *AlJannabio*, & *Ahmede Ebn Yuſeph*) tempore *Argunis*, relicta patria ſua *Turceſtano*, aliò ſe receperunt; *Karah Koyunli* in *Arzengani* & *Siwaſi* partes, ubi ad magnam creverunt potentiam; *Ak Koyunli* verò in *Diyar Becri*, ubi dignitatem & potentiam Regiam conſecuti ſunt.

Principes è familia Karah-Kuyonli, *à* Teixera *memorati*.

1. *Kara Iſuph*, i. e. قره يوسف *Kara Yuſeph*, *Joſeph Niger*, qui mortuus eſt (teſte *AlJannabio*) anno *Hejra* octingenteſimo viceſimo tertio.

2. *Amir Scandar*, i. ميراسكندر *Amir Eſcander*, ſeu, *Alexander*, *Karah Joſephi* filius, qui circiter annum octingenteſimum triceſimum nonum interfectus.

3. *Joon Xa* i. جهان شاه *Jahan Shah Eſcandri* frater, qui una cum filiis, & ſuorum multis ab *Haſano AlTawilo* occiſus anno octingenteſimo ſeptuageſimo primo.

4. *Acen Ali*, i. e. حسن علي *Haſan Ali*, qui ab eodem è medio ſublatus.

Principes Familiæ Ak-Kuyonli.

1. اول من ظهر منهم وتامر في البلاد *Primus eorum qui in medium prodiit, & in regionibus quibuſdam (Amedo, Mauſela &c.)* Imperium obtinuit (teſtibus *AlJannabio*, & *Ahmede Ebn Yuſeph*) fuit طور علي بيك التركماني *Tur Ali Beg Turcomannus.*

2. فخر الدين قطلبيك *Phacro'ddin* Kotli *Beg, Tur Alis* filius.

3. قره ايلوك عثمان Karah *Ilug Othman*, ipſius filius. Hic *Timurlenco* ſe obſequentem, & viæ ducem in *Rumæam*, ſeu *Aſiam* minorem, præbuit: à quo non ſolum iis quas antea occuparat, *Arzenjano, Maredino, Roha*, & reliquis *Diarbecri* regionibus ejus nomine præfectus eſt, ſed & *Siwaſo* aliiſque donatus. Poſtea in bello, cum *Eſcandro* filio Karah *Yuſephi*, periit, anno *Hejræ* octingenteſimo nono, ipſe plus quam nonagenarius.

4. حمزه بيك *Hamzah Beg*, illius filius. Anno *Hejræ* octingenteſimo quadrageſimo octavo mortuus eſt.

5. جهانكير بن علي بيك *Jahan Gir* filius *Ali Begi*, filii *Othmani, Hamzæ* ex fratre nepos. Mortuus eſt anno *Hejræ* octingenteſimo ſeptuageſimo ſecundo, omni ferè poteſtate à fratre ſuo *Haſano* exutus.

6. حسن الطويل *Haſan AlTawil*, i. e. *Longus, Jahan Giri* frater. Hunc primum hac in ſerie ponit *Teixera*, &

Ozun

Ozun Acen bek vocat, in *Leunclavio Uſun Chaſan* audit: à quo in hoc erratum videtur, quod eum origine majorum *Tatarum* fuiſſe ait, cum *Turcomanus* fuerit. Quod ad appellationem attinet, eodem res redit cum اوزن *Uzun Turcice longum* denotet. E vivis exceſſit feſto *Mohammedanorum* ſolenni, an: *Hejræ* octingenteſimo octogeſimo tertio. Hic in poteſtatem redactis utroq; *Erako*, *Aderbijano*, *DiarBecro*, aliiſq; provinciis, & victis *Jahan* Shaho, ejuſque filio *Haſano Ali*, & *Samarcandæ* Domino *AbuSaido*, potentia & fama celebris evaſit: at cum *Mohammedem Othmanidam*, qui *Conſtantinopolim* cepit, bello laceſſeret, ab eo inſigni clade affectus eſt, pereunte etiam filio ipſius *Zeinelo*, poſt quam (referente *AlJannabio*) haud ultra proſpere ei ceſſerunt res. Filios reliquit ſuperſtites, *Chalil Mirza*; *Makſud Beg*, *Yacub Beg*, *Maſih Beg*, & *Yuſeph Beg*.

7. خليل بيك *Chalil Beg* (*Teixera Sultan* Kalil) *Haſani Longi* filius, qui ſuis exoſus, adeo ut regno amotum cuperent, interfectus eſt anno *Hejræ* octingenteſimo octogeſimo quarto, cum ſex menſes & dimidium imperâſſet.

8. يعقوب بيك *Yacub Beg*, *Chalili* frater. Obiit veneno è medio ſublatus, anno *Hejræ* octingenteſimo nonageſimo ſexto, cum duodecim annos, & duos menſes imperâſſet. Doctus perhibetur, & carmina *Turcicè* & *Perſicè* compoſuiſſe: atque inter ipſum & *Soltanum Bajazedem* amicitiam, & literarum commercium interceſſiſſe. Infortunii ei cauſa fuiſſe dicitur Matris, mulieris egregiæ, obitus; quæ menſe *Rabia* priori anni prædicti diem obiit, octodecim ante filium diebus. Illam enim dum viveret ſingulis ſeptimanis convo-

catis

catis familiæ iſtius primoribus, numero circiter viginti, ea ſingulis ſuggerere & dictare ſolitam, quæ ad concordiam inter eos alendam conducerent: ea vero è medio ſublata, una etiam ſublatam, quæ inter eos fuerat, concordiam, alióſque aliis inhiaſſe.

9. مسيح بيك *Maſih Beg*, ipſius frater: Cum inter regni Principes de eo præficiendo non conveniret, ab aliis *Ali Beg Chalili* filius Rex ſalutatus eſt: at neque in hoc conſentientibus aliis, ad باي سنقر *Baï Sankarum (Teixeræ Baiſangor Mirzah) Yakubi* filium, puerum nondum decem annorum, regnum defertur; qui cum anno & octo menſibus, illud occupâſſet, in prælio quodam occidit.

10. رستم ميرزا *Ruſtam Mirza (Teixeræ Roſtambek)* filius *Makſudi* filii *Haſani Longi*. Ab *Ahmede Ogurlui* filio (qui à Regni magnatibus *Conſtantinopoli*, quò metu patrui ſui *Yacubi* fugerat, evocatus, cum eo de regno contendit) interfectus eſt, cum annos quinque & dimidium regnâſſet.

11. السلطان احمد بن اغرلوا محمد *Soltan Ahmed (Teixeræ Hagmed Beg)* filius *Ogurlui Mohammedis*, filii *Haſani Longi*. Cum in regnum ſuum diſciplinam *Othmanicam* introducere vellet, adeo Principibus ejus regionis, omnimodæ licentiæ aſſuetis, exoſus evaſit, ut de eo regno amovendo conſilium inirent; eumque in finem *Morad Mirzam Jacobi* filium, qui *Shirwani* tunc erat, ad regnum capeſſendum invitarent: à quo victus & interfectus eſt *Ahmed*, cum circiter annum imperaſſet. Quo facto Proceres fidem *Morado* datam fallentes, *Alwand Mirzam* accerſiverunt, qui eorum ope *Moradum* captum in vincula conjecit.

12. الوند ميرزا *AlWand Mirza* (*Teixera AlWan Bek*) filius *Yuſeph Begi*, filii *Haſani Longi*. Hic cum annum unum regno præfuiſſet, à fratre ſuo محمد ميرزا *Mohammede Mirza* eo deturbatus eſt: at prius quam ipſe ſolio regio inſideret, prodiens è carcere Sultan *Morad Jacobi* filius illud occupavit; & *Mohammedem* captum interfici juſſit.

13. مراد *Morad Yacubi Shahi* filius. Contra hunc anno nongenteſimo octavo arma movens *Shah Iſmael Perſarum* Rex, qui præcipuam regni familiæ *Akkojunlitica* partem in poteſtatem ſuam redegerat, *Bagdado* fugere coëgit; quam deinde *Iſmaele* aliis bellis occupato, recuperavit. At ab eodem, anno nongenteſimo decimo quarto ea denuo pulſus in fugam ſe dedit, ولم يعلم له خبر (inquit *Al-Jannabius*) *nec quidquam de eo auditum eſt*. Atque hic ultimus iſtius familiæ Regum fuit, qui in *Erako* regnum tenuit.

Reges Perſiæ *è familia* Haidari Suphii Ardebelenſis, Iſmaelitici.

HUjus familiæ primus,qui ſe ut ſui juris Principem geſſit, atque armis aliquid attentavit, perhibetur جنيد *Jonaid* filius *Sheich Abrahimi*,filii *Chojah Alis*, filii *Sheich* Sadro'*ddini*,filii *Sheich Saphio'ddini*,filii *Gabrielis*, qui genus ab *Hoſaino Alis* filio duxiſſe fertur: quod tamen ut incertum notāt Hiſtorici,addita,qua in rebus dubiis uti ſolent, formula, والله اعلم بصحته *Deus autem optime novit verum ſit necne*. Hic, conflato ex amicis ſuis exercitu, *Gorgios* bello aggreſſus, multa ab illis ſpolia reportavit: inde cum *Shirawanum* reverſus eſſet, ejus incolæ, ſibi ab eo metuentes, ipſum & ipſius ſocios internecione penitus delerunt.

2. الشيخ حيدر *Sheich Haidar*, *Jonaidi* filius, qui & الصوفي *AlSuphi* & شيخ الصوفية *Sheich*,i.e.*Senior* Sectæ ſeu ordinis *Suphiorum* appellatur. Hic patris veſtigiis inſiſtens exercitum ſibi,ſex circiter mille hominum, contraxit; quibus primo in *Gorgios* incurſiones fecit, ibique Regum quendam interfecit. Coronam etiam ſibi è panni rubri duodecim particulis confecit,quæ تاج الحيدرية *Secta Haidaritica corona* appellata eſt. Deinde *Shirawanum* aggreſſus, quo patris necem ulciſceretur,urbem obſidione cinxit: ſed male ei res ceſſit, nam & ipſe & filii ejus omnes, exceptis *Iſmaele* &

Yar Ali, bello perierunt, anno *Hejræ* octingenteſimo nonageſimo tertio.

3. اسمعيل *Iſmael Haidari* filius. Hic poſt mortem Patris cum fratre ſuo *Yar Ali* ab *Yacub Bego* captus & in vinculis detentus eſt; donec mortuo *Yacub Bego* ab ejus ſucceſſore *Ruſtam Mirza* libertati donati, ejus juſſu juxta Patris ſui ſepulchrum habitu pauperum ſe continuerunt. At cum & ille fato functus eſſet, ab *Ahmede Ogurluo*, qui ipſi ſucceſſit, ſibi metuentes fuga ſibi conſuluerunt. Eo demum interfecto, & imperante *AlWando*, in medium prodiit *Iſmael*, & confluentibus ad ipſum *Alis* ſectariis exercitum contraxit, annoque *Hejræ* nongenteſimo quinto arma movere cœpit; victoque *AlWando* & in poteſtatem redacta regione *Aderbijano*, ſibi titulum S*hah*, ſeu Regis aſſumpſit: deinde aliis ſubactis provinciis, S*hirawano*, *Diyar Becro*, *Bagdado*, totoque *Erako Yazdo*, & *Gilani* parte, &c. ad magnam crevit potentiam. Anno nongenteſimo decimo ſexto, capto S*heibego Uzbeg Chani* filio, *Choraſani* & regionum tranſfluvialium Domino, fertur cranium ipſius auro & gemmis ornatum in poculum ſumpſiſſe, è quo vinum bibere ſolitus eſt. Anno nongenteſimo viceſimo, cum S*elimo Othmanida* bello congreſſus, ab eo victus, & in fugam datus eſt: atque ab eo tempore otio ſe & quieti dedit, & à bello continuit, donec anno nongenteſimo triceſimo è vita diſcederet, annos triginta octo, & quatuor menſes natus, cum annos viginti quatuor imperâſſet. Imperium cœpit cum annorum eſſet quatuordecim.

4. شاه طهماسب S*hah Tahmaſp* (*Teixera*, *Xa Thamas*)

Iſmaelis

Iſmaelis filius. Obiit anno *Hejræ* nongenteſimo octogeſimo quarto menſe *Saſåro*, mortem illi procurante uxore ſua, quæ filium nomine *Haidar* illi pepererat, (referente *Admede Ebn Juſeph*) dum medicamentum depilatorium, quo balneum ingreſſus uteretur, venenó inficiendum curaret. Ne tamen *Haidar* regno, ad quod hoc facinore illi ſtruebatur via, gauderet, effecit ſoror ipſius; ſubornatis qui eum in Patris gazophylacia (ipſius ſuaſu, cum regnum ſine opibus adminiſtrari non poſſe ſuggereret) ingreſſum, ut quid ibi pecuniarum eſſet inquireret, occiderent: adeoque unà cum Patris elatum eſt ipſius funus. Regnavit autem *Tahmaſp* annos quinquaginta quatuor.

5. اسمعيل *Iſmael Tahmaſpis* filius, qui in carcere Patris juſſu viginti quinque annis detentus fuerat. Inde cum à ſorore liberatus, regnum occupâſſet, ipſam interfecit. Ipſe anno *Hejræ* nongenteſimo octogeſimo quinto obiit decimo tertio menſis *Ramadani*, veneno (ut perhibent) necatus, *Theriacæ*, quam ſæpius & magna copia ſumere ſolebat, indito, plus quam quinquagenarius: alii, è primoribus regni quoſdam, habitu mulierum indutos, ipſum aggreſſos interfeciſſe tradunt.

6. محمد خدابنده *Mohammed Chodabandah Choraſani* præfectus, *Tahmaſpis* filius. Hic fratre mortuo, *Choraſano Kazwinum* accedens ſolium regium capeſſivit. Bellum cum *Morado Othmanida*, ſed ſucceſſu parum felici geſſit. *Mohammed* iſte cæcus erat; quod in cauſa fuit ne à fratre *Iſmaele*, qui reliquos *Tahmaſpis* filios, quotquot regno idonei viderentur, è medio ſuſtulit, tolleretur. تسلطن هنين عن بدة (inquit

(*Ahmed Ebn Yuſeph*) *annos aliquam multos regnavit*: ſex, referente *Teixera.*

7. عباس *Abbas.* *Chodabanda* filius, qui anno *Hejræ* milleſimo octavo, quo tempore *Ahmed Ebn Yuſeph* hiſtoriam ſuam ſcripſit, *Perſiæ* imperavit. Mortuus eſt Anno Chriſti milleſimo ſexcenteſimo vigeſimo nono, referente *Oleario*, cum regnâſſet annos quadraginta quinque, ſexaginta tres vixiſſet: ſucceſſorem habuit nepotem *Sain Mirza*, *Shâh Sefi*, quod Patris nomen fuerat, poſtea appellatum; qui anno Chriſti milleſimo ſexcenteſimo quadrageſimo ſecundo regni ſui duodecimo deceſſit, ſuccedente *Shah Abbaſo* ſecundo.

Finis. Deo ſoli Gloria.

In nomine Dei Miſeratoris Miſericordis.

Dixit Patronus & Dominus noſter Pater Sanctus, ſincerus, eximius, doctrinâ & eruditione inſignis, Doctorum Rex, excellentium excellentiſſimus, temporum exemplar, ſeculi Phœnix; præcellentium & ſapientum gloria, Doctor divinitùs adjutus, Mar Gregorius Abul-Pharaj, *filius excellenter ſapientis* Ahronis *Medici* Malatienſis, *quem Deus miſericordiâ ſuâ protegat.*

LAUS DEO, qui primus eſt ſine initio, & ultimus ſine fine; qui Verbum poſſidet unicum, & vitam æternam; qui à ſuperioribus colitur in excelſis, & ab interioribus in profundis adoratur: & pax Angelis ejus adſiſtentibus, nec non prophetis, qui ad obſequium Dei & timorem dirigunt, atque ita incedendum ut vias ipſi gratas inſiſtamus. *Præfatio.*

His præfatis, in compendioſa Epitomes hujus *De Dynaſtiis* tractatione, ſtatui intra ea ſubſiſtere quorum narratione alterum è duobus commodi percipiatur, vel imitandi ſcil. ſtudium, vel metus, è rebus in autoritate poſitorum & ſapientum tam benè quàm malè geſtis; ea è libris, qui in hoc genere variis linguis, *Syriaca*, viz: *Arabica*, aliiſque compoſiti ſunt, colligendo, ita ut initium à prima Creatione ſumens, ætatem uſque noſtram rem deducam. Eſtque opus diſpoſitum per decem Dynaſtias quas Deus inter gentes ita diſtribuit ut eas aliæ poſt alias per * vices adminiſtraverint. * p. 2.

Dynaſtia *prima* eſt Dynaſtia Patrum Sanctorum ab *Adamo* hominum primo. *Secunda*, ea quæ à Patribus ſanctis tranſlata eſt ad Judices, nempe Judices *Iſraëlitarum*. *Tertia*, quæ tranſlata eſt à Judicibus *Iſraëlitarum* ad Reges ipſorum. *Quarta*, quæ tranſlata eſt à Regibus *Iſraëliticis* ad Reges *Chaldæorum*. *Quinta*, quæ tranſlata eſt à Regibus *Chaldæorum* ad Reges *Magorum* [*Perſarum.*] *Operis partitio in Dynaſtias 10.*

Dyn. I. *Sexta*, quæ tranſlata eſt à Regibus *Perſarum* ad Reges *Græcorum* Idololatras. *Septima*, quæ tranſlata eſt à Regibus *Græcorum* Idololatricis ad Reges *Francorum*, [Imperatores *Romanorum*.] *Octava*, quæ tranſlata eſt à Regibus *Francorum* ad Reges *Græcorum* Chriſtianos. *Nona*, quæ tranſlata eſt à Regibus *Græcorum* Chriſtianis ad Reges *Arabum Moſlemiticos*, [*Mohammedanos*.] *Decima*, quæ tranſlata eſt à Regibus *Arabum Moſlemiticis* ad Reges *Mogul*.

Dynaſtia prima, [Patrum] Sanctorum antequam ingrederentur terram promiſſam.

Dynaſtia I. Patriarcharum.

Dicunt qui hiſtoriis populorum operam navârunt, & in ſeculorum ſeriem diligentiùs inquiſiverunt, origines gentium antiquitùs ſeptem fuiſſe, viz: *Perſas*, *Chaldæos*, *Græcos*, *Ægyptios*, *Turcas*, *Indos*, *Sinenſes*. Deinde harum gentium ſingulæ in alias diſtributæ ſunt, diviſæque linguæ, & religiones diſtinctæ. Omnes interim *Sabii* erant Idola colentes ad ſimilitudinem ſubſtantiarum ſuperiorum ac corporum cœleſtium [confecta.] *Iidem tamen tam multifariam diviſi, & ſectis diverſi, duarum ſunt claſſium; quarum altera ſcientiis operam dedit, (quales ſunt *Chaldæi*, *Perſæ*, aliique, quorum loco ſuo fiet mentio;) alteri nihil ejuſmodi curæ fuit, (quales ſunt *Sinenſes*, *Turcæ*, *Chalybes*, *Barbari*, *Æthiopes*, & qui his conjuncti.) Quod ad *Sinenſes*, hi gentes [alias] numeri frequentiâ, imperii magnitudine, & amplitudine regionum excedunt. Cingunt territoria ipſorum, quà longiſſimè ad Orientem protenditur terra habitabilis, quicquid eſt inter lineam æquinoctialem ad ultimum ſeptem climatum Septentrionem verſùs. Ea ſcientiæ portio quâ cæteras gentes ſuperârunt, eſt artium Mechanicarum peritia, & in pingendi arte præſtantia. Porrò *Turcæ*, ſunt & ipſi gens numero frequens, ditionibus ampla. Illud è quo gloriam ſibi vendicant, eſt rerum bellicarum ſtudium, atque inſtrumentorum ad eaſdem pertinentium tractandorum ratio; ſúntque hominum in arte equeſtri peritiſſimi, in feriendo, percutiendo, jaculandóque perſpicaciſſimi.

** p. 3.* *Gentium diſtributio, & ingenia varia.* *Sinenſium.* *Turcarum.*

Hujus claſſis reliqui, eorum ſcil. qui ſcientiis curam non impendunt, beſtiarum quàm hominum ſimiliores ſunt. Eorum enim qui ad Septentrionem propiùs accedunt, dum nimia ſolis à vertice ipſorum diſtantia, temperaturam frigidam, & humores crudos reddit, grande-

Populorum Septentrionalium.

ſcunt

ſcunt corpora, albicant colores, & prolixi dependent crines; at hinc Dyn: I.
intellectûs ſubtilitate, & conceptuum acumine privantur, adeo ut dominetur ipſis ſtultitia & hebetudo, latéque inter ipſos propagentur error & oſcitantia. Hujuſmodi ſunt *Chalybes* & qui illis vicini. Illis autem eorum qui propè & ultra æquatorem, ultimum uſque terræ habitabilis terminum, ſiti ſunt * Auſtrum verſùs, ob diuturnam Solis vertici ipſorum imminentis vicinitatem, calidæ ſunt temperaturæ, humores aduſti, color niger, capilli criſpi; quam & ob cauſam patientiâ carent, & aciei mentis intentione privantur: uti *Æthiopibus*, & reliquis *Nigritarum* contingit, exceptis *Indis*: illis ſiquidem Deus, multiſ eorum qui colore fuſco vel candido gaudent, præcellere dedit; ſúntque Fodina ſapientiæ, & fons juſtitiæ, niſi quod mundi æternitatem adſtruant, & irritas habeant prophetias, & pro illicito ducant animalia mactare, eadémque dolore affici prohibeant.

Auſtralium. * p. 4. *Indorum.*

Adam Pater Hominum creatus eſt die *Veneris*, ſexto menſis primi (qui *Niſan* erat) anni mundi primi, poſtquam creâſſet Deus Opt: Max: Die Solis, (qui primus erat *Niſan*,) cœlum ſupremum, *i. e.* Sphæram nonam quæ movetur motu primo ab Oriente ad Occidentem; Terrámq;, & novem ordines Angelorum, & lucem, & quatuor Elementa.

Hiſtoria Creationis.

Cùm creâſſet die *Lunæ* Expanſum, quod eſt nimirum Cœlum mundanum, Sphæra nempe octava, & quas complectitur ſeptem Sphæras quæ moventur motu ſecundo ab Occidente verſùs Orientem; Et die *Martis* imperâſſet aquæ, quæ confluxit in locum unum, ita ut conſtitueret mare; Et apparuiſſet terra producens herbas & arbores tam frugiferas quàm quæ fructus non ferunt; Et die *Mercurii* dixiſſet Idem, omnium qui dicunt Potentiſſimus, Sint Luminaria, *i.e.* Stellæ ſuprà in expanſo, quæ diſtinguant Noctem & Diẽ, & in ſigna ſint Temporum, Dierum, * & Annorum; atq; affixæ fuerint Stellæ fixæ Spheræ octâvæ, & duo illa Luminaria cum quinq; errantibus ſingula ſuis orbibus, præfectúſq; eſſet Sol dominio Diei, & Lunæ præfectura noctis commiſſa; maneretque Sphæra ſolùm nona [ſtellis] nuda;

* p. 5.

Et Die *Jovis* creâſſet Deus excelſus Dracones magnos, & omnem animam quæ movetur in aquis, & omnem volucrem alis præditam;

Et die *Veneris* mandâſſet terræ, quæ produxit animantia, beſtias & feras & reptilia; tunc Angelos ſuos alloquutus, dixit; Agite, Creemus hominem ad imaginem & ſimilitudinem noſtram, ſcientem

Dyn. I.

bonum & malum, eáque agendi poteſtate prædítum; tum apparuit dextra expanſa in qua erant particulæ è quatuor elementis, in quas cùm ſufflaſſet halitum vitæ, extitit *Adam*, Juvenis. Deinde immiſit Deus illi ſomnum, exemptâque è coſtis ejus unâ de latere ipſius dextro formavit ex ea *Hevam*, matrem hominum: eóſque ambos in Horto *Eden*, qui Paradiſus eſt, collocavit, cujus ſitus ad Orientem fuit; permiſitque illis ut comederent de omni fructu Paradiſi exceptâ ſolùm arbore ſcientiæ boni & mali. Iſti diei ſucceſſit Sabbatum, in quo nihil prorſus creavit.

De ſimultanea rerum omnium creatione, Greg. Nyſſeni et Jacobi Edeſſeni ſententia.

Jam è Doctis apud nos *Gregorius Nyſſenus*, & *Jacobus Rohaenſis* autumant omnia quæ creata ſunt uno [ſimul] extitiſſe momento, Scripturam autem ſacram aſſignâſſe originem cujuſvis rei Diei [ſuo] ut pulchritudinem ordinis quæ in rebus cernitur, nobis indicaret; *Deúmque nullâ neceſſitate compelli, ſed agens eſſe voluntarium, cui poteſtas ſit creandi & quod velit, & quando velit.

** p. 6.*

Lapſus Protoplaſtorum.

Erántque *Adam* & *Heva* nudi ſine veſtibus, nec pudore tamen affectus eſt alter ab altero, donec Satan in Serpentem intrans *Evam* deceperit, ita ut de fructu, cujus eſum prohibuerat Deus, comederet, eundémque porrigeret *Adamo* Viro ſuo, qui & comedit: tum enim aperti ſunt oculi cordium ipſorum ut nuditatem ſuam ſentirent, unde pudore ſuffuſi foliis ſe ficulneis cinxerunt. Expulit eos ergò Deus ex horto *Eden* in terram, horâ nonâ diei *Veneris*, cùm creati eſſent horâ primâ ejuſdem diei. Diverſum autem ſentiunt Doctores noſtri de fructu illo prohibito, dicentibus aliis triticum fuiſſe, aliis uvas; pluribus autem ficum. Porrò *Gregorius Nyſſenus* ait indigitari hoc facultatem concupiſcibilem: *Nazianzenus* autem dubitationem de eſſentia Dei & attributis ejus indicari.

Expulſio è Paradiſo. *De fructu prohibito ſententia varia.* *Gr. Nyſſeni. Nazianzeni.*

Adami liberi primi. *Eorum conjugia.* *Sacrificia prima.*

Ex ſententia *Mar Thudiuſi* [*Theodoſii*] triginta annis poſtquam expulſus fuiſſet è Paradiſo, cognovit *Adam Hevam*, quæ *Cainum* & *Climiam* ſororem ejus gemellos peperit. Et poſt alios triginta, cùm rurſus eam cognoviſſet, peperit *Abelem* et *Lebudam* ſororem ejus, gemellos: deinde poſt ſeptuaginta annos alios, cupiente *Adamo* unum eorum connubio jungere cum ſorore gemellâ fratris ſui, renuit *Kain*, gemellam ſuam petens: ideòque munus offerens de fructibus terræ ſuæ, eò quod Agricola eſſet, acceptus non eſt, *ob viæ ſuæ nequitiam: offerens autem *Abel* munus de primogenitis ovium ſuarum,

** p. 7.*

eò

eò quòd Paſtor eſſet, ob probitatem converſationis ſuæ acceptus eſt. Fovens ergò *Cain* odium occultum in fratrem ſuum, ipſum fraude ſeductum interemit; deinde ſedem ſibi accepit regionem *Nod*, quæ extra terminos à patre ipſius genitorum fuit. Luxit autem *Adam Habelem* centum annos, deinde cùm reverſus *Evam* cognoviſſet, peperit [illa] *Sethum*. Quod autem tunc temporis fluxerat de ætate *Adami* erat, ſecundùm ſententiam ſeptuaginta duorum Seniorum, qui interpretati ſunt Legem & libros Prophetarum *Ptolemai* Regis *Ægypti* gratiâ, (ante adventum Domini noſtri *Chriſti*, cujus mentioni honos deferatur,) (uti loco ſuo oſtendetur,) anni ducenti triginta: at ſecundùm ſententiam Legis quæ in manibus eſt *Judæorum* poſt adventum Chriſti, anni centum triginta. Totáque *Adami* vita ſecundùm utrámque ſententiam annorum fuit nongentorum triginta.

Dyn. I. *Abel occiditur.* Seth *naſcitur.* *Diſcrepantia inter textum Hebraicum et verſionem* ꝰ LXXII.

2. *Sethi inventa, geſta, inſtituta et proles.*

Seth filius *Adami*. Fertur illum primum ſcribendi authorem fuiſſe; & progeniei ſuæ vitæ beatæ, quæ parentibus ſuis in Paradiſo fuerat, deſiderium ingeſſiſſe, adeò ut in montem *Hermon* ſeceſſerint, cultui Dei, pietati & continentiæ dediti, neutiquam ad mulieres accedentes; undè vocati ſunt *Bani Elohim*, *i. e.* Filii Dei. Genuit *Seth* *Enoſhum* annos natus tunc temporis, ſecundùm ſententiam ſeptuaginta Seniorum, ducentos & quinque: at juxta ſententiam *Judæorum* centum & quinque. Vixit autem ita, ſecundùm utrámque ſententiam, annos nongentos duodecim.

3. Enoſhi *item.*

Enoſh filius *Sethi*. Dicitur ille primus fuiſſe qui invocavit nomen Domini, largitúſque eſt ei * Dominus ſcientiam originis [rerum,] & cursûs Syderum: ille autem licèt prorſus à fœminis non abſtinuerit, haud [tamen] neglexit quo minus ad Deum quàm proximè accederet. Genuitque *Kainanum* filium ſuum natus tunc temporis, ſecundùm ſententiam ſeptuaginta Interpretum, annos centum nonaginta: at ſecundùm ſententiam *Judæorum*, nonaginta: tota autem vita ejus, ſecundùm utrámque ſententiam, erat annorum nongentorum & quinque.

* p. 8.

4. *Et* Kainanis.

Kainan filius *Enoſhi*. Natus eſt ei *Mahlaleel* cùm natus eſſet ipſe, ſecundùm ſententiam ſeptuaginta Interpretum, annos centum ſeptuaginta; at ſecundùm ſententiam *Judæorum*, ſeptuaginta. Totum quod vixit ſpatium, ſecundùm utrámque ſententiam, anni nongenti decem.

Dyn. I. *Mahlaleel* filius *Kainan*. Natus eſt illi *Yared* cùm vixiſſet, ſecundùm ſententiam ſeptuaginta Interpretum, annos centum ſexaginta quinque; ſecundùm ſententiam *Judaeorum*, ſexaginta quinque: vita autem ejus tota, ſecundùm utramque ſententiam, annorum fuit octingentorum nonaginta quinque.

5. Et Mahlaielis.

Yared filius *Mahlaleelis*. Natus eſt illi *Ehnoch*, cùm natus eſſet, ſecundùm utramque ſententiam, annos centum ſexaginta duos. Tota ejus vita fuit annorum nongentorum ſexaginta duorum. Anno autem *Yaredis* quadrageſimo, deſcendentes filii Dei de monte *Hermonis*, cùm de reditu in Paradiſum deſperarent, fœminas concupiverunt; cúmque uxores illis dare recuſarent propinquitate ipſis juncti, deſpectui illos habentes, *Kainitæ* eos ad matrimonia invitârunt [ultrò] illis filias ſuas præbentes, quibúſcum cùm congreſſi eſſent pepererunt Gigantes bellis & incurſionibus hoſtilibus præſtantes. Et dicitur filias *Kain* confeciſſe primùm inſtrumenta Muſica, ad ea cantantes, ideóque * vocari linguâ *Syriacâ* Canticum *Kinta* per [vocalem] Ceſre: appellántque *Arabes* Puellam Cantatricem *Kainah*, cum Fatha literæ Koph.

6. Et Yaredis.

Sethiadæ deſ.ctores.

Gigantes.

* p. 9.

Muſicorum inſtrumentorum inventio.

Enoch filius *Yared*. Natus eſt illi *Mathuſhalah*, cùm ipſe natus eſſet annos centum & ſexaginta quinque ſecundùm *Septuaginta*: at ſecundùm ſententiam *Judaeorum* ſexaginta quinque. *Ehnoch* iſte mandatorum Dei purorum tenax fuit, eáque præſtitit, & quod bonum eſt ſequutus, malúmque averſatus permanſit in cultu Dei annos trecentos, dein tranſtulit illum Deus vivum quò ipſi placuit, dicitur autem quod in Paradiſum.

7.

Ehnochi *vita ratio. & tranſlatio.*

* *ſc. poſtquam filios genuiſſet.*

Sectio.

Autumant *Græci* antiquiores *Ehnochum* eſſe *Hermetem* qui *Triſmegiſtus* cognominatus eſt, q. d. triplicis doctrinæ autor, quòd tribus attributis eſſentialibus Deum deſcripſerit, viz. Exiſtentiâ, Sapientiâ, & Vitâ. *Arabes* autem ipſum *Edriſum* appellant. Ac dicitur tres fuiſſe *Hermetes*, quorum primus fuit *Hermes* ille qui *Saidam Ægypti* ſuperioris incoluit, ac primus omnium de ſubſtantiis ſuperioribus loquutus eſt, & de diluvio præmonuit, veritúſque ne perirent ſcientiæ, atque obliterarentur artes, Pyramides extruxit, quibus omnia artificia & inſtrumenta inſculpſit, & in iiſdem ſcientiarum ordines delineavit, eas conſervatas poſteris tradere cupiens; ſecundus

Diluvium prædixit.

dus

dus *Hermes Babylonius*, qui in *Calwada Chaldæorum* urbe habitavit, Dyn. I.
ac poſt diluvium floruit; atque primus urbem *Babelem* condidit poſt *Nimrodem Cuſhi* filium. Tertius demum *Hermes Ægyptius*, qui * *Triſmegiſtus*, i. e. ſapientiæ tertias occupans, vocatus eſt; * p. 10. quòd *Hermetum* Sapientum tertius fuerit, & tranſlatum eſt è libris ipſius pauxillum quid, viz. ſermones ipſius ad diſcipulum ſuum *Tatium*, formâ interrogationum & reſponſionum diſpoſiti, nullo connexionis vel conſequentiæ ordine, cùm exemplar originarium * vetuſtate exeſum fuerit. Extat autem exemplar apud nos linguâ *Syriacâ*. Ac fertur *Hermetem* primum centum & octoginta urbes condidiſſe, quarum minima *Roha*: ipſúmque hominibus cultum Dei, jejunium, preces, eleemoſynam, utque feſta deſcendentibus in domibus ſuis, atque aſcendentibus planetis agerent, præſcripſiſſe, necnon ſingulis noviluniis, & quotieſcunque Sol aliquod è duodecim ſignis ingrederetur; utque ex omnibus frugibus primitias, & è ſuffitibus, & vinis præſtantiſſima offerrent, necnon ebrietate, & cibis illicitis interdixiſſe. *Sabii* autem autumant *Sethum Adami* filium Agathodæmonem *Ægyptium* eſſe, *Hermetis* præceptorem, fuitque *Aſclepiades* Rex unus [eorum] qui ab *Hermete* ſapientiam hauſerunt, quemque *Hermes* quartæ terræ tunc temporis habitatæ parti præfecit, ei nempe quam poſt diluvium incoluerunt *Græci*. Cùm autem *Hermetem* ad ſe ſuſtuliſſet Deus, magno eum ob caſum mœrore affectus eſt *Aſclepiades*, eam quam paſſi ſunt terricolæ benedictionis & * ſcientiæ ejus jacturam dolens; & ſimulachrum ſibi ad ipſius ſimilitudinem conflavit, quod in templo ubi ſacra peragere ſolebat ſtatuit: Ita comparato ſimulacro, ut quantum fieri potuit, * gravitatis apparatum & majeſtatis ſpeciem præ ſe ferret. Deinde * p. 11. eundem in cœlum ſublatum effinxit, atque aliàs coram eo ſtans, aliàs ſedens quædam ex ipſius ſapienter dictis & præceptis * de cultu [divino] recitabat. Poſt diluvium verò putârunt *Græci* ſimulachrum illud *Aſclepiadis* ipſius fuiſſe, illúdque maximo in honore habuerunt. Solebat enim *Hippocrates* cùm diſcipulos ſuos jurejurando adigeret, dicere, Adjuro vos per Deum Creatorem mortis & vitæ, & Patrem meum, patrémque veſtrum *Aſclepiadem* &c. Pinxit autem ipſum manu herbam *Althæam* tenentem, hoc eximiam ejus in rebus moderationem, lenitatem, manſuetudinem, & in converſatione facilitatem innuens.

*al. *In Lingua Babylonica.*

al. *beneficiorum.*

*al. *ſecundùm conſuetudinem.*

innuens. Et dicit *Galenus*, haud reſpuendam eſſe medelam, quæ ægrotis ingreſſu templi *Aſclepiadis* acquiritur. Dico autem, quicquid narrationum de rebus ante diluvium affertur, quod Prophetico ſermoni non innititur, meram eſſe conjecturam atque opinationem,* cùm nemo ſit, qui eas memoriæ prodiderit.

vel, cùm penitus abolita ſint ea de quibus inſtituuntur. al. ob antiquitatem eorum &c.

Methuſhalah filius *Ehnoch*. Natus eſt ipſi *Lamech*, cùm ipſe ſecundùm ſententiam *Septuaginta* interpretũ annorum eſſet centum ſexaginta & ſeptem: at ſecundùm ſententiam *Judæorum* centum octoginta ſeptem: tota ejus vita ex utraque ſententia fuit annorum nongentorum & ſexaginta duorum.

Lamech filius *Methuſhalah*. Natus eſt illi *Noah*, cùm ipſe natus eſſet ſecundùm ſententiam *Septuaginta* interpretum centum octoginta
* p.12. octo annos, at ſecundùm ſententiam **Hebræorum* centum octoginta duos: tota ejus vita ſecundùm utramque ſententiam annorum fuit ſeptingentorum ſeptuaginta trium, mortuúſq; eſt ante patrem ſuum.

Noah filius *Lamec*. Natus eſt illi *Sem*, cùm vixiſſet ſecundùm utramque ſententiam quingentos annos, erátque tota ejus vita annorum nongentorum & quinquaginta. Anno autem ſexcenteſimo vitæ *Noæ* homines confuſis rebus, vetita permiſerunt, & illicita perpetrârunt: fuit autem *Noah* juſtus, verax, cui Deus diluvii rationem exponens, juſſit arcam extruere, cujus longitudo eſſet trecentorum cubitorum, & latitudo quinquaginta cubitorum, altitudine triginta cubitorum, in quam deſcendit ipſe cum uxore, & tribus filiis, ſcilicet *Sem*, *Ham*, & *Japhet*, eorúmque uxoribus, & introduxit ſecum ex omni ſpecie volucrum & animalium mundorum ſeptem paria, mares & fœminas, immundorum par unum, & de alimento, quantum ſibi, & illis qui cum eo erant, ad vitam conſervandam ſufficeret. Dicitur etiam cum illis in arcâ fuiſſe capulùm Patris noſtri *Adam*. Deinde aſſiduis imbribus ſtillavit cœlum, & continuæ deſcenderunt pluviæ, fluxerúntque paſſim aquæ quadraginta dies, quorum primus fuit viceſimus ſeptimus menſis *Ayar*, ut * illiſa ſint ædificiis fluenta, omniáque obrueret aqua, quæ montes excelſos tranſcendens, ipſos quindecim cubitis ſuperavit, manſitque hoc annum integrum.

vel, pervaſerint terram habitabilem.

Tum recordatus Deus *Noæ*, & eorum qui cum eo in arca erant, de-
* p.13. ſcenſum aquarum cohibuit, & fortiter flantibus * ventis, exiccata eſt aqua, ſubſtititque arca in monte *Kordorum* qui *Ginda* appellatur.

Poſt

Dyn. I.

Poſt hæc emiſit *Noah* Corvum, quò ſtatum terræ exploraret; cúmque non rediret [corvus] cadaverum eſu detentus, poſt eum emiſit Columbam, quæ locum ubi ſubſiſteret non inveniens, ad *Noam* rediit. Cúmque expectâſſet adhuc ſeptem dies, alteram emiſit columbam, quæ veſperi ad eum reverſa roſtro ſuo folium olivæ tulit: unde novit aquam jam defeciſſe, & poſt dies aliquot alium emiſit volucrem, qui reverſus non eſt. Cúmque [jam] annum integrum manſiſſet, exiit ipſe cum familiâ ſuâ ex arcâ vigeſimo ſeptimo [die menſis *Ayar*] anni *ſecundi: extructâq; arâ, obtulit ſacrificium, quod acceptum habens Deus, fideliter illi promiſit nunquam ſe ſuper creaturas ſuas diluvium [rurſus] adducturum, neque in poſterum animantia deſtructurum, ſignum placiti ſui Iridem cœleſtem ſtatuens, quæ in nubibus conſpicitur. Permisitque Deus *Noæ*, ut carne ovium & pecudum veſceretur, vinúmque biberet, *quæ nec antea prohibuerat: & incepit *Noah* colere terram, plantaréque vineam, & de liquore ejus bibit, quo die quodam inebriatus cùm in tentorio ſuo ſe retexiſſet, conſpiciens ipſum filius ipſius *Ham*, illuſit ei, illúdq; fratribus ſuis *Semo* & *Japheto* indicavit; qui ſumpto pallio patrem ſuum texerunt, dein reverſi ſunt retrocedentes ne expergiſceretur. Experrectus autem *Noah*, cùm quid ſibi factum eſſet noviſſet, *Canaani* filio *Hami* maledixit, dicens ſemen ipſius poſt eum in ſervos gentibus futurum. Maledixit autem ei *Noah*, cùm culpa patris ejus, * non ipſius eſſet, quòd per revelationem ſciret, quid in inſtrumentis luſûs conficiendis, & muſicâ moliturus eſſet, inque ſcortatione aliiſque rebus turpibus, quibus operam dederant filii *Kain*, edocendis.

Noah ex arca egreditur.

*al. *tertii*

*al. *quæ antea.*

p. 14.

Porro poſt diluvium diſtribuit *Noah* [terram] habitabilem inter filios ſuos, quà in latitudinem ab Auſtro Septentrionem verſùs patet; dedítque *Hamo* regionem *nigrorum*, *Semo* regionem *fuſcorum*, & *Japheto rubrorum*.

terram diſtribuit.

Deinde obiit nongentos & quinquaginta annos natus. Jam à creatione mundi ad adventum Diluvii ex ſententiâ *Septuaginta* anni ſunt bis mille ducenti quadraginta duo, ex ſententiâ *Judæorum* mille ſexcenti quinquaginta ſex, & ex ſententia *Samaritanorum* mille trecenti & ſeptem: qui [computus] ſummè erroneus eſt, quòd *Noam* ſimul cum *Adamo* annis ducentis viginti & tribus vixiſſe ſtatuat,

moritur.

Dyn: I. tuat; cujus rei nulla, vel à Deo, vel à Prophetis ejus, mentio facta eſt.

Abinanus, (forſ. Anianus) Alexandrinus. Dicit autem *Abinanus* Monachus *Alexandrinus*, inter principium creationis *Adami* & diem *Veneris*, in quâ contigit diluvium, fuiſſe annos bis mille ducentos viginti & ſex, menſem unum, dies viginti tres, & horas quatuor.

Sem filius *Noæ*. Natus eſt illi *Arphachſhad*, cùm annorum centum & unius eſſet: totáque ejus vita fuit annorum ſexcentorum.

Porro fertur *Noachum Semo* filio ſuo præcipientem hæc dixiſſe:
p. 15. Ego ubi mortuus fuero, tu capulo Patris noſtri *Adami* * ex arca ſublato, aſſume tibi è filiis tuis *Melchiſedekum*, ille enim ſacerdos eſt Dei Altiſſimi, ac unà euntes capulum eò [deferte] quò vos Angelus Domini direxerit: fecerunt ergo mandatum iſtud, direxítque eos Angelus ad montem * *Beitalmakdes*; ubi cùm capulum in colle quodam depoſuiſſent, ipſe in eo ſubſedit. Reverſúſque eſt *Sem* ad ſuos, *Melchiſedek* autem non rediit, ſed ibi urbem *Hieruſalem* appellatam extruxit, (i.e. Urbem pacis, unde & ipſe appellatus eſt *Melec Salim*, i.e. Rex pacis,) atque in ea reliquum vitæ ſuæ [tempus] degit, cultui Dei addictus: nec fœminam attigit, nec ſanguinem fudit, ſacrificium ipſius panis tantùm & vini fuit. Cùm autem Scriptura ſacra illuſtrem ejus ſtatum deſcribens, deſcriptiônem genealogiæ ejus, duáſq; nativitatis & mortis Epochas omiſerit, dixit beatus Apoſtolus *Paulus* nec fuiſſe diebus ejus principium, nec finem annis ejus: factúſque eſt Typus Chriſti in prophetiâ *Davidis*, ubi ait, Tu es Sacerdos in ſeculum in morem *Melchiſedeki*. In eodem autem colle quo ſepultus eſt *Adam*, Crucifixus eſt Dominus *Chriſtus*.

Melchiſedek.

*i.e. Hieroſolymitanum.

Adam ſepultus, ubi Chriſtus crucifixus.

Arphachſhad filius Semi. Natus eſt illi *Kainan*, ſecundùm ſententiam *Septuaginta*, cùm annorum eſſet triginta & centum, totáque ejus vita annorum quadringentorum ſexaginta & quinque fuit. Nulla eſt autem hujus *Kainanis* in lege Hebraicâ mentio, neque in eâ quæ in manibus eſt *Samaritanorum*, at in Evangelio *Lucæ* memoratur.

Kainan filius *Arphachſhadi*. Natus eſt illi *Shaleh*, ſecundùm ſententiam *Septuaginta*, * cùm centum & triginta annorum eſſet; totáque ejus vita quadringentorum & triginta fuit: at verò ex ſententiâ *Judæorum*, cùm *Arphachſhad* triginta & quinque annorum eſſet, natus

p. 16.

tus

tus eſt ei *Shaleh.* Ita & *Samaritani Shaleh* filium *Arphachſhadi*, non *Kainanis* filii *Arphachſhadi*, ſtatuunt: Dicitur *Kainanem* iſtum Aſtronomiam poſt Diluvium primùm inveniſſe, ipsúmque filios ipſius pro Deo habuiſſe, & ſimulachro ei poſt obitum conflato coluiſſe: ipsúmque urbem *Harran* nomine *Harranis* filii ſui condidiſſe. Dyn: I. *Aſtronomia poſt diluvium inventio.*

Shaleh filius *Kainanis.* Natus eſt illi *Eber*, cùm eſſet juxta ſententiam *Septuaginta* centum & triginta annorum, & juxta ſententiam *Judaeorum* triginta annorum: & tota ejus vita fuit quadringenti & ſexaginta anni.

Eber filius *Shaleh.* Natus eſt illi *Phaleg*, cùm eſſet ſecundùm ſententiam *Septuaginta* centum triginta trium annorum; at ſecundùm ſententiam *Judaeorum* triginta quatuor annorum: tota ejus vita fuit annorum trecentorum quadraginta quatuor. Ab eo deductum eſt nomen *Ebraeorum*; [vel ut]alii dicunt ab *Abrahamo*, quòd fluvios ab *Eraco* in *Syriam* profectus tranſiret. E doctoribus noſtris *Baſilius* & *Ephraim* affirmant, ab *Adamo* uſque ad *Eberum* iſtum linguam hominum unam, eámque *Syriacam* fuiſſe, eâque Deum cum *Adamo* loquutum eſſe. Diviſa autem eſt [ea] in tres dialectos, quarum elegantiſſima eſt *Aramaea*, quâ utuntur *Roha*, & *Harrani*, & *Syriae* exterioris incolæ; dein *Palæſtina*, quæ incolarum *Damaſci* * & montis *Libani*, & reliquæ * *Syriae* interioris lingua eſt: maximè rudis autem *Chaldaea Nabataea*, quâ loquuntur montium *Aſſyriae*, & pagorum *Eraci* incolæ. Aſſerit verò *Jacobus Robenſis* non deſiiſſe omnes *Hebraicè* loqui, donec confuſi eſſent linguæ *Babeli*. Hebræi unde dicti. *Lingua Syr: dialecti.* p. 17.

Phaleg filius *Eberi.* Natus eſt illi *Aru*, cùm ſecundùm ſententiam *Septuaginta* annorum eſſet centum triginta: at ſecundùm ſententiam *Judaeorum* triginta: tota ejus vita trecentorum quadraginta trium fuit. Anno autẽ centeſimo quadrageſimo *Phalegi* [*Pholegat* i,e.] diviſa eſt terra diviſione ſecundâ inter filios *Noæ*, ceſſitq; filiis *Semi* media terræ pars, *Palæſtina*, *Syria*, *Aſſyria*, *Samarra*, *Babel*, *Perſia*, & *Hegiaz*. Filiis autem *Hami* regio *Teiman* univerſa, i.e. terra Auſtralis, *Africa*, *Nigritarum* [regio,] *Ægyptus*, *Nubia*, *Æthiopia*, *Sindia*, & *India*. Filiis demum *Japheti*, *Garbia*, i.e Septentrio, *Hiſpania*, *Francia*, regiones *Græcorum*, *Sclavorum*, *Bulgarorum*, *Turcarum*, & *Armenorum*. Poſt obitum *Phalegi* exorta eſt contentio inter filios ejus, & filios fratris ipſius *Yoctan*, cœperuntq; *Diſtributio terræ.*

Dyn. I. rúntque homines arces extruere.

Aru filius *Phalegi*. Natus eſt illi *Sarug*, cùm ſecundùm ſententiam Septuaginta annorum eſſet centum triginta duorum, ſecundùm ſententiam *Judæorum* triginta duorum, tota ejus vita trecentorum triginta novem fuit.

p. 18. Anno *Aru* ſeptuageſimo dixerunt hominum alii ad alios, Agite, formemus lateres, iiſq; coctis extruamus arcem præcelſã, [quæ] altitudine cœlum [æquet,] ut ſit in noſtri memoriam, ne in ſuperficiem terræ diſpergamur: cúmque ſtrenuè huic operam navarent in terra
Nimrod. *Sengar*, quæ eſt *Samarra*, & *Nimrod Cuſhi* filius victum illis, qui arcem extruebant, venatione ſuâ pararet, (fuit autem iſte Regum; qui in terrâ *Babel* fuerunt, primus; idèmque qui figurâ coronæ in cœlis conſpectâ, ſimilem ei ſibi confecit, & capiti ſuo impoſuit, vel, ut fertur, cui corona deſcendit è cœlo) dixit Deus Altiſſimus, Hoc principium eſt eorum quæ moliuntur, neque potentiâ deſtituentur ad quidlibet, quod apud ſe ſtatuerint, [perficiendum;] dividam [ergo] linguam eorum, ne dignoſcat alter eorum quid dicat alius. Diſpersítque Deus cœtum eorum in ſuperficiem terræ, miſsíſque
Confuſio linguarum. ventis procelloſis, dejecit turrim, in qua mortuus eſt *Nimrod* Gigas iſte; confuſæque ſunt linguæ hominum, ideóque vocatum eſt nomen iſtius loci *Babel*. Condidit autem *Nimrod* tres urbes, ſcilicet, * *Arech*, & *Chalya*, [quæ ſunt *Roha* & *Niſibin*] & *Madayen*.

**al.* Arech *&* turrim Achad, *&* Chalya; *quæ ſunt* Roha, Niſibin, *&* Madayen.

Sarug filius *Aru*. Natus eſt illi *Nahor*, cùm eſſet ſecundùm ſententiam *Septuaginta* annorum centum & triginta, & ſecundùm ſententiam *Judæorum* triginta: tota ejus vita fuit annorum trecentorum & triginta.

Nummorum & Idolorum origo. Dicitur *Sarugum* modum cudendi nummos aureos & argenteos oſtendiſſe: in diebus ejus multa erexerunt homines Idola, è quibus Dæmonia mira ediderunt ſigna. *Samirus* etiam rex *Chaldæorum*
p. 19. menſuras, pondera, & texturam * ſerici invenit, necnon tingendi
Samiri regis Chald: *inventa.* (artem) reperit. Porrò in fabulis affertur tres illi oculos, & bina cornua fuiſſe. Atque hoc tempore *Apiphanus* Rex *Ægypti*, nave conſtructâ, locorum mari adjacentium incolas hoſtiliter invaſit. Poſt
Pharaones *à quo dicti.* eum fuit *Pharaoh* filius *Sanes*, à quo denominati ſunt *Pharaones*.

Nahur filius *Sarugi*. Natus eſt illi *Tareh*, cùm eſſet ſecundùm ſententiam *Septuaginta* annorum ſeptuaginta novem: at ſecundùm

ſenten-

ſententiam *Judæorum* viginti novem: tota ejus vita annorũ ducentorum & unius fuit. Anno viceſimo quinto vitæ ejus fuit conflictus *Jobi* iſtius juſti, ſecundùm ſententiam *Arudhæ Canaanai.* Condidítque *Armunis* Rex *Canaan* duas urbes, *Sodomum* ſcilicet & *Amyram*, nominibus duorum filiorum ſuorũ, *Zoar* autem nomine matris eorũ. Dyn. I. Job. Sodom, Gomorrah *&* Zoar *condita.*

Tareh filius *Nahur.* Natus eſt illi *Abraham*, cùm eſſet ſecundùm utramque ſimul ſententiam ſeptuaginta annorum, fuítque tota ejus vita ducentorum ſeptuaginta & quinq; annorum. Mortuus eſt in urbe *Harran.* Condiditq; * *Murkus* Rex *Paleſtinæ* urbem *Damaſcum* annis ante natum *Abrahamum* viginti. Dicit autem *Joſephus*, *Ous* filium *Arami* eam condidiſſe. Ab hoc tempore convenit inter duos computos, *Septuaginta* ſcilicet [*Interpretum*] & *Hebræorum.* * *al.* Murephus. Damaſcus *condita.*

Abraham filius *Tareh.* Natus eſt illi *Iſaac*, cùm annorum eſſet centum: fuítque tota ejus vita centum ſeptuaginta & quinque annorum. Cùm annorum eſſet quindecim annuit Deus* precibus ejus contra picas, quæ terram *Chaldæorũ* vaſtabant, ſemina[terræ ab iis mandata] perdentes. Incendítque ille Templum Idolorum in urbe *Chaldæorum*, at *Haran* frater ipſius ad extinguendum ignem ingreſſus combuſtus eſt. Ideoque fugiens *Abraham* annos jam natus ſexaginta cum patre ſuo *Tareh*, fratréque *Nabor*, & *Loto Harani* fratris ſui (qui igne periit) filio, ad urbem *Harran*, in ea quatuordecim annis degit. Tum alloquutus eum Deus, Emigra (inquit) ex hac terra, quæ habitaculũ eſt patrum tuorum, eò quò te jubeam; aſſumptis ergò *Sara* uxore ſua, & *Loto* fratris ſui filio, in terram *Canaan* aſcendit. Bellúmq; cum Regibus *Ceredlaomeri* gerens ipſos devicit, & à prælio reverſus cùm *Melchiſedekum* Sacerdotem maximũ conveniſſet, in faciem ſuam coram eo proſtratus omnium, quæ penes eum erant de ſpoliis, decimas dedit, benedixítq; ei *Melchiſedek.* Anno vitæ ejus octogeſimo quinto promiſit ei Deus ſe poſteros ipſius inſtar numeri ſtellarum, quæ ſunt in cœlo, & progeniem ipſius inſtar arenæ maris facturum; credidítq; *Abraham* Deo fide firmâ. Hoc etiam anno ingreſſus eſt Ægyptum, ubi cùm de pulchritudine *Saræ* uxoris ejus ad *Pharaonem* delata eſſet fama, ipſéq; de ea *Abrahamum* interrogâſſet, ille Soror (inquit) mea eſt ex patre meo, non ex matre mea: neque mentitus eſt hoc dicens; ſiquidem cùm filia eſſet patrui ipſius, avum communem loco patris ſtatuit: cepit ergò eam *Pharaoh** ſibi ſepoſitã, donec, ubi certò conſtaret

p. 20. Abraham *fugit* Harranum. *venit in terram* Canaan. *Ingreditur* Ægyptũ. *vel. *ab ea tamen abſtinens.*

Dyn. I.

conſtaret ipſâ uxorem *Abrahami* eſſe, *eam illi cum muneribus amplis remitteret; è quibus erat [&] *Hagar Ægyptia*, ancilla *Saræ*: eúmque longe è regione ſuâ recedere juſſit, metuens ne denuò ſibi in pectore cogitatio aliqua mala ſuboriretur: Quoniam autem non erat *Abrahamo* filius ex uxore ſua *Sara*, conceſſit illa ei puellam ſuam *Hagar*; quácum congreſſus eſt *Abrahamus*, peperitque ei *Iſmaelem*: cúmque vili penderet *Hagar Saram* dominam ſuam, ſéq; ſuper illam efferret propter filium ſuum, ablegavit ipſam *Sara* irâ commota in deſertum. Apparuit autem Angelus Domini *Hagari*, dicens, Ne deſperes de miſericordia Domini tui; Deus ſiquidem pridem benedixit puero, quando *Abrahamum* patrem ipſius allocutus eſt, concluſio benedictionis ejus linguâ *Syriacâ* ſic fuit, واكبرته طب طب, *i. e.* & augebo ipſum valdè, valdè. Dico autẽ contigiſſe in his verbis myſterium mirum, quod noſtro [hoc] tempore patefactum eſt: hoc nimirum quòd ubi literas eorum per additionem numerorum compoſuerimus, producetur numerus ſexcenti quinquaginta & ſex, quod ſpatium eſt ab *Hegira*, ad annum, quo interfectus eſt Chalifarum *Abbaſidarum* ultimus, & receſſit imperium illud magnum valde de ſtirpe *Iſmaelis*.

p. 21.

Iſmael natus.

promiſſum de eo impletum.

Abrahamo autem poſt centeſimum vitæ ſuæ annum natus eſt *Iſaac* *ex *Sara*: *Iſaacum* autem annos jam novendecim natum, adduxit *Abraham* in montẽ *Nebo* ipſum in ſacrificium Deo oblaturus, Deus verò ipſum agno ex arbore educto redemptum liberavit. Fuit autem agnus [iſte] Domini noſtri Chriſti (cuj gloria) typus, qui* mundum animâ ſuâ redemit; ideoque dixit in Evangelio ſancto, Utique *Abraham* optavit videre diem meum, & vidit, & gaviſus eſt: & fertur iſto anno *Melchiſedekum Hieruſalemi* ſtructuram perfeciſſe. Anno autem ætatis *Iſaaci* triceſimo octavo obiit *Sara* mater ejus, annos centum viginti & ſeptem nata, duxitq; *Abraham Kenturam* filiam Regis *Turcarum*. *Iſaaco* autem annos quadraginta nato, deſcendens *Eliazar*, qui in domo *Abrahami* natus fuit, *Harranum*, indè *Rebeccam* uxorem *Iſaaci* adduxit. Cúmque mortuus eſſet *Abraham*, ſepultus eſt juxta ſepulchrum *Saræ*, in ſpelunca duplici, quam ab Ephron *Hittita* emerat. Tempore *Abrahami* fuit *Semiramis* Regina *Aſſyriæ*, quæ tumulos congeſſit, metuens ne rediret diluvium.

Iſaac natus.

**al. ex Sara ingenua.*

p. 22.

Saræ mors.

& Abrahami.

Semiramis.

Iſhac filius *Abrahami*. Natus eſt ei *Jaacob*, cùm annorum eſſet ſexaginta:

ſexaginta: tota ejus vita centum & octoginta annorum fuit. Poſt viginti autem annos, ex quo uxorem duxit, concepit *Rebecca* uxor ejus: cúmque illa dolorem ex utero ſentiret, *Melchiſedekum* adiit de fœtu ſuo ſciſcitatum, qui ei beneprecatus annunciavit, [dicens,] Duæ gentes magnæ ſunt in viſceribus tuis, ac gemellorum major minori parebit; nempe *Eſau* pater *Idomaeorum*, qui ſunt *Franci rufi*, *Jaacobo* patri *Iſraelitarum* ſerviet. Fertur hoc tempore condita urbs *Arbel* ab *Arbal* Rege, & urbs *Jericho* à ſeptem Regibus, quorum unuſquiſque murum ei extruxit. Dyn. I. Arbel & Jericho *conditæ.*

*Jaacob filius *Iſhaci*. Natus eſt ei *Levi*, cùm annorum eſſet octoginta duorum: tota ejus vita centum quadraginta ſeptem annorum fuit. Anno ætatis ſuæ ſeptuageſimo ſeptimo abſtulit ab *Eſavo* fratre ſuo jus primogenitorum, & ab *Iſaaco* patre ſuo benedictionem primogenitorum [reportavit,] commento iſto cujus in lege mentio, hoc nempe; cùm *Iſaaco* ætate provecto caligaret viſus, eſſétque *Eſau* piloſus, Jaacob verò glaber, induens illi mater pelles hœdorum, ad *Iſaacum* adduxit, dicens, Hic eſt *Eſau* filius tuus, confer in eum benedictionem ad primogenitum pertinentem: palpans autem eum *Iſaac* dixit, Quod palpatur *Eſavi* eſt, at mores Jaacobi; non obſtante tamen ſuſpicione ſuâ, haud renuit ipſi benedicere. Cùm igitur odio inteſtino proſequeretur eum *Eſau* frater ejus, fugit ipſe à præſentiâ ejus *Harranum*: vidit autem Jaacob nocte primâ, quâ è domo patris ſui (fugiens fratrem ſuum) egreſſus eſt, in ſomnio ſcalam in terrâ erectam, cujus vertex ad cœlum [pertingeret,] per quam Angeli aſcendebant & deſcendebant, & in cujus vertice majeſtas Dei conſpicua fuit. Expergefactus ergò Jaacob, Sine dubio (inquit) hæc eſt domus Domini: acceptúmque lapidem qui ſub capite ipſius fuerat in aram poſuit, effudítque in eum oleum, ad inſtar olei Chriſmatis, quo apud nos templa Deo conſecrantur. Perveniens autem Jaacob domum *Labanis* avunculi ſui *Harrani*, in uxorem *Rahelem* filiam ejus minorem petiit, & oves ejus ſeptem annis paſcendas dotis vice ſuſcepit. *Laban* verò exacto tempore locavit ipſi [*Leam*] filiam ſuam natu majorem, obtendens oportere * majorem ante minorem nuptum dari; donavítque unà cum eâ ancillam nomine *Zelpham*: ſuſcepit ergo Jaacob denuo paſtoris officium ad ſeptennium alterum, vice dotis pro *Rahele*; quo ſpatio exacto in uxorem dedit ei *Rahelem* p. 23. Jaacob benedictionem obtinet. Harranum fugit. à Labane decipitur. p. 24.

Dyn. I. *Rahelem* filiam ſuam minorem, unáque ancillam nomine *Bilham* donavit. Cúmque propenſior eſſet *Jaacob* in *Rahelem*, denegavit illi Deus partum ad longum temporis ſpatium. Peperit verò *Lea* ſex filios, quorum primogenitus erat *Rubil*, i. e. Magnus Deo. Tum

*vel, Conjunctio. *Shimeon*, i.e. Obediens. Tum *Levi*, i.e.*Perfectus. Deinde *Jehuda*, i.e. Gratias agens; cujus è ſtirpe ortus eſt Rex Meſſias, qui vocatus eſt filius *Davidis*, quod ad corpus. Deinde *Iſachar*, i.e. Præſentem

*vel, Mercedem. [afferens]*ſpem. Deinde *Zebulon*, i. e. Liberatio à terrore noctis. Tum peperit *Rahel* filios duos, *Joſephum*, i.e. Incrementum: deinde *Benjaminem*, i.e. filium conſolationis. Peperit etiam *Zelpha* duos

*vel, Glorioſus. filios, *Gad*, i. e. Fortuna bona: deinde *Aſhir*, i.e.* *Gloria*. Peperit item *Bilha* duos filios, *Dan*, i.e. *Judicium*; & *Napthali*, i. e. Supplicans: necnon filiam, cujus nomen erat *Dinah*, i.e. *Juſta*. Totus filiorum numerus eſt duodecim, iſti ſunt الاسباط i. e. Tribus *Iſraelitarum*. Porro tribus annis poſt natum *Levin* peperit *Rahel* *Joſe-*

Joſeph venditur. *phum*, qui venditus eſt cùm eſſet ſeptendecim annorum; manſitque ſervus decem annis, vinctus tribus, & Præfectus domui *Pharaonis* *triginta annis, & Conſiliarius [magnus] octoginta: tota ejus vita centum quadraginta annorum fuit.

* forſ. redundat, ut legend. ſit paulò poſt, centum & decem.

Porro poſt obitum *Iſaaci* bellum geſſit *Eſau* cum *Jaacobo* fratre ſuo; auxilium verò præbuit Deus *Jaacobo*, qui cùm eum ſagittâ

p. 25. petitum occidiſſet, fugerunt qui cum eo aderant. *Et deſcendit *Jaacob* in *Ægyptum*, cùm eſſet centum & triginta annorum, poſtquam biennio ſterilitas fuiſſet. *Jehuda* autem *Jaacobi* filius duxit mulierem *Cananæam* nomine *Shuam*, quæ tres ei filios peperit; *Er*, & *Onan*, &

Er. *Shilah*. *Er* cùm mulierem è filiabus *Levi* nomine *Tamar* duxiſſet, congreſſúſq; cum ea eſſet more Sodomitico, ſine prole mortuus eſt.

Onan. Dedit ergo eam *Jehuda* filiorum ſuorum alteri, *Onan* ſcil. ut ex eâ fratri ſuo prolem ſuſcitaret. Ille autem, ubi cum ea concumberet,

Shila. ſemen in terram effudit; periitq; ipſe etiam ſine poſteris. *Shila* verò frater natu minimus, cùm fratres ſuos periiſſe videret, noluit ad mulierem iſtam accedere. Fuit autẽ in hoc myſterium, ſcilicet quòd *Jaacob* petierat à Domino ſuo, ne ſemen *Canaanis*, cui maledixerat *Noah*, cum progenie ſua commiſceri ſineret. Commento autem uſus eſt *Thamar* nurus *Jehudæ*, quò cum ea, quaſi ſibi ignotâ, ipſe congrederetur; unde gravida à ſocero ſuo ſuo facta filios peperit gemellos,

los, nempe *Pharez* & *Zarah*; fuitque *David* Propheta è poſteris *Pharez* filii *Jehudæ*. Dyn: I. *Pharez* & *Zarah*.

Levi filius *Jaacobi*. Natus eſt illi *Kahat*, cùm annorum eſſet quadraginta ſeptem: totáque ejus vita fuit centum triginta ſeptem annorum. Recenſetur autem *Levi* in ſerie Genealogicâ, licet *Rubil* filiorum *Jaacobi* natu maximus fuerit, quoniam è ſtirpe *Levi* natus eſt *Moſes* Propheta, qui liberavit *Iſraelitas* è ſervitute *Ægyptiorum*, illiſque leges divinas ſancivit.

Kahat filius *Levi*. Natus eſt illi *Amram*, cùm annorum eſſet ſexaginta: † tota ejus vita annorum fuit centum triginta trium. p. 26. Illius tempore fuit diluvium illud, cujus mentio fit in libris *Chaldæorum*, in *Erako*. *Diluvium in Erako.* Rex tunc in *Aſſyriâ* fuit * *Balephorus*: fertur autem fuiſſe in diebus *Levi*. * al. Bales, f. rſ. leg. Belochus.

Amram filius *Kahati*. Natus eſt ei *Moſes*, cùm annorum eſſet ſeptuaginta quinque: tota ejus vita annorum fuit centum triginta ſeptem. Cúmque natus eſſet *Moſes*, * parentes ejus ipſum in arcâ pice oblitâ poſitum in *Nilum* injecerunt præ metu *Pharaonis* * *Amunphathis*, qui natos *Hebræorum* ſtrangulavit. Ipſum autem inventum filia *Pharaonis* iſtius filium ſibi adoptavit, tradiditque *Janni* & *Jambri* ſapientibus, qui inſtituerunt eum in ſapientiâ. Hiſtoriæ verò, [quâ proditur] eum ab iis didiciſſe, nulla fit in lege mentio; at ejus meminit Apoſtolus *Paulus*, ex *Ariſtamuniſo* deſumens. * al. *mater ejus*. * al. Aphunkathis. Jannes & Jambres.

Moſes filius *Amram*. Cùm annos jam natus quadraginta in domo *Pharaonis* eſſet, vidiſſetq; *Ægyptium* quendam, qui *Iſraelitæ* vim inferret, in omnes partes reſpiciens cùm neminem videret, percuſſum eum interfecit: atque aliquot pòſt diebus cùm duos etiam *Iſraelitas* contendentes videret, eos objurgare cœpit; dixit autem illi alter eorum, Quis te conſtituit ſupra nos præfectum? nunquid veniſti, ut occidas nos, quemadmodum heri *Ægyptium* iſtum occidiſti? Timens ergo *Moſes*, nè illud *Pharaoni* indicaret, fugit in terram *Arabum*, & uxorem duxit *Saphuram* * *Zingiſſam* filiam *Jethronis*, filii *Revel Midianitæ*, filii *Dedanis*, filii *Abrahami* † è *Kenturâ* uxore ejus *Turciſſâ*. Peperit autem *Saphura Zingiſſa* *Moſi* duos filios, quorum alter *Gerſhun*, i.e. Peregrinus; alter *Eliazar*, i.e. Deus adjuvit me. Cúmque jam *Moſes* annos octaginta * vel, *Ni*-*ram*: & ſic alibi. p. 27. Gerſhon & Eleazar.

Dyn. I. natus, oves *Jethronis* ſoceri ſui paſceret, apparuit illi Angelus Dei in monte *Horeb* (qui eſt mons *Sina)* in flammâ ignis in rubo, ut rubus interim non combureretur; inclamavitque eum Deus è rubo, dicens, Heus *Moſes, Moſes*: qui dixit, Ecce adſum. Dixitque ei, Solve calceamenta tua de pedibus tuis, quoniam locus in quo ſtas ſanctus eſt: Tum dixit ei Dominus, utique exaudivi preces populi mei auxilium petentium ob *Ægyptios*, & deſcendi, ut eos per manum tuam liberem. Reſpondente *Moſe*, Quis ſum ego, ut Legatus ad *Pharaonem* proficiſcar? Dixit Deus, Ego tecum ero; dicentéq; *Moſe*, Quid ſi dixerint mihi, Quódnam eſt nomen Domini tui? quid dicam illis? Dixit, Dic *Ehyeh aſher Ehyeh*, i.e. Æternus qui non deficit. Et dixit *Moſes*, Utique lingua mea blæſa eſt, impediti ſermonis, quomodo * auſcultabit mihi *Pharao?* Dixit illi Deus, Utique Ego conſtitui te [quaſi] Deum *Pharaoni*, & *Aaronem* fratrem tuum Prophetam coram te, qui referet *Pharaoni* quicquid ipſi nunciaveris, ut dimittat filium meum primogenitum *Iſraelem*. Ego verò obdurabo cor *Pharaonis*, ut non auſcultet tibi; & oſtendam ſigna mea in terrâ *Ægypti*. Cúmque abiiſſent [jam] *Moſes* & *Aaron* ad *Pharaonem* nuntium [ferentes,] dicente illo ipſis, Edite mihi ſignum; projecit *Moſes* baculum ſuum, qui ecce [converſus eſt in] ſerpentem. Accerſivit ergo *Pharao* † præſtigiatores, qui idem fecerunt; at deglutivit baculus *Moſis* baculos eorum. Nihilominus abnuit *Pharao* ipſos dimittere: edíditque Dominus in *Ægypto* prodigia illa, quæ in lege expoſita ſunt, qualia ſunt Converſio aquæ in ſanguinem, Adductio Locuſtarum, Ranarum, Tenebrarum, Reptilium, & Ignis; aliáq;. Nocte autem, quâ interfecit Deus omnes primogenitos *Ægyptiorum*, tam primogenitum *Pharaonis*, quàm eorum qui ſub eo erant, conceſſit *Pharao Moſi* & *Aaroni*, ut educerent filios *Iſraelis* ex *Ægypto*, quò abeuntes ſervirent Deo, deinde redirent in *Ægyptum*. Mutuo ergo acceperunt filii *Iſraelis* à vicinis ſuis ornamenta aurea & argentea, & veſtimenta pretioſa, prætextu reditus; atque ex *Ægypto* exierunt ſexcenties mille viri, præter liberos & domeſticos, poſtquam completi eſſent illis in *Ægypto* quadringenti triginta anni. Cúmque non redirent, uti mandatum illis fuerat, ſecuti ſunt eos *Pharao* & exercitus ejus; invecti ſunt ergo filii *Iſraelis* in *Moſem*, dicentes, Certè melius

Rubus ardens.

* vel, accipium me habebit.

Baculus Moſis. p. 28.

Plagæ Ægypti.

Exitus Iſraelitarũ.

fuiſſet

fuiſſet ſervire *Ægyptiis*, quàm in deſerto perire. Percuſſit igitur *Moſes* baculo ſuo mare, quo fiſſo, tranſierunt per ipſum *Iſraelitæ*; at ingreſſi *Pharao* & exercitus ejus poſt ipſos ſubmerſi ſunt. *Iſraelitæ* autem, cùm in deſerto diebus aliquot perrexiſſent, denuo in *Moſem* concitati ſunt, dicentes, Maluiſſemus in *Ægypto* mori, quàm fame in hoc deſerto perire: depluit ergo ſuper illos Deus panem è cœlo, & demiſit illis Mannam & coturnices; obumbrabat etiam eos nubes interdiu, & columna ignis ipſos præcedens † noctu lumen præbebat. Et dixit Deus *Moſi*, Aſcende ad me, tu cum *Aarone*, & *Nadab* & *Abihu* filiis ejus, & ſeptuaginta ſenioribus: quod cùm feciſſent, propiùs acceſſit *Moſes* ſolus, reliquis infra montem ſubſiſtentibus, & edocuit eos *Moſes* præcepta. Deinde deſcendentibus illis, remanſit *Moſes* in monte quadraginta dies jejunus, præcepitque illi Deus leges binis tabulis lapideis inſcriptas. Cùm autem protrahi videretur *Iſraelitis Moſis* reditus, dixerunt *Aaroni*, Age, fac nobis Deos, qui nos præcedant; neſcimus enim quid fratri tuo acciderit: & attulerunt ei ornamenta aurea, quæ uxoribu ſuis & liberis ſuis erant; ex quibus conflato vitulo, Hic (inquit) eſt Deus tuus, ô *Iſrael*, qui eduxit te ex *Ægypto*. Reverſus autem *Moſes*, cognito quid feciſſent, vehementer excanduit, & duas tabulas lateri montis alliſas confregit: * vitulum autem in ignem injecit, & maſſam ejus liquatam, poſtquam limis valde comminuiſſet, in aquam, juſſitque filios *Iſraelis* omnes ex eo bibere. Dixitque filiis *Levi*, Mandat vobis Dominus, ut interficiatis unuſquiſque veſtrûm fratrem & affinem ſuum; interfecti ergo ſunt ex iis tria hominum millia. Deinde *Moſes* iterum in montem aſcendens, alias duas tabulas lapideas ſecum habens, in eo quadraginta diebus manſit, dies noctéſque jejunus; deinde rurſum deſcendit, manu ferens duas tabulas, quibus inſcripta erant decem præcepta; hæc nimirum. 1. Dominus Deus tuus unus eſt. 2. Non pejerabis in juramento tuo. 3. Obſerva diem ſabbati. 4. Honora parentes tuos. † 5. Non occides. 6. Non ſcortaberis. 7. Non furaberis. 8. Non feres teſtimonium falſum. 9. Non concupiſces domum fratris tui. 10. Non concupiſces quicquid poſſidet ſocius tuus. Dixit præterea Deus, Maledictus eſt qui convitiatus fuerit parentibus ſuis. Maledictus, qui injuriam intulerit vicino

Dyn. I.

Submerſio Ægyptiorum.

† p. 29.

Lex data.

Vitulus aureus.

* *al. vituloq; limas adhibens ſcobem ejus in ignem conjecit, dein cineres in aquam, juſſitq; filios* Iſrael *&c.*

Decalogus.

† p. 30.

Dyn. I.

cino ſuo. Maledictus, qui errare fecerit cœcum à viâ. Maledictus, qui oppreſſerit in judicio orphanum & pauperem. Maledictus, qui concubuerit cum ſorore ſuâ, & qui congreſſus fuerit cum uxore patris ſui, & qui percuſſerit ſocium ſuum clam, & qui munus dederit, quò mortem alicui conciliet. Maledictus, qui non perſtiterit in his legibus. Quòd ſi rebelles vos iis præbueritis; feretis, & comedent ſemen veſtrum inimici veſtri; & in fugam convertemini, cùm nemo vos inſequatur; & immittam in vos feras, quæ vos occidant; nec ſaturabimini cibo, nec irrigabimini aquâ, neque acceptas habebo preces veſtras: & vaſtabo terram veſtram, & diſpergam vos inter gentes vobis infeſtas, & *faciam vos vili æſtimari. Dixitque Deus *Moſi*, Manda filiis *Iſraelis*, ut ſeponant mihi aurum, & argentum, & æs, & pannos purpureos, & ſericum, & byſſum, & lanam caprarum, & pelles, & ligna Cedrorum; faciántq; mihi tabernaculum inter eos, quamdiu verſentur extra terram promiſſionis: atque *Aaron* frater tuus, & filii ejus, accendent in eo lucernas à veſpere uſq; ad mane; fecerúntque ſicut præcepit illis Deus Altiſſimus. Et profecti ſunt filii *Iſraelis*, & *Moſes* coram eis, ut pararet illis locum. *Aaron* verò & *Miriam* irâ concitati ſunt contra *Moſem* propter uxorem ejus *Zingiſſam*, dicentes, Nunquid * Moſem ſolum allocutus eſt Deus? imò nobiſcum etiam locutus eſt. Tum dixit illis Deus, Si perfecta fuerit prophetia veſtra, utique ego ſecretò revelabor vobis; at quod ad *Moſem*, utique fidelem eum inveni in domo meâ, & ore ad os ipſum alloquar: hoc facto, leproſa facta eſt *Miriam*, corpore ejus inſtar nivis exalbeſcente. Supplicavit ergo *Moſes* Deo, ut eam mundaret; Dixit autem Deus, Si pater ejus inſpuiſſet in faciem ejus, debuiſſet certè pudore ob illud affici; ſegregetur ergò à caſtris ſeptem dies, dein ingrediatur: quod cùm feciſſet, mundata eſt. Veneruntque filii *Iſrael* ad deſertum, quod vocatur *Sin*, ubi mortua eſt *Miriam* ſoror *Moſis* & *Aaronis*, eodémque loco, ubi obiit, ſepulta. Deinde venerunt ad montem *Hur*, ubi mortuo *Aarone* ſuffectus eſt in locum ejus *Eliazar* filius ipſius. Et cùm tranſiiſſent filii *Iſraelis* flumen *Jordanis*, dixit Deus, O *Iſrael*, ſi præſtiteris mandata Dei tui, benedictus eris in oppido tuo, benedictus in agro tuo; benedictus erit fructus vinearum tuarum, & fœtus jumentorum tuorum. Tradet Deus inimicũ tuum in manus tuas, adeo ut ad te viâ unâ veniens,

Maledictiones.

*vel, *diminuam potentiam veſtram*, ſi legamus اخسر *cum al. ex.*

Tabernaculum.

p. 31.

Miriam *leproſa.*

Moritur.

Aaron *moritur ſuccedit* Eliazar.

Benedictiones.

veniens, fugiat ſeptem. Benedicet Deus terræ quam dedit tibi, & conſtituet te ſibi populum ſanctum, quemadmodum pollicitus eſt tibi. Quod ſi trangreſſus fueris hæc præcepta, convertentur benedictiones tuæ in maledictiones, diſpergétque te Deus inter omnes populos, dabitque tibi cor trepidum, & dolorem oculorum, & tradet te morti, eriſque noctu & interdiu perterritus. Dyn. I.

Dico; Perpende † Lector, Quomodo Deus Altiſſimus * promiſſa ſua, & minas ſuas ad filios *Iſraelis*, contraxerit ſolùm ad ea quæ in hoc mundo viderent, ita ut non mentionem illis fecerit rei alicujus, quæ ad mundum futurum, aut eorum quæ ad reſurrectionem [ſpectant:] idque quòd naturâ hebetes mundi ſpiritualis contemplationi impares eſſent. Deinde revelavit Deus *Moſi* dicens, Ecce abiturus es viâ patrum tuorum, accerſens ergo *Joſhuam* filium *Nun* diſcipulum tuum, præcipe ei, ut ſuſcipiat in ſe adminiſtrandas res hujus populi; novi etenim erraturos eos poſt mortem tuam, & conſtituros ſibi Idola, quæ colant; unde fiet ut deſcendat in eos ira mea, & conſequatur ipſos miſeria & contemptus. Neque ego hæreditario jure poſſidendam præbeo illis terram Gigantum, affluentem melle & lacte, propter pietatem & bonitatem ipſorum; ſed propter mala opera eorum, qui eam ante eos incoluerunt, & illius gratiâ quod patribus eorum *Abrahamo*, *Iſhako*, & *Jaacobo* promiſi. Cúmque finem feciſſet *Moſes* eorum, quæ privatim *Joſhuæ* & univerſim *Iſraelitis* præcepit, aſcendere eum juſſit in montem *Nebo*, unde Terram *Canaanis* (quæ fuit terra promiſſionis, quam hæreditario poſſeſſuri erant filii *Iſraelis*) ipſi oſtendit; ibidémque mortuus ab Angelis ſepultus eſt, adeo ut de ſepulchro ipſius nondum conſtet. Annorum erat centum viginti, nec [tamen] infirmior factus erat viſus ejus, nec rugas contraxerant genæ ipſius. *Joſhuah* autem filius *Nun* repletus eſt ſpiritu ſapientiæ, *Moſe* manus ſuas ipſi imponente, auſcultârúntque ipſi *Iſraelitæ*. Jam ab *Adamo* ad obitum *Moſis*, ſecundùm ſententiam *Septuaginta*, anni ſunt ter mille nongenti † quinquaginta & unus; ſecundùm ſententiam *Judæorum* bis mille quadringenti nonaginta & unus.

† p. 32.

* *ad verb. conſtituet rit promiſſa &c. contracta ſolum ad ea &c.*

Moritur Moſes.

p. 33.

Sectio.

Diluvium tertium.

Fertur tempore *Moſis* fuiſſe tertium diluvium in * *Theſſalia*; invenitque * *Anunius* ſapiens artem Semiæ, *Chiron* dedit Medicinam, * *May-*

* *al. Theſſania.*

* *al. Anumius.*

Dyn. I.

** al. Matidus*

Inventio Scenæ, Medicinæ, Comœdiæ, Tragœdiæ.

* *Mayandrus* Poeſeos genus quod Comœdia audit, in qua commemorantur vitia, dicta ſcurrilia, & actu turpia hominibus cum beſtiis communia. Repertum etiam ab alio genus aliud Poeſeos, quod Tragœdia dicitur, in quo recenſentur virtutes, laudes, & commemorationes bene factorum, hominibus cum Angelis communia. Referunt etiam illi qui hominum claſſibus indagandis ſtudent, fuiſſe in *Ægypto* poſt diluvium doctos in variis Philoſophiæ generibus; in Mathematicis, Phyſicâ, Metaphyſicâ, & præcipuè in ſcientia Alchymiæ, Teleſmatum, præſtigiorum,, & ſpeculorum comburentium. Ac confirmatur hoc dicto Dei in lege de *Moſe*, quòd callueric omnem ſapientiam *Ægyptiorum*. Fuit olim ſedes tam Regni quàm Scientiæ in *Ægypto* urbs *Memphis:* at poſt conditam ab *Alexandro Alexandriam*, hominibus eam, ob bonitatem aeris & dulcedinem aquæ, incolere cupientibus, facta eſt ipſa ſedes ſcientiæ & Sapientiæ in *Ægypto*, donec eá à *Moſlemiis* occupatâ deſignaret *Amrus Ebnol As* juxta *Nilum* urbem appellatam † *Foſtat*, quæ confluentibus ad ipſam habitandam *Arabibus* & *Barbaris* Metropolis *Ægypti* evaſit.

Ægyptiorum ſcientiæ.

Memphis regni & literarum ſedes.

P. 34.

Dyn. II.

Dynaſtia ſecunda, quæ tranſlata eſt à Patriarchis ad Judices, Judices nimirum filiorum *Iſraelis*.

HEbræi eò quod à reliquis gentibus ſeparati fuerint, pro illicito habuerunt philoſophiam excolere, continentes ſe intra ſapientiam legum & traditionum Propheticarum; fuerúntque Doctores eorum peritiſſimi hominum in Prophetarum & primæ creationis hiſtoriâ, quam ab illis acceperunt alii: ſedes illis erant regiones *Syriæ*, atque in ea fuit Regnum eorum tum prius tum poſterius, donec abduxerit ipſos ex ea, poſtquam reverâ adveniſſet *Meſſias* quem illi abnegârunt, *Titus* filius Regis *Veſpaſiani* Romani; qui Regnum eorum diſſipavit, & cœtus diſperſit, ut paſſim diviſi ſint per regiones, & in earum finibus undequaque diſperſi, neque ſit ulla orbis habitabilis pars in quâ non reperiantur ex illis aliqui, ſive Orientales plagas,

Dyn. II.

Hebræi quando primum ſcientiis operam dederunt.

plagas, ſive Occidentales, ſive Auſtrales, ſive Boreales ſpectes, exceptâ Inſulâ *Arabum*, nempe *Hegiaz*, *Najd*, *Tohamah*, & *Yaman*, indè ſcilicet amovit eos *Omar Ebno'l chetab*. Poſtquam autem per regiones diſperſi cum gentibus commiſti ſunt, excitati ſunt paucorum [quorundam] ex illis animi ad acquirendas ſcientias ſpeculativas, † & virtutes intellectuales comparandas; aſſecutique ſunt ſingulares aliqui è [variis] Scientiæ generibus quod voluerunt. p. 35.

Jeſus introducit Iſraelitas in terram Canaan.

Joſhua filius *Nun*, ſucceſſor *Moſis*, & qui ab eo mandata accepit. Duxit *Iſraelitas* annos viginti ſeptem, filióſque populi, qui ex *Ægypto* egreſſus fuerat, in terram promiſſionis introduxit ſine patribus ipſorum: ſicut dixerat Deus *Moſi*; Dic filiis *Iſraelis*, Heus Popule male, vivo ego in æternum, uſque continuè errabitis huc illuc agitati quadraginta annis, donec * pereant ac conſumantur in hoc deſerto corpora veſtra: filii equidem veſtri terram promiſſionis ingreſſuri ſunt, vos verò eam non calcabitis, exceptis *Calebo* filio *Juphunna*, & *Joſhua* filio *Nun*. Porrò ſubegit *Joſhua* ſeptem *Canaanæorum* gentes, occiſis eorum Regibus, atque urbes triginta & unam delevit; terrámque, quam cepit, tribubus diviſit, juſſis ipſis Idolorum templa diruere, néve gentium peregrinarum mulieres ducerent, vel de ſacrificiis ipſorum comederent, útque quotannis ad ſanctuarium convenirent, quo *Phineas Eleazaris* Sacerdotis filius librum Dei ipſis prælegeret. Illi verò hæc omnia tranſgreſſi rebellârunt in Deum. Convocavit ergò illos *Joſhua* filius *Nun* in agrum quendam, ubi apparuit illis Angelus Dei ſpecie hominis, voce altâ dicens, Audite, ô filii *Iſraelis*, dictum Domini. Dicit enim, Ego ſum Dominus veſter, qui liberavi vos † à ſervitute *Ægyptiorum*, p. 36. fidique vobis mare, & duxi vos in deſerto quadraginta annis, Manna & coturnicibus paſcens: fecique ut vitam duceretis commodam; non inveteravit vobis indumentum, nec ſqualidum factum eſt caput, nec ſordibus deturpatæ veſtes. Quinetiam vos ex igne allocutus demiſi librum, & hæreditario poſſidendam vobis dedi terram, quæ uberrimè fluit lacte & melle. Vos autem rebelles in me facti, pactum meum violâſtis, & ſigna mea oblivioni tradidiſtis; quare per nomen meum juro, me non deleturum gentes iſtas coram vobis: quinimò ſtabiliam eos inter vos, erítque illud vobis cauſa exitii. Quo audito, ſederunt flentes, unde appellatus eſt ager ille, *Ager*

*al. ex. تقطع excindantur.

Dyn. II. *ſletûs*. Deinde dimiſit eos *Joſhua* in loca ſua, & mortuus eſt annos natus centum & decem.

Phinehas filius *Eleazaris* filii *Aaronis* Sacerdos. Duxit populum annos viginti quatuor ex ſententiâ *Aniani*. Ait *Aphrikanus* Seniores gubernâſſe triginta annos, Scriptura autem Sacra haud præciſè deſignat hos annos. Hoc tempore cùm modum tranſgreſſi
Liber Legis, binæ Tabulæ, &c. in urna abſcondita. eſſent *Iſraelitæ* rebellione ſuâ, dixit Angelus Domini *Phineaſo*, Indignus eſt hic populus, qui audiat verbum Dei; conflatâ ergò urnâ æneâ, quinque libros Legis, binas Tabulas, baculum *Moſis*, virgam *Aaronis* quæ folia produxit poſtquam exaruerat, & quod † de
P. 37. Manna ſervatum eſt in memoriam, in eâ reponas, plumbóque obſtruas. Cúmque feciſſet *Phinehas* quemadmodum ei mandatum eſt, urnam ferenti præivit Angelus, eúmque in ſpeluncam (quæ eſt) in domo Dei, quam extruxit *Salomon* filius *Davidis*, deduxit; ubi aperiente ſe illi petra, in ea urnam depoſuit, locúmque ejus celavit.

Cuſhan Riſhathaim. *Cuſhan Alathim* tyrannus. Poſtquam tranſgreſſi eſſent filii *Iſrael*, ſupra modum rebelles facti, tradidit ipſos Deus in manus *Cuſhani* Tyranni allophyli, qui eos pœnis affectos octo annos oppreſſit.

Othniel. Cùm affligeret *Cuſhan* filios *Iſrael*, opem à Deo petierunt, qui excitavit illis virum è tribu *Jehudæ* nomine *Othnielem* filium fratris *Calebi* filii *Jephunnæ*, qui occiſo *Cuſhano* res populi adminiſtravit quadraginta annis, eóſque ad cultum Dei Altiſſimi reduxit, deinde mortuus eſt.

Eglon. Poſt mortem *Othnielis* filii *Kenazi* tranſgreſſi filii *Iſraelis* Idola coluerunt, tradiditque eos Deus in manum *Eglonis* Regis *Moab*, qui ipſos in ſervitute octodecim annis detinuit. Dein cùm obnixè Deum rogâſſent, excitavit illis virum è tribu *Ephraim*, nomine *Ahur* [*Ehud*,] qui interfecto *Eglone Moabita* ipſos è ſervitute ejus vindicavit.

Ehud filius *Gera*. Manus ipſi arida fuit: aruerat ſiquidem dex-
p. 38. tra ejus. Hic arte uſus quò *Egloni Tyranno* ſiſteretur, † à Deo (inquit) mihi verbum eſt, quod ſecretum haberi vellem. Cúmq; *Eglon*, amotis qui ipſi aderant omnibus, ſurgens ingreſſus eſſet Gazophylacium quoddam, quò ibi illud audiret, prehendens *Ehud* manu ſiniſtrâ gladiolum, quem femori dextro accinxerat, illum *Egloni*

medio

medio infixit, adeò ut exiret omentum ventris ejus, & moreretur: Dyn.II.
egreſſus autem *Ebud*, occluſis in ipſum foribus, ad *Iſraelitas* profectus eſt, notúmque ipſis fecit quid factum eſſet; unde gaudio affecti ſunt. Ac præfuit ipſis *Ebud* annis ſexaginta duobus; ſunt qui dicunt octoginta, annumerantes illis annos etiam *Eglonis* Tyranni. Circiter hoc tempus condita eſt urbs *Haleb*, juſſu *Bethuſi* regis *Aſſyriæ*; extructum etiam prætorium, Areopagus [dictum,] in urbe *Athenis*. Porrò occîdit *Ebud* è filiis *Moab* decies mille viros. Haleb condita. Areopagus.

Shamgar filius *Anath*. Natus eſt iſte diebus *Ehudi*: *Philiſtæorum* *ſexaginta ſtimulo bovis occidit; octodecim annis Judicii munere functus obiit. Tranſgreſſi autem filii *Iſraelis* poſt obitum ejus Idola coluerunt, tradidítque eos Deus in manus *Yabin* regis *Haſoræ*, qui è numero Regum *Cananæorum* fuit. *al ſexcentos.

Yabin Rex *Haſoræ*. Dominium uſurpavit in populum viginti annis; erántque Duci exercitus ejus (cui nomen *Siſera*) *nonaginta currus ferrati, quorum ſingulos trahebant quatuor equi militibus onuſtos. Fuítque populus præ eo in anguſtiâ magnâ; opem igitur à Deo petierunt, ille autem excitavit eis mulierem Prophetiſſam, nomine *Deboram*, quæ eos ab ipſo liberavit. * al. nongenti.

Debora Prophetiſſa & *Barak*. Cùm præfecta eſſet *Debora* Prophetiſſa, quæ è tribu *Ephraim* fuit, rebus *Iſraelitarum*, conſortem ſibi accepit in regimine virum nomine *Barak*, è tribu *Naphtali*: unáque imperium adminiſtrârunt quadraginta annis. *Barak* autem exercitu è filiis *Iſrael* decem mille virorum † bellacium conſcripto, pugnam iniit cum exercitu *Siſeræ* univerſo. Cúmque fuſi eſſent *Cananæi*, *Siſera* deſcendens equo ſuo ad mulierem quandam è filiis *Iſraelis* nomine *Jael* ſe recepit, quæ cognitum domo ſuâ excipiens vice aquæ, quam petiit, lacte potavit, texítque quò dormiret; at cùm graviter dormiret, paxillum ferreum prehendens ipſum auri ejus infixit: deinde ad oſtium domûs ſuæ prodiens conſpectu *Barako*, qui in quærendo *Siſera* occupatus fuit, Adeſdum (inquit) quò oſtendam tibi quem velles. Ingreſſus igitur *Siſeram* proſtratum vidit mortuum, clavo auri infixo. Porrò non deſtitit *Barak Jabinum* Regem *Haſoræ* perquirere, donec in poteſtatem redactum occidiſſet. P. 39. Jael interimit Siſeram.

Midianitæ. Poſt mortem *Deboræ* & *Barak* ad Idololatriam more ſuo prolapſi *Iſraelitæ*, traditi ſunt in manus *Midianitarum*, qui ſeptem

D

Dyn. II. ptem annis in ſervitute ipſos detinuerunt. Fugientes autem *Iſraelitæ* præ duris quæ paſſi ſunt à *Midianitis*, domos ſibi in ſpeluncis & cavernis facientes † in ipſis habitârunt: factúmque eſt, ut quandocúnque ſemen terræ mandarent, aſcendentes *Amalekitæ* & *Midianitæ*, illud depaſcerent & corroderent, ac faciem terræ omni penitus herbâ præ multitudine camelorum, pecorum, & ovium ſuarum, nudarent.

p. 40.

Gedeon. Cùm videret Deus abjectam *Iſraelitarum* conditionem, miſertus ipſorum, miſſo Angelo ad virum nomine *Gedeon* filium *Joaſh*, juſſit ipſum liberandis *Iſraelitis* operam dare. Hic [rebus] eorum adminiſtrandis quadraginta annis præfectus, Reges *Arabum* qui illos Tyrannide oppreſſerunt, occîdit. Nati ſunt ipſi ſeptuaginta filii maſculi. Tempore ipſius fuit *Abulun* Rex *Zingitarum*, cujus cantu factum eſt ut ſubmitterent ſe illi ſaxa, i. e. obſequerentur corda [hominum] dura.

* *vel*, Nigrorum.

Abimelech filius *Gedeonis*, quem peperit illi concubina ſua: Præfuit poſt patrem ſuum tribus annis, & fratres ſuos ſexaginta novem interfecit.

Tola filius *Puæ*, è tribu *Iſſachar*. Rexit filios *Iſrael* viginti annis. Ejus tempore condita eſt urbs *Tarſus*, & diruta eſt urbs *Ilium*, excidio illo, quod è maximis apud *Græcos* antiquos infortuniis erat. Illud cecinit *Homerus* Poeta duobus libris, quos è linguâ *Græcâ* in *Syriacam* tranſtulit *Theophilus* Aſtronomus *Rohenſis*.

Tarſus.

Homerus Syriacè *verſus*.

Tajir Gileadita. Præfectus eſt regendis *Iſraelitis* viginti duobus annis.

Ammonitæ. Cùm tranſgreſſi eſſent filii *Iſrael* in cultu Idolorum, tradidit illos Deus in manus filiorum *Ammon*, præ quibus afflictam duxit vitam populus octodecim annis.

Jephta. Iſte interfecit regem filiorum *Ammon*, qui ſunt filii *Lot*. Voto autem ſe obſtrinxerat, ſi ſuperatis hoſtibus victor rediret, primum, qui è ſibi propinquis appareret, ſe Deo Altiſſimo in munus oblaturum. Cùm igitur victoriam conſequutus rediret, ædibus ſuis appropinquanti obviam prodiit filia ipſius virgo, victoriam illi gratulatura. Cui ille, Proſtratum me in faciem dediſti, filia mea, & ego proſtratus ſum in faciem tui causâ. Illa autem, cognito quid rei eſſet, ſpatium petiit menſis, quò virginitatem ſuam

Script. eſt in utroq; ex. Nephta.

Jephtæ *filia*.

cum

cum coætaneis ſuis defleret, ac * ſeipſam deploraret per deſerta circumcurſans: quod illi conceſſit, exactóque ſpatio ipſam in ſacrificium, ſecundùm votum ſuum illicitum, obtulit. Fuit autem ſpatium præfecturæ ejus ſex annorum: qui illud viginti quatuor annorum fuiſſe ſtatuunt, octodecim illos annos, quibus præfuerunt *Ammonitæ*, adnumerant.

Abiſan, è *Bethlemitis*. Judicavit ſeptem annis, multi autem è Chronologis nullam nominis hujus mentionem fecerunt.

Elon, è tribu *Zebulon*. Rexit populum decem annis: hic autem in verſione τῶν *Septuaginta* non recenſetur.

Abdon, filius * *Hillianis*. [Illi fuerunt quadraginta filii, & triginta nepotes, qui ſeptuaginta aſinos equitârunt, *Hillian* idem eſt qui *Ecron*.] Iudicavit octo annis; & ejus tempore † quidam è poſteris *Eſau*, filii *Iſaac*, filii *Abraham*, à filiis *Iſraelis* ſecedentes profecti ſunt in terram *Francorum*, ubi in tentoriis pilis confectis degerunt: deinde Regis, cui nomen *Latinus*, poteſtati ſubjecti ſunt; ac poſt ipſum regnavit in eos *Romulus* Rex, qui condidit urbem *Romam*, cujus incolæ appellantur *Romani* & *Latini*.

Philiſtæi. Deinde prævaluerunt *Philiſtæi Iſraelitis*, ſecundùm ſententiam *Aniani* Monachi *Alexandrini*, quadraginta annis: at ex ſententia *Andronici* viginti. *Euſebius* verò nihil de his annis in Chronico ſtatuit.

Samſon fortis *Naziræus*. Judicavit viginti annis, & ſubegit *Philiſtæos* viribus in rebus prehendendis miris fuit.

Seniores Populi. Judicârunt viginti annis: juxta autem ſententiam *Andronici* decem annis, & juxta ſententiam *Africani* quadraginta annis. Pacem illi coluerunt cum gentibus, quæ circa eos erant, nec conſtituerunt ſibi ducem exercitus; neque enim opus ipſis eo fuit.

Eli ſacerdos. Judicavit ſecundùm ſententiam *Septuaginta* viginti annis, & juxta ſententiam *Judæorum* quadraginta.

Samuel Propheta. Conſecravit eum Deo pater ipſius ex voto, cùm annos duos natus eſſet. Cúmque adoleviſſet, pervenit ad eum viſio. Miniſtravit autem *Eli* Sacerdoti in templo Domini, ab annis infantiæ ad mortem uſque *Eli*, & præfuit rebus *Iſraelitarum* viginti annis.

Dyn. II.

* *ad verb.* ſpiritum ſuum.

* *alt. ex. ſuperſcribitur* Abiſan, *qui eſt* Nabſhan. *forſ. legendum.* ابيصان Ibſan.

* *Potius* Hillelis. *Deſunt quæ ſequ. in cpt. ex.*

† p. 42. Edomæi *quando in* Italiam *veniſſe dicuntur.*

Dyn. III. Dynaſtia tertia, quæ tranſlata eſt à Judicibus filiorum *Iſraelis*, ad Reges eorum.

Cùm ſeptuageſimum jam ſeptimũ ætatis annum attigiſſet *Samuel* Propheta, dixerunt illi filii *Iſraelis*, Conſtitue nobis è noſtris

Iſraelitæ Regem petunt.

Regem more gentium reliquarum: quod ille Deo indicavit, qui per revelationẽ ipſi reſpondens, Non in te (inquit) rebellârunt, ſed in me rebelles ſunt. Renuntia ergo illis, Si ego Regem illis conſtituero, illum ipſis in ſervitutẽ redactis Chiliarchas, & Centuriones præfecturum: dum ipſi agros illius arent, meſſem colligant, eique inſtrumenta ad belli & curruum uſum conficiant: eúmque filias ipſorum ad verrendum, & molendum, & pinſendum vi adacturum, agróſque & vineas ipſis ereptas ſervis ſuis daturum, & de facultatibus, ovibus, & jumentis ipſorum decimas ablaturum, adeo, ut præ his à me opem imploraturi ſint; at me tunc ipſis non reſponſurum. Nota ergo ipſis fecit omnia; illi verò auſcultare renuentes inſtabant ipſi, dicentes, Neceſſe eſt, ut nobis ſit Rex, qui nos regat. Dixit ergò Deus, Præfecturus ſum illis Regem.

Saul, è Tribu *Benjamin*, quem *Arabes* appellant *Taluth*. Juvênis erat, quo non alius ex *Iſraelitis* ſtaturæ perfectioris fuit. Cùm errâſſent aſinæ patri ejus *Kiſho*, exiit ille cum puero, qui illi erat, eas undique quæſitum. Cúmque perveniſſent ad urbem, in quâ erat *Samuel* Propheta, dixit puer *Sauli*, Ecce hic vir inſignis eſt, adea-

p. 44. mus eum; fortè enim indicaturus eſt nobis de † aſinis. Dûmque illi hoc agerent, prodiit illis obviam *Samuel*: cui illi, Indica nobis domum Videntis, [illo enim tempore Prophetæ vocabantur Videntes.] Reſpondit illis, Ego ſum Videns; ingreſſi domum meam ſumatis mecum cibum, atque ego indicaturus ſum vobis illud quod quæritis. Ac domum ingreſſis, Ne ſoliciti, inquit, eſtote, quod ad aſinas, quippe quæ repertæ ſint. Non eſt autem deſiderium filiorum *Iſraelis* niſi erga te, ô *Saul*, & erga familiam patris tui. Reſpondit *Saul*, excuſatũ ſe haberi petens, Familia mea minima eſt è familiis

tribûs

tribûs *Benjamiticæ*. *Samuel* verò cornu olei prehenſum effudit in caput *Saulis*, dicens, Elegit te Deus in Regem hæreditati ſuæ: occurret autem tibi inter eundum chorus Prophetarum prophetantium, & tu unà cum eis prophetabis. Abiit ergo *Saul*, donec incideret in Prophetas, quibus in manibus erant Cymbala & tympana; deſcenditque in eum ſpiritus Domini, ut & unà propheraret: dixerunt igitur homines, Etiam & *Saul* ę Prophetis eſt; abiitque in proverbium inter eos jactatum. Brevi autem pòſt, prodiit Rex *Ammonitarum* magnis ſtipatus copiis quærens *Iſraelitas* pugnâ aggredi. Cúmque illi ad ipſum miſiſſent, dicentes, Pacem ini nobiſcum, [conſtituto] quod tibi pendamus, & à nobis recede; reſpondit illis, Hâc [lege] pacem facturus ſum vobiſcum, ut quilibet veſtrûm oculum ſibi dextrum eruat. Quod cùm audiviſſet *Saul*, irâ admodum commotus eſt; collectíſque è filiis *Iſraelis* trecentis militum millibus, & è filiis *Jehuda* triginta millibus, adverſùs *Ammonitas* prodiens manum cum illis conſeruit, & in fugam dedit: † poſt quod ipſum Regem agnoverunt *Iſraelitæ*. Deinde dixit illi *Samuel*, Jubet te Dominus tuus *Amalekitis* bellum inferre, eóſque excindere; viris, fœminis, parvulis, & pecore eorum, è medio ſublatis. Profectus ergo *Saul* adverſùs *Amalekitas* ipſos perdidit, Regémque eorum vinculis injecit non occiſum; reliquit etiam pecudum præſtantiſſimas. Locutus eſt ergo per viſionem Deus *Samueli*, dicens, Equidem rejeci *Saulem*, quòd mihi inobſequens fuerit. Quod grave viſum eſt *Samueli*, dixítque *Sauli*, Quid eſt quod audio balatum ovium, & mugitum boum [iſtorum?] Reſpondit illi *Saul*, dicens, adduxerunt ea *Iſraelitæ* ad immolandum Deo Domino tuo. Et dixit illi *Samuel*, Neſcis ergò Deum non tam delectari ſacrificiis, quàm illis qui auſcultant mandato ejus. Ad iram provocaſti Dominum tuum, & ſprevit te ne Rex ſis, quòd in eum rebellis fueris. Dixítque *Saul*, Poſco Deum veniam, ſiquidem peccavi; rogóque ut revertaris mecum, quò adorem eum, & pœnitentiâ ad ipſum convertar. Renuit autem *Samuel*, ſedítque triſtis: at per revelationem dixit illi Deus, Quoúſque ob *Saulem* contriſtaris? Surgens proficiſcere ad quendam nomine *Iſhai*, ex urbe *Bethlehem*; ſiquidem elegi è filiis ejus Regem. Profectus ergo ad ipſum dixit *Samuel*, Uncturus ſum unum filiorum tuorum in Regem. Cui *Iſhai*,

Dyn. III.

Saul inter Prophetas

Regem Ammonitarum *vincit.*

† p. 45.

à Deo rejicitur.

Dyn. III. Ecce eum teneo; accerſivítque filium ſuum natu maximum, cujus ſpecies illi placuit: at dixit illi per revelationem Deus, Non intueor ego juxta intuitum hominum; reſpue ergo eum. Cúmque ſubſtitiſſet *Samuel* donec produceret illi ſeptem è filiis ſuis, nec cornu [olei]
p. 46. † in quempiam eorum effudiſſet, Dixit *Iſhæo*, Num ſupereſt è
**al. ex. puer parvus, qui paſcit &c.* filiis tuis quiſpiam? Reſpondit, Reliquus eſt puer minimus eorum natu, qui paſcit oves: dixit, *eum mihi ſiſte. Cumque adduxiſſet
David *unctus.* ipſum *Iſhai*, effuſo in eum cornu unxit in Regem, reversúſque eſt domum ſuam. In diebus illis prodiit * ſtrenuus quidam è
**vel, infidelis.* *Philiſtæis*, cui nomen *Goliadh*, *Arabes* autem eum vocant *Gialut*, qui filiis *Iſraelis* convitiatus ipſos contemptui habuit. Accedens ergo ad eum *David*, Tu, inquit, ad me veniſti cum gladio & clypeo, ego verò ad te venio in nomine Domini, cujus acies probris affeciſti.
Goliam *ſuperat.* Eduxítque è perâ ſuâ lapidem, quem fundæ impoſitum torſit, ita ut immergeretur in frontem Robuſti illius, ipséque in faciem ſuam procideret. Tum *David* educto gladio ipſius, eo illi caput amputavit: perductúſque eſt *David* ad *Saulem*, cui quærenti, Cujus filius es tu, ô puer? Reſpondit, Filius ſervi tui *Iſhai Bethleemitæ*. Cúmque contigiſſet *Sauli* afflatus malus, dictum eſt ei, Adſit [tibi] aliquis peritus pulſandi inſtrumenta chordis inſtructa, ut te divertat ab eo quo afficeris. Nuntiatúmq; eſt ei de *Davide*, quòd ejus artis peritus eſſet: petiit ergo eum à patre ſuo, ut coram ipſo luderet. Cùm autem poſt interfectum à *Davide Goliadhum*, cantantes, ovantéſque filiæ *Iſraelis* dicerent, Occidit *Saul* millenos, *David* autem
à Saule *haſtâ petitus.* myriadas; invidens *Saul Davidi*, die quodam haſtam levem, quam manu tenebat, in ipſum vibravit, unde timor *Davidi* incuſſus eſt: metuens autem eum *Saul* Chiliarchum conſtituit. Dicentéque eo
p. 47. die quodam, Siquis attulerit mihi præputia † ducentorum *Philiſtæorum*, dabo illi in uxorem *Melchil* [*Michal*] filiam meam, profectus *David* interfecit ex ipſis ducentos viros, quorum præputia cum illi obtuliſſet, dedit ei ipſam in uxorem. Amavítque illa *Davidem*
Jonathani *dilectus.* amore eximio, uti & frater ipſius *Jonathan*, & univerſi *Iſraelitæ*: & cavere jubens eum *Jonathan* à patre ſuo, fugere fecit in montem quendam. Cúmque egreſſus eſſet *Saul* ad quærendum eum, donec cum comitibus ſuis ad ſpeluncam in iſto monte perveniens, ibi pernoctaret; profectus noctu *David*, & ſpeluncam ingreſſus, cùm

Saulem

Dyn. III.

Saulem dormientẽ inveniſſet, abſciſsâ de veſte ejus particulâ ad ſocios ſuos reverſus eſt. Cúmq; mane diei jam facto egreſſus eſſet *Saul* è ſpelunca, inclamavit eum *David*, oſculatus coram eo terram: dixítque ipſi, Ne attendas, Domine mi, verbis delatoris [cujuſpiam] de me; ſiquidem cùm tradiderit te Deus hodie in manum meam, nihil tibi à me mali contigit: En fimbriam pallii tui iſtam mecum. Dixit illi *Saul*, Rependat tibi Deus bonum; tu certè regnaturus es poſt me: jura ergo mihi, te non perditurum poſteros meos. Jurantéque ipſo, abiit *Saul* domum ſuam. At cùm mortuus eſſet *Samuel* Propheta, egreſſus iterum *Saul* ad quærendum *Davidem*, in viâ quâdam cum ſociis ſuis noctu dormivit; ubi cùm dormientem obortus eſſet *David*, cuperéntque ſocii ipſius eum perimere, prohibuit eos, dicens, Non licet cuipiam extendere manum ſuam in unctum Domini: permittite eum diei ſuo. Dein ablatâ ejus haſtâ, & ampullâ aquæ, abiit. Quod cùm *Sauli* notum eſſet, dixit, Peccavi in te perſequendo, ô *David*, haud ampliùs facturus ſum. *Philiſtæis* autem cum *Iſraelitis* bellum gerentibus, interfecti ſunt *Jonathan* & fratres ejus: *Saul* verò fugiens, cùm timeret nè ipſum aſſequerentur, † gladio ſuo incubuit, donec ad tergum exiret. Aſſecuti autem ipſum quidam, caput ei amputatum in Idolorum ſuorum templa miſerunt; corpus verò muro urbis ſuæ affixerunt. Accedens autem * *Iſraelita* quidam affirmavit ſe *Saulem* interfeciſſe. Cui dicens *David*, Quomodo animum induxiſti, ut interficeres unctum Domini? morte ipſum affecit. Luxerunt autem *David* & ſocii ipſius *Saulem* & *Jonathanem* filium ejus, & deflevit eo [*David*] dicens, Scutum *Saulis* tinctum erat ſanguine occiſorum, & arcus *Jonathanis* non retrocedebat, & cuſpis *Saulis* non revertebatur. Erat levior Aquilis inceſſu, & Leonibus robore fortior. O filiæ *Iſraelis*, deflete *Saulem*, qui [veſtibus] purpureis vos & croceis veſtiebat. Erat autem ſpatium regni ejus, juxta ſententiam *Euſebii*, quadraginta anni, & juxta ſententiam *Aniani* viginti.

Sauli laciniam amputat.

Haſtam & ampullam ei ſubducit.

p. 48.

[* *Amalekita.*]

Saulem & Jonathanem mortuos deflet.

David filius *Iſhai*. Cùm occiſo *Saule* confirmatus eſſet *David* in regno ſuo, dixit *Nathani* Prophetæ, Hodie ego habito ædes cedrinas, at præſentia Domini (innuens Tabernaculum conventus) tentoria; annon igitur ædificabo illi domum? Et revelavit ſe Deus *Nathani* Prophetæ, dicens, Dic ſervo meo *Davidi*, Non

ædificabis

Dyn. III. ædificabis mihi domum: verùm filius tuus, quem excitaturus ſum loco tuo, ille ædificabit domum nomini meo. Deinde juſſit *David* *Joabum* præfectū exercitûs ſui eorū è filiis *Iſraelis*, qui bello idonei
p. 49. erant, numerum recenſere. Abfuit ergo † ab eo *Joab* in urbibus & pagis *Iſraeliticis* novem menſibus & viginti diebus; deinde reverſus ad eum, Inveni (inquit) numerum eorum, qui ex *Iſraelitis* bello idonei ſunt, octingenties mille viros, & è filiis *Judæ* quingenties mille. Dixit autem Deus per revelationem *Gado* Prophetæ, Dic *Davidi*, Putâſti victoriam eſſe in multitudine copiarum tuarum, & non nôſti me adjutorem eſſe. Ecce igitur ego ob illud una è tribus [pœnis] te afflicturus ſum: tu autem quamvis earū delige; vel ſcilicet famem ſeptem annorum, vel ut prævaleat [tibi] hoſtis tribus menſibus, vel trium dierum peſtem. Dixitque *David*, Ut caſtiget nos manus Domini melius eſt; delegit ergo peſtem: mortuique ſunt à diluculo ad* tertiam diei horam ex *Iſraelitis* ſeptuaginta mille. Tum dixit *David*, Deus mî, & Domine mî, etſi peccaverim [ego,] quænam eſt harum ovium culpa? Immitte pœnas tuas in me, & in domum patris mei: ſuſtulit ergo Deus ab illis peſtem. Pervenit autem ad eum unà cum regno [Spiritus] Prophetiæ, & compoſuit Pſalterium; ſelegítq; è tribu *Levi* *centum & octoginta ſeniores, è quibus Pſalmos cantu [Muſico] canerent quâlibet hebdomedâ viginti quatuor, uno ordine duodecim, & altero totidem. Deinde cùm *Davidi* ſeneſcenti deficeret calor, quæſiverunt ei puellam virginem, nomine *Abiſhaa Shunamitidem*, quæ in ſinu ejus cubans ipſum noctu calefaciebat. Cùm verò adveniſſet tempus mortis ipſius, filio ſuo *Salomoni*, quem regem adhuc vivens conſtituit, præcipiens dixit, Strenuus, & fortis ſis, ac virum te
p. 50. præſta, obſervans leges Domini tui; † credénſque verbo Dei, qui dixit mihi, ſi obſervaverint filii tui præcepta mea, non deficiet vir è ſtirpe tuâ, qui ſedeat in ſolio tuo ad finem uſque mundi. Natus autem erat *David*, cùm regno præficeretur, triginta annos: regno potitus eſt quadraginta, ac tres duxit uxores præter uxorem *Uriæ* matrem *Salomonis*. Erántque illi ſeptendecim liberi, & cùm mortuus eſſet, ſepultus eſt *Hieroſolymis*.

Peſtis ob populum numeratum.

*al. ſextā.

Pſalterium compoſitum.

*al. 288.

Sectio.

Epheſus et Samos conditæ.

Anno autem vigeſimo octavo regni *Davidis* condita eſt urbs

Epheſus

Ephesus, necnon urbs *Samos*. Ejus tempore fuit *Empedocles* Sapiens, una è quinque columnis [Philoſophiæ;] Illum autumo, *Pythagoram*, *Socratem*, *Platonem*, & *Ariſtotelem*. Ille primus attributa ab eſſentiâ Creatoris Altiſſimi ſemovit, dicens, Eſſentia eſt Exiſtentia ejus, & Exiſtentia ejus Eſſentia: Vita autem et Sapientia ejus duæ ſunt notiones, quæ non neceſſariò inferunt contrarietatem in Eſſentia. Scripſit ille librum ad refutandum reſurrectionem ſpiritualem, multò magis corporalem. Secutus eſt ſententiam ejus *Salomon* filius *Davidis*, libro ſuo in quo ſeipſum vocat *Koheleth*, i.e. Congregatorem, in quo imitatus eſt ſectam *Dahritarum* [Secularium.] Scias autem reperiri in iis, in quos ea de re inquiritur, libris contrarietas multa in Epochis annorum [quibus vixerint] Philoſophi; memoratur enim in quibuſdam eorum *Thaletem Mileſium* primum fuiſſe *Græcorum*, qui Philoſophiam profeſſus ſit, et Poëſin floruiſſe inter *Græcos* ante † Philoſophiam annis ducentis, eíque originem dediſſe *Homerum*. Porro tradit *Cyrillus* (in libro ſuo quo reſpondet *Juliano*, in iis rebus quibus fidem Evangelio derogare conabatur) fuiſſe *Thaletem* ante initium regni *Nebuchadneſaris* viginti octo annis. Dicit autem *Porphyrius* floruiſſe *Thaletem* poſt *Nebuchadneſarem* centum et viginti tribus annis. Ait alius, Primum qui Philoſophiæ operam dedit, fuiſſe *Pythagoram*. Aſſerunt etiam *Iſlamitarum* nonnulli, Primum, qui à Sapientiâ denominatus ſit, fuiſſe *Locmannum*, qui tempore *Davidis* claruit, et ab illo accepiſſe *Empedoclem*. At cùm inſtituti hìc noſtri non ſit exactè definire annos Philoſophorum; verùm ex illis nonnulla recenſere, quæ quod laudabile fuit in moribus eorum exprimant, atque animum oblectare auditu quorundam ab ipſis ſcitè dictorum: in quibus conjungatur cum ſapientiâ jocus, cum utilitate urbanitas, cum ſeveritate luſus, & cum gravitate hilaritas; quæque ſunt flatus [quidam] inter animos generoſos concitati, & nubes ab ingeniis præcellentibus ſtillantes, nihil noſtrâ intererit utrùm tempora, quibus facta fuerit eorum mentio, ſint ea quibus revera floruerint, necne. Quod autem hìc à nobis expreſſum eſt de temporibus iſtorum Philoſophorum antiquiorum, illud eſt quod tranſtulimus è duobus libris *Euſebii* & *Andronici* Chronologorum, cùm viderimus idem ſentire cum illis præcellentiſſimum ſtudioſorum † *Jacobum Rohenſem*, qui

[Margin: Dyn. III. — Empedocles. — Koheleth. — Thales. — p. 51. — Homerus. — Pythagoras. — Locmannus. — *Autoris inſtitutum in Philoſophis recenſendis.* — *quos autores ſecutus ſit.* — p. 52.]

Dyn. III. qui in tribus linguis, *Hebraâ*, *Græcâ*, & *Syrâ*, excelluit.

Salomon filius *Davidis*. Præfectus eſt regno cùm natus eſſet duodecim annos: eo tempore apparuit illi Deus per ſomnium, dicens, Pete à me quid tibi dari velis. Dixítque *Salomon*, O Domine, Impar ſum regendo, nec eſt mihi ſcientia ad exercendum Judicium
Salomonis votum. inter populum tuum: da igitur mihi cor intelligens, & intellectum gravem. Reſpondit illi, Daturus ſum tibi, quod nulli unquam Regum fuit. Quòd ſi per vias meas ambulaveris, prolongabo vitam tuam, nec auferam à filiis tuis regnum. Cúmque ſurrexiſſet manè
Judicium de puero. *Salomon* lætitiâ perfuſus, & in ſolio regio ſediſſet, venerunt ad ipſum duæ mulieres litem ad ipſum deferentes de puero, quem utráq; earum ſibi vendicavit. Dixit ergo *Salomon* lictori ſuo, Sciſſo in duas partes puero, unicuíque dimidium ejus dato. Dicentéque unâ, Imò ut nec mihi ſit, nec illi; alterâ verò, Trade illum ei, O Rex, at morte non afficias; cognovit *Salomon* eum illius filium fuiſſe, ipſiq; tradidit. *Iſraelitæ* verò hoc conſpecto certò cognoverunt Deum *Salomoni* ſapientiam & ſcientiam donâſſe: ſubmiſerúntque ſe ei
reditus Reges, & pacem cum ipſo fecerunt. Fuítque vectigal regni ipſius
* vel potius, *quadringentas.* (quod * quadraginta paraſangas longum, ac totidem latum fuit) quotannis ſexcenta millia, & ſexcenta ſexaginta ſex talenta auri, præter donaria, & quæſtum qui ex mercatura obveniebat. Talentum autem, quod *Cicar* audit, ſecundùm id quod in lege traditur,
P. 53. † [valet] ter mille ſiclos è ſiclis ſanctuarii, quorum quilibet quin-
expenſa. que ſiclorum noſtrorum valet. Illud autem, quo *Salomoni* ad menſam ſuam opus fuit, erat pro ſingulis diebus centum cori ſimilæ, boves triginta, oves centum; præter capreolas, & cervos, & [diverſa] volucrum genera. Erant etiam illi ſeptingentæ conjuges ingenuæ, & trecentæ ancillæ [in] concubinas, & quadraginta millia
Templum extructum. equorum. Anno autem quarto Regni ſui incepit ædificare templum (quod jam *AlMoſgiad al Akſa* appellatur) in monte *Amoræorum* in area *Aranis Jebuſæi*; cujus longitudo ſexaginta cubitorum, latitudo viginti, & altitudo triginta fuit: ſpatio ſeptem
& ſeptem urbes à Salomone conditæ. annorum illud perfecit. Porro anno viceſimo quarto regni ſui, dirutâ urbe *Antiochiâ*, ſeptem urbes, è quarum numero fuit *Tadhmor*, extruxit. Cúmque ædificâſſet *Salomon* domum Domini gratias egit Deo, & *Iſraelitis* benedixit; procumbénſque in genua,

&

& expanſis verſùs cœlum manibus, dixit, O Deus, Deus *Iſraëlis*, non eſt par tibi in cœlis ſupernè, aut in terris infernè: jam præſtitiſti ſervo tuo *Davidi* promiſſum, quod feciſti illi. Obſecro te igitur, ut, cùm peccaverint filii *Iſraelis* & in fugam converſi fuerint ab hoſtibus ſuis, ſi invocaverint te in hâc domo, exaudias illos, & condonans peccata opem illis afferas contra inimicos ſuos; & cùm peccaverint ita ut cohibita fuerit ab illis pluvia, ſi venerint in hanc domum, demittas illis pluviam, & irriges † terram eorum pluviâ tuâ. Et cùm fuerit in terrâ fames, aut locuſta, aut peſtis, aut morbus; ſi à te opem imploraverint, exaudias eos. Cúmque venerit in hanc domum quiſpiam è gentibus externis, & invocaverit te, exaudias eum; ut ſciant populi terræ te ſolum eſſe Deum, teque revereantur. Tum obtulit munera è ſacrificiis, boves vicies & bis mille, & pecudes vicies & centies mille, feſtúmque illud domino ſeptem diebus celebravit. Porrò accedebant ad ipſum Reges, ut audirent ſapientiam ejus, afferebántque donaria pretioſa ex auro, argento, gemmis, veſtimentis, aromatibus, armis, & equis. Accedens etiam ad ipſum Regina *Teimanus*, obtulit illi centum & viginti auri talenta, necnon aromata & gemmas pretioſas. Dixitque illi, O *Salomon*, ſuperat præſtantia tua famam tuam: Beatæ mulieres tuæ, Beati ſervi tui, qui audiant ſapientiam tuam; Benedictus ſit Dominus Deus tuus. Deditque ei *Salomon* præſtantiſſima quæque munera, & reverſa eſt in regionem ſuam. Eſt autem *Salomoni* liber [præ ſe ferens] confabulationem & petitionem mulierum, qui vocatur *Shirath Shirin*, i. e. Laudatio Laudationum; cujus ſenſus exterior oſtendit illum confabulari in eo cum filiâ *Pharaonis* fuſcâ, illámq; cum ipſo confabulari. Doctores autem noſtri eum interpretati dixerunt, Amatricem illam eſſe Animam rationalem, cujus pulchritudo mutata eſt pollutionibus corporeis: illum autem quem amat eſſe Creatorem ſuum, qui amatur propter ſe, tum à ſe, tum ab illis, qui in eo ſe oblectant. Eſt etiam illi liber Proverbiorum de ſapientiâ † practicâ, (*at qualis liber!) In hoc autem lapſus eſt *Salomon*, quòd ſub finem vitæ ſuæ alias mulieres, præter filiam *Pharaonis*, acceperit è gentibus peregrinis, quibuſcum prohibuit Deus commiſceri filios *Iſraelis*; & erga deos ipſarum propendens, Idola earum coluerit. Anno ergo trigeſimo quarto regni ſui extruxit domum Idolis, in monte qui eſt

Dyn. III. *ejus oratio.*

p. 54.

Reges adeunt Salomonem.

Regina Sabæ.

Canticum canticorũ.

Proverbia:

p. 55.

* al. ex. *in quo avocat à cup dita e mundi.*

Salomon *templum Idolis extruit.*

Dyn. III. eſt è regione *Hieroſolymorum*, cujus longitudo fuit centum cubitorum, latitudo quinquaginta, altitudo triginta; fecit etiam ſibi ſcuta aurea, & mare æreum cornibus taurorum æreorum ſuſtultum. Increpans autem ipſum Deus ob infidelitatem ejus, ſtatuit illi in hoc mundo hanc pœnam, quòd abſtulerit à filio ejus maximam regni partem. Fuit ſpatium regni ejus quadraginta annorum, mortuus eſt ſine pœnitentiâ, ac ſepultus in ſepulchro patris ſui *Davidis*.

Moritur ſine pœnitentiâ.

Rehoboam filius *Salomonis*. Non reliquit *Salomon* filium præter *Rehoboamum* iſtum, quem *Iſraelitæ* in locum patris ſui regem ſubſtituentes, dixerunt ipſi, Pater tuus gravis fuit nobis exactionibus, tu ergo leviores nobis reddas. Ille autem poſt tres dies, quibus conſilium iniit cum coætaneis ſuis, reſpondit eis dicens, Equidem digitus meus minimus craſſior eſt pollice patris mei; quòd ſi pater meus caſtigavit vos virgis, ego vos flagellis caſtigabo. Dixerunt ergo *Iſraelitæ*, Non eſt nobis portio cum domo *Davidis*, neque pars nobis cum familiâ *Iſhæi*; ad domos veſtras, ô filii *Iſraelis*: abi-
p. 56. ítque unuſquiſque † domum ſuam. Cúmque mitteret *Rehoboam* nuntium ſuum in urbes filiorum *Iſraelis*, qui illos in gratiam revocaret, obruerunt eum lapidibus, ut moreretur. Fuerat autem *Salomoni* Juvenis fortis, nobilis, nomine *Jeroboam* filius *Nabat*; Hunc conſtituerunt decem tribus ſibi regem in regione *Samariæ*: reliquis *Rehoboamo* filio *Salomonis* duabus tribubus, *Jehudæ* & *Benjaminis*. Poſuitque ſolium regni ſui *Hieroſolymis*. Conatus autem *Jeroboam* *Iſraelitas* avertere à viſendo templo, duos vitulos ex auro conflavit, quos in urbe *Dan* (quæ eſt *Nables*) ſtatuens, Lucremini, inquit, propinquitatem viæ, & omiſſionem moleſtiæ itineris ad *Jeruſalem*. Hi enim Dii tui ſunt, ô *Iſrael*, qui eduxerunt te ex *Ægypto*. Miſit ergo Deus prophetam nomine *Shemaium* ad *Jeroboamum*, qui ad illum profectus invenit adolentem coram duobus vitulis ſuis ſuffitum; tum deſcendit ſpiritus Dei ſuper Prophetam, ita ut diceret, Heus altare auſculta ſermoni Domini; Naſciturus eſt familiæ *Davidis* filius nomine *Joſhia*, qui mactabit ſuper te ſacerdotes tuos, & oſſa eorum, qui tibi miniſtrant in te comburet: eritq; hujus rei [hoc] ſignũ, quod jam ſcindêris & effundentur de te cineres: factúmque eſt ſicut dixit. *Rehoboam* autem filius *Salomonis* regnavit in duas tribus ſeptendecim annis, fecitque

Vituli aurei.

omne

omne quod malum eſt. Porrò anno quinto regni ejus *Shiſhak* Rex Dyn. III
Ægypti Hieroſolymam aſcendens, omnia abſtulit vaſa, & ſcuta aurea,
quæ fecerat † *Salomon* [in uſum] domus Domini, quorum loco con- p. 57.
flavit *Rehoboam* ærea. Et cùm mortuus eſſet *Rehoboam* ſepultus eſt
in ſepulchro domus *Davidis*.

Abia filius *Rehoboami*. Anno primo, quo [in regno] ſedit, bellum contra eum geſſit *Jeroboam* filius *Nabat*, Rex decem tribuum, cum exercitu octoginta millium; cui obviam progreſſus ille cum quatuor millibus in fugam ipſum convertit, perierúntque è filiis *Iſraelis*, qui fuerant cum *Jeroboamo*, eo die quinquaginta mille [viri] bellatores. Erant autem *Abiæ* quatuordecim uxores, & nati ſunt illi viginti * ſex filii maſculi, & ſexdecim filiæ. Regnavit tribus annis. Prophetârunt autem ejus tempore *Abia* & *Shemaius*, Prophetæ.

* al. ex. *quatuor.*

Aſa filius *Abiæ*. Regnavit annis quadraginta uno, moribúſque fuit probis. Anno autem ſecundo regni ipſius ægrotavit *Jeroboam* filius *Nabat*, Rex decem tribuum; mortuúſq, eſt, poſtquam regnâſſet viginti & duobus annis, & regnavit poſt eum *Nadab* filius ejus ſpatio biennii: deinde tranſlatum eſt regnum decem tribuum ad virum è tribu *Iſachar* nomine *Baaſham*, filium *Abiæ*, qui regnavit viginti quatuor annis. Anno autem decimo regni *Aſæ*, regis duarum tribuum, bellum contra eum geſſit Rex *Æthiopum* cum millies mille, & ſexcenties mille viris, è *Barbaris*, & *Æthiopibus*, et *Nubienſibus*, cui occurrens *Aſa* in deſerto *Giadar* in fugam eum convertit. Quinque annis elapſis combuſſit Idola, matrémque ſuam Idolorum cultricem, de regno depoſuit; omnéſque adulteros, et adulteras è terrâ ſuâ amovit.

‡ *Jehoſhaphat* filius *Aſæ*. Regnavit annis viginti quinque in p. 58.
duas tribus. Tempore autem ejus mortuus eſt *Baaſha* Rex decem tribuum, poſt quem regnavit ejus filius *Ela* duobus annis: tum fraude illum adortus *Zimri* ſervus, et princeps exercitûs ipſius, trucidavit ipſum, et regnavit poſt eum ſeptem diebus. Cùm autem videret concitari adversùs ipſum *Iſraelitas* Regem ſuum ulciſci quærentes, injecto igne in domum ſuam, illam unà cum ſeipſo et prole ſuâ combuſſit. Regnavit poſt eum *Omri*, qui ædificavit in *Syriâ* civitatem * *Amuriam*, fuitque ſpatium regni ejus duodecim anno-

* *lege Samariam.*

 rum:

Dyn. III rum: deinde mortuus eſt. Regnavitque poſt illum filius ejus *Ahab* viginti tribus annis, qui uxorem duxit *Idololatricam* nomine *Izebelem*, filiam Regis *Tyri*, & inſtauravit urbem *Jericho*, cui maledixerat *Joſhua* filius *Nun*. Increpavit autem eum *Elias* Propheta, quòd coleret Idola, fugitque in deſertum, ubi attulit illi corvus cibum: cohibitáque eſt pluvia precibus ejus annis tribus & dimidio. Deduxit etiam ignem de cœlo, quo conſumpti ſunt centum homines duabus vicibus; deinde ipſo Deum invocante deſcendit pluvia, & terram irrigavit. Fugit etiam à malitia *Izebelis* uxoris *Ahabi* in deſertum, ubi quadraginta diebus & noctibus jejunavit. Deinde proficiſcente ipſo cum diſcipulo ſuo *Eliſha*, ſciſſus eſt fluvius *Jordanis*, ita ut per fundum tranſiret, ac nube ſublatus vivus abiit eò quò viſum eſt [Deo] Celſiſſimo. Hoc tempore fuerunt è Prophetis veracibus *Elias*, & diſcipulus ejus *Eliſha*, *Obadia*, *Abihud*, *Uziel*, &
P. 59. *Micha* filius *Imſhi*: è mendacibus verò †*Sedekia*, & *Eliazar*, [unà] cum quadraginta aliis. Mortuo autem *Ababo* regnavit poſt eum *Ahaz* filius ejus anno uno; tum decidit de feneſtrâ domûs, quæ illi fuerat, & mortuus eſt, regnavitq; poſt eum *Joram* frater ejus duodecim annis.

Joram filius *Jehoſhaphati*. Regnavit octo annis, & uxorem duxit ſororem *Ahabi* Regis decem tribuum, nomine *Athaliam*: & interfecit omnes fratres ſuos. Incidit autem in eum afflictio, et mortuus eſt morbo inteſtinorum correptus.

Ahazia filius *Jorami*. Regnavit anno uno, et tempore ejus tranſlatum eſt Regnum à familiâ *Ahabi* ad quendam nomine *Jehu*, filium *Nimſhi*. Hic *Joramum* filium *Ahabi*, et totam ejus familiam, unà cum *Jezebele* uxore ejus, diligenter perquiſitos è medio ſuſtulit.

Athaliah mater *Ahaziæ*. Septem annis [regnavit.] Iſta adulterium viris et fœminis palàm in urbe ſanctâ permiſit, perdiditque ſtirpem regiam, ut ſola regnum teneret, neque ſupereſſet qui ob illud cum eâ contenderet. Nec evaſit quiſpiam præter *Joaſhum* nepotem ipſius, ſcilicet filium *Ahaziæ* filii ejus, quem furtim ſurreptum amita ejus *Joſhaba*, uxor *Joiadæ* Principis Sacerdotum, clam educavit.

Joaſh filius *Ahaziæ*. Regnavit annis quadraginta; præfectus

eſt

eſt regno, cùm annos ſeptem natus eſſet: idque quòd *Joiada* Princeps Sacerdotum interfectâ *Athaliâ* ſceleratâ, aviâ ipſius, regnum illi tradidit. Ille verò beneficia ejus non agnoſcens, poſt mortem *Joiadæ*, omnes ipſius filios trucidavit. Deinde † ſervorum ſuorum fraude è medio ſublatus eſt. Mortuus eſt etiam *Jehu* filius *Nimſhi*, Rex decem tribuum, cujus regni ſpatium vginti octo annorum fuit: regnavitque poſt eum *Jehoahaz* filius ipſius ſeptendecim annis; quo mortuo, regnavit *Jehoaſh* filius ejus tredecim annis. Anno autem trigeſimo ſexto *Joaſhi* filii *Ahaziæ*, obiit *Eliſha* Propheta. Prophetavit etiam *Zacharia* Propheta.

Dyn. III.

p. 60.

Amoſia filius *Joaſh*. Regnavit viginti novem annis. Hic omnes patris ſui hoſtes perdidit, viz. *Idumæos*, et incolas *Saïr*, deóſq; eorum *Hierſolyma* perductos coluit. Invadens autem eum *Jehoaſh* Rex decem tribuum fecit in muro *Hieroſolymorum* rupturam, ſpatio quadringentorũ cubitorum, ingreſſúſq; et iis, quæ ad templum Dei et domum Regiam pertinerent, ſublatis, reverſus eſt *Samariam*. Interfectus eſt autem *Amoſia* in prælio. Mortuus eſt etiam *Jehoaſh*, regnavitque poſt eum *Jeroboam* filius ejus annis quadraginta uno.

Uzia filius *Amoſiæ*. Regnavit quinquaginta duobus annis. Diebus illius fuit *Jonas* filius *Mitai*, qui miſſus eſt *Niniven*. Porrò anno viceſimo quarto regni ſui modulum ſuum transgreſſus, ingreſſus eſt ad aram ſuffitus in templo Domini, ut faceret quæ facere Sacerdotis erat; leprâ igitur toto ſimul corpore affectus eſt, nec ab eâ mundatus, donec moreretur: quódque non prohiberet eum *Eſaias* Propheta, ablata eſt illi viſio [Prophetica] viginti octo annis, donec moreretur *Uzia*; tum reſtituta eſt illi Prophetia ſexaginta et uno annis aliis, cùm prophetâſſet etiam antea† viginti quatuor annis. Porro anno quadrageſimo octavo regni *Uziæ*, *Tiglath Peleſer* Rex *Aſſyriæ Hieroſolymam*, et omnem terram filiorum *Iſraelis*, hoſtiliter invadens, multos eorum captivos abduxit. Et anno viceſimo nono *Uziæ* mortuus eſt *Jeroboam* Rex decem tribuum, regnavitque poſt eum *Zacharia* filius ejus ſex menſibus; quem interfecit vir nomine *Shallum*, regnavitque poſt eum menſem unum: deinde illum interfecit quidam nomine *Menahem*, cúmque poſt eum decem annis regnâſſet mortuus eſt, et loco ejus ſedit *Pekahia* filius

Uzia *leproſus*.

Eſaias *Prophetiæ munere privatus*.

† p. 61.

ipſius

Dyn. III. ipſius biennio; tum interficiens eum *Pekah* filius *Romaliæ*, ſedit loco ejus viginti annis. Dicit *Porphyrius* Chronologus *Homerum* Poetam & *Heſiodum* hoc tempore floruiſſe.

Homerus & Heſiodus.

Jotham filius *Uziæ*. Præfectus eſt regno ſedecim annis, qui viâ rectâ coram Domino ſuo inceſſit, inſtauravítque muros *Hieroſolymorum*, & ſubigens *Ammonitas* tributum ab eis accepit.

Sectio.

Porrò hoc tempore floruit *Homerus* Poeta, uti à *Porphyrio* acceptum eſt. Excoluit ille artem Poeticã inter ſpecies Dialectices, eámq; optimè tractavit, & inter Sapientũ cœtum ob eminentiam gradus ſui recenſetur. Compoſuit autem duos libros de bellis, quæ interceſſerunt inter *Græcos* contra urbem *Ilii*, quorum exemplar apud nos reperitur linguâ *Syriacâ*: referti ſunt autem Ænigmatibus & Allegoriis. Dicitur *Analiniam* ſcurram ad eum accedentem dixiſſe, Dicteriis me inceſſe, † ut ex convitiis tuis gloriam captem, cùm laude tuâ non ſim dignus; dicentéque illo, Nunquam id facturus ſum, reſpondiſſe, Adiens ergò Principes *Græcorum* puſillanimitatem tuam illis notam faciam. Cui ſtatim *Homerus*, Accepimus, petente cane ut cum Leone pugnam iniret in Inſulâ *Cypro*, abnuiſſe [Leonem] dedignatum [hoc facere:] dixit ergo Canis, Abiens ego ad Leones ignaviam tuam illis indicabo. Cui Leo, Ut exprobrent mihi Leones, quòd haud auſus fuerim tecum congredi, ſatius mihi eſt, quàm ut myſtaces meas ſanguine tuo oblinam.

☞ al. *Anabiam*.

p. 62.

Ahaz filius *Jothami*. Regnavit ſedecim annis, maléque ſe geſſit ſacrificia Dæmonibus offerens. Bellum contra eum geſſit *Pekah* filius *Romaliæ*, acceſſito in auxilium *Reſano* Rege *Syriæ*, perdidítque è *Judæis* centies vicies mille. Mortuo autem *Pekah* regnavit poſt eum *Hoſha* filius *Elæ*, novem annis. Anno octavo regni *Ahaz* bello eum aggreſſus eſt *Shalmanaſer* Rex *Babelis*, cui *Ahaz* ſe ſervum ſubſcripſit: abſtulítque quicquid repertum eſt in domo Domini & Regis, auri, argenti, & vaſum. Obſedit etiam urbem *Samariæ* tribus annis, eâque captâ occidit *Hoſhaum*, & decem tribus captivas abductas in montibus *Aſſyriæ*, provinciis *Babelis*, & *Perſarum* regione diſperſit. Qui autem ex hâc captivitate evaſerunt, adjunxerunt ſe Regi duarum tribuum, *Judæ* ſcilicet & *Benjaminis*: atque hoc pacto in nihilum redactum eſt regnum decem tribuum. Et hoc tempore

Captivitas decem tribuum.

tempore habitata eſt Inſula *Rhodus*, quæ annos mille quadringentos & quinque manſit, donec † à *Moſlemannis* vaſtaretur. Ædificata eſt etiam in regione *Ponto* urbs *Trapezus*. Dyn. III. Rhodus. Trapezus. p. 63.

Sectio.

Hoc tempore claruit in Philoſophia *Thales Mileſius*; referente *Euſebio Cæſarienſi* in Hiſtoriâ ſuâ, quæ dicitur *Chronicon*. Fertur primum fuiſſe illum *Græcorũ* qui profectus in terram Ægypti Sapientiã ab Ægyptiis didicit, unde reverſus eſt Miletum. Primum ſapientiæ ſpecimen, quod populo ſuo dedit, hoc fuit, quòd illos de Eclypſi Solis moneret, futuram ſcilicet illam horâ tali diei talis. Cúmque verum repertum eſſet ſcitum ejus, illuſtris apud eos evaſit, plurimique æſtimârunt monita ejus, ac diſcipuli ejus facti ſunt ex illis multi. Ægyptii autem acceperunt ſapientiam à *Chaldæis*, neque erat *Græcis* ante *Thaletem* Scientiæ quicquam: erat ſiquidem ſtatus eorum inſtar ſtatus *Arabum*, nec quicquam præter linguæ peritiam & compoſitionem carminum, & proverbiorum, & orationum, callebant. Fertur etiam *Thaletem*, primum fuiſſe qui αὐτίαιτον aſſeruerit; *viz.* quòd exiſtat aliquid, cui non ſit cauſa, quæ exiſtere illud faciat: quod probatum dedit ex iis, quæ vidit in hoc mundo, malis. Idem etiam profitentur *Indi*. Poſt *Thaletem* claruit in Scientiis, Mathematicis præcipuè, *Apollonius* Geometra, qui ſcripſit librum *Conicorum*, qui compoſitus eſt de ſcientia proprietarum linearum, quæ nec rectæ ſunt, nec arcus inſtar curvæ, ſed inclinatæ [ellypticæ ſc.] Tranſlati ſunt ejus in linguam *Arabicam* tempore *AlMamonis* ſeptem tractatus, monſtrat verò procemium octo eſſe debere. Hic autem liber, unà cum † altero ab eodem compoſito in cauſâ fuit, quod compoſuerit *Euclides* librum ſuum longo poſt tempore. *Euclides* verò Geometra (qui è civitate *Tyro* ortum duxit) Geometriæ peritiâ excelluit. Liber ejus, qui vocatur ϛοιχεῖα, *i. e.* Elementa, liber eſt celebris, admodum utilis: non eſt *Græcis* hoc in genere liber alius generalis, neque ſecutus eſt eum aliquis, qui non veſtigia ejus ſectatus ſit, idemque quod ille dixerit; nec inter homines, qui præſtantiam ipſius non confeſſus ſit, & multiplici ejus doctrinæ teſtimonium perhibuerit. Compoſuit etiam hoc in genere librum Datorum, librum Opticorum, librum compoſitionis Muſicæ, alióſque. E claris etiam Mathematicis fuit *Archimedes*, qui *Græcus* fuit, at ſci-

Thales. *Græci antiqui ſcientiarum rudes.* Ἀυτίαιτον. Apollonius. p. 64. Euclidis Elementa. *Opera alia.* Archimedes.

Dyn. III. entiam ab *Ægyptiis* hauſit: dicitur eum, qui aggeribus cinxerit terras plerarúmque *Ægypti* villarum, & fundamenta poſuerit pontium, quibus à pago in pagum tranſitur cùm excreverit *Nilus*, *Archimedem* fuiſſe. Sunt & illi Scripta multa; veluti Liber de Sphæra & Cylindro, & de Septangulo in Circulo: fertur *Romanos* è libris ejus quindecim geſtamina combuſſiſſe. Poſt eum celebris fuit *Menelaus*, qui docendis diſciplinis Mathematicis operam impendit, ſcripſitque librum de diſtinctione corporum mixtorum.

Ejus opera.

Menelaus.

Hezekia filius *Ahazi*. Regnavit viginti novem annis, Deo obſequutus removit Idola, & victoriam illi Deus in hoſtes ſuos conceſſit. Anno quarto regni ipſius denuò aſcendens *Shalmanaſer* Rex *Babelis* in terram † *Samariæ*, captivos abduxit quotquot reliqui erant è decem tribubus. Deinde cùm anno octavo Regni ipſius miſiſſet ex *Aſſyriis* quoſdam in eàndem terram, qui eam colerent, prodeuntes contrà ipſos Leones eos interfecerunt: cúmque dictum eſſet *Shalmanaſeri*, Ideò accidiſſe illis hanc calamitatem, quòd ritum Dei iſtius terræ non nôſſent, miſit illis *Uziam* Sacerdotem, qui eos legem doceret; quam cùm didiciſſent, ejúſque ritus obſervâſſent, deſtiterunt Leones à malo illis inferendo. Atque ab illo tempore *Samaritani* non recipiunt è libris divinis præter legem. Anno decimo regni *Hezekiæ* invaſit *Sancharib* rex *Aſſyriæ* territoria terræ Sanctæ, at precibus *Hezekiæ* liberata eſt *Jeruſalem*. Porrò cùm lethalitèr ægrotaret *Hezekia*, vehementer flevit, planxítque dicens, Utique Benedictio, quam conſtituit Deus in ſtirpe *Davidis*, à me deficit, & in me finem habet ſucceſſio regni filii *Iſhæi*. Addidit ergò Deus vitæ ejus quindecim annos, natúſque eſt ei filius, cui nomen impoſuit *Manaſſem*. Et de hoc filio exponunt *Judæi* Prophetiam *Eſaiæ* Prophetæ, ubi dicit, *Ecce virgo concipiet, & pariet filium, & vocabis nomen ejus Immanuel*; ſiquidem (inquiunt) vocavit Propheta uxorem *Hezekiæ* virginem, quòd veniſſet Prophetia antequam attingeret ipſam maritus ipſius: *Sancharib* autem cùm deſcenderet, miſit ad *Hezekiam* dicens, Ne te fallat [fiducia] in Dominum tuum; certò enim te perdam. Metuens ergò ab eo *Hezekia* † miſit ad *Iſaiam* Prophetam, dicens ei, Dies eſt iſte calamitatis, Preces igitur funde ad Deum tuum. Revelavit itaque Deus *Iſaiæ* dicens, Dic *Hezekiæ*, Ne metuas à *Sancharibo*; Ego ſiquidem redire illum faciam

p. 65.

Samaritani.

Senacharib.

Eſa 7.14.

p. 66.

am, viâ quâ venit. Miſitque Deus Angelum, qui interfecit in caſtris *Sancharibi* centum octoginta quinque millia ex exercitu ejus. *Reverſus* eſt igitur fugiens in *Aſſyriam*, ubi occiderunt eum duo ejus filii dum ſe incurvaret in domo Idoli ſui. Et dicitur *Sancharibum* iſtum reædificâſſe urbem *Tarſum*. Fecit autem *Hezekia* lacum aquæ extra *Hieroſolymam*, in quam aquam per canales deduxit; foditque illi foſſam. *Hezekia* autem, veniente ad ipſum legato *Sancharibi*, oſtendit illi omnia quæ in domo ipſius fuerunt; ob quod iratus illi Dominus dixit ipſi, Omnia quæ viderunt *Aſſyrii* in domo tuâ, erunt Regi *Babelis*, erúntque filii tui ei in Eunuchos. Dixitque *Hezekia*, Utinam ſit pax diebus meis. Ejus tempore fuit *Tobit* ille pius è captivis *Iſraeliticis* qui in *Nineve* habitavit. Hiſtoria autem, quæ narrat dediſſe illi Angelum Domini fel, quo oculos ſuos ungens ſanatus eſt à cæcitate, in libro ipſius memoriæ prodita eſt.

Dyn. III

Tarſus reſtaurata.

Tobit.

Manaſſes filius *Hezekiæ* Regnavit quinquaginta quinque annis. Coaluit illi regnum duodecim tribuum poſt captivos à *Shalmanaſere* tranſportatos. Hic omne quicquid vetitum atque illicitum eſt, patravit: Idolúmque quatuor habens facies conficiens coli juſſit. Idem *Iſaiam*, ipſum à ſcelere cohibentem, inter binos aſſeres colligatum ſerrâ diſſecuit: † fuit autem ætas *Iſaiæ* annorum centum & viginti, quorum octoginta quinque Prophetæ munere functus eſt. Rejecit ergò Deus *Manaſſem*, eúmque in poteſtatem *Aſſyriorum* tradidit, qui vinctum & catenis onuſtum abduxerunt *Aſſyriam*, ibique in turri æneâ incarcerârunt in urbe *Nineve*: quod cùm pateretur, ad Deum converſus orationem illam celebrem oravit, miſertus ergò illius Deus, regno ipſum reſtituit. Quàm primùm ergò reverſus eſſet *Hieroſolymam*, Idolo iſto quatuor facierum è templo ſublato ipſum purgavit. Extruxit etiam murum *Hieroſolymorum* Auſtralem.

Eſaias *ſerrâ diſſectus*

p. 67.

Sectio.

Porrò, anno viceſimo primo regni *Manaſſis* condita eſt urbs *Chalcedonia*, & regnârunt *Sclavi* uſque ad terram *Paleſtinæ*; urbique *Romæ* magnæ præfuit Hoſtilius, qui primus ſibi aſſumpſit Chlamydem purpuream, & Sceptrum regale. Extruxit etiam *Byzus* urbem *Byzantium*, quam, poſt nongentos & ſeptuaginta annos auctam, *Conſtantinopolim* appellavit *Conſtantinus*.

Chalcedon.

Byzantium.

Amon filius *Manaſſis*. Regnavit duodecim annis, at juxta

Dyn. III. ſententiam *Iudæorum* duobus [tantùm.] Inceſſit hic viâ malâ, gentium externarum deos colens, & ſervi ejus conſpiratione factâ ipſum interfecerunt.

Sectio.

Celebris hoc tempore Sapientiâ fuit in inſula *Rhodo* mulier quædam nomine *Sibylla*, & in inſula *Siciliâ Archilochus* Rhetor, qui cognominatus eſt *Corvus*, ad quem ſe receperunt diſcipuli diſcendæ Rhetoricæ gratiâ. † Erat autem è numero ad eum accedentium Juvenis quidam *Græcus*, nomine *Thyſanas*, qui ab illo petiit, ut hanc artem eum doceret, promiſſa illi ob illud certâ pecuniæ ſummâ; cujus voto annuens ipſum docuit: at iſte cùm benè eam calleret, fraudem illi facere conatus, pactum quod cum illo inierat reſcindere cupiens, Heus præceptor (inquit) Quiſnam finis eſt Rhetorices? Reſpondente illo, Utilis eſt ad perſuadendum: Ego, igitur (inquit) cùm jam tecum contendam de præmio, ſi perſuaſerim tibi ne illud reddam, non ſum redditurus, quòd tibi hoc perſuaſerim ut contentus ſis; quod ſi tibi perſuadere non poſſim, nequaquam daturus ſum tibi quicquam, quod nondum didici à te Rhetoricam, quæ ad perſuadendum valeat. Reſpondens illi Præceptor dixit, Ego etiam tecum contendam: Si tibi perſuaſero, debere me accipere à te mercedem meam, accepturus ſum illam ut ei debitam qui perſuaſerit; quòd ſi non perſuaſerim tibi, à te accipere illam debeo, quod diſcipulum inſtituerim qui præceptori ſuo præcellat. Dictum eſt ergò, Mali Corvi malum ovum, i. e. Diſcipulus nequam & Præceptor nequam.

Sibylla. Archilochus Corax.

p. 68.

Tyſias ejus diſcipulus, cum præceptore de mercede contendit.

Ioſia filius *Amonis*. Regnavit annis triginta & uno; in regno collocatus eſt cùm octo eſſet annorum. Bonæ converſationis, ac inſtituti probi fuit. *Hilkiam* Sacerdotem, patrem *Ieremiæ* Prophetæ, juſſit templum Domini ingreſſum illud reficere. Inter reficiendum verò librum legis reperit, quem cùm coràm rege legiſſet, ille zelo, tum ſui tum populi gratiâ, commotus, Idola patris ſui confregit, Ædituis eorum interfectis, & oſſa eorum, qui illis miniſtrarent, in ipſorum aris combuſſit; quemadmodum prophetaverat † *Shemaius* Propheta diebus *Ieroboami* filii *Nabat*: feſtúmque Paſchatis *Hieroſolymis* reſtituit.

p. 69.

Anno trigeſimo primo regni ejus caſtra poſuit *Pharao Nechaoth* (i. e. *Claudus*) juxta *Euphratem*, prope urbem *Menbaj'*, bellum regi

Aſſyriæ

Aſſyriæ illaturus: prodiit autem in occurſum ipſius *Ioſia* cum exer- Dyn. III
citibus ſuis, ut à tranſitu impediret; at victoriâ potitus *Pharao* ipſum interfecit, mortuúſq; *Hieroſolyma* delatus eſt. Fuērūt illi quatuor filii, *Iehoahaz*, *Sedekias*, *Iuchonia* * avus *Danielis* Prophetæ, & *Iojakim* pater trium puerorum, *viz. Hananiæ*, *Azariæ*, & *Miſhaelis*. Ejus tépore fuerunt *Sophonias* Propheta, & *Ieremias*, & *Hulda* Prophetiſſa.

al. tres Juchonia ſc. omiſſo.
* al. pater.

Jehoahaz filius *Joſiæ*. Regnavit tribus menſibus: improbæ fuit converſationis; captivum eum cepit *Pharao Claudus*, cùm reverteretur, & ferro vinctum in Ægyptum miſit, ubi mortuus eſt, & *Jojakimum* fratrem ipſius in locum ejus ſubſtituit.

* *Jojakim* filius *Joſiæ*. Regnavit duodecim annis: malæ fuit converſationis, vitæque inſtituti culpabilis; ſuſcepit in ſe tributum, regi Ægypti pendendum quotannis, centum auri talenta. Anno tertio regni ejus *Bochtanſer* rex *Babelis Hieroſolyma* aſcendens plurimos incolarum ejus *Babelem* tranſportavit, & inter eos *Danielem* Prophetam, & tres pueros filios **Jojakimi*, patruos *Danielis*; impoſitóque *Jojakimo* tributo ab eo receſſit. Deinde iterum accedenti *Pharaoni* † *Claudo* ad *Euphratem* obviam factus ipſum interfecit. Et anno octavo regni *Jojakimi* rurſum profectus *Bochtanſer* contra *Hieroſolyma*, acceptis à *Jojakimo* pecuniis rediit; deinde poſt tres annos mortuus eſt.

Nebuchadneſar.
* al. *fil.* Joſiæ *Imp. &c.*
P. 70.

Junachir fil. *Jojakim*. [*Hic pater erat *Danielis* Prophetæ,] idémque eſt qui in Evangelio *Matthæi* vocatur *Juchonia*: ubi autem tres menſes regnâſſet profectus contra eum *Bochtanſer* obſedit urbem Sanctam. Egreſſus autem eſt ad ipſum *Junachir* fidem petens, unà cum matre ſuâ, propinquis, & ſervis ſuis: quos omnes deportavit ille *Babelem*, neque alios quàm ſenes decrepitos, & anus infirmas *Hieroſolymis* reliquit; præfecítque illis qui relicti ſunt *Hieroſolymis* *Sedekiam* filium *Joſiæ*, patruum *Junachiri*, manſítque *Junachir* vinctus in *Babele* triginta ſeptem annis.

Hæc deſunt in opt. ex.
* Jehoiachin.

Sedekia filius *Joſiæ*. Nomen illi fuit *Matthania*; *Bochtanſer* autem nomen illi *Sedekiam* impoſuit. Regnavit undecim annis, deinde rebellis tributum, quod *Bochtanſeri* pendere ſolebat, detinuit. Reverſus ergò ad eum *Bochtanſer* ipſum vinxit, cúmque filios ejus coram ipſo mactâſſet, oculis orbatum in *Aſſyriam* deportavit, ubi molam aſini inſtar circumagere

Dyn.III. coëgit; annos autem natus erat triginta duos. Mortui cadaver extra muros projectum comederunt canes. Hâc etiam vice *Bochtanſer*, Ægyptum & inſulas maris ingreſſus, urbes multas diruit, urbémque p. 71. †*Tyrum* incendit interfecto *Hiramo* ejuſdem rege, nato, ut fertur, annos quingentos. Porrò *Nebuzaradanem* Ducem *Hieroſolymam* miſit, qui muros ejus diruit, templúmque incendit: in honore autem apud hunc ducem cùm eſſet *Simeon* Princeps Sacerdotum, apud ipſum interceſſit pro libris divinitùs inſpiratis, adeò ut ipſos non combureret. Collectos ergò eos *Simeon* iſte, conſentiente *Jeremiâ* Propheta, unà cum binis legis tabulis, virgâ *Moſis*, thuribulo, reliquíſque Sanctuarii inſtrumentis, arcâ fœderis incluſit; eúmque in puteum quendam immiſit, nec in hanc uſque horam dignoſcitur locus ipſius.

Sedit autem *Jeremias* Propheta ad lugendam *Hieroſolymam* viginti annis. deinde profectus eſt Ægyptum, ubi quidam è *Judæis* prehenſum puteo incluſerunt, deinde eductum lapidibus obruerunt, ita ut moreretur; ſepultúſque eſt in *Ægypto*, unde cùm urnam ejus *Alexander* tempore ſuo in *Alexandriam* tranſtuliſſet, ibi ſepultus eſt. Fuit etiam *Ezekiel* Propheta è numero eorum qui captivi abducti ſunt in *Babelem*, ubi *Judæi* ipſum quod eos increparet, occiderunt. Porrò ab anno quarto regni *Salomonis*, quo cœptum eſt ædificari templum Domini, ad ipſum penitus deſtructum & incenſum, interſunt anni quadringenti quadraginta duo; at ex ſententia eorum, qui ſpatium quo regnavit *Sedekia* ſtatuunt ſexaginta novem annos, erit ſpatium quo ſtetit templum annorum quingentorum.

p. 72. † Dynaſtia quarta, quæ tranſlata eſt á Regibus filiorum *Iſraelis* ad Reges *Chaldæorum*.

Dyn.IV. CHaldæi gens ſunt antiquitus dominatrix, regibus inclyta, è quibus nonnulli *Nimrodes* Gigantes fuerunt; quorum primus fuit *Nimrod* filius *Cuſh* è filiis *Ham*, qui ædificavit Turrim. Fuítque è ſtirpe *Nimrodis Bochtanſer* qui *Iſraelitis* bellum inferens eorum quàm plurimis interfectis reliquos captivos abduxit; quique invadens Ægyptum

gyptum, ipſam ſubegit, multáſque præterea regiones in poteſtatem ſuam redegit. Neque ceſſavit regnum *Chaldæorum* in *Babele*, donec ſuperiores illis facti *Perſæ* imperium ipſis vi eripuerint, multóſque eorum perdiderint; ita ut obliterata ſit eorum memoria, & deleta veſtigia. Fuerunt autem è *Chaldæis* ſapientes, qui amplos progreſſus fecerunt in variis artium liberalium, ſcientiarúmque Mathematicarum, & Theologicarum generibus; ſummè autem excelluerunt in obſervatione Syderum, veráque arcanorum cœli indagatione, & inſigni naturæ ſtellarum, earúmque indiciorum peritiâ. Ac præmonſtrarunt illi viam partẽ terræ habitabilis occidentalẽ incolentibus, ad ritè ordinanda ſacella ad eliciendas Syderum virtutes, & manifeſtãdas ipſorum naturas, & projectionem radiorum ipſorum in ea, oblatis ſacrificiorum quæ illis congruunt generibus, ac † rituum illis peculiarium ſpeciebus. Atque ab iis prodierunt opera miranda, & concluſiones celebres ad conficienda teleſmata, & id genus alia. Ad nos autem non pervenit è placitis *Chaldæorum* circa motiones ſtellarum, vel earum obſervationibus, quicquam præter ea quæ ab illis tranſtulit *Ptolomæus Claudius* in *Almageſto*. Ille enim coactus eſt illis uti in verè definiendis planetarum motibus, cùm non inveniret inter *Græcos* ſuos obſervationem, cui fidem tutò adhibere poſſet.

Dyn. III.

Chaldæorum artes.

Ad Occidentales propagata.

p. 73.

Bochtanſer filius *Nabupalaſar*. Regnavit antequam incenderet Templum Domini, & vaſtaret *Hieroſolyma* novendecim annis, & poſt illud viginti quatuor. Eſtque nomen ejus *Syriacè Nabuchadneſar*, i. e. * *Mercurius* loquitur. Ideò autem nomen illud ſortitus eſt, quod de ſcientiis, & diſciplinis, quæ *Mercurio* tribuuntur, locutus ſit. Porrò anno poſt regnum *Judæorum* ab eo ſubactum tertio, ſomnium vidit quo conterritus eſt ipſius ſpiritus: quod cum doctis, qui *Babeli* erant, retuliſſet, dixiſſéntque illi, Res eſt difficilis, quam revelare Regi nemo poteſt præter Deos cœleſtes, quorum habitatio inter terrigenas non eſt; ipſi pectus irâ æſtuavit, adeò ut *Ariochum* præfectum ſatellitum ſuorum omnes Aſtrologos & præſtigiatores, atque incantationum & divinationis peritos, exitio dare juberet. Dixit ergò *Daniel Ariocho*, Morâ interpoſitâ age, nec morte afficias quempiam Sapientum; me tantùm ad regem perducas. Ubi ergò coram eo ſiſteretur dixit illi [Rex] Potéine tu mihi viſionem, quam vidi, & interpretationem ejus notam facere? † Cui

Nebuchadnezar *unde dictus.*

* *al.* Mercurialis.

Ejus ſomnium primum.

reſpondens

Dyn. IV. reſpondens *Daniel*, Deus (inquit) Cœli & Terræ, is eſt, qui revelat à Daniele expoſitum. arcana. Tu autem O Rex vidiſti Imaginem magnam, aſpectu terribili; cui caput ex auro obryzo fuit, pectus autem & brachia ex argento, venter & femora ex ære, crura ferrum, pedes ferrei & teſtacei. Vidiſti inſuper lapidem exciſum, nemine excidente, qui percutiens pedes Imaginis eos penitùs comminueret: hæc eſt viſio. Quod ad interpretationem autem, Tu es caput illud auri, eò quòd dederit tibi Deus regnum potens & honorem, & gloriam: ſurget autem poſt te regnum quod inferius te erit poteſtate, deinde tertium, quod aſſimilatum eſt æri, inferius ſecundo; quartum iterum, quod aſſimilatum eſt ferro [inferius tertio] quod comminuet & conteret multos è vicinis ſuis. Pedes autem & digiti, qui è ferro & luto fuerunt, indicant regna varia, quà firma, quà infirma. Lapis verò qui exciſus eſt è monte, abſque manu quæ excideret, indicat regnum ſpirituale, quod perdet omne quod colitur, præter unum illum Verum, qui ultimis diebus apparebit. Incurvavit ſe ergò *Bochtanſer* adorans *Danielem*, deditque illi munera & donaria, & omnibus *Babelis* Sapientibus al. Patrueles. præpoſuit; ac Patruos ejus *Hananiam*, *Azariam*, & *Miſhaelem* provinciæ *Babelis* præfecit, impoſitis ipſis nominibus *Nabatæis*, nempè *Shidrach*, *Miſhach*, & *Abednago*.

Idolum conflat. Deinde *Bochtanſer*, conflata Imagine aureâ ſexaginta cubitos altâ, & ſex latâ, omnes imperii ſui Magnates convenire juſſit ad feſtum (dedicationis) ipſius; útque ubi ſonitum † cornu, aliorúmque P. 75. generum inſtrumentorum Muſices audirent, procidérent ad adorandam Imaginem: cui mandato cum obtemperarent omnes præter *Hananiam*, *Azariam* & *Miſhaelem*, incuſârunt illos quidam apud Regem, quòd mandatum ipſius nihili facerent; quamobrem irâ inflammatus, ſeptuplò plùs quàm ſolebat, accendi juſſit fornacem, * al. Caligis. eóſque ſubligaculis * galeris, & pileis obvolutos in ignem conjici. Quod cum illis factum eſſet combuſſit ignis eos, qui ipſos accuſârunt, ipſi verò in igne manſerunt laudantes Deum: deſcendens enim ad illos *Angelus roris* abercuit ab eis flammam ignis, adeò ut nullam, vel ipſis, vel veſtibus eorum noxam inferret. Quo conſpecto Rex, obſtupuit mirabundus, dixitque, video inter illos quartum ſimilem aſpectu filiis Deorum, i. e. Angelo. Illos igitur nominibus ſuis appellans, Egredimini (inquit) O ſervi Dei excelſi egreſſique

ſique ſunt ex igne, qui nec è veſtibus, nec capillis eorum quicquam adußerat: evexitque Rex gradus eorum. Tum vidit *Bochtanſer* viſionem alteram. Fuit Arbor in medio terræ, quæ altitudine crevit donec ad cœlum pertingeret; folia habens pulchra, & fructum multum, ita ut in ipſa cibus omnibus beſtiis agri eſſet, & volucres aëris ad umbram ejus ſe reciperent: deſcendebat autē Angelus Sanctus è cœlo, qui dixit, Evellite arborem iſtam, præcidite ramos ejus, Excutite folia ejus, & diſpergite fructus ejus, & diſcedant ab ea † beſtiæ agri, & volucres aëris; at radices ejus in terra relinquite, donec ſeptem anni ſuper illam converſi fuerint. Narravit ergò *Bochtanſer* viſionem iſtā etiam *Danieli*; Tu (inquit) potes eam interpretari, quoniam in te eſt ſpiritus Deorum Sanctorum. Reſpondit *Daniel*, O Rex, viſio contingat illi, qui te odit, & interpretatio inimicis tuis. Arbor ſiquidem, quæ deſcripta eſt Epithetis iſtis illuſtribus, ipſe tu es; qui eò potentiæ creviſti, ut exaltatum ſit nomen tuum in cœlum: Angelus autem ſanctus, quem vidiſti, & verba ejus iſta indicant futurum, ut abigant te homines à conſortio ſuo, et ſit tibi habitatio cum feris, comedáſque herbas inſtar bovis, atque humectet te ros cœli, donec converſi fuerint ſuper te ſeptem anni; tum revertetur tibi intellectus tuus, ſedebiſque in ſolio regni tui. Expia ergò peccata tua Eleemoſynis, & ſcelera tua miſericordiâ erga infirmos, ut amoveas errores tuos. Elapſo anno cum videret *Bochtanſer* ſubjecta eſſe ſibi colla gentium orbis habitabilis, & ſubdidiſſe ſe ipſi Reges earum, præ timore ejus & metu magnitudinis roboris ipſius, elatus corde ſuo faſtu intumuit, inſeditque animo ipſius ſuperbia. Audivit ergò vocem clamantis, qui inclamaret eum dicens, Tibi dicunt, O *Bochtanſer*, ejecit te regnum tuum, & concitabuntur adverſus te homines; completúmq; eſt in ipſo verbum eâ ipſâ horâ: pulſus enim ab hominibus herbis more bovis paſtus eſt, creverúntque illi capilli, † & facti ſunt ungues ejus inſtar unguium avium rapacium; donec exactis ſeptem annis denuo rediret illi intellectus, & conquirentibus illum proceribus ſuis ſolio regni ſui inſideret, majori quam antea gloriâ ornatus, laudarétque Deum agnoſcens regnum ejus in ſecula ſeculorum eſſe, ipſúmque regnum cui voluerit donare, ídque inter infimos hominum atque abjectiſſimos ponere.

Dyn. IV.

ſomnium ejus alterum

p. 76.

Expoſitio Danielis.

eventu probata.

p. 77.

Dyn. IV.

Sectio.

Autolycus Geometra. Reperi in libro quodam antiquo Syriaco Anonymo, claruiſſe *Autolycum* Geometram Græcum tempore *Bochtanſeris*: fuit ille tempore ſuo celebris; extant è libris ejus nunc temporis, liber de Sphærâ mobili, quem adornavit *AlCendi*, & liber de ortibus & occaſibus, tribus conſtans tractatibus. Quod ad *Theodoſium* verò non habemus compertum tempus illi deſignatum; fuit autem è ſapientibus Græcorum illuſtribus, & libros eximios compoſuit. Eſt illi liber de Sphæris, qui celeberrimus eſt eorum qui medii ſunt inter librum *Euclidis* & *Almageſti*. Hoc etiam tempore fuit *Phurun* Philoſophus *Celidenſis*, cujus doctrina prima illa fuit, quæ non permanſit: Princeps Sectæ fuit, & didicerunt ab eo multi Philoſophiam Naturalem, eique ſe addixerunt *Pythagoras*, & *Thales Mileſius*, & plerique ſtudioſorum è Græcis & Ægyptiis. Latè patuit Philoſophia iſta inter *Græcos* ante tempus *Socratis*; cum ab ea deflexerunt homines, eandem tamen confirmârunt † è recentioribus quidam: inter quos fuit *Mohammed* filius *Zachariæ Alrazi*, qui cùm in ſcientiæ (adyta) non penetraret, neque intentionem *Ariſtotelis* in ea perciperet, adeò ut perturbaretur ipſius judicium ſententias infirmas amplexus pravæ ſe addixit ſectæ, ſcil. *Phurunis*, homines, quos nequaquam intelligeret, quorumque viam calcare non potuit, reprehendens. Sectarii autem *Phurunis* iſtius vocantur voluptatis aſſeclæ, quod ſcil: opinati ſunt ultimum finem, qui in diſcendâ Philoſophiâ proponitur, eſſe voluptatem, quæ animæ ex ſcientiâ ſuâ dum corpori unita ſit, contingit, non autèm ut liberetur à pœnâ ignorantiæ in ſeculo futuro, quæ *Ariſtotelis* ſententia eſt: ſiquidem ex ſententiâ ipſorum non futura eſt anima poſt corpus ſuperſtes.

Theodoſius. Phurun [Pyrrho] p. 78. Alrazi Pyrrhonii voluptuarii.

Evilmerodach filius *Bochtanſeris*. Regnavit tres annos. Iſte *Junachirum* filium *Jojakimi* è carcere eductum honore affecit, & comedendum præbuit illi de cibo ſuo poſt triginta ſeptem annos, quibus vinctus fuerat: interfecto autem *Merodacho* regnavit poſt eum *Beltaſhaſar*.

Beltaſhaſar filius *Bochtanſeris*. Cum regnâſſet duos annos convivium lautum mille viris è proceribus imperii ſui exhibens, coram ipſis vinum bibit; juſſitque inter bibendum afferri vaſa templi Domini, quæ Pater ejus *Hieroſolymis* abduxerat, atque in illis cum Magnatibus

ſuis

ſuis bibit: apparuit autem coram eo Manus, quæ pœnam ipſius ad lumen candelæ in pariete deſcriberet; cúmque perplexum eum redderet ſcriptura, Sapientes *Babelis* accerſivit, qui illam interpretarentur. Illi verò eam exponere non potuerunt, quamobrem cum † valdè conturbatus eſſet, nunciavit illi mater ipſius de *Daniele* Prophetâ, illum ſcil: rerum occultarum [indagandarum] peritiſſimum eſſe, et qui nodos ſolvere poſſit. Accerſito ergò illo, induturum ſe eum purpurâ et tertiæ regni parti præfecturum promiſit, ſi ſcriptum interpretaretur. Dixit autem illi *Daniel*, Tibi ſint dona tua, & in alios theſauros domus tuæ conferas; ſcriptum autem ſic legendum: Numeratus eſt numerando, appenſus eſt, & nudatus eſt; cujus interpretatio eſt, Deum numeràſſe regnum tuum atque abſtuliſſe illud, & appendendo appendiſſe te & juſto leviorem reperiſſe, quare nudavit te regno tuo, túque prorſus nudus es, Illâ autem ipſâ nocte ipſum perdidit *Darius* Medus. Dyn. IV. P. 79.

Dynaſtia quinta, quæ tranſlata eſt à Regibus Chaldæorum ad Reges Perſarum. Dyn. V.

UTique Perſæ [gens ſunt] nobilitate illuſtres, potentia eminentes, mediam inter populos ſedem tenentes, et Clima inter eos nobiliſſimum inhabitantes, regúmque imperio maximè (inclyti:) qui eos continerent, & ad injuriam inferendam promptum quemlibet eorum, ab eo qui injuriâ afficeretur, coercerent; eóſque incitarent ad ea ſtudia, quæ cauſa ipſis eſſent continuationis & durationis, optimæque concordiæ, & conſenſus. Propria autem Perſis ſunt ſtudium excellens in arte Medicâ, & ſcientia penetrans in judiciis aſtrorum, fueruntque illis obſervationes antiquæ. Aſſerunt quidam è Doctis Perſarum, primum, qui poſt diluvium regnavit, fuiſſe *Ciyumertum*, è filiis *Semi* † filii *Noæ*; ipſum in Perſide ſedem fixiſſe, ac confeciſſe inſtrumenta ad concinnandas vias, et effodienda flumina, & mactandi ea, quæ comedi ſolent, animalia, & interimendas feras: neque defeciſſe apud poſteros ejus regnum, donec regnaret *Dara* filius *Daræ*, qui bellum ipſi inferente *Alexandro* in prælio occidit. Deinde regnâſſe

Perſæ Medicinæ & Aſtronomiæ periti. p. 80. Ciyumert *primus eorum Rex*

Dyn. V. Reges Perſiæ Aſhganidæ. regnaſſe *Aſhganidas*, quorum primus fuit *Aſhg*, dinde *Aſhg* filius *Aſhgi*, qui primus *Shah* appellatus eſt; duraſſéque apud illos regnum donec obtinuerit regnum *Saſanidarum*: quorum primus *Ardiſhir* filius *Babeci*, filii *Saſanis*, filii *Guſhtaſpi*, qui optimæ fuit conver-
Saſanidæ. ſationis, latéque juſtitiam propagavit; cujus filii hæreditario jure regnum occupârunt, donec regnaret *Yazdejerd* (filius *Shahriari*, filii *Kobadhi*, filii *Phiruzi*, filii *Hormuzi*, filii *Ceſra Anuſherwani*, qui cognominatus eſt Juſtus) qui Regum Perſiæ ultimus fuit; illo ſcilicet regnante debilitatum eſt imperium, & peſſum iverunt res ejus, ac prævalentibus ſignis *Iſlamiſmi* interfectus eſt, uti loco ſuo declarabitur.

Darius Medus. Appellant illum Græci *Nabonidem*; Regnavit annum unum, vel, ut dicitur, novem annos: ab eo ſublatum eſt regnum *Nabatæorum Chaldæorum*; tranſlatum ſcilicet ad *Perſas* Magos. Præfectus eſt enim regno Rex iſte cum annorum eſſet ſexaginta duo-
Daniel *Propheta*. orum. In honore apud illum fuit *Daniel* propheta. Cúmq; in regno ſuo centum & viginti ſatrapas conſtitueret, tres viros illis præfecit, quorum unus *Daniel* fuit, quem quum de ſecretis ſuis conſuleret, malè habuit illud Magnates Imperii, adeò ut occaſionem quærerent contra illum, quâ †gradu ſuo dejicerent: nullius autem culpæ reum invenire eum potuerunt, niſi quod diverſam à Rege religionem coleret. Adierunt ergò Regem, dicentes, *Daniel* Deum peregrinum colit; lege autem noſtrâ cautum eſt, ut ſi quis, aliam à noſtra religionem in regione noſtra profitendo, Medorum & Perſarum legem violaverit, in foveam Leonum conjiciatur: Rex igitur cùm non poſſet legem populi ſui abrogare, *Danielem* in foveam Leonum conjici juſſit, dicens illi, Liberabit te Deus tuus; reverſúſque domum ſuam jejunus pernoctavit, recedente ab eo ſomno ejus
Habakuk. præ affectu erga *Danielem*. Erat autem *Habakuk* Propheta in *Syria*, quem cibo cocto proficiſcentem, ut meſſoribus edendum præberet, Angelus Domini per comam capitis prehendens in *Babele* ad os foveæ depoſuit. Ille ergò, *Daniel*, *Daniel*, inquit, ſurgens cibum, quem ad te miſit Dominus tuus, accipe. Dixit *Daniel*, Meminit mei Deus neque me diſtulit. Tum prehenſum *Habakukum* Angelus Domini depoſuit in loco ſuo. Veniens autem Rex *Darius* poſt ſeptem dies ut defleret *Danielem*, præ ſummâ triſtitiâ quam ob eum [conceperat,]

p. 81.

cùm

cùm prope à fovea abeſſet inclamavit eum, O *Daniel*, Potuítne ille Dyn. V.
quem coluiſti liberare te a Leonibus? Reſpondit *Daniel*, dicens, Vi-
ve ô Rex in perpetuum; Etenim Deus meus miſit ad me Angelum
ſuum, qui occluſit ora Leonum, ne me perderent. Placuitque Regi
eventus iſte valdè: quare educto *Daniele* è foveâ accuſatores ejus in e-
am conjecit, unà cum uxoribus, liberis, & prole ipſorum; quos non-
dum in imo foveæ collocatos diſcerpſerunt Leones, † & oſſa eorum p. 82.
penitùs comminuerunt.

Sectio.

Hoc tempore claruit *Pharachudis*, author fabularum, Præceptor Pherecydes.
Pythagoræ.

Cyrus Perſa. Regnavit annos triginta & unum, præfuitque regnis
Eraki, *Chorasanæ*, *Armeniæ*, *Syriæ*, & *Palæſtinæ*. Et invaſit regionem
Indiæ, ejúſque Regem interfecit. *Cyrus* iſte in uxorem duxit ſororem
Zurbabelis, filii *Shalathielis*, filii *Jonachiri*, filii *Jojakimi* regis *Judæ-
orum*; quæ, cum ingreſſus ad eum eſſet, magni ab ipſo habita eſt, ità
ut diceret illi, Pete à me quicquid velis. Illa autem ab ipſo petiit, ut
redirent *Iſraelitæ Hieroſolymam*, utque illis ipſam inſtaurare permit- Cyrus uxore Judæa ducta, Judæis in patriam redeundi copiam facit.
teret. Convocatis ergò ipſis *Cyrus* Rex optionem fecit, dicens, Qui
hoc elegerit ut aſcendat *Hieroſolymam*, aſcendat; & qui noluerit,
maneat. Fuit autem numerus eorum qui aſcendere maluerunt quin-
quaginta mille virorum, præter mulieres & liberos. Factúſque eſt
ipſis Rex *Zurbabel*, & *Joſhua* filius *Juzadak* ſacerdos: atque de iis
dixit Angelus Domini *Zachariæ* Prophetæ, Iſti ſunt duo filii præ- Zac. 4.14.
ſtantiæ, qui ſtant coram Domino Seculorum. Aſcendit autem cœtus
iſte *Iſraelitarum* anno primo regni *Cyri Hieroſolymam*, eíque ex-
truendæ animum intenderunt: at quòd illos moleſtiâ afficerent
Palæſtini, vicini eorum, lentè ſtructuram templi perfecerunt, annis
[ſcilicet] quadraginta ſex, uti dicit *Johannes* Evangeliſta. Ideò au- Joh. 2.20.
tem quòd commixtus eſſet *Cyrus* cum genere *Davidis*, de eo dixit
Iſaias Propheta, antequam † naſceretur, Dicit Deus uncto ſuo *Cyro*, p. 83.]
cujus dextram adjuvi. Porrò *Cyrus* etiam *Danielem* in magno ho- Eſai. 45.1.
nore habuit, eíque adminiſtrationem regni ſui commiſit: ille verò
zelo ergà Deum affectus Idolum *Bel* appellatum confregit, necnon
Draconem quem colebant *Babylonii* interfecit. Quamobrem odio
habitus & in foveam conjectus eſt, in quâ erant ſeptem Leones, à

quibus

Dyn. V. quibus liberatus eſt; pereuntibus qui odio eum habuerunt. Deinde vidit viſionem ad fluvium *Euphraten*, quâ notum illi fecit Angelus Domini ſpatium annorum, qui de captivitate ſuperfuerunt; nec non de manifeſtatione Domini Chriſti, ejúſque paſſione, & morte. Mor-
* al. Shuſhtar. tuúſque eſt *Daniel* & ſepultus in arce *Shuſhan*, ſcilicet urbe * Tuſtar.

Cambyſes fil. *Cyri*. Regnavit octo annis. Illius diebus fuit *Jehudith*
Judith. mulier *Hebræa*, quæ dolum commenta contra *Oloſernem* Magogæum præfectum exercitus *Cambyſis*, abſcidit illi caput, ita ut ab ipſius vi tuti eſſent *Judæi*.

Sectio.

Porrò hoc tempore fuit *Zoradaſht* Præceptor Sectæ Magorum,
Zoroaſter. oriundus regione *Aderbijan*, vel (ut dicitur) regione *Aſſyriæ*. Dicitur etiam fuiſſe illum è diſcipulis *Eliæ* Prophetæ: Hic *Perſas* docuit
de Chriſto de manifeſtatione Domini Chriſti, jubens eos illi dona afferre; indi-
et ejus ſtella cavítque futurum ut ultimis temporibus conciperet virgo fœtum
vaticinatur. abſque contactu viri, cúmque naſceretur apparituram ſtellam quæ interdiu luceret, & in cujus medio conſpiceretur figura puellæ virginis. Vos autem, ô filii mei, ante omnes gentes ortum ejus percepturi eſtis: cùm ergo videritis ſtellam, abeuntes, quò vos [illa] dirigat,
p. 84. natum iſtum adorate, offerentes ipſi munera veſtra; † eſt ſiquidem ille verbum quod cœlum condidit.

Darius filius *Hyſtaſpis*. Regnavit triginta ſex annis juxta ſententiam *Clementis* & *Euſebii*, & *Andronici*. Et anno primo regni ejus, paulò ante perfectam templi Domini *Hieroſolymis* ſtructuram, viz.
70. anni captivitatis completi. ante eam ſex annis, completi ſunt ſeptuaginta anni captivitatis; quemadmodum revelavit Deus *Jeremiæ* Prophetæ, manſurum populum captivum in *Babele*. Quod confirmant etiam *Haggai* & *Zachariæ* Prophetæ ſuâ ad Deum ſupplicatione, dicendo, Quoúſque non miſereberis *Hieroſolymorum*, cum jam tranſierint, ex quo vaſtata ſunt, ſeptuaginta anni: atque hoc, ſi computaverimus eos, initio ſumpto à fine regni *Zedekiæ*, qui annus fuit viceſimus quartus regni *Bochtanſeris*, quo incenſum fuit templum, & vaſtata *Hieroſolyma*, & captivi abducti ſunt *Judæi* à patria ſuo in *Babelem* deportatione totali. *Africanus* autem eos numerat incipiens à primo *Zedekiæ*, ita ut
Africani de [illegible]rum initio ſententia. definat in primo regni *Cyri*, quando *Iſraelitarum* multitudinem *Hieroſolymam* mittens, eos ipſam ædificare juberet.

Sectio.

Sectio

Dyn. V.

Porro hoc tempore obiit *Pythagoras* ſapiens, annos natus nonaginta quinque. Hic origines rerum numeros ſtatuit, hoc argumento,* quòd principia compoſitorum ſint ſimplicia; non ſit autem quicquam numeris ſimplicius, cùm omnibus, extra eos, ex additione numerorum ad ea, contingat neceſſariò compoſitio. Claruit etiam † in Philoſophiâ *Democritus*, ille qui dixit reſolvi corpora in partes indiviſibiles. *Diogenes* etiam *Cynicus*, qui erudiit ſectarios ſuos diſciplinâ quæ à recepto apud urbium incolas uſu receſſit, ad evitandam moleſtiam; [ſolitúsque] eſt eorum quiſpiam alvum exonerare, nequaquam ab hominum conſpectu recedens, & cum uxore in viâ, cùm humorem illum fœtidum [ſcil: ſemen genitale] emittere vellet, coram turbâ rem habere, nihil moratus: dicens, cùm iſtiuſmodi quid patraret, neceſſe eſſe illud quod faceret, vel abſolutè turpe eſſe, adeóque non uno magis loco quam alio probandum, vel modo magis uno quam alio; vel ſi ejuſmodi eſſet, quod in uno loco honeſtum eſſet potius, quam in alio, aut uno modo potius quàm alio, jam rem eſſe uſu [ſolùm] receptam, quem ego [inquit] non moror. Solebántque amare eos qui illis propinqui eſſent, & odio habere longiùs remotos. Dixerunt ergo iſtius temporis homines, Hæc facta, facta canum referunt, eóſque *Cynicos* appellârunt. Inter illos etiam, qui hoc tempore claruerunt, fuerunt *Anaxagoras* Phyſicus, & *Pindarus* & *Simonides* Lyrici, *Protagoras* & *Iſocrates* Sophiſtæ, *Ariſtophanes* & *Ækhalis* Poetæ Comici.

Pythagoras ex numeris omnia oriri ſtatuit.

p. 85.

Democritus ex atomis.

Diogenes *Cynicus.*

Anaxagoras, Pindarus, Simonides, Protagoras, Iſocrates, Ariſtophanes, Æſchylus,

Sectio.

Hoc etiam tempore celebris fuit *Hippocrates* Medicus. Habitabat ille urbe *Hems*, & frequenter urbem *Damaſcum* adiens ibi ſe ad hortum, qui in ipſâ fuit, recipiebat; locus ejus ad hunc diem notus eſt, † in valle quadam ibi quæ *Nirab* audit. Fuit autem vir Divinus, ægrotos gratis ſanans. Optimè autem eum deſcripſit *Galenus*, ubi dicit, *Galenum* erudiit lectio, at *Hippocratem* natura: dicit etiam *Hippocratem* in naturam deſcendentẽ unà cum eâ iviſſe, donec ad profunda ejus pervenerit, et narraverit, quæ ibi conſpexit. Sunt autem è libris, quos compoſuit, Aphoriſmi, i.e. Sectiones, Liber Prognoſticorum, i.e. Præmiſſorum ſcientiæ, Liber Epidemiorum, i. e. de Morbis graſſantibus, Liber de aquâ Hordei, Liber Miſtionis, Liber de urbium

Hippocrates,

p. 86.

Galeni *de eo dictũ.*

Ipſius *ſcripta.*

Dyn. V. um *Kaſteran*, Liber de aquâ & Aere, Liber de natura Hominis, Liber de vulneribus capitis, & Liber ... i.e. teſtamenti. Porrò è ſapientibus *Hippocrati* coævis fuit *Philemon*, qui ſpeciem quandam Philoſophiæ naturalis, *viz.* Phyſiognomicam, callebat, quâ, conſpecto homine, ex compoſitione membrorum de moribus ejus judicium ferret. Eſt illi hoc in genere liber, cujus exemplar apud nos linguâ *Syriacâ* extat. Fertur diſcipulos *Hippocratis*, cùm conveniſſent, alios aliis dixiſſe, Noſtiſne tempore hoc noſtro quenquam viro iſto doctiorem (ſcil: *Hippocrate?*) eiſque negantibus, dixiſſe, Probabimus ergo eo *Philemonem* de eâ, quam ſibi attribuit in Phyſiognomicis, peritiâ. Formam igitur *Hippocratis* depictam *Philemoni* detulerunt. Nôrant autem *Græci* figuram ita perficere, ut vultum tam in minimis quàm in maximis referret: nam cùm Picturas colerent, artis pingẽdi peritiſſimi evaſerũt; cùm in iis quæ pingunt † alii appareat manifeſtus defectus. Cum ergò ad *Philemonẽ* acceſſiſſent, ille viſâ conſideratâq; ac probè oculis notatâ formâ dixit illis, Vir iſte ſtupro deditus eſt: (neſciebat autem quis depictus eſſet.) Cui illi, Mentiris, inquiunt, effigies enim iſta *Hippocratis* eſt: at ille dixit, Fieri non poteſt quin verax ſit ſcientia mea; ipſum rogate. Cùm ergò ad *Hippocratem* reverſi rem illi retuliſſent, ille Verum, inquit, dixit *Philemon*; ad ſtuprum enim propenſus ſum, ſed meipſum contineo.

Philemonis *Phyſiognomi* liber Syriacè.

p. 87.

De Hippocrate *judicium*.

Ahaſhuerus filius *Darii*. Regnavit annos viginti unum. Anno ſecundo regni ſui *Ægyptum* in poteſtatem redegit, & novem pòſt annis urbem *Athenas* captam incendit. Dicitur etiam ejus tempore contigiſſe factum *Eſteræ* caſtæ & *Mardochæi* juſti è gente *Judaicâ*; quæ traditio minus certa eſt, aliàs enim haud omiſſa fuiſſet ejus memoria in libro *Ezræ*, qui omnia, quæ *Iudæis* tempore huius Regis acciderunt, comprehendit: verum autem eſt accidiſſe illud tempore *Artahſhaſhtis* Gubernatoris.

Eſteræ *hiſtoria*.

Artabanus. Regnavit ſeptem menſes, qui accenſentur annis *Ahaſhueri*.

Artaxerxes Longimanus, qui appellatur etiam *Ariochus*. Regnavit annos quadraginta unum, ſeptimóque imperii ſui anno iuſſit *Ezram* Scribam, (qui idem eſt quem vocant *Arabes AlOzair*) *Hieroſolymam* aſcendere, eique extruendæ diligenter incumbere: deinde viceſimo regni ſui anno miſit etiam *Nehemiam* Pocillatorem, Eunuchum, ut in

Ezra.

Nehemia.

eâ

eâ inſtauranda ſedulam curam poneret. Atque hoc † tempore non fuit *Judæis* ignis ſacer; eum ſiquidem in puteum conjecerant, quo tempore captivi abducti fuerant: ex illo ergò puteo cœnum allatum impoſuerunt lignis ſacrificii; unde Dei excelſi juſſu in flammam erupit, poſtquam annis penè centum & quadraginta extinctus fuerat. Quo miraculo conſpecto Ezra ter ore ſuo de pulvere iſtius putei hauſit; itaque collatum eſt in eum donum Spiritus Sancti, & facultatem ei dedit Deus proferendi omnes divinæ inſpirationis libros, adeò ut eos in integrum reſtitueret. Dyn. V. p. 88. Ignis ſacer.

Ahaſhuerus ſecundus, cui nomen etiam *Ardeſhir*. Regnavit duos menſes, deinde occîdit eum *Sogdianus*, & breve temporis ſpatium poſt illum regnavit.

Sogdianus. Regnavit ſeptem menſes, qui unà cum duobus menſibus præcedentibus annumerantur annis *Ariochi*.

Darius Nothus, i.e. Ancillæ filius. Regnavit annos novendecim, Anno autem decimo quinto exuerunt Ægypti collo ſuo nodum obſequii *Perſarum*, ſibíque Regem præfecerunt, poſtquam imperâſſent illis *Perſæ* annis centum viginti quatuor.

Artahſhaſht ſecundus, qui Rector cognominatus eſt, *Græcis* autem *Artaxerxes* vocatur. Regnavit quadraginta annos; uxorem duxit *Eſteram* Piam, & in patibulum egit *Hamanum Amalekitam*, qui *Iſraelitarum* captivos in fœdus receptos è medio tollere ſatagebat, ídque impetrantibus *Eſterâ* & *Mardochæo* Juſto, ejus amico. Anno etiam decimo quinto *Artahſhaſhtis* † evertit *Africanus* Dux *Romanorum* urbem *Carthaginem*, & appellata eſt regio de nomine ipſius *Africa*. *Eſtera.* p. 89. *Carthago diruta.*

Sectio.

Hoc tempore floruerunt *Meton* & *Ephtimon*, bini Antiſtites in ſcientiis Aſtronomicis, qui *Alexandriæ* convenientes, ad conficienda inſtrumenta obſervationibus faciendis, obſervârunt quarumcúnque libuit ſtellarum curſus: fertur autem inter illorum ætatem et *Ptolomæum* Almageſti Authorem, interceſſiſſe annos quingentos ſeptuaginta. *Meton & Euctemon Aſtronomi.*

Artahſhaſhtus tertius, qui et appellatur *Aſudah*, i.e. Niger, *Græcis* autem *Ochus* vocatur, Regnavit annos viginti ſeptem. *Ægypti* regnum in poteſtatem iterum redegit, in fugam dato *Nectabio* ejus *Nectanebus Ægypti regno pulſus.*

Dyn. IV. Rege, qui *Græcorum* Regionem habitu Aſtrologi peragravit, cùm peritus eſſet Aſtronomiæ, et arcana motuum cœleſtium perſpecta haberet. Dicitúrque illum blanditiis ſibi concubitum cum *Olympiade Philippi* Regis *Macedoniæ* uxore impetrâſſe, dum apud illam Aſtrologi munere fungeretur, eámque ab eo gravidam factam *Alexandro Dhilkarnain*.

Alexandri magni pater nonnullis habitus.

Arſes filius *Ochi* regnavit quatuor annos. Ejus autem tempore claruit *Socrates* Sapiens Divinus, qui in contemptu mundi et bonorum ejus eò pervenit, ut in dolio habitaret: cúmq; rogaretur, ſi rumperetur dolium, quid acturus eſſet, reſpondit, Si rumpatur dolium, at locus ejus non rumpetur. Dicere etiam ſolebat, Pulchritudinem exteriorem pulchritudinem interiorem ſequi, atque à Pulchritudine corporis de pulchritudine animi indicium ſumendum. Quòd autem in diſcipulos ſibi eligeret juvenes formâ præſtantes, † turpitudinis ipſum arguerunt *Athenienſes*. Cúmque multus eſſet in Rege quodam notæ turpitudinis reprehendendo, ille, filiis ipſius *Anito* et *Melito* calumniam contra eum edoctis, veneno illum ſuſtulit.

Socrates. P. 90. veneno ſublatus.

Sectio.

Plato. Mortuo *Socrate*, *Platonem* præ cæteris celebravit fama; virum illuſtri proſapiâ, utpote qui paternum genus à *Poſidonio* duceret, maternum à *Solone Athenienſium* Legiſlatore. Fertur juvenis arte Poeticâ excelluiſſe, cùm autem eam doctrinæ partem præ cæteris omnibus à *Socrate* infamiâ notatam videret, libros ſuos Poeticos combuſſiſſe, ſéque illi in diſcipulum quinquaginta annos tradito Philoſophiam ab ipſo *Pythagoricam* didiciſſe. Tria ſtatuit rerum principia, Deum, Hylen, et Formam. Ideas etiam ſpecificas, extra res exiſtentes, omníque materiâ nudatas adſtruxit: quin et animarum tranſmigrationem, quas etiam ante corpora extitiſſe affirmavit. E diſcipulis ſuis qui cœlibem vitam agere non ſuſtinerent, plures unius uxoris participes eſſe permiſit; cùm ita et ſumptui parceretur, et mutuo auxilio abundè proſpiceretur. Enumeravit *Theon Alexandrinus* triginta tres libros ab ipſo conſcriptos, è quibus, qui nunc extant, ſunt Phædon, Timæus, Liber de legibus, Politica. Obiit annos natus octoginta duos, relictis hortis binis, ſervis binis, poculo uno, unà cum inaure, quam auris extremitati appenſam in nobilitatis ſuæ ſignum geſtare ſolebat; cùm reliquas facultates ſuas neptibus

Tria ejus rerū principia.

ſuis

ſuis ex fratre dotandis impendiſſet. † Sepulchro ipſius inſcriptum fuit; *Hîc ſitus eſt vir Divinus, qui omnes quotquot ſunt homines, ſcientiâ, caſtitate, intellectu, & morum probitate antecelluit: & quicunque Sapientiam laudaverit, eum eâdem operâ laudat; utpote in quo maxima ejuſdem pars fuit.* Ex altera tumuli parte hæc legebantur; *Heus terra, licet corpus Platonis tegas, ad animam tamen ipſius immortalem propiùs accedere non potes.* Scholæ ejus poſt ipſum præfuit *Speuſippus* Patrui ipſius filius. * Dyn. IV. p. 91. *Speuſippus*

Sectio.

Hoc etiam tempore artis medicæ peritiâ claruit *Rufus*, atque ei docendæ operam dedit. Súntque de eâ libri ab ipſo compoſiti, quanquam tenues in ejus theoria progreſſus fecerit, & minus firmis probationibus utatur. Pleráque ab ipſo dicta confutavit *Ariſtoteles* in libris de Naturali Philoſophiâ, uti & *Galenus*, qui argumentis perſpicuis errores ipſius demonſtrarunt. Nondum enim ipſius tempore eam certitudinem obtinuerat ars iſta, quam *Heroum* iſtorum temporibus âſſequuta eſt. *Rufus medicus.*

Darius Arſhaci filius. Hic eſt qui *Dara Daræ* filius audit. Regnavit annos ſex. De *Alexandri, Philippi Macedonis* filii, expeditione certior factus exercitu conflato illi in *Syria* occurrit. at cum victoriam in *Perſas* obtinuiſſent *Græci*, *Darius* ſe in fugam dedit, [regni ſui] propugnacula petiturus. Ad *Ajaſum* autem urbem *Ciliciæ* maritimam aſſecutus eum *Alexander* occidit, filiámque ejus nomine *Rawſhanc* uxorem duxit. Eo tempore, *Alexandro* orbis imperium occupante, finem habuit imperium *Perſarum*. *Darius ab Alexandro victus & occiſus.*

Sectio.

Hoc tempore † Philoſophiæ gloriâ claruit *Ariſtoteles Nichomachi* medici, ex urbe *Stagira* è ditionibus *Macedoniæ*, filius: genus utriúſque parentis duxit ab *Aſclepiade*; Philoſophiam à *Platone* didicit annos natus ſeptendecim, ipſíque viginti annis operam dedit. Si lectione aliquando abeſſet, dicere ſolebat *Plato* non adeſſe intellectum; quaſi cæteri Philoſophi veritati, quam audirent, ſurdas aures obverterent. Magno apud Reges in honore fuit; ejúſque conſilio *Alexander* regnum ſuum adminiſtravit, & Regibus terræ bellum intulit. Vacavit *Ariſtoteles* libris de arte Logica, & in Philoſophia tam ſpeculativâ quam practicâ, componendis. Primus Magiſter audit; non quòd primus eſſet Logicæ inventor, uti vulgò creditur, ſed quòd partes p. 92. *Ariſtoteles.* *Platonis de eo dictum.* Quid in Logica præſtiterit.

 partes

Dyn. V. partes ejus diſperſas collegit, & in methodum redegit, uti ipſe teſtatur hæc de ſe narrans: Accepimus fundamenta operationum Logicalium ab iis qui nos præceſſerunt, quibus per partes uſi fuerant; uti quæ ad Demonſtrationem, e. g. pertinent, in Geometria, quæ ad diſputationes litigioſas, & Rhetoricam, in interrogando & reſpondendo; quod autem autē ad Syllogiſmorum formā & modos attinet, res eſt, quā non niſi poſt magnos labores per multum temporis circa eam inſumptos ipſi excogitavimus. A lectione & ſtudiis nunquam deſtitit, niſi veſperi cum dormiendum eſſet. Interrogatus, haud feſtinantèr, nec niſi poſt rem animo perpenſam reſpondebat: in diſputando veritati magis quam victoriæ ſtudebat. Dicere ſolebat cum Metempſuchôſin confutaret, Amicus eſt *Plato*, † Amica etiam Veritas; cùm autem utrúmque intueor, magis eligenda atque honoranda mihi viſa eſt Veritas. Si quem in ſe defectum animadverteret, nequaquam corrigere recuſabat. In veſtitu, cibo, potu, venere, & exercitiis moderatus erat. Obiit cùm annorum eſſet ſexaginta octo, relictis filio & filiola, multis etiam facultatibus. Scias autem (dirigat te Deus) Philoſophos, qui in rerum principia inquiſiverunt, dividi in Seculares, Naturales, & Theologos. Seculares ſecta ſunt antiquorum, qui mundo conditorem & gubernatorem eſſe negârunt, affirmantes nunquam non extitiſſe mundum per ſe, à nullo opifice conditum. Naturales illi ſunt qui naturarum actiones & paſſiones, et quæ ex mutuis earum actionibus animalia et plantæ orta ſunt, rimati ſunt, et quæ plantis proprietates ſint, quæ animalium membris compoſitio, indagârunt: Deo gloriam tribuentes, et creaturis affirmantes ipſum Potentem, Sapientem, et Omniſcium eſſe; niſi quòd animam unà cum corpore interire, nec ſuperſtitem eſſe opinentur. Theologi tandem [appellantur] è *Græciæ* ſapientibus, qui his tempore poſteriores, quales ſunt *Socrates Platonis* præceptor, et *Plato* *Ariſtotelis*. *Ariſtoteles* autem is eſt, qui has ſcientias in ordinem et methodum redegit, earum fundamenta ſtabilivit, quæ in illis utilia, ornata reddidit, maſſæ earum inſulſæ fermentum indidit, et crudas adhuc ad maturitatem perduxit; qui Orationis vias et veros canones explicuit, qui Seculares et Naturales confutavit, † ipſos inclamans, & eorum erroribus in lucem proferendis incumbens. *Platonis* et *Socratis* Sermones deſæcavit, firmavit, excoluit, in methodum redegit; adeò ut evaſerit

[Margin notes: Syllogiſmorum inventio. — p. 93. — Philoſophorum diviſio. — Seculares ſive Dahriæ. — Naturales ſeu Phyſici. — Divini ſeu Theologi. — p. 94.]

rit oratio ipſius omnium elegantiſſima, optimè compoſita & ſignificantiſſima. Quiſquis autem ipſius verba è *Graecâ* in alias linguas tranſtulit, immutavit, conjectavit, nec debito more rem egit. Omnium autem ad mentem ejus eruendam proximè acceſſerunt *Alpharabius* et *Ebn Sina.* Illi ſiquidem doctrinam ejus ad ſcopum propoſitum direxerunt, et fontem ipſius adituro dulcem reddiderunt. Porrò *Ariſtoteli* è fratre nepos fuit nomine *Theophraſtus*, unus diſcipulorum qui ab ipſo Philoſophiam didicerunt; quíque poſt ipſum in Scholâ docendo præfuit: fuítque intellectu pollens, doctus, ad quem hanc ob cauſâ acceſſerũt [homines.] Lecti ſunt, eo præeunte, patrui ipſius libri: quin et ipſe libros inſignes compoſuit, qui ab eo accepti, et [poſteris] traditi; è quibus ſunt liber de Meteoris, liber de Moribus, et de Metaphyſicis, quem è linguâ *Syriacâ* in *Arabicam* tranſtulit *Yahya Ebn Adda*, et liber de ſenſu et ſenſibili, quem etiam vertit *Abrahim Ebn* **Tacwin*, et liber de cauſis plantarum ab eodem etiam *Abrahamo* verſus. *Nichomachus* autem pater *Ariſtotelis* medicus fuit *Philippi* patris *Alexandri*, qui Philoſophus fuit ſectâ *Pythagoricus*, è cujus operibus ſunt liber de Arithmeticâ, et liber de Muſicâ.

Dyn. V

Alpharabius & *Avicenna* optimi *Ariſtot.* interpretes.

Theophraſtus.

Ipſius libri *Arabice* verſi.

* al. Bacus.

Nichomachus medicus *Ariſtotelis* pater.

† Dynaſtia ſexta tranſlata à Regibus *Perſarum* Magorum, ad Reges *Graecorum* Idololatricos.

P. 95. Dyn. VI.

FUerunt *Graci* gens magnæ inter gentes potentiæ, famâ per omnes terræ plagas celebris, Regibus illuſtris; è quibus fuit *Alexander Philippi* filius *Macedo*, qui omnes terræ Reges in imperii ſui obſequium redegit: ipſi ſucceſſerunt è *Graecorum* Regibus *Ptolomaei*, quorum in poteſtate manſerunt regna, quibúſque ſubdita ſunt [hominum] colla; nec defecit regni ipſorum ſeries continua, donec prævaluerunt ipſis *Romani*, qui iidem *Franci* ſunt. *Graecorum* autem regio ſita eſt in terræ quadrante, qui ad occaſum æſtivũ eſt: terminatur ad Auſtrũ Mari *Romano*, ad Aquilonem regione *Allan* [*Poloniâ*,] ad Occaſum confiniis regionis *Alamaniae*, ad Ortum regione *Armeniae*, et *Babo'l Abwab* [portâ portarum.] Medium regionis ipſorum obtinet ſinus, qui tranſcurrit

Graecorum potentia.

Regionis ſitus.

Dyn. V.

Lingua Græcorum, & religio.

inter mare *Romanorum* et *Pontum* Borealem. Major ejus portio eſt ad partem Orientalem, minor ad Occidentalem. Lingua *Græcorum* *Attica* appellatur, eſtque è linguis latiſſimè diffuſis et nobiliſſimis. *Græcorum* plerique *Sabii* erant, magni ſtellas facientes,† Idolorum cultum pro religione complexi; Philoſophi ipſorum hominum gradu eminentiſſimi, et inter Doctos dignitate præcipui erant, præ vero quod in iis apparuit ſtudio* in variis ſapientiæ generibus, è ſcientiis Mathematicis et Logicis, necnon Phyſicis, et Metaphyſicis, et Oeconomicis.

p. 96.

* *Ar. ex.* بقبول *acquirendæ ſap.*

Alexander Philippi filius. Regnavit ſex annos poſt *Darii* cædem, cùm et antea ſex alios regnâſſet, multaſque cepit regiones, adeo ut pertingeret regnum ipſius extremam uſque *Indiam*, et primos *Sinæ* terminos: appellatúſque eſt *Dhul Karnain*, i. e. duo habens cornua, quòd duo Solis cornua aſſecutus eſſet, viz. Orientem, et Occidentem. Reges triginta quinque occîdit, et duodecim urbes condidit, quarum duæ ſunt in regione *Choraſana*, viz. *Herah*, et *Marwa*; una in regione *Al Sogd*, nempe *Samarcanda*; alia in *Ægypto*, nempe *Alexandria*. Cùm ex *India* reverſus *Babelem* perveniſſet, mortuus eſt veneno extinctus: inde arcæ aureæ incluſus, humeris Regum et nobilium delatus eſt *Alexandriam Ægyptiacam*, ibíque ſepultus. Morti jam vicinus, ſcribi juſſit ad matrem ſuam [literas] conſolatorias, útque convivio inſtructo juberet neminem ad illud ingredi, niſi cui nullum unquam contigiſſet infortunium, quod cùm feciſſet, reverſi ſunt omnes; quo facto, haud ægrè conſolationem admiſit. Poſt *Alexandri* mortem regna inter ſe partiti ſunt quatuor ex ipſius ſervis, *Ptolomæus Lagi* filius, *Aridæus*, *Antiochus*, † et *Seleucus*.

Alexandri Magni ſucceſſores.

p. 97.

Sectio.

Agger *Tajuji*.

Rogatus *Alexander* ut aggerem *Tajuji* extrueret, ipſum lapidibus ferri et æris extruxit, qui accenſo ſuper ipſos igne ſaxum unum evaderent, cubitos duodecim longum, octo latum. Ubi autem aggeris *Tajuji* extruendi finem feciſſet, pervenit ad locum aggeris Maximi, qui locus *Babo'l Abwab* [porta portarum] audit, in vallibus regionum *Kaphjak*, effoſſóque loco fundamenti per montes ipſum produxit, donec ad mare *Græcorum* pertingeret; nec deſtiterunt Reges *Perſici* hæc fundamenta perquirere, coactis *Turcarum* excurſoribus, et

Agger *Babo'l Abwab* ab *Alexan.* cœptus.

& *Chozaris* è regionibus *Eraki*, Montium, *Adarbijani*, *Arrani*, & *Armeniæ*, donec ea reperiret *Yazdejerd* filius *Bahram Juri*, filii *Yazdejerdi*, filii *Saboris*, qui aggerem lapidibus ære & plumbo extruere cœpit, at ad finem non perduxit: plerique etiam poſt ipſum *Perſarum* reges ei extruendo animum appoſuerunt, at nulli contigit ipſum perficere donec facile illud reddidit Deus manibus *Coſroæ Nuſherwani*, qui ipſum firmitèr extructum montium faſtigiis adjunxit, deinde in mare per milliaris ſpatium produxit, portíſque ferreis clauſit, poſt annum & amplius ipſius ſtructuræ impenſum; adeò ut à centum hominibus cuſtodiretur, cùm antea ne centies mille virorum exercitus illi [cuſtodiendo] ſufficerent. Permiſítque Præfecto ibi conſti tuto, ſolio aureo inſidere, unde partium iſtarum Rex, *Rex ſolii* appellatur.

Dyn. V.

à *Nuſherwano* perfectus.

Rex ſolii.

† Sectio. p. 98.

Tempore *Alexandri* floruit *Andromachus* Medicus, qui *Mithridatis* electuario viperarum carnes addidit, ideóque contra earum morſus prodeſt.

Andromachus Medicus.

Ptolomæus Lagi filius. i. leporis. Ægypto totíque *Coptitarum* regioni & *Nubiæ* imperavit quadraginta annos. Denominati ſunt ab ipſo *Ægypti* Reges, *Ptolomæi*. Hic *Judæos* in *Ægyptum* captivos abduxit diebus *Oniæ* Sacerdotis ſummi. Contigitque *Aridæo*, qui eſt Philippus in Syntaxi, i. e. *AlMageſto*, memoratus, *Macedonia*, totáque *Græcorum* regio; *Antiocho Soteri*, i. Liberatori, *Antiochia*, omnéſque *Syriæ* regiones: ac duodecim poſt mortem *Alexandri* annis ſortitus eſt *Seleucus*, cognominatus *Nicator*, i. e. Victor, regnum *Babelis*, totiúſque *Eraki*, & *Choraſanæ*, *Indiam* uſque. Ab initio imperii ipſius orditur æra, quæ *Alexandri* audit, ea nempe qua tempora computant *Syri* & *Hebræi*. Ab *Adamo* ad initium hujus Epochæ, ex ſententia *Theophili Rohenſis*, ſunt anni quinquies mille, centum, nonaginta ſeptem. Cum ergò annis *Alexandri* integris (viz. annis *Seleuci*) hanc ſummam, menſibúſq; integris anni fracti, cujus initium eſt *Tiſrin* prior, menſem unum addiderimus, prodibunt nobis anni integri † & menſes anni fracti, cujus initium eſt menſis *Ilul*; quæ eſt Epoche quâ utuntur *Romani* noſtro hoc tempore.

Æra Alexandri initium.

p. 99.

Ptolomæus Philadelphus, i. Amans fratrem. Regnavit annos triginta octo. Ejus tempore à Regum *Græcorum* obſequio ſe ſubduxerunt *Armeni*, rege ſibi conſtituto, nomine *Arſhaco*; ex quo appellati ſunt

Arſacidæ.

Dyn. VI. *Arſhakidæ.* *Ptolomæus* iſte regno admotus in ſcientiam & doctos amore propendit. Cum ergò audiſſet in *Sindia*, *India*, *Perſia*, *Giorgiania*, *Babylonia*, & *Aſſyria*, diverſa eſſe ſcientiarum genera, præter eas quæ apud *Græcos* reperiebantur, Conſiliario ſuo in in mandatis dedit, ut harum gentium libros ſedulo conquiſitos comparandos curaret, magno pretio emptos, invitatíſque mercatoribus ad eos adducendos. Quod cum ille feciſſet, collecti ſunt brevi temporis ſpatio quinquaginta quatuor mille, centum, viginti libri. Quos ubi collectos reſcivit Rex, Conſiliario ſuo, putáſne, inquit, ſupereſſe adhuc in mundo libros aliquos ad ſcientias ſpectantes, qui nobis deſunt? Reſpondente illo, Sunt penes *Judæos* libri divini, quos à Deo per revelationem acceptos elocuti ſunt Prophetæ, juſſit ipſum iis conquirendis operam ſedulò navare: ille ergò dimiſſis *Judæis* captivis ab *Eleazaro* Sacerdote ſummo petiit, ut ad ſe è *Judæorum* doctis quoſdam utriúſque linguæ, *Hebraicæ* ſcil. & *Græcæ*, peritos mitteret, ut libros Propheticos ex lingua Hebraica in Græcam ipſi verterent; qui ad ipſum ſeptuaginta duos ſeniores miſit † interpretandi arte peritos, è qualibet tribu ſenos. Quos Rex binos ædi incluſos cùm in inſula *Phurua* collocâſſet, ſingula ipſorum paria libros divinos ſigillatim omnes transferre juſſit: abſolutóque opere, cùm collata exemplaria triginta ſex conſentire reperirentur, nec verbo nec ſenſu inter ſe diſcrepantia, de verſionis veritate non dubitavit. Atque ea eſt verſio *Septuaginta* quam amplectuntur Docti noſtri: éſtque eadem quæ in manibus *Romanorum* eſt, cæterarúmque Chriſtianorum ſectarum, exceptis *Syris*, ac præſertim Orientalibus. Siquidem eorum exemplar, quod Simplex vocant, quòd in ejus verſione elegantiæ ratio habita non ſit, conſentit cum exemplari *Judæorum*. Occidentales autem duas habent verſiones: Simplicem, quæ ex *Hebraico* in *Syriacum* tranſlata eſt poſt adventum Domini Chriſti, tempore *Addai* Apoſtoli, vel, ut alii dicunt, tempore *Salomonis* filii *Davidis*, & *Hirami*; & Figuratam ſecundùm *Septuaginta*, è *Græco* in *Syriacum* traductam, longo poſt incarnationem Salvatoris intervallo.

Ptolomæus Philadelphus literarum amator.

p. 100. Septuaginta duo Interpretes.

Syrorum verſio Simplex:

& Figurata.

Sectio.

Hoc tempore floruit *Timochares* ſapiens, Mathematicus, rerum Sphæricarum, & inſtrumentorum ad obſervationes faciendas conficiendorum peritus. Meminit *Ptolomæus* ſapiens in libro *AlMageſti*, illum ſe annis quadringentis viginti præceſſiſſe.

Timochares Mathematicus.

Dyn. VI.

Ptolomæus Euergetes, i. Benefactor. Regnavit annos viginti ſex. Ejus tempore conditæ ſunt *Karkeſia*, & *Kalonicus*, quæ eadem *Al-Rakka* eſt. *Honià* † Sacerdotum Judaicorum principe tributum, quod *Ægypti* Regibus pendere ſolebat, detinente, iratus Rex *Judæorum* exſtirpationem meditabatur. Miſſus autem ad ipſum *Ioſephus* Sapiens *Iudæus*, eum pacavit, pacatæque ſunt res *Iudæorum*.

Karkeſia [Cercuſium] & Al-Rakka conditæ. Joſephus.

Ptolomæus Philopator, i. Patris amans. Regnavit annos ſeptendecim, & *Judæos* perſecutus eſt. Sub finem Imperii ſui vicit eum *Antiochus* magnus, *Syriæ* Dominus, qui etiam *Judæos* oppreſſit, eóſque durè tractavit; contigerúntque prælia quæ in hiſtoria primi libri *Maccabæorum* memorantur.

Antiochus *magnus* Judæos oppreſſit.

Ptolomæus Epiphanes, i. e. Illuſtris. Regnavit annos viginti unum. Copias cum *Aſcapho* duce ſuo in regiones *Judææ* & *Syriæ* miſit. Bello autem cum eo contendens *Antiochus* magnus victoriâ potitus ipſum in fugam egit, multáſque urbes, quæ penes *Ægyptios* erant, in poteſtatem redegit. Tunc autem *Judæos*, obſequium illi ſincerum præſtantes, beneficiis affecit, vias quæ *Antiochiam* perducerent lapidibus ſternens, ac pleróſque *Syriæ* fluvios pontibus conjungens. *Anno* undecimo regni ſui, *Antiochus* à *Francis* [*Romanis*] victus tributum ipſis annuum mille talentorum auri pendit, filio etiam ſuo obſide dato. Pacem etiam fecit cum *Ptolomæo Epiphane*, ac filiam ejus *Cleopatram* duxit; deinde mortuus eſt: Succedente † ipſi filio ipſi ὁμωνύμῳ *Antiocho* juniore, cui *Epiphanis* appellatio indita, quod & Regis *Ægypti* cognomentum fuit. Hic *Hieroſolyma* perveniens templum polluit, *Iovis* (qui [*Arabibus*] *AlMoſhtari*) ſtatua ibi poſitâ; & *Eleazarum* Sacerdotem ad ſacrificia ſtatuæ illi offerenda impulit, renuentémque cruciatu è medio ſuſtulit. Tum delatâ apud ipſum muliere nomine *Shamunia*, unà cum ſeptem filiis, quòd Idolis convitiarentur, ipſis accerſitis, primum, linguâ omniúmque membrorum extremitatibus præciſis, in ſartaginē conjici juſſit; alteri capitis pellem detrahi: ſimiliter cæteros, ac poſt ipſos matrem variis cruciatibus ad mortem adegit. Qui cum *Hieroſolymis* ſepulti eſſent, poſt Salvatoris adventum Chriſtiani fideles, corporibus ipſorum ad urbem *Antiochiam* tranſlatis, Eccleſiam ſupra ipſa extruxerunt.

Ptolomæo *devicto eis benè facit.*

A Romanis victus.

p. 102.

Antiochus Epiphanes Judæis *malè facit.*

Salomonâ *cum 7. filiis cruciatibus necatis.*

Ptolomæus Philometor, i. e. Matris amans. Annos triginta quinque regnavit. Regni ipſius anno decimo ſexto mortuus eſt *Antiochus*

moritur.

Dyn. VI. *chus* junior, dum *Perſis* bellum inferret; regnante poſt ipſum *Antio-*
Antiochus Eupator. *cho Eupatore* annis duobus, qui *Judæos* graviter perſecutus eſt. Rebus autem *Judæorum* præfuit *Judas Maccabæus*, in quo regnū & ſacerdotium conjuncta ſunt. Ille *Antiochi* præfectis è regione *Judæorum* pulſis, templum purgavit: ac bellum cum *Græcorum* regibus geſſerunt *Judæi*. Hoc tempore *Honias* ſummus *Judæorum* Sacerdos templum in *Ægypto* condidit *Hieroſolymitano* ſimile. Poſt *Eupatorem* autem *Syriæ*
p. 103. præfuit † *Demetrius Soter*, qui *Seleuci* filius fuit, duodecim annos; quem deinde interficiens *Alexander* poſt ipſum imperavit decem an-
Demetrius Soter. nos: huic obſequium præſtitit *Philometor Ægypti* Dominus, ipſi-
Alexander. que filiam ſuam *Cleopatram* in uxorem dedit. Atque ita impletum
Dan. 11. 6. eſt *Danielis* vaticinium, ubi dicit, Filia Regis *Auſtri* dabitur Regi *Aquilonis*: at ſecundùm alios, in altera quam uxorem duxit *Antiochus* magnus, exitum habuit vaticinium illud.

Ptolomæus Euergetes ſecundus, qui *Haſhimi* filius audit. Regnavit annos viginti novem. Anno regni ipſius tertio mortuus eſt *Alexan-*
Demetrius ſecundus. *der*, poſt quem *Syriæ* imperavit *Demetrius* ſecundus tres annos:
Antiochus Sidetes. quo deinde ejecto, ſuffectus eſt in locum ipſius *Antiochus Sidetus* annos ſeptem; eóque mortuo denuò regnavit *Demetrius* qua-
Antiochus Grypus. tuor annos, dein mortuus eſt, ſuccedente ipſi *Antiocho Agrippa* duodecim annos. Hic *Hieroſolyma* ſub *Hyrcano* Rege & Sacerdote obſidione cinxit; quâ cum urbem arctaret, *Hyrcanus* aperto *Davidis* Prophetæ ſepulchro tria talentorum auri millia ibi à majoribus re-
Hyrcanus Neapolim diruit. Bellum ſervile. poſita reperit, è quibus cùm trecenta *Agrippæ* dediſſet, ab ipſo receſſit. Eodem tempore *Hyrcanus Samaritanorum* urbem, *Neapolim* ſcilicet, diruit. Et in *Sicilia* inſula cùm rebellâſſet ſervorum multitudo obſeſſi ſunt in urbe quadam, donec alii alios comederent.

p. 104. † *Ptolomæus Phyſikus* [*Phyſcon*] qui etiam *Soter* appellatus. Regnavit annos ſeptendecim. Anno regni ipſius quarto, præfectus *Syriæ*
Antiochus Cyzicenus. *Antiochus Cyzicus* annos duodecim [imperavit.] Anno ejuſdem *So-*
Ariſtobulus. *teris* undecimo mortuus eſt *Hyrcanus Judæorum* Rex, cui ſuccedens *Ariſtobulus* f. *Jonathanis* annum unum [explevit] diademate ſibi
Antigonus. aſſumpto: dein inſidias illi ſtruxit frater ipſius *Antigonus*; qui & ipſe
Johannes Alexander. dolo circumventus eſt à fratre altero *Johanne*, qui *Alexander* appellatus eſt, præfuitque annos viginti ſeptem: *Ptolomæus* autem *Phyſkus* à matre regno abdicatus, ab ea in *Cyprum* inſulam fugit.

Sectio.

Hoc tempore floruit *Dioſcerides*, Medicus eximius qui de Plantis ſcripſit, ex incolis urbis *AinZarba*. Inquit *Galenus*; Quatuordecim libros de medicamentis ſimplicibus revolvi, à diverſis authoribus conſcriptos, nec inter ipſos perfectiorem libro *Dioſcoridis* vidi. Eundem laudat *Johannes Grammaticus Alexandrinus* in hiſtoria ſua, dicens, Hominibus percharus, vir animo præſtanti, qui plurimum hominibus profuit, clarus, celebris, qui [multis] regionibus peragratis, medicamentorum ſimplicium è continentibus, inſulis, & maribus ſcientiam acquiſivit, eorúmque formam deſcripſit.

Dioſcorides, Anazarbeus, à Galeno *laudatus*, ac Johanne *Grammatico*.

Sectio.

Memoriæ proditum eſt in *AlMageſto*, inter duas *Hipparchi* & *Ptolomæi* obſervationes æquinoctii verni, interceſſiſſe annos ducentos † octoginta quinque; atque hoc indicio eſt contemporaneum fuiſſe ipſum *Dioſcoridi*: tum antiquioribus tum recentioribus præcelluit, ipſóſque obſervationum peritiâ ſuperavit. Ex libris ipſius hauſit *Claudius Ptolomæus*, ipſiúſque obſervationibus [ſuas] ſuperſtruxit. Nihil ad nos è libris ipſius pervenit extra unum de aſtrorum ſecretis, è quo dignoſcitur regnorum in mundo origo.

Hipparchus *quantum præceſſerit Ptolomæum*. p. 105.

Ptolomæus Alexander. Frater hic fuit *Physki*, qui in *Cyprum* fugit: decem annos regnavit. Anno regni ſui quarto *Cyzicum Syriæ* Regem vicit, quem & vivum igne combuſſit, ac *Syriæ* annum unum præfuit: deinde ei imperavit *Philippus* biennio; quem cùm abominatus eſſet populus, quòd in *Cyzico* tollendo operam commodâſſet, tranſiere *Syri* in obſequium Imperatorum *Romanorum*, antequam *Cæſares* appellarentur. *Ptolomæis* autem ſe ſubjicere noluerunt, eos fugientes ob illud quod in Regem ipſorum *Cyzicum* patraverant.

Philippus R. Syriæ.

Syri Romanis *ſe ſubdunt*.

Ptolomæus Phyſkus, cognominatus *Soter*. Hic è *Cypro* reverſus fratrem ſuum Alexandrum oppugnatum in vincula conjecit, & poſt ipſum denuo annos octo regnavit: dein mortuus eſt, ſuccedente ipſi *Dionyſio* filio.

Ptolomæus Dionyſius, annos triginta regnavit. Anno † regni ipſius quinto obiit *Johannes Alexander* Rex *Judæorum*, relictis filiis binis *Hyrcano* & *Ariſtobulo*, qui patruorum ſuorum nominibus appellati ſunt; quorum mater fuit *Selene* (quod Lunam ſonat) magnæ potentiæ mulier. Hæc alterum filiorum ſuorum *Hyrcanum* Sacerdotem p. 106.

 ſummum,

Dyn.VI. ſummum, alterum verò *Ariſtobulum* regem conſtituit, quo non multo pòſt à *Pompeio* exercitus *Romanorum* Duce *Romam* abducto, *Hyrcanus* frater ipſius *Judæorum* regnum occupavit annos triginta quatuor.

Ariſtobulus R. Judææ. *Hyrcanus.*

Cleopatra Dionyſii filia. Annos viginti duos regnavit. Anno tertio regni ipſius præfuit *Romæ* magnæ *Caius* cognominatus *Julius*, qui primus omnium appellatus eſt *Cæſar*, cujus interpretatio eſt Extractus; ideo hoc nomen ſortitus, quòd cum mater ipſo gravida tempore partus mortua eſſet, cæſis ejus viſceribus ipſe indè extractus ſit: dein in cognomentum abiit omnibus qui *Romæ* imperârunt. Menſis etiam *Tamuz* à nomine ejus *Julius* appellatus eſt, cùm priùs *Quintilis* vocaretur. Ei poſt quatuor annos mortuo ſucceſſit *Auguſtus Cæſar*, annos quinquaginta ſex. Anno ſexto imperii *Auguſti* captivus in *Perſiam* abductus eſt *Hyrcanus Judæorum* Rex; præfectúſque eſt ipſis *Herodes* filius *Antipatris Askalonenſis* ex parte *Cæſaris*. Hic *Hieroſolymorum* muros diruit, & Sacerdotii continuationem prohibens non ſivit quempiam Sacerdotis ſummi munere ultra anni unius ſpatium fungi. Anno imperii † *Auguſti* decimo tertio rebellis in eum factus *Antonius*, exercitus ipſius dux, in *Ægyptum* ab ipſo fugit, amore *Cleopatræ* Reginæ ductus: adverſùs quem profectus *Auguſtus*, binos *Cleopatræ* natos, alterum *Solis*, alterum *Lunæ* nomine appellatos, captos interfecit; quorum cæde auditâ *Antonius* & *Cleopatra*, qui in arce quadam obſeſſi erant, hauſto veneno mortem ſibi conſciverunt.

Julius Cæſar. *Julius menſis.* *Auguſtus Cæſar.* *Herodes.* p. 107. *Antonius.*

Sectio.

Sub finem regni *Ptolomæorum* floruit *Photinus* Philoſophus, in duobus generibus Arithmeticæ & Geometriæ eximiè peritus. Librum in Arithmetica ſcripſit ad *Cleopatram* Reginam. Ipſa *Cleopatra* docta fuit, & in diverſis ſcientiarum generibus libros compoſuit. Eſt Canon compendioſus ipſi attributus; éſtque Canon luculentus perſpicuus facilis intellectu: dicitur ipſum à *Photino* Philoſopho in ejus gratiam compoſitum, eâmque ſibi ab illo datum, ſibi vendicâſſe. Deus optimè novit.

Photinus Philoſ. *Cleopatræ Canon.*

Dynaſtia

Dynaſtia ſeptima à Regibus Græcorum Ethnicis ad Francorum Reges tranſlata.

Dy.VII.

Romanorum lingua & Imperii fines.

p. 108.

Romani, *Franci* audiunt: ipſorum regio *Græcorum* regioni vicina eſt, lingua autem ab eorum lingua diverſa. *Græcorum* lingua, *Attica* eſt, *Romanorum* Latina. Terminus regionis † *Romanorum* eſt ad Auſtrum Mare *Romanum*, quod in longum protenditur ab Occidente verſùs Orientem inter *Tanjam* & *Syriam*; terminus Borealis, regna quædam gentium Borealium, *Ruſſorum*, &c. Orientalis, confinia regionis *Græcorum*; Occidentalis ad extremam *Hiſpaniæ* [oram] Mare circumfluum, quod Oceanus audit. Hujus regni tres ſunt partes: prima ad Orientem, Regiones *Alamaniæ*; deinde media, Regiones *Galliæ*, ultima autem, Regiones *Hiſpaniæ*. Univerſi hujus Imperii Metropolis fuit Urbs *Roma* magna, è Regionibus *Alamaniæ*, donec *Auguſtus Cæſarum* primus devictis *Græcorum* regibus regnum ipſorum cum ſuo conjungeret, fierétque regnum unum *Romanum*, potens admodum: uti fecerunt *Perſæ* regno *Chaldæorum*, quo in ipſorum poteſtatem redacto, coaluerunt regna duo in unum, *Perſicum*. Factáque eſt *Roma* utriúſque regni Metropolis, donec *Conſtantinus Helenæ* filius, fidem Chriſtianam amplexus desertâ religione *Sabiorum*, urbem *Byzantium* reſtauratam & auctam *Conſtantinopolim* appellavit, ſibíque ſedem conſtituit: atque illa indè Imperii *Romani* Metropolis facta eſt uſque ad annum *Alexandri* milleſimum ducenteſimum ſexageſimum ſecundum; donec potentiâ auctus & copiis inſtructus *Romæ* præfectus diademate aſſumpto Rex ſalutatus eſt,* ac ſi *Conſtantinopolis* Rex eſſet, atque hoc ultro illi conceſſum. Atque exinde diviſum eſt imperium Latinorum ab imperio *Atticorum*, ad Occidentem: & diviſæ ſunt regiones ipſorum à regionibus *Romanorum* interpoſitis diverſis *Turcarum* generibus, qui ibi caſtra poſuerunt, multáque ejus oppida vaſtârunt; nec jam *Conſtantinopoli Romam* niſi per mare quiſpiam adit. Fuerúntque *Romanis*, tam *Romæ* quàm alibi, in diverſis Philoſophiæ generibus docti; niſi quòd *Græcis* hac ex parte eminentia & præſtantia [fuerit,] quam nec *Romani*, nec alii negaverint.

Urbs Roma.

Conſtantinopolis.

* al. *per univerſum regnum* Conſtantinopolitanum, *atque illi obſequium ultro præſtitum.*

Auguſtus Cæſar. Imperavit annos quinquaginta ſex. Ejus nomine

appellatus

Dy VII. appellatus eſt Menſis *Ab Auguſtus*, cùm prius vocaretur Sextilis.
Auguſtus menſis. Eo imperante reſtauravit *Herodes* urbem *Neapolin*, & *Stratonis* arcem
Neapolis auctam *Cæſaream* appellavit, quæ jam *Nicopolis* audit: urbem etiam
& Cæſarea reſt. Jabala condita. *Jabalam* condidit.

Sectio.

Anno imperii *Auguſti Cæſaris* quadrageſimo tertio, qui æræ *Ale-*
Chriſtus natus. *xandri* triceſimus nonus fuit, natus eſt Dominus Chriſtus ex *Maria*
virgine die *Martis*, *Canuni* prioris viceſimo quinto. Eodem anno
miſerat *Cæſar* Imperator *Cyrenium* Judicem cum cenſus exactoribus
Hieroſolyma: quo tactum eſt ut *Joſephus Mariæ* ſponſus *Nazarâ*
p. 110. † *Hieroſolymam* aſcenderet, quò nomen ſuum adſcriberet: cùm autem
Magorum adventus. *Bethlehemum* oppidum pervenerant, peperit ibi *Maria*. Magi autem
donaria ſua ex Oriente allata Chriſto obtulerunt, viz. aurum, myr-
rham & thus: qui cum per *Herodem* tranſiiſſent, ei de rebus ipſorum
interroganti reſponderunt. Magni nominis quidam apud nos fuit, qui
in libro quodam quem compoſuit nos admonuit, in eo [hæc] me-
morans; "Futurum eſt ut in *Palæſtina* naſcatur puer è cœlo oriun-
"dus, cui ſerviet maxima mundi pars; ſignum autem apparitionis
"ejus hoc erit, quòd viſuri ſitis ſtellam peregrinam, quæ vos eò ubi
"manet diriget: eam ergò cum videritis, acceptis auro, myrrhâ &
"thure profecti illa ipſi offerte, ipſúmque adorate, deinde reverti-
"mini ne vos calamitas gravis occupet. Nunc autem apparuit no-
bis ſtella; venimus igitur ad perficiendum illud quod nobis præce-
ptum eſt. Dixit ipſis *Herodes*, Rectè ſtatuiſtis, Profecti ergò, accura-
tè de puero exquirite, cúmque ipſum inveneritis, annunciate mihi
quò ego etiam profectus ipſum adorem. Illi verò abeuntes ad ipſum
reverſi non ſunt. Ipſe igitur valdè iratus occidi juſſit omnes *Bethle-*
Infanticidium. *hemi* infantes à bimulis & inferioribus, quòd neſciret tempus nati-
* al. forſ. Iyonius. vitatis Salvatoris. Nata erat tunc temporis *Maria* annos tredecim,
vixítque annos quinquaginta & unum. Scribens autem * *Autognius*
Philoſophus ad *Cæſarem*, certiorem eum fecit de adventu Magorum,
in Epiſtola ſua ſic dicens, "*Perſæ* Orientales regnum tuum ingreſſi
"puero, qui in regione Judææ natus eſt, dona obtulerunt. Quis au-
"tem ſit ille, aut cujus filius, † ad nos nondum pervenit. Cui re-
p. 111. ſpondit *Cæſar*, *Herodes* præfectus *Judææ* noſter de rebus & ſtatu hu-
jus pueri nos certiores faciet. Cúmque *Cæſar* ad *Herodem* ſcribens

quid

quid rei eſſet ab eo edoceri poſceret, reſcribens ille quid ipſi dixerant Magi narravit, ſéque infantes *Bethlehemiticos* omnes interemiſſe, quò ita puerum illum cum iis è medio tolleret. Ea autem nocte qua pervenerunt Magi fugit *Joſephus* unà cum *Maria* & puero in *Ægyptum*, ubi biennio manſerunt: cúmque ipſis *Herodis* mors innotuiſſet, ad *Nazaretam* urbem ſuam reverſi ſunt. Porrò *Herodes* antequam moreretur uxorem ſuam *Mariam*, *Johannis Alexandri* Regis *Iudæorum* filiam, unà cum * fratre & matre ipſius, & in ſumma quotquot reperirentur è ſtirpe regia, interfecit. Tum aſcite & podagrâ gravi correptus, cum biennio cruciatus dolorificos ſuſtuliſſet, mortuus eſt, ſuccedente ipſi *Archelao* filio ipſius novem annis: quem deinde in vincula conjecit *Auguſtus*, & regnum J*udææ* in tetrarchatum redegit, cujus tres quartas adminiſtrarunt tres *Archelai* fratres, *Herodes*, *Antipater*, & *Philippus*, quartam verò *Lyſanias*. Dy. VII. *Fuga Joſephi.* *al. *Sorore.* *Tetrarchatus inſtituitur.*

Tiberius Cæſar. Annos viginti duos imperavit. Anno imperii ipſius primo accidit terræ-motus gravis, quo conciderunt loca quamplurima, interfectáque eſt hominum & pecorum copia. † Anno ſeptimo condidit *Herodes Herodis* filius urbem *Tiberiadem*, nomine *Tiberii* Imperatoris. Anno decimo quarto *Pilatus*, Judex ſuper *Judæos* conſtitutus, effigiem *Cæſaris* in templo ſtatuit, quo commoti ſunt J*udæi*. Tribus poſt annis baptizatus eſt Chriſtus à J*ohanne Zachariæ* filio feria quarta, vel ſecundùm alios primâ, *Canunis* poſterioris ſexto, annos tunc natus triginta: atque exinde cœpit miracula inſignia edere, & myſterium regni Dei divulgare, & ad præſtandam legem virtutis ultra legem juſtitiæ incitare. Anno viceſimo nono imperii *Tiberii*, qui eſt annus *Alexandri* trecenteſimus ſecundus, *Abgar Rohæ* Rex literas per legatum nomine *Hananum* ad Chriſtum miſit, in quibus ſcripſit, "Ab *Abgaro* nigro ad J*eſum* Medicum "inſignem, *Hieroſolymæ*. His præmiſſis, Tui & medicinæ tuæ ſpiritua-"lis ad me pervenit fama, téq; morbos ſine medicamētis ſanare: unde "conjicio, te vel Deum eſſe qui è cœlo deſcenderis, vel filiū Dei; rogo "ergò te ut ad me accedas, forſan morbos quibus affectus ſum ſanatu-"rus. Nuntiatū eſt etiam mihi necem tuam moliri J*udæos*; mihi autem "eſt urbs quædam amœna quæ mihi tibíq; ſufficiet, ut in ea tranquilli "& in pace degamus. Vale. Reſpondit ergò ipſi Chriſtus ſcriptâ Epiſtolâ, dicens, Beatus es quòd in me credideris, cùm me non videris. p. 112. Tiberias *condita.* Pilatus. Chriſtus *baptizatus.* Abgari ad Chriſtum *epiſtola.*

† Quod

Dyn. VII. p. 113. † Quod autem me rogâſti ut ad te perveniam, perficiendum mihi incumbit illud cujus gratiâ miſſus ſum, deinde ad Patrem meum aſcendam: tum verò miſſurus ſum ad te diſcipulum, qui morbos tuos ſanaturus eſt, tibique & tuis vitam æternam collaturus. *Hananus* autem cum à Chriſto reſponſum acciperet, in eum aſpiciens figuram ipſius in ſudario pinxit, (pictor enim erat) eámque *Roham* allatam *Abgaro* nigro tradidit. Ferunt alii Chriſtum ſudario iſto uſum, cùm faciem ſuam eo tergeret impreſſam ei fuiſſe ipſius figuram. Cùm autem in cœlum aſcendiſſet Chriſtus, *Addæum* Apoſtolum, unum è ſeptuaginta duobus, *Roham* miſit, qui ipſum à morbis ſuis ſanum reddidit. Hoc anno completi ſunt anni ſeptuaginta quatuor, quos indicavit Deus *Danieli* Prophetæ [dicens,] *Septuaginta ſeptimanis permanebit, Deinde perveniet Meſſias qui occidetur*: atque hoc, ſi eos numerare incipiamus à fine anni viceſimi Regis *Artachſhaſhti Longimani*, qui annus eſt, quo miſſus *Nehemia* pocillator *Hieroſolyma* fœdus renovavit oblatis ſacrificiis, & quo deſcripſit *Ezra* libros revelatos. Hoc anno, viz. decimo nono *Tiberii* Imperatoris, crucifixus eſt Chriſtus die *Veneris*, decimo tertio *Adari*, fuitque Paſcha *Judæorum* die Sabbati: illud autem comedit Salvator cum Diſcipulis ſuis nocte feriæ ſextæ, cum illud perficere tempore ſuo non poſſet, ideo quod die *Veneris* crucifixus ſit. Fuitque Aſcenſio feria quinta tertio *Iyari*, p. 114. † Pentecoſte autem die Dominico decimo tertio *Iyari*. Eodem die audierunt Sacerdotes *Judæorum* ex intimo Templi vocem inclamantis, qui ipſos inclamans diceret, Parati ſumus hinc migrari; quod valdè ipſos terruit.

Effigies Chriſti ſudario impreſſa.

Danielis hebdomadæ.

Chriſtus crucifixus. quando Paſcha comederit.

ejus Aſcenſio.

Vox ex intimo Templi.

Sectio.

Ab initio mundi uſque ad *Meſſiam*, ſecundùm computum Legis quæ in manibus *Judæorum* eſt, anni ſunt ferè quater mille, ducenti viginti; at ſecundùm computum legis [ex verſione] ſeptuagintà, quæ in manibus *Græcorum*, & reliquarum Chriſtianorum ſectarum exceptis *Syris*, anni ferè quinquies mille, quingenti, octoginta ſex; deficiente computo priori à ſecundo annis mille trecentis ſeptuaginta quinque, qui defectus aſcribitur Doctoribus *Judæorum*: nam cùm prænunciatum eſſet in Lege & Prophetis de *Meſſia*, miſſum iri ipſum ultimis temporibus, nec aliud eſſet *Rabbinis* antiquioribus commentum, quo Chriſtum rejicerent, quàm ſi hominum ætates,

Differentia inter computū Hebr. & Græc. unde.

quibus

quibus dignoſceretur mundi Epoche, mutarent, ſubtraxerunt de vita Dyn. VII *Adami*, donec naſceretur *Seth*, centum annos, eóſque reliquæ ipſius vitæ addiderunt; idémque fecerunt in vitis reliquorum Adami filiorum uſque *Abrahamum*; atque ita factum eſt ut indicet ipſorum computus manifeſtatum eſſe Chriſtum millenario quinto, prope accedente ad medium annorum mundi, qui omnes ſecundùm ipſos futuri ſunt ſepties mille; dixerûntque, Nos adhuc in medio temporis ſumus, & nondum adeſt tempus adventui Meſſiæ deſignatus. At computus † Septuaginta [ſeniorum] indicat manifeſtatum eſſe Chriſtum millenario ſexto, atque adfuiſſe tempus ipſius. p. 115

Caius Cæſar. Imperavit quatuor annos. Anno primo imperii ipſius præfectus eſt *Herodes Agrippa Judæis*, [qui regnavit] ſeptem annos. Eodem anno mortem ſibi conſcivit *Pontius Pilatus*, miſſúſque eſt *Felix* Judex *Hieroſolyma*: qui cum ſacraria Judæorum ſtatuis implevissſet, miſerunt illi Legatos duos ſapientes, viz. *Philonem* & *Joſephum Hebræos*, ad *Cæſarem*, ut de facto Præſidis conquererentur; qui profecti ipſi ſuaſerunt ut amoveri juberet illud quod ægrè tulerunt *Judæi*. Anno quarto *Petronius* Præſes *Româ Hieroſolyma* perveniens Statuam *Jovis* in Templo Domini poſuit, & completum eſt vaticinium *Danielis* Prophetæ dicentis, Signum abominationis ſtans ubi non oporteret.

Herodes Agrippa. Felix Jud. *Præfectus.* Philo & Joſephus *legati ad Cæſarem.* Petronius. *Signum abominationis.*

Claudius Cæſar. Annos quindecim imperavit. Anno ſecundo imperii ipſius, apparuit *Ægyptius* quidam in regione *Judææ*, qui Prophetiam ſibi vendicans multos ſeduxit, & *Hieroſolyma* vi capere molitus eſt: profectus autem adverſus ipſum *Felix Patricius*, ipſum & pleroſque aſſeclarum ipſius interfecit. Apparuit etiam quidam nomine *Cerinthus*, qui aſſeruit in regno Dei edi, bibi, & connubia fieri. Eodem tempore numerari juſſit *Claudius Cæſar Judæos* qui in regno ipſius eſſent, fuitque numerus ipſorũ ſexcenti nonaginta quatuor myriades, & quatuor hominum millia. Porro die feſti Paſchatis incidentes in confuſionem *Judæi* ſe invicem truſerunt, adeo ut præ compreſſione morerentur triginta hominum millia. Diſtincti autem ſunt *Judæi* in ſeptem ſectas: primam *Rabbinicorum*, qui legis Scribæ ſunt, & Doctores; ſecundam *Levitarum*, qui è miniſterio templi non diſcedebant; tertiam *Phariſæorum*, qui reſurrectionem mortuorum credebant, aſſerentes reperiri Angelos, & ſingulis ſeptimanis bis jejunabant;

Pſeudopropheta Ægyptius. Cerinthus. p. 116. Claudius Judæos *numerat.* *eorum ſectæ.*

Dyn. VII nabant; quartam *Saducæorum*, qui reſurrectionem & Angelos negabant; quintam *Baptiſtarum*, qui nemini mercedem eſſe dicebant, niſi quotidie lavaret; ſextam *Religioſorum*, qui nihil vitâ præditum comedebant; ſeptimam *Samaritanorum*, qui è libris [ſacris alios] non recipiebant extra legem, ſuntque iidem corporeitatis [in Deo] aſſertores.

Nero Cæſar. Annos quatuordecim imperavit. Anno decimo tertio perſecutus eſt *Chriſtianos*, *Petrumq;* & *Paulum* decollatos cruci inverſos affixit. Rebellantes in ipſum *Judæos* magnis copiis aggreſſus *Veſpaſianus* dux, † *Hieroſolyma* obſidione diutinâ cinxit; quam cùm pene in poteſtatem redegiſſet, allatus eſt ipſi nuntius de morte *Neronis*, ipſúmque morbo Mania correptum ſibi * [unáque filio] & uxori manus intuliſſe. *Veſpaſianus* ergò, filio ſuo *Tito* in locum ſuum ad expugnandos *Judæos* ſuffecto, ad iter ſe accinxit *Romam* reverſurus; & *Alexandriam* aggreſſus expugnavit: dein mari vectus *Romam* pervenit, eique imperavit.

Petri & Pauli martyrium.
p. 117
Hieroſolyma obſeſſa.
*deeſt in al. ex.
Alexandria à Veſpaſiano capta.

Veſpaſianus Cæſar annos decem imperavit. Ille *Cochleam* i. e. *Pharū Alexandrinam* extruxit, paſſus 125 altam. Anno imperii ipſius ſecundo expugnavit *Titus* ipſius filius urbem *Hieroſolymitanam*, occiſis in ipſa amplius ſexaginta hominum millibus, captis plus 100000, mortuis in ea fame quamplurimis, reliqui per regiones diſperſi ſunt, ipsâque dirutâ templum ipſius vaſtavit: impletúmque eſt vaticinium *Jacobi*, ubi dixit, Non recedet ſceptrum Regium à *Juda*, nec Monitor, i. Propheta à ſtirpe ejus, donec venerit ille cui eſt victoria, atque ipſum expectabunt gentes. Impletum eſt etiam illud quod a Salvatore præmonitum, dum alloqueretur *Hieroſolyma*, Venturi ſunt dies, in quibus cingent te hoſtes tui, téque & filios in te tuos proſternent: fuitque hoc poſt quadraginta annos à *Chriſto* crucifixo. Memoriæ autem prodidit *Joſephus Hebræus* apparuiſſe ante excidium *Hieroſolymorum* ſigna prodigioſa; viz. ſupra urbem apparuiſſe ſtellam oblongam inſtar gladii ignei coruſcantis: cúmque die Paſchatis bovem ſacrificandam adduxiſſent, peperiſſe agnum in medio † Templi. Portas autem æneas quæ ad Templi januam, quæ nec claudi nec aperiri ſine concurſu viginti virorum ſolebant, nocte mediâ repertas eſſe recluſas, nullâ apparente cauſâ: & per totum annum auditas fuiſſe in templo voces diverſas, dicentes, Migraturi ſumus hinc.

Hieroſolyma à Tito.
Jacobi *vaticinium impletum.*
& Chriſti.
Prodigia ſub excidium urbis.
p. 118

Titus

Titus Cæſar. Imperavit duos annos. Anno imperii ipſius ſecundo fiſſus eſt in *Romanorum* regione mons, ex quo erumpentes flammæ ignis urbes multas incenderunt; *Romæ* etiam accidit incendium grave. Porro Orator quidam cum die quodam in corona hominum orationem haberet, inter Epitheta, quibus *Titum* inſignivit, cognomen illi è nominibus Dei communicavit, quo quòd ille gaviſus eſt, accidit ipſi mors repentina. Dy. VII.

Domitianus Cæſar. Annos ſedecim imperavit. *Româ* Aſtrologos, Ariolos, Divinatores, Augures, & Sortilegos expulit. Quin & vetuit nequa Romæ plantaretur vitis. Anno imperii ſui nono *Chriſtianos* graviter perſecutus eſt; nihilominus homines fidem *Chriſtianam* confertim amplexi ſunt, eámque fortiùs retinuerunt. Rogavit autem *Patrophilus* ſatelles *Arſinoum* ſapientem præceptorem ſuum, Quid impulit * *Theodoſium* ſapientium apud *Athenienſes* principem, & *Africanum Alexandrinum*, & * *Martianum* † *Badiwenſem*, ut virum crucifixum adorarent? Reſpondente illo, Numina cœleſtia hoc decreverunt; ipſe viam præſtantiſſimam à *Chriſtianis* edoctus, mundo ejúſque deliciis valedicens, ſtrenuè eos dictis & factis juvit. Hoc tempore innotuit *Apollonius Teleſmaticus*, qui *Chriſti* diſcipulis contradixit, factis illis quæ à *Chriſto* facta ſunt, contrariis; dixítque, Væ mihi quod me anteceſſerit *Mariæ* filius. Idem Imperator *Johannem* Evangeliſtam in inſulam quandam relegavit, ad quem *Dionyſius Athenarũ* Epiſcopus epiſtolam ſcribens, Ne te, inquit, occupet tædiũ aut faſtidium, neq; enim diuturna erit incarceratio tua, Chriſto ut liber ſis efficiente: patientiam ergò tibi ipſi ſuggere. Paulò autem poſt interfectus eſt *Domitianus Cæſar* ſuper ſtragulâ in loco conſeſſus ſuo.

Perſecutio Domitiani. * al. Dyonyſium. p. 119 * al. Martianum. Apollonius Teleſmaticus. [Tyaneus.] Johannes Evangeliſta in inſulam relegatus.

Nero Cæſar minor. Annum unum imperavit, juſsítque revocari relegatos; rediit ergo *Johannes* Evangeliſta urbem *Epheſum* ſexto poſt relegationem ſuam anno: tum leprâ correptus *Nero* in horto extra *Romam* obiit. Nerva. Johannes revocatus.

Trajanus Cæſar. Annos novendecim imperavit. Anno decimo imperii ſui perſecutus eſt *Chriſtianos*, & martyrium ſubiit *Symeon Cleophæ* filius Epiſcopus *Hieroſolymitanus*, nec non *Johannes* Apoſtolus, & *Ignatius Nuranienſis* † Epiſcopus *Antiochenus*, qui ad Leones conjectus ab iis diſcerptus eſt. *Plinius* autem præfectus exercitui cùm Chriſtianos præ multitudine eorum è medio tollere non poſſet, Perſecutio Trajani. p. 120 Plinius.

Dy. VII. certiorem fecit *Cæſarem* ſectam iſtam omnia Philoſophorum præcepta obſervare, extra quod Idola non colerēt. Juſſit ergo *Cæſar* ne ipſis damnum inferre ſatageret; quòd ſi quis ipſorū reperiretur, qui de Diis ſequiùs loqueretur, in judicium trahi. Anno imperii ipſius ultimo rebellantes *Judæi*, qui in inſula *Cypro, Syriâ*, & *Æthiopiâ* fuerunt, unà cum *Ægypti Judæis*, regem ſibi conſtituerunt, nomine **Luminum*; qui exercitu conflato in *Palæſtinam* præfectus eſt, ubi ipſum quæſitum cum myriadibus *Judæorum* omni loco occiderunt exercitus *Romani*.

Judæorū Rebellio.

**Artemionem.*

Sectio.

Soterinus [Saturninus] *hæreticus.*

Hoc tempore prodiit *Antiochiæ* quidam nomine *Soterinus*, qui aſſeruit, ſeptem ex Angelis mundum creâſſe, ipſóſque innuiſſe Deum cum diceret, Agite creemus hominem in ſimilitudine noſtra; dixítque, matrimonium & membra generationi inſervientia tam in viris quâm fœminis à Diabolo facta, ideóque turpe ab hominibus haberi ea retegere. Prodiit etiam *Baſilides*, qui dixit, Honorandum *eſſe ſerpentem & magni faciendum, ideo quod *Evæ* conſilium dederit, ut [cum marito] congrederetur, cùm aliàs non procreâſſent homines. Prodiit etiam quidam nomine**Cerinthus*, qui aſſerebat mundum ab Angelis conditum, & *Chriſtum* ex congreſſu natum. Dicitur, Eccleſiam Dei uſque hoc tempus, quo apparuerunt in ipſa heterodoxi iſti, †virginem fuiſſe, ab hujuſmodi doctrinis Diabolicis, & ineptiis hæreticis [puram.]

Baſilides.

** potius* Carpocrates, Cerintho *ſupr. p. 73. memorato.*

p. 121.

Adrianus Cæſar. Annos viginti unum imperavit. Anno imperii ipſius primo debita remiſit, juſsitque debitóres nihil omnino eorum quibus obſtringebantur, ſolvere. Tributa etiam, & vectigalia fiſco [debita] hominibus remiſit. Anno quarto ſublatum eſt *Rohæ* regnum, præfectíque ſunt ejus rebus Judices ex parte *Romanorum*. Porrò juſſit *Adrianus* extrui in urbe *Athenis* Scholam, in qua Sapientes multos conſtituit, & leges *Solonis* & *Draconis* [ratas] fecit: atque exinde floruerunt ſcientiæ *Athenis*. Hoc anno prodiit *Hieroſolymis* quidam nomine *Ben Cocab* [filius Stellæ] qui *Judæos* ſeduxit, prætendens ſe è cœlo inſtar ſtellæ deſcendiſſe, quo ipſos à ſervitute *Romanorum* liberaret, quem eorum multi ſecuti ſunt: cujus rei nuncio ad *Adrianum* delato, miſit ille copias quæ ipſum interfecerunt, & expugnatis *Hieroſolymis Judæos* perdiderunt, urbémque

Roha *in provinciæ formam redacta.*

Schola Athenis extructa.

Ben Cocab Judæos *ſeducit.*

Hiero-

Hieroſolymitanam penitus diruerunt, prope eam extructâ urbe quam *Æliam Adriani* appellârunt, in quâ alienigenas collocârunt. Juſſitque *Adrianus* præcidi aures *Judæorum* ſuperſtitibus; atque hanc iis legem indixit, ne quis vel è longinquo *Hieroſolyma* intueretur.

Dy. VII. Hieroſolyma *diruta.* Ælia *condita.*

Titus Antoninus Cæſar, qui *Euſebius* [*Pius*] cognominatus eſt, necnon *Juſtus*, & *Pater patriæ*. Annos viginti duos imperavit. Hic à † *Chriſtianis* perſecutiones amovit, hominibúſque permiſit quamcunque vellent religionem amplecti.

p. 122.

Sectio.

Hoc tempore prodiit in Eccleſia Hæreticus quidam nomine *Valentinus*, qui dixit, *Chriſtum* corpus ſecum de cœlo detuliſſe, illúdque per *Mariam* tranſire feciſſe quo modo aqua per tubulum tranſit, i.e. ita ut non ex eâ acciperet quippiam. Prodiit etiam quidam nomine *Marcion*, qui aſſeruit tres eſſe Deos, Æquum, Bonum, & Malum. Æquum autem opera ſua in malo, viz. Materiâ exeruiſſe, atq; ex eo mundũ condidiſſe; Bonũ verò cùm videret mundũ in* partem Mali trahi, miſiſſe filium ſuum, ut homines ad cultum patris ſui Boni invitaret; qui veniens Legem [*Moſaicam*] quæ legem juſtitiæ continebat, commutavit Evangelio, quod continet legem præſtantiæ. Æquum ergo cultores ſuos in ipſum concitâſſe, qui ſe poteſtati eorum permiſit, adeò ut ipſum occiderent; at reſurrectione ſuâ à mortuis homines captivos cepit, & redegit ad cultum patris ſui. Hoc delirium ubi protuliſſet *Marcion*, diu eum admonuere Epiſcopi; at cùm à ſententia ſua non recederet, ſed in ineptiis ſuis perſiſteret, Eccleſia ipſum expulerunt, & Anathema factus eſt.

Valentinus *Hæreticus.* Marcion.

*al. ex. *mixtum eſſe malo, τo λoιπὰ motum miſiſſe effectum ſuum eſſentialem (viz. Chriſtum) in mundũ, ut homines &c.*

Sectio.

Hoc etiam tempore celebris fuit *Galenus* in arte Medica, de qua libros complures compoſuit; quorum qui in hominum manibus nunc temporis reperiuntur, centenarium excedunt numerum. Ipſius præceptor in medicina Medicus quidam fuit nomine *Ælianus*: ille qui *Antiochiam* urbem pervenit † anno [quodam] quo morbus lethalis ipſius incolas invaſerat, theriacam præſtantiſſimam ſecum afferens, quam quiſquis antequam ægrotaret, bibit, evaſit; eorum qui poſtquam ægrotarent, biberunt, evaſerunt alii, pereuntibus aliis. Ortum autem debuit *Galenus* urbi *Pergamo*, medicinam exercuit *Alexandriæ*. Indicio autem eum non fuiſſe tempore *Chriſti*, ut putatur, ſed

Galenus *Medicus.* *ejus præceptor.* p. 123. *patria. ætas.*

Dy. VII. poſt ipſum, eſt quod dicit ſectione primâ libri Anatomices, ſe illum compoſuiſſe ſub initium imperii *Antonini*, quo primùm imperante *Romam adiit*. Jam verò ab aſcenſu *Christi* ad hoc tempus ultra centum anni ſunt. Ait etiam in explicatione ſuâ libri *Platonis* de moribus, cui titulus *Phædo*, Videbis populum iſtum qui *Chriſtiani* appellantur, diſciplinam ſuam ænigmatibus & miraculis ſuperſtruxiſſe, neque Philoſophis veris operibus ſuis cedere, continentiam amare, in jejuniis & orationibus continuos eſſe, ab injuriis abſtinere, atque eſſe inter ipſos homines qui ſe mulieribus non polluunt. Dico illum per ænigmata velle parabolas, quæ afferuntur de regno Dei in Evangelio ſancto. Obiit autem *Galenus* in inſula *Sicilia*, annos octoginta octo natus.

de Chriſtianis judicium.

obitus.

Sectio.

Ptolomæus. Oſtendunt hiſtoriæ *Ptolomæum Claudium* Mathematicum hoc etiam tempore floruiſſe. Hic fuit qui primus ſphæram confecit, quíque Aſtrolabium quod in hominum manibus eſt, delineavit.

p. 124 † Libri ipſius ætate noſtrâ noti quatuor ſunt, viz. liber qui Syntaxis dicitur, i. e. AlMageſtum; liber Geographiæ de figura terræ, longitudinibúſque, & latitudinibus regionum; & liber quadripartitus de Judiciis aſtrorum; ex iis etiam eſt liber Fructus.

Sectio.

Theon Mathematicus. Ex eo quod mentio facta ſit *Theonis* Mathematici *Alexandrini* in *AlMageſto*, & memoretur *Ptolomæus* in Canone, probatur illos contemporaneos fuiſſe. *Theoni* autem libri ſunt, Tabulæ, quibus titulus Canon, & liber de Cyclo, qui inſtrumentum eſt quo obſervantur motus ſtellarum, & liber Aſtrolabii, & liber introductorius in AlMageſtum.

Sectio.

Alexander Aphrodiſæus. Ex iis etiam quorum præſtantia apud homines celebris eſt, hoc tempore fuit *Alexander Aphrodiſæus*, qui libros *Ariſtotelis* Logicos et Scientiales commentariis illuſtravit, inter quem et *Galenum* variæ fuerunt diſceptationes; appellatus autem eſt *Galenus* Muli caput, quod capite in diſputando ſtrenuo eſſet.

Marcus Aurelius Cæſar. Imperavit annos novendecim, ſibi in conſortium Imperii adſcitis binis filiis ſuis, *Antonino* et *Lucio*. Sub initium imperii ipſorum *Vologeſus Armenorum* Rex multas è ditionibus

bus *Græcorum* provincias vaſtavit; contra quos *Marci* filii expeditione factâ, victoriam obtinuerunt, adeo ut obſequium ipſis præſtarent. *Lucius* etiam *Sclavos* et *Turcas* bello oppugnatos ſubjugavit, † ideóque *Autocrator*, i.e. Omnia poſſidens, cognominatus eſt. Annis autem novem exactis mortuus eſt, et in locum ipſius ſuffectus *Commodus* ipſius filius, qui ſtrangulatus interiit. Dyn. VII p. 125

Sectio.

Hoc tempore prodiit quidam nomine *Tatianus*, qui dixit plures reperiri mundos inſtar noſtri hujus; et matrimonium omne ſtuprum eſſe et malum, et poſt mortem edi, bibi, et venerem exerceri. *Tatianus hæreticus.*

Sectio.

Prodiit etiam in regione *Aſia Montanus*, qui aſſeruit ſe Paracletum eſſe, quem promiſit *Chriſtus* miſſurum ſe in mundum. *Montanus.*

Sectio.

Prodiit etiam quidam *Ebn Diſan* appellatus, quòd natus eſſet juxta fluvium *Diſan*, ſupra urbem *Roham:* hic Solem patrem, Lunam matrem vitæ appellavit, dixitque initio cujuſvis menſis Matrem vitæ, exuto lumine, quod veſtis ipſius eſt, ad Patrem vitæ ingredientem cum eo congredi, pluréſque parere filios, qui incremento et augmentatione mundum inferiorem continuent. *Ebn Diſan.*

Pertinax Cæſar. Imperavit ſex menſes, et per inſidias loco conſeſſus ſui occiſus eſt.

Severianus Cæſar. Annos octodecim imperavit. Anno imperii ipſius primo oborta eſt contentio magna inter *Judæos* et *Samaritanos*; et commiſſum prælium quo ex utroque exercitu occiderunt multi. Ab anno imperii ſui nono uſque ad finem vitæ *Chriſtianos* graviter perſecutus eſt, et ad colenda Idola † eorumque ſacrificia comedenda compulit; deinde in oppugnandis *Sclavis* occiſus eſt. *Severus. Contentio inter Judæos & Samaritanos.* p. 126.

Antoninus Cæſar. Imperavit annos ſeptem. Hic à *Chriſtianis* perſecutiones abſtulit, et in *Meſopotamiâ* bellum gerens inter *Roham* et *Haranum* occiſus eſt.

Macarius Cæſar. Annum unum imperavit. Eo imperante grave incendium *Romæ* contigit. Adorti eum ſervi ipſius trucidârunt. Macrinus.

Antoninus Cæſar Alyugali [*Heliogabalus*] cognominatus. Imperavit annos quatuor. Eo imperante condita eſt urbs *Nicopolis*, ea Nicopolis *condita.*

quæ

Dy. VII. quæ in libris ſacris *Emmaus* dicitur; ei extruendæ præfuit *Africanus* Chronologus.

Alexander Cæſar. Tredecim annos imperavit. Matri ejus nomen *Mamaa*, hæc cùm in *Chriſtum* crederet magno credentibus adjumento fuit. Anno hujus *Cæſaris* tertio, qui annus fuit *Alexandri* quingenteſimus quadrageſimus ſecundus, incepit regnum *Perſarum* ultimum, quod *Saſanidarum* audit, duravitque quadringentos et octodecim annos, viz. uſque ad ortum et regnum *Iſlamiſmi*.

Saſanidæ Perſarum *Reges.*

Maximinus.

Maximianus Cæſar. Annos tres imperavit. Perſecutus eſt *Chriſtianos, Sergiumq́;* et *Bacchum* Martyres interemit, necnon *Cyprianum* Epiſcopum cum multitudine credentium.

p. 127. †*Gudrianus Cæſar.* Annos ſex imperavit. Regionem *Perſidem* bello invadens, ibi occiſus eſt. Hoc tempore compoſuit *Africanus* Chronologus libros multos de temporibus & rebus geſtis Regum & Philoſophorum.

Gordianus. Africanus *Chronologus.*

Philippus Cæſar. Annos ſeptem imperavit: Benè *Chriſtianis* fecit, & ad credentium conſortium admitti deſideravit: dixit autem ipſi Epiſcopus, Non licet tibi Eccleſiam ingredi, donec à vetitis abſtinueris, & unâ uxore, ex iis quæ tibi propinquitate conjunctæ non ſunt, contentus fueris. Solebat autẽ tempore precum accedens extra Eccleſiam ſtare, cum illis qui religioni initiabantur, nec adhuc de eâ loquerentur. Anno primo imperii hujus *Cæſaris* regnavit in *Perſide Sapor* filius *Ardſhiri*, [qui regnavit] annos triginta unum. Anno tertio prodierunt Hæretici quidam, qui dicerent, Si quis linguâ ſuâ fidem abneget, modò corde fidem retineat, infidelem non eſſe. Hoc etiam tempore originem habuerunt inſtituta Monachorum, authoribus *Antonio* & *Paulo Ægyptiis*, qui primi veſtibus uti laneis et in Eremum ſecedere docuerunt.

Sapores *R. Perſ.*

Decius Cæſar. Annum unum imperavit, et præ odio ſuo in *Philippum*, qui *Chriſtianis* benè fecerat, illis inimicus extitit, graviterque ipſos afflixit, adeo ut fidem abnegarent ex credentibus multi, donec ipſo interfecto pœnitentiam agerent. Novatus autem Presbyter ipſorum pœnitentiam non admiſit, dicens, Nullam eſſe propitiationem illi qui poſt Baptiſmum peccaret: quem cùm multùm admonuiſſent Patres, rogâſſéntque ut ad ſententiam plurium rediret,

Perſecutio Decii.

Novatus.

p. 128. † nec ille auſcultaret; congregati adverſus ipſum ſexaginta Epiſcopi

Eccle-

Eccleſia ejecerunt, falſâ ipſius doctrinâ damnatâ. Porrò tempore Decii fuerunt ſeptem pueri ſpeluncæ ſocii, qui ipſum fugientes ſe in ſpeluncam ſupra ſpecum abdiderunt; quod cum illi nunciatum eſſet, obſtrui ſuper ipſos juſſit os ſpeluncæ; Deus autem ipſis ſoporem immiſit, donec à ſomno ſuo expergiſcerentur. Dy. VII. Septem dormientes.

Gallus Cæſar. Hic in imperii conſortium accepit quendam nomine * *Lucianum.* Imperaverunt annos duos, deinde in platea quadam urbis *Romæ* quæ *Flaminia* appellatur, interfecti ſunt. Hoc tempore prodiit in urbe *Byzantio* presbyter quidam nomine *Sabellius*, qui dixit tres Perſonas eſſe, Exiſtentiam, Sapientiam, & Vitam; nec eſſe ſignificatus ſuperadditos eſſentiæ Dei, verùm attributa reſpectiva: nec eſſe quod eorum quopiam nominetur ad extra, cum Creator Excelſus exiſtat non per exiſtentiam, ſapiens ſit non per ſapientiam, vivat, non per vitam. Dico hanc ipſiſſimam eſſe *Empedoclis* ſententiam de Attributis, quam receperunt nonnulli ex doctis *Mohammedanorum*, quæ eſt negatio Attributorum. * *Voluſianum.* *Sabellius hæret.*

Aularianus Cæſar. Annos novem imperavit. Chriſtianos perſecutus eſt, valdéque oppreſſit: deinde illi bellum inferens *Sapores Babeci* fil. * *Ægypti* Rex, in vincula ipſum in caſtris conjecit, & *Babelem* deductum ibi incarceravit, ſuccedente ipſi filio *Gallo*. *Valerianus.* * al. *Perſiæ & Ægypti.*

† *Gallus Cæſar* ſecundus. Annos ſex imperavit, & perſecutionem à Chriſtianis amovit, pœnis quæ Patri ipſius acciderant territus. Hoc tempore ex Hæreticis prodiit *Paulus Samoſatenus*, qui dixit omnia Dei effecta ſpontanea eſſe, nec eſſe ipſi omnino effectum aliquod eſſentiale, ideoque nec gignere nec gigni; ac proinde *Chriſtum* non eſſe Verbum Dei, neque ex Virgine natum, uti præ ſe fert [*Chriſtianorum*] doctrina, verùm ſtudio perfectionem conſecutum: & ſi quis eandem exercuerit diſciplinam, eundem gradum aſſecuturum. Refert *Euſebius* Chronologus *Paulum* hunc adjutum fuiſſe à *Judaiſſa* quadam, quam *Gallus Cæſar Syriæ* præfecerat, quæ ſcientiam & ſententiam ipſius probans in ipſum Patriarchatum *Antiochiæ* contulit: ubi cathedræ excelſæ inſidebat pueris formâ præſtantibus coram ipſo *Pſalmos Davidicos* canentibus, quibuſcum ſtupri commiſſi ſuſpectus eſt. Congregati igitur contra ipſum Epiſcopi quidam, ipſum cum aſſeclis anathemate percuſſerunt. p. 129. *Galienus.* *Paulus Samoſatenus.*

Dyn.VII *Claudius Cæſar*. Imperavit annos duos. Anno imperii ipſius primo apparuit in cœlo ſignum coronæ aureæ.

Aurelianus Cæſar. Sex annos imperavit. Pacem iniit cum *Sapore Perſarum* Rege, eique filiam ſuam nuptum dedit, cui extruxit *Sapores* in *Perſide* urbem *Byzantio* ſimilem, quam *Jondiſabur* appellavit. Miſit autem *Aurelianus* qui inſervirent filiæ ſuæ, Medicos *Græcos* quoſdam, atque illi † Medicinam *Hippocraticam* in Oriente docuerunt. Anno ſexto *Aureliani*, in animo habuit *Chriſtianos* opprimere; quod dum meditabatur fulgure occæcatus interiit. Hoc anno regnum in *Perſide* obtinuit *Ormiſdas* ad annum unum.

Medicina *Hippocratica* in Orientem propagata.

p.130.

Sectio.

Hoc tempore innotuit *Manes Althanawi*, i.e. duorum Deorum aſſertor. Hic primo *Chriſtianiſmum* præ ſe tulit, & ſacerdos factus eſt *Ehwazi*, docuitque, & interpretatus eſt libros [*ſacros*,] & cum *Judæis*, *Magis*, & *Ethnicis* diſputavit: deinde à fide deſciſcens ſeipſum *Meſſiam* nominavit, & duodecim diſcipulos ſibi adſcitos in omnes Orientis Regiones *Indiam* uſque & *Sinam* miſit, qui in ipſis doctrinam *Thanawiorum* ſeminarunt; ſc. Duos eſſe mundo Deos alterum Bonum, qui eſt origo lucis; alterum Malum qui tenebrarum origo, atque his contendentibus Bonum victoria in Malum potitum. Malum ergo in partem Auſtralem receſſiſſe, quò ibi mundum ſibi conderet, cui dominaretur: quod cum facere cœpiſſet, ibique *Benat Naaſh* [i.e. Arcturi ſignum] circa polum Auſtralem fabricâſſet, huic quod circa polum Borealem eſt ſimile, pacem inter ipſos feciſſe Angelos, ea conditione ut proijceret Bonus luminis ſui aliquid in Materiam, unde extitit Mundus generationi & corruptioni obnoxius, cui dominatus eſt malus. Quod autem Bonus hoc coactus atque invitus feciſſet, ideo ipſum in cœlis duas Naves grandes creâſſe, viz. Solem & Lunam, in quibus animas hominum repoſuit, & portionem ſuam, quæ Malo obtigit, paulatim repetere, ut materia ſenſim omni veſtigio boni privetur, & ceſſet imperium † Mali. Aſſeruit idem Metempſychôſin, atque ineſſe cuivis rei ſpiritum qui aliunde tranſmigraverit. Modum etiam excedebat in laudando igne, ejuſque virtute celebranda, eumque qui ſanctus prædicetur & divinis elogiis ornetur dignum eſſe; atque hæc omnia luminis ipſius & ſplendoris gratiâ, et quòd medium occupet locum inter [corpora] ſphærica,

Manes hæreticus.

p.131

ſphærica et ex elementis compoſita: terram autem quæ vili pendatur dignam eſſe autumavit, quòd tenebroſa ſit, nec illuminetur ipſius medium vel actu vel potentia. Hæc autem ſententia antiquitus *Perſarum* fuit, nec eam *Manes* primus in mediū protulit, ſed argumentis probabilibus confirmavit. Optime autē hac in re reſpondit Doctor Princeps *Abu Ali Ebn Sina*, dicens, Quomodo fieri poteſt ut in igne reperiatur quicquid in bonum, & in terra quicquid in malum cedit? Siquidem terra illud eſt cui debetur duratio et vita, animantium et plantarum; ignis autem, qualitatibus ſuis juſtum temperamentum excedens, corrumpit et diſſipat partes compoſiti. Fertur *Saporem Perſarum* Regem *Manetis* interfecti pellem detractam ſtramine ſufferſiſſe, ipſúmque ſuper mœnibus urbis patibulo affixiſſe; quòd cum magna de ſe prædicaret, filium ejus à morbo quod ipſi contigit ſanare non potuit.

Dy. VII.

Ab Ebn Sina refutatus.

Tacitus Cæſar. Imperavit ſex menſes, et in navi interfectus eſt. Regnavit in *Perſide Hormiſdas*.

Filorianus Cæſar. Imperavit duos menſes, et occiſus eſt urbe *Tarſo*. *Florianus.*

† *Probus Cæſar*. Imperavit annos ſeptem. Anno imperii ipſius primo regnare in *Perſia* [cœpit] *Warbaran*, qui tres annos [regnavit,] & poſt ipſum *Warbaran* filius ipſius ſeptendecim annos. Deinde occiſus eſt *Probus Cæſar* in prælio, in urbe *Sarmin* [*Sirmio.*] p. 132

Carus Cæſar. Imperavit annos duos. Mortuus eſt in *Meſopotamia*; occiſúſque eſt filius ipſius *Numerianus* in conflictu in *Africa*, atque alter ipſius filius *Kurinus* [*Carinus*] in pugna cum *Farmakiis*, qui è *Mauſelæ* incolis ſunt, origine *Perſæ*. Anno ſecundo imperii *Cari* interfecti ſunt *Kozma* & *Damianus* Martyres.

Coſma & Damianus Martyres.

Diocletianus Cæſar. Annos viginti imperavit. Sibi in imperii conſortium tres alios adſcivit, *Maxentium* filium qui *Romæ* præſideret, *Conſtantinum* qui *Byzantii*, & *Maximianum Diocletiani* ſocerum, qui in *Ægypto* & *Syria*. Hoc tempore cum rebellarent *Ægyptii*, miſit adverſus ipſos *Diocletianus* copias quæ ipſos perdiderunt. Anno ipſius decimo regnavit in *Perſia Narſes* [qui] ſeptem annos [regnavit,] & poſt ipſum *Hormizdas* quinque annos. Anno decimo nono dirui juſſit Eccleſias *Chriſtianorum*, quæ omnes dirutæ ſunt: valdéque eos affligens quamplurimos eorum occidit, libróſque ipſorum combuſſit. Porrò hoc anno fames gravis contigit, adeò ut

Maxentius, Conſtantinus, & Maximianus.

Narſes R. *Perſiæ.*

Chriſtianos perſequitur Diocletianus.

 tritici

Dy.VII. tritici modius (qui eſt *Kophaiz* † *Damaſcenus*) bis mille quingentis drachmis vænirer. Deinde *Diocletianus* depoſito imperio ſe uſque

p.133. ad obitum ſuum vulgo hominum aſſociavit. Idem etiam fecit *Maximianus* ſocer ipſius, imperium retinentibus *Maxentio* & *Conſtantino*. Porrò ab anno primo imperii *Diocletiani*, qui eſt *Alexandri* quingenteſimus nonageſimus quintus, initium habuit Æra *Diocletiani*; quâ annos ſupputant *Cophtitæ*, eámque vocant æram Martyrum, viz. eorum qui hoc anno martyrium ſubierunt.

Imperio ſe abdicat, ut & Maximianus.

Æra Martyrum.

Sectio.

Sub imperio *Diocletiani* iſtius celebris fuit ſcientiâ Philoſophiæ *Porphyrius Syrus*, cujus [peritia] eminuit & præcelluit: cúmque difficilis eſſet amico cuidam ipſius, nomine *Chryſaorio*, intellectus verborum *Ariſtotelis*, eâque de re apud ipſum queſtus eſſet, Verba (inquit) Philoſophi procemio opus habent, quibus intelligendis impares ſunt noſtri temporis ſtudioſi præ ingeniorum ſuorum hebetudine. Orſus eſt ergò compoſitionem libri Iſagoges, quæ introductionem ſignificat, qui ab ipſo acceptus conjunctus eſt cum libris *Ariſtotelis*, & pro eorum exordio habitus, & curſum ſolis æquavit uſque in hunc diem. Ex iis autem quæ compoſuit, eſt hic liber, nec non liber Introductionis ad Syllogiſmos topicos, duóque libri ad quendam nomine *Libanium*, & liber Reſponſionis ad *Lemachium* de intellectu & intelligibili, novem tractatibus conſtans, qui Syriacè extat; & liber Hiſtoriæ

Porphyrius.

ejus opera.

p.134. Philoſophorum, cujus † tractatus quartus extat Syriace; & liber Elementorum, uno tractatu, qui etiam Syriacè extat.

Conſtantinus Cæſar ſenior. Annos duodecim alios imperavit, ab exceſſu *Diocletiani*. Lepra autem affectus cū eſſet ſuaſerunt ei Idolorum æditui, ut infantibus qui in urbe erant occiſis eorum ſanguine lavaretur, hoc pacto à morbo ſanatum iri. Comprehendit ergò infantes multos eos occiſurus, at cum magnus in urbe luctus obortus eſſet, ab eorum cæde abſtinuit. Eâ autem nocte in ſomnio vidit *Petrum* & *Paulum* qui ei dicerent, Mittens ad *Sylveſtrum* Epiſcopum *Romanum* ipſum adducendum cura, qui morbum tuum ſanabit. Mane igitur facto ipſum accerſitum miſit, qui adductus Imperatorē inſtituit ipſique myſteria Chriſtianiſmi aperuit, et pro eo preces fudit. Baptizatus ergò eſt, abiitque morbus ipſius. Tum reſtaurari juſſit Eccleſias Chriſtianorum dirutas; fidei nihilominus haud firmitèr adhæſit.

Conſtantius

Sylveſter Epiſcopus Romanus.

Conſtantinus

Conſtantinus Cæſar Victor. Imperavit annos triginta duos. Anno ipſius ſecundo regnavit in *Perſas Sapores Hormizdæ* filius [qui]annos ſexaginta novem [imperavit.] Anno tertio imperii ſui *Byzantium* muris cingi juſſit, ejuſque magnitudine quatuor milliaribus aucta ipſam *Conſtantinopolim* appellavit, eóque imperium tranſtulit. Anno ſeptimo ad bellum inferendum *Maxentio Diocletiani* nepoti ſe accinxit, quòd rebellaret, nec ei fidem præſtare vellet, *Romámque* occupâſſet. Dum autem animo volveret cuinam Deorum res ſuas hoc in bello committeret,†huic cogitationi intentus in ipſo meridie caput cœlum verſus attollens vidit vexillum crucis, lucis inſtar, cui inſcriptum erat, *In hoc ſigno vinces*. Crucem ergò ex auro conflavit, quam in prœliis ſuis haſtæ ſummitati [impoſitum] ſuſtulit. Deinde cum *Romam* bello aggrederetur, prodiit contra ipſum *Maxentius*, qui in flumen incidens ſuffocatus eſt, urbémque cepit *Conſtantinus*. Hoc tempore *Romæ* baptizati ſunt è *Judæis* & Idololatris ultra duodecim hominum millia, præter mulieres & pueros. Poſtæc etiam *Helena* mater ipſius *Chriſtianiſmum* amplexa baptizata eſt, & religionis ergô *Hieroſolymam* profecta, crucem *Chriſti* ſummâ cum diligentiâ quæſivit, ibidémque Eccleſias *Chriſto* ſacras extrui juſſit. Crucem autem acceptam *Conſtantinopolim* attulit. Nec deſtitit Religio *Chriſtiana* ſe exerere & prævaleſcere, donec eam amplecterentur pleræq; earum quæ *Romanis* vicinæ erant gentes,è *Jallakiis*,*Sclavis*, *Borgianis*, *Ruſſis*, *Polonis*, *Armenis*,& *Georgiis*, nec non quotquot *Ægyptum* incolebant *Cophtitæ*, aliique, & Nigritæ omnigeni, ex *Æthiopibus*, *Nubiis*,cæteriſque; poſt quos etiam crediderunt varia *Turcarum* genera. Porrò, extruxit *Conſtantinus* Templum magnum *Conſtantinopoli*, quod *Agia Sophia*, i. e. Sapientiam Sanctam nominavit, nec non alterum nomine Apoſtolorum: Templum etiam in urbe *Baal-Bec*, cujus incolæ uxores habebant communes,adeo ut † nemini de ſtirpe ſua conſtaret; à quo[facto] ipſo prohibente abſtinuerunt. Struxit etiam *Antiochiæ* templum *Octogonum*, nomine B. Virginis. Eo tempore *Sapores Perſarum* Rex cum urbem *Niſibin* triginta dies obſediſſet, precibus S. *Jacobi* Epiſcopi ipſius, et S. *Ephraimi* ejuſdem diſcipuli irrito conatu ab ea receſſit, et inter redeundũ *Meſopotamiam* hoſtiliter vaſtavit. Accinxit ſe igitur *Conſtantinus* ad bellum ei inferendum, at cum *Nicomediam* perveniſſet, morte occupatus eſt,

Dy. VII.

Sapores R. *Perſiæ.*

Conſtantinopolis.

Maxentius.

p. 135.

Helena.

*Chriſtianiſmus vi*get.

BaalBec.

p.136.

Niſibis à *Sapore* obſeſſa, ac precibus liberata.

Conſtantinus moritur.

Dyn. VII anno *Alexandri* ſexcenteſimo quadrageſimo ſecundo, die Dominico, ante finitum *Aiyar* octavo, annos natus ſexaginta quinque. Interea dum morbo detineretur imperium ſuum tribus filiis ſuis diviſit: natu maximum, ipſi cognominē *Conſtantinum*, *Conſtantinopoli* præficiens; alterum nomine *Conſtantium*, *Ægypto*, *Syriæ*, *Meſopotamiæ*, & *Armeniæ*, minimum *Conſtantem Romæ* & *Hiſpaniæ*, illque quæ ininterjacent ad partem Occidentalem.

Conſtantinus moritur, imperio inter filios diviſo.

Sectio.

Arius hæreticus.

Hoc tempore exorſus eſt *Arius Hæreticus*. Hic cum Presbyter & Eccleſiaſtes eſſet *Alexandriæ*, die quodam quo convenirent homines aſcenſo, uti ſolebat, ſuggeſto ad concionandum, concionem ſuam orſus à verbis *Salomonis* f. *Davidis* ubi dicit, Dominus creavit me initio dierum ſuorum; ſæpius cœpit repetere, ipſum hoc dicto Verbum Dei indigitare, eſſēq; ipſum creatū, ſubſtantiâ ab eſſentia Dei diſtinctum: innui ſcil. eo intellectum, qui eſt effectum primum, idémque primum
p. 137. eorum quæ creavit Deus. † Imperator igitur literas ad omnes [ubique] Epiſcopos ſcripſit, Nihil (inquiens) mihi potius eſt, neque in oculis meis pulchrius timore Dei, ejuſque obſervantia; viſum eſt ergò mihi ut ad urbem *Niciam* ſine mora accedere ſtatuatis, ut de re ad religionem ſpectante, cujus veritatem aſſerere neceſſe eſt, inquiratis. Congregati ergo Epiſcopi trecenti octodecim illud viderunt ob quod *Arium* excommunicarunt, ipſum religionis [*Chriſtianæ*] fundamento contradicere reperientes; & ſententiâ ipſius reprobatâ, [ſymbolum] fidei celebre [illud] compoſuerunt, cujus veritatem ſubſcribunt omnes Chriſtianorum ſectæ in hunc uſque diem. Fuit autem eorum concilium anno ſexcenteſimo triceſimo ſexto *Alexandri*. Interfuit huic concilio Epiſcopus quidam, qui Novati ſententiam amplexus eſt: cui Imperator, Quare, inquit, plurium ſententiæ non annuis, de recipiendis iis qui peccata ſua deſerentes ad Deum converſi fuerint? Reſpondente Epiſcopo, Non ſupereſſe propitiationem illi, à quo peccatum aliquod grave commiſſum fuerit poſt fidem & baptiſmum; teſtimonio dicti *Pauli* Apoſtoli, ubi affirmat, *Fieri non poſſe ut qui guſtaverint verbum Dei, ſi ſe peccato polluerint, reſipiſcentiâ denuo mundentur*: dixit Imperator, illum ſubſannans, ſi res ita ſe habuerit, ut tu autumas, ſcalam tibi erigas qua ſolus in cœlum aſcendas. Aſſurgentibus etiam Epiſcopis quibuſdam qui libellum

Concilium Nicænum.

Heb. 6. 4, 5, 6.

Imperatori

Imperatori offerrent, in quo accuſatio contra Epiſcopos quoſdam inſtituebatur, Imperator illo perlecto comburi juſſit; dicens, Si in Sacerdotum aliquo culpam invenero, purpura meâ ipſam obtexero. Dy. VII.

† *Conſtantinus, Conſtantius*, & *Conſtans*. Imperârunt annos triginta quinque. Tum *Conſtantinus Nicomediam* profectus corpus Patris acceptum condivit, atque arcæ aureæ incluſum *Conſtantinopolim* advexit, ubi ipſum in Templo Apoſtolorum poſuit. Hoc anno aſcendit *Sapores Perſarum* Rex oppugnatum *Niſibin*, audito mortuum eſſe *Conſtantinum* victorem; at cum ipſam triginta dies obſediſſet ab ipſa re infectâ in regnum ſuum rediit, quod factum precibus Sancti *Mar Ephraim*: Deus enim precibus ipſius annuens in exercitum *Perſarum* cimices & culices miſit, qui *Elephantos* & equos eorum in fugam dederunt. Deinde *Sapores Chriſtianos* qui in ipſius poteſtate fuerunt graviter perſecutus eſt. p. 138. *Sapores à Niſibi S. Ephraimi* precibus ſecundò pulſus, *Chriſtianos* perſequitur.

Hoc anno obiit S. *Jacobus* Epiſcopus Niſibenſis in ejus locum ſuffecto *Babawaiho*. Eodem tempore celebris fuit ſapiens *Perſa*, qui libros multos compoſuit ad confirmandum religionem *Chriſtianam*, & infirmandas opiniones Magorum. Anno ſexto imperii iſtorum acciderunt *Antiochiæ* tremores, & Terræ-motus multi, nec deſiit contremere terra integro [fere] anno: ita tamen ut nihil perierit. Deinde *Conſtantinus*, *Conſtantinopolis* Dominus, frater natu maximus, occidit in prælio quod commiſſum eſt inter ipſum & fratrem ipſius minorem, *Conſtantem Romæ* Dominum, duobus relictis filiis *Gallo* & *Juliano*. Tum *Conſtantius* fratrum medius, *Ægypti* & *Syriæ* Dominus, *Gallum* imperatorem † *Conſtantinopolitanum* loco patris ſui conſtituit: qui cum in Patruum ſuum rebellaret, ille miſſo adverſus ipſum exercitu ipſum interemit, fratre *Juliano* in locum ipſius ſuffecto. Nec multo poſt occiſus eſt *Conſtans Romæ* Dominus, mortuúſque eſt etiam *Conſtantius Ægypti* & *Syriæ* Dominus; & univerſas ditiones occupavit *Julianus* ſolus. *Perſa* pro *Chriſtiana* relig. in Magos ſcribit. *Terræ motus Antiochiæ.* *Gallus.* p. 139. *Julianus.*

Julianus Cæſar. Imperavit annos duos poſt mortem patruorum ſuorum. Appellatus eſt *Parabates*, i. e. tranſgreſſor, quòd *Chriſtianiſmi* jugo cervice ſuâ excuſſo Idola coluerit: quo factum, ut *Ethnicis* in *Chriſtianos* inſilientibus, magna inter ipſos contentio acciderit *Alexandriæ*, occiderintque ex utraque parte quamplurimi. Deinde

Julianus

Dy. VII. *Julianus* vetuit *Chriſtianos* quibuſvis Philoſophorum libris operam dare: vaſáque Eccleſiarum & Monaſteriorum ſurripuit; & *Chriſtianos* qui ipſi in comedendis Idolorum ſacrificiis morem gerere noluerunt facultatibus ſpoliavit, multóſque ex ipſis perdidit. Tum bellum *Perſis* inferre ſtatuens ad *Apollonium* ſciolum, Idoli ſacrificulum, acceſſit, ut ab ipſo ediſceret num proſpere ſucceſſurum eſſet illi bellum, necne: qui cum ipſi reſponderet, victurum ipſum hoſtes ad fluvium *Tigrim*, eo elatus eſt atque exultavit valdè *Julianus*; collectíſque copiis in *Perſas* profectus eſt. At ubi *Harranum* pervenerat, cum eâ egreſſurus caput flecteret, Deos *Harranenſium* adorans, decidit

Chriſtianis infenſus.

p. 140. capite ipſius diadema, lapſúſque eſt qui † illi ſuberat equus. Dixit igitur ipſi Idolorum ſacrificulus, *Chriſtiani* qui tecum ſunt horum tibi infortuniorum cauſa ſunt; eo ipſo die igitur ultra viginti virorum millia ex ipſis removit, perrexitque donec *Al Madayen* perveniret: ubi inito inter ipſum & *Perſas* prælio, dum inter militum ſuorum ordines circumiret, eos ad pugnam incitans, *Perſa* quidam ſagittâ ipſum percuſſit, quæ latus ipſius trajecit, adeo ut equo decideret. Interea autem dum cruciaretur, ecce quantum manibus capere potuit de ſanguine ſuo prehenſum in aëre cœlum verſus ſpargens, Viciſti me (inquit) ô fili *Mariæ*; hæreditare ergò una cum regno cœli, regnum etiam terræ. Et in urbem *Tarſum* delatus, ibi ſepultus eſt.

impiè moritur.

Sectio.

Themiſtius.

Fuit *Juliano* iſti *Scriba* nomine *Themiſtius*, Philoſophus ſeculo ſuo celebris, qui multos *Ariſtotelis* libros enarravit; librúmque *Juliano* compoſuit de regimine & gubernatione regnorum, nec non Epiſtolam quæ abſtinendum probat à perſecutione *Chriſtianorum*; in qua ait Deo omnipotenti gratum eſſe, ut diverſimodè colatur, eſſéque Philoſophos diviſos in trecentas ſectas: perſuaſerúntque ipſi verba ejus ut à noxam iis inferendo abſtineret, adeo ut [ab eo] deſiſteret. E Philoſophis etiam qui prope hæc tempora floruerunt, fuit *Nicolaus* Philoſophiæ ſcientia præcellens. E libris ab ipſo compoſitis eſt liber de ſumma Philoſophiæ *Ariſtotelicæ*, cujus apud nos eſt exemplar *Syriacum* ex verſione *Honain Ebn* † *Iſaac*; nec non

Nicolaus Philoſophus.

p. 141. liber de Plantis, et liber Reſponſionis ad illos qui rem unam eſſe ſtatuunt intellectum et intelligibilia. Inquit *Ebn Batlan*, *Laodiceam*

habuit

habuit patriam, atque in ea natus eſt. Ex iis etiam *Dorotheus* Mathematicus, ſcientiæ Sphæricæ, & judiciorum Aſtrologicorum peritiâ inſignis: libri ipſius hoc in genere doctis noti, ſunt de Nativitatibus, & Circulis. Ex iis etiam *Diophantes*; cujus liber A, B, quem Algebram vocat, celebris eſt, in quem ſi immiſerit ſe Lector, Oceanum hoc in genere reperiet. Dy. VII. Dorotheus *Mathemat.* Diophantes.

Jovinianus Cæſar. Occiſo *Juliano* Apoſtatâ manſit exercitus *Romanorum* Imperatore deſtitutus; elegerunt ergo exercitûs ipſius præfectum *Jovinianum*, fidelem, conſilio *Saporis* Regis Perſarum. Ille autem recuſavit, dicens, Ego *Chriſtianus* ſum, nolo imperare Idololatris: indicârunt igitur illi ſe etiam *Chriſtianos* eſſe, licèt metu Apoſtatæ religionem ſuam diſſimulâſſent. Prolatâ ergò è Gazophylacio cruce, eam ipſis vexillum in caſtris ſtatuit. Factâque inter ipſos & *Perſas* pace, deduxit ipſum *Sapores Niſibin*; cui ipſam dono dedit, tranſlatis qui in eâ erant *Romanis Amidam*: atque ex eo tempore *Niſibis Perſis* ceſſit. Deinde mortuus eſt *Jovinianus*, cùm anno uno imperâſſet. Jovianus. Perſis *cedit* Niſibis.

V*alentianus Cæſar.* Annos octodecim imperavit, & fratrem ſuum *Valentem* Orienti præfecit. Prodiit autem contra *Valentem Conſtantinopoli* rebellis quidam nomine *Procrinus*, cujus in poteſtatem redacti pedes duabus arboribus propriùs admotis alligari juſſit, inter quas diſcerptus eſt. Porro cecidit *Conſtantinopoli* grando lapillorum inſtar, acciderúntque tremores, & terræ motus, & hiatus pluribus locis; abſorpta eſt etiam urbs *Nicia*. Prodierunt tunc quidam *Moſalliani* appellati, qui dixerunt, ſiquis, qui duodecim annos oraverit & jejunaverit, juſſerit montem de loco ſuo transferri, illum tranſlatum iri, uti in Evangelio ſancto habetur. Cúmque hoc ſpatio cultui ſe dediſſet eorũ aliquis, ac prodiens diceret monti, Te jubeo loco tuo transferas; ſi non transferretur, acceptum iri cultum ſuum deſperans, iterum edebat & bibebat & turpia patrabat. Anno V*alentiani* decimo tertio, ipſe legem tranſgreſſus mulierẽ quandam formâ præſtantem duxit, vivâ adhuc conjuge ſuâ legitimâ; permiſitque viris binas uxores (ſi vellent) ducere: eodem anno mortuus eſt. Valentinianus. Procrinus [Procopius] *rebellis diſcerptus.* p. 142 Moſalliani Hæretici. *Bigamia à* Valentiniano *permiſſa.*

V*alens Cæſar.* Mortuo fratre ſolus imperium tenuit. Expeditionem in *Perſas* paravit, dúmque illis bellum inferret, in vicum quendam vicinum cum quibuſdam è comitibus ſuis receſſit; cùm

Dy. VII. autem hoſtibus nunciatum eſſet ibi ipſum eſſe, vicum cingentes ignem in ipſum conjecerunt, quo crematus eſt *Valens*, unà cum ſociis ſuis qui cum ipſo erant, poſtquam imperâſſet † duobus poſt fratrem ſuum annis. p. 143.

Gratianus Cæſar, qui filius *Valentiani* fuit. Imperavit annum unum. Hoc anno mortuus eſt *Sapores Perſarum* Rex, poſtquam ſeptuaginta annos regnaſſet; poſt quem regnavit *Ardſhir* frater ipſius quatuor annos. Porro *Gratianus* ſibi in imperii conſortium quendam nomine *Theodoſium* aſſumpſit. Hic, cùm Ethnicus fuiſſet, in *Chriſtum* credidit & baptizatus eſt. Mortuúſque eſt *Gratianus*. *Sapores moritur. Ardſhir.*

Theodoſius Cæſar Magnus. Annos ſeptendecim imperavit, juſſítque unumquémque religioni ſuæ adhærere. Anno quinto prodiit *Romæ* rebellis quidam nomine *Maximus*, qui à copiis à *Theodoſio* contra ipſum miſſis, occiſus eſt. Anno ſexto natus eſt ipſi filius, cui nomen *Honorium* indidit. Eodem anno apparuit in cœlo ſignum columnæ igneæ, quæ ad menſem duravit: indè contigerunt tenebræ craſſæ in ipſo meridie, menſe *Adâr*. Deinde morbo correptus *Theodoſius* miſit accerſitum *Honorium* filium ſuum, eúmque inauguratum in Occidentem miſit. *Arcadium* etiam filium ſuum alterum inauguratum in Orientem miſit: mortuúſque eſt annos natus ſexaginta. Maximus. Honorius.

Arcadius Cæſar. Imperavit annos tredecim. Hoc anno creatus eſt *Johannes Chryſoſtomus* Patriarcha *Conſtantinopolitanus*, et Evangelia interpretatus eſt, annos natus viginti octo. † Hic Sacerdotes à multis rebus illicitis cohibuit, quam ob rem ipſi invidentes occaſionem contra ipſum quærebant. Prohibuit etiam Imperatricem *Eudoxiam Arcadii* conjugem vineam viduæ cujuſdã eripere, & quòd non auſcultaret, in eam concione quâdã ſuâ invectus, ipſam *Jezebeli Ababi* Regis *Judæ* uxori aſſimilavit, quæ etiam vineam viduæ eripuit. Illa ergo die quodam profecta, aſſumpſit ſecum viginti novem Epiſcopos, ex iis qui *Johanni Chryſoſtomo* inimici erant, qui in urbe *Chalcedone* congregati ipſum excommunicatum de gradu dejecerunt; hoc prætextu quod non ceſſaret legere ſcripta *Origenis* Hæretici. Ob quod commoti populus *Conſtantinopolitanus* Palatium Imperatoris incendere ſtatuerunt. Metuens igitur illos Imperator, miſit ad Johannem *Chryſoſtomum*, ipſúmque dignitati ſuæ reſtituit. Ille *Johannes Chryſoſtomus.* p. 144.

autem

Dy. VII.

autem reverſus ſtatuam Imperatricis, quæ juxta Eccleſiam fuit, ſuſtulit; ac die quodam concione habitâ, ipſam *Herodiadem* appellavit, viz. Reginam quæ *Johannem* Baptiſtam *Zachariæ* filium interfecit. Illa igitur graviter irata *Epiphanium* inſulæ *Cypri* Epiſcopum, alióſque Epiſcopos accerſitos *Conſtantinopoli* convocavit, qui ipſum denuo excommunicatum expulerunt. Factum eſt hoc anno *octavo *Arcadii*. Relegatus autem fuit in inſulam quandam maris *Pontici*, ubi diem obiit annos natus quadraginta octo. Ortæque ſunt lites inter *Romanos* & *Ægyptios* ob oſſa *Johannis Chryſoſtomi*, donec ea, poſt triginta tres † annos à morte ipſius, allata *Conſtantinopoli* ſepelirent, noménque ejus in librum vitæ referrent, unà cum reliquis Patribus ſanctis. Anno quinto *Arcadii* in *Perſas* regnavit *Yazdejird Saporis* filius annos viginti unum. Deinde mortuus eſt *Arcadius* annos natus triginta, relicto filio *Theodoſio* octenni.

*al. ſecundo.

p. 145.

Yazdejird R. Perſ.

Theodoſius Cæſar Junior. Annos quadraginta duos imperavit. Hoc tempore magnus fuit *Chriſtianorum* numerus in regno *Perſarum*, & valdè propagatus eſt *Chriſtianiſmus* operâ *Marutha* Epiſcopi *Miyapharekinenſis*, qui à *Theodoſio* juniore ad *Perſas* miſſus eſt. Deinde mortuo *Yazdejirdo Perſarum* Rege regnavit poſt ipſum *Warharanes* ipſius filius, qui *Chriſtianos* perſecutus eſt. Commiſſúmque eſt inter *Romanos* & *Perſas* prælium, in quo magna ex utraque parte hominum multitudo cæſi ſunt, *Perſæ* verò in fugam verſi, & ſublata eſt à *Chriſtianis* perſecutio. Porro anno *Theodoſii* junioris decimo innotuit *Symeon Stylites Antiochiæ*, qui ſigna & miracula multa edidit. Fuerunt etiam hoc tempore è doctis *Cyrillus* Patriarcha *Alexandrinus*, & *Neſtorius* Patriarcha *Conſtantinopolitanus*, qui aſſeruit unitatem voluntatis, abſque unitate ipſius Verbi; ideóque de gradu dejectus eſt. Necnon *Mar Iſaac*, diſcipulus *Mar Ephraimi*, ſermonum rythmicorum autor. Atque hoc tempore experrecti ſunt, † qui in ſpelunca dormierunt, à ſomno ſuo, in quem inciderunt tempore *Decii*, poſt annos ferè centum & quadraginta. Profectúſque eſt *Theodoſius* Imp. unà cum Epiſcopis, Presbyteris, & Patriarchis, qui ipſos conſpexerunt atque allocuti ſunt: quibus reverſis, mortui ſunt illi eodē loco. Contigit hoc anno *Conſtantinopoli* terræ motus gravis, adeò ut extra urbem fugeret populus univerſus, corruerúntque eo loca multa. Anno *Theodoſii* triceſimo tertio mortuus eſt *Warharanes*

Marutha Epiſc. Miyapharekin.

Warharanes R. Perſ. Chriſtianos perſequitur.

Symeon Stylites.

Cyrillus Alexand.

Neſtorius.

Iſaac Syrus.

p. 146.

Speluncæ ſocii i.e. ſeptem dormientes.

Dyn.VII *Perſarum* Rex, regnavitque poſt ipſum *Yazdejerd* annos octo. Hoc
Yazdejird R.Perſ. tempore *Ibiba* Epiſcopus *Rohenſis* die quodam concionem habuit, in quâ dixit, Non invideo *Chriſto* Deitatem ſuam, ſiquidem in omni quod in ipſo fuit, ego illi ſimilis ſum. Excommunicatus igitur
Ibiba Blaſphemus. ſede ſuâ pulſus eſt. Porrò anno *Theodoſii* quadrageſimo primo re-
Caput Joh. Baptiſtæ. pertum eſt caput *Johannis* Baptiſtæ *Hemeſa*. Obiit autem *Theodoſius* annos natus quadraginta.

Marcianus Cæſar. Annos ſeptem imperavit: duxitque uxorem
Pulcheria. *Pulichriam Theodoſii* Junioris ſororem, quæ Monacha fuit; licitum ipſi matrimonium pronuntiantibus quibuſdam ex Epiſcopis hypocriticis, cùm antea ſtupri cum ipſo patrati ſuſpecta eſſet. Anno *Mar-*
Concilium Chalcedonenſe. *ciani* ſecundo convenerunt in urbe *Chalcedone* ſexcenti triginta Epiſcopi, qui *Dioſcorum* Patriarcham *Alexandrinum* excommunicârunt,
Dioſcorus excommunicatus. adſtruentes duas naturas & perſonam † unam ſecundùm illud quod amplectuntur *Romani*, & *Franci*. Cùmque imperâſſet *Marcianus*
† p.147. ſeptem annos, mortuus eſt, annos habens ſexaginta quinque.

Leo Cæſar. Annos octodecim imperavit. Sub initium imperii ipſius
Phiruz R. Perſarum. regnavit in *Perſas Phiruz Yazdejirdi* filius annos viginti ſeptẽ. Porro hoc anno quo imperium obtinuit *Leo*, qui annus eſt *Alexandri* octin-
Terræ motus Antiochiæ. genteſimus ſeptuageſimus nonus, contigit terræ motus ingens in urbe *Antiochia*, quo in terram ſubſiderunt loca multa. Anno ipſius
Eclipſis Solis. nono defecit Sol adeò ut interdiu apparerent ſtellæ; ac elapſo anno contigit in Oriente fames gravis, & Locuſtarum copia: deinde poſt
Fames gravis. annum *Perſæ Amidam* aggreſſi, ipſam obſederunt, ac vaſtârunt.
Locuſta. Cùm autem ægrotaret *Leo*, *Leontium* nepotem ſuum ex filia *Cæſarem* renuntiavit, annos natum ſex.

Leontius Cæſar. Imperavit annum unum; nempe quòd cùm puerulus eſſet, decepit ipſum mater ipſius, dicens ipſi, Cùm acceſſerit *Zeno* Pater tuus ad miniſterium exhibendum, oportet te ipſi honorem deferre, tecumque unà in ſolio collocare, diademate tuo capiti ipſius impoſito. Faciente igitur puero prout ipſi dixerat mater ipſius, ſedit unà cum ipſo in ſolio *Zeno*. Paucis autem elapſis diebus puer morbo contracto mortuus eſt, ſuſpectos habentibus hominibus parentes ipſius, illos ſc. ipſi mortem conciliâſſe, quò ſoli imperarent.

Zeno Cæſar. Annos quindecim imperavit. Sub finem dierum ipſius

ipſius, † rebelles facti *Samaritani Neapoli*, Regem ſibi conſtituerunt, qui magnam *Chriſtianorum* multitudinem trucidavit: contra quem copias expediens *Zeno* Rebellem *Samaritanum* occidit. Tum morbo correptus mortuus eſt *Zeno*, annos habens ſexaginta unum. Dy. VII. p. 148. Samaritani *rebelles* Chriſtianos *trucidant.*

Anaſtaſius Cæſar. Annos viginti ſeptem imperavit. Sub initium imperii ſui multos è pueris ludo literario operam dantibus occidit, quòd ipſum ſubſannarent. Anno ipſius tertio condita eſt *Dara*, quæ ſupra *Niſibin* [ſita.] Deinde voluit *Anaſtaſius* in Eccleſia *uſurpari illud quod dicunt in orationibus ſuis fideles, *Tu enim pro nobis crucifixus es.* Commoti ergo totus populus *Conſtantinopolitanus* lapides corripuerunt, quos in ipſum jacerent, quo ipſorum facto territus, & ab illis metuens, diademate de capite depoſito, Ego (inquit) mandato veſtro obſecuturus ſum in quocunque volueritis. Cohibuit ergo ſe ab eo populus. Anno ipſius undecimo magna accidit in regionibus *Romanorum* fames, multæque apparuerunt locuſtæ, quæ totum ferè frumentum abſumpſerunt; de qua re compoſuit *Jacobus Sarujienſis* ſermones. Hoc tempore innotuit *Severus* Patriarcha *Antiochenus*, qui libros multos compoſuit ad adſtruendam ſcientiam de naturâ unâ è naturis duabus divinâ & humanâ, ſine mixtione, confuſione, aut corruptione; verùm ita ut eo modo quo fuerunt manerent; ſicut natura hominis duabus naturis animæ et corporis conſtat, et corpus † duabus naturis materiæ et formæ; ita ut nec anima in corpus mutetur, nec materia in formam, vel è contrà. Dara *condita.* * al. ex. *tolli.* *Fames gravis.* Jacobus Sarujienſis. Severus *Patriarcha* Antiochiæ. p. 149.

Juſtinianus Cæſar. Annos novem imperavit, ortu *Romanus* fuit. Hic Eccleſias omnes reconciliavit, omnéſque à præcedentibus Imperatoribus pulſos reſtituit. Anno imperii ejus ſeptimo pugnam commiſerunt *Romani* et *Perſæ* ad *Euphratis* ripam, ſubmerſique ſunt è *Romanis* multi. Hoc anno cecidit nix multa, et glacies, quæ arbores pleráſque cum vineis perdidit. Anno ſequenti pluviæ raræ erant, *exuſtæque ſunt fruges, et defecit in fontibus aqua, ſecutuſque eſt calor vehemens, et peſtilentia gravis, quæ ſex annos duravit. Eodem anno miſit *Juſtinianus* *legatū ad *Mondarum Arabum* Regem, qui pacem cum ipſo faceret; quòd ille *Romanis* bellum inferens vaſtaret et captivos abduceret. Litis autem inter *Arabes* et *Romanos* cauſa fuit, quòd *Juſtinianus* Imperator perſequeretur Patres, qui unam naturam aſſererent, cùm *Arabes Chriſtiani* tunc temporis non aliam Juſtinus. *Prælium cum* Perſis. *al. *pauca.* *Peſtis gravis.* *al. ex. *quoſdam.* *Legatio ad* R. Arabum Mundarum. Arabes *Chriſtiani.*

 quàm

Dy. VII. quàm *Jacobitarum* confeſſionem amplecterentur. Hoc tempore *Coſra Perſarum* Rex urbem *Roham* oppugnavit, magnámque hominum multitudinem trucidavit. Apparuit etiam Cometa, qui quadraginta noctes permanſit. Anno imperii ſui nono conſortem ſibi imperii fecit *Juſtinianum* juniorem, ſororis ſuæ filium, et poſt três menſes mortuus eſt.

Perſæ Roham oppugnant. *Cometa.*

p.150 *Juſtinianus Cæſar* Junior. Annos triginta octo imperavit. †Hic omnes Epiſcopos *Severi* ſectatores, qui unam naturam aſſerebant, *Conſtantinopolin* convenire juſſit; ibíque congregatos multis admonuit, ut amplecterentur ſententiam Concilii *Chalcedonenſis*, quâ aſſerunt duas naturas & perſonam unam: cúmque dicto ipſius non auſcultarent, illos ad ſedes ſuas remiſit. Anno ipſius nono deliquium lucis paſſus eſt Sol, quod annum integrũ & duos amplius menſes duravit, adeò ut parum admodum de luce ipſius appareret: dixerúntque homines Soli aliquid accidiſſe, quod nunquam ab eo recederet. Hoc anno apparuerunt Locuſtæ quamplurimæ per totam ferè terram: fuítque hyems valdè frigida nive multâ, & periit in ipſa magna hominum multitudo. Anno ſequente apparuit in cœlo ſignum mirum, remiſſúſque eſt toto anno calor Solis, adeò ut in ipſo non maturuerint fructus. Hoc tempore claruit *Sergius Raſainenſis* Philoſophus, qui libros è lingua *Græca* in *Syriacam* tranſtulit, alióſque compoſuit; *Severi* ſectam amplexus eſt. Anno *Juſtiniani* decimo quarto, *Coſra Kobadis* filius *Antiochiam* aggreſſus ipſam expugnavit, ejúſque incolas captivos *Babelem* abduxit; ibíque urbem ipſis extruens *Antiochiam* nominavit, quæ nunc temporis *AlMahuza* nova appellatur. *Apamiam* etiam & *Rakkam*, & *Daram*, & *Halebum* cepit; dum detenti eſſent *Romani Sclavis*, qui *Romæ* contermini erant. A quibus oppugnandis ubi ceſſâſſent, in *Perſas* reverſi ſunt, duravítque † inter ipſos bellum duos annos. Porrò accidit in Oriente fames valida & peſtilentia gravis in boves, adeò ut homines terras ſuas Aſinorum & Camelorum [operâ] ararent. Anno viceſimo octavo *Juſtiniani* pacem inierunt *Romani* & *Perſæ*. Anno triceſimo quinto [imperii] ſui ad omnes [ubique] Epiſcopos ſcripſit, ut feſtum Natalis celebrarent viceſimo quinto *Canuni* prioris, & Epiphaniam ſexto *Canuni* poſterioris; dictóque ejus paruerunt, exceptis *Armenis:* illi ſiquidem morem priorem retinuerunt, quo utrúmque feſtum

Solis deliquium mirum.

Locuſtæ, & alia portenta.

Sergius Philoſophus.

Antiochia à Perſis expugnata, urbeſq; alia.

p.151. *Fames, & peſtis boum in Oriente.*

Armeni feſtum Natalis & Epiphaniam ſimul celebrant.

feſtum eodem die celebrant. Hoc tempore prodiit *Julianus*, qui aſſeruit corpus Chriſti increatum eſſe, ſubſtantiæ tenuis ſpiritualis; néque reverâ crucifixum aut mortuum fuiſſe, ſed ea omnia Phantaſmata fuiſſe: interea tamen unam naturam aſſerebat. Dy. VII *Julianus Hæres.*

Juſtinianus Cæſar tertius. Annos tredecim imperavit: antecedentis ex ſorore nepos fuit. Anno imperii ipſius ſecundo, apparuit in cœlo ignis flammans juxta polum Arcticum, qui annum integrum permanſit; obtexeruntque tenebræ mundum ab horâ diei nonâ noctem uſque, adeò ut nemo quicquam videret, deciditque ex aere quiddam † pulveri minuto & cineri ſimile: annóque ipſius tertio defecerunt pluviæ, factáque eſt hyems inſtar æſtatis; accidítque terræ motus validus & peſtilentia gravis. Anno ipſius quarto oppugnavit *Coſra Daram*, eámque ſex menſibus obſeſſam cepit. *Juſtinianus* dum bello *Perſis* inferendo ſe parat, in morbum incidit, quo cum perturbaretur ipſius intellectus, omiſſum eſt bellum: deinde adhibitis medicamentis ſanatus, ſucceſſorem deſignauit *Græcum* quendam nomine *Tiberium* è nobilibus ſuis, eúmque poſt ſe Imperatorem conſtituit. *Prodigia.* p. 152. *Terræ motus & peſtis.*

Dynaſtia octava ab Imperatoribus *Francorum* ad Imperatores *Græcorum* Chriſtianos tranſlata. Dy. VIII.

A tempore *Auguſti Cæſaris* donec imperaret *Tiberius Cæſar*, ſpatio circiter annorum ſexcentorū, fuerunt Imperatores *Conſtantinopolitani* Patricii, & præcipua exercitus pars *Romani*, i.e. *Franci*; extra quod Conſiliarii, Scribæ, & populus, omnes *Græci* fuerunt; deinde regnum etiam *Græcanicum* factum eſt: cujus cauſa fuit, quòd *Juſtinianus* ultimus, cùm morbo gravi cruciaretur, & de vitâ deſperaret, neminem è domeſticis ſuis aut neceſſitudine conjunctis vidit, qui idoneus eſſet Imperio moderando, præter Conſiliarium ſuum *Tiberium*, qui vir *Græcus* erat. Illum igitur *Cæſarem* renuntiavit, diademate ipſi in manus tradito: atque ab eo tempore † fuit Imperium *Conſtantinopolis Græcanicum*, donec ipſam recuperarent *Franci* anno *Alexandri* milleſimo quingenteſimo decimo quinto, *Hejræ* ſexcenteſimo. Deinde temporibus noſtris eam ceperunt *Græci*, anno *Alexandri*

Dyn. VII *xandri* milleſimo quingenteſimo ſexageſimo octavo, qui *Hej'ra* eſt ſexcenteſimus quinquageſimus quintus.

Perſæ Raſainum oppugnantes à Romanis vincuntur.

Tiberius Cæſar. Annos quatuor imperavit. *Perſis Raſainum* oppugnantibus contra ipſos miſit *Tiberius* Patriciorum ſuorum præcipuum, nomine *Mauricium*, qui illis ibi occurrens ipſos fugavit. Deinde *Tiberius*, *Mauricio* cum copiis ſuis ſe adjungens, in *Perſas* irruens eorum plus ſeptuaginta millibus captivos abduxit, quos in inſula *Cypro* collocavit. Contigit hoc anno terræ motus magnus.

Terræ motus aliiq; caſus.

Cecidit etiam in æſtate magna pluviæ copia, & grando vehemens, & obtenebratus eſt aer: apparuerúntque Locuſtæ multæ, quæ fruges omnes, vitéſque, & olera depaſtæ ſunt. Eo etiam accidit peſtilentia gravis: repertíque quidam qui Idola colerent, interfecti ſunt.*

Peſtis gravis.

Porro anno *Tiberii* quarto filiam ſuam *Mauricio* Duci ſuo ſummo nuptum dedit: Eumque teſtamenti ſui curatorem, & in imperio ſucceſſorem declarans, mortuus eſt.

Mauricius Cæſar. Annos viginti imperavit. Probæ fuit converſationis, in rebus adminiſtrandis mitis, *Eleemoſynas* multùm exercens. Singulis annis pauperibus & egenis cibũ ſexagies paravit, ipſéq; cum

p. 154. uxore ſua omiſſo imperio adſiſtens illis inſervire, †cibumq; & potum porrigere ſolitus eſt. Anno *Mauricii* quarto accidit *Conſtantinopoli* peſtilentia gravis, quâ perierunt ex incolis ejus ultra quadringenta hominum millia. Anno ejuſdem octavo irruentes *Perſæ* in *Hormizdam* Regem ſuum, ipſi oculos eruerunt, deinde interfecerunt, ſibiq; Regem præfecerunt *Bahramum Marzabanum*, [i. e. Ducem.] Fuit autem *Hormizdæ* filius juvenis nomine *Ceſra*, * idem qui *Anuſherwan* Juſtus audit. Hic mendici perſonam indutus regnum *Perſiæ* pertranſiit, donec *Niſibin* perveniret, ac *Roham* abiit, indéque *Menbajum*; atq; ad *Mauritium* literas dedit, quarum hoc exemplar eſt: "Patri beato, & Domino honorando *Mauritio Græcorum* Imperatori, à "*Ceſra* filio *Hormizdæ*, ipſius filio, ſalutem. His præmiſſis, Imperatorem certiorem facio *Bahramum*, & qui cum eo ſunt è ſervis patris "mei, menſuram ſuam ignorantes, atque obliti ſe ſervos eſſe, méque "ipſorum Dominum & beneficia patrum meorum erga ipſos negan-"tes, in me conſpiráſſe meq; interficere voluiſſe; ſtatui ergò ad tui "ſimilem confugere, & bonitatis tuæ patrocinio me committere, "tibique me ſubjicere. Siquidem ſubjici Regi tui ſimili, etſi hoſtis

Peſtilentia Conſtantinopoli.

Hormizda R. Perſiæ luminibus privatus & occiſus.

*al. ex *fil.* Hormizdæ, *fil.* Anuſherwani.

Coſroïs ad Mauritium *Epiſtola.*

“ſtis fuerit, leviuseſt quàm incidere in manus ſervorum rebellium: Dy.VIII.
“ & ut moriar manu Regum melius, & minus probroſum, quàm ut
“ manu ſervorum mihi interatur mors. Ad te ergo confugi, fretus
“ bonitate tuâ, ſperánſque te mei ſimilis miſerturum, mihíque opem
“ laturum copiis tuis, ut earum ope hoſti bellum inferre valeam:
“ futurúſque ſum tibi filius obſequens, obediens, volente Deo ex- p. 155.
celſo. † *Mauricius* perlectis *Ceſræ* filii *Hormizdæ* literis, ipſius votis
annuere ſtatuit, quod ad ipſum confugiſſet: ipſum ergò viginti [ho-
minum] millibus inſtruxit, & quod ad nummos quadraginta auri ta-
lenta ipſi miſit, ſcriptis ad ipſum literis, quarum hoc eſt exemplar.
“ A *Mauricio* ſervo *Jeſu Chriſti* ad *Ceſram* Regem *Perſarum*, fi- *Mauricii*
“ lium & fratrem meum, ſalutem. His præmiſſis; Literas tuas perlegi, *reſponſum.*
“ & intellexi quid in ipſis retuliſti de facto ſervorum qui in te
“ rebellârunt, quódque beneficia patrum & progenitorum tuorum
“ vili penderint, & adverſus te prodeuntes regno tuo te expulerint;
“ ſubiítq; indè mihi illud quod me ad miſericordiam erga te flexit, &
“ ut opem tibi in eo quod poſtulas feram. Quod autẽ dixiſti, Sub alis
“ Regis vel inimici patrocinium quærere, & ad ipſius umbram confu-
“ gere ſatius eſſe, quã in manus ſervorũ rebellium incidere, mortémq;
“ manu Regum morte à ſervis illatâ potiorem eſſe, téque præſtan-
“ tiori conditione prælatâ à nobis hæc petiiſſe; dictis tuis fidem habe-
“ mus, verba tua accepta habemus, ſpem tuam ratam facimus, votis
“ annuimus, negotium tuum præſtamus, conatum tuum laudamus,
“ & pro bonâ tuâ de nobis opinione gratias agimus: miſimúſque
“ tibi quas petiiſti copias & pecunias, téque mihi filium conſtituo,
“ pater tibi futurus. Accipe ergo pecunias tibi indè benedictionem
“ captans, copias etiam, & cum iis proficiſcaris benedicente & auxi-
“ liante Domino: néque accidat tibi tædium aut impatientia, verùm
“ accinge te adverſus hoſtes, nec † officio tuo deſis, quod de gradu p. 156.
“ tuo deſcenderis, & dignitate tuâ depoſitus ſis; ſiquidem ſpero
“ Deum, victoriâ tibi in hoſtem conceſſâ, ipſum ſub ſcabello pedum
“ tuorum proſtraturũ, dolúmq; ejus in jugulum proprium converſu-
“ rum, téque gradui tuo reſtiturum; * Deum Excelſum [hæc præſti-
“ turum] confiſus. Cùm igitur ad *Ceſram* perveniſſet exercitus, et * al. *Si vo-*
nummos accepiſſet, perlectiſque *Mauricii* literis animos ſumpſiſſet, *luerit Deus*
cum *Romanorum* copiis adverſus *Bahramum* profectus, ipſi inter *Ma-* *Excelſus.*

Dy. VIII.

dajenam & *Waſeta* occurrit; & *Bahramo* in fugam dato, comites ipſius omnes interfecit, ipſiúſque exercitus ſpoliandos dedit: atque ita in regnum ſuum reverſus in ipſo ſedit, omnibus ipſi fidelitatem præſtantibus. Convocatóſque *Romanos*, ac præmiis largis affectos ad Dominum ſuum remiſit; & *Mauricio* munerum & pecuniarum, duplo quantum ab eo acceperat, remiſit: *Romanis* etiam *Daram* & *Miyapharekinum* reſtituit; duóque *Chriſtianis* templa *Miyapharekini* extruxit, alterum nomini B. Virginis, alterum nomini *Mar Sergii* Martyris dicatum. Anno *Mauricii* decimo ſexto vehemens cecidit pluvia, quâ obrutæ ſunt urbes quamplurimæ, unà cum incolis, jumentis & pecoribus. Quod autem *Mauricius* poſt initum cum *Perſis* fœdus militum ſtipendia minuiſſet, *Romanorum* primarii in urbe *Heraclea* convenientes loco ejus Imperatorem conſtituere voluerunt *Petrum Mauricii* fratrem, qui ab ipſis fugâ ſe ſubducens *Conſtantinopolin* adiit. Fugit etiam *Mauricius Chalcedonem*, ubi *Romani* ipſum aſſecuti ſunt, veſtibúſque tritis pauperum & mendicorum
p. 157. more indutum reperientes interfecerunt; præfecto † ſibi in Imperatorem è Patriciis quodam nomine *Phoca*.

Coſroes Perſ. R. Daram & Miyapharekinum Romanis *reſtituit, in hac duo templa* Chriſtianis *ædificat.*

Phocas Cæſar. Imperavit annos octo. Non erat hic è familiâ Imperatoriâ. Ubi autem ad *Ceſram Hormozi* filium *Perſarum* Regem de cæde *Mauricii* fama pervenit, ille reſciſſo fœdere *Daram* oppugnatam cepit, *Amidam* etiam & *Halebum* cepit: dein *Kenaſrinum* deflexit, & *Roham* rediit. Anno *Phocæ* octavo in ipſum inſurrexerunt rebelles bini, quorum alteri nomen *Heraclius*, alteri *Gregoras* in *Africa*, qui ex copiis cum filiis ſuis *Heraclio Heraclii* filio, & *Nicetâ Gregoræ* miſſis, ipſis in mandatis dederunt, ut *Phocam* occiderent, hoc pacti Imperium illi futurum qui primus *Conſtantinopolin* perveniret, ubi *Phocam* occidiſſet. *Heraclius* igitur mari ſe commiſit, *Nicetas* itinere terreſtri perrexit. *Heraclius* autem mare pacatum & quietum reperiens prior appulit, urbémque ingreſſus, occiſo *Phocâ*, Imperavit.

Perſæ Daram, *aliáſque urbes capiunt.*

Heraclius Cæſar. Annos triginta unum & menſes quinque imperavit. Anno imperii ſui primo legatos miſit ad *Perſarum* Regem pacem initurus, qui ipſi non annuit, verùm *Antiochiam Apamiam*, *Hemeſam* & *Cæſaream* aggreſſus, eas expugnavit. Hoc anno in *Romanorum* [ditione] accidit fames valida, adeò ut homines cadaveribus

Antiochiã *& c. capiunt.*

Fames gravis.

&

& beſtiarum pellibus veſcerentur. *Nicetas* autem *Gregoræ* filius *Alexandriam* profectus, eam occupavit. Anno *Heraclii* quarto regnare [cœperūt] *Arabes*, éſtq; is annus *Alexandri* nōgenteſimus triceſimus quintus. Anno † *Heraclii* quinto expugnârunt *Perſæ Hieroſolymam*, & poſt tres annos *Alexandriam* & *Ægyptum*; & *Nubiam* uſque profecti ſunt, & *Chalcedoniam* oppugnatam ceperunt. Anno *Heraclii* decimo movere ſe *Arabes Yathrebi*. Anno ejuſdem decimo quinto invadentes *Perſæ* inſulam *Rhodum* eam ceperunt, juſſitque *Ceſra* quicquid eſſet marmoris, in templis omnium quas ceperunt urbium, ſublatum *Madayenam* referri, unde gravis hominibus moleſtia fuit. Porrò hoc anno *Heraclii* copiæ *Perſiam* invadentes urbem *Ceſræ* expugnârunt, unde captivis abductis quamplurimis reverſi ſunt. Anno *Heraclii* decimo ſeptimo dimidium corporis ſolaris lumine defecit, mansitque ejus deliquium à *Tiſrin* priori ad *Haziran*, adeò ut non appareret niſi parum quid de lumine ipſius.

Arabum *regnum*

Perſæ Hieroſ. Alexan. Ægypt. &c. *capiunt*.

p. 158.

deinde Rhodum.

Heraclius Perſiam *invadit*.

mirum Solis deliquium.

Sectio.

Hoc tempore floruit *Hareth Ebn Calda* Medicus *Arabum*, ortu *Thakifenſis* ex *Tayefenſibus*. Profectus in *Perſiam* artem medicam didicit à *Jondiſaburi* incolis aliiſque, tempore ignorantiæ ante [exortum] *Iſlamiſmum*. Medicinam exercuit in *Perſide*, ubi multas congeſſit opes; deinde patriæ viſendæ cupidus *AlTayefum* reverſus eſt, ubi celebris fuit, & ad *Iſlamiſmi* tempora pertigit. Juſſit *Mohammed*, ſi quis morbo affectus eſſet, ipſum adire, & ab eo remedium petere. Dicere ſolitus eſt *Hareth*, Si quis durare cupit (at non eſt duratio) manè prandeat, veſtes leves induat, et venere parciùs utatur: per veſtitum levem innuens, ne ſe ære alieno gravaret. *** Fertur obiiſſe *Harethum* ſub initium *Iſlamiſmi*, nec certò conſtare illum religionem eam amplexum eſſe.

Hareth Ebn Chalda *Medicus* Arabs.

Hoc tempore inclaruit *Ahron* Sacerdos *Alexandrinus*: Syntagma ipſius in arte Medica apud nos *Syriacè* reperitur, triginta conſtans tractatibus, quibus duos alios addidit *Sergius*.

Aaron Alexandrinus *Medicus*, & *Sergius*.

Dyn.IX.

Dynaſtia nona, ab Imperatoribus *Græcorum Chriſtianis* ad Imperatores *Arabum Moſlemiticos* tranſlata.

Duo Arabum genera.

DUo ſunt (inquit *Alkadi Saed Ebn Ahmed Andaloſenus*, Judex urbis *Tolaitelæ*) Arabum genera, unum quod periit, alterum adhuc ſuperſtes. Quod ad illos qui perierunt, gentes erant copioſæ, velut *Ad*, & *Thomud*, & *Teſm*, & *Jadis*, qui quod ita pridem deleti ſunt, certis eorum memoriis deſtituimur, & defecerunt prorſus rationes, quibus in ipſorum veſtigia inquiramus. Quod ad eos qui ſuperſunt, illi duplici ſtirpe oriundi ſunt; ſc. *Kahtan* & *Adnan*; dupléxque iis pariter convenit ſtatus, *Ignorantiæ* alter, alter *Iſlamiſmi*. Status autem *Arabum*, *Ignorantiæ* temporibus, robore & potentiâ inter Gentes celebris fuit, Fuitque regnum ipſorum penès tribus *Kahtan*, & præcipua regum familia apud *Hamyarenſes*, è quibus fuerunt *Reges*, † *Domini*, *Tyranni*, et *Tobbai*. Reliqui verò *Arabum*, per ignorantiæ tempora, poſt *Reges*, duorum erant ordinum, *Urbani* ſc. et *Nomades*. Quod ad *Urbanos*; erant illi Urbium et Oppidorum incolæ, qui victum ſuum è ſatione, palmarum fructibus, pecore, et mercaturam peregrè exercendo quærebant. Quod ad *Nomades*; deſertorum illi incolæ, quibus Camelorum lac, et carnes victum præbebant, dum loca herbida perquirerent, et aquæ pluvialis defluvia ſectarentur, ibi tentoria figentes quamdiu terræ uberis beneficio, quo paſcerentur invenirent; deinde ad herbas, et aquam, indagandas proficiſcebantur, nunquam alternis, ſedes figere, et ſubinde migrare, deſiſtentes, ſicut ex illis nonnemo quaſi ſub *Cameli* ſui perſonâ loquitur.

eorum ante Iſlamiſmū ſtatus,

p.160.

Dicit, cùm in eum clitellas meas injicerem, hæccine ſemper ipſius, & mea conditio?

Totúmne tempus inter morandum, & [ſubinde] *migrandum tranſigetur? Annon aliquando miſerebitur mei, & rationem ſalutis meæ habebit?*

Fuítque iſta eorum conſuetudo, temporibus, æſtivo et verno: adventante verò jam hyeme, cùm herbis nudaretur terra, ad *Eraci* rura,

ra, et *Syriæ* confinia ſe recipientes, hiemabant, temporis incommoda tolerantes, et contra victus penuriam patientiâ luctantes. Quod ad religiones eorum, diverſæ erant. Colebat *Hamyar* Solem, *Cenanah* Lunam, *Miſam* Stellam *Aldebaran* [oculum Tauri,] *Lachamus* & *Jedamus* Jovem, *Tai* Stellam *Sohail* [Canobum,] *Kais* ſtellam *Alſheera'lobur* [Sirium,] *Aſad* Mercurium, *Thakif* ædiculam in ſuperiore parte Nachlæ, quæ vocabatur *Allat*. Erant ex ipſis qui † reſurrectionem mortuorũ agnoſcerent, aſſerentes, Si cujus Camelus ſuper ipſius ſepulchrum mactatus fuerit, ipſum, cùm ad judicium reſurgat, equitaturum, at qui hoc fieri non curaverit, peditem futurum. Eruditio autem *Arabum*, cujus gloriæ præcipuè ſtudioſi erant, hæc erat: linguæ ſuæ peritia, ſermonis proprietas, carminum textura, & orationum compoſitio. Noti etiam illis erant ſtellarum ortus, & occaſus, item quænam ex illis ita oppoſitæ ſint, ut, oriente hâc, illa occidat, quámque in pluviis excitandis vim habeant: quantum quidem ſummâ attentione, & diuturnâ experientiâ aſſecuti erant, (quòd ſc. hanc rerum iſtarum cognitionem vitæ ratio illis neceſſariam faceret,) non, quâ vera ſcientia acquiritur, methodo. Verùm quod ad Philoſophiæ ſcientiam, nihil ejus admodum conceſſerat illis Deus, nec eos ad hæc ſtudia idoneos fecerat. Atque hic ſtatus eorum erat per *ignorantiæ tempora*; at ſub *Iſlamiſmo* talis, qualem, volente Deo, quàm breviſſimè & compendioſiſſimè fieri poſſit, deſcripturi ſumus.

Dyn. IX. *religiones*, p. 161. *eruditio*, *ſub* Iſlamiſmo.

Author Legis Iſlamiticæ Mohammed Ebn Abdallah.

Tradunt Originum ſcriptores, deduci originem ipſius ab *Iſmaele*, *Abrahami*, Amici Dei, filio, quem peperit illi *Hagar* ancilla *Saræ* uxoris ejus. Natus eſt *Mecchæ*, Anno *Alexandri* 892, antequam autem annum ætatis ſecundum tranſegiſſet, mortuus eſt pater ipſius *Abdallah*. Manſit ergo apud matrem ſuam *Amenam Wahebi* filiam, † ſex annos, quâ defunctâ, eum ad ſe receptum avus ipſius *Abdo'lmotallab*, tenero fovit affectu, donec & ipſe jam morti vicinus filio ſuo *AbuTaleb* eundem curandum commendavit, qui ei ad ſe recepto tutorem ſe præbuit, deinde annos jam novem natum ſecum *Damaſcum* deduxit. Cùm autem jam *Boſram* perveniſſent, progreſſus ad eos è Cœnobio ſuo Monachus quidam doctus, nomine *Bohira*, per

Mohammedis *proſapia & nativitas*. p: 162.

mediam

Dyn.IX.

mediam turbam ad ipſum contendens, manúque ejus prehenſâ: *Futurum eſt* (inquit) *ab hoc Puero magnum aliquid, cujus fama per Orientem & Occidentem ſe diffundet: nam cùm appropinquaret nube obumbratus apparuit.* Cúmque jam 25 ætatis annos complevisſet, obtulit ei fœmina quædam nobilis & dives, nomine *Chadijah*, conditionem, cum facultatibus ſuis ad mercaturam exercendam, *Damaſcum* proficiſcendi, ſe plus illi quàm alii cuipiam daturam; cui cùm ille morem gerens profectus eſſet, ea ipſius amore capta, ſe illi in uxorem obtulit. Duxit ergo illam annos tum natam 40, quæ cum eo 22 annis conſtanter vixit, donec *Mecchæ* tandem diem obiret. Poſt

Mohammed Prophetiam vendicat.

completos demum annos ætatis 40 Prophetiæ munus ſibi arrogavit. Mortuis autem jam *Abu-Taleb* patruo ejus, & uxore *Chadijah*, cùm magno illum malo afficerent *Koraiſhitæ*, ab illis *Medinam*, *Tathrebum* ſcilicet, fugit: ubi anno *Fugæ* primo congregati ſunt ad

Medinam fugit.

ipſum, qui contra *Mecchenſes* hoſtes ſuos opem ipſi ferrent. Anno

p. 163.

autem, ex quo *Medinam* fugit, ſecundo exiit ipſe ad prælium † *Bedarenſe*, in quo 313 *Moſleminorum* ope, mille è *Mecchenſibus* Idololatris profligavit. Eodem anno converſa eſt *Kebla*, ab ea cœli parte quæ Templum *Hieroſolymitanum* ſpectat, ad eam quæ *Caabæ* imminet. Eodem etiam injunctum eſt jejunium menſis *Ramadani*. Anno

Prælium Bedarenſe.

Caabam verſus orare jubet.

Jejunium Ramadan.

3° prodiit ad prælium *Ohud*, quo Idololatræ *Moſleminos* in fugam dederunt, ipſique *Mohammedi* vulnus in facie inflictum, & dentes primores confracti. Anno quarto *Judæos*, dictos *Bani Nadir*, bello aggreſſus in *Syriam* fugavit. Eodem, cùm, collectæ è diverſis *Arabum* tribubus, copiæ plures, *Mecchenſes Medinam* comitarentur, obviam illis egreſſus eſt, cúmque id terrori eſſet *Moſleminis*, effodi juſſit vallum, quo factum eſt ut ultra 20 dies quieti manſerint, nullo inter eos inito prælio. Poſtea ex Idololatris quendam, qui ad duellum provocaverat, accurrens *Ali* interfecit, mox & ſocium ejus: quorum cædes in cauſa fuit, ut fugerent copiæ iſtæ tantâ & virorum multitudine, & armorum copiâ inſtructæ. Anno quinto fuit prædatoria illa excurſio in *Dumató'l Jundal*, & prælium *Bani Lahyan*. Anno 6° exiit ipſe ad oppugnandos *Bani Moſtalak*, multóſque ex ipſis captivos cepit. Anno 7° exiit ad oppugnandam *Chaibar Judæorum* urbem: in quo factum *Ali Ebn Abi Taleb* narratur, ipſum portas *Chaibar* loco motas & avulſas ſibi pro ſcuto ſumpſiſſe, atque ita cum

Mohammed vulneratus.

Bellum foſſæ.

Ali duellatores duos ſuperat.

Factum ejus egregium.

illis

illis pugnâſſe. Anno 8° fuit prælium expugnationis, † quo ſcil. expugnata eſt *Meccha*, ubi *Moſlemnis* præcepit, ne in eâ quempiam occiderent, niſi qui ipſos oppugnaret, & ſecuritatem conceſſit omnibus, qui Templum ingrederentur, & qui januâ occluſâ ſe à pugna continerent, & qui aulæa *Caabæ* apprehenderent, illis tantummodo exceptis, qui damno ipſum affecerant. Cúmque jam *Abu Soſyan* quidam è *Mecchæ* primoribus, qui religionem *Iſlamiticam* præ metu gladii amplexus fuerat, *Moſleminorum* copiis conſpectis diceret *Abbaſo*, *Heus* Abu fadl, *certè magnum jam evaſit imperium nepotis tui: Væ tibi*, inquit ille, *Imò verò, Prophetia eſt.* Reſpondit ille, *Eſto igitur* [*ſi libet.*] Anno nono egreſſus eſt ad expugnandam *Tabuc*, quæ regio eſt *Græcorum*, quâ in occupandâ pugnâ opus non habuit. Decimo demum inſtituit peregrinationem valedictionis, quo etiam pro Propheta ſe venditans, in [regione] *Yamama*, *Moſeilema* mendax librum *Corano* ſimilem componere aggreſſus eſt, in quo hæc habet. *Utiq; Deus benignitatem præſtitit gravidæ, educens ex ea Spiritum, qui currat inter cuticulam & viſcera*, &c. Porro hoc anno febriculâ correptus *Mohammedes* ægrotavit, & diem obiit die Lunæ, qui viceſimus octavus fuit Menſis *Sephar*, annos natus 63: quorum 40 [tranſacti ſunt] antequam munus Propheticum ſibi vendicaret; 13 alii dum *Mecchæ* ſubſiſteret, & decem demum poſt *Hejram*, quibus *Medinæ* ſubſtitit. Cúmque jam mortuus eſſet, voluerunt *Mecchenſes fugæ Comites*, *Meccham* eum reportari, quòd ibi natus eſſet; at *Medinenſes Adjutores*, † *Medinæ* eum ſepeliri, quòd *Aſylum* ipſi fuiſſet, et auxilii locus. Voluerunt demum nonnulli, *Hieroſolymam* eum transferri, locum ſcil. in quo ſepulti eſſent Prophetæ. At in hoc tandem convenerunt ut *Medinæ* ſepeliretur, ubi eum *manſiunculâ* ſuâ humârunt, eodem quo mortuus eſt loco. Porro in numero uxorum ejus aſſignando variatur. Qui plurimas dicunt, 17 illi aſſignant, præter concubinas. Liberos genuit ſeptem, filios tres, et quatuor filias, è *Chadijah* omnes, uno excepto *Abrahimo* filio, qui natus eſt ex *Maria Cophtitica*, quam unà cum ſorore *Shirina Alexandriam* miſit *Makokus*. Neque verò mortuæ ſunt ante ipſum ex uxoribus ejus niſi duæ, neque ex liberis ſuperſtites reliquit præter filiam unicam, *Phatemam* ſc. uxorem *Ali Ebn Abi Taleb*, quæ et tribus poſt patrem ſuum menſibus obiit.

Dyn. IX. p. 164.

Moſailema *Pſeudopropheta.*

Obit Mohammed.

p. 165.

Dyn.IX.

Sectio.

Porro aſſerunt *Iſlamitarum* Docti, factam fuiſſe mentionem *Mohammedis* in libris à Deo demiſſis, ſc. in Lege, iſto textu, *Venit Deus à Sina, & ortus eſt à Sair, & manifeſtatus eſt à monte Paranis:* quibus verbis indicari dicunt, deſcenſum legis ad *Moſem*, Evangelii ad Jeſum, & *Alcorani* ad *Mohammedem*. Porro in libro Pſalmorum, iſto textu, *Manifeſtavit Deus è Sione Eclilan Mahmudan: Coronam laudatam*, per *Coronam* indigitari aiunt Regnum, per *Mahmud*, i.e. laudatam, *Mohammedem*. In Evangelio demum, iſto textu, *Si ego non abeam, Paracletus ad vos non veniet.* † Narrantur etiam de eo miracula quædam, qualia, Lunæ fiſſura, Arborum ei obviam euntium proceſſus, quòd à lapidibus ſalutaretur, & quòd aqua inter ipſius digitos ſcaturiret, quòd turbam multam exiguo cibo ſaturaret; quòd ipſi adgemiſceret trabs; qnòd apud eum quereretur Camelus; quòd ei teſtimonium perhibuerit ovis aſſa, cujus armus ipſi dixerit, *Cave me comedas; veneno ſiquidem infectus ſum.* At cùm non ad eum numerum pervenerint qui hæc miracula narrârunt, ut frequenter facta prodantur, ſed ut ſemel patrata recenſeantur, innituntur magis *Iſlamitarum* Docti, ad Prophetiam ejus confirmandam, uni *Alcorano*; in quo ipſo hoc pro miraculo habent, quòd cùm conati ſint eloquentiſſimi quique ei par aliquid elaborare, ne capitulum quidem unum ipſi conferendum, proferre potuerint.

Deut.33.2. *Pſal.50.2.* *Joh.16.7.* p. 166. *Miracula* Mohammedis.

Sectio.

Jam verò in religione *Iſlamitica* ortæ ſunt variæ diſſenſiones, (ut in aliis factum eſt) quarum nonnullæ circa Radices, quæ ſubjectum ſunt Theologiæ Scholaſticæ; aliæ circa Ramos, quæ ſubjectum ſunt ſcientiæ Juris. Quæ circa radices ſunt Differentiæ, ad quatuor reducuntur capita, quorum primum eſt Attributa & Unitas Dei; ſecundum, Decretum ejus & Judicium; tertium, Promiſſa & Minæ; quartum, Prophetia & Antiſtitis munus.

Sectæ autem eorum qui circa has radices verſantur præcipuæ ſex ſunt, ſcil. *Motazalæ*, tum *Sephatii*; atque hi inter ſe contrarii ſunt, ut & *Kadarii* † *Jabariis* adverſantur, & *Morgii Waïdiis*, & *Shii Chawarigiis*. Oriuntur deinde ab unaquaque harum ſectarum ſpecies diverſæ, adeo ut uſque ad 73 ſectas numerentur. Quòd ad *Motazalas* attinet, illud de quo inter eos in univerſum convenit, hoc eſt, quod

Sectæ Mohammedanorum præcipuæ. p.167.

quod attributa æterna ab Eſſentia Creatoris, qui ſupra omnia Excelſus, amoveant, fugientes [diſtinctionem] perſonarum quam [conſtituunt *Chriſtiani*, ſúntque ex illis qui dicunt, Deum ex ſe ſcire, non per ſcientiam, & eodem modo potentem eſſe, & vivere: Ex illis etiam, qui dicunt ipſum ſcire per ſcientiam, quæ ipſa eſſentia ejus eſt, atque eodem modo Potentem eſſe & vivere. Primi illi Attributa omnino rejiciunt, Secundi attributa aſſerunt quæ ſint ipſa eſſentia: hoc unanimiter ſtatuunt, verbum Dei creatum eſſe, in ſubjecto, literiſque & voce conſiſtere, ejúſque exemplar, in libris Scripturâ exprimi. Negatio autem attributorum omnino deſumpta eſt à Philoſophis, Dei eſſentiam unam eſſe citra ullam omnino multiplicitatem aſſerentibus. E *Motazalis* autem *Ahmed Ebn Hayet* aſſeruit *Chriſtum* corpus propriè dictum induiſſe, eſſéque eum verbum æternum incarnatum, ſicut dicunt *Chriſtiani*. Ex iiſdem *Iſa* cognominatus *Mozdar* eo proceſſit, ut aſſereret ipſum *Alcoranum* creatum eſſe, & potuiſſe *Arabes* aliquid quod elegantiâ & eloquentiâ par eſſet componere, niſi prohibiti eſſent in id animum intendere. *Motazalis* contrarii ſunt *Sephatii* qui ſtatuunt in Deo attributa æterna Scientiæ, Potentiæ, Vitæ, & ejuſmodi alia. Imò eousque proceſſerunt eorum nonnulli, in adſtruendis attributis, qualia auditus, viſus, † & loquela, ut corporeitatem adſtruant, aſſerentes neceſſe eſſe ut Textus iſti in quibus fit eorum mentio, puta, ſeſſionis in Throno, Creationis manu peractæ, & ejuſmodi aliorum, ſenſu literali intelligantur, ut non opus ſit ad explicationem aliquam confugere; niſi quod eorum nonnulli, inter quos *Abul Haſan Aſharius* aliique, dum Theologiæ ſcholaſticæ præcepta tradunt, comparationem prohibeant, quæ ſententia recepta eſt ab iis qui Traditionibus [*Mohammedis*] & ſociorum [ipſius] conſenſui innituntur. Atque ita Doctrina *Sephatiorum* ad hanc *Aſhariorum* tranſlata eſt.

Dyn. IX. Motazali quid ſtatuant. Sephatii. P. 168. Aſharii.

Jam verò *Alkadarii* ſunt & illi e *Motazalis*, nomen *Alkadariorum* inde ſortiti, quod *Alkadar*, i. e. Decretum [divinum] tollant, non quod illud aſſerant. Affirmant ſiquidem hominem poteſtate præditum eſſe, quâ actiones edat tam bonas quàm malas, meteríque ob ea quæ facit præmium & pœnam, longéque abeſſe ab hoc Dominum ſuper omnia Excelſum, ut attribuatur illi Malum & Iniquitas: & hoc dogma *Æquitatem* nominârunt, quam definiunt Ordi-

Kadarii.

Dyn. IX. nationem actionis ſecundùm modum rectitudinis, & rectam diſpoſitionem ejus quod ſtatuit Intellectus ſecundùm ſapientiam. Contrarii *Alkadariis* ſunt *AlJabarii* qui ab homine actionem, aut poteſtatem in actionem prorſus removent, dicentes, Deum ſupra omnia Excelſum creare actionem, & creare potentiam in homine, quæ ad actionem illam pertinet, nec tamen eſſe aliquem in iſtam actionem ab iſta potentia influxum. Sunt & ex illis qui aſſerunt in homine potentiam quæ impreſſionem aliquam habeat in actionem, dicúntque Deo jus eſſe in creaturas ſuas, quicquid velit in illis faciendi, ita ut nemo ab eo quærere debeat †cur hoc fecerit, quod ſi omnes ſine diſcrimine homines in Paradiſum admitteret, nullam hic fore injuſtitiam, aut ſi in ignem omnes conjiceret, nullam hic fore injuriam, ſed futurum ipſum in omnibus iſtis juſtum. Juſtitiam ſiquidem eſſe, cum ut viſum eſt utatur qui jus habet, illo in quod jus habet.

Jabarii. p. 169.

Morjii. Jam quod ad *Morjios*, aſſerunt illi differri judicium cujuſvis *Moſlemii*, qui peccatum aliquod grande commiſerit, uſque ad reſurrectionem mortuorum; ſc. non prius vocatum iri illum in quæſtionem; neque ſententiam de eo in hoc ſeculo ferunt, ſive abſolutionis, ſive condemnationis. Dicunt inſuper non nocere cum fide impietatem, uti nec prodeſſe cum infidelitate pietatem. *Morjiis* adverſi ſunt *Alwaidii*, qui pro fidei deſertore habent illum qui peccatum aliquod grande commiſerit, ipſúmque perpetuo in Gehennâ manſurum, licèt veram amplectatur fidem. Futuram tamen pœnam ipſius leviorem, quàm infidelium. Porrò *Alſhii* (ſc. *Alis* Sectatores) illi ſunt qui ſe *Ali* filio *AbuTalebi* addixerunt, ipſúmque in Antiſtitis munere Prophetæ ſucceſſiſſe aſſerunt, nec munus illud aliis præterquam ipſius progeniei, niſi injuriâ, deferri: in hoc omnes conſpirant, quod aſſerant debere neceſſario Antiſtites cohibere ſe à peccatis, tum grandioribus, tum levioribus; eſſéque Antiſtitis munus unam è columnis fidei, cujus aut negligentem eſſe, aut illud vulgo permittere, non conveniat Prophetæ. Jam inter eos qui modum exceſſerunt ex *Alſhiis* ſunt *Alnoſairii*, qui aſſerunt Deum ſupra omnia Excelſum formâ *Alis* apparuiſſe, & linguâ ipſius locutum, ea quæ ad abditiſſima †myſteria pertineant, enarrâſſe. Eorum etiam nonnulli modum adeò exceſſerunt in iis quæ ad Antiſtites ſuos ſpectant, ut eos extra terminos Creaturarum eduxerint, & ipſis proprietates divinas attribuerint,

Waïdii. Shii. Noſairii. p. 170.

tribuerint. *Alſhiis* contrarii ſunt *Chawarejii:* è quibus ſunt qui *Ali* Dyn. IX.
Ebn Abi-Taleb in iis quæ adminiſtravit, peccatum impingant; & Chawarejii.
ex illis alii qui in eo peccati arguendo eò tranſeunt, ut & infidelitatis accuſent, & ex illis demum qui aſſerunt admitti poſſe, ut nullus ſit in Mundo Antiſtes; quòd ſi tali opus ſit, competere ut ſit vel ſervus vel liber, vel *Nabatæus*, vel *Koraiſhita*, modo juſtus ſit; Quod ſi à veritate declinaverit, gradu moveri, & morte affici debere. Atque hæc narratio eſt Sectarum, quæ circa fundamenta verſantur, juxta viam compendii.

Sectio.

Jam verò inter Sectas quæ circa ramos verſantur, quæque inter ſe differunt de concluſionibus legalibus, & dubiis ſub diſquiſitionem cadentibus maximè celebres ſunt quatuor, ſc. Secta *Maleci Ebn Anas*, Secta *Mohammedis Ebn Edris Aſſhafienſis*, Secta *Ahmedis Ebn Hanbal*, & Secta *Abu-Hanifæ Alnooman, Ebn Thabet*. Fundamenta etiam diſquiſitionis ſunt quatuor, Liber [ſc. *Alcoranus*,] *Aſſonnah* [i. Traditio,] *Conſenſus*, & *Ratio*. Nempe, quia cùm orta fuerit nova aliqua quæſtio legalis de licito & illicito ad diſquiſitionem confugientes, primò *Alcoranum* adeunt, ubi ſi textum aliquem invenerint, ei adhærent, ſin minùs, ad *Aſſonnah*, ſeu Traditionem Prophetæ confugiunt, ubi ſi quid occurrat * [quod dubium explicet] in ipſius ſententiam deſcendunt: ſin minùs, ad conſenſum ſociorum [ejus] confugiunt, quoniam illi Orthodoxi cenſentur, † ut in errorem conſpirare noluerint: ibi ergò ſi inciderint in aliquid quod dubio ſuo affine fuerit, ad ejus normam de quæſtione ſua ſtatuunt, ſin minus ad *Rationem* itur, quoniam quæ oriri & accidere poſſint [dubia] infinita ſunt; Authoritates verò finitæ, ita ut paria non ſint. Jam certò conſtat quod Ratio neceſſarii ſit uſus, ut ſecundùm eam de unaquaque quæſtione legali diſquiratur. Ex Antiſtitibus verò *David Aſphahanienſis* Rationis [uſum] penitus rejecit, cui è contra *Abu-Hanifa* plurimum ſe addixit, adeò ut non rarò rationem manifeſtam vel teſtimoniis particularibus præferret. *Malec* autem, *Shafeius*, & *Ebn Hanbal*, modò occurrat vel teſtimonium, vel præceptum, ad rationem ſive manifeſtam, ſive obſcuram minimè recurrunt. Jam cùm inter hos ſint in ſententiis ferendis differentiæ, de quibus extant apud eos libri & diſputationes, non tamen ideo quiſ-

Sectæ juriſtarum quatuor. Maleci, Shafei, Hanbal, Han.fi.

p. 171.

Dyn. IX. quam eorum Infidelitatis aut Erroris reus exiſtimatur. In ſumma, *Fundamenta Iſlamiſmi.* Fundamenta Legis *Iſlamiticæ* hæc ſunt 1 Munditiei in extremis corporis partibus, & veſtium oris, quòd dependeant & rebus ſpurcis occurrant, cura. 2 Oratio, quæ eſt Subjectio & demiſſio ſui coram Domino omnipotente. 3 Eleemoſyna, quæ eſt Communicatio in miſeriis, & Auxilium, & Largitio. 4 Jejunium, quod eſt ſui domatio, & depreſſio, & ſubjugatio concupiſcentiæ, quâ producatur teneritas cordis, & animæ puritas. 5 Peregrinatio, quæ exitus è Mundo & itionis in occurſum futuri typus eſt, nec aliò plerique eorum qui in ea obſervantur ritus, tendunt, quàm probationi & tentationi hominis, an ea quæ ipſi mandata ſint ſectari velit; quales ſunt Curſus & Properatio in circuitione [*Caabæ*] & jactus lapillorum. Quod verò
p. 172. ad obſervationem †diei Veneris & Feſtorum, inſtituta ſunt ea ad Congregationem populi, quò conveniant, & ſe mutuò viſant, & in iis à laborum tædiis quieſcant. Circumciſio autem injunctio eſt; cui ineſt tentatio & probatio, & deditio ſui [Deo.] Quod ad prohibitionem Morticinii, & ſanguinis, in eo quod horreat ea animus, & refugiat natura, ſatis eſt quod abſtinentiam ab illis ut neceſſariam ſuadeat.

*al. ex. populum Iſlamit.

Diſſidium inter Meccenſes, & Medinenſes de Chalifatu.

Abu Becro'ſſadik. Maximum inter* Antiſtites *Iſlamiticos* illud erat, quod ob Antiſtitis dignitatem [ortum eſt] diſſidium: illius enim causâ ſtricti ſunt gladii. Contigítq; hoc in ipſo [imperii] initio; & in diverſas ob illam abierunt partes [*Meccenſes*] fugæ comites, & [*Medinenſes*] Adjutores: dicentibus *Medinenſibus*, E nobis ſit Imperator, & è vobis ſit Imperator. Acceſſerunt ergò ad illos ſtatim *AbuBecr* & *Omar*, &, antequam verbis occuparentur, extendens *Omar* manum ſuam ad *AbuBecrum* fidem ei pactus eſt: pacti ſunt etiam reliqui. Atque ita ſedatus eſt tumultus, & Chalifa renunciatus eſt menſe *Rabia* priori ineunte anno undecimo, eodem die quo obiit Propheta, in Porticu *Saeditarum.* Dixit *Omar,* Certè *Abubecri* inauguratio improviſum quid fuit, avertat Deus malum quod indè accidere poſſit: quod ſiquis tale quid iterum commiſerit, morte eum afficite; & ſi quiſpiam in alterius obſequium juraverit, non conſultis *Moſlemiis*, morte afficiantur utrique. * Fertur cùm delatum hoc eſſet *Ali* filio *AbuTalebi*, illum non abnuiſſe: at quod à pleriſque traditur, hoc eſt, dixiſſe ipſum, Non conſuluiſti me; & dixiſſe illi *AbuBecrum*, Non fuit

Al. Dicitur autem non delatum fuiſſe illud Ali f. A. T. at ubi delatum eſſet abnuiſſe illum.

fuit tempus capax conſultationis, Veriti enim ſumus nè transferretur à nobis imperium. Deinde conſcenſo ſuggeſto dixiſſe; Exuite me hoc imperio, neque enim veſtrûm præſtantiſſimus ſum: † & dixiſſe *Alim*, Non te exuemus, neque petemus ut te exuas. Et conſenſerunt *Mohajerun* [*Meccenſes*] & *Anſarii* [*Medinenſes*] in Chalifatum ipſius. Cùm autem latè ſe diffudiſſet fama de Prophetæ obitu, defecerunt *Arabum* multi, & tributum pendere recuſarunt. Quare cùm valdè timerent *Moſlemii Medinæ*, quòd unanimi conſenſu deficerent, liberos & neceſſarios ſuos in montium fiſſuris depoſuerunt. Præficiens ergò *AbuBecr* hominibus *Chaledum Ebn VValid*, ipſum militibus quater mille & quingentis inſtructum miſit: qui profectus donec ad rebelles perveniret, pugnâ illos aggreſſus liberos eorum captivos cepit, opéſque diſtribuit. Inclamârunt etiam *Moſlemii AbuBecrum*, dicentes, Annon animum advertis ad illud quod percrebuit de fama Mendacis iſtius *Moſailcmæ* in regione *Yamamæ*, & quomodo ſibi prophetiam vendicaverit? Juſſit ergo *Chaledum Ebn VValid* bello illum aggredi: qui cum hominibus profectus eſt, donec perveniret ad locum dictum *Akreba*. Obviam etiam procedens *Moſailema* cum *Hanifenſium* turba, ſedem ex adverſo *Chaledi* fixit. Inita ergò ſunt inter illos prælia, & acris fuit inter duos exercitus pugna. Irruentes autem *Moſlemii* conjunctim omnes in *Moſailemam* & comites ejus, manus cum illis conſeruerunt, donecruberet terra ſanguine. Oculos autem intendens ſervus quidam Niger, nomine *VVahſhi*, in *Moſailemam*, haſtam in eum torſit, quæ in ilia ejus cecidit, ita ut ex equo ſuo mortuus decideret. Indè contendit *Chaled* in regionem *Eraki*, atque *Hiram* profectus deditione illam cepit; fuitque hoc primum quod de regione *Eraki* captum eſt. Miſerat autem † ante illud *Abu-Becr Abu-Obeidam Ebno'ljerah* cum viginti circiter millibus virorum in *Syriam*: cúmque perveniſſet ad *Heraclium* rumor de ingreſſu *Arabum* in regionem *Syriæ*, miſit contra illos *Sergium Patricium* cum quinquies mille viris de exercitibus ejus, ut bello illos oppugnaret. Scribens ergò *Abu-Becr* ad *Chaledum*, ubi *Hiram* cepiſſet, juſſit illum ad *Abu-Obeidam* proficiſci in regionem *Syriæ*; quod & fecit. Congreſſis autem *Arabibus* & *Græcis* in fugam verſi ſunt *Græci*, & interfectus eſt *Sergius Patricius*; quod ita accidit: inter fugiendum ex equo ſuo decidit, cúmque equo à ſervis ſuis imponeretur, denuò

Dyn. IX.

p. 173.

Moſailema *Pſeudopropheta occiſus.*

Hira *capta.*

p. 174.

Syriam *invadunt* Arabes.

Sergius Græcorum *Dux interfectus.*

Dyn. IX. denuò cecidit; imò cùm rurſus eum imponerent, deſcendit etiam rurſus, dixítque illis, Eripite vos ipſos fugâ, & ſinite me ſolum occidi. Porro anno decimo tertio *Hejra*, cum quindecim diebus ægrotâſſet *Abu-Becr*, obiit die Lunæ octavo *Jumada* poſterioris, natus annos ſexaginta tres; fuitque ſpatium Chalifatûs ejus Biennii, & quatuor menſium, minus octo diebus. Eodem anno (qui annus fuit ſeptingenteſimus quadrageſimus ſextus *Alexandri*) tranſgreſſus *Heraclius* legem in uxorem duxit *Martianam* fratris ſui filiam, quæ peperit illi filium illegitimum, quem à nomine ſuo per diminutionem appellavit *Horaiklium* [*Heraclium* parvum.]

Obitus Abu-Becri.

Omar filius *Chattabi*, qui & cognominatus eſt *AbuHaphs*. Fertur *Abu-Becrum* morti vicinum dixiſſe *Othmano Ebn Aphan* Scribæ ſuo, Scribe, In nomine Dei miſericordis Miſeratoris; Hoc eſt teſtamentum *Abdollah Ebn Abu-Kohapha*, cùm in ultimâ jam eſſet horarum hujus mundi, & primâ horarum futuri: deinde deliquium paſ-
p. 175. ſus eſt, † ſcripſitque *Othman*, *Omaro Ebno'l Chattabo*; & is cùm experrectus eſſet, dixit, Quem ſcripſiſti? dicente [illo] *Omarum*, Attigiſti, inquit, illud quod in animo mihi erat; quod ſi teipſum ſcripſiſſes, dignus certè illo [honore] fuiſſes, Conſenſerunt ergo in hoc. Cúmque vocaretur Chalifa Chalifæ [vicarius vicarii] nuntii Dei; Dixerunt, Longus eſt hic [titulus] vocatus eſt ergo *Amiro'lmumenin* [Imperator credentium,] atque is primus hoc [titulo] inſignitus eſt: cúmque jam in Chalifatum ſuffectus eſſet, ſurrexit in cœtu orationem habiturus, dixítque, Poſt actas Deo gratias, Heus viri, niſi ob illam, quam de bonitate veſtrâ concepi ſpem, vóſque in eâ perſtituros, neutiquam vobis aliàs præeſſem, aliáque ejuſmodi. Cúmque jam Imperio præfectus eſſet, nihil prius in votis habuit, quàm ut *Erako* potiretur: adjunctis ergo *Abu-Obeida Ebn Maſud* mille circiter viris, in *Erakum* illum proficiſci juſſit; unáque cum eo *AlMothannam Ebn Haretha*, & *Amrum Ebn Hazem*, & *Salitum Ebn Kis*, qui profecti ſunt, donec *Thaalabia* caſtra ponerent. Dixítq; *Salitus*, O *AbuObeida*, Cave ut profundum hoc ingrediaris; video ſiquidem *Perſis* multas eſſe copias, & ſententia mea hæc eſt, ut nobiſcum in deſertum ſecedas, donec ad Imperatorem fidelium ſcribens auxilium ab illo petieris; quod ubi ad te pervenerit, tranſibis, & bello eos aggredieris. Cui dixit *Abu Obeida*, Times certè, ô *Salite*; cui

Omar primus dictus Amiro'lmumenin.

cui reſpondit *AlMothanna*, Non timet certè, verùm ſententiā[ſuam] Dyn. IX.
tibi aperuit; cave ne ad illos tranſiens te & comites tuos in medium regionis eorum conjicias, & infigantur tibi eorum ungues. At non auſcultavit illis *AbuObeida*, ſed ponte fluvium jungens eos qui cum ipſo erant illis invitis traduxit. Tranſierunt etiam duo illi unà cum ipſo: inſtruens autem *Abu-Obeida* †ſocios ſuos ipſe in medio conſtitit, p. 176.
& accedentes ad illos *Perſæ* ſagittis eos petierunt, adeò ut *Moſlemiis* multa vulnera infligerentur. Irruentibus deinde *Arabibus* [quaſi] unius viri impetu in fugam dati ſunt *Perſæ*: dein reverſi irruerunt in *Moſlemios*, primúſque è *Moſlemiis* occidit *Abu-Obeida*, occidentibus etiam unà eorum permultis; & qui reliqui erant pontem verſus receſſeruut eos à tergo propugnante *AlMothanna*, cúmq; omnes trajeciſſent, ipſéque *AlMothanna* poſt eos tranſiiſſet. pontem reſciderunt: Cúmque ad *Omarum* de prælio quod acciderat ſcripſiſſet, reſcribens *Omar* eum ſubſiſtere juſſit, donec pervenirent ad eum auxilia. Commiſſum eſt autem hoc prælium menſe *Ramadan*, die ſabbati, anno decimo tertio æræ [*Hejræ.*] Tum *Omar* legatos ſuos ad Tribus *Arabum* mittens eos ad auxilium ferendum convocavit: quibus *Medinæ* ad ipſum congregatis *Jarirum Ebn Abdalla Albajali* præfecit; qui cum illis profectus eſt, donec *Thaalabiam* perveniret, ubi ei ſe adjunxerunt qui ibi erant. Deinde profectus eſt, donec caſtra poneret in *Dir Hind*, [unde] cohortes ſuas miſit ad excurſiones faciendas in pagos [*Eraki*] *Euphrati* adjacentes: quod cùm *Arzmidochtæ Perſarum* reginæ nuntiatum eſſet, convocari juſſit è militibus ſuis duodecim equitum fortiſſimorum millia, quibus congregatis præfecit *Mahranum* filium *Mahrawaihi* Ducum præcipuum; qui profectus eſt cum exercitu, donec *Hiram* perveniret, reverſiſque *Arabum* cohortibus, & in unum coactis ad pugnam ſe accinxerunt utrique exercitus, aliique alios aggreſſi, haſtis ſe invicem confodere, †gladiiſque p. 177.
ferire cœperunt. *AlMothanna* autem ſe in medium *Perſarum* conjiciens gladio ſuo eos cecîdit, deinde ad ſuos rediit; quibuſcum ſtrenuè conflixerunt *Perſæ*, ita ut manerent *Arabum* nonnulli, fugerent alii: quo conſpecto, *AlMothannà* barbam ſuam manu prehenſam vellicavit. Tum irruentibus in ſe invicem hinc tribubus *Arabum*, illinc *Perſis*, pugnatum eſt à tempore quo inclinare cœpit Sol, uſque ad ipſius occaſum, Deinde cùm in *Perſas* impetum facerent, prodiens

Prælium cum Perſis.

Dyn. IX. ens *Mahran* ante ſocios ſuos ſtetit, & irruentem in eum *Al Mothannam* gladio excepit; at non penetravit ictu gladius. Percuſſit ergo *Al Mothanna* ipſi humerũ, adeò ut mortuus procideret: converſiq; in fugam *Perſæ Madayenam* petierunt; reverſique ſunt *Moſlemii* ad ſepeliendos mortuos ſuos, & ſaucios curandos. Cùm ergò viderent *Perſæ Arabes*, captis jam regionis finibus, undique in terram ipſorum incurſiones facere, dixerunt, In hoc delati ſumus, eò quod præfecerimus nobis mulieres: & conſpirârunt ad *Arzmidocht* filiam *Ceſræ* imperio exuendam, eique præficiendum juvenem (nomine *Yazdejerdum*) qui oriundus fuerat e ſtirpe *Ceſræ* filii *Hormizdæ*, quem [in ſolio] collocantes obedientiam & obſequium illi pacti ſunt. Exercitum ergo conflavit *Yazdejerd* è [diverſis] regni ſui partibus, eique præficiens virum quendam illuſtrem è præcipuis Principum ſuorum annis & experientiâ [edoctum,] nomine *Ruſtamum*, miſit eum *Hiram*, ad oppugnandos *Arabes*, qui eò contra ipſum convenerant. Commiſſis etiam alteri è Magnatibus *Perſarum* liberis, cui nomen * *Alharmazan*, copiis magnis, miſit eum in partes *Ebwaz* ad oppugnandum † *Abu Muſa Alaſhari*, & qui cum eo erant. Cùm autem congrederentur, cæſi ſunt hi duo Principes magni, & ſecuti ſunt *Arabes* veſtigia *Perſarum*, cædentes quos aſſequerentur eorum. [Tempore] etiam Chalifatûs *Omari* cepit *AbuObeida Damaſcum*, poſtquam eam ſeptem menſibus obſediſſet, & fœdus iniit cum incolis *Miſani*, *Tiberiadis*, *Cæſareæ*, & *Baalbeci*. Cepit etiam *Hemeſam* poſt duorũ menſium obſidionem; Eodem etiam ſcribens *Omar* ad *Yazidum* filium *AbuSophyan* [eum] *Damaſco* præfecit. Eodem etiam ingreſſus eſt *Miſarah Ebn Maſruk Abbaſides* regionem *Græcorum* cum quatuor hominum millibus: fuitque iſte exercitus primus qui *Græciam* invaſit. Eodem etiam A*mrus* filius A*aſi* urbem *Metſr* vi cepit, cepit etiam A*lexandriam* deditione. Eodem ingreſſus eſt *Iyaus* filius *Gunmi Saruj* & *Roham* deditione [traditas.] Eodem cepit etiam *Raccam*, *Amidam*, & *Niſibin*, *Tur Abdin*, & *Mardin* deditione. Et cepit *Habib* filius *Muſlemæ Karkiſium* deditione. Eodem etiam cepit *Utbal* fil. *Arkan* pagos *Baſoræ*; deinde profectus eſt donec *Obollam* perveniens eam vi caperet: indè *Madayenam* abiens ejúſque Præfectum bello aggreſſus collum illi amputavit, magnâque ejus exercitus clade affecit. Deinde ſcripſit *Utbal* ad *Omarum*, ut veniam ab eo peteret pere-

Perſæ vi-*cti*.

Arzmi-docht *depoſitâ*, Yazdejerd *regno* Perſarum *præficitur*.

* *al.* AlHarzaman.

p. 178.

Damaſcus *capta*.

Miſan, Tiberias, Cæſaria, Baalbec *deditæ*. Hemeſa *capta*.

Arabes Græcorum *Regiones invadunt*.

Metſi *capta*, Alexandria, Saruj, Roha *deditæ ut &* Racca *&c*.

peregrinandi *Meccam*. Præfecit ergo *Omarus* muneri ejus *Almogiram Ebn Shaaba*; deinde depoſito eo regioni *Miſani Abu Muſam Alaſh'arium* præficiens, in mandatis ei dedit, ut in terrâ *Baſoræ Arabibus*, qui cum eo erant, loca quædam extrueret, & unamquamque tribum in pago [aliquo] collocaret, quo ſedes ſuas figerent. Extruxitque in eâ † templum mediæ magnitudinis. Cumq; finem feciſſet Urbis *Baſora* ædificandæ collocavit in eâ *Arabum*, qui in eâ erant, progeniem, & cum exercitibus ſuis in provincias *Ahwazæ* movens ſubegit eas; exceptâ ſolùm urbe *Tuſtaro*, à quâ, quòd valdè munita eſſet, abſtinuerunt. Eodem *Heraclius Antiochiâ Conſtantinopolin* diſceſſit, dicens Græcè * *Sureh-Syria*; quo verbo Regioni *Syriæ* valedixit. Obiit deinde *Heraclius*, cui ſucceſſit filius ipſius *Conſtantinus*, quem quatuor poſt menſibus veneno ſuſtulit *Martiana* uxor patris ejus, filiumque ſuum *Heracliolum* ſubſtituit, *Davidis* novi nomine illi indito: Magnates verò regni imperium ejus ægrè ferentes, eo abdicato, præfecerunt *Conſtantem* [nuper] occiſi filium. Eodem etiam *Abdalla Ebn Naäil Aſpahanam* deditione cepit. Eodem cepit *Jarir AlBajali Hamadanam*; eodem accidit prælium *Nahawandenſe*. Eodem *Moawias Aſkelanam* deditione cepit menſe *Ramadani*. Obiitque *Omar* die *Jovis* quinto ante finitam *Dulhejjam* anno *Hejræ* viceſimo tertio, annos natus ſexaginta tres. Fuitque ſpatium *Chalifatus* ejus decem annorum, ſex menſium, & ſeptendecim dierum. Interfecit eum *Abu-Lulua* ſervus *Almogiræ Ebn Shaaba* [tempore] precum matutinarum. Cauſa ejus fuit, quod cum ad eum acceſſiſſet *Abu-Lulua* conqueſtum de gravitate tributi, (impoſita autem ei fuerat quotidiana duarum drachmarum ſolutio) diceret illi *Omar*, non eſt hoc tibi multum, Tu ſiquidem, uti audivi, ſi molam vento circumagere velis, facere id potes; † cui ille, Circumagam quidem tibi molam, quæ non ceſſatura eſt uſque ad diem reſurrectionis. Dixit ergò [Ille,] Utique minatus eſt ſervus, quòd ſi ob ſuſpicionem quenquam interficerem, hunc certè è medio tollerem. Deinde cum puer [iſte] pugione, repetito ictu, ilia ejus confodiſſet, accerſivit *Omar* medicum, qui ipſum inſpiceret; ille autem vinum ei hauriendum præbuit, quod cum exiret, ita ut non dignoſceretur vinum eſſet an ſanguis, alium accerſivit medicum, qui lac illi bibendum præbuit; cumque

Dyn. IX.

p. 179.

Baſora Ædificata.

Ahwazæ urbes præter Tuſtarum *captæ.*

* Χαῖρε.

Heraclii *obitus.*

Conſtantinus.

Heracliolus.

Conſtans.

Aſpahana, Hamedana & Aſkelana *captæ.*

Omari *obitus.*

p. 180.

Dyn. IX. exiret lac conſpicuum, Dixit illi; Teſtamentum tuum conde, ô Imperator fidelium.

Sectio.

Johannes Grammaticus. Porrò hoc tempore claruit inter *Muſlemios Johannes*, quem vocamus nos Grammaticum, qui *Alexandrinus* fuit, fidemque Chriſtianorum Jacobiticorum profeſſus Severi doctrinam adſtruebat, deinde receſſit ab eo quod profitentur Chriſtiani de Trinitate; quare convenientes eum Epiſcopi in urbe *Meſra* rogârunt, ut ab eo quod [profitebatur] rediret; cumque redire nollet, eum de gradu ſuo dejecerunt. Vixitque donec caperet *Amrus Ebno'lAs Alexandriam*, & ad *Amrum*, acceſſit; qui, cognito quem in ſcientiis locum teneret, honore ipſum affecit, audiitque de ſermonibus ejus Philoſophicis, quibus aſſueti non fuerant *Arabes*, quod eum ad ſtuporem redigeret, quoque percelleretur; Fuit autem *Amrus* intellectu præditus, ad res percipiendas promptus, conceptibus claris, adhæſit ergo illi, neque ab eo diſceſſit. Deinde die quodam dixit illi *Johannes*, Circumiviſti tu omnia *Alexandriæ* repoſitoria, omniaque rerum genera quæ in iis reperiuntur obſignâſti; quod ad illa igitur, quæ tibi profutura ſint, nolo tibi contradicere, at quæ nulli tibi uſui futura ſunt, nobis potius convenient. Dixit illi *Amrus*, Quid

p.181. eſt quo opus tibi ſit; dixit illi; † Libri Philoſophici, qui in Gazophylaciis [Bibliothecis] Regiis reperiuntur. Hoc, inquit *Amrus*, eſt de quo ſtatuere non poſſum, Illud [petis] de quo ego quid in mandatis dare non poſſum, niſi poſt veniam ab Imperatore fidelium *Omaro Ebno'lchattab* impetratam. Scriptis ergo ad *Omarum* literis, notum ei fecit, quid dixiſſet *Johannes*, perlatæque ſunt ad ipſum ab *Omaro* literæ, in quibus ſcripſit. Quod ad libros quorum mentionem feciſti: ſi in illis contineatur, quod cum libro Dei conveniat, in libro Dei [eſt] quod ſufficiat abſque illo; quòd ſi in illis fuerit quod libro Dei repugnet, neutiquam eſt eo [nobis] opus, jube

Bibliothecæ Alexandrinæ fatum. igitur è medio tolli. Juſſit ergo *Amrus Ebno'lAs* diſpergi eos per balnea *Alexandriæ*, atque illis calefaciendis comburi: ita ſpatio ſemeſtri conſumpti ſunt. Audi quid factum fuerit & mirare. E

Paulus Ægineta Medicus. medicis autem qui hoc tempore floruerunt fuit *Paulus Ægineta Medicus* ſuo tempore celebris: Inſigniter autem peritus fuit in mulierum morbis, multúmque illis curæ impendit. Convenire ipſum

ſolebant

ſolebant obſtetrices, & eum de rebus, quæ mulieribus poſt partum Dyn. IX.
acciderent conſulere, quibus reſpondere dignabatur, & quid facerent in iis de quibus quæſierant indicare; unde eum *AlKawabeli* [q. Obſtetricium] appellârunt. Scripſit librum de Medicinâ in novem diſtinctum tractatus, quem tranſtulit *Honain Ebn Iſaak*; & librum de affectibus mulierum. Ex illis etiam fuit *Magnus* qui inter Medicos recenſetur, at non vidimus quicquam ab eo conſcriptum. Magnus *Medicus.*

Othman Ebn Affan, qui & cognominatus eſt *Abu Omar*. Inauguratus eſt dies duos ante finitum menſem *Dulhejjam* anni *Hejræ* viceſimi tertii. Fertur † cum pugione percuſſiſſet *Abu-lulua Omarũ*, exirétque de vulnere ejus lac quod bibiſſet, dixiſſe illi adſtantes, Præcipe cui velis ut ſit poſt te Chalifatus, eúmque reſpondiſſe; Si in vivis eſſet *Salemus*, non eſt quem illi parem judicarem. Dictum eſt illi [quod ad] iſtum *Alim Ebn Abitalib*, nôſti ejus [cum *Mohammede*] affinitatem, & fortitudinem, & præſtantiam. Dixit, Ineſt illi *Doábaton*, i. e. ſcurrilitas. Dictum eſt, De *Othmano Ebn Affan* Quid exiſtimas? Dixit, Propenſus eſt ille in affines ſuos. Dictum eſt illi, Quid ergo de iſto *Alzobairo Ebnó'l Awam*, adjutore Prophetæ? Dixit, Avarus eſt. Dictum eſt, Quid ergo de iſto *Saado*? Dixit, Eques eſt *Meknab*, i. e. turmæ; denotat enim *Meknab* Equites numero inter triginta & quadraginta. Dictum eſt, Quid ergo de iſto *Telha* nepote *Abubecri Aſſadik*? Dixit niſi ineſſet illi *Baon*, i. eſt, ſuperbia & faſtus. Dictum eſt, Quid ergo de filio tuo? Dixit, Satis eſt ut exigatur ratio ab uno è familiâ *Chettabi* de negotio Imperatoris Fidelium. Verùm hoc negotiũ, ut de eo intra triduum deliberetur, ſex committo, viz. *Othmano*, & *Ali*, & *Telha*, & *Alzobairo*, & *Abu Obeida*, & *Saado Ebn Abi Wakkas*. Cùm ergo ſepultus eſſet *Omar*, accedens *Abu Obeida* ad *Alim Ebn Abi Talib*, Túne, inquit, es cui fidelitatem paciſcar, ut agas juxta librum Dei & leges Prophetæ ejus, & conſtitutiones duorum Seniorum? Dixit, Immò quod ad librum Dei, & legem Prophetæ ejus: quod autem ad conſtitutiones duorum Seniorum meo utar conſilio. Tum accedens ad *Othmanum* illi dixit, Túne es cui obſequium promittam, ut agas juxta librum Dei, & conſtitutiones duorũ Seniorum? Reſpondit, Ita hercle. Illum ergo *Abu Obeida*, & reliquus cœtus comprobarunt. Primum quod captum eſt, † eo ad Chalifatum evecto, fuit

Othman *Chaliſa.*

p. 182

p. 183

Dyn. IX. *Maho'l Baſora*, & quod reliquum erat de finibus *Aſpahana* & *Rayæ* ductu *Abu Muſa Alaſh'arii.* Tum miſit *Othmanus Abdallam Ebn Amer Eſtachram*, in quâ erat *Yazdejird*; qui cùm *Darabajirdum* profectus eſſet, *Abdalla Majaſheam Ebn Ma'ſud* ad ipſum indagandum miſit. Ille autem per deſertum tranſiens donec perveniſſet *Carmanam*, *Sejeſtani* viam cepit in *Sinam* tendens. Pervenit ergo *Mojaſhea Sejeſtanum*, deinde reverſus, cùm *Yazdejirdum* non aſſequeretur, rediit in *Perſiam*. Increvit ergo metus *Yazdejirdi*, adeò ut *Tarchanum Turcam* in auxilium ſibi accerſeret; at cùm veniſſet, vilipendit & repulit, ob verba quædam quæ de eo loquuti ſunt *Turcæ* quidam. Redeuntibus autem iſtis *Mahwa* Præfectus *Meraw*, qui odia occulta in *Yazdejirdum* geſſerat, ad *Tarchanum* miſit, ut in ipſum reverteretur ſuadens; Ego ſiquidem, inquit, tibi opem feram. Rediit ergo *Tarchan* contra *Yazdejirdum*, qui cùm urbem petens fugeret, occurrens illi *Mahwa* penitus [ipſius copias] diſſipavit. Dicitur porro *Yazdejird*, cùm ad molam in quâdam è villis *Meraw* perveniſſet, dixiſſe molitori, Abſconde me, & erunt tibi [præmium] baltheus meus, & armillæ meæ, & annulus meus: regeſſiſſe autem virum iſtum, Quatuor drachmarum mercede in ſingulis diebus locatur mola, quas ſi mihi dederis ceſſare illam ſinam, ſin minus, nequaquam. Dúmque ille cum eo colloqueretur, ecce ſupervenientes Equites morte illum affecerunt.

Yazdejird R. Perſiæ fugit.

occiſus eſt.

Porro *Othman* ſubmoto *Amro Ebno'l As* præfecit *Alexandriæ Abdallam Ebn Maſud* fratrem ejus uterinum, qui *Africam* invaſit. Invaſit etiam *Moawias Cyprum* & *Ancyram*, † quas & deditione cepit.

Muſlemii Africam *invadunt*, Cyprum *et* Ancyram *capiunt.*

p. 184.

Deinde ægrè quædam tulerunt homines in *Othmano*, inter quæ nimia erga propinquos propenſio fuit. Reduxit ſiquidem *Hacemum Ebno'l As Ebn Omaihi*, quem ablegaverat Propheta, & *Abdallam Ebn Chaled* quadringentis nummorum millibus donavit, deditque *Hacemo* centum nummorum millia. Cumque Imperio præfectus ſuggeſtum aſcenderet, in faſtigio ejus conſedit, ubi ſedere ſolebat Propheta; cùm *Abu Becr* infra illum gradu uno, *Omar* autem duobus ſiſteret, ita ut de his ſermones inter ſe miſcerent homines, [eúmq;] calumniis afficerent. Tum oratione habitâ dixit *Othmanus*, Iſtæ Dei facultates ſunt; cuicunque mihi libuerit, illas impertiam, & à quocunque mihi libuerit cohibebo, & cui hæc bilem moverint,

deiiciat

dejiciat illum Deus. Cúmque ſurgens *Omar Ebn Taſer* diceret, Ego primus ſum cui bilem hæc concitent, irruentes in eum *Banu Ommia* verberibus exceperunt, donec animi deliquium pateretur: quam obrem irâ commoti *Arabes*, cœtu convocato, *Paraſanga* à *Medinâ* ſpatio caſtra fixerunt, & ad *Othmanum*, qui ipſum alloqueretur objurgarétque, miſerunt, monerétque, ut quod æquum eſſet faceret, aut ſe imperio abdicaret. Porro maximè omnium adverſùs *Othmanum* obliqui erant *Telha*, & *Zobair*, & *Ayeſha*; ad quos literas dedit, quibus profiteretur ſe ab omnibus quæ ipſi indignè ferrent deſtiturum, & ad Deum pœnitentiâ rediturum: quibus tamen ipſi cùm non auſcultarent, & viginti diebus ipſum obſidione cinxiſſent, ſcripſit ille Ali, Víſne interfici patrui tui filium, & diripi regnum tuum? reſpondit *Ali*, Minimè verò: miſitque *Haſanum* & *Hoſainum*, qui januam ipſius cuſtodirent. *Mohammed* autem *Ebn Abi Becr* cum duobus aliis *Othmani* murum conſcendit; quorum unus † venas illi jugulares mucrone ſagittæ lato incidit, alter ipſum interſecit, *Alcoranum* in gremio habentem. Factum eſt autem hoc decimo die *Dulhejjæ* anni triceſimi quinti, cùm Chalifatus ejus annorum ferè duodecim fuiſſet, ætas pluſquam octoginta. p. 185. Othmani *cædes*.

Ali Ebn Abi *Taleb*. Interfecto *Othmano*, congregati quidam tum è *Mohajerinis*, tum ex *Anſariis*, inter quos fuerunt *Telha* & *Zobair*, ad *Alim* ipſum inauguratum acceſſerunt. Dixit autem *Ali Telhæ* & *Zobairo*, Si ita viſum fuerit vobis, in obſequium meum jurate, ſin malis, ego in veſtrum juraturus ſum. Reſponderunt illi, Nequaquam; nos verò in obſequium tuum jurabimus: profecti igitur ad templum, in obſequium ejus jurârunt homines die Veneris viceſimo quinto *Dul Hejjæ* anni triceſimi quinti. Porrò primus jurantium erat *Telha*, qui cùm digitos contractos haberet, inde omen captans *Habib Ebn Dhowaib*, Manus mutila, inquit: Haud perfectum futurum eſt hoc negotium: Quàm convenit ipſum diſſolvi! Renuerunt autem *Ali* fidem ſuam obſtringere *Ommienſes*, & *Merwan Ebno'l Hacem*, & *Said Ebno'l As*, & *Walid Ebn Akba*; ut & ſuam *Othmanidæ* è comitibus *Mohammedis*. Porrò *Ayeſha* poteſtatem ſibi in *Othmanum* sumſerat, eúmque convitiis proſciderat, affectu in *Telham* propendens. Dum ergò accederet illa à peregrinatione rediens, occurrit illi Eques [quidam;] cui illa, Quid, inquit, novi? Reſpondente Ali *Chalifa*.

 illo,

Dyn. IX. illo, Interfectus eſt *Othman*, dixit, Quaſi intueor homines fidem *Telhæ* obſtringentes. Occurrit deinde alter; cui etiam dixit, Quid
p.186 novi? Reſpondente illo, Inaugurârunt homines *Alim*, dixit, †Hei *Othman*! non interfecit illum, niſi *Ali*. Certè unus è digitis *Othmani* tot ipſis ſimilium, quot terræ regiones implerent, præſtat. Dixit ergo illi quidam ex avunculis ejus, Certè tu prima fuiſti, quæ ipſius faſtigium declinare feciſti. Tu ſiquidem dicebas, Tollite è medio *Naathalum* iſtum, abnegavit ſiquidem fidem. Dixit, Illum ad pœnitentiam revocârunt, tum interfecerunt. (Eſt autem *Naathalus* nomen viri, cui barba prolixa fuit, cum ergo contumeliis & opprobrio afficeretur *Othman*, ipſi ob prolixitatem barbæ comparabatur.) Rediit deinde *Ayeſha Meccam*, & in templo tentorium fixit. Porrò voluit Ali *Moawiam* à præfecturâ *Syriæ* amovere; ſuaſit autem illi *Mogira Ebn Shaaba*, ut illum in præfecturâ iſtâ confirmaret, illum ſc. eâ placatum iri. Et petentibus *Telha* & *Zobairo*, ut ipſos *Baſoræ* & *Cufæ* præficeret, recuſavit ille, dicens, Apud me manete, ut ornamento mihi ſitis; ægrè enim fero diſceſſum veſtrum. Veniam ergò petierunt, ut *Meccam* religionis ergô viſere ipſis liceret, quod conceſſit. Adierunt ergò *Ayeſham*, & quæ *Othmano* facta ſunt exaggeraverunt. Cùm autem audiiſſet *Moawias*, quid de *Ali* dixiſſet *Ayeſha*, & quomodo à fide ipſi pactâ receſſiſſent *Telha* & *Zobair*, vires & audaciam majores aſſumſit, ſcripſitque ad *Zobairum*, [dicens,] Ego tibi fidem paciſcar, & poſt te *Telhæ*, *Cufam* verò è manibus veſtris ne dimittatis. Porrò illis opem tulerunt *Ommienſes*, aliique; unáque cum *Ayeſha* profecti ſunt, donec *Baſoram* pervenirent, ubi cum *Ebn Hanifum* ipſi ab *Ali* præfectum prehendiſſent, crinibus avulſis & barbâ depilatâ dimiſerunt: Qui ad *Alim* ten-
p. 187 dens, Barbatum (inquit) me miſiſti, jam verò †imberbis venio; cui *Ali*, Mercedem (inquit) & bonum [à Deo] conſequaris. Interfectis etiam quinquaginta è Gazophylacio præfectis, opes diripuerunt. Cùm ergo ad *Alim* delatum hoc eſſet, ille *Medinâ* egreſſus cum nongentis viris profectus eſt, & ad ipſum acceſſerunt è *Cufâ* ſex
• Prælium hominum millia, commiſſumq; eſt prælium *Choraibæ*, prodeunte
Choraibæ. populo ad pugnam, qui cum Camelum, ſuper quo *Ayeſha* in ſellâ muliebri erat, [in medio] ſtatuiſſent, bello certatum eſt. Tum prociens *Ali*, acceerſitiſque *Zobairo* & *Telhâ*, dixit *Zobairo*, Quid te

ad

ad hoc impulit? Reſpondit, Quòd te hoc imperio indignum viderim. Dixit etiam *Telha*, Num ad pugnam produxiſti uxorem Prophetæ, tuam verò domi clauſam tenuiſti? annon mihi fidem pacti eſtis? Reſponderunt, Pacti ſumus, dum gladius collis noſtris immineret. Prodiens autem *Saadienſis* quidam è ſociis *Alis*, elatâ quâ potuit voce exclamavit, Heus Mater fidelium, certè cædes *Othmani* minoris momenti fuit, quàm ut tu domo tuâ egredereris camelo iſto maledicto vecta; erat ſiquidem tibi à Deo in operimentum & Aſylum; at jam Secreti tui [velum] dirupiſti, & Aſylum tuum commune feciſti: deinde dimicantibus hominibus ex acie ſubduxit ſe *Zobair*, quem ſequutus *Omar Ebn Jormuz* ipſum ad loricæ fiſſuram transfixit. *Telham* autem ſagittâ, quæ in ipſum inciderat, transfixum, ponè ſe equo imponens puer ipſius *Baſoram* aſportavit, ibique ipſum in domo quâdam incultâ depoſuit, ubi mortuus eſt. Porro poſt interfectos nonaginta viros ad Capiſtrum Cameli incepit *Ayeſha* exclamare,* *Al Bakia*, *Albakia*. Clamavit ergò *Ali*, Suffragines Camelo ſuccidite; qui cùm percutiente eum quodam deciditſſet, delata eſt ſella in locum quendam,† erinaceo jam ſimilis præ telis ei inhærentibus: accedens autem *Ali*, donec prope eam ſubſiſteret, dixit *Mohammedi* filio *Abu Becri*, Vide num vivat illa, necne. Cui ergo, caput ſuum in lecticam intromittenti, dixit illa, Quis tu? reſpondit, Frater tuus obſequioſus, regeſſit illa, [Imò] rebellis. Dixit, Heus Soror, contigitne tibi aliquid [mali?] Reſpondit, quid tuâ refert? Tum ingreſſus eſt *Ali Baſoram*, & poſtquā ejus incolas reprehendiſſet, egreſſus eſt indè *Cufā*. At cùm jam *Moaniæ* nunciatum eſſet, quid in iſto prælio contigiſſet, *Syriæ* populum ad bellum & requirendum *Othmani* ſanguinem incitavit. Inaugurârunt ergò illum *Amirum* non Chalifam; cúmque miſiſſet *Ali* ad *Moawiam* nuncium, qui illum ad ipſius obſequium invitaret, recuſavit [hoc facere.] Egreſſus eſt ergo *Ali Cufâ* cum ſeptuaginta millibus hominum; pervenítque *Moawias* cum octoginta millibus, & in *Seffino*, qui locus eſt inter *Erakum* & *Syriam*, caſtra metatus eſt, præcluſitque *Ali* vias, quæ ad *Eufratem* ducunt: miſit ergo *Ali Aſhtarum Nachaienſem*, qui ipſos pugnâ aggreſſus repulit, vicitq; juxta viam. Deinde manus conſeruerunt quadraginta diebus, adeò ut occiderent ex *Erakienſibus* viginti quinque millia, &

Dyn. IX.

* i.e. *Reſiduum, Reſiduum.*

† p. 188.

Prælium Seffinum.

Dyn. IX. & è *Damaſcenis* quadraginta quinque mille. Tum progreſſus *Ali* dixit *Moawiæ*, quamdiu inter me & te interficientur homines, ad judicium coram Deo Opt. Max. te voco, ut uter noſtrûm alterum interfecerit, confirmetur ipſi imperium. Dixit *Moawias* ſociis ſuis, Novit neminem cum ipſo ad monomachiam deſcendere, quin illum occiderit; juſſitque, ut expanſis Alcoranis, proclamarent,
p. 189. O *Erakienſes* inter nos & vos liber Dei, ad eum vos vocamus. †Dixit *Ali*, Iſte eſt liber Dei, & quis inter nos judicabit? Elegerunt ergo *Syri Amrum Ebno'l As*, *Erakienſes* verò *Abu Muſam Al Aſh'arium*. dixit autem *Al Ahnef*, utique *Abu Muſa* vir eſt minimè profundus, ſatis hebes, me velim loco ejus ſubſtituas, ut rem tibi firmiter perficiam, & ſiſtam te quod ad hoc negotiũ ubi ipſe cupias. Repudiârunt verò ipſum *Yamanenſes*, & decretum ſcripſerunt, ut judicarent duo [iſti] judices librum Dei, & Traditionem, & Conſenſum, & tempus præfixerunt menſem *Ramadani*. Migravit ergo *Ali Cufam*, & *Moawias Syriam*. Cúmque ingreſſus eſſet *Ali Cufam*, defecerunt ab ipſo duodecim mille è lectoribus *Alcorani*, qui clamarunt, Timuiſti miſeriam, & determinationi [rei] acquieviſti, & homines judicio præfeciſti, cùm dicat Deus, Non eſt judicium niſi Deo. Deinde converterunt *Abu Muſa Al Aſha'rius* & *Amrus Ebno'l As* ad judicium in loco qui *Meccæ*, & *Cufæ*, & *Syriæ* interjacet [tranſactis] octo menſibus poſt prælium *Seffinenſe*, & adduxerunt è ſociis [*Mohammedis*] & iis, qui eos inſequuti ſunt, multos. Dixit verò *Ebn Abbas Abu Muſæ* cujuſcunque rei oblitus fueris, hujus nequaquam obliviſcaris, *Ali* nullum ineſſe vitium, quod eum Chalifatu indignum reddat, *Moawiæ* verò ne unicam ineſſe virtutem quæ ipſum Chalifatu dignum faciat. Congregati jam ergo *Abu Muſa* & *Amrus* ad judicium ferendum tentorium fixerunt, & dixit *Amrus*, convenit ut nihil dicamus, quin & idem ſcribamus, ne ab eo recedamus, accerſitque Scribam, cui clam dixit, nomen meum præmittas.
p. 190. Accipiens ergo Scriba †chartam, poſtquã *Biſmillah* &c. ſcripſiſſet, à nomine *Amri* incepit. Dixit autẽ illi *Amrus*, Dele illud, & nomen *Abu Muſæ* præmittas, ipſe enim mihi præſtat, & dignus eſt qui præmittatur; (hoc autem fraude ab ipſo factũ eſt.) Tum dixit, Quid dicis O *Abu Muſa* de cæde *Othmani*: Reſpondit, Injuriâ profectò occiſus eſt; dixit, Scribas heus puer. Tum dixit, O *Abu Muſa*, Utique Recon-

ciliatio

ciliatio populi, & cohibitio [effuſionis] ſanguinis potior eſt, quàm quod ſatagunt *Ali* & *Moawias*; ſi viſum ergo fuerit, illis amotis præficias populo aliquem quem acceptum habituri ſint *Moſlemii*, quia ſc. hoc quod fidei noſtræ commiſſum eſt, graviter cervicibus noſtris impendet. Reſpondit, Non eſt hoc improbandum; Dixit *Amrus*, Scribe heus Puer. Deinde ſigillis ſuis ſcriptum hoc conſignârunt, cúmque die craſtino conſediſſent ad [ulterius in rem] inquirendum, dixit *Amrus*, O *Abu Muſa*, jam ſubmovimus *Alim* & *Moawiam* ab hoc imperio: nomines ergo illi [ſuſcipiendo] quem velis. Cúmque jam multos nominâſſet, nec ipſis acquieſceret *Amrus*, novit *AbuMuſa* eum cum ipſo ludere, dixítque: Itáne feciſti, heus Canis? maledicat tibi Deus. Reſpondit *Amrus*, Quin Tu, heus Aſine, maledicat tibi Deus. Tum *Amrus*, Iſte jam Dominum ſuum exuit [imperio,] atque ego etiam illum exuo, ſicut annulum hunc manu meâ exuo; atque ita ab invicem receſſerunt. Statuente ergò *Ali* adverſùs *Moawiam* proficiſci, fidem ſuam ipſi obſtrinxerunt ſexagies mille uſque ad mortem. Occupatum autem illum tenuerunt Rebelles & ipſorum oppugnatio. Incepit autem *Moawias* copias emittere in illas partes *quibus præerant *Alis* miniſtri, & ubique fecit incurſiones: exercitum etiam miſit *Meccam* & *Medinam*, quarum incolæ fidem ſuam ipſi obſtrinxerunt. Conſpirârunt deinde tres viri è rebellibus, † viz: **David*, *Barcus*, & *Ebn Moljam* de *Amro Ebno'l As*, & *Moawia*, & *Ali* è medio tollendis, quò liberarentur tandem homines Antiſtitibus in errorem [ducentibus.] *David* ergò *Meſram* perveniens & Oratorium ingreſſus, *Charejabum Ebn Haddhafa* percuſſum interfecit, illum *Amrum* fuiſſe ratus; atque ob hoc captus morte mulctatus eſt. *Barcus* autem *Damaſcum* petiit, ibique Oratorium ingreſſus *Moawiam* ita percuſſit, ut venam ipſi præcideret, quâ ſciſſâ liberis gignendis ineptus redditus eſt. Prehenſus ergò *Barcus* manibus & pedibus abſciſſis dimiſſus eſt, *Baſorámque* adiit; ubi cùm uxorem duxiſſet, quæ ipſi peperit, dixit illi *Ziyad*, Naſcentur tibi liberi, & *Moawia* non naſcentur? ipſúmque decollavit. *Ebn Moljam* verò *Cufam* perveniens, cùm gladium ſuum veneno tinctum acuiſſet, abiens in Oratorio pernoctavit, quo ingreſſus *Ali* dum dormientes excitaret, *Ebn Moljam* veſte obvolutum pede percuſſit. Cúmque jam ingeniculationes

Dyn. IX.

*al. *quæ ditionibus Alis adjacebant.*

p. 191

*al. *Dadawaih.*

Dyn. IX. duas matutinas perficere incepiſſet, accedens ad ipſum *Ebn Moljam* vulnus ipſi *ad coſtas inflixit; ictu tamen qui lethalis non eſſet, ſed vim ſuam exercuit venenum. Irruentes ergo in illum homines eum prehenderunt: dixit autem *Ali*, Nolite ipſum interficere; ſiquidem vixero, ſtatuam ipſe quid ei faciendum ſit; ſin morior, faciatis ei quid vobis libuerit. Vixitque tres dies, deinde mortuus eſt die *Veneris* decimo ſeptimo *Ramadani*, & morte mulctatus eſt *Ebn Moljam*.

*al. in fronte.

Ali interfectus.

AlHaſan Chaliſa.

Alhaſan filius A*lis Ebn Abi Taleb*. Deinde inauguratus eſt *Alhaſan* filius *Alis Cufæ*; *Moawias* verò in *Syriâ*, in Templo *Iliæ*. Profectus eſt autem *Alhaſan* à *Cufâ* obviam *Moawiæ*, qui jam caſtra fixerat *Maſceni*, regionis *Cufæ* [loco.] Venitque *Alhaſan Almadayenum* † præmiſſo ſibi *Kaiſo Ebn Saad* cum duodecim hominum millibus: præmiſitque ſibi *Moawias Baſharum Ebn Orta* inter quem & *Kaiſum* commiſſum eſt prælium; deinde à pugnâ ſe cohibuerunt, *Alhaſani* adventum expectantes. Ferunt autem *Alhaſanum* conſpecto quantum effunderetur ſanguinis, & quàm atrocia patrarentur, dixiſſe, Non eſt mihi opus hoc Imperio: ſtatui ergo illud *Moawiæ* tradere, ut ipſius collo, cum malis inde orituris & oneribus ejus incumbat. Cui *Alhoſain*, Per Deum, inquit, te obteſtor, ne primus ſis, qui Patrem tuum culpaverit, ejúſque conſilium reſpuerit. Reſpondit *Alhaſan*, Neceſſe eſt ut hoc fiat. Miſitque ad *Moawiam*, ut ſe illi Imperium traditurum indicaret; reſcripſit illi *Moawias* Præmiſſis præmittendis, Tibi certè potius quàm mihi convenit hoc Imperium, tum affinitatis jure, tum alias ob cauſas; ſi ergò ſcirem te meliùs illud adminiſtraturum, & privilegia gentis hujus meliùs protecturum, & hoſtes fortiùs oppugnaturum, utique fidem meam in obſequium tui obſtringerem; jam verò pete quid velis. Deſignatis ergò ſibi opibus & prædiis, & ſecuritate *Alis* aſſeclis petitâ, teſtibúſque huic rei adhibitis è *Mohammedis* ſociis, ſubſcripſit *Haſanus* libellum de tradendo Imperio. Cúmq; conveniſſet *Moawias Haſanum* ad ſtationis à *Cufa* diſtantiam, intrâſſéntque ſimul *Cufam*, dixit illi, Certè, *Abu Mohammed*, rem ejuſmodi donâſti, quam ut donent non inducunt in animos ſuos homines: Surge ergò, & illud populo notum facias. Surgens ergo *Haſanus*, laudatóque Deo, & celebrato ejus nomine, dixit: Heus Populi, ope noſtrûm

p. 192

Chaliſatu ſe abdicat.

primi

primi direxit vos Deus [in viam rectam,] & ope ultimi noſtrûm Dyn. IX.
ſanguinis veſtri effuſionem cohibuit. Contendit mecum *Moawias* de re, quæ ad me magis quàm ad illum ſpectabat; ſed viſum mihi eſt homines à bello cohibere, eique illam tradere. Eſt enim huic rei ſpatium definitum, & mundus viciſſitudinibus [obnoxius.] Quæ cùm dixiſſet, † conſidere illum juſſit *Moawias*, odium ob ea p. 193 erga illum animo concipiens. Tum ipſe ad populum concionem habiturus ſurrexit, dixitque, Ego iis conditionibus, quas pepigi, proſpectum volui firmandæ concordiæ: cùm ergò jam effecerit Deus, ut idem dicamus, & diſſidium, quod inter nos erat, ſuſtulerit, omnes conditiones, quas pepigi, irritæ ſunto. Tum ſurgens *Haſanus*, Quin ego certè opprobrium igni prætulerim; profectúſque *Medinam*, ibi ſubſtitit, donec diem obiit, anno *Hejræ* quadrageſimo ſeptimo. Erat autem Chalifatus ejus ſpatium, quinque menſium. *obit.*

Moawias Ebn Abi Sofyan. Delatum eſt Imperium *Moawiæ* anno *Hejræ* quadrageſimo, cùm præfectus ſub *Omaro* & *Othmano* viginti annis fuiſſet: ubi autem tradidiſſet illi *Haſanus* Imperium, præfecit *Cufæ Almogiram Ebn Shaaba*, *Baſoræ* verò & *Choraſano Abdallam Ebn Amer*, & *Medinæ Merwanum Ebn AlHacem*, ipſe *Damaſcum* reverſus, præfecit [ei] *Abdallam Ebn Hazem*. Porro mortuus eſt *Amrus Ebno'l As* in *Ægypto* ipſo die Feſti *AlPhatari*; oravítque ſuper eo filius ejus *Abdalla*, deinde oravit cum populo orationem Feſto propriam. *Moawias* verò, poſitis qui *Alis* aſſeclas diligenter perquirerent, eos ubicunque repertos, neci dedit. Porro anno *Hejræ* quadrageſimo ſexto, qui annus eſt nongenteſimus octogeſimus ſeptimus *Alexandri*, miſit *Sapor*, qui *Armeniam* vi ceperat, ad *Moawiam* Legatum nomine *Sergium*, auxilium ab eo contra *Græcos* petitum. Miſit etiam *Conſtantinus* Rex Legatum ad *Moawiam Andream* Eunuchum, qui ex illi maximè charis erat: conceſſit autem *Moawias Sergio*, ut prior ingrederetur; † quo ingreſſo, ingreſſus eſt deinde *Andreas*, quem ubi conſpexit *Sergius*, ei utpote Magnati aſſurrexit. Corripuit autem eum *Moawias*, dicens, Si metum tibi incuſſit Servus, quid facturus eſt Dominus ejus? cui *Sergius*, Fefellit me mos. Tum rogante *Moawiâ Andream*, Quam ob cauſam huc veniſti? Reſpondit ille, Miſit me Rex, nè *Moawias Chalifa.* *moritur Amrus Ebno'l As.* p. 194

Dyn. IX. aurem præberes dictis Rebellis hujus, neque eodem in loco apud tē eſſent Rex & Verna; cui *Moawias*, Omnes ex æquo nobis inimici eſtis, & uter veſtrûm plus nobis dederit, illum protecturi ſumus: quibus auditis exiit *Andreas*, ac rurſum craſtino die acceſſit. Prius autem ingreſſus *Sergius* intranti *Andreæ* non aſſurrexit; quare convitiis eum afficiens *Andreas*, Heus ſpe deſtitute (inquit) méne vilipendis? Regerente autem in eum *Sergio* convitia qualibus excipi ſolent Cinædi, dixit *Andreas*, Poſtea videbis. Dein cùm *Moawiā* eodē modo quo priùs affatus eſſet, reſpondit *Moawias*, Si integros ditionis veſtræ reditus nobis conceſſeritis, vobis regni nomen relinquemus, ſin minus vos eo pellemus. Cui *Andreas*, Quaſi verò credas *Arabes* corpus eſſe, *Græcos* umbram; à Domino Cœli auxilium petimus. Tum impetratâ diſcedendi veniâ per *Mâlatiam* tranſiit, ubi limitum præfectis præcepit, ut *Sergio* inſidias in viâ ſtruerent, eúmque prehenſum *Malatiam* adducerent, & abſciſſos illi teſticulos collo appenderent, * itáque dimitterent: quod & illi fecerunt. Fertur autem *Moawiam* primum fuiſſe qui ſedens concionaretur, quòd ventre prominentiori, & corpore obeſiori eſſet; primúmque qui Concionem Precibus præmitteret, metuens ne diſcederent ab ipſo homines, antequam illud quod in mentem illi venerat dixiſſet. Tum † vi adegit *Medinenſes* & *Meccenſes*, ut fidelitatis juramentum *Yazido* filio ſuo præſtarent. Jurârunt etiam *Syri* in ejus obſequium: deinde mortuus eſt *Moawias Damaſci*, menſe *Rajebo* anno ſexageſimo, annos natus octoginta. Fidem autem ſuam obſtrinxerunt *Damaſceni Yazido* filio *Moawiæ*.

* al. *tum oculos ei eruerent.* al. *tum clavis eum affigerent.*

P. 195

Moawias *moritur.*

Yazid *Chalifa.*

Yazid filius *Moawiæ*. Mortuo *Moawiâ AlWalid Ebn Utba Ebn Abi Sofyan Medinæ* præfectus accerſitos noctu *Hoſainum Alis* filium, & *Abdallam* filium *Zobairi*, certioréſque de morte *Moawiæ* factos, ad fidelitatis juramentum *Yazido* ejus filio præſtandum provocavit. Reſponderunt illi, Noſtri ſimiles ſecretò ad juramentum præſtandum non adiguntur; verùm ubi manè ſurrexerimus. Itaque noctu elapſi, & *Meccam* profecti, obſequio ejus ſe addicere abnuerunt. Quo audito, ſc. recuſare illos fidem ſuam *Yazido* paciſci, accerſiverunt *Cufenſes* per literas *Hoſainum*; qui cùm *Moſlemum* filium *Okaili* filii *Abu Talebi Cufam* miſiſſet, ut ab ejus incolis jusjurandum exigeret, congregati ad eum multi ex *Alis* aſſeclis *Hoſaino*

fidem

fidem pacti ſunt. Cujus rei fama cùm ad *Obaid Allam Ebn Ziyad*, Dyn. IX
qui tum *Baſoræ* erat, perveniſſet, rectò ille *Cufam* contendit; cui
obviam euntes *Alis* Sectarii, ei pugnam intulere, donec ſe in arcem
recepiſſet, ejúſque januam occluſiſſet. At cum ingruente jam
veſpere receſſiſſent à *Moſlemo* homines miſit *Ebn Ziyad* clam mille
equites, qui manus illi injicientes ſublato inter pinnas arcis caput
præciderunt. Quo audito, cùm *Medinam* redire conaretur *Hoſai-
nus*, miſit contra illum *Ebn Ziyad Alharrum Ebn Yazid* † *Altami-* p. 196.
mienſem cum mille equitibus, qui *Hoſaino* * *Robalæ* reperto dixit: *forſ. le-
Mihi in mandatis datum eſt, non ut te è medio tollam, ſed ut *Cufam* gend. Zo-
adducam; quo ſi ire recuſaveris, viam capias, quæ nec *Cufam*, nec balæ, *vel* Cerbalæ.
Medinam ducat, donec ipſe ad *Ebn Ziyad* ſcribam. Deflexit ergo
ille ad ſiniſtram à viâ *Odhaibi* & *Kadeſiæ*, unà eunte *Alharro* donec
Gaderiam perveniret; ubi cùm caſtra poſuiſſet, venit ad eum *Omar
Ebn Saad Ebn Abi Wakkas* cum quatuor hominum millibus, unáq;
Shomar Dhu'l jooush, qui caſtra poſuerũt inter binos *Cerbalæ* fluvios,
atque interceſſerunt inter eos, & *Hoſainum* Legati. Prohibuerúnt-
que eum, & qui cum ipſo erant ab aquâ, ne quod biberent, haberent.
Manum ergo cum illis conſeruit die decimo menſis *Moharrami*, qui
in diem Veneris incidit, habens ſecum è domeſticis ſuis novende-
cim homines; atque interfectus eſt *Hoſain* ſiti oppreſſus, unáque Hoſaini
occiderunt ex *Alis Ebn Abi Taleb* filiis ſeptem, & *Hoſaini* filii tres: *cædes.*
nam *Ali Hoſaini* filio, eò quòd ægrotaret, pepercerunt; & ab illo
oriundi ſunt, quotquot ab *Hoſaino* in hunc uſque diem genus du-
cunt. Unà etiam occiderunt è comitibus ejus octoginta ſeptem ho-
mines. *Alim* autem *Hoſaini* filium, unà cum mulieribus & filia-
bus ipſius, ad *Ebn Ziad* adduxerunt; quem ferunt capite *Hoſaini*
in catino poſito, faciei ipſius virgulâ notas impreſſiſſe, dicentem,
Nunquam ſe faciem adeò pulchram vidiſſe. Tum ipſum liberóſ-
que ejus ad *Yazidum* filium *Moawiæ* miſit, qui uxores filiáſque ejus
ad Templi gradus, ubi ſiſti ſolent captivi, ſtare juſſit, ut ab omnibus
conſpicerentur. Occiſus eſt autem *Hoſain* Anno *Hegiræ* ſexageſi-
mo primo, die decimo *Moharram*, qui in diem Veneris incidit, cùm
annos natus eſſet † quinquaginta *octo, & capillos jam nigredine p. 197.
tingeret. Deinde miſit *Yazid* familiam & filias ipſius *Medinam*. *al. *quinq.*
A *Raphidinis* [*Alis* Sectariis] his narrandis hyperbolica & miranda

Dyn. IX. multa traduntur. Porro cùm jam morti propinquus eſſet *Yazid* filius *Moawiæ*, filium ſuum *Moawiam* Imperatorem renuntiavit; mortuúſque eſt, cùm annorum eſſet triginta octo, regnaſſétque annos tres, & octo menſes.

Moritur Yazid.

Moawias f. Yazidi *Chalifa.*

Moawias Ebn Yazidi. Mortuo *Yazido* delatum eſt Imperium ad filiũ ipſius *Moawiam*, qui Sectâ *Kadarius* fuit, utpote quam ab *Omaro Almakſuſo* edoctus eſt, & pro verâ habuit. Cúmque illi fidem paciſcerentur homines, *Almakſuſum*, quid agendum ſentiret, rogavit: ille, Vel ut juſtè agas (inquit) vel ut Imperio te abdices. Habitâ ergò concione populum ſic allocutus eſt, Avus meus *Moawias* Imperium viro, qui ipſo dignior eſſet, abſtulit; quod deinde obtinuit Pater meus, nec ipſe ſatis dignus: Ego verò nolo, ut cum Deo occurram, rationem de vobis reddendam habeam; vos ergò videritis, & Imperio veſtro quem libuerit, præficiatis. His dictis deſcendit, ſéque occluſâ ſibi januâ ad Dei cultum ſubduxit, donec peſte correptus obiret cùm imperâſſet dies viginti. *Ommienſes* autem, impetu in *Almakſuſum* facto, Tu (inquiunt) ipſum corrupiſti, itáque docuiſti; vivumq; defoderunt. Porrò *Ebn Zobair*, ubi obiiſſet *Yazidus*, pellectis in obſequium ſuum hominibus, & vendicato ſibi Chalifatu, *Hejazum*, *Irakum*, *Choraſanum*, *Yamanum*, *Ægyptum*, & *Syriam*, exceptâ *Oroddanâ* occupavit.

Merwan *Chalifa.* p. 198.

† *Merwan Ebn Hacem.* Juratum eſt in obſequium ejus in *Oroddana* Anno ſexageſimo quarto. Primus hic fuit, qui Chalifatum gladio cepit; adverſus quem profectus *Aldahakus Ebn Kais*, cùm in *Marjo Rahto*, *Gutæ* [vallis] *Damaſcenæ* loco, manus conſeruiſſent, occiſus eſt. Porro etiam *Soliman Ebn Horad Chozaenſis* cùm quatuor Sectariorum millibus, qui *Hoſaini* ſanguinem repoſcerent, *Cufâ* egreſſus eſt; cui in occurſum à *Merwano* miſſus eſt *Obaidalla Ebn Ziyadi*: qui cum in [loco dicto] *Ras Ain* congreſſi eſſent, occiſo *Solimano* diſſipati ſunt ipſius ſocii. Obiitque *Merwan Damaſci*, cùm imperium ſeptem menſes & dies aliquot tenuiſſet: *Syri* autem in *Abdo'lMalcci* ipſius filii obſequium jurârunt.

obit.

Sectio.

Maſerjawaih *Medicus.*

Refert *Ebn Faljal Andoloſenus Maſerjawaihum* Medicum *Baſorenſem*

ſem, linguâ *Syrum*, religione *Judæum* fuiſſe. Atque is fuit, qui *Ahronis* Presbyteri Pandectas Medicas in linguam *Arabicam* ſub *Merwano* tranſtulit. Porro narrat *Jobus AlHacemi* filius ſe unà cum *Maſerjawaibo* ſedente accedentē *Chuzenſem* quendam dixiſſe, Morbo, quali non alius quiſpiam, affectus ſum: rogatumque de morbi naturâ, reſpondiſſe, Manè ſurgenti oculi caligant, viſcera autem perinde ac ſi canis lamberet affici ſentio, neque aliter ſe habere, donec aliquid guſtavero; ſumpto autem cibo quieſcunt uſque ad meridiem, quo tempore idem iterum patior, donec ſumpto rurſum cibo ſedetur malum; cui ſub tempus precum veſpertinarum non aliud invenio remedium, quàm ut cibum denuò capiam. [Quibus auditis] dixiſſe *Maſerjawaibum*, O † exoſum Deo morbum, qui tam malè ſibi conſuluit, ut ſe infimæ ſortis homuncioni adjungeret! quàm vellem, ut in me ac liberos meos transferretur, vel ſi dimidio facultatum mearum redimendum eſſet, quod tu pateris! Dicenteq; *Chuzenſi*, ſe non intelligere quid vellet, reſpondiſſe *Maſerjawaibum*, Hoc certè ſanitatis eſt, quâ tu minimè dignus, quámque rogatum velim Deum ut in alium te eâ digniorem transferat.

Dyn. IX.

p. 199.

Abdo'lMalec Ebn Merwan. Chalifa renunciatus eſt in Syriâ Anno ſexageſimo quinto. *Ebn Zobair* autem fratrem ſuum Moſaabum Irakum miſit, cui cùm *Baſoram* veniſſet, detulerunt incolæ ejus obſequium, atque ita utrumque *Irakum* occupavit, donec prodeunte adverſùs eum *Abdo'lMaleco Ebn* Merwan, eique in [loco cui nomen] *Sacan* obviam facto, occiſus eſt; atque ex eo *Irakum* in poteſtatem *Abdo'lMaleci* redactum. Satellitum ei præfectus fuit *Hejajus Ebn* Yuſef, cujus de ſolertiâ in rebus gerendis & fortitudine vidit, quod miratus eſt. Reverſum autem in *Syriam*, neque de alio jam quam *Ebno'lZobairo* ſollicitum adiens *Hejajus*, Me (inquit) contra illum mittas: viſus ſiquidem in ſomnio ſum, me occiſo illi cutim detraxiſſe. Miſſus ergo ipſum interfecit, pellémque ipſi detractam paleâ ſuffertam patibulo affixit. Fuit autem diſſidium, ab *Ebn Zobairo* factum, novem annorum; à morte ſc. Moawiæ, uſque ad annum ſextum imperii *Abdo'lMaleci* exactum. Præfecto deinde *Hejajo* regionibus *Hejazi* & Yamamæ, *Meccenſes Abdo'lMaleco* fidem pacti ſunt. Ipſe autem *Hejajus* ingens quædam Calamitas *Irakienſibus* à Deo immiſſa exiſtimabatur; qui cùm *Cufam* veniſſet die quodam Templum

Abdolmalec Chaliſa.

Hejaji crudelitas.

Dyn. IX. plum ingreſſus, & aſcenſo ſuggeſto, ubi paululum quieviſſet, † ex-
p. 200. urgens, Videor mihi (inquit) O *Iracenſes* videre capita jam matura, & inſtare colligendi tempus, meque in ea jus habere, quinetiam cydares & barbas ſanguine aſperſas intueri.

Porro anno *Hejræ* ſeptuageſimo, qui *Alexandri* milleſimus eſt, copias inſtruxit *Juſtinianus* Imperator *Græcorum* contra *Moſlemios* qui *Syriam* occuparant: & pacem cum eo inivit *Abdo'lMalec*, hac conditione, ut quolibet die Veneris (vel, ut alii, quolibet die) mille aureos ipſi penderet, unà cum equo & ſervo. Anno autem octogeſimo tertio condidit *Hejajus* urbem *Waſetam*. Et octogeſimo ſexto obi-
Obitus Abdolmaleci. it Abdo'lMalec *Ebn* Merwan, qui dicere ſolebat, Mortem timeo in menſe *Ramadani*; eo ſiquidem natus ſum, eo ablactatus, eo *Alcoranum* edidici, eoque inauguratus ſum. Mortuus eſt medio menſis *Shewali*, cùm jam mortis periculo defunctus ſibi videretur, annos natus ſexaginta, cùm à cæde *Ebno'lZobairi* annos tredecim imperâſſet.

Sectio.

Theodocus *&* Theodunus *Medici.* Inter eos quos obſequio ſuo addictos habuit H*ejajus*, fuere *Theodocus* & *Theodunus* Medici. Porro *Theodoco* diſcipuli fuerunt illuſtres qui poſt illum claruerunt; nonnulli etiam uſque ad *Abbaſidarum* imperium ſuperſtites, uti *Phorat Ebn Shobnathæ*, qui ſub *Man-*
Phorat *Medicus.* *ſore* floruit. *Theoduno* autem Syntagma magnum eſt, quod in gratiam filii ſui compoſuit. Illum ferunt H*ejajo* die quodam, cùm ad ipſum acceſſiſſet, roganti, Quodnam eſſet contra luti eſum remedium, reſpondiſſe, Generoſus inſtar Tui animus, ô Imperator; quo audito, abjeciſſe H*ejajum* lutum, neque illud unquam poſtea guſtâſſe.

AlWalid Chalifa. *AlWalid Ebn Abdolmelec.* Hic ubi ad Imperium evectus eſſet, provinciarum procuratoribus præfecturas ſuas confirmavit. Eo
p. 201. †imperante *Katiba Ebn Muſlem* in regiones trans fluvium [*Gihonem*] ſitas profectus *Turcis*, & *Sogd*, *Shaſh*, & *Pharganæ* incolis, qui conflato exercitu quatuor menſes eum incluſum detinuiſſent, in fugam verſis, *Bocharam* cepit. Inde progreſſus eſt, donec ad *Samarcandam* caſtra poneret, quam & deditione cepit. Eo quoque imperante
Obitus Hejaji. diem obiit H*ejajus*, Pthiſi (ut fertur) confectus, fugiente etiam eum ſomno ac quiete. Cùm jam morti propinquus eſſet, Aſtrolo-

gorum quendam, qui ipſi aderat, rogavit, Ecquid Regem aliquem vitâ ſtatim exceſſurum videret? ac dicente eo, Ita, video moriturum Regem, nomine *Colaib*; reſpondit, Ego certè ſum iſte *Colaib*, hoc nomine me appellavit Mater mea. Regerente Aſtrologo, Te ergo certò moriturum indicant ſtellæ; Te, inquit, mihi præmiſſurus ſum: eúmque capite mulctari juſſit. Obiit ergò *Hejajus*, annos natus quinquaginta tres, cum provinciis *Hejazi* & *Eraki* viginti annos præfuiſſet, & virorum illuſtrium & primariorum centum & viginti millia, præter è plebe [alios,] & qui in bello ceciderant, morte affeciſſet; mortuis inſuper in ipſius carcere virorum quinquaginta, fœminarum triginta millibus. Dyn. IX.

Porrò vitâ exceſſit *Walid* anno nonageſimo ſexto, cùm annos novem & menſes octo imperâſſet. Extruxit hic Templum *Damaſcenum*, Eccleſiâ, quæ eo in loco ſteterat, dirutâ; quinetiam Templum *Medinenſe*, & Templum [*Hieroſolymitanum*] * *Al Akſa* [vocatum.] Leproſis, quos ſtipem rogare vetuit, ipſe proſpexit: claudis ſingulis ſervum, cæcis ducem aſſignavit. *Chriſtianorum* Scribis ne ampliùs *Græcè*, ſed *Arabicè*, libros [rationum] exararent, interdixit. Expugnata† ipſo imperante *Hiſpania*, *Caſhgora*, *India*. Cùm ad *Olitoris* pergulam inter tranſeundum aliquando ſubſiſteret, olerum faſciculum prehendens, Quanto, inquit, hunc vendis? dicentéque illo, Minuto; Adde, inquit, aliquid. Ædificiorum, piſcinarum, arvorúmque ordinandorum, peritus erat. Sermone rudem, & Grammaticæ prorſus imperitum perhibent; adeò ut *Arabs* cuidam ad eum ingreſſo, qui affinitatis neceſſitudinem prætexeret, dixerit, *Man Chatanac*, [quod ſonat, Quis te circuncidit?] Quo reſpondente, Medicus neſcio quis: Non hoc quærit Princeps, (inquit *Soliman*) ſed *Man Chatanoc*, [i.e. Quis tibi Socer?] Tum *Arabs*, ὁ δεῖνα, inquit, ac ſimul Soceri ſui nomen protulit. Hoc ergò nomine à Patre ſuo *Abdo'lMalecò* reprehenſus, dicente, Non imperaturum *Arabibus* niſi qui eorum linguam calleret, adſcitis artis Grammaticæ peritis domi ſe incluſum ſex menſes continuit; quibus exactis, imperitior quàm ingreſſus eſt exiit. Tum Pater, Excuſatione, inquit, dignus eſt.

Al Walid *moritur.*

*i.e. *ulterius.*

Scribæ Chriſtiani prohibentur Græcè ſcribere.

†p. 202. Hiſpania, Caſhgora, India *expugnatæ.*

Soliman Ebn Abdo'lMalcc. Anno nonageſimo ſexto inauguratus eſt *Soliman Ebn Abdo'lMalcc*, eodem die quo vitâ exceſſit frater

Soliman Ebn Abdo'lMalec *Chalifa.*

Dyn. IX. ipſius *AlVValid.* Vir, ut ferunt, erat egregius, & eloquens, [utpote qui] in deſerto apud avunculos ſuos *Abbaſidas* educatus fuerat. Vi atque injuriâ ablata reſtituit, Mercatoribus hoſpitium præbuit, Incarceratos dimiſit. Porro anno nonageſimo octavo, qui eſt *Alexandri* milleſimus * vigeſimus ſeptimus, miſit *Soliman* exercitum cum fratre ſuo *Moſlema* verſus *Conſtantinopolin*; qui eo uſque profectus cum centum & viginti hominum millibus, trajecto freto urbem obſidione cinxit: qua in anguſtias redacti incolæ † miſerunt ad *Moſlemam*, qui ei in ſingula capita aureum pollicerentur; nolente autem illo urbem niſi vi [atque armis] capere, pacti ſunt *Græci* cum *Leone Patricio* ſe ad illum, ſi ab ipſis *Moſlemiorum* exercitum repelleret, imperium delaturos. Ille, ubi de pacto caviſſet, ad *Moſlemam* ſe contulit, ſibíque ac ſuis incolumitate impetrata, pollicitus eſt ſe urbem in illius poteſtatem redacturum: hoc tamen effectum dari non poſſe, donec ab ipſis ſe ſubduceret, quò ſecuri eſſent, deinde ipſos denuo aggrederetur. Profectus ergo *Moſlema* ſeceſſit in villam quandam. *Leo* autem ingreſſus Diadema induens ſolio regali inſedit, decedente Imperatore *Theodoſio*; qui & veſtes laneas aſſumens in Eccleſia quadam cultui Dei ſe addixit. Quia autem *Moſlema*, cùm *Conſtantinopolin* accederet, Equitum unumquemque duos frumenti modios, equi ſui tergo ponè ſe [impoſitos,] eò afferre juſſerat; *Leo*, ubi urbem ingreſſus eſſet, ſubducto *Moſlema*, naves viróſque paravit, qui noctu frumentum illud abſtulerant, nihilo quod memoratu dignum eſt relicto, dein manè ad pugnam inſtructus apparuit: atque ita *Moſlemam* dolo circumvenit, quaſi ſi [decepta] eſſet vel mulier, vituperio digna cenſeretur. *Moſlema* ergò, hoc audito, reverſus juxta *Conſtantinopolin* triginta menſes ſedit, hyeme ibi atq; æſtate inſumptis, donec ſementem facerent homines; paſſis interim ipſius militibus, quæ non aliàs paſſus eſt exercitus, adeò ut timeret quis è caſtris ſolus prodire, præ *Bulgaris* quorum exercitum conduxerat *Leo*, nec non *Francis*, qui in navibus aderant, *Græciſque* qui ipſos intus oppugnabant: quin & jumentis, † & pellibus, arborúmque radicibus & foliis veſcebantur. *Soliman Ebn Abdi'l Malec* autem *Dabeki* ſubſiſtens, adventante hyeme ipſis ſuppetias ferre non potuit, donec moreretur decimo ante finitum menſem *Safarum*, anno [*Hejræ*] nonageſimo nono. Diſcedens ergo

*al trigeſimus ſeptimus.

Conſtantinopolis obſeſſa.

p. 203.

Theodoſio cedenti in Imperio ſuccedit Leo.

p. 204

Moriente Solimane Conſtantinopolis obſidione liberatur.

Conſtantinopoli Moſlema reverſus eſt. Fuit Chalifatus ipſius [*Solimanis* ſc.] annorum duorum & octo menſium. Fidelitatis juramentum filio ſuo *Iyobo* ut ſucceſſori præſtari juſſerat, quo ante ipſum mortuo, *Omarum Ebn Abdil-Aziz Ebn Merwan Ebni'lHacem* in locum ejus ſubſtituit. Cùmque *Solimani* morti jam vicino diceretur, Manda [quid velis;] reſpondit ille, Filii mei juniores ſunt, felix eſt cui ſunt grandiores. Dyn. IX.

Omar Ebn Abdi'l-Aziz. Cùm in Chalifatum ſuffectus eſſet *Omar Ebn Abdi'l-Aziz*, eique præſtitum fidelitatis juramentum, conſcenſo ſuggeſto reddi juſſit injuriâ ablata, ac omitti maledictionem familiæ [*Mohammedis*,] quam maledictis inceſſere conſueverant in ſuggeſtis; incitans ad pietatem & concordiam, [dicens,] Non eſt mihi hodie, per Deum, in quemvis religionis *Moſlemiticæ* cultorem, ira, ſed in peccandi licentiam & injuſtitiam: deinde veſte ſuâ in Eleemoſynam datâ deſcendit. Obiit autem *Omar Ebn Abdi'l-Aziz* menſe *Rajebo*, quinto ante eum finitum die, anno centeſimo primo. Dies viginti ægrotavit, cùmque malè ſe habenti diceretur, Quid ſi medicamenta adhibeas? reſpondit, Si ſanari poſſem vel aurem ungendo, nequaquam eam ungerem: Optimus eſt ad quem abeatur, Dominus meus. Mortuus eſt in cœnobio *Simeonis*, ibidémque ſepultus. Chalifatu functus eſt annos duos & quinque menſes: vixit annos triginta tres. Inquit *Moſlema Ebn Abdi'l Malec*,† cùm ad *Omarum Ebn Abdi'lAziz* ipſius viſendi gratiâ ingreſſus eſſem, erat ecce ipſe in lecto è villis [palmarum,] cervicali è pellibus ſuppoſito, veſte obtectus, labiis flaccidis, colore livido, interula ſpurca amictus; dixi ergo ſorori meæ *Phatema*, quæ ipſius uxor fuit, Veſtes Imperatoris Fidelium lavate. Faciemus, inquit illa. Deinde reverſus cùm interula eodem modo ſe haberet, Annon, inquam, juſſi vos interulam ipſi lavare? reſpondit illa, Certè non eſt illi altera. Laudato ergo Deo, flevi, dixique, Miſereatur tui Deus, ſiquidem timorem Dei Opt. Max. nobis incuſſiſti, nobiſque nomen inter pios reliquiſti. Ferunt ſumptus ipſius quotidianos fuiſſe drachmas duas. Ejus tempore movere ſe [cœpit] *Haſhemidarum* Imperium.

Omar Ebn Abdi'l Aziz Chaliſa.

Moritur.

p. 205

Yazid Ebn Abdi'lMalec. Cognominatus eſt *AbuChaled*, decimus *Merwanidarum*. Hic rerum potitus *Omarum Ebn Hobaira* *Alpho-*

Yazid Ebn Abdi'l Malec Chaliſa.
† Ommiadarum.

Dyn. IX. *Alphozarenſem Erako* utrique & *Choraſano* præfecit: *Moſlemamq́; Ebn Abdi'lMalec* oppugnatum *Yazidum Ebno'lMohalleb* miſit; qui ejus occiſi caput ad *Yazidum* miſit. Fuit autem *Yazid Ebn Abdi'lMalec* luſui & voluptati deditus; *Habbabam* puellam cantatricem perditè amavit, atque ejus nomine famoſus eſt. Fertur *Yazidum*, cùm tempore fratris ſui *Solimanis* peregrinationem religionis ergo inſtitueret, *Habbabam* quater mille aureis emiſſe; dicente autem *Solimane*, Mihi in animo eſt Yazidum coercere, ipſam remiſiſſe, quam deinde emit *Ægyptius* quidam: at cùm ad ipſum delatum eſſet Imperium, dicenti uxori ipſius *Saadæ*, Eſtne adhuc in mundo quippiam quod optes? reſpondiſſe, Imò, *Habbaba*; mittentem ergo *Saadam* ipſam emiſſe † benéque curatam ad *Yazidum* attuliſſe, eâque pone velum collocatâ ei dixiſſe, Eſtne O Imperator Fidelium adhuc in mundo quod optes? reſpondentéque ipſo, jam tibi indicavi; ſublato velo dixiſſe, Hæc eſt *Habbaba*, ſurgentémq; ipſam cum illo reliquiſſe. Magnâ ergo apud ipſum in gratia & honorificè tractata fuit *Saada*. Dixit aliquando, cantu *Habbabæ* commotus, Sinite me volare, ſéque ad volandum expandit: dicentéque illâ, O Imperator Fidelium, Eſt nobis te opus, reſpondit, Per Deum volabo; dicentíque, Cui populum & Imperium committes? Tibi, inquit, manúmque ejus deoſculatus eſt. Prodiens ergo ex famulis ipſius quidam, Incaleſcat tibi oculus, inquit, quàm futilis es! Eandem cum ipſo ad partes *Ordonnæ* oblectationis causâ profectam uvâ petiit, quâ ipſi, ore eam excipienti, gulam ingreſſâ [penè] ſuffocata eſt, unde morbum contraxit, quo mortua eſt. Ille autem eam per triduum inſepultam relictam donec oleret, olfacere, deoſculari, intuenſque flere. Et cùm ſepultæ diebus quindecim ſuperſtes manſiſſet, mortuus eſt, juxtáque ipſam ſepultus, anno centeſimo quinto. Imperavit annos quatuor & menſem; quadraginta natus eſt.

p.206 [margin, beside "tentem ergo Saadam"]

moritur Yazid. [margin]

Heſham Chalifa. [margin]

Heſham Ebn Abdi'lMalec. Hoc anno ad Chalifatum evectus eſt *Heſham Ebn Abdi'lMalec*, aliquot ante finitum menſem *Shaabanum* diebus, annos tunc natus triginta quatuor: annulum ac ſceptrum ipſi deferente ac Chalifam ſalutante veredario, cùm *Roſaphæ* eſſet, unde *Damaſcum* equo conſcenſo pervenit. Ipſo imperante, prodiens *Zeid, Ebn Ali, Ebn Hoſain Ebn Ali, Ebn AbiTaleb,*

leb, Cuſam pervenit; ubi ad ipſum properè accedentes Sectarii, Dyn. IX.
Speramus (inquiunt) †adeſſe tempus quo perdantur *Ommiadæ*, ipſi- p. 207
que fidem paciſci cœperunt, in obſequium illius jurantibus clam quatuordecim hominum millibus, ad oppugnandos injuſtitiam exercentes, & infirmos ſublevandos. Quo audito, *Yuſeph Ebn Amr* qui *Baſoræ* præfectus fuit, *Zeidum* diligenter quæſivit. Sectarii autem qui cum ipſo profecturos ſe promiſerant, *Zeidum* accedentes, Quid (inquiunt) de *AbuBecro* & *Omaro* dicis? reſpondente illo, Nihil de illis niſi bonum dico, ipſi renuntiantes, ac juramentum ipſi præſtitum reſcindentes, apud *Yuſephum* ipſum detulerunt, qui ipſum quæſitum aliquos miſit. Profectus ergo *Zeidus* cùm non comitati eſſent ipſum plures quàm quatuordecim viri, dixit, Rem * *Hoſainiticam* reddidiſtis. Deinde cùm pugnam ipſis inferret, ſagittâ percuſſus, quæ cerebrum ipſi penetravit, & è loco quo pugnatum eſt reportatus, eâdem nocte mortuus ac ſepulturæ mandatus eſt. Mane autem ipſum ſepulchro extractum patibulo affixerunt. Mittens verò *Heſhamus* ad *Yuſephum*, Combure (inquit) vitulum *Eraki*; ipſum ergò combuſſit. Fugit autem filius ipſius uſque dum *Belcham* perveniret. Fertur *Heſhamus* intellectu polluiſſe. Cùm è filiis ſuis quendam deſideraret qui ad templum non acceſſerat, Quid, inquit, te à precibus cohibuit? reſpondente illo, Mortuum eſt jumentum meum; Quid, inquit, an non pedibus ire vales? ipſique ad annum jumento interdixit. Adducto ad ipſam quodam cui puellæ cantatrices, vinúmque & Barbiton fuit; Illidite (inquit) capiti ejus tympanum. Flens autem vir cùm cæderetur, dicentibus, Patienter feras, Quid (inquit) num lachrymari me putatis quòd percuſſus fuerim? Imò adeo fleo quod adeò deſpectui Barbiton habuerit, ut ipſum Tympanum appellaverit. Ferunt, cùm ad ipſum ſcriberet quidam è Miniſtris ipſius, Ad Imperatorem Fidelium, corbem malis *Perſicis* [plenum] miſi, reſcripſiſſe ipſum, Pervenerunt *Perſica*, nobiſque grata fuerunt; plura mittas, ac vas diligenter claudas.
†Scripſit etiam ad Miniſtrum alium, qui ad ipſum tubera miſerat, p. 208
Pervenerunt ad nos tubera, numero quadraginta, quorum aliqua maculata ſunt; cùm ergo aliquid miſeris, vas arenâ benè ſuffercias ne conquaſſentur, atque alia alia lædant. Dictum eſt ipſi, Túne Chalifatum appetis, cùm avarus ſis & timidus? Quid ni (inquit) am-

* *ſimilem ei quæ* Hoſaino *contigit.*

Dyn. IX. ambiam, cùm manſuetus ſim & temperans? Obiit autem *Heſham* *Roſaphæ*, anno centeſimo viceſimo quinto, cúm imperâſſet annos viginti, natúſque eſſet quinquaginta quinque. Morbus quo correptus eſt, Synanche fuit.

Moritur Heſham.

Sectio.

Fertur primum qui *Choraſanum* venit eorum qui ad *Abbaſidarum* obſequium homines invitârunt, anno centeſimo nono, fuiſſe *Ziyadum*, quo tempore præerat *Aſad*. Mittente ipſum Antiſtite *Mohammede Ebn Ali*, *Ebn Abdalla*, *Ebn Abbas*, *Ebn Abdi'l Motalleb*, ipſique dicente, Blandè appelles *Modarenſes*, cavere autem jubente à *Niſaburienſi* quodam, nomine *Galeb*, utpote qui amore maximo propenderet in filios *Phatemæ*. Accedens ergò *Ziyad* ad *Abbaſidas* amplectendos invitavit, *Ommiadarum* mores & injuſtitiam prædicans: ad quem accedente *Galebo*, cùm de dignitate *Alidarum* & *Abbaſidarum* diſceptâſſent, diſceſſerunt. Subſiſtente autem *Ziyado* *Marwæ*, nuntiatum eſt quid ageret *Aſado*; qui & ab ipſo metuere juſſus, accerſitum morte affecit, unáque è *Cufenſibus* decem. Porrò anno centeſimo decimo octavo, *Amman Ebn Yazid Choraſanum* perveniens ad obſequium *Mohammedis Ebn Ali*, *Ebn Abdalla*, *Ebn Abbas* invitavit; cui morem geſſerunt homines: appellatus eſt idem *Chaddaſh*, & religionem profeſſus eſt **Haramiticam*, aliis aliorum uxoribus uti permittens; dicénſque ipſis, Non eſſe vel jejunium, † vel orationem, vel peregrinationem, ſed jejunii ſignificatum eſſe ut ab Antiſtitis mentione abſtineretur, neque ipſius nomen commemorarent, orationis ut ipſi comprecarentur, peregrinationis, ut ad ipſum tenderent.

* impiam.

p. 209.

Al Walid Ebn Yazid Chalifa.

Al Walid Ebn Yazid, *Ebn Abdi'l Malec.* Ipſum pater illius *Yazid* ſucceſſorem deſignaverat, poſt fratrem ſuum *Heſhamum Ebn Abdi'l Malec.* Cùm ergo Imperio præfectus eſſet *Heſhamus Yazidi* frater, *Al Walidum Yazidi* filium honorificè habuit, donec conſpicua eſſet ipſius impudentia, vinóque indulgeret, & religionem contemptui ac deſpectui haberet: exinde enim ipſum averſatus, malè tractare, increpare, contumeliis afficere, ac coercere. Egreſſus ergo *Walid* cum amicorum præcipuis quibuſdam & famulis ſedem

Azraki,

Azraki fixit; dixitque ſociis ſuis, Inauſpicatum iſtum Pater meus familiæ ſuæ præfecit, eúmque ſibi hæredem conſtituit, ille verò ea mihi quæ videtis facit, nec quenquam in quem affectu propendeam novit, quin ei illudat. Nec à deſerto iſto diſceſſit *AlWalid*, donec moreretur *Heſham*: venientes autem duo veredis vecti ipſum Chaliſam ſalutârunt; ille, ubi ſubticuiſſet, mox, Obiitne, inquit, *Heſhamus?* reſpondentibus ipſis, Ita; miſit ad Gazophylaciorum præfectos, dicens, Cuſtodite quæ vobis in manibus ſunt. *Heſhamo* ergo è morbo experrecto, cùm aliquid peteret, ipſum denegarunt: tum ille, Dei ſumus! Quaſi verò *Walidi* theſaurarii fuiſſemus: ſtatimq; expiravit. Prodiens ergo è carcere *Aiyad VValidi* Scriba, Gazophylaciorum oſtia obſignavit, atq; *Heſhamum* lecto ſuo detraxit; nec cucumam ipſi invenerunt quâ aqua ad ipſum[lavandum]calefieret, donec mutuo peterent; quin nec involucrũ è theſauris ipſius, adeò ut amiculo ferali involveret ipſum *Galeb* ipſius libertus. *Heſhami* etiam domeſticos & amicos duriùs tractans *Walid*, dixit, †Menſi ſumus ei menſurâ quâ menſus eſt, nec ei vel latum digitũ diminuimus. Ubi autem Imperium adeptus eſt *VValid*, claudis inter *Damaſcenos* & cæcis victum & veſtes ſuppeditavit, hominúmque filiabus odoramenta & veſtes præbuit: ea etiam quæ hominibus dari ſolita ſunt, decimâ parte auxit; nec unquam, cùm ab eo peteretur quicquam, reſpondit, Non. Porro filiis ſuis *Hacemo* & *Othmano* ut ſucceſſoribus fidem obſtringi fecit, utroque, altero ſc. poſt alterum, hærede ſibi ſubſtituto. Hoc anno, nempe centeſimo viceſimo quinto, interfectus eſt *Yahya Ebn Zeid*, *Ebn Ali*, *Ebni'lHoſain*, *Ebn Ali*, *Ebn Abi Taleb*, *Jurjani*, ac patibulo affixus, deinde detractus, crematus, in cineres redactus, cimbæque impoſitus in *Euphrate* diſperſus eſt. Eodem interfectus eſt *AlVValid Ebn Yazid Ebn Abdi'lMalec*, interficiente ipſum patrui ipſius filio *Yazido Ebno'lWalid*, *Ebn Abdi'lMalec*. Cauſa cædis ipſius ea erant quorum meminimus, futilitas atque impudentia ipſius. Poſtquam enim ad Chalifatum evectus eſt, luſui, venationibus, vinolentiæ, & juvenum perditorum conſortio, quibus deditus fuit, hoc addidit ut vehementiùs iis indulgeret. Hoc ſubditi ipſius & exercitus ægrè ferentes, ipſum averſati ſunt. Cum autem illum in arce ſua obſiderent, ipſe ad portam accedens, Annon (inquit) ego vos muneribus auxi? Annon impen-

Dyn. IX.

p. 210.

AlWalid *interfectus*.

D. n. IX. impenſis vos levavi? Annon pauperibus veſtris dedi? Illi autem, Non (inquiunt) noſtri ipſorum gratiâ de te vindictam ſumimus; ſed ideo quòd ea patraveris quæ prohibuit Deus, vinóque indulſeris, ac cum Patris tui concubinis rem habueris. Reſpondit, Sufficit, ſatis abundè dixiſtis, per Deum, non conſarcietur ruptura veſtra, nec recolligetur diſperſio veſtra, nec concordatura ſunt verba veſtra: tum

p. 211. deſcendentes † de pariete decem viri caput ipſi præciſum ad *Yazidum* miſerunt, qui illud haſtæ infixum circa *Damaſcum* geſtavit, binos etiam ipſius filios *Al Hacemum* & *Othmanum* in carcerem conjecit. Interfectus eſt biduo ante finitum *Giomadâ* poſteriorem, anno centeſimo viceſimo ſexto. Chalifatu functus eſt annum & tres menſes, vixit quadraginta duos.

Sectio.

Hoc anno miſit *Abrahim Ebn Mohammed* Antiſtes *Abu Haſhemum Bocairum* in regionem *Choraſana*, qui *Marwam* perveniens convocatis [*Abbaſidarum*] præfectis atque emiſſariis, ipſos de morte *Mohammedis* Antiſtitis certiores fecit, atque ad obſequium filii ipſius *Abrahimi* Antiſtitis invitavit: cui auſcultantes tradiderunt ipſi pecunias quas apud ſe collectas habebant, ad ſumptus Sectæ [*Abbaſidarum* ſc.] faciendos.

Yazid Ebno'l Walid Chalifa. *Yazid Ebno'l Walid Ebn Abdi'l Malec.* Cognominatus eſt *Al Nakes* [i. e. Diminutor] quod ea quæ addiderat *Al Walid* militum ſtipendiis, ſubtraxerit. Converſationis erat laudabilis, viæ inſiſtens probæ. Juramentum fidelitatis præſtari juſſit fratri ſuo

Moritur. *Abrahimo*, & poſt ipſum *Abdo'l Azizo Ebno'l Hejaj*, *Ebn Abdi'l Malec*. Mortuus eſt *Damaſci* decimo ante finitū *Dhu'l Hejjam*, anno centeſimo viceſimo ſexto. Fuit Chalifatus ipſius menſium ſex; vita annorum quadraginta ſex. Mater ipſius Concubina, nomine *Shahphirend*, filia *Phiruzi* f. *Yazdejirdi*, f. *Shahriari*, f. *Ceſra*; unde dixit,

Sum ego filius *Ceſræ*, mihi pater *Merwan*,
Mihi *Cæſar* avus, & avus *Chakan*.

Cæſarem autem & *Chakanum* ſibi avos dixit, ideò quod mater *Phi-*

p. 212. *ruzi* fuerit filia *Ceſræ*, ipſius autem mater filia † *Cæſaris*, mater verò *Ceſræ* filia *Chakani* regis *Turcarum*.

Abrahim

'Abrahim Ebno'l Walid, Ebn Abdi'l Malec. Mortuo *Yazido Ebn Al-walid*, ipſi in Imperio ſucceſſit frater ipſius *Abrahim*, niſi quod ipſo in ſolidum non potiretur, adeo ut aliàs Chalifæ, aliàs Imperatoris titulo ſalutaretur, aliàs neutro. Poſtquam ſeptuaginta dies ſubſtitiſſet, accedens *Merwan Ebn Mohammed* ipſum amovit; Manſit tamen in vivis donec interfectus eſt, anno centeſimo triceſimo ſecundo. Dyn. IX. Abrahim Ebno'l Wa'id *Chalifa.*

Merwan Ebn Mohammed, Ebn Merwan, Ebni'l Hacem. Mortuo *Yazido Ebno'l Walid, Ebn Abdi'l Malec, Merwan* cum copiis ſuis è *Meſopotamia* in *Syriam* tendit, oppugnatum *Abrahimum* Ebno'l-Walid, Ebn *Abdi'l Malec. Damaſcum* autem ingreſſus pueros duos *Al Hacemum* & *Othmanum*, *Al* Walidi Ebn *Yazid*, Ebn *Abdi'l Malec*, filios, qui interfecti fuerant, adductos ſepelivit; præſtitáque eſt ipſi fides. Cúmque confirmatum ipſi eſſet Imperium domum ſuam *Harranum* rediit. Petitámque ab ipſo *Abrahimo* Ebno'l *Walid*, & *Solimani* Ebn *Heſham* incolumitatem, ipſis conceſſit. Hoc anno (viz: centeſimo viceſimo ſeptimo) *Soliman* Ebn *Heſham* Ebn *Abdi'l-Malec*, bellum *Merwano* Ebn *Mohammed* intulit: in fugam verò converſi ſunt *Solimanis* ſocii, cæſis ipſorum circiter ſex millibus. Eodem *Soliman* Ebn *Cothair*, & *Laher* Ebn *Korait*, & *Kahtaba Meccam* profecti ibi *Abrahimum* Ebn *Mohammed* Antiſtitem reperientes miniſtro cuidam ipſius vicies mille aureos, & argenteos ducenties mille, unáque Moſchum, & ſupellectilem variam tradiderunt; cúmque ſecum *Abu Moſlemum* haberent, *Soliman* ad *Abrahimum* Antiſtitem, Hic, inquit, ſervus tuus eſt. *Abrahimus* ergò *Abu Moſlemum Choraſano* præfecit. Porrò, anno † centeſimo viceſimo nono miſit *Abrahim Abu Moſlemo* vexillum, quod *Al Dhell*, (i. Umbram) appellavit, & *Labarum* quod *Al Sahab*, (i. Nubem:) quæ ille duabus haſtis affigens, *Abbaſidarum* prætentionem in *Choraſano* publicavit, Umbræ & Nubis interpretationem afferens, quod ſicut nubes terram operit, nec terra ab umbrâ deſtituitur, ita nec ipſi Chalifa *Abbaſida*, ſit unquam defuturus. Anno centeſimo triceſimo primo *Meccam* religionis ergo adiit *Abrahim* Ebn *Mohammed* Antiſtes, quem comitati ſunt fratres ipſius *Abul'Abbas*, & *Abu Jaafar*, filiíque ac patruus ipſius cum ſervis ſuis; triginta camelis vecti, veſtibus ſplendidis ac ſellis, & ſarcinis, onuſtis, adeo ut ipſum prædicarent *Syria Damaſcena* deſertorum, Merwan Ebn Mohammed *Chalifa.* † p. 213.

Dyn.IX. *Meccæ*, & *Medinæ* incolæ, præter illud quod per orbem jactaretur de rebus ipſorum palàm factis. Nuntio ergò ad *Merwanum* de ipſorum faſtu delato, ſcribens ille ad Præfectum ſuum, qui *Damaſci* erat, juſſit eum equites adverſus ipſum mittere. (Fuit autem *Merwan* tunc temporis in regione *Damaſcena.*) Miſit ergò Præfectus Equites, qui *Abrahimum* adorti ipſum captum ad *Harrani* carcerem abduxerunt, ubi ipſum vinculis ferreis onerarunt, eáſque in anguſtias conjecerunt unde mortuus eſt. Cum autē conquiri ſe ſentiret *Abrahim*, fratri ſuo *Abu'l Abbaſo* mandata dedit, mortem ſibi certo imminere dicens, juſſitq; *Cufam* cum ſuis tendere. Abeuntes ergo cum ipſo frater ipſius Abu *Jaafar* & patruus ipſius cum ſex aliis, donec Cufam pervenirent, ibi delituerunt.

Abu'l Abbas Al Saffah. *Abu'l Abbas Al Saffab.* Anno centeſimo triceſimo ſecundo prodiens *Abu'l Abbas* filius *Mohammedis Antiſtitis*, filii *Alis Ebn Abdalla*, *Ebni'l Abbas*, *Ebn Abdi'l Motallab*, die Veneris duodecimo *Rabii* prioris, ex † ædibus *Abu Moſlema Cufæ*, precibus veſpertinis peractis in Templo *Banu Jyub*, domum ſuam ſe recepit. Die craſtino ipſum manè adierunt duces, ordine militari ac pompâ inſtructi, paratis ipſi veſtibus nigris, equo, ac gladio. Egreſſus eſt ergo *Abu'l Abbas*, cum iis qui ipſi aderant, in arcem Imperatoriam; dein in conclave prodiens cum ſuggeſtum aſcendiſſet, in ipſius verba ab hominibus juratum eſt. Tum patruum ſuum *Abdallam* contra *Merwanum* miſit, qui * *Al Zababi* ſedem fixerat. *Abdalla* igitur cum *Merwano* congreſſus ipſum in fugam egit. *Merwanus* ergò recta perrexit, abiénſque pontem *Euphratis* ſupra *Harranum* trajecit, & copias frequentes contraxit ad fluvium * *Petri* in regione *Palæſtina*. *Abdalla* etiam trajecto *Euphrate*, *Damaſcum* obſidione cinxit, donec ipſam caperet, & quotquot in ea *Ommiadarum* eſſent occidit, muróſque ejus uſque ad ſingulos lapides diruit; erutiſque è ſepulchris *Ommiadis* oſſa ipſorum cremavit. Inde verſus *Merwanum* profectus ipſum in fugam vertit, & exercitum ejus diſſipavit. Fugit ergò *Merwan* in *Ægyptum*, quem inſecutæ *Abdalla* copiæ de ipſo exquiſiverunt: fuit autem ille in Eccleſia *Buſiri*, ubi quidam, cum illum haſtâ confoſſum dejeciſſet, caput ipſius præſciſſum ad *Abu'l Abbas Al Saffabum* miſit. Occiſus eſt autem biduo ante finitum *Du'l Hajjam*, anno centeſimo triceſimo ſecundo. Porrò anno centeſimo triceſimo ſexto *Du'l-Hajja*

Abu'l Abbas Al Saffah *Chaliſa.*

p. 214.

* *al.* Al Zabi, *vel* Al Zabati.

* *al.* Abi Petrus.

Hajja decimo tertio mortuus eſt variolis *AlSaffahus*. Eodem quo obiit die annos complevit triginta tres. Imperium ipſius, ex quo interfectus fuit *Merwan*, annorum erat quatuor. Fuit *Abu'l Abbas* vir procerus † colore candido, facie pulchra, à ſanguinis effuſione abhorrens, in *Mohammedis* familiam affectu propenſo. Dyn. IX. P. 215.

Abu Jaafar AlManſur, qui eſt, *Abdalla* filius *Mohammedis* Antiſtitis, *Ebn Ali*, *Ebn Abdalla*, *Ebn Abbas*. Juratum eſt in ipſius obſequium anno centeſimo triceſimo ſeptimo. Eodem anno interfectus eſt *Abu Moſlem Choraſanenſis*, interficiente ipſum *AlManſuro*; hâc de cauſa, quod cum ſimul peregrinationem religionis ergò inſtituerent, vivente *AlSaffaho*, *Abu Moſlem* Arabibus veſtes diſtribueret, puteóſque ac vias repararet, unde eam famam comparavit, quam ipſi invidit *Abu Jaafar*: quodque redeuntibus poſt feſtum hominibus, cum *Abu Moſlemo* ante *Abu Jaafarum* profecto allatum eſſet de morte *AlSaffahi* nuntium, ipſe ſcriptis literis illum ob mortem fratris conſolatus, haud ipſi Chalifatum gratularetur, neque ipſum moratus expectaret, vel ad ipſum reverteretur. Illum ergò metuens *Abu Jaafar AlManſur* conſilio capto inſidias ei ſtruxit, fugiente ipſum ſomno donec illum irretiret. Cùm autem è ſuis quendam in [urbe] *Raiâ* de reditu ad *AlManſurum* conſuleret *Abu Moſlem*; reſpondit ille, Conſilium meum eſt, ne ipſum convenias, ſed rectà Choraſanum pergas. Cui cum non auſcultaret, ſed ad *AlManſurum* tenderet, dictum eſt ei, *Taracta'l raia be'l Raii*, i.e. Reliquiſti conſilium *Raia*, quod in proverbium abiit. Accedenti igitur ad ſe *Abu Moſlemo* juſſit *AlManſur* homines obviam procedere, ſummóq; ipſum honore afficere; cúmque jam præſens ingreſſus, atq; manũ ipſius deoſculatus eſſet, reverti juſſit quo ſe eâ nocte reficeret, balneúmque ingrederetur: ipſe ergò reverſus eſt. Die autem craſtino *AlManſur* è † ſatellitibus ſuis quatuor paravit, quibus clam ponè ſiparium collocatis, Cum, inquit, ego manus meas comploſero, agite quod vobis agendum. Dein mittens ad *Abu Moſlemum* ipſum acceſſivit, atque ad ſe ingreſſum increpare cœpit, ipſique crimina intentare, inter cætera quæ recenſuit, hæc dicens, An non tu es, qui ad me ſcribens nomen tuum primo loco poſueris? quique ad nos ingreſſus dixeris, Ubi eſt *Harethiticæ* filius? Cumque ad te pervenirent literæ meæ eas legeris, dein ad *Malecum Ebn Haithan* projeceris, p. 216.

Abu Jaafar AlManſur *Chalifa.*

Dyn.IX. qui ubi eas legerit, riſeritis ludibrio habentes? Cúmque ipſe ſe excuſare cœpiſſet *AbuMoſlem*, Coram ipſo terram oſculatus; Perdat, inquit *AlManſur*, me Deus, niſi te intertecero, manúſque comploſit. Prodeuntes ergò Satellites gladiis ipſum percuſſerunt exclamantem, ac in fidem ſe recipi petentem; dicentémque, Serva me hoſtibus tuis, O fidelium Imperator: cui *AlManſur*, Quis mihi hoſtium te infenſior? Fertur tres fuiſſe *AbuMoſlemo* uxores, ipſúmque ſemel tantum in anno cum ipſarum ſingulis congreſſum. Hominum maximè zelotypus fuit; arcem ipſius præter ipſum nemo ingreſſus eſt: erant in ea feneſtræ, per quas ad mulieres ipſius ea quibus opus haberent immitterentur. Aiunt, eâ nocte quâ ad ipſum deduceretur uxor, juſſiſſe ipſum jumentum quo vecta fuerat jugulari, ſellámque comburi, ne poſt ipſam à mari quopiam conſcenderetur. Omnium etiam avidiſſimus fuit, & guloſiſſimus; conficiebantur quotidie in ipſius culina ter mille placentæ; coquebantur oves centum, præter boves & volucres; mille coquos habuit; ſupellex ipſius culinaria jumentis mille ducentis geſtabatur. Ferunt ipſum fortem fuiſſe, p. 217 † conſilio, intellectu, prudentiâ, ſolertiâ & humanitate præditum: dicunt alii ferocem, inclementem, & indomitum fuiſſe, cui pro flagello gladius; morte affecit è notis ſexcenties mille, præter ignotos eóſque quos in bellis ac pugnis occiderat. Interrogatus quidam utrum *AbuMoſlem* an *AlHejajius*, melior eſſet? reſpondit, non dico *AbuMoſlemum* quopiam meliorem eſſe, verum *AlHejajius* eo pejor fuit. Autumant quidam *AbuMoſlemum* è vico quodam regionis *Marwa* fuiſſe; alii verò, *Arabem* fuiſſe, dictáque *Mohammedis* edoctum, [veterúmque poetarum] carmina retuliſſe; alii ſervum fuiſſe, referente Poëta quodam ipſius proſapiam ad Cordæos, dum ipſum carmine mordaci proſcinderet. Porrò anno centeſimo quadrageſimo miſit *AlManſur Abdo'lWahabum*, filium fratris ſui *Abrahimi* filii *Mohammedis* Antiſtitis, cum ſeptuaginta militum millibus, *Malatiam*; qui poſitis ibi caſtris, ea quæ demoliti fuerant Græci ædificarunt, operis fine poſt ſex menſes facto: inque ea collocavit *AlManſur* quatuor militum millia, magnâ ibi armorum & theſaurorum copia repoſita; quin & *Claudia* caſtellum extruxit. Eodem anno contra *AlManſurum* prodierunt *AlRawandii* in urbe *AlHaſhemia*. Fuerunt autem illi è *Choraſani* incolis qui Metempſychoſin adſtruunt, aſſerentes

aſſerentes Dominum ſuum qui ipſis victum & aquam ſuppeditaret eſſe *AlManſurum*; ipſiuſque arcem circumeuntes, Hoc inquit palatium eſt Domini noſtri: quod ægrè ferens *AlManſur*, ad ipſos pedibus egreſſus eſt, cum non adeſſet in palatio jumentum, convocatíq; ſunt Præconis voce qui in foro verſarentur; qui cum in unum collecti † ipſos adorti pugnáque aggreſſi eſſent, interfecti ſunt omnes, p. 218. *Rawandii* inquam, qui tunc temporis viri erant ſexies mille.

Anno etiam quadrageſimo quarto prehenſos è filiis *AlHoſaini Ebn Abi Taleb* duodecim *Medinâ Cufam* tranſtulit *AlManſur*, ibique domo anguſtâ incarceravit, ita ut nemini ſedendi ſpatium eſſet; ſed lotio & fimo ſe mutuò conſpurcarent, neque ingrederetur ad ipſos aëris halitus, neque egrederetur ab ipſis ſordium fœtor, donec ad unum omnes mortui eſſent. Prodiit ergò *Mohammed Ebn Abdalla Ebno'l Haſan, Ebnol'Hoſain, Ebn Ali, Ebn AbiTaleb, Medinæ*, & collectis copiis, appellatus eſt *AlMohdi*; prodiit etiam *Abrahim* ipſius frater *Baſoræ* cum triginta millibus: qui occiſi ſunt ambo, re haud proſperè geſtâ. Anno centeſimo quadrageſimo quinto urbem *Bagdad* extruere cœpit *AlManſur*, cujus cauſa fuit quod *AlHaſhemiam*, quam in *Cufæ* ditione extruxerat, poſtquam ſeditionem in ea contra ipſum moverant *Rawandii*, colere ipſi eam ob rem haud gratum fuit; nec non quod vicinos haberet *Cufenſes*, quos ſibi parum fidos credidit, quiq; exercitum ipſius corruperant. Profectus eſt igitur quæſitũ locũ, ubi cum exercitu ſuo ſedẽ figeret. Dixerunt ergò ipſi *Erakenſes*, Cõmodum nobis videtur, ô Fidelium Imperator, ut ſit juxta *Sorat*, atq; inter fluvios, quo ad te non accedat hoſtis niſi ponte [trajecto,] quẽ ſi abſcideris te adire non poterit; ipſeque in medio ſis inter *AlBaſoram, AlCufam*, Waſetum, *AlMauſelum* & *AlSawadam*, ſintque *Tigris Euphrates*, & *AlSorat* † urbis tuæ foſſæ, per quas ad victum neceſſaria p.219. tam è terra quam mari ad te perferantur: hujus ergò loci incolendi deſiderio flagravit *AlManſur*. Cúmque *Bagdadum* condere ſtatueret, dirui juſſit AlMadayenum & *Coſræ Baſilicam*, eámque materiam *Bagdadum* transferri: Cum ergò diruta eſſet Arcis albæ pars, ejuſque materia allata, vidit quod in illam impenſum eſſet novæ pretium ſuperare, à diruendo igitur deſtitit. Civitatem autem rotundam fecit, ne propius hominum alii aliis à rege abeſſent; biniſque ipſam muris cinxit, quorum interior exteriore altior fuit: & arcem ſuam in

Dyn. IX. medio extruxit, ejuſque ad latus templum magnum, cujus *Kebla* obliqua fuit, adeò ut opus haberet qui oraret ſe verſus portam *Baſoræ* inflectere: fuerúntque rerum venalium fora intra urbem. At cum miſſus ad ipſum ab Imperatore Romano legatus, quem *Rabium* circum urbem ducere juſſit, ab ipſo interrogatus, Quid vidiſti? reſpondiſſet, Structuram elegantem vidi, niſi quod inimicos tuos tecum habitare viderim, illi ſcil. qui in foro verſantur: poſt legati diſceſſum, ipſos ad partem *AlCorch* [dictam] expelli juſſit; & ſingulis ſolum urbis quartis, collocari olitorem, qui olera & acetū venderet. Anno centeſimo quinquageſimo obiit *Abu Hanifa Al-Nooman Ebn Thabet* Antiſtes. Anno centeſimo quinquageſimo octavo profectus *AlManſur Bagdado*, ad peregrinationem religionis ergo inſtituendam, in arce *Abdawatho* diverſatus eſt; ubi dum ſubſiſteret, cecidit poſt diluculum ſtella, cujus manifeſta manſerunt uſque ad ortum ſolis veſtigia. † Accerſito igitur *AlMohdio* filio, qui ipſum comitatus fuerat, quo illi valediceret, mandata ipſi de facultatibus & imperio dedit; inſuper ipſi dicens, Tibi in mandatis do quod ad conſanguineos tuos, ut palam ipſis honorē exhibeas, eſt enim ipſorum dignitas dignitas tua, eorumque fama in te redit; at non puto te facturum: cura etiam libertos tuos, ipſóſque bene tractes, multóſque tibi compara, ſiquidem auxilio tibi futuri ſunt in duris, ſi quæ tibi acciderint; at non puto te facturum. Cura etiam hanc urbem, caveas autem ne partem urbis orientalem extruas, neque enim ultimam ei manum impoſiturus es; at puto te hoc facturum: caveas etiam ne mulieres negotiis tuis ſe immiſcere ſinas; at puto te hoc facturum. Hæc ſunt quæ tibi in mandatis do, Deoque te commendo. Tum ipſi valedixit, utroque lachrymas fundente. Dein *Cufam* profectus eſt; ſingulis autem quas obivit ſtationibus increvit dolor quo mortuus eſt, qui dyſenteria fuit. Cum ergò ad *Bir Maimun* [*Maimonis* puteum] perveniſſet, ibi diem obiit primo mane, die ſexto *Dul-Hajja* anno centeſimo quinquageſimo octavo: inde *Meccam* delatus eſt, ubi centum ipſi ſepulcra foderunt, quo hominibus imponerent, ipſe verò in alio ſepultus eſt, capite nudo quòd peregrinationis religione obſtrictus eſſet. Vixit annos ſexaginta tres, imperavit viginti duos. Quod ad formam & mores ipſius, dicitur fuiſſe fuſcus, macilentus, barba in genis rariori, moribus hominum ſuaviſſimus, donec

[Margin: Abu Hanifa *Antiſtes.*]

[Margin: p. 220.]

in publicum prodiret, & luſus puerorum patientiſſimus; at ubi indutus veſtibus prodiret, verebantur ipſum ſeniores, nedum juniores, nec viſum eſt in ædibus ipſius † luſus vel ludicri quicquam. Inquit *Hammad Turca*, Capiti *AlManſuri* aliquando adſiſtebam, cum audito plauſu, Vide (inquit) quid rei ſit; cumque iviſſem, ecce ſervus ipſius quidam ſedens circumſtantibus puellis tympanum pulſabat, ipſæque ridebant: quod cum ipſi retuliſſem, Quid (inquit) eſt tympanum? quod cum ipſi deſcripſiſſem, Unde, inquit, noſti quid ſit tympanum? reſpondi ego, Vidi in regione *Chorasana*: dein ſurgens ipſos adiit, quo viſo fugientibus illis, ipſius juſſu alliſum eſt tympanum ſervi capiti quoad frangeretur, ipſumque domo ejectum vendidit. Cum ad ipſum delatus eſſet imperium, habitus mutari juſſit, pileoſque longos confici, adeo ut ſuppoſitis calamis eâ formâ ipſos effingerent. Juſſit etiam enumerari *Cufæ* domos, ſingulaſque quinque drachmis cenſeri; at cum numerum ipſorum nôſſet, à ſingulis quadraginta drachmas exegit. Dyn. IX. p. 221.

Sectio.

AlManſur ſub initium imperii ſui cum *Bagdadum* conderet ſtomachi infirmitate, concoctione mala, & appetitus defectu laboravit, cumque remedia adhibentibus medicis ingraveſceret ipſi morbus, narratum eſt ipſi de *Georgio Ebn Bachtiſhua AlJondiſaburienſi*, medicum ipſum præſtantiſſimum eſſe: quem cum accerſiri juſſiſſet, *Jondiſaburi* præfectus, prius honore affectum, miſit. Ille ergo, *Noſocomii* cura filio ſuo mandata, profectus eſt, comite aſſumpto diſcipulo ſuo *Iſa Ebn Shahlatha*; cumque *Bagdadum* perveniſſet, ſibi ipſum adeſſe juſſit *Almanſur*: ad quem accedens ipſum *Perſicè* & *Arabicè* ſalutavit, adeò ut miraretur *AlManſur* tam ſermonis quam vultus ipſius elegantiam. † Dein conſidere juſſum quædam rogavit, ad quæ ille ſedatè reſpondit: cumque morbum ſuum ipſi deſcriberet, Ego, inquit *Georgius*, volente atque opitulante Deo tibi medicabor. Statim ergo ipſum veſte ſplendidâ indui juſſit, *Rabioq́*; præcepit ipſum loco ædium ſuarum optimo excipere, eoque quo affici ſolent domeſticorum præcipui honore afficere. Non deſiit autem *Georgius* blande ipſi medicari donec morbo ſuo liberaretur,

Georgius Ebn Bachtiſhua *Med.*

p. 222.

quam

Dyn.IX. quam ob rem maximo affectus eſt gaudio. Die autem quodam interroganti ipſum, quis tibi hic famulatur? cum reſponderet, Diſcipuli mei; audivi (inquit Chalifa) non eſſe tibi uxorem; reſpondit ille, Eſt mihi uxor vetula, infirma, quæ loco ſuo ſurgere non poteſt. Cúmque à conſpectu ipſius ſubductus longiùs ſeceſſiſſet, juſſit *Al-Manſur Salemum* Eunuchum tres puellas Græcas pulchras ad *Georgium* unà cum tribus aureorum millibus deducere; quod & fecit: *Georgio* ergo domum ſuam reverſo indicavit *Iſa Ebn Shablatha* ipſius diſcipulus, quid factum eſſet, monſtratis ipſi puellis; quam rem ægrè ferens, Heus diſcipule Satanæ, inquit *Iſæ*, cur iſtas in ædes meas recepiſti? num me polluere velles? Abi, eáſque Dominis ſuis redde. Ille ergo domum Chalifæ abiens eas Eunucho reddidit; cujus rei fama cum ad *AlManſurum* perveniſſet, accerſito ipſo, Quare, inquit, puellas remiſiſti? Reſpondit, Nobis Chriſtianis non licet plures quàm unam ducere uxores; quamdiu illa in vivis eſt, alias non ducimus: † quod cum Chalifæ placeret reſponſum, majorem apud ipſum dignitatem conſecutus eſt; atque hic eſt continentiæ fructus. Anno autem centeſimo quinquageſimo ſecundo, gravi morbo laboravit *Georgius*; qui cum ipſi increſceret, afferri illum juſſit *Al-Manſur* in aulam, quo ipſe pedibus progreſſus quomodo ſe haberet rogavit: quod ille ipſi indicans, Si (inquit) Fidelium Imperatori viſum fuerit, ſinat me in patriam meam reverti, ut familiã & filium meum videam, & ſi moriar cum fratribus meis ſepeliar. Cui ille, Heus Medice, time Deum, & religionem *Mohammedicam* amplectere, atque ego tibi Paradiſum ſpondeo: reſpondit *Georgius*, Eò mihi ire placet, quo Patres mei, ſive in Paradiſum, ſive in ignem; quo dicto ad riſum commotus eſt *Al Manſur*. Dein dixit illi, Ex quo te vidi, à morbis, qui ſubinde me viſere ſolebant, requiem inveni. Reſpondit *Georgius*, apud Imperatorem relinquo, qui vices meas ſuppleat, *Iſam* diſcipulum meum, qui medendi peritus eſt: tum *Georgio* decem aureorum millia dari jubens copiam ipſi fecit redeundi, mittenſque cum illo Eunuchum, Si, inquit, in via moriatur, ipſum domum ſuam deferas, quò ibi ſepeliatur, prout ipſi in votis eſt; at ille vivus in patriam pervenit. Tum *AlManſur* accerſi juſſit *Iſam Ebn Shablatha*, ipſumq; ad ſe adductum de multis interrogans cum egregiè doctum inveniſſet, medicum ſibi aſſumpſit: ille vero in *AlManſuri* amici-

p. 223.

tiam receptus, contentioſè ſe gerere cœpit, atque injuriam inferre, præſertim Metropolitis atque Epiſcopis, munera ab ipſis petens. Cúmque in itinere quodam profectus *AlMansur* propè *Niſibin* acceſſiſſet, *Iſa* ſcriptis literis ad *Cyprianum* Metropolitam † *Niſibenſem* illi interminatus eſt, ſi ipſi quod ab illo peteret denegaret. Petiit autem mitti ſibi è vaſis Eccleſiæ ſplendida quædam, & pretioſa magni valoris: atque in literis ad Metropolitam datis hæc ſcripſit, An neſcis Chalifæ ſtatum penes me eſſe, ut ſi libeat ipſum male, ſi libeat benè valere faciam? Metropolita ergò, lectâ Epiſtolâ, arte egit ut ad *Rabium* admitteretur; cui quomodo ſe res haberet indicavit, & Epiſtolam perlegit: ille ergo ipſum ad Chalifam perduxit, cui rei veritatem declaravit. Juſſit ergò *AlManſur* omnia quæ *Iſa* Medico erant auferri, ipſumque caſtigatum loco moveri: quod & factum eſt, ipſéque maximo cum dedecore loco motus; atque hic avaritiæ fructus eſt. Porrò ex *AlManſuri* comitibus fuit *Nubacht Perſa* Aſtrologus, vir eximiè doctus, quique ſtellarum conjunctiones, earumque effectus optimè calleret; cui valetudine minus firma utenti, Accerſe, inquit *AlManſur*, filium tuũ, qui tibi in hoc munere ſuccedat: Miſit ergò filium ſuum *AbuSahlum*. Inquit *Abu Sahl*, ubi ad *AlManſurum* ingreſſus coram ipſo ſteti, dictum eſt mihi, Ede Imperatori nomen tuum; reſpondente me, Nomen mihi eſt *Chorſhadmah Utimadah Mabadar Choſir waabahaſhad*: Totúmne hoc, inquit *AlManſur*, quod recitaſti nomen tuum eſt? reſpondentéque me, Ita, ſubriſit *AlManſur*: dein, Nihil, inquit, egit pater tuus, elige ergò, me jubente, duorum unum: ſive ut tibi ex eis quæ dixiſti omnibus relinquam tantum *Timad*, ſive ut tibi cognomen indam, quod nominis inſtar ſit, viz: *AbuSahl*; cognomen igitur acceptum habui: atque ita obtinente † cognomento ipſius abjectum eſt nomen.

Dyn.IX. Iſa Ebn Shahlatha *Medicus.* p.224. Nubacht *Aſtrologus.* Abu Sahl *ipſius filius.* p.225.

AlMohdi Ebno'lManſur. Cum moreretur *AlManſur* in *Bir Maimun*, neque adeſſent ipſi morienti præter famulos ipſius, & *Rabium* libertum ipſius; *Rabius* mortem ipſius clam habens, ipſo veſtibus induto, & ſuffulto, velum tenue faciei ipſius obduxit, per quod conſpiceretur vultus ipſius, at quomodo ſe haberet non dignoſceretur. Ejuſque domeſticos ipſi adeſſe juſſit: deinde ad ipſum accedens, quaſi ipſum alloqueretur, reverſus ad eos ejus nomine juſſit *Al-*

AlMohdi *Chalifa.*

Dyn. IX.

Mohdio Ebn AlManſur, Ebn Mohammed AlEmam, fidem obſtringere, & poſt ipſum patrueli ipſius *Iſa Ebn Muſa, Ebn Mohammed AlEmam*; cóſque cum fidem pacti eſſent dimiſit, dein ad ipſos egreſſus eſt, rupto [veſtium] ſinu capútque complodens. Tum ad *AlMohdium* mittens ipſi indicavit mortuum eſſe *AlManſurum*, & in ipſius, & poſt ipſum patruelis ſui *Iſa Ebn Muſa*, obſequium juratum. Noluit autem *Iſa Ebn Muſa AlMohdio* fidem paciſci, ſeque Cufæ continens ibi ſe munire voluit. Miſit ergò *AlMohdius AbuHorairam* cum equitibus mille, qui ipſum ad *AlMohdium* perduxit, illeque eum urgere ac ſollicitare non deſiit, donec ipſi annueret ut ſe ſucceſſionis jure abdicaret, pro quo decies * mille aureos ipſi numeravit. Fidem ergo pactus eſt *AlMohdio*, filioque ipſius *Muſæ AlHadio*. Imperante *AlMohdio* rebellis factus quidam nomine *Yuſeph * AlZam*, multos ſeduxit. Egreſſus etiam *Buſa* Prophetam ſe venditavit: miſit ergò *AlMohdi* exercitus, qui copiis ejus profligatis, ipſum vinctum ad *AlMohdium* adduxerunt; cujus juſſu patibulo affixus eſt. Egreſſus eſt etiam *AlMokanneus* qui Metempſychoſin adſtruxit, eumq; ſecuti ſunt multi. † Vir erat ſtaturæ brevis, luſcus, è vico quodam Merawenſi dicto *Careb*; cum faciem ſuam aſſeclis ſuis non retegeret, inde *Almokanneus* [velo tectā faciem habens] audiit: præſtigias quaſdam atque impoſturas callebat, quibus intellectu minus valentes in errorem ſeductos pellexit. Mittente *AlMohdio* quæſitum ipſum, in regionem tranſfluvialem profectus in arcem * *Naces* ſe recepit, victu & pabulo in ipſam congeſto; Emiſſiſque inter homines ſectæ ſuæ aſſertoribus, mortuos vitæ reſtituere, & abſcondita ſcire prætendit: at cum inſtaret *AlMohdi* ipſi quærendo, obſeſſus eſt, & cum obſidione arctatus certam ſibi imminere perniciem ſciret, convocatis uxoribus & familia, venenum illis bibendum dedit, quo cum ad unum omnes mortui eſſent, igne abſumptis quæ in arce erant omnibus, jumentis, veſtibus, victu, ſe etiam in flammam conjecit, ne reperiretur corpus ipſius. Exercitus ergo arcem ingreſſus ipſam vacuam invenerunt, atque hoc majoris erroris cauſa fuit iis qui ſuperfuerunt ex aſſeclis ipſius in regione tranſfluviali: promiſerat enim iſtis tranſmigraturum ſpiritum ſuum in formam viri cani jumento fuſco vecti, ſeque ad ipſos poſt tot annos reverſurum, terramque ipſis poſſidendam daturum; illi ergò

* al. *decies millies mille nummos.*

Yuſeph & Buſa *Pſeudopropheta.*

* *al.* AlYazam.

* *al.* Yuſha.

p. 226.

AlMokanneus *auctor ſectæ* Mobayeditarum.

* *al.* Taceſh, *ſed forſ. legendum* Naceſh, *vel* Tacet.

ipſum expectant, ac* *AlMobayeditæ* audiunt. Dyn. IX.

*i.e. dealbatores vel fullones.

Anno centeſimo ſexageſimo quinto miſit *AlMohdius* filium ſuum Al*Raſhidum* ad bellum *Græcis* inferendum; qui progreſſus eſt donec ad ſinum *Conſtantinopolitanum* perveniret. Erat tunc temporis *Græcorum* Domina *Irene Leonis* Imperatoris uxor, quod ſcil: filius ipſius minorennis eſſet, cum periiſſet pater ejus cum ipſe adhuc in gremio [matris] eſſet. Metuens ergo fœmina à †*Moſlemiis* pacem à *Raſhido* petiit, de qua inter ipſos convenit pecuniæ ſummâ numerandâ, utq; pararentur ipſi viæ duces, & rerum venalium fora per viam [diſponenda;] ſiquidem eò venerat per viam anguſtam, & periculoſam, cujus ab altera parte fuit mons lubricus, ab altera fluvius Sagaris: in quibus cum ipſi annuiſſet (fuit autem tributi ſumma ſeptuaginta aureorum millia, quotannis pendenda) ab ipſa receſſit; quod ſi animo prudenti fuiſſet, facilè *Moſlemios* à reditu impedire, eóſque internecioni dare potuiſſet. Anno centeſimo nono in animo habuit Al*Mohdi*, abdicato filio ſuo *Muſa AlHadi*, *Raſhidum* filium ſucceſſorem agnoſcendum curare, quâ de re ad ipſum in regione *Georgiana* commorantem ſcripſit: Ipſe verò hoc facere, & ad ipſum accedere recuſavit. Profectus ergò *AlMohdi* ad ipſum tendebat: at cum ad *Maſabdanum* perveniſſet *Haſana* ipſius puella, acceptis pyris ea puella alteri, quæ gratiâ apud *AlMohdium* plurimum valebat, dono miſit, uno eorum quod pulcherrimum fuerat veneno infecto; quæ cum juxta *AlMohdium* perferrentur, placeréntque ipſi pyra, illud quod veneno infectum fuerat acceptum comedit, quod ubi in ventrem ipſius deſcendiſſet, exclamavit, Venter meus, venter meus. *Haſana* ergo morte ejus audita flens, & faciem ſuam complodens prodiit, ac Te (inquit) ſola frui volui, & occidi te. Eodem ergò die mortuus eſt, quod contigit menſe *Moharramo*, octavo ante ipſum finitum die, anno centeſimo ſexageſimo nono, cum Chalifa fuiſſet annis decem. Obiit annos natus quadraginta tres, & † ſub juglande, ſub qua ſedere ſolebat, ſepultus eſt.

P. 227

Pacis inter Irenem & Raſhidum conditiones.

AlMohdi *veneno ſublatus.*

P. 228.

Sectio.

Theophilus Rohenſis *Aſtrologus Chriſtianus.*

Fertur, cum *AlMohdius Maſabdanum* proficiſci ſtatuens *Haſanam* concubinam ſuam ſecum ire juſſiſſet; ipſam ad *Theophilum Thomæ* filium

Dyn. IX. lium Chriſtianum, Aſtrologum Rohenſem, Aſtrologorum *AlMohdii*
Principem, mittentem dixiſſe, Tu Imperatori fidelium hujus itineris autor fuiſti, nobiſque iter impoſuiſti quod in mentem non venerat; Acceleret Deus mortem tuam, quò te liberemur: ipſum verò, ubi ad eum perveniſſent literæ ejus, dixiſſe puellæ quæ eas pertulerat; Ad ipſam reverſa dicas, Non eſt à me hoc conſilium, verum quod mihi precaris ut citò moriar, res hæc eſt à Deo decreta, ac mors mea propè abeſt, ne verò putes preces tuas exauditas eſſe, at tibi ipſi multum pulveris pares, cúmque ego mortuus fuero illum capiti tuo imponas. Non deſiit autem interpretationem dicti ipſius quærere, ex quo obiit ille, donec viginti poſt diebus mortuus eſſet *AlMohdius*. Fuit autem Theophilus iſte ſectæ *Maronitarum*, qui in monte *Libano* Chriſtianorum ſecta ſunt. Eſt illi hi-
Homerus Syriacè *verſus.* ſtoria egregia. Duos etiam Homeri Poëtæ libros de excidio urbis *Ilii*, quod olim [contigit,] è lingua Græca in Syriacam quàm ele-
Abu Koraiſh *qui &* Iſa AlSidalani *Medicus.* gantiſſimè vertit. Hoc tempore Medicinæ gloria claruit *Abu Koraiſh AlMohdii* Medicus, qui *Iſa AlSidalani* [i.e. Pharmacopola] appellatus eſt. Non autem in Medicorum numero recenſetur, quaſi ejus artis peritus fuerit, ſed † ob bellam quæ de eo narratur hiſtori-
p. 229. am, & animadvertendum bonæ fortunæ quod continet exemplum: ſiquidem, vir iſte Pharmacopola fuit, ſortis admodum tenuis. *AlChizaran* autem *AlMohdii* concubina, quæ ex novis *Medinæ* incolis fuit, male ſe habens ancillam ſuam juſſit urinarium ad Medicum [quempiam] peregrinũ cui ignota eſſet, perferre. Illa *Abu Koraiſho*, qui prope *AlMohdii* palatium degebat, conſpecto, urinarium ipſi oſtendit. Ille, Cujus inquit, eſt hæc urina? reſpondente illa, Mulieris cujuſdam pauperis, Imo (inquit) Reginæ illuſtris, magnæ dignitatis, quæ Regem in utero gerit. Hoc autem ab ipſo dictum eſt diſponente providentia. Reverſa enim ancilla *AlChizaranæ* retulit, quid ab ipſo audiviſſet. Illa ergo magno affecta gaudio, Oportet, (inquit) ut ipſius officinam ſigno aliquo notes, quò ſi verum fuerit quod dixit, illum nobis Medicum aſſumamus. Aliquantum autem poſt gravida eſſe apparuit, ob quod cum plurimũ lætatus eſſet *AlMohdius AlChizaran* miſſis ad *Abu Koraiſhum* veſtibus binis ſplendidis cum aureis trecentis, Hoc, inquit, tibi ſubſidio ſit in rebus tuis, quod ſi verum exciterit quod dixiſti, te in familiam noſtram adſciſcemus. His

admiratione

admiratione perculſus *Abu Koraiſh*, Hoc, inquit, à Deo omnipotente fuit, ſiquidem non aliter puellæ hoc dixi, quam quod mihi in mentem ſine ulla omnino ratione veniret. Cum autem peperiſſet *AlChizaran Muſam AlHadium*, magnóque affectus eſſet gaudio *AlMohdius*, narravit ipſi *AlChizaran* hiſtoriam. Ille ergò acceiſito *Abu Koraiſho* cum ipſo ſermonem habens, nullam † ei ineſſe artis Medicæ peritiam reperit, ſed parum quid Pharmacopolam ſpectans: nihilominus Medicum ſibi adſcivit ob illud quod contigerat, & in ſuorum numerum receptum ſummo honore affecit, adeò ut plurimum apud ipſum gratia valeret. Dyn. IX. p. 230.

AlHadi Ebno'l Mohdi. Cum moreretur *AlMohdius* unà cum ipſo *Maſabdani* fuit *AlRaſhid*, qui miſſis in [omnes] partes literis obiiſſe *AlMohdium* & *Muſam AlHadium* Imperatorem renunciatum eſſe ſignificavit. Profectúſque * *Naſrus Alwadif* ad *AlHadium in Georgianam*, illum de morte *AlMohdii*, & juramento fidelitatis ipſi præſtito certiorem fecit; qui ſtatim caſtra inde moveri per præconem juſſit; cúmque eò [*Bagdadum* ſc.] perveniſſet, *Vizierum* conſtituit *Rabium*. Hoc anno (viz: centeſimo ſexageſimo nono,) *AlHadius Zendakæos* perſecutus multos ex ipſis interfecit; qui cum homines [Templum *Meccanum* religionis ergo] circumeuntes viderent, illos ridentes dicerent, Quàm ſimiles ſunt bobus in area triturantibus! Interfecit etiam *Jacobum Ebnol Fadl Ebn Abdirrahman, Ebn Abbas, Ebn Rabia, Ebni'l Hareth, Ebn Abdi'l Motallab*: quo occiſo cum *AlMohdio* ſiſterentur ipſius liberi, confeſſa eſt filia ipſius *Phatema*, ſe ex patre gravidam eſſe, miniſque territa præ metu mortua eſt. AlHadi Chalifa. *. l. Naſir. Zendakæi.

Porrò, Anno centeſimo ſeptuageſimo mortuus eſt *AlHadius*: cauſa ipſi mortis fuit quòd ipſo Chalifatui præfecto, cum mater ipſius *AlChizaran*, quæ res ipſo inconſulto adminiſtrabat, die quodam ad ipſum de re quadam, in qua ipſi annuere non potuit, locuta, diceret, neceſſe eſt ut mihi in ipſa annuas, illeque iratus diceret, Nequaquam tibi illam effectam dabo; eique reſpondenti, Tum nihil unquā te rogabo, regereret, Nihil moror, cūq; ipſa irata ſurgeret, † diceret, Loco tuo te contineas; ſiquidē ſi audivero quempiā è Ducibus meis januæ tuæ adſtare, collum ipſi præcidam. Quænam ſunt turmæ iſtæ ad januam tuam manè, & veſperi contendentium? annon tibi *matris inſidiis periit.* p. 231.

Dyn. IX. colus eſt quæ te occupatam teneat, vel liber qui te officii tui commoneat, aut domus quæ te cuſtodiat? illa non compos mentis, reverſa, ancillas ſuas ipſi ægrotanti immitteret, quæ ipſum ſuffocatione, faciei ipſius inſidendo, peremerunt. Obiit die Veneris *Rabii* prioris medio. Chalifatus ipſius anni unius & trium menſium fuit, ætas annorum viginti ſex.

Harun AlRaſhid Chalifa. *Harun AlRaſhid Ebnol' Mohdi.* Mortuo *AlHadio*, Chalifa ſalutatus eſt *AlRaſhid Harun*, eadem nocte qua obiit *AlHadius*, annos, cum imperio præficeretur, viginti duos natus, matre *AlChizarana*. Ubi autem obiiſſet *AlHadius*, profectus *AlRaſhid* ſuper ipſo oravit *Iſabadi*; deinde reverſus *Bagdadum*, cum ad pontem perveniſſet, accerſitis urinatoribus, Pater meus, inquit, annulum mihi donavit centies mille aureis emptum, quem cum ad me hoc loco [ſtantem] veniens à fratre nuntius peteret, ipſum in aquam projeci. Cumque illi fundum petentes ipſum eduxiſſent, gaudio affectus eſt. Ea nocte qua obiit *AlHadi*, irruens *Chozaima Ebn Hazem* in *Jaafarum AlHadii* filium, ipſi è lecto detracto, Abdica, inquit, te imperio, ſin minus collum tibi præciſurus ſum: cum annuiſſet, ut ſe abdicaret, teſtes rei adhibuit, quo facto magnam [apud Imperatorem] gratiam iniit *Chozaima*. Fertur, ubi obiiſſet *AlHadi*, *Yahyam Ebn* † *Chaled Barmacidam* ad *AlRaſhidum* acceſſiſſe, quò mortis ejus certiorem ipſum faceret, illoque adhuc loquente adveniſſe alium qui nati nuntiũ afferret, quẽ *Abdallam* appellavit, (eſtq; idem *Al-Mamun*) unde dictum eſt, Eâdem nocte mortuus eſt Chalifa, ſubſtitutus Chalifa, & natus Chalifa. Hoc etiam anno natus eſt *AlAmin*, cui nomen *Mohammed*, menſe *Shawale*, quo [tamen] natu major fuit *AlMamun*. *AlRaſhid* imperio præfectus *Vizierum* conſtituit *Yahyam Barmacidam*. Anno centeſimo ſeptuageſimo ſecundo *AlRaſhidus* ſucceſſionis jus *Abdallæ AlMamuni* poſt *AlAminum* pactus, ipſum *Choraſano*, & regionibus adjacentibus, *Hamadanum* uſque, præfectum & *AlMamunem* cognominatum, *Jaafari Ebn Yahyæ Barmacidæ* curæ commiſit. Eodem, cum filia Imperatoris *Chozarorum*, quæ ad *Fadlum* filium *Yahyæ Barmacidæ* deducebatur, mortua eſſet *Bardaæ*, reverſi qui cum ipſa eſſent ad patrem ipſius fraude occiſam fuiſſe retulerunt: quamobrem ille ad bellum *Moſlemiorum* terris inferendum ſe inſtruxit. Eodem anno *Græci* Regis ſui

Margin notes: p. 232. — AlMamun natus. — AlAmin natus.

ſui *Conſtantini* filii *Leonis* oculos eruerunt, matre ipſius *Irene* imperio præfectâ; *Moſlemiique* æſtate [in Græcos] incurſionem facientes *Epheſum*, in crypta dormientium urbem, uſque pertigerunt. Anno centeſimo octogeſimo tertio *AlChozari Babo'labwabo* [i. e. Porta portarum,] filiæ Imperatoris cauſa egreſſi, & *Moſlemios* eorumque fœderatos adorti, ultra centies mille * capita captivos abduxerunt, & rem magnam cui ſimilis in terra non audita eſt, perpetrarunt. Anno centeſimo octogeſimo ſexto ſucceſſorem agnoſci juſſit *AlRaſhid* filium ſuum *Kaſemum* poſt *AlMamunem*, ipſumque *AlMutamenum* cognominavit. Anno centeſimo octogeſimo ſeptimo Græci, depoſita *Irene* † Regina, Regem conſtituerunt *Nicephorum*, è *Jabalæ* poſteris, qui ad *AlRaſhidum* ſcripſit, A *Nicephoro* Rege Græcorum ad *Harunem* Regem Arabum: his præfatis, Miſit tibi Regina *Irene* è facultatibus ſuis illud, cujus æquum fuerat ut tu duplum ad ipſam mitteres: Verùm hæc mulierum imbecillitas eſt & ſtultitia. Ubi ergò literas meas iſtas perlegeris fac reddas quod accepiſti; ſin minus, gladius inter nos & te [rem dirimet.] *AlRaſhidus* perlectis literis irâ commotus, ad exteriorem Epiſtolæ partem ſcripſit, Ab *Harune* Imperatore fidelium ad *Nicephorum* Principem Romanorum. Perlegi literas tuas, reſponſum autem illud eſt quod viſurus es prius quam auditurus, ſtatimque profectus donec ad *Heracleam* caſtra poſuit, incenſis ac vaſtatis [omnibus] reverſus eſt. Eodem anno *AlRaſhidus Barmacidis* manus injiciens *Jaafarum Yahyæ* filium *Barmacidam* morte affecit. Cujus cauſa fuit quod *AlRaſhid* cum nec *Jaafari*, nec ſororis ſuæ *Abbaſæ Mohdii* filiæ abſentiam ferre poſſet, eoſque accerſere ſoleret cum ad bibendum ſederet, dixerat *Jaafaro* in uxorem tibi ipſam concedam, quò illam tibi aſpicere liceat, minime autem ad ipſam accedas; cui ille annuens in uxorem ipſam ab eo accepit, atque ita unà ipſi adeſſe ſolebant, donec ſurgens ab ipſis diſcederet. At cum ambo juvenes eſſent, congreſſus eſt cum ipſa *Jaafar*, unde illa gravida facta gemellos ipſi peperit: quod cum *AlRaſhido* notum eſſet, iratus ille collum *Jaafaro Yahyæ* filio præcidi juſſit, fratremque ipſius *AlPhadlum*, ac patrem *Yahyam* carceri *Rakkæ* donec morerentur incluſit; & ad præfectos per omnes ubiq; partes ſcribens, ut † *Barmacidas* prehenderent, omnes eorum facultates occupavit. Dein jubente ipſo

Dyn. IX.

Irene *Imperatrix.*

* al. *equites.*

p. 233.

Nicephorus *Imperator.*

p. 234.

Abbaſa

Dyn. IX. *Abbaſa* arcæ incluſa in puteum viva demiſſa eſt: filios autem ipſius, quos ſibi adferri juſſit, cum allatos diu intuitus eſſet, (erant autem inſtar unionum paris) flevit, dein in puteum conjecit, quem ſuper ipſos obſtruxit.

Anno centeſimo nonageſimo prodiens *Rapheus Ebno'l Lith* in partibus transfluvialibus contra *AlRaſhidum*, rebellavit in *Samarkanda*. Anno centeſimo nonageſimo ſecundo *Raccâ Bagdadum* profectus eſt *AlRaſhidus* in *Choraſanum* tendens, bellum *Rapheo* illatum; dumque in via eſſet, morbo laborare incepit, qui cum *Georgianam* perveniſſet gravius ipſum afflixit: *AlMamunem* ergò filiũ, qui cum ipſo fuit, unáq; duces non paucos *Merawã* mittens, ipſe *Tuſum* profectus eſt; ubi adeo invaluit ipſius morbus, ut movere ſe non poſſet. Ibique ad ipſum in vinculis adductus eſt *Baſhirus Ebno'l Lith Raphei* frater; cui *AlRaſhid*, Si non amplius mihi de vita ſupereſſet, quam quo labia mea uno verbo [proferendo] moverem, dicerem, Occidite ipſum: dein carnificem accerſivit, qui ipſius juſſu membratim ipſum diſcidit; quo peracto deliquium animi paſſus, dein mortuus eſt, *Tuſique* ſepultus anno centeſimo nonageſimo tertio. Chalifatus ipſius annorum fuit viginti trium, vita quadraginta ſeptem. Venuſtus fuit, pulcher, candidus, criſpus, ſubcanus. Tres in ipſius teſtamento [nomine deſignati] erant, viz: *AlAminus*, cui mater *Zobaida* filia *Jaafari* f. *AlManſuri*; dein *AlMamun*, cui mater erat concubina nomine *Marajel*; dein *AlMutaman*, qui etiam matre † concubinâ natus. Fertur *AlRaſhidum* quotidiè centies ſe inter orandum incurvaſſe, donec è mundo diſcederet, niſi cum morbo impediretur: quotidiè etiam è facultatibus propriis, poſt illud quod lege debitum eſt ſublatum, mille drachmas in eleemoſynas erogavit.

AlRaſhid *moritur.*

Sectio.

Fertur *AlRaſhidum* initio Chalifatus ſui, anno centeſimo ſeptuageſimo primo, cum dolore capitis quo correptus fuerat, malè haberet, *Yahya Ebn Chaled Ebn Barmac* dixiſſe, Medici iſti nihil intelligunt, opus eſt ut mihi Medicum peritum quæras; cumque ipſe *Bachtiſhua Georgii* filii mentionem ipſi feciſſet, miſiſſe veredarios

Bachtiſhua Georgii *filius Medicus.*

qui

qui ipſum *Niſaburo* abducerent. Poſt aliquot ergò dies adductus ad *Raſhidum* ingreſſus eſt, qui ipſum honore affectum veſte ſplendidâ induit, multiſq; opibus cumulavit, & Medicorum præfectum conſtituit. Anno centeſimo ſeptuageſimo quinto ægrotante *Jaafaro Ebn Yahya Ebn Chaled Ebn Barmac*, juſſit *AlRaſhidus Bachtiſhuam* ipſi inſervire; *Jaafar* verò cum à morbo revaluiſſet dixit *Bachtiſhuæ*, Volo ut mihi Medicum peritum eligas quem honore afficiam, ac beneficiis ornem. Reſpondente *Bachtiſhua*, Non alium inter medicos iſtos peritiorem novi filio meo *Gabriele*; dixit *Jaafar*, Mihi ipſum ſiſtas: cúmque eum ad ipſum adduxiſſet de morbo quem clam habuit ipſi queſtus, eo ad triduum ipſi manus medicas adhibente, ſanatus eſt: unde eum ut animam ſuam amavit. Quodam autem die *AlRaſhidi* concubina cum inter pandiculandum manum ſuſtuliſſet, manſit ea extenſa, adeo ut retrahere ipſam nequiret; cui cum Medici linimento † & unguentis adhibendis nihil proficerent, *AlJaafar* ipſi *Gabrielem* ejuſque peritiam laudavit: ei ergò accerſito quomodo ſe haberet puella indicavit. Si mihi, inquit *Gabriel*, non ſuccenſebit Imperator Fidelium, eſt mihi ad eam [ſanandam] commentum. Quodnam eſt illud, inquit *AlRaſhid?* Ille, Prodeat, inquit, huc puella in omnium conſpectum, ut quod velim faciam; tu autem patiaris me, nec ſubito iraſcaris. Jubente ergò *AlRaſhido* prodiit illa, quam conſpicatus *Gabriel* ad ipſam accurrit, & inclinato capite fimbriam ipſius prehendit quaſi ipſam denudaturus; puella verò commota, præ conturbationis & pudoris vehementia membra ſua demittens, manu deorſum extenſa fimbriam ſuam prehendit: *Gabriel* autem, Sanata eſt, inquit, O Fidelium Imperator. Dicente ergò *AlRaſhido* puellæ, Extende dextrorſum & ſiniſtrorſum manum tuam, cum feciſſet illa, miratus ille cum adſtantibus omnibus, ſtatim *Gabrieli* [dari] juſſit quingenties mille nummos, ipſúmque charum habuit. Interrogatus autem de morbi cauſa reſpondit, Profudit ſe in puellæ iſtius membra inter venerem humor tenuis præ motu & caloris diffuſione, & cum ſubito à motu coitus quieſceret, congelatus eſt in interiori parte nervorum, adeo ut niſi a motu conſimili ſolvi non poſſet: uſus ſum ergò commento, quo dilatato calore ſolutus eſt humor ſuperfluus, ipſaque ſanitati reſtituta. E Medicis etiam *AlRaſhidi* fuit *Johannes* filius *Maſawaihi* [Meſuæ] Chriſtianus,

Dyn. IX.

p. 236.

Johannes f. Meſuæ, Medicus Chriſtianus.

Dyn. IX. Chriſtianus, Syrus, cui commiſit *AlRaſhid* interpretandos libros
p. 237. †Medicos antiquos; qui *AlRaſhido* ejuſque ſucceſſoribus inſervivit, uſque ad tempora *AlMotawacceli.* Magni habitus fuit *Bagdadi*, ſummæque authoritatis: Libros compoſuit elegantes. Scholam inſtituit diſceptandi gratia, in qua de omni ſcientiarum antiquarum genere, optime [eas] explicans, diſſeruit. Prælegebat etiam, & ad ipſum congregati ſunt diſcipuli quam plurimi. Erat autem *Johannes* valde joculatorius, cujus rei cauſa adierunt eum plerumque qui adibant : inerat etiam ipſi impatientiæ & ὀξυχολίας plus quam *Gabrieli Bachtiſhua* filio; quin & à *Johanne* elicuit [aliquoties] iracundia ipſius verba ridicula. Ex ejus facete dictis, quæ memoriæ prodita ſunt, fuit, quod cum apud ipſum quereretur quidam de morbo qui phlebotomia amovendus eſſet, eamque ipſi adhibendam indicaſſet; dicenti illi, Non ſum phlebotomiæ aſſuetus, re-
* al. in ſponderit *Johannes*, Nec credo te morbo* ab utero matris tuæ aſſuetũ. Accedenteq; ad eum Sacerdote quodã ac dicẽte, Male mihi habet
* forſ. Algiuzi. ſtomachus, Utere, inquit Johannes, confectione *Alchuzi*; reſpondente illo, Feci; utere, inquit, Diacymino; reſpondentem, Plures jam libras adhibui, juſſit, adhibere *Albendadikun*; reſpondente illo, integrum ejus vas ebibi, Utere, inquit, *Ambroſia*; reſpondente illo Magnâ ejus copiâ uſus ſum; iratus *Johannes*, Si te ſanum vis, inquit, religionem *Iſlamiticam* amplectere, *Iſlamiſmus* enim ſtomacho prodeſt. Colludere autem multum ſolebat *Bachtiſhua Gabrielis* fi-
p. 238. lius cum *Johanne*, dixitque ei in conſeſſu † *Abrahmi Ebn'olMohdi*, cum in caſtris *AlMo'taſemi* eſſent *Madayenis*, anno ducenteſimo viceſimo, Tu, *AbuZacharia*, frater meus es, Patris mei filius: dicenteque *Johanne Abrahimo*, teſtare quid confeſſus ſit, certè enim de eo quod hæreditatis jure ad ipſum à Patre venit, partem ſumam; reſpondit *Bachtiſhua*, Nothi hæredes non fiunt, quo ad ſilentiũ
Salehus Indus Medicus. redactus *Johannes* nihil reſpondere auſus eſt. Porro è medicis qui ſub *AlRaſhido* floruerunt fuit *Salehus*, filius * *Nahalæ* Indus. Cui mi-
* al. Nalabi. randum, hoc contigit; die quodam *AlRaſhidus*, appoſita menſâ, *Gabrielem Bachtiſhuæ* filium ſibi inter edendum, uti ſolebat, accerſi juſſit; cumque non inveniretur, ipſi maledixit. Ille ad ipſum inter maledicendum ingreſſus, roganti, Ubinam fuiſti, ac male verbis ipſum excipere incipienti, Satius (inquit) eſſet ut fidelium Imperator

planctui

planctui ob patruelem ſuum *Abrahimum Ebn Saleh* indulgens, me convitiis excipere mitteret. Rogantique ipſi quomodo ſe haberet *Abrahim*, indicavit ſe ipſum reliquiſſe vitæ parum quid retinentem, quod ultra tempus precationis veſpertinæ non ſuperesſet: quo cum valde commotus *AlRaſhid* menſam tolli juberet, multúmque fleret, innuit *Jaafar Ebn Yahya Barmacida*, ut ad ipſum accedens *Salehus* Medicus Indus intueretur, ipſique venas pulſatiles contrectaret; qui cum accedens ipſum conſideraſſet ad *Jaafarum* reverſus, Si hic (inquit) hoc morbo moriatur, omnibus uxoribus meis repudium ter ac omnimodè denuntio. Tempore autem precationis veſpertinæ, cum literæ Præfecti verediariorum de obitu *Abrahimi AlRaſhido* allatæ eſſent, † illeque Indis eorumque Medicinæ maledicere cœpiſſet, accedens ad ipſum *Salehus*, Deum, inquit, [obteſtor,] ne patruelem tuum vivum ſepelias. Certiſſime mortuus non eſt. Mane donec tibi mirum quid oſtendam. Cum ergo ingreſſus ad ipſum eſſet *AlRaſhid* comitantibus amicorum multis, *Salehus* acum, quam habuit, productam inter unguem & carnem pollicis manus ipſius ſiniſtræ immiſit; cumque manum retrahens *Abrahimus* ipſam ad corpus ſuum reduceret; Heus Imperator fidelium, inquit, nunquid mortuus dolorem percipit? Deinde cum Ptarmicæ aliquid in nares ipſius inflaſſet, ille ſextam circiter horæ partem moratus, poſtea commoto corpore ſternutavit, confidenſque *AlRaſhidum* allocutus manumque ejus deoſculatus eſt. Roganteque *AlRaſhido* quomodo ſe haberet, dixit ſe ſomnum dormiviſſe, cui æquè ſuavem nunquam ſe dormiviſſe meminiſſet, niſi quod in ſomnio canem viderit ſe petentem, qui, dum manu ſua ipſum repellere voluit, pollicem manus ipſius ſiniſtræ momorderit, adeo ut morſu iſto experrectus ſit, ejuſque dolorem ſe ſentire; ſignumque acus ipſi oſtendit. Vixitque diu poſt hoc *Abrahimus*, & *Ægypto* præfuit, in qua diem obiit, ibique eſt ipſius ſepulchrum.

Dyn IX.

p. 239.

AlAmin Ebno'l Raſhid. Delatum eſt ipſi imperium duodecimo poſt patris [obitum] die, præſtitaque eſt ipſi in exercitu *AlRaſhidi* fides. Erat *AlMamun* tunc temporis in *Merwa*. Anno autem centeſimo nonageſimo quarto *AlPhadlus Ebn AlRabia*, in *Erakum Tuſo* perveniens, jus ſucceſſionis *AlMamuni* reſcidit; *AlAminum* impellere

AlAmin Chalifa.

Dyn.IX: pellere conatus, ipſumque incitans ut amoto *Al-Mamune* fidem filio ſuo *Muſa* ut ſucceſſori præſtandam curaret. † Juſſit
p. 240. ergo *Al Amin* pro filio ſuo *Muſa* preces in ſuggeſtis fieri, pro *Al-Mamune* autem fieri vetuit; quin & nummorum, quos in Choraſano percuſſerat *Al Mamun* ſive argenteos ſive aureos, uſu interdixit: nec non A*lim Ebn Iſa Ebn Mahan* in occurſum A*l Mamunis* miſit; qui cum iter inſtituens juxta portam *Zobaidæ* matris A*l Amini* equitaret, ipſi valedicturus, illa, Memor ſis, inquit, ô A*li*, quod ad A*bdallam* A*l Mamunem* quo patre natus eſt, nec vi ipſum adigas ubi ipſum viceris, ſicut adigi ſolent ſervi, neque ipſum inter eundum cogas; quòd ſi tibi convitiatus fuerit, feras: dein projecto ad ipſum compede argenteo, Hoc, inquit, ipſum vincias. Profectus eſt igitur A*li* cum decem equitum millibus. Cujus rei fama cum ad A*l Mamunem* perveniſſet, ipſe titulum Imperatoris fidelium ſibi aſſumpſit, miſitque *Harthemam Ebn* A*aſan* cum paucioribus quatuor equitum millibus, quorum primam aciem duceret *Tdaherus Ebn Hoſain*. Cum ergo quinque circiter paraſangas A*l Raiâ* profectus eſſet *Tdaherus*, aggreſſo ipſum A*li* concurrerunt homines, atque impetum facientia A*lis* cornua dextrum & ſiniſtrum in ſiniſtrum & dextrum *Tdhaheri* ea locis ſuis moverunt; at media *Tdaheri* acies in mediam Alis irruens ipſam in fugam convertit, reverſique qui fugere [cœperant] è *Tdaheri* exercitu, in eos qui ex adverſo ipſis
* al. Shah. erant, eos profligarunt. Quidam autem nomine *David* * *Siyah* A*lim* ſagittâ petitum interfecit, caputque ipſius ad *Tdaherum* detulit, qui ipſum ad A*l Mamunem* miſit. A*li* vero parum à *Tdahero* metuerat, dixeratque ſociis ſuis, Nihil vobis deeſt quo minus frangatur *Tdaherus*
p. 241. inſtar arboris, niſi ut † clivum *Hamadani* tranſeatis. Cum ergo interfectus eſſet A*li*, A*l Mamun* miſſis ad *Tdaherum* muneribus juſſit ipſum in *Erakum* proficiſci. *Tdaher* ergo per viam *Ehwazæ* iter cepit, *Harthema* autem viam *Holwani* tenuit. Porro exercitus contra *Mohammedem* A*l Aminum* ſeditione facta in ipſum irruentes, ipſum imperio abdicatum unà cum matre *Zobaida* & filio in carcerem conjecerunt; deinde educto fidem pacti ſunt, cum biduo in carcere manſiſſet. Tum *Tdaherus* & *Harthema Mohammedem* A*l Aminum* obſidione cingentes, ipſius ſociis bellum per anni ſpatium *Bagdadi* intulerunt. Cum ergo deficientibus ſociis ipſius, &

diminutis

diminutis opibus labaſcerent res ipſius, ad *Harthemam* miſit ſecuritatem ab ipſo petens; quam ille ipſi conceſſit, eam ab *AlMamune* ratam habendam in ſe ſuſcipiens. Quo cognito *Tdaherus* acriter ipſi inſiſtere, copiam ad *Harthemam* tranſeundi facere renuens, dicenſque, Ille in iis quæ ad me ſpectant eſt, eoque quo ego ſum latere, Ego ipſum eò obſidione compuli ut ſecuritatem peteret, neque ſinam ad *Harthemam* egredi, quo ſit illi, non mihi victoria. Noluit autem *Al-Aminus* ad *Tdaberum* egredi, ob inſomnium quod viderat. Nocte igitur diei ſolis, quinti ante finitum *Ramadanem*, anno centeſimo *nonageſimo octavo, poſt finitam veſperam in aulam mediam egreſſus duos filios ſuos accerſitos complexus ac deoſculatus, Vos, inquit, Deo omnipotenti glorioſo commendo: dein equo vectus ad ripam *Harthemæ* naviculam[invenit,]quam cum conſcendiſſet, propelli ipſam juſſit *Harthema*. Conſecuti autem ipſos lintribus *Tdaheri* ſocii, naphtha & lapidibus naviculam petierunt, adeo ut † cum iis qui in ipſa erant ſubverteretur. *Harthemam* verò, cum in aquam inci-diſſet, nauta quidam crinibus prehenſum extraxit: at *AlAmin* cum in aquam incideret abruptis ſibi veſtibus enatans littore *Baſorenſi* egreſſus eſt, quem prehenſum *Tdaheri* ſocii in domũ quandã nudum, ſemoralibus tantùm & tiara indutum, humeríſque panno trito amictum abducentes ibi incarcerarunt. Media autem nocte ingreſſi ad ipſum ſunt Perſæ quidam gladiis ſtrictis armati; quibus viſis dicere cœpit, Væ vobis, ſum ego Patruelis Legati Dei, ego filius *Harunis*, ego frater *AlMamunis*. Deum, Deum [obteſtor] ſanguini meo [cavete.] Quidam autem eorum ſinciput ipſi percuſſit, alius ad ilia transfodit, genubúſque conſcenſum jugularunt: dein caput ipſius ſublatum *Tdahero* attulerunt, qui ipſum ad *AlMamunem* miſit. Fuit autem *AlAmini* Chalifatus quatuor annorum & octo menſium, vita annorum viginti octo. Fertur *AlAmin* ubi ad Imperium evectus eſſet, & *AlMamun* ſcriptis literis fidem illi præſtitiſſet, Eunuchos[undique] conquiſitos, caroque emptos à ſecretis noctu ac interdiu, & ſi quid vel juberet vel vetaret, habuiſſe; nec non in omnes paſſim regiones miſiſſe luſus artifices quæſitum, quibus ſibi propius admotis ſtipendia elocavit, & quæ in theſauris eſſent gemmas Eunuchis ſuis & fœminis ingenuis diſtribuiſſe: fabricaſſe etiam in fluvio *Tigri* quinque naviculas, Leonis, Elephantis, Vulturis, Serpentis &

Dyn.IX.

* *malè in Arab.* quinquageſimo.

p. 242.

Cædes *Al Amini*.

Dyn.IX. & Equi formis, quâ de re, ſic *Abu Nowas* [Poëta:]

Mirati ſunt homines cum viderent te [*inſidentem*] *figuræ Leonis, qui inſtar nubis* [*velociter*] *tranſiret:*

p. 243. † *Jubilarunt cum te eo vectum viderunt. Quomodo* [*facient*] *ſi te vulturi inſidentem viderint?*

Se interim à fratribus & domeſticis ſuis cohibuit, quos, ut & duces ſuos, parvi pendit. Loca etiam oblectationi, luſui, & amaſiis ſuis extrui juſſit. Quin & puellarum ſuarum præfectam parare ſibi juſſit centum puellas peritas, quæ denæ ad ipſum accederent barbita manu tenentes, unoque tono canentes. Dicitur cum ad ipſum piſcando occupatum, delatum eſſet nuntium de *Alis Ebn Iſa* [clade,] ei qui illud ipſi retulit dixiſſe, Sine me; *Cuthar* enim jam duos piſces, ego nihil adhuc cepi. Summatim nihil in ejus rebus geſtis reperitur memoratu dignum, utpote vel ſapienter dictum, vel juſte adminiſtratum, aut experientiâ [probatum,] quod memoriæ tradatur.

Al Mamun Chalifa. *Al Mamun Ebno'l Raſhid.* Simulac integrum eſſet *Al Mamuni* imperium, mittens ille ad *Alim Ebn Muſa, Ebn Jaafar, Ebn Mohammed, Ebn Ali, Ebno'l Hoſain, Ebn Ali, Ebn Abi Taleb,* adducendum ſibi in *Chora ſanum* curavit, eúmque pacti *Moſlemitici* præfectum, ſibíque in Chaliſatu ſucceſſorem conſtituit, datâ ipſi in uxorem filia ſua *Ommo Habiba*, eúmque *Al Reda men Ali Mohammed* cognominavit; & exercitui ſuo mandavit ut depoſitis tiaris nigris virides induerent: eáque de re in provincias ſcripſit, ſe conſideratis *Al Abbaſo* & *Ali* oriundis, neminem *Ali Ebn Muſa*, præſtantiorem, ſanctiorem, vel doctiorem reperiſſe, ideóque ipſum ſibi ſucceſſorem deſtinâſſe. Ægrè autem id tulerunt *Haſhemidæ*, iratique *Abbaſidæ*, Non transferemus, inquiunt, à nobis † ad inimicos noſtros Chaliſatum: abdicatoque *Al Mamune* fidem præſtiterunt *Abrahimo Ebno'l Mohdi, Ebn Manſur, Ebn Mohammed* Al*Emam*, *Ebn Ali*, *Ebn Abdalla, Ebn Abbas*, quem *Al Mobarac* appellarunt. Anno autem *ducenteſimo tertio obiit *Ali, Ebn Muſa Al Reda*, cui mortis cauſa fuit uvarum eſus, quarum cum magnam copiam comediſſet, repente mortuus eſt, ultimo die menſis *Sefari*, urbe *Tuſo*. Sepelivit ipſum Al*Mamun* juxta patris ſui Al*Raſhidi* ſepulchrum. Eodem anno Imperio abdicarunt *Bagdadenſes* Abrahimum *Ebno'l Mohdi* qui ſe abdidit, die *Mercurii*

* *malè in Arab.* octogeſimo.

Mercurii, decimo tertio ante finitum menſem *Dul-Hajjam*, neque è latebris prodiit. Perveniente autem *AlMamune Bagdadum* ceſſarunt diſſidia. Hoc anno, viz: ducenteſimo quarto, obiit Antiſtes *Mohammed Ebn Edris Shafeenſis*. Anno ducenteſimo decimo menſe *Rabia* poſteriore noctu prehenſus eſt *Abrahim Ebno'lMohdi* peplo obtectus, unà cum duabus fœminis, ornatu muliebri indutus, ab excubitorum quodam Nigritâ; qui interrogans, Quænam eſtis, & quò hâc horâ tenditis? cum ſuſpectui eas haberet, ad ſatellitum præfectum abduxit, qui ipſas facies detegere juſſit; cumq; renuenti *Abrahimo* [peplum] detraxiſſet, apparuit ipſius barba: abductum ergò ad *AlMamunis* portam ibi uſq; ad mane cuſtodivit. Mane igitur ſedit *Abrahimus* in *AlMamunis* ædibus in collo peplum, ad pectus ſindonem habens, quo ipſum conſpicerent *Haſhemidæ*: dein ipſi venia & immunitate conceſſis, ad compotandum etiam adhibuit. Anno ducenteſimo decimo ſeptimo ad Græcorum regionem profectus *AlMamun Lulua* centum dies ſubſtitit; dein ab ea diſcedens *Ogiaphum* ipſi præfecit, quem dolo captum † in vincula conjecerunt ejus incolæ, cúmque octo dies apud ipſos manſiſſet, expulerunt. Anno ducenteſimo decimo octavo ſcripſit *AlMamun* ad *Iſaacũ Ebn Abrahim*, ut Judices & Traditionũ Magiſtros, Alcorano probaret. Quotquot ergò eum creatum & de novo conditum aſſererent liberos dimiſit; quod ſi quis renueret ipſi indicavit, ut quid illo fieri vellet ex ſententia ſua ſtatueret. Eodem anno eo laboravit morbo *AlMamun*, quo mortuus eſt, decimo tertio *Jomadæ* poſterioris. Morbi cauſa, quod ipſo ad ripam *AlBadanduni* ſedente, ipſique ad dextram fratre ſuo *Abu Iſaaco AlMo'taſemo*, dum utrique pedes ſuos in aquam demitterent, ipſeque aquæ dulcedinem, puritatem, ſummámque frigiditatem, miraretur, ecce ipſi allata ſunt ab *Erako* munera, in quibus fuerunt dactyli *Azadenſes* recentes, ac ſi eâpſe hora decerpti eſſent, è quibus comedens cum de aqua iſta bibiſſet, nulla interpoſita mora febri correptus eſt, quo morbo interiit. Ubi autem ægrotavit, depoſito fratre ſuo *AlKaſemo AlMutameno*, fidem præſtari juſſit fratri ſuo *AbuIſaaco AlMo'taſemo*, ſcribique literas in provincias, Ab *Abdalla AlMamune* Imperatore Fidelium, & fratre ipſius, in Chalifatu ſucceſſore, *AbuIſaaco AlMo'taſemo Ebn Harun AlRaſhid*. Inſtanteq; jam morte adſuit ipſi *Ebn Maſawaih* Medicus,

Dyn. IX.

Mohammed Shafeenſis.

P. 245.

AlMamun moritur.

Dyn. IX. cus; adſtitit etiam qui ipſi in mentem revocaret ac ſuggereret [proferendum] teſtimoniū [de Deo.] Ipſe autē loqui conatus, non potuit: dein autem locutus dixit, O qui non moreris miſerere moribundi.
p.246. Cúmque ilico mortuus eſſet † *Tarſum* eum ferentes filius ipſius *Al-Abbas*, ac frater *Al Mo'taſem* ibi ſepelierunt in domo *Chakani* Eunuchi *Al Raſhidi*. Fuit Chalifatus ipſius annorum viginti; ſtaturâ fuit mediocri, candidus, pulcher, barbâ longâ, rarâ, canis aſperſus. Ferunt alii fuſcum fuiſſe flavedine ſuffuſum. Vixit annos quadraginta octo.

Sectio.

Ait *Al Kadi Saed Ebn Ahmed Andaloſenus*, *Arabes* initio *Iſlamiſmi* haud aliis curam impendiſſe diſciplinis quam linguæ ſuæ peritiæ, legiſque ſuæ conſtitutionum ſcientiæ, exceptâ arte medica, quæ aliquibus eorum nota nec pluribus improbata fuit, quod eâ hominibus univerſim opus ſit. Atque hic Arabum ſtatus fuit ſub *Ommiadarum* imperio, at ubi Deus *Haſhemidas* ad imperium evexit, & ad ipſos regnum tranſtulit, reverſi ſunt animi ab incuria ſua & experrecti intellectus à deliquio ſuo. Primus autem eorum qui ſcientiis operam dedit fuit Chalifa ſecundus *Abu Jaafar Al Manſur*, qui præterquam quod legis peritia excelluit, Philoſophiæ etiam ſtudio incubuit, ac præcipuè Aſtronomiæ: at ubi devolutum eſt inter ipſos imperium ad Chalifam ſeptimum *Abdallam Al Mamunem Harunis Al Raſhidi* filium, perfecit ille quod orſus fuit avus ipſius *Al-Manſur*, & ſcientiam locis ſuis quærere aggreſſus cum Græcorum Regibus intercedens petiit ab illis ut qui apud ipſos eſſent libros Philoſophicos ad ipſum mitterent; qui cum ad ipſum quos haberent miſiſſent, conquiſitis ille Interpretibus peritis eos ipſis accuratè † vertendos impoſuit, cumq; qua fieri potuit diligentia verſi eſſent, homines ad eos legendos incitavit, eorumque perdiſcendorum deſiderium ingeſſit, ipſeque doctis vacare & eorum diſputationibus intereſſe [ſolitus,] & eorum diſſertationibus delectari: cum ſciret doctos eos eſſe quos ſibi Deus è creaturis ſuis ſelegit, & è ſervis proprios vendicavit; utpote qui ſtudium ſuum adhibuerint ad virtutes animæ rationalis acquirendas, abſtinentes ab eo cui præcipuè inhiant *Sinenſes* & *Turcæ*, quique eorum veſtigiis inſiſtunt, ut peritia artium Mechanicarum excellant, gloriamque captent ex iis quæ animæ iraſcibilis propria ſunt, & potentiis concupiſcibilibus emineant; ſcientes,

p.247.

tes,

tes hæc bruta cum illis communia habere, imo ipſis in eorum multis præcellere; ſive artificii curioſitate, ut apes ſexangulares [cellas,] in quibus eſcam ſuam reponant, [accuratè] conficiunt: vel audacia & fortitudine, ut leonem aliáſque feras, ad quas non auſit homo accedere, nec ſibi audaciam ipſis parem vendicare velit; ſive in rerum venerearum appetitu, ut porcum aliáque animalia, quæ non opus eſt explicare. Atque hanc ob cauſam Docti tenebrarum luminaria ſunt, & generis humani Domini, quibus deſtitutus ferus evadit mundus. Ex Aſtronomis, qui ſub *Al Mamune* floruerunt, fuit *Habaſh* Calculator [ortu] *Merwazenſis*, *Bagdadi* incola, cui tres ſunt tabularum Aſtronomicarum libri, quorum primus compoſitus eſt ad regulas *Sendhend*: ſecundus *AlMomtahen*, [i. experientiâ comprobatus] qui omnium celeberrimus, ab eo compoſitus poſtquam animum applicuit ad obſervationes, & eum comprobavit ejus temporis experientia; tertius tabularum minorum, cui titulus † *AlShah*. Sunt & ei alii libri. Annos centum vixit. Ex iis etiam *Ahmed Ebn Cothair AlFarganenſis* [ſeu *AlFraganius*,] Introductionis ad Aſtronomiam autor, in qua comprehendit regulas generales operis *Ptolemaici* verbis ſuaviſſimis, & explicationibus luculentiſſimis. Et ex iis *Abdalla Ebn Sahel Ebn Nubacht* Aſtronomiæ peritia inſignis: nec non *Mohammed Ebn Muſa Chowarezmius*, cujus tabulis uſi ſunt homines tam ante quam poſt obſervationes factas, & prioribus & ſecundis, quibus titulus *AlSendHend*. Ex iis etiam *Maſhalla Judæus*, qui cum tempore *AlManſuri* floreret, ad tempora uſque *AlMamunis* vixit; vir eximius & ſeculi ſui Phœnix, eximiè pollens rebus abditis eruendis. Nec non *Yahya* [*Johannes*] *Ebn Abi'l Manſur* vir præſtantiſſimus, ſumméque dignitatis, *Meccæ* tunc temporis incola. Cúmque vellet *AlMamun* ſtellarum obſervationes fieri, ipſum alióſque complures obſervationum, & inſtrumenta conficiendi peritos illud facere juſſit: qui illud præſtiterunt in loco *Shemaſia* [dicto,] in provincia *Bagdadenſi*, & in monte *Caſio* prope *Damaſcum*. Inquit *AbuMaaſhar*, Narravit mihi *Mohammed Ebn Muſa* Aſtrologus, *AlJalis* [i. Aſſeſſor,] (non ille *Chowarezmius*) Narravit mihi *Yahya Ebn Manſur*, dicens, Cum ingreſſus ſum ad *AlMamunem*, cui adfuerunt *Aſtrologi* complures, adſtante etiam quodam qui Prophetam ſe venditaverat, * cui afferri juſſerat baculum [quo cæderetur;]

Habaſh Aſtronomus.

p. 248.

AlFarganus Aſtronomus.

Abdalla Ebn Sahel,

Mohammed Ebn Muſa, *Chowarezmius*.

Maſhalla Judæus,

Yahya Ebn Abi'l Manſur, Aſtron.

Obſervationes Aſtronomicæ factæ.

Mohammed Ebn Muſa alter, *Aſtronomus*.

*al. & *Aſmenſem* accerſivit.

Dyn. IX. cæderetur;] quo nondum allato, nobiſque nihil ſcientibus, mihi aliíſque qui aderant Aſtrologis, Abeuntes, inquit, conſulite horoſcopū de prætextu cujuſdam ad rem quam ſibi vendicat, & me certiorem p. 249. facite quid indicet † cœlum, veráxne ſit an mendax; non autem indicavit nobis *AlMamun* illum ſe Prophetam venditare. In atrium ergò quoddam ab ipſo abducti Horoſcopo accurate conſtituto, locum Solis & Lunæ in eodem minuto delineavimus, lineam etiam felicitatis, & lineam occultationis in eodem minuto cum Horoſcopo: Horoſcopus autem erat *Capricornus*, & *Jupiter* in ſpica *Virginis* ipſum aſpiciebat, *Venus* & *Mercurius* in *Scorpio*. Dixerunt ergò quotquot aderant, Verum eſt quod ſibi vendicat. Me verò tacente, Quid tu, inquit *AlMamun*, ais? Reſpondi, Quærit ille verum eſſe illud probare, ſúntque ipſi argumenta à *Venere* & *Mercurio* pendentia, at minimè exitu probabitur verum eſſe quod ſibi arrogat, nec recto ordine procedet. Dicente illo, Unde tibi ut hoc dicas? Reſpondi, Veritas eorum quæ ſibi quis arrogat, eſt à *Jove*, & à trino & ſextili Solis aſpectu, cum Sol nihil inauſpicatum portendat. Hic verò Horoſcopus ei adverſatur, cum ſit deſcendente *Jove*; ac *Jupiter* equidem aſpectu ſatis favente eum intuetur, niſi quod ipſe huic ſigno adverſus ſit, & hoc ſignum ipſi adverſum, nec ad exitum optatum perducetur quo verum & ratum fiat, [quòd aſſerit.] Quæ autem adfert argumenta à *Venere* & *Mercurio* pendentia, genus ſunt quoddam probabilitatis, impoſturæ & deceptionis; quæ ipſi admirationem & plauſum conciliabunt. Dixit mihi *AlMamun*, Tu, remuneret te Deus [verum attigiſti:] deinde, Noſtiſne, inquit, de viro quicquam? reſpondentibus nobis, Minime: Hic, inquit, Prophetiam ſibi vendicat. Dicente me, Eſtne illi, O Imperator fidelium, quo hoc probet? cum rogaret ipſum, Imò, inquit, mihi annulus eſt binas p. 250. palas habens, quem ſi ego induam nihil conſpicietur † quod obſervatu dignum ſit, quòd ſi præter me quis induerit, ridebit, nec ſe à riſu continebit, donec ipſum exuerit. Eſt & mihi calamus Damaſcenus, quo ipſe eum tenens ſcribam; quod ſi præter me quis ipſum prehenderit, digito ipſius non adhærebit. Dixi, Domine mi, hæc ſunt, *Venus* & *Mercurius*, qui jam opus ſuum peregerunt. Cúmque juſſiſſet *AlMamun* ipſum facere quæ de ſe affirmaverat, diximus, Hoc genus quodam eſt Telesmatum. Nec deſtitit *AlMamun* longo

tempore

tempore cum eo [agere] donec [verum] fateretur, & vendicationi propheticæ renuntiaret, ipſique artem quâ uſus eſt in annulo & calamo explicaret; quam ob rem mille aureis ipſum donavit. Eundem poſtea obvium habuimus, fuitque hominum in Aſtrologia peritiſſimus. Inquit *Abu Maaſhar* [*AlBumaſar*] idem eſt, qui *Teleſmata* contra *Scarabeos* confecit in multis *Bagdadi* ædibus. Inquit idem *AbuMaaſhar*, Si ipſe [Aſtrologorum] eorum loco fuiſſem, dixiſſem quædam quæ ipſi omiſerunt, viz: vendicationem ejus falſam fuiſſe, quod ſignum inverſum eſſet, *Jupiterq;* in malo [poſitu] & *Luna* ad extremum decreſcens, duæque ſtellæ quæ ipſum aſpiciebant in ſigno mendaci, viz. *Scorpio*. Dyn.IX.

Porrò è Medicis erant *Johannes Ebn Batrik* Interpres, *AlMamunis* libertus, qui & fidus fuit in libris Medicis vertendis, felix in ſenſu reddendo, at *Arabicè* minus eleganter loquens; Philoſophiæ quam Medicinæ, major ipſi peritia. Ex eorum numero etiam *Sahel Ebn Sabur*, qui *AlCauſaj* appellatus; *Ehwazi* degit, linguaque *Chuziſmum* referebat: Medicina claruit tempore *AlMamunis*. Cum una cum *Johanne Ebn Meſua*, *Georgio* † *Ebn Bachtiſhua*, *Iſa Ebno'l Hacim*, & *Zacharia AlTiphurienſi* conveniret, inferior illis fuit in ea quæ voluit proferendo, nequaquam autem in medicando. Ex ipſius facetiis fuit, quod ſe aliquando ægrotũ fingens, accerſitis quos teſtamenti ſui teſtes adhiberet, ſcriptum exaravit in quo filiorum ſuorum nomina deſcribens, primo loco *Georgium Ebn Bachtiſhua* nominavit, ſecundo *Joannem Ebn Meſua*, dicens ſe cum matribus eorum congreſſum ipſas gravidas feciſſe; *Georgium* autem cum præ indignatione occuparet tremor ac ſe undique converteret, exclamavit *Sahel, Soria wahaca 'lMaſihi Ochrū fi edhnehi aiata Chorſa*, barbare efferens cũ vellet, *Sorea wahakka'lMaſihi Okru fi edhnehi aiata'l Corſa*. [i. Epilepſia correptus eſt, inſuſurrate auri ipſius verſum *AlCorſa*. [pericopam ſc. Alcorani ſic dictam.] E facetiis etiam ejus fuit quod cum die *Hoſanna* prodiens ut ea adiret loca quæ viſum egredi ſolent Chriſtiani; *Johannem Meſuæ* filium habitu, quàm quem ipſe geſtaret, pulchriori ornatum videret, ipſique illum invidens, ſatellitum iſtius partis præfectum adiens dixerit, contumax eſt in me filius meus, cui ſi tu viginti plagas quæ dolorem inferant inflixeris, viginti tibi aureos numerabo, prolatóſque viginti aureos in manum

Johannes Ebn Batrik Interpres, Medicus.

Sahel Ebn Sabur Medicus.

† p. 251.

 cujuſdam,

Dyn.IX. cujuſdam, cui conſideret ſatellitum præfectus, tradidit. Deinde ſecedens donec ad eum in quo ſtetit locum perveniret *Johannes*, ipſum ad præfectum ſatellitum deduxit, Hic inquiens, filius meus immorigerum ſe in me gerit, méque vili pendit. Negantéque ipſo ſe illius filium eſſe, ac dicente, Inſanit iſte, Vide, inquit *Sahel*, Domine mi. Præfectus ergo ſatellitum iratus † *Johannem* jumento ſuo dejectum viginti plagis dolorificis gravibus affecit. Fuit etiam ex *Al Mamunis* medicis *Gabriel Ocularius*; cui ſtipendium erat ſingulis menſibus mille numinorum, primúſque omnium ad ipſum quotidie accedebat: deinde de gradu dejectus eſt. Interrogatus autem de cauſa reſpondit, Cum die quodam ab *AlMamune* egreſſus eſſem, ſciſcitanti ſervo ipſius cuidam quid ageret, dixi ipſum dormire; quod cum ipſi nuntiatum eſſet, accerſito mihi, Heus *Gabriel*, inquit, Num te Ocularium adſciyi, vel ut quid agere narrando occupareris? exi domo mea: cúmque gradus quo apud ipſum fui propinquioris meminiſſem, Neceſſitudinis, inquit, gratia numerentur illi ſingulis menſibus centum quinquaginta tantùm nummi; nec unquam mihi permiſit ad ipſum accedere.

Gabriel Ocularius.

AlMo'taſem Chalifa.

AlMo'taſem Ebnol'Raſhid. Eſt idem *Abu Iſaac Mohammed Ebn Harun AlRaſhid*. præſtita eſt illi fides poſt obitum *AlMamunis*. Tumultuati autem milites proclamarunt *Al Abbaſi* filii *AlMamunis* nomen, qui ad ipſos egreſſus, Quiſnam, inquit, eſt hic amor frigidus, cum ego jam patruo meo fidem pactus ſim? atque ita ſedati ſunt. Complures autem è montium, *Hamdani*, *Aſpahani*, & *Maſebdani* incolis, aliiq; ſectam * *Hazemiticam* amplexi, convenientes exercitum conflârunt in ditione *Hamdani*: contra quos miſit *AlMo'taſem* copias, quibus illos pugna aggreſſis, cæſi ſunt eorum ſexagies mille; reliqui in Græcorum regionem fugerunt.

*al. *Jazemiticam*, vel, *Chazemiticam*.

Ahmed Ebn Hanbal.

Anno ducenteſimo decimo nono *AlMo'taſem Ahmedem Ebn Hanbal* accerſitum *Alcorano* exploravit; cúmque aſſerere noluit † eum creatum eſſe, ipſo jubente flagris graviter cæſus eſt, donec ipſi & deficeret intellectus, & ſcinderetur cutis. *Abu Harun* autem *Ebno'l Baca*, è doctis qui creationem *Alcorani* admittere noluerunt, confeſſus eſt eum poſitum eſſe, quod dixerit [ut volunt] Deus, *Nos poſuimus* Alcoranum Arabicum; & conceſſit omne poſitum creatum eſſe, concluſionem interim negans, dixitque, non dico eum

p. 253.

Abu Harun Ebn'olBaca.

eum creatum, verùm poſitum, quod valdè mirum. Anno ducenteſimo viceſimo *AlMo'taſem Aphſhinum Chaidar Ebn Caus*, regionis montanæ præfectum, miſit ad bellum *Babeco* inferendum, qui adverſus ipſum profectus eſt. Initium autem rebellionis *Babeci* fuit anno ducenteſimo primo, qui multos Regis exercitus profligavit, multóſque è ducibus ipſius interfecit, adeo ut gravis homines pavor invaderet, ac valde terrerentur, eumq; magni facerent; congregatis autem ad ipſum latronibus & hominibus ſeditioſis, creverunt copiæ ipſius, adeò ut equitum ipſi eſſent viginti millia præter pedites: cœpit etiam homines crudelibus afficere ſupliciis, nec reliquerunt ſocii ipſius, virum, fœminam, puerum, vel infantem *Mohammedanum* & fœdere iis conjunctum, quem non exciderent ac trucidarent. Computatus eorum manibus interfectorum numerus erat homines ducenties quinquagies quinquies mille & quingenti. Cum miſſus ad bellum ei inferendũ *Aphſhin* per annum ipſum oppugnâſſet, plus ſemel ab eo in fugam verſus iterum eum aggreſſus eſt. Eo tandem res devenit ut cum ſe recepiſſet *Babec* ad urbẽ ſuam *AlBadh*, tandem rebus ipſius afflictis cum † ſuis exiret regionem *Græcorum* fuga petens, habitu mercatoris. *Sahel* autem *Ebn Sanbat Armenus Patritius* ipſum agnitum cepit: cúmque magna ſe pecuniæ ſumma redimere vellet eam accipere noluit, ſed ad *Aphſhinum* miſit, poſtquam *Armeni* cum ipſius matre, ſorore & uxore coram ipſo turpia patraſſent; nam ita maledictus ille homines tractare ſolebat, cum eos cum neceſſariis ſuis captivos caperet. *Aphſhin* verò *Babecum* ad *AlMo'taſemum*, qui tum *Sarmanraiæ* fuit, abduxit. Qui *Babeci* carnificem accerſiri juſſo, ubi adeſſet juſſit ipſi manus & pedes præcidere: quibus amputatis cum cecidiſſet ipſum jugulare juſſit, eique ventrem diſcindere; capùtque ipſius *Choraſanum* miſit, corpus *Samarræ* patibulo affixit.

Anno ducenteſimo viceſimo tertio profectus *Theophilus* filius *Michaelis Græcorum* Imperator in ditiones *Iſlamiticas*, & *Zabtaram* uſque progreſſus, qui in ea fuerunt viros occidit, liberos eorum & fœminas captivas abduxit. *Malatiam* etiam aliaque loca hoſtiliter aggreſſus, fœminas captivas abduxit, adductiſque qui penes ipſum erant è *Moſlemiis* oculos eruit, nares, aureſque præcidit: cujus rei fama cum ad *AlMo'taſemum* perveniſſet, gravéque hoc ipſi viſum

[Margin notes: D. n IX. — Babec rebellis. — p. 254. — Supplicio affectus. — * vel *Sarmanraiæ*. — *Theophilus Græcorum* Imperator.]

Dyn.IX. ſum eſſet, profectus in Græcorum regionem, *Amuria* captâ triginta
hominum millia occidit, totidemque captivos cepit.

Anno ducenteſimo viceſimo quinto mutatus eſt *AlMo'taſemi* erga *Aphſhinum* affectus, quod ſcribens ipſe ad *Maziarum Tabarcſtani* præfectum ad defectionem ipſum & rebellionem hortatus fuiſſet, regnum ad *Perſas* transferre cupiens. Interfectum ergo juxta *Babecum* patibulo affixit: invenit autem ipſum præputiatum, minime circumciſum; quin & è domo ipſius Idola eduxerunt, quibus ipſum
p. 255. combuſſerunt. Anno ducenteſimo viceſimo ſeptimo † obiit *AlMo'-*
Al Mo'taſem moritur. *taſem Abu Iſaac* die *Jovis* decimo octavo *Rabiæ* prioris, relictis octo
filiis & octo filiabus. Fuitque imperium ipſius annorum octo, & octo menſium; vita annorum quadraginta ſeptem. Fertur *AlMo'taſemum*, cum ſolus aliquando incederet à comitibus ſuis ſeparatus die pluvio, atq; conſpexiſſet Senem quendã, cui aſinus ſentibus onuſtus lapſus in terram procidiſſet, Sene juxta ipſum ſtante, equo ſuo deſcẽdiſſe quo aſinum liberaret; dicenteque ipſi Sene, per patrem meum & matrem te obſecro, ne perdas veſtes tuos, reſpondiſſe, Nihil hoc ad te; tum aſino liberato ſentes impoſuiſſe, manibuſque lotis equum conſcendiſſe, dicente Sene, Propitius tibi ſit Deus O Juvenis: dein aſſecutis ipſum comitibus ſuis juſſiſſe illi numerari quatuor aureorum millia; quod indicium quam fieri poteſt maximum fuit magnificentiæ regibus innatæ, & heroicæ ipſorum indolis.

Sectio.

Salmawaih Medicus. Ait *Honain*, *Salmawaihum* in parte Medicinæ practica peritum
fuiſſe, & ſeculo ſuo claruiſſe. Cumque ægrotaret viſiſſe ipſum *AlMo'taſemum*, & in fletũ coram ipſo prorumpentem ipſi dixiſſe, Indica mihi quis te ſublato ſanitatem meam curaturus ſit: cui ille, Erit tibi
Johannes filius Meſua. ardelio iſte *Johannes Ebn Meſua*; cum autem tibi aliquid præſcri-
pſerit, ſume ex eo quod minus mixtum eſt. Mortuo autem *Salmawaiho* dixit *AlMo'taſem*, Ego ipſum ſecuturus ſum. Ille enim vitam meam conſervavit, & corpus moderatus eſt. Eámque diem à cibo abſtinuit, feretrúmque in palatium afferri juſſit, & ſuper ipſo
p. 256. preces fieri cum candelis & ſuffitu, juxta † Chriſtianorũ ritum; quod
ipſo inſpiciente factum. Solebat *Salmawaihus AlMo'taſemo* bis quotannis

tannis ſanguinem detrahere, & poſt ſingulas vices pharmacum exhibere. At ubi *Johannes* ipſum curavit, voluit ille contra ac fecerat *Salmawaihus* facere, & medicam potionem phlebotomiæ præmiſit, qua epota incaleſcente ſanguine in febrim incidit, nec deſtitit corpus ipſi tabeſcere donec moreretur: idque viginti à morte *Salmawaihi* menſibus elapſis. Porro *Aphſhino* inſerviit *Zacharias Tiphurienſis* Medicus, qui hæc de ſe memoravit. Cum una cum *Aphſhino* in caſtris eſſem, illo *Babeco* bellum inferente, incideretq; ſermo de Pharmacopolis, dixi ego, Nihil à Pharmacopola peti poteſt, quin, ſive habuerit, ſive non habuerit, apud ſe illud eſſe affirmaturus ſit. *Aphſhin* ergo catalogum *Aſruſhinenſium* quendam afferri jubens, viginti circiter nominibus inde deſcriptis, miſit ad Pharmacopolas qui ab illis medicamenta iſtis nominibus appellata peteret. Negantibus aliis, alii ſe ea comperta habere affirmarunt, acceptâque à nuntiis pecunia, aliquid ex officinis ſuis illis tradiderunt. *Aphſhin* igitur accerſitis quotquot erant Pharmacopolis eos qui nomina ea ſibi nota eſſe negaverant, in caſtris manere permanſit, reliquis amotis. Dyn. IX. Zacharias Tiphurienſis Medicus.

AlWathek billa Harun Ebno'l Mo'taſem. Inauguratus eſt eodem die quo mortuus eſt pater ipſius. Hoc anno mortuus eſt *Theophilus* Romanorum Imperator, qui annos duodecim regnaverat: imperante poſt ipſum conjuge ipſius *Theodora* † cum filio *Michaele Theophili* filio, adhuc puero. Anno ducenteſimo viceſimo octavo *Moſlemii* inſulam *Siciliam* intrare aggreſſi, urbem *Meſſinam* expugnarunt. Anno ducenteſimo triceſimo primo, facta eſt captivorum redemptio inter *Moſlemios* & Romanos per manum *Chakani* Eunuchi *AlRaſhidi*. Convenientibus ergo *Moſlemiis* juxta fluvium *Lameſum* unius circiter diei itinere ab urbe *Tarſo*, juſſit *AlWathek Chakanum* captivos *Moſlemiticos* probare, & quiſquis Alcoranum creatum eſſe, Deumque mundo futuro viſum non iri aſſereret, redimi, atque aureo donari, qui hæc non aſſererent penes Romanos relinqui. Die ergo decimo *Moharrami* advenerunt Romani, adductis quos habebant captivis, atque ita peractum eſt inter duas gentes negotium, ut dimittentibus *Moſlemiis* captivum, Romani etiam captivum dimitterent, qui in medio ponte ſibi invicem occurrerent: cumque ad *Moſlemios* perveniret captivus, illi, *Deus maximus*, exclamarent; cum ad Romanos Romanus, illi, *Kyrie eleeſon*, vociferari, donec AlWathek Califa. P. 257. Meſſana expugnata.

finem

Dyn.IX. finem feciſſent. Fuit autem captivorum *Moſlemiticorum* numerus homines quatuor mille, quadringenti, ſexaginta, fœminæ & pueri octingenti, *Moſlemiorum* fœderati centum. Finitâ redemtione *Moſlemii* expeditionem hybernam fecere, in quos cum nix & pluvia irruiſſet, mortui ſunt ex ipſis ducenti, totidem capti, multique in [fluvio] *Badanduni* ſubmerſi. Anno ducenteſimo triceſimo ſecundo obiit *AlWathek* menſe *DulHajja* ſexto ‡ ante eum finitum die.

AlWathek moritur.

p.258. Morbus ipſius hydrops fuit, cui curãdo cũ in hypocauſto ſederet, atq; inde ſe allevatum ſentiret, juſſit die craſtino calidiorem fieri; quod cum factum eſſet, atque ipſe diutius in illo quam die præcedenti ſediſſet, febre correptus eſt; inde ergo lectica abductus, mortuus in ea eſt, nemine mortuum ſentiente, donec facies ipſius lecticam pulſaret. Ingraveſcente morbo Aſtrologos accerſiverat, è quibus erat *AlHaſan Ebn Sahel Ebn Nubacht*, qui in ejus natalem inquirentes pronunciarunt ipſum quinquaginta ab illo die annos victurum: ille vero poſt hoc ab illis affirmatum non ultra decem dies vixit. Fuitque Chalifatus ipſius annorum quinque, & novem menſium, ætas, anni triginta duo.

Sectio.

Haſan Aſtrologus.

Haſano iſti cujus mentio facta eſt, opus quoddam eſt, viz: Liber de Manſionibus Lunæ. Omnes autem genere *Nubachti* oriundi celebres erant, & ingenio pollentes, & ſcientias veterum callentes, at huic par haud alius fuit. Narravit *Ahmed Ebn Harun Syruporum in Ægypto* venditor, narraſſe ſibi *AlMotawaccel alalla*, ſub Chalifatu *AlWatheki*, *Johannem Meſuæ* filium, unà cum *AlWatheko* ſuper tabulato in fluvio Tigri fuiſſe; *AlWatheko* autem fuiſſe arundinem cui hamus appenſus, quo in Tigrim ad captandos piſces demiſſo cum nihil cepiſſet ipſum ad *Johannem*, qui à dextra ipſius ſtetit, converſum dixiſſe, Abi heus inauſpicate à dextra mea; reſpondiſſe autem *Johannem*, Ne illud dicas, O Imperator fidelium, quod abſurdum eſt; *Johannes*, cui cum pater eſſet *Meſua Chuzenſis*, mater *Reſala Sclava*, quæ argenteis octingentis veniit, fortuna adeo favit, † ut à Chalifis ad compotationem colloquium & familiaritatem adſcitus fuerit,

p.259.

& mundo adeo obrutus ſit, ut de eo illud acceperit quo pertingere ſpes ipſius non poterant, ut ſit hic inauſpicatus ex maxime abſurdis eſt: verum ſi Imperatori fidelium placuerit ut illi dicam quis

inauſpicatus

inauſpicatus ſit, dicam. Quiſnam ille, inquit ipſe? Reſpondit, Qui quatuor Chalifis prognatus, Deinde à Deo ad Chalifatum evectus, relicto Chalifatu & palatiis ipſius in tabulato viginti cubitos lato, & totidem longo, in medio Tigri ſederit à ventorum procellis minimè ſecurus, ne [irruentes] ipſum demergant, tum & hominum quotquot in mundo ſunt pauperrimis & peſſimis aſſimilatus, piſcatoribus ſc. Inquit *AlMotawaccel*, Percepi ſermonem ejus ipſum commoviſſe, niſi quod mei præſentis gratiâ ſe continuerit. Dyn. IX

AlMotawaccel ala'lla, *Jaafar Ebno'l Mo'taſem*. Inauguratus eſt poſt mortem fratris ſui *AlWathcki*, annos quo die inauguratus eſt natus viginti ſex. Anno ducenteſimo triceſimo tertio, *Michael Theophili* filius matrem ſuam *Theodoram* adortus ipſam in monaſterium concluſit, interfecto *Catilo*, ob quem eam ſuſpectam habuit; imperaverat autem illa ſeptem annos. Anno ducenteſimo triceſimo quinto fidem præſtari fecit *AlMotawaccel* filiis ſuis tribus de hæreditariæ ſucceſſionis jure. viz: *AlMontaſero*, *AlMo'tazzo*, & *AlMowaiado*: nec non vexillo unicuique ipſorum dato, *AlMontaſerum Erako*, *Hejazo* & *Yamano* præfecit; *AlMo'tazzum Choraſano* & *Raiæ*, *AlMowaiadum Syriæ Damaſcenæ*. Anno ducenteſimo triceſimo ſexto † juſſit *AlMotawaccel* dirui ſepulchrum * *Haſani* filii *Alis*, conſerique & irrigari locum ejus, & prohiberi homines ne eò pervenirent. Anno ducenteſimo triceſimo *AlMotawaccel Joſephum Ebn Mohammed Armeniæ & Aderbijano* præfecit, qui cum *Echlatum* perveniſſet *Bokratum Ebn* (*ſout* Patricium accedentem capi ac vinciri juſſit ipſúmque ad *AlMotawaccelum* deportari. Patricii igitur *Armeniæ Bokrati* ex fratre nepotem convenientes in *Joſephi* cædem jurarunt, aſſentiente in hoc ipſis *Muſa*, qui *Bokrati* affinis erat, ductâ ipſius filiâ, *Joſephúmque* adorti contra ipſum congregati ſunt in caſtello *Muſhi* medio menſis *Ramadani*, omnibus tum frigore hiberno obrigeſcentibus: & contra ipſos in pugnam prodeuntem interfecerunt cum omnibus una pugnantibus. Quod ſi quis non pugnâſſet, ipſi dixerunt, Exutis veſtibus nudus evade. Quod cum feciſſent, corporáque ac pedes nudi abirent, plerique frigore periere. *AlMotawaccel* autem hoc audito ſtatim, *Bogam* majorem miſit qui *Joſephi* ſanguinem ulciſceretur. Ille igitur profectus, *Joſephi* cædem deflens ultra triginta ipſorum millia occidit,

AlMotawaccel Chalifa.

p. 260

* al. *Hoſaini*.

Dyn. IX. compluribus etiam captivis abductis: dein ad urbem *Tephlis* accedens ipſam obſedit, accerſitis pyrobolariis qui ignem in urbem ejaculati eam abſumpſerunt, utpote lignis pineis extructam, crematis in ipſa quinquaginta circiter hominum millibus. Anno ducenteſimo triceſimo octavo appulerunt trecentæ Græcorum naves ſub tribus præfectis, quorum unus centum naves † Damiatæ in portum egit; inter quam & littus cum eſſet quaſi lacus, cujus aqua pectore viri tenus pertingeret, qui per illum ad terram tranſierunt à navibus quæ in mari tuti erant: Illum ergò tranſeuntes *Moſlemiorum* nonnulli incolumes evaſerunt, multis interim ſubmerſis è mulieribus, & pueris non paucis; quique viribus valebant *Meſram* profecti ſunt. Contigit autem adventus Græcorum cum illa militibus vacua eſſet. Diripuerunt ergò, incenderunt, captivos ceperunt; templo etiam ipſius igne abſumpto, abductiſque è *Moſlemiticis*, & fœderatis ſexcentis circiter fœminis: dein *Meſram* profecti eâ ſpoliatâ redierunt, nemine illos impediente. Anno ducenteſimo quadrageſimo ſecundo acciderunt terræ motus terribiles, & voces inuſitatæ in *Comaſo*, & in ejus villis menſe *Shaabano*; everſæque ſunt ædes, quarum ſub ruinis periit magna hominum multitudo: quorum numerus hominum quadraginta quinque millia nonaginta ſex fuiſſe perhibetur, atque eorum maxima pars *Damegani*. Idem etiam contigit in *Syria*, *Perſide*, *Choraſano*. & *Yamano*, ſubſidente unâ terrâ: quin & mons *Al Akrao* [i. calvus] in mare cecidit, quo caſu perierunt *Alladikiæ* incolæ.

Tephlis incenſa.

p. 261.

Damiata à Græcis capta.

Terræmotus.

Anno ducenteſimo quadrageſimo ſeptimo interfectus eſt *AlMotawaccel*, cum ebrius eſſet, *Sarramarraiæ*, die Mercurii Menſis *Shawali* primo, à puero quodam Turca cui nomen *Bagero*. Fuit Chalifatus ipſius annorum quatuordecim, & ſeptem menſium, ætas quadraginta, unaq; cum ipſo interfectus eſt *AlPhatah Ebn Chakan*; qui cum ſe in *AlMotawaccelũ* conjiceret, dicens, Væ vobis, num Imperatorẽ fidelium occidetis? illum gladiis ſuis in ipſum irruentes peremerunt. Fertur † filium ejus *AlMontaſerum* cædem ipſius clam molitum eſſe, qui ſex menſes ipſi ſuperſtes fuit. Anno quo contigerunt terræmotus, *AlMotawaccel Ahmedem Ebn Hanbal* è carcere eductum & benigne habitum *Bagdadum* remiſit; mitti jubens diſputationem de *Alcorano*, atque immunem fore qui vel ipſum creatum, vel increatum diceret.

AlMotawaccel interfectus.

p. 262.

Ahmed Ebn Hanbal.

Sectio.

Sectio.

Dicunt hiſtoricorum quidam, *Bachtiſhuam Gabrielis* filium Medicum die quodam ad *AlMotawaccelum*, ſuper abaco in medio domus interioris ſedentem, ingreſſum, una cum ipſo ſuper abacum pro more ſuo conſediſſe, tunicâ è ſerico Græco indutum fimbriâ aliquantulùm ſciſſâ. *AlMotawaccelum* autem cum *Bachtiſhua* colloquentem ſciſſuram iſtam per luſum contrectaſſe, donec cinctorio tenus pertingeret: cúmque eò inter ipſos rediiſſet ſermo ut rogaret ipſum *AlMotawaccel*, quoniam dignoſcitis inſaniâ correpto opus eſſe ut vinciatur, reſpondiſſe *Bachtiſhuam*, Tum demum cum eo pervenerit ut medici ſui tunicam cinctorio tenus perrumpat ipſum vincimus; ridentémque *AlMotawaccelum* adeò ut retrorſum decideret, veſte ſplendidâ illum indui, multiſque nummis donari juſſiſſe; quod indicio eſt quanta apud *AlMotawaccelum* gratiâ polleret *Bachtiſhua*, quámque familiariter eo uteretur. Porro dixit die quodam *AlMotawaccel Bachtiſhuæ*, Me [domum tuam] invites; cui ille, Libenter, inquit, honoris loco hoc habiturus. Convivio ergo ipſum excipiens eam pompam eámque opulentiam oſtentavit, quæ mirati ſunt *AlMotawaccel* & qui unà aderant: nimiúmque *Bachtiſhuæ* duxit *AlMotawaccel*, quod vidit apud eum opulentiæ ſummæque magnificentiæ; adeò ut ipſi invideret, †pauciſque poſt diebus ipſum adverſatus magnas ipſi opes auferret. Accedens ergo *AlHoſain Ebn Mochalled* repoſitoria ipſius obſignavit: cúmque multa vendidiſſet, reliqua erant ligna, carbones, vinum, cæteráque ejuſmodi, quæ emit *AlHoſain* ſex aureorum millibus, retulitque ſe è ſumma eorum duodecim aureorum millibus vendidiſſe. Factum eſt hoc anno ducenteſimo quadrageſimo quarto; obiit autem *Bachtiſhua* ducenteſimo quinquageſimo ſexto. Porro imperante *AlMotawaccelo* claruit *Honain Ebn Iſaac* Medicus *Chriſtianus Ebadienſis*. Genus duxit ab *Ebadiis*; hi *Chriſtiani* quidam *Arabes* erant è tribubus diverſis, qui in unum congregati ſe ab hominibus ſeduxerunt in caſtella quædam juxta *Hiram* ab ipſis extructa: appellatique ſunt *AlEbad* (i.e. Servi,) ſiquidem [forma illa] non uſurpatur niſi [de ſervis] Creatoris; cùm *AlAbid* dicatur tam de iis qui Creaturæ, quàm

Bachtiſhua filius Gabrielis Medicus.

† p. 263.

obit.

Honain Ebn Iſaac Medicus Chriſtianus.

Dyn. IX.

quàm qui Creatori[ſerviunt.] Fuit autem *Iſaac Honaini* pater Pharmacopola in [urbe] *Hira*; *Honain* verò cùm adoleviſſet ſcientiæ amore captus, *Bagdadum* ingreſſus ad *Johannis* Ebn *Meſua* ſcholam accedens ipſius ſervitio ſe addixit, & apud ipſum ſtudiis operam dedit. Cúmque percontationibus deditus eſſet, *Johanni* moleſtus fuit: die igitur quodam cùm quæſtionem erudiri cupientis propoſuiſſet, iratus *Johannes*, Quid, inquit, *Hirenſibus* cum medicinâ? Tuum eſt in compitis minuta vendere, juſſitque illum domo ſuâ pelli. Diſceſſit ergo *Honain* flens, & in *Græcorum* ditiones ſe recepit, ubi biennio ſubſtitit, donec linguam *Græcam* † perfectè calleret, libriſque Philoſophicis conquirendis quâ potuit ſedulitate ſe applicuit: dein poſt biennium *Bagdadum* reverſus, inde in *Perſidem* profectus *Baſorā* adiit, & *AlChalilo* Ebn *Ahmedi* ſe adjunxit, donec linguæ *Arabicæ* peritiâ excelleret; tum *Bagdadum* reverſus eſt. Inquit *Joſephus* Medicus; die quodam ingreſſus ad *Gabrielem Bachtiſhuæ* filium, reperi apud ipſum *Honainum* Anatomica quædam ipſi exponentem; *Gabriel* verò ipſum honorificè alloquens, *Rabbanum* [i. e. Doctorem] appellavit; Ego igitur miratus ſum quod vidi, quod percipiens à me *Gabriel*, Nè nimium, inquit, me facere putes in eo quod juvenem hunc ſpectat; ſiquidem ſi vita illi longior contigerit, *Sergium* ad pudorem adacturus eſt. *Sergius* autem iſte *Raſatnenſis* fuit, *Jacobita*, qui *Græcorum* diſciplinas in *Syriacam* tranſtulit. Atque haud ceſſarunt *Honaini* res invaleſcere, ejuſque ſcientia auctior fieri, & quæ in eo miranda manifeſtari in verſionibus & interpretationibus, donec ſcientiarum fons, & virtutum fodina evaderet. Ejus fama cùm ad Chalifam *Al Motawaccelum* perveniſſet, ipſum accerſiri juſſit; cúmque acceſſiſſet, vectigal annuum deſignans reditum illi locupletem conſtituit: viſum eſt autem ipſi illum probare, ut ſuſpicionem quam de eo conceperat ex animo eximeret. Suſpicatus enim fuerat forſan Imperatorem Græcorum fraudis aliquid molitum eſſe. Accerſitum ergo illum veſte indui juſſit, prolatâ ſyngraphâ in quâ [aſſignatum] fuit vectigal, quod quinquagies mille nummos valeret: quo nomine gratias ei egit *Honain*. Deinde poſt quædam de quibus inter ipſos ſermo incidit, Volo, inquit, ut mihi pharmacum indices, quo è medio tolli poſſit inimicus quem ſublatum vellem, ita ut dignoſci non poſſit, atque hoc ſecretò vellem. Reſpon-

dente

Græcè peritus. p. 264.

Sergius interpres.

Honaini laus.

dente *Honaino*, † Haud didici præter medicamenta utilia, neque nove- D. n. IX.
ram Imperatorem fidelium alia à me petiturum, quod ſi ipſi viſum p. 265.
fuerit ut profectus diſcam, fecero. Hoc, inquit, moram interpone-
ret: deinde promiſſa & minas adhibuit, ipſúmque in arce quadam ad
anni ſpatium incarceravit, dein accerſitum eodem modo allocutus eſt,
gladiumq; & corium afferri juſſit. *Honain* igitur, Dixi, inquit, Im-
peratori fidelium quod ſufficiat: & dicente Chalifâ, Equidem te in-
terfecturus ſum; Mihi, inquit, Dominus eſt, qui jus meum cras exa-
cturus eſt in conventu magno. Subridens ergo *AlMotawaccel*,
Bono, inquit, ſis animo; ſiquidem te probare voluimus, ut tibi con-
fidere poſſemus. Cúmque *Honain* terram deoſculatus gratias ipſi
egiſſet, Quid, inquit, Chalifa, te impedivit, quo minus mihi annue-
res, cùm videres quod nos revera præſtituros [quod diximus] in
utramque partem [indicaret?] Duo, inquit *Honain*, viz. Religio &
Profeſſio; ſiquidem Religio jubet nos inimicis benefacere; quid ergo
putas de amicis? Profeſſio autem inſtituta eſt ad utilitatem eorum
qui ejuſdem generis ſunt, atque eorum medelæ tantùm deſtinata:
quinetiam Medicorum cervicibus impoſitum eſt mandatum jura-
mento gravi confirmatum, ne medicamentum lethiferum cuipiam
porrigant. Reſpondit Chalifa, Duæ leges nobiles ſunt. Juben-
téque ipſo veſtibus donatus eſt, collatis unà nummis; adeò ut rece-
deret hominum ſtatu & dignitate ornatiſſimus. *Tiphurius* au-
tem *Chriſtianus*, Librarius, *Honaino* invidit, eique infeſtus fuit.
Cùm ergo die quodam in ædibus *Chriſtiani* cujuſdam *Bagdadi* con-
veniſſent, ubi figura erat *Chriſti* † & diſcipulorum, accenſâ coram p. 266.
ipſis lucernâ; dixiſſétque *Honain* patri-familiâs, Quid oleum per-
dis, neque enim eſt hic *Chriſtus*, nec iſti diſcipuli, verùm figuræ?
dixit *Tiphurius*, Si veneratione digni non ſint, in eos inſpuas: con-
ſpuentéq; ipſo, teſtes adhibuit, & apud *AlMotawaccelum* ipſum incu-
ſans, rogavit ut *Chriſtianorum* conſeſſui jus in ipſum permitteret;
miſitq; ad Catholicum & Epiſcopos, qui de eo rogati *Honainum*
excommunicandum ſtatuerunt. Excommunicatus ergo eſt, & diſſe-
cta ipſi zona; reverſuſque domum ſuam eâdem nocte morte ſubita-
neâ interiit. Fertur ipſum venenum ſibi adhibuiſſe. Fuerunt autem *David &*
Honaino filii bini, *David* & *Iſaac*. *Iſaac* interpretationi inſerviit, *Iſaac Ho-*
eique operam navans, ſolidè, optiméque præſtitit: fuit animo in *naini filii.*

Dyn. IX. Hobaiſh interpres, Honaini nepos.

Philoſophiam propenſiore. *David* verò, apud vulgus medicinam exercuit. Fuit etiam illi ex ſorore nepos nomine *Hobaiſh*, *Ebn Al-Aſam*, unus eorum qui libros è *Græco* & *Syriaco* in *Arabicum* verterunt; quem diſcipulis ſuis præfecit, laudavitque, & ejus verſionem probavit. Dicitur felicitatis *Honaini* partem fuiſſe quod *Hobaiſhum* ſocium habuerit, ſiquidem pleraque eorum quæ tranſtulit *Hobaiſh* *Honaino* attribuuntur; ac ſæpe ubi viderint ſtulti librum aliquem veterem opera *Hobaiſhi* verſum, putant errore ſuo decepti, ipſum *Honainum* eſſe, ac vitioſè ſcriptum, ideóque eraſo eo *Honainum* ſubſtituunt.

AlMontaſer Chalifa. p. 267.

AlMontaſer Al-Motawacceli filius. Sacramentum ei dixerunt, qui patrem ipſius interfecerunt, eâdem nocte † quâ *Al Motawaccelum* ſuſtulerunt. Ubi autem illuxiſſet dies *Mercurii*, convenientibus ducibus, ſcribis, exercitu, & *Fafarienſium* primoribus, legit coram ipſis *Ahmed Ebno'l Chaſib* literas, quibus ab *AlMontaſero* ſignificatum eſt *AlPhatahum Ebn Chakan AlMotawaccelum* interfeciſſe, ipſique [imputandam] cædem ejus. Homines ergo fide præſtitâ reverſi ſunt. Anno ducenteſimo quadrageſimo octavo, *Waſiph*, *Boga*, cæterique *Turcæ* in hoc incumbentes, ut abdicarentur *AlMo'tazz*, & *AlMowaiad*, *AlMontaſero* inſtabant, dicentes, His abdicatis filio tuo *Abdo'lwahabo* fidem paciſcemur: neque deſierunt ipſum [impellere] donec ipſis annuens eos abdicavit invitus invitos. Dein accerſitis ipſis, Putatis, inquit, me vos abdicâſſe, quod ſperem victurum me donec ad ætatem pervenerit filius meus, eique fidem exigam? Nequaquam hoc unquam ſperavi, verùm iſti (univerſos libertos *Turcas*, qui ibi ſtarent & ſederent, innuens) impulerunt me vos abdicare. Hoc anno, viz. ducenteſimo quadrageſimo octavo, mortuus eſt *AlMontaſer*, die Solis, *Rabiæ* poſterioris quinto, ex ſynanche, cùm triduo male habuiſſet. Fertur multos, ex quo delatum eſt ipſi imperium donec moreretur, dixiſſe, Futurum eſt vitæ ipſius ſpatium ſex menſes; quantum ſc. *Shirawaihi* filii *Coſrois* erat, qui patrem ſuum occidit: jactatum hoc tam vulgo quàm melioris ſortis hominibus; fuitque vita ipſius annorum viginti quinque, cum ſex menſibus, Chalifatus ſex menſium.

AlMoſtain Chalifa. p. 268.

AlMoſtain Ahmed Ebn Mohammed, Ebn AlMo'taſem. Mortuo *AlMontaſero* † die craſtino convenientes liberti in [vico] *Harunienſi*, inter

Dyn. IX.

inter quos erat *Boga* major, & *Boga* minor, & *Atameſh*, conſilium ceperunt: atque nolentes ut quis è filiis *AlMotawacceli* Chalifatui præficeretur, ne ipſis perniciem moliretur, conſenſerunt in *Al-Moſtaïnum Ahmedem* filium *Mohammedis*, filii *AlMotaſemi*, eique ſacramento dixerunt. Anno autem ducenteſimo quadrageſimo nono tumultuati ſunt *Bagdadi* exercitus & *AlShacarienſes*, quod viderent *Turcas* imperio prævaleſcere, adeò ut quem liberet è Chalifis è medio tollerent, & quem vellent ad Chalifatum eveherent, ſine jure, nec *Moſlemiis* in conſilium adhibitis. Convenit ergo *Bagdadi* vulgus vociferatione, inclamatione, & ſibilis [convocatum;] apertiſque carceribus eis detentos eduxerunt, atque altero duorum pontium incenſo, altero ſucciſo ditiorum ædes ſpoliârunt, multáſq; [inde] opes productas illis qui confiniis tuendis operam darent, diſtribuerunt. Productóq; *Almo'tazzo*, et capillis ejus, qui jam proliχiores erant, detonſis, Chalifam ipſum ſalutârunt; abdicato *Al-Moſtaïno*, cujus tempus biennium cum novem menſibus fuerat. Profectus ergo *AlMoſtaïnus Bagdadum* anno ducenteſimo quinquageſimo primo ibi obſeſſus eſt. Deinde anno ducenteſimo quinquageſimo ſecundo ſe Chalifatu abdicavit, & *AlMo'tazzo AlMotawacceli* filio fidem obſtrinxit; & in concionibus *Bagdadi AlMo'tazzi* mentio facta eſt. Cùm ergo Al*Moſtaïn* Al*Mo'tazzo* fidem obſtrinxiſſet, ipſe illum *Baſoram* miſit, atque inde *Waſetum*, & de ipſo interficiendo mandata dedit. Cúmque occiſi caput ad Al*Mo'tazzum* delatum eſſet, Deponite, inquit, illud, donec à latrunculorum luſu deſiſtam; †atque ubi deſtitiſſet, contemplatus ipſum ſepeliri juſſit.

AlMotazz Chalifa.

p. 269.

Hoc anno in carcerem conjecit Al*Mo'tazz* fratrem ſuum Al*Mowaiadum*, dein mortuum eduxit, nullo in ipſo [noxæ] veſtigio vel vulnere [apparente.] Fertur ipſum pallio è Muſtelarum *Scythicarum* pellibus involutum fuiſſe, conſtrictis oris donec moreretur. Anno ducenteſimo quinquageſimo quarto *Turcæ Ahmedem Tuluni* filium *Ægypto* præfecerunt; fuit autem *Tulun* ſervus *Turcicus* Al*Mamunis*, cui natus eſt filius ipſius *Ahmed Bagdadi*, anno ducenteſimo viceſimo: fuitq; *Ahmed* animo excelſo, *Turcarum* ingenia & ritus vilipendens. In rebus magnis ei confidebant, virtuti & probitati operam dedit, firmatúſque eſt in animis hominum amor ipſius: eoque redierunt res ipſius, ut *Ægypto* & univerſis *Syriæ* urbibus præficeretur.

Ahmed Ebn Tulun Ægypto & Syriæ præfectus.

Anno

Dyn.IX. Anno ducenteſimo quinquageſimo quinto *Turcæ* ad *AlMo'tazzum* accedentes ſtipendia ſua ab eo petierunt; qui quod ipſis debebatur, diſtulit. Cùm ergo nihil ab eo obtineri viderent, ingreſſi ad ipſum ex iis quidam, pede ad cubiculi portam tractum, ac clavis cæſum ad Solem in atrio collocârunt; ubi pedem alterum attollens, alterum demittens præ caloris vehementia [ſtetit:] dein cruciandum cuidam tradiderunt, qui ad triduum ab ipſo cibum & potum cohibuit; tum ipſo in cryptam immiſſo, eam calce obſtruxerunt ubi mortuus eſt. Fuit Chalifatus ipſius, ex quo *Samarræ* inauguratus eſt, donec amoveretur, annorum quatuor & ſeptem menſium.

Sectio.

Sabur Ebn Sahel Medicus. Hoc anno obiit *Sabur Saheli* filius *Noſocomii Jondiſaburenſis* præfectus; fuit autem ſeculo ſuo clarus, libros compoſuit celebres, è quibus eſt liber † medicamentorum compoſitorum, quem in *Noſocomiis* & Pharmacopœis ſequuntur, viginti duo capita [continens:] mortuus eſt religione *Chriſtianus*, die Lunæ, ſeptimo ante finitum menſem *Du'lHajjam*.

p.270.

AlMobtadi Califa. AlMohtadi, AlWathcki filius. Inauguratus eſt ultimo menſis *Rajebi* anni quinquageſimi, at non rata habita eſt inuaguratio ipſius donec accedens *AlMo'tazz* ſeipſum imperio exueret, confeſſus ſe imparem eſſe ei quod ſibi incumberet; ac cupere ut illud *Mohammedi AlWathcki* filio traderetur: tum fidem ipſi pepigerunt tam nobiliores quàm plebeii. Poſt *AlMo'tazzi* autem cædem immunitatem ſibi petiit Mater ipſius, quam cùm conceſſiſſent, theſauros quos ipſi domi ſub terra [fuerant] occupantes, invenerunt in ipſis millies mille & trecenties mille aureos, Smaragdorum modium, unionum grandium modium, Hyacinthorum rubeorum congium; quæ tamen, cum ab ea peteret filius ipſius *AlMo'tazz* pecunias quas *Turcis* daret, negavit ſibi quicquam eſſe: convitiati ergo ipſi, dixerunt, Filium ſuum ob quinquagies mille aureos cædi expoſuit, cùm tantas poſſideret divitias. Porro circa medium menſis *Rajebi* abdicatus eſt

Imperio amotus. *AlMohtadi*, obiitque duodecimo ante eundem finitum die, anno ducenteſimo quinquageſimo ſexto: fuit Chalifatus ipſius menſium undecim, ætas annorum triginta octo.

AlMo-

AlMo'tamed AlMotawacceli filius. Prehenſo *AlMohtadio*, & in carcerem conjecto, accerſitus eſt *Abu'l Abbas Ahmed AlMotawacceli* filius, qui in carcere detentus fuerat; † fidémque ei obſtrinxerunt *Turcæ*, aliique, cognomine ei impoſito *AlMo'tamed ala'lla*: tum poſtridie poſt inauguratum *AlMo'tamedum* mortuus eſt *AlMohtadi*. Anno ducenteſimo ſexageſimo primo *AlMo'tamed* filium ſuum *Jaafarum*, teſtamento ſucceſſorem deſignatum, *AlMophawed ala'lla* cognominavit, & poſt ipſum fratrem ipſius *Abu Ahmed*, cui cognomen *AlMowaffek billa* impoſuit. Anno ducenteſimo ſexageſimo quarto *Abdalla Ebn Raſhid Ebn Cawus Græcorum* regionem ingreſſus cum quatuor equitum millibus, ſpolia cepit & ſtragem fecit; at cùm ab *AlBadanduno* recederet, adverſùs ipſum egreſſi *Seleuciæ* & *Charſhenæ* Patritii cum comitibus ſuis *Moſlemios* circumdederunt: deſcendentes ergo *Moſlemii*, & jumentorum ſuorum ſuffragines præcidentes pugnam commiſerunt, extra quingentos qui impetu ad inſtar viri unius facto, jumentis ſuis vecti evaſerunt; occiderunt ergo *Græci* quos occiderunt, captúſque *Abdalla Ebn Raſhid* ad *Græcorum* Imperatorem perductus eſt. Anno ducenteſimo ſexageſimo quinto orto diſſidio inter *AlMo'tamedum* & *Ahmedem*, profectus hic contra *Simam Halebi* cæterarúmque provinciarum, quæ *AlAwaſem* appellantur, præfectum, eum *Antiochiæ* repertum in ea obſedit, eaque capta in poteſtatem redactum occidit. Dein *Halebum* perveniens ipſam occupavit. Occupavit etiam *Damaſcum*, *Hemeſam*, *Hamatham*, *Kenaſrinum AlRakkam* uſque. Juſſitque *AlMo'tamed* [*Ahmedem*] *Ebn Tulun* diris devoveri in ſuggeſtis: quod ergo factum eſt *Bagdadi* & in *Erako* toto. *Ebn Tulun* etiam *AlMo'tamedum* diris devovit in ſuggeſtis per omnes ipſius ditiones, *Ægyptum* ſc. reliquáſque. Anno ducenteſimo ſeptuageſimo mortuus eſt *Ebn Tulun* menſe *Du'lkaada* relictis ſeptemdecim filiis, quorum unus *Chamarawaih*, necnon ſeptemdecim filiabus: † magnam etiam opum vim reliquit, multoſque ſervos emptitios. Regno poſt ipſum feliciſſimè præfuit, idémque optimè adminiſtravit filius ipſius *Chamarawaih*. Anno ducenteſimo ſeptuageſimo octavo accidit *Almowaffeko* podagræ dolor; quo graviter afflictus, cum equo vehi non poſſet, ſellam ſibi conopeo tectam fecit, in qua unà ſedebat cum

Dyn. IX.

AlMo'tamed Chalifa.

p. 271

AlMowaffek ejus frater.

Moritur *Ahmed Ebn Tulun*.

p. 272.

Chamarawaih Ægypti Rex.

Dyn. IX. cum famulo, qui pedem ipſius nive refrigeraret; dein Elephantiaſis evaſit morbus quo pede laboravit: ſella autem ipſius à quadraginta ſimul viris geſtabatur, quibus die quodam, Tædio, inquit, me vehendo affecti eſtis; mihi in votis eſt, ut veſtrum alicujus inſtar eſſem, quo capite meo geſtans victum mihi compararem, modo proſperâ uterer valetudine: cúmque domum ſuam perveniſſet ſecundo menſis *Sephari*, divulgata eſt mors ipſius. Auſpiciis ejus geſta ſunt pleraque cum *Zengiis* aliſque rebellibus bella. Mortuo autem *AlMowaffeko* convenientes duces filio ipſius *Abu'l Abbaſo* fidem de ſucceſſione in imperio poſt *AlMophawadum* obſtrinxerunt, qui Al*Mo'taded billa* cognominatus eſt. Anno ducenteſimo ſeptuageſimo nono obiit Al*Mo'tamed* die Lunæ undecimo ante *Rajebum* finitum, qui cùm in littore in [vico] *Haſanienſi* die Solis multùm bibiſſet, dein largiùs cœnatus eſſet, noctu mortuus eſt: fuit Chalifatus ipſius annorum viginti trium, interim aliorum ſub arbitrio fuit; poteſtatem ſiquidem in ipſum exercuit Ab*u* Ahm*ed* Al*Mowaffek* frater ipſius, qui arctè ipſum habuit, adeo ut cum aliquando ipſi trecentis aureis opus eſſet, eos non reperiret.

Moritur AlMowaffek.

Moritur AlMo'tamed.

Sectio.

Al*Mowaffek* Al*Mo'tamedi* frater ſibi in familiaritatem adſcitũ *Jaafarum Ebn* Mohammed,†(Ab*u* *Maaſhar* Al*Belchi* vulgo dictum) Aſtrologum habuit: qui cum ipſo, cùm Al*Zengios Baſora* obſideret, aderat. Fertur Ab*u*M*aaſharum* rerum ſuarum initio ex iis, qui [*Mohammedis* dicta & facta] tradunt, *Bagdadi* fuiſſe; atque Ab*u* *Juſepho Jacobo*, *Iſaaci* filio, Al*Cendio* infeſtum, in ipſum vulgus concitâſſe, ac ſcientiarum Philoſophicarum ſtudium ei opprobrâſſe. Subornavit igitur Al*Cendi* qui ipſi Arithmeticæ & Geometriæ ſtudium commendatum redderet, cui cùm operam dediſſet, necdum metam attigiſſet, ad ſcientiam Aſtrologiæ judiciariæ divertit, ac Al*Cendio* malum inferre deſiit. Fertur ipſum Aſtrologiam didiciſſe poſt quadrageſimum ſeptimum ætatis annum. Excellens fuit, ingenio præſtans, libros complures hoc in genere compoſuit. Al*Moſtaïnus* flagris ipſum cecidit, quòd verum in re quadam, quam prædixit, attigiſſet:

p 273. *AbuMaaſhar* [*Albumaſar*] Aſtrologus.

attigiſſet: dixit ergo, Verũ aſſecutus ſum, & pœnas dedi. Exceſſit autẽ *Abu Maaſhar* annum ætatis centeſimum, mortuuſq; eſt *Waſeti.* Fertur ipſum vino continuè indulſiſſe, & temulentiæ notatum fuiſſe. Contingere ſolebat ipſi in pleniluniis Epilepſia. Quod ad *Jacobum AlCendium* autem, illuſtris proſapiæ fuit; *Baſorenſis*: fuit Pater ipſius *Iſaac*, *AlCufæ* nomine *AlMohdii* & *AlRaſhidi* præfectus. *Jacobus* verò Medicinæ, Philoſophiæ, Arithmeticæ, Dialecticæ, Muſicæ, Geometriæ, & Aſtronomiæ peritus fuit; ac in pleriſque harum ſcientiarum libros celebres & tractatus longos compoſuit: nec fuit † inter *Mohammedanos* qui Philoſophiæ ſtudio apud homines adeò claruit, ut Philoſophus nominaretur, præter *Jacobum* iſtum. Coætaneus fuit *Koſtæ Ebn Luca Baalbacenſi. Koſta* iſte Philoſophus *Chriſtianus* fuit ſub imperio *Moſlemitico. Græcorum* regiones ingreſſus, cùm è libris eorum multos congeſſiſſet, in *Syriam* reverſus eſt, atque inde in *Erakum* evocatus ad libros interpretandos. Fertur *Senharibum* eum in *Armeniam* allexiſſe, ibique ſubſtitiſſe ipſum, donec moreretur; ac ſuper ſepulchrum ipſius extructam fuiſſe teſtudinem, honore, qualis Regum & legum conditorum ſepulchris exhiberi ſolet, illi delato. Inquit Hiſtoriographus, Si verum dixero, aſſeruero ipſum [omnium] qui libros compoſuerunt præſtantiſſimum fuiſſe, propter ſcientias ac res præclaras quas complexus eſt, & quod ei contigit verborum compendium, cum ſenſuum copia [conjunctum.]

Dyn. IX.

Jacobus AlCendi Philoſophus & Medicus.

p. 274

Koſta Ebn Luca Philoſophus Chriſtianus.

Sectio.

Sub finem imperii *AlMo'tamedi,* movere ſe ſecta quædam in *AlCufæ* pagis, qui *Karmatiani* audiunt: quorum rebus initium hoc fuit. Pauper quidam è regione *Chuzeſtani* ad pagos *AlCufæ* pervenit, qui mundi contemptum & auſteram vitæ rationem præ ſe ferens palmarum foliis texendis operam dedit, eo quod lucraretur ſe alens, atque hoc modo aliquandiu ſe habuit. Solebat autem, cùm aſſideret ei quiſpiam, ad religionem ſpectantia, & mundi contemptum ſuum ei commemorare, notum inſuper faciens invitare ſe ad obſequium Antiſtitis cujuſdam ex familia *Mohammedis*; neque hoc facere deſtitit, donec aſſenſum illi præberet magna hominum multitudo, è quibus duodecim præpoſitos elegit numero Apoſtolorum,

Sectæ *Karmatiorum* initium.

Dyn. IX. quos juſſit † homines ad ſententiam ſuam pellicere. Cùm autem
p. 275. perveniſſet fama ipſius ad ejus provinciæ Præfectum, ille prehenſum in carcerem conjecit, jurans ſe ipſum morte multaturum: occluſâque in ipſum domûs portâ clavem ſub pulvinari ſuo repoſuit, ac ſe bibendo exercuit. Puella ergo quædam illius, audito quod juraverat, hominis miſerta, ubi dormiret Præfectus, ſublatâ clave apertâque portâ ipſum eduxit, dein clavem in locum ſuum reddidit. Mane autem ſurgens Præfectus, apertâ portâ, ut ipſum morte afficeret, eum non conſpexit. Quod cùm inter homines divulgatum eſſet, ad admirationem redacti ejus regionis incolæ eum ſublatum à Deo dixerunt. Deinde in alia provincia apparuit, ubi turbam tam ex aſſeclis ſuis quàm aliis reperiens, dixit illis, Fieri non poteſt ut quis mihi noxam inferat, atque in oculis ipſorum magnus viſus eſt. Deinde ſibi metuens in partes *Syriæ* profectus eſt, nec quid eo factum eſt conſtitit. Appellatus autem eſt de nomine viri apud quem diverſatus fuerat, viz. *Carmatih*, unde levioris pronuntiationis gratiâ dictum eſt *Karmata*. Inter ea quæ de *Karmatianis* narrantur, quod ad ſententiam ipſorum, eſt quod librum protulerint in quo ſcriptum
* al. *Al-Pharah*. fuit, In nomine Dei miſericordis miſeratoris; Inquit * *AlPharaj* filius *Othmanis* ex oppido dicto *Naſrana*, *Chriſtum* corporis humani forma ipſi [apparentem] dixiſſe, Equidem tu es Prætextus, Tu Argumentum, Tu Camela, Tu Jumentum, Tu *Johannes* filius *Zachariæ*, Tu Spiritus ſanctus: notúmque illi fecit orationem tribus conſtare ingeniculationibus, binis ante ortum Solis, ac binis ante occaſum ejus. Ac jejunium duorum eſſe quotannis dierum, viz.
p. 276. *AlMahrejan*, & *AlNiruz*: ac † muſtum vetitum eſſe, vinum licitum, nec veſci permiſſum vel dentes caninos, vel ungues falcatos habentibus.

AlMo'taded Chalifa. *AlMo'taded Ebno'lMowaffek*. Inauguratus eſt mane noctem illam ſequente quo mortuus eſt patruus ipſius *AlMo'tamed*. Præfecto *AlMo'tadedo* miſit ad ipſum *Chamarawaih Ebn Ahmed Ebn Tulun*, munera & donaria inſignia per legatum, rogans ut *Chamarawaihi* filiam nomine *Ketro'lNada* filio ſuo *Ali* in uxorem acciperet: quo reſpondente ſe eam ducturum, gaviſus eſt ob illud *Chamarawaih*. Anno ducenteſimo octogeſimo primo profectus eſt *AlMo'tadedus AlMauſelum*, *Arabes* & *Cordos* aggreſſurus: ad

quos

quos accedens ipſoſque adortus, ſtragem eorum edidit, multis in fluvio *Zabo* ſubmerſis. Deinde *AlMauſelum* profectus eſt *Maredini* arcem petens, quæ *Hamdano* fuit. Fugiens ergo *Hamdanus* filium ſuum in ipſa reliquit. *AlMo'taded* autem caſtris ad eam poſitis, die illo eos qui in ipſa erant pugnâ laceſſivit: dein craſtino conſcenſo equo ad arcis portam aſcendens, inclamavit, Heus fili *Hamdani*; quo illi reſpondente, Aperi, inquit, portam, quam cùm ille aperuiſſet ſedens *AlMo'taded* in porta aliò transferri juſſit quicquid in arce erat, ipſamque dirui. Deinde poſtquam *Bagdadum* reverſus eſſet, *Hamdanum* etiam in poteſtatem redegit, utpote qui ipſius fidei ſe dedens ad eum acceſſit. Porro anno ducẽteſimo octogeſimo ſecundo, *Chamarawaih* filiam ſuam egregio apparatu inſtructam ad *AlMo'tadedum* miſit, menſe *Moharramo*. Eodem anno die tertio *Du'lhajjæ* occiſus eſt *Chamarawaih* † *Damaſci*, à quodam è domeſticis ſuis in lecto ſuo mactatus. Eo interfecto, in locum ipſius ſubſtitutus eſt filius ipſius *Harún*, cui impoſitum eſt ut ex *Ægypto* quotannis ad *AlMo'tadedi* ærarium mille & quingenta aureorum millia deferret. Anno ducenteſimo octogeſimo tertio *Sclavi Græciam* invadentes, *Conſtantinopoli* obſeſſâ multos ex ejus incolis occiderunt, regionémque depopulati ſunt: cùm ergo non inveniret *Græcorum* Imperator, quo ſe ab illis vindicaret, convocatis qui penes ipſum erant *Moſlemiorum* captivis, armis inſtructos rogavit ut contra *Sclavos* opem ipſi ferrent; quod & fecerunt, fugatiſque illis *Conſtantinopolim* liberarunt. Quo viſo, ſibi à *Moſlemiis* metuens Imperator, armis iterum ſpoliatos in provincias diſperſit, veritus ne quid contra ipſum patrarent. Eodem anno facta eſt inter *Moſlemios* & *Græcos* mutua captivorum liberatio: fuitque numerus *Moſlemiorum* qui liberati ſunt, quà viri quà fœminæ & pueri, homines bis mille quingenti quatuor. Eodem anno, viz. ducenteſimo octogeſimo quarto, comminati ſunt Aſtrologi ſubmerſum iri regiones pleraſq;, exceptâ *Babylonicâ*, cujus parùm quid ſalvum foret; atque futurum hoc propter magnam pluviarum copiam, & aquarum in fluviis & fontibus exundationem: at ſiccitatem experti ſunt homines, raræq; erant pluviæ, & ſubſederunt aquæ, adeò ut preces pro obtinendâ pluviâ *Bagdadi* ſæpius haberentur. Anno ducenteſimo octogeſimo quinto, prodiit † in *Bahrain* è *Karmatianis* quidam nomine *Abu-*

Dyn. IX

p.277

Conſtantinopolis à *Sclavis* obſeſſa.

Aſtrologi mendaces.

Abu Saïd Karmatianus

p.278.

Dyn. IX. *Said*; qui cum coeuntibus ad ipſum *Arabibus* & *Karmatianis* creviſſet ipſius potentia, vicos circumjacentes expugnavit, dein ad *AlKatiphum* profectus, palam fecit ſe *AlBaſoram* iturum. Juſſit ergo *AlMo'taded AlBaſoram* muris cingi, quod factum eſt impenſis in id opus quatuordecim aureorum millibus. Anno ducenteſimo octogeſimo octavo accidit peſtis in *Aderbijan*, qua mortui ſunt multi admodùm, adeò ut deeſſet hominibus quo mortuos involverent, eóſque in viis projicerent. Eodem, *Græci Caiſumum* profecti ipſam populati ſunt, incolarum opibus direptis, captiſque hominum, quà virorum, quà puerorum & fœminarum, quindecim circiter millibus. Anno ducenteſimo octogeſimo nono diffuſis per *AlCufæ* villas *Karmatianis*, captus eorum dux ad *AlMo'tadedum* perductus eſt; cui accerſito ille, Dic mihi, inquit, num putatis ſpiritum Dei in corporibus veſtris habitare? reſpondit vir iſte, Heus tu, ſi in nobis habitet ſpiritus Dei, quid tibi hoc nocet; vel ſi habitet in nobis ſpiritus Diaboli, quid tibi hoc prodeſt? ne quæras de eo quod tua non intereſt, quære de eo quod ad te ſpectat. Dicente illo, Quid dicis de eo quod ad me ſpectat? Dico, inquit, cùm moreretur Propheta, ſuperſtes fuit pater veſter *Al Abbas*, & nunquid Chalifatum ambiit, aut imperium ipſi detulit ſociorum quis? deinde moriens *Abubecrus*, *Omarum* ſucceſſorem reliquit, & licet quo loco eſſet *AlAbbaſus* ſciret, nihil de eo in teſtamento præcepit; deinde moriens *Omar* rem ſex hominum arbitrio commendavit, nec eam † *Al Abbaſo* teſtamento legavit, neque ipſum in eorum numero poſuit: quam ob rem ergo vos Chalifatu digni eſtis, cùm inter ſocios conveniret avum tuum eo abdicandum fuiſſe? Jubente ergo *AlMo'tadedo* cruciatu affectus eſt, luxatis oſſibus, deinde manibus pedibuſque truncatus ac demum interfectus. Paulo pòſt, eodem anno menſe *Rabio* poſteriore, octavo ante ipſum finitum die, obiit *AlMo'taded*. Convenientes ergo duces denuo inaugurârunt filium ipſius *AlMoctafium*. Fuit autem Chalifatus *AlMo'tadedi* annorum novem, & novem menſium, ætas annorum quadraginta ſeptẽ. Dicitur fuiſſe *AlMo'tadedum*, fuſcum, macilentum, ingenioſum, fortem: inerat illi avaritia; fuitque caſtus, ſuis verendus, qui impetum ipſius timebant: ita tamen ut interim in lenitate modum excederet. Inquit Vizierus *Abdalla Ebn Soliman*, *Ebn Waheb*, Adſui die quodam *AlMo'tadedo*, cùm ſervus, cui

Peſtis gravis.

Græci Caiſumum populantur.

p. 279

AlMo'taded moritur.

cui in manu erat muſcarium, pileum ipſius percuteret, adeò ut Dyn.IX. deciderer: ac me quidem magnitudine rei confuſo, *AlMo'taded* nequaquam commotus dixit, Puer iſte dormitavit; nec quid aſperius illi dixit. Me verò terram deoſculante, ac dicente, Equidem O Imperator fidelium, nihil unquam tale audivi; haud putâram lenitatem hoc potuiſſe, reſpondit, Et nunquid aliter fieri decuit? probè novi, quod ſi miſero iſti puero animum ſubiiſſet hoc quod contigit, defeciſſet illi intellectus & periiſſet: non eſt autem quid vitio vertendum, niſi illi qui deditâ operâ fecerit, non per errorem & ignoranter.

Sectio.

Tempore *AlMo'tadedi* magno in honore fuerunt filii *Muſæ Ebn Shacer*; qui tres erant, *Mohammed*, *Ahmed*, & *AlHaſan*. *Muſa Ebn Shacer* autem *AlMamuni* comitem ſe adjunxerat, †neq; ipſe è doctorum numero erat, verum in juventute ſuâ graſſator latrocinia exercens, poſtea verò pœnitentiam egit: cùm mortuus tres filios iſtos parvos reliquiſſet, illos *AlMamun* curæ *Iſaaki Ebn Arrahim Moſabienſis* commiſit; qui illos apud *Yahyam Ebn Abi Manſur* in Academia collocavit, fuitque conditio eorum abjecta & tenuis. Omnia ſiquidem *AlMamunis* familiarium ſtipendia modica erant. Filii autem *Muſæ Ebn Shacer* ſummum in ſcientiis ſuis ad faſtigium pervenerunt. Natu maximus & celeberrimus eorum fuit *AbuJaafar Mohammed*, in Geometricis & Aſtronomicis ubertim excellens; deinde [principis] ſervitio ſe addicens inter ducum præcipuos fuit, donec principatum obtinerent *Turcæ*. *Ahmed* ipſi ſcientiâ inferior fuit, præterquam in Mechanicis, in quibus eò pertigit, quo non alius quiſpiam. *AlHaſan* eorum tertius Geometriam privatim excoluit: miræ autem in ea indolis fuit, ad quam non alius quiſpiam propè acceſſit. Quicquid enim calluit, ſuopte ingenio calluit, nec è libris Geometricis alios legit quàm *Euclidis* de Elementis ſex tractatus, qui minus ſunt quàm totius operis dimidium. Memoria illi miranda fuit, imaginatio fortis. Fertur *AlMaruſienſem* aliquando *AlMàmuni* de eo dixiſſe, Illum non amplius de *Euclide* quàm ſex libros legiſſe, quo ipſius famam minueret; reſpondiſſe autem *AlHaſanum*, Nullum mihi proponet ſchema ex illis quæ in libris quos non legi

Muſæ Ebn Shacer filii tres.

p. 280

1. *AbuJaafar Mohammed*, Mathematicus inſignis.

2. *Ahmed*.

3. *AlHaſan*.

AlMaruſi.

repeniuntur

Dyn.IX. reperiuntur, quod non ingenio meo eruam, ipſique explicaturus
p. 281. ſim; nec mihi obeſt quod ea non perlegerim, † ut nec illi prodeſt quod ea legerit, cum eâ ſit in iis imperitiâ, ut non ſufficiat illi lectio ipſius ad minimum problema Geometricum, nec illi ſolvendo ſit: dixiſſe verò *AlMamunem*, Non improbo quod dicis, nec tamen te excuſatum habeo, cùm Geometriæ reſpectu, ita te habeas, ac habiturus eſſes [reſpectu literarum] ſi eâ fuiſſes deſidiâ, ut non legiſſes verbum; cùm [liber iſte] ad Geometriã ſit inſtar literarum A, B, C, D, ad ſermonem & ſcripturam. Porro in ædibus Mohammedis *Ebn Muſa* literis operam dedit *Thabet* Ebn *Korra Ebn Merwan Sabius Harranenſis Bagdadi* advena. Illi ergo bene-

Thabet Ebn Korra. facere ſtudens *Mohammed*, ipſum ad *AlMo'tadedum* perduxit, & in Aſtrologorum numerum adſcripſit. *Thabet* iſte ſummum apud *AlMota'dedum* dignitatis gradum, maximóſque honores conſecutus eſt, adeò ut coram ipſo continuè ſederet, diuque cum ipſo colloqueretur, unáque rideret, magiſque ad eum accederet, quàm Conſiliarii ipſius aut amicorum præcipui. Multa ſcripſit in diſciplinis Mathematicis, Medicinâ, & Logicâ. Sunt & illi libri linguâ *Syriacâ* ſcripti de iis quæ ad *Sabiorum* religionem ſpectant, de eorum conſtitutionibus, præceptis, & ritibus, de mortuis involvendis, & ſepeliendis, de munditie, & immunditie, quænam animalia ſacrificiis idonea, quæ inepta, de temporibus cultui divino deſtinatis, de ordinandâ lectione inter orandum. Illud autem quod apud nos conſtat de Secta *Sabiorum*, eſt, profeſſionem eorum eandem prorſus eſſe cum

Sabii. *Chaldæorũ* antiquorum profeſſione; *Keblamq́;* ipſorum polum Arcticum; quatuor virtutibus intellectualibus ipſos diligenter ſtudere; † illis

p. 282. ut ter orent injunctũ eſſe, primo ante ortum Solis, ſemihorâ aut minus, quo oriente ſole finiantur octo incurvationes, quarum ſingulæ tres contineant adorationes; ſecundo ita ut finiatur oratio meridie, declinare incipiente ſole, conſtetque quinque ingeniculationibus, quarum unaquæque tres contineat adorationes; tertiò, oratione ſimili ſecundæ, & finiendâ occidente ſole. Jejunia illis injuncta eſſe [jejunium] triginta dierum, quorum primus eſt octavus *Adari*; dein novem dierum, quorum primus eſt nonus *AlCanuni* prioris; necnon ſeptem dierum, quorum primus *Shebati* octavus. Stellas invocare, multa offerre ſacrificia, de quibus non comedunt, ſed penitus igni

abſu-

abſumenda tradunt. A fabarum & allii eſu abſtinere, nonnullos etiam à phaſeolis, braſſicâ, crambe, & lentibus. Dicta eorum affinia ſunt dictis Philoſophorum: argumenta eorum ad probandam Dei unitatem longè firmiſſima ſunt. Autumant animas ſceleratorum novies mille ſeculis cruciari, deinde ad miſericordiam Dei redire. Floruit imperante *AlMo'tadedo Ahmed Ebn Mohammed Ebn Merwan Ebn Tiyeb Sarchaſenſis* unus è Philoſophis *Iſlamiticis*, cui libri ſunt præclari in variis, & veterum & *Arabum*, ſcientiarū generibus: fuit peritiâ inſignis, ingenio præſtans, linguâ diſertus, ſtylo egregius. *AlMo'tadedo* primo præceptor fuit, dein compotor; quo familiariter uſus eſt, ei omnia arcana ſua credens, ipſúmque de rebus imperii ſui conſulens. Major interim erat *Ahmedis* iſtius ſcientia quàm prudentia. †Accidit ut arcanum ſibi concreditum evulgaret; ideoque juſſu *AlMo'tadedi* morte multatus eſt.

Dyn. IX. — *Ahmed AlSarchaſi*, Philoſophus. — p. 283

AlMo'ctaphi AlMo'tadedi filius. Mortuo *AlMo'tadedo*, ſcripſit *AlVizier* ad *Abu Mohammedem AlMo'tadedi* filium, qui idem eſt *AlMo'ctaphi*, certiorem eum faciens de fide illi pacta. Ille tum *Rakka* fuit, ſibique fidem paſciſcendam curavit à copiis quæ ipſi aderant: dein *Bagdadam* profectus ipſam ingreſſus eſt octavo *Jomada* prioris anno ducenteſimo octogeſimo nono. Eodem anno prodiens in *Syria Karmatianus* quidam *Arabum* multitudine collecta *Damaſcum* venit, in quo fuit *Taphebus Ebn* * *Choph* ex parte *Harunis Ebn Chamarawaih Ebn Ahmed, Ebn Tulun*, & commiſſa ſunt inter ipſos prælia. Anno ducenteſimo nonageſimo primo prodierunt *Turcæ* cum innumera hominum multitudine in partes *Mawara'l-Nahra*; fuerunt in ipſorum exercitu ſeptingenta tabernacula *Turcica*, qualia non aliis quam ducibus apud ipſos eſſe ſolent: ad quos profectæ *Moſlemiorum* copiæ, ipſos primo manè aggreſſæ, quamplurimos ex ipſis occiderunt, reliquis in fugam datis. Eodem prodeuntes *Græci* cum decem crucibus, ſingulas cruces ſtipantibus decem hominum millibus, in confinia factis incurſionibus captivos ceperunt, & loca incenderunt. Anno ducenteſimo nonageſimo ſecundo coëgit *AlMoctaphi* contra *Harunem Ebn Chamarawaih* terrâ marique exercitum, qui eum *Meſræ* obſederunt; cúmque acre inter ipſos eſſet certamen, multáque commiſſa prælia, eo demū res rediit ut quidam † è ſociis *AlMoctaphi* jaculator, haſtâ brevi

AlMoctaphi Chalifa. — * al. *Joph.* — *Turcæ* profligati. — *Græci Moſlemiorum* confinia incurſant. — p. 284.

Dyn. IX. quam manu tenuit in *Harûnem* directa ipſum interficeret, fugeréntq; Ægyptii. Fuit ille Imperatorum *Tulunidarum* ultimus; atque hoc anno finem habuit dominium *Tulunidarum*. Anno ducenteſimo nonageſimo tertio *Græci* in urbem *Cyrum* irruentes eamque ingreſſi templum ipſius incenderunt, & ex incolis ſuperſtites abduxerunt, cum maximam partem interfeciſſent. Anno ducenteſimo nonageſimo quinto, obiit *AlMoctaphi Billa*: fuit Chalifatus ipſius anni ſex & ſex menſes, ætas triginti tres anni.

Tulunidarum dominii finis. *Cyrus* urbs à *Græcis* capta. *AlMoctafi* moritur.

Sectio.

Tempore *AlMoctaphi* claruit *Joſeph AlSaher* [q.d. *Vigilans*] Medicus, qui & *Alkas* [Presbyter] appellatus eſt; vir famâ celebris, Medicinæ ſtudio incumbens, magnâ diligentiâ in congerendis quæ utilia eſſent. Ideo appellatus eſt *AlSaher*, quod non niſi quartam noctis partem, vel amplius [paulò] dormiret, deinde Scientiæ acquirendæ invigilaret. Dicunt alii, ideo nomen *AlSaher* illi inditum fuiſſe, quod cancer ipſi in anteriori capitis eſſet, qui ſomnum impediret. Quod ſi quis attentè librum ipſius perpenderit, reperiet in eo aliqua quæ indicio ſint ipſum hoc morbo affectum fuiſſe.

Joſeph AlSaher Medicus.

AlMoktader AlMo'tadedi filius. Graviter ægrotante *AlMoctafio AlVizier*, qui tunc temporis erat *AlAbbas Ebno'l Haſan*, ſocios ſuos conſuluit quiſnam Imperio idoneus eſſet, reſponderunt illi, Cave ne præficias aliquem qui homines convenerit, ipſique eum convenerint, quique cum illis converſatus, illis cum eo converſantibus, prudentiam nactus fuerit, & facultates hominum numeratas habeat, † rationéſque ab ipſis acceptorum & expenſorum
p.285. perſpectas. Dixit *AlVizier*, Verum dixiſtis, & bene monuiſtis; Quem indicatis? Reſponderunt, omniū maximè idoneus eſt *Jaafar AlMo'tadedi* filius. Vah, inquit, ille puer eſt. Reſpondit *Ebno'l Phorat*, At *AlMo'tadedi* filius eſt; ne autem quenquam adducas qui vir perfectus fuerit, qui ipſe ſuo conſilio res adminiſtret, nec ope noſtra indigeat. Propendens ergo *AlVizier* in eorum ſententiam, mortuo *AlMoctafio Jaafarum* in Chalifatum ſuffecit, fidémque illi paciſcendam curavit, & *AlMoktaderum Billa* cognominavit.

AlMoktader Chalifa.

At

At cum inauguratus eſſet *AlMoktader* ipſum parvi pendit *AlVizier*, Dyn. IX.
(fuit autem tunc temporis annos tredecim natus) multóſque de eo ſermones habuerunt homines. Statuit ergò ipſum imperio amovere; deinde anno ducenteſimo nonageſimo ſexto convenerunt Duces & Judices *AlVizierum* ad Imperium *AlMoktadero Billa* abrogandum & inaugurandum *Ebno'l Mo'tazzum*: tum videns *AlVizier* benè ſecum cum *AlMoctadero* eſſe, conſilium ea de re mutavit. Ergo *AlHoſain Ebn Hamdan* ipſum adortus interfecit, amotóque *AlMoktadero* fidem pacti ſunt homines *Ebno'l Mo'tazzo*, qui *AlMortadi Billa* cognominatus eſt. Ille ergò ad *AlMoktaderum* mittens, juſſit eum ad ædes in qua ipſe ſubſtiterat ſe transferre, quo ipſe in Chalifæ palatium migraret: cui ille morem ſe geſſurum reſpondens petiit, ut noctem uſque moraretur. At cum craſtino mane ad Chalifæ palatium reverteretur *AlHoſain Ebn Hamdan*, ipſum pone ſiparia oppugnarunt Eunuchi, ſervi & pedites, per maximā diei partem, quo finiente ab ipſis receſſit: dein nocte obtectus *Bagdado* ſe cum familia rebuſque ſuis *Mauſelam* tranſtulit, nemine cur id faceret ſciente. † Ducum autē nemo cum *AlMoctadero* manſit præter *Muneſū* Eunuchum, & *Muneſum* ærarii præfectū. *Ebno'l Mo'tazz*, hoc viſo, equo conſcenſo, ſecumq; Vizierum *Mohammedē Ebn David* & ſervum quendā habens, deſertum verſùs profectus eſt, ratus milites illos, qui ipſi ſacramento dixerant, ſecuturos: at cùm nemo ad ipſos accederet, reverſi delituerunt. Coortæ autem ſunt *Bagdadi* ſeditio, rapina, & cædes; concitati enim erratici & abjectæ ſortis homines domos expoliârunt: contra quos *AlMoktader* cum exercitu prodiens, multos eorum prehenſos morte affecit. Idem ſcriptis ad *Abu'lHijam Hamdani* filium literis ipſum fratrem ſuum *HlHoſainum* quærere juſſit. Fugiens autem *AlHoſain* fratrem ſuum *Abrahimum* ſecuritatem ſibi petitum miſit: eâque impetratâ, *Bagdadum* ingreſſus, veſte honorariâ indutus eſt, ac [regionibus] *Kommo* & *Kaſhano* præfectus, ipſas adiit. Hoc annò cecidit *Bagdadi* magna nivis copia, à mane uſque tempus inter meridiem & occaſum Solis medium; adeò ut ſuper terrā quatuor digitorum altitudine eſſet: fuitque unà frigus vehemens, quo congelata ſunt aqua, acetum, & ova, perieruntque palmæ aliæque arbores multæ. Anno trecenteſimo tertio *AlHoſain Hamdani* filius ab imperio *AlMoktaderi* in *Meſopotamia* defecit;

p. 286

Dyn. IX. cit; Vizierum ergo * *Ratekum* majorem exercitu inſtructum contra eum miſit. Cumque concurriſſent, acriter inter eos pugnatum eſt, donec in fugam verſo *Rateko*, impedimentis ipſius potiretur *AlHoſain*. Quo audito, *Munes* Eunuchus ſummâ feſtinatione ad *AlHoſainum* contendit: *AlHoſainum* vero *Armeniam* verſùs cum ſarcinis profectum deſeruit exercitus, ipſumque aſſequutæ *Muneſi* copiæ, unà cum filio *Abdo'lWahabo* in vincula conjecerunt. † Reverſuſque

* al. *Rathekum*, vel, *Rayekum*.

p. 287 eſt *Munes Bagdadum* per *AlMauſelum*, abducto ſecum *AlHoſaino*, quem unà cum filio camelo impoſuit, pileis è filtro oblongis, & camiſiis cilicinis rubris indutos; dein in carcerem ambo conjecti ſunt. Hoc anno *Melihus Armenus Maraaſhum* profectus, regionem vaſtavit, & multos circa eam captivos cepit, deinde reverſus eſt. Anno trecenteſimo quinto pervenerunt ab Imperatore *Græcorum* legati duo ad *AlMoktaderum*, qui inducias & captivorum redemptionem poſcerent; ſummoque honore excepti ſunt, atque ad Vizierum ſplendidiſſimè ornatum intromiſſi, rem illi annuntiârunt: tum & ad *AlMoktaderum* intromiſſi qui ad eos excipiendos conſedit militibus armiſque ſtipatus, pompâque egregiâ nuntium illi expoſuerunt; qui ei quod poſtulavit Imperator *Græcorum* de captivis redimendis annuit, miſſo *Muneſo* Eunucho, qui redemptioni intereſſet, miſſis unà centies vicies mille aureis ad redimendos qui è *Moſlemiis* capti fuerant. Eodem anno dimiſſus eſt è carcere *Abu'lHija* cum fratribus & domeſticis ſuis. Anno trecenteſimo nono interfectus eſt *AlHoſain AlHallagius Manſuri* filius, cujus res initio ſic ſe habuerunt. Pietatem præ ſe ferens miracula quædam edidit. Fertur illum die quodam agitatâ manu ſparſiſſe inter populum nummos. Dixit autem adſtantium quidam, qui, quid rei ſubeſſet, percepit, Video nummos vulgo notos; Ego verò tibi fidem habiturus ſum, unâque mecum magna hominum multitudo, ſi nummum mihi exhibueris tuo patriſque tui nomine inſcriptum: cui ille, Quomodo hoc fieri poſſit, cùm nunquam tales cuſi ſint? Reſpondit alter, Qui efficere

Hoſain Hallagius morte affectus.

p. 288 potuit, ut adeſſet quod † non adfuit, facere etiam poteſt quod non factum eſt. *Choraſano* autem in *Erakum* profectus, *Meccam* ivit, ubi per annum integrum * in caverna ſubſtitit, neque hyeme, neque æſtate tecti operimento uſus. Conſpectus eſt in monte *Abu Kobais* ſuper petra nudis pedibus, capite aperto, manante ab eo in terram ſudore.

* Vel f. in loco dicto *AlHejra*.

ſudore. Cùm *Bagdadum* reverſus eſſet, concitata eſt ob eum magna Dyn.IX:
hominum multitudo, & aſſeruere Deum in ipſo habitare, ipſúmque
Dominum eſſe. Deinde de eo *AlVıziero Hamedo* narratum eſt, ipſum
mortuos multos ſuſcitâſſe. At cùm ipſum eâ de re interrogaret
AlVizier, negavit ita ſe habere, Abſit, inquiens, ut ego Prophetiam
mihi vendicem, nedum me pro Domino habendum; ſum ego vir qui Deum colo. Neque potuit *AlVizier* morte ipſum afficere, donec videret librum ipſius quendam, in quo [ſcriptum] fuit, quod ſi quis religionis ergo peregrinari cupiens, præſtare illud non poſſet, in ædibus ſuis locum aliquem mundum ſeponeret, cúmque adeſſent dies peregrinationis ritibus præſtituti, eum circumiret, faceŕetque quæ peregrini *Meccæ* faciunt; deinde triginta orphanos paſcens ac veſtiens, unicuique eorum ſeptem nummos daret. *AlVizier* ergo accerſitis Judicibus & Legis peritorum præcipuis, ſententiam ipſorum rogavit, cúmqe ſcripſiſſent illi licitum eſſe morte ipſum multare, ipſum præfecto Satellitum tradidit; qui mille ipſi plagas inflixit, nec ingemiſcenti quidem: deinde manum ipſi præcidit, deinde pedem, tum pedem alterum, tum manum alteram; deinde occiſus eſt, crematique cineres in *Tigrim* conjecti, & caput *Bagdadi* palo affixum. Diverſæ autem ſunt de *Hallagii* patriâ & origine ſententiæ, aliis *Chorasani*, aliis *Niſaburi*, aliis *Marwæ*, aliis *Talekani*, aliis † *Raiæ* p. 289
natum aſſerentibus. Ferunt virum fuiſſe verſutum, præſtigiatorem, qui *Suphiorum* inſtitutis operam dederat, prætexeretque Deitatem in ipſo reſidere, ſeque eſſe Ipſum, Illum [i. Deum.] Dictum eſt illi, cùm patibulo affixus eſſet, Dic, Non eſt Deus niſi Deus, reſpondit ille, Domus in quâ tu habitas lucernâ non eget. Probavit eum *Abu'lHoſain Ali Ebn Iſa*, & cum eo diſputans, ſcientiâ vacuum reperit; dixit ergo illi, Satius eſſet ut diſceres quæ mundationi tuæ inſerviant, quæque tibi mandata ſunt, quam ut Epiſtolas [ſcriberes] in quibus neſcis quid dicas: cur ad homines ſcripſiſti, dicens, Benedictus ſit poſſidens lucem radiantem, cujus radiatio longè ſe diffundit. Quàm malè moratus es? Refert *Abu'lHaſan Ebno'lJondi*, vidiſſe ſe *Hallazium*, ac conſpexiſſe è præſtigiis ejus quaſdam; è quibus fuit, quod horti ſpeciem exhiberet, in quo ſementes eſſent & aqua. Anno trecenteſimo decimo quinto, *Muneſus* Eunuchus cum metum ab *AlMoktadero* concepiſſet, palatium ipſius adire recuſavit. Con-

venien-

Dyn.IX. venientes ergo ipſum univerſi exercitus, Ne timeas, inquiunt, nos pro te pugnabimus, uſque dum creverit tibi barba. Miſit autem *AlMoktaderus* ad ipſum ſchedulam manu ſuâ ſcriptam, jurans illud quod ipſi nuntiatum fuerat falſum fuiſſe. Adiit ergo *AlMoktaderi* ædes, comitante eum Ducum cœtu, atque ad eum ingreſſus manum ejus oſculatus eſt, juramento teſtante *AlMoktadero* animi ſui ſinceritatem. Anno trecenteſimo decimo ſeptimo exutus eſt *AlMoktader Billa* Chalifatu, & inauguratus frater ipſius *AlKaher Billa Mohammed Ebno'l Mo'taded*: qui cum biduo ſubſtitiſſet, reſtitutus eſt *AlMoktaderus*. Cauſa hujus rei fuit alienatio animi †*Muneſi* Eunuchi. Anno trecenteſimo viceſimo profectus eſt *Munes* Eunuchus *Mauſelam* irâ commotus, miſitque ſervum ſuum *Boſhram*, qui ad *AlMoctaderum* nuntium deferret. Interrogavit autem eum *AlVizier Hoſain* de nuntio; dicenteque illo, Non ſum illud annuntiaturus niſi *AlMoktadero*, prout mihi in mandatis dedit Dominus meus, maledixit *Alvizier* tum ipſi tum Domino ipſius, juſſitque eum cædi, atque ab eo tercentum mille aureos exegit. Audiens ergo *Munes*, quid ſervo ſuo contigerat, cum *Harbæ* manens expectaret ut animum ipſi demulceret *AlMoktader*, ipſumque revocaret; *Mauſelam* verſùs perrexit comitante ducum cœtu. Congregati autem ſunt *Hamdani* filii ad bellum ipſi inferendum. *Munes* ergo prope *Mauſelam* factus equites ſecum octingentos habuit: *Hamdani* autem filii cum triginta millibus convenere. Cùm verò obviam facti manus conſeruiſſent, in fugam verſis *Hamdanidis* eorum opibus & villis potitus eſt *Munes*. Prodieruntque ad ipſum multi ex exercitibus, qui *Bagdadi* & in *Syria* & *Ægypto* erant, ob eam quam in ipſos exercuerat beneficentiam. Subſtitit autem *Mauſelæ* novem menſes; deinde *Bagdadum* profectus ad portam *AlShammaſiæ* caſtra poſuit. Suaſeruntque *AlMoktadero* comites ipſius, ut bello intereſſet: ſiquidem populum ipſo conſpecto omnes ad ipſum reverſuros. Prodiit ergo invitus comitantibus ipſum legis peritis & lectoribus, *Alcoranos* apertos ſecum ferentibus; ipſéque pallio indutus, circumſtantibus hominibus, in tumulo quodam eminentiori; à pugnæ loco longiùs remoto ſtetit: cumque à loco ſuo procederet, in fugam dati ſunt ipſius comites, antequam ad illos perveniſſet, ipſùmque redire cupientem aſſecuti † ex Occidentalibus quidam, gladios in eum ſtrinxerunt;

Margin notes: AlKaher. (beside "tader Billa Chalifatu"); p. 290. (beside "eſt AlMoktaderus. Cauſa"); p. 291 (beside "cupientem aſſecuti")

ſtrinxerunt, dicentique, Heus vos, ego Chalifa ſum, reſponderunt, Novimus te, abjectiſſime homuncio. Cùmque à quodam gladio ad acromium percuſſus in terram decidiſſet, jugulârunt eum alii, caputque perticæ impoſitum ſuſtulerunt Deum celebrantes, ipſique maledicentes; omnibuſque quibus indutus erat ipſum ſpoliârunt, uſque ad ſemoralia, & pudendis nudis reliquerunt, donec tranſiens arator quidam ipſum gramine obtegeret, [qui dein effoſſo in quo erat loco, ipſum ſepelivit, & ſepulchrum ipſum complanavit. *Munes* autem delato ad ipſum *AlMoktaderi* capite flevit, ſibique faciem & caput percuſſit; miſitque ad Chalifæ ædes, qui ſpoliari eas non ſineret. Fuit *AlMoktaderi* Chalifatus annorum viginti quinque, ætas triginta octo. Dyn. IX.

Sectio.

Anno trecenteſimo decimo ſeptimo obiit *Mohammed Ebn Giaber, Ebn Senan Abu Abdalla Harranenſis*, vulgo *AlBattanius* dictus, unus eorum qui aſtrorum obſervationibus clari ſunt: neque de quopiam ſub *Iſlamiſmo* conſtat, qui quod ad exactas aſtrorum obſervationes, & motuum eorum indagationem ad gradum ipſius pertigerit. *Harrano* oriundus fuit, [profeſſione] *Sabius*. Anno trecenteſimo viceſimo obiit *Mohammed Ebn Zacharia AlRazi*; qui primò fidicen, deinde eâ arte relictâ ad Philoſophiæ ſtudium ſe conferens, multum in eâ profecit, multóſque compoſuit libros, quorum plerique in arte Medicâ ſunt, reliqui in ſcientiis naturalibus. Præfuit *Noſocomio Raienſi*, tum *Bagdadenſi* ad tempus. † Oculi ipſius ſuffuſione affecti erant ex nimio fabarum eſu: deinde ſub finem vitæ cæcus factus eſt [ex oculorum cataracta.] Medicum ocularium qui ad ipſum acceſſerat, quò oculis inſtrumenti operâ medelam faceret, rogavit, quot tunicis conſtaret oculus; cúmque diceret, Neſcio, Haud, inquit, oculis meis inſtrumentum admovebit, qui hoc neſcit: dicentibúſque, Si inſtrumenti curationem admitteres, forſan viſum recuperares: reſpondit, Non [hoc opus eſt,] jam vidi de mundo quantum faſtidium peperit. Fertur *AbuBecrum Mohammedem Ebn Zacharia AlRazium* ſingulare temporis ſui decus, & ſæculi Phœnicem omnes antiquorum ſcientias calluiſſe, præcipuè Medicinam; ac fuiſſe ſenem capite magno, quadrato; neque unquam à

Mohāmed AlBattanius [Albategnius] Aſtronomus.

p. 292

Dyn.IX. ſcribendo deſtitiſſe, ſive adverſaria ſive apographa. Compoſuit in Chymia duodecim libros, eam à poſſibili quàm ab impoſſibili propius abeſſe aſſerens. Liberalis fuit, munificus, benignus erga homines, magnæ in pauperibus & ægrotis medendis miſericordiæ; adeò ut in eos cùm ægrotarent largiter erogaret. Fertur de *AlCabio* ipſum *Ebn Zachariæ* dixiſſe, Video te tria ſcientiarum genera tibi vendicare, cùm ſis earum maximè omnium ignarus. Alchymiam venditas; at te uxor tua ob decem nummos in carcerem conjecit, quod ſi unquam quantum ei dotis jure debebatur poſſediſſes, haud te apud Judicem provocâſſet, neque tu unà ad ipſum accedens, ei eâ de re juraſſes: Medicinæ peritiam tibi vendicas; at oculos tuos perire ſiviſti: Aſtrologiam & futurorum ſcientiam venditas; at acciderunt tibi infortunia, quæ donec te cingerent, non animadvertiſti. Dico; quod primo objicitur, manifeſtò [falſi] arguitur, eo quod de ipſius † in pauperes beneficentiâ narratur: neque improbabile eſt omnia ſimul tria dicta eſſe invidi cujuſpiam. E Medicis etiam *AlMoktaderi* erant *Bachtiſhua Ebn Yahya*, & *Senan Ebn Thabet Ebn Korra*, *Sabius*, pater *Thabetis Ebn Senan* authoris Hiſtoriæ. Neque fuit inter Medicos ipſius, quem magis familiarem habuit, quàm hos duos. Sequetur autem hiſtoria *Senanis*, in capite de Chalifatu *AlKaheri*.

P. 293. *Bachtiſhua & Senan* Medici. *Thabet* Hiſtoricus.

AlKaher Chalifa.

AlKaher AlMo'tadedi filius. Occiſo *AlMoktadero* ægrè tulit ipſius cædem *Munes*, dixitque, Sententia mea eſt, ut filium ipſius *Abu'l Abbaſum* Chalifam conſtituamus; ipſe ſiquidem alumnus meus eſt, ac puer intellectu pollens, cui ineſt religio & beneficentia, quique ea quæ dixerit præſtiturus eſt. Obſtitit autem ei *Iſaac AlNubachti* dicens, Ægrè liberati ſumus Chalifâ, cui mater & amita fuit, ſerviq; qui ipſum gubernarent; abſit ut ad illum ſtatum revertamur: Nolumus equidem, niſi virum maturum, qui & ſe & nos regat. Neque deſtitit, donec *Muneſum* à ſententiâ ſuâ recedere feciſſet; mentionémque fecit *AbuManſoris Mohammedis Ebno'l Mo'taded*; quâ in re annuit illi *Munes*. Fuit autem *AlNubachti* hac in re, ut qui [quod proverbio dicitur] *perniciem ſibi ungulâ ſuâ quærit*. Occidit enim ipſum *AlKaher*, ut in ſequentibus narrabitur. Accerſiri ergo juſſit *Munes* Mohammedem *AlMo'tadedi* filium, eumq; Chalifam renuntiârunt biduo ante finitum menſem *Shawalum*, anno tre-

centeſimo viceſimo, & *AlKaherum Billa* appellarunt. *Munes* autem invitus admiſit ut Chalifa crearetur; dicens, Nequitiam & malitiam ipſius perſpectam habeo: at cùm inauguratus eſſet, juramentũ ab eo ſibi ac Janitori [*ſeu* cubiculario] ejus * *Baliko*, & *Ali Baliki* filio, præſtari curavit *Munes*. Janitorem autem ſibi conſtituit *AlKaherus Alim*† *Baliki* filium. Porro diligenter perquiſivit *AlKaher* quotquot ex *AlMoktaderi* liberis aut domeſticis ſe abdidiſſent. Dein accerſita ad ſe *AlMoktaderi* matre, quæ jam ægrotavit, hydropica eſſe incipiens, de pecunia ſua ipſam rogavit: cúmque illa quid ſibi eſſet ſupellectilis & veſtium confeſſa eſſet, nihil autem de pecunia aut gemmis, graviſſimè ipſam verberavit, pedéque ſuſpenſæ occulta corporis loca cæcidit, jurante illâ ſe nihil poſſidere præter illud quod ipſi indicaverat. Quin & omnes *AlMoktaderi* domeſticos & ſocios in quæſtionem vocavit, juſſitque vendi omnes Matris ipſius poſſeſſiones, & reſcindi quæ dedicaverat, quæ omnia vendita ſunt. Dyn. IX. *al. Yaliko. p. 294. Ejus inhumanitas.

Anno trecenteſimo viceſimo primo animis alienati ſunt *Munes*, & *Balik* Janitor, filiúſque ipſius *Ali*, & Vizier *Abu Ali Ebn Mokla*, ab *AlKahero*; ipſumque arctè habuerunt, præfecto ædibus Imperatoriis *Ahmede Ebn* * *Zairac*, quem juſſerunt in omnes qui vel ingrederentur vel egrederentur inquirere, utque mulierum velatarum facies retegeret: quod & fecit, imò amplius; adeò ut cùm in *AlKaheri* ædes perferretur lac, manum ſuam ipſi immitteret, nè in eo fortè chartula aliqua ineſſet. Sciens ergo *AlKaher* nihil profuturam increpationem, ad artem & conſilium contra eos confugiens, ad *AlSajienſes* miſit, aſſeclas ſc. *Joſephi Ebn AbiSaj*; quos in *Muneſum* & *Balikum* incitavit, jurans ſe illis [quod promitteret] præſtiturum, adeò ut mutati ſint ipſorum animi. Audiens autem *Ebn Mokla AlKaherum* contra ipſos conſilia moliri, illud *Muneſo* & *Baliko* ejuſque filio indicavit; qui unâ mente conſenſerunt † *AlKaherum* imperio amovendum, excepto *Muneſo*. Ille ſiquidem, Nihil, inquit, dubito de *AlKaheri* malitiâ & nequitiâ, neque eum ad Chalifatum promotum volui, conſulens ut *Ebno'l Moktader* [Chalifa crearetur,] at in hóc mihi contrarii fuiſtis: ac jam ſummo eum deſpectui habuiſtis, neque ille contemptum patienter fert, niſi ex malo animi propoſito, ut conſilio in vos rem agat. Nè igitur feſtinetis, donec ipſum mulſeritis, ac benigniùs erga vos affectus fu- * al. Zacaria. p. 295.

 erit

Dyn.IX. erit, tum illud facite. Reſponderunt *Ali Baliki* filius, & *Ebn Mokla*, Nihil opus eſt hâc cunctatione, Janitoris ſiquidem munus penes nos eſt, & domus in manibus noſtris, neq; cujuſpiam auxilio egemus, quo ipſi manus injiciamus, cùm ſit inſtar avis caveâ incluſæ. In hoc ergo conſenſerunt, ut *Ali Baliki* filius ad *AlKaherum* ingrederetur, (cùm militum turbæ mandâſſet, ut ad portas palatii Chaliſæ equitarent) ipſique manus injiceret. Illis hæc agitantibus, ecce *Tdharif AlSaccartenſis* mulieris habitu accedens, *AlKaherum* convenit, ipſique omnia quæ contra ipſum ſtatuerant, indicavit; qui monitioni parens, ad *AlSajienſes* mittens eos ſeparatim introductos in atrio, aditibus, & porticibus abſcondit. Cùm ergo poſt tempus precum pomeridianarum accedens *Ali Baliki* filius, caput vino turbatum habens, cum paucis quibuſdam è ſervis ſuis levi armaturâ inſtructis, [ingrediendi] copiam peteret, ei haud conceſſa eſt: quam ob rem iratus, inſolenter ſe geſſit; prodeuntes autem *AlSajienſes* ipſum patrémq; ipſius maledictis inceſſerunt. Ille ergo ſe in celocem conjiciens ad partem occidentalem tranſiit, & ab *AlSajienſibus* ſe abdidit: quod cùm *Ebn Mokla* nunciatum eſſet, ipſe etiam latebras quæſivit. *Balik* autem moleſtè ferens quod filio ſuo acciderat, *AlSajienſes* conviciis affecit, & ad Chaliſæ ædes acceſſit, quo ipſum

p.296 † eam ob rem increparet; at *AlKaher* illi ad ſe acceſſum non præbuit, ſed ipſi & *Ebn Zairaco* manus injici juſſit. Et ad *Muneſum* mittens, rogavit ut ad ſe accederet, dicens, Tu mihi inſtar Patris es, nec quicquam niſi ex ſententia tuâ facere volo. *Muneſo* autem ſe ut motui ineptum excuſante, utpote cui tam prævaleret ſenium & imbecillitas, nuntius quaſi ipſi conſulere vellet, Si, inquit, cunctatus fueris, inſtantius te petet; quod ſi te viderit vel dormientem, non audebit te excitare. Acceſſit ergo ad illum *Munes*: at ubi domum ingreſſus eſſet, manus ipſi injecit *AlKaher*, & in carcerem conjecit. Ferunt *AlKaherum*, ubi adveniſſe *Muneſum* noſſet, metu & conſternatione inde affectum, tremuiſſe, mutatumque fuiſſe ipſius ſtatum, ſéque ab anteriori lecti parte ſubmoviſſe, poſtea verò animum recepiſſe. Prehenſo autem *Muneſo* commoti ſunt & tumultuati ipſius aſſeclæ, quos ſecutus eſt reliquus exercitus. In poteſtatem etiam jam redegerat *AlKaher Alim Baliki* filium, ad quem ingreſſus jugulari eum juſſit: cumque caput ejus ſublatum patinæ impoſuiſſent,

pro-

profectus ille geſtatâ ante ſe patinâ, donec ad *Balikum* perveniſſet, patinam coram eo depoſuit, in quâ erat filii ipſius caput; quod ubi vidit flens, oſculari atque allambere cœpit. Juſſit autem *AlKaher* ipſum etiam jugulari; cùmque caput ejus patinæ impoſitum ante eum geſtatum eſſet, abiens ad *Muneſum* venit, & utrumque coram eo depoſuit. Ille, viſo capitum pari, exclamavit, Non eſt Deus præter Deũ, eiq; qui eos interfecerat, maledixit: tum *AlKaher*, Pede, inquit, [prehenſum] trahite canem maledictum. Tractum ergo jugulârunt, ac caput ipſius patinæ impoſuerunt. Juſſuque ejus per utrumque † *Bagdadi* latus circumlata ſunt capita, clamante coram eis præcone, Hæc eſt remuneratio ejus qui fidem Antiſtiti datam feſellerit, & imperium ipſius turbare ſtuduerit.

Dyn. IX.

p. 297

Sectio.

Diebus *AlKaheri* initium habuit Dynaſtia filiorum *Bowaiæ*, qui tres erant, *Amado'd Dula Ali*, & *Rucno'd Dula AlHaſan*, & *Moezzo'dDula Ahmed*, filii *AbuShajaï Bowaiæ* filii *Phanachoſrawi*, è filiis *Yazdejirdi* f. *Shahriari* Regis *Perſarum* ultimi. Eſtque hæc proſapia apud *Perſas* admodum nobilis; neq; dubium eſt ideo illos *Dailamenſibus* oriundos cenſeri, quod diu in eorum regione ſedem fixerint. Fertur *AbuShajaüm Bowaiam* virum mediæ conditionis fuiſſe, viſumque ipſi in ſomnio ſibi mingenti è genitali exiiſſe ignem magnum, qui ſe extendens aſcenderet, donec ad cœlum ferè pertingeret; deinde ſe diffindens in tres partes diviſus eſt, è quibus ortæ ſunt & aliæ partes plurimæ, iſtiſque ignibus illuminatum eſſe mundum; vidiſſéque ipſum regiones & homines ignibus illis ſe incurvantes. Accedens ergo *Bowaias* ad quendam, qui ſe Aſtrologum, Incantatorem, & Somniorum interpretem profitebatur; & incantamenta & Teleſmata conficiebat, illi ſomnium ſuum narravit. Cui Aſtrologus, Hoc, inquit, ſomnium eſt magni momenti, neque ipſum interpretabor, niſi veſtem & equum accepero: reſpondente *Bowaia*, Equidem non aliæ ſunt mihi veſtes, quàm quibus tegitur jam corpus quas ſi abſtuleris, nudus relinquar; tum, inquit Aſtrologus, decem aureos; reſpondit, Equidem non ſunt mihi duo aurei, nedum decem. Aliquid autem ei dedit; dixitque Aſtrologus, Scias fore, ut tres tibi

Bowaidarũ principatus initium.

 filii

Dyn. IX. filii terræ imperaturi ſint, quorum fama in ejus finibus illuſtris erit: † naſcetúrque illis multitudo Regum, juxta quod
p. 298. vidiſti de iſtis [ignis] partitionibus. Dixit *Abu Shaja Bowaias*, Annon te pudet nobis illudere? cúm ego vir pauper ſim, filiique iſti mei pauperes, qui fiet ut Reges futuri ſint? respondente Aſtrologo, Hujus rei mihi memineritis, quando ad vos acceſſero; iratus illi *Bowaias*, filiis ſuis, Colaphizate, inquit, ariolum iſtum, nimius enim nobis illudendo fuit. Illi ergo colaphis cæſum ejecerunt. Deinde è *Dailamo* egreſſi *Bowaiæ* filii ad *Mardawijum* in *Tabariſtanam* ſe contulerunt, qui eos benigniſſimè exceptos veſtibus honorariis induit, & *Amado'ddulam Alim Bowaiæ* filium *Corjio* præfecit; qui beneficiis & muneribus incolarum animos allexit, adeò ut ipſum amarent, ſibique regem conſtituerent: jamque potentior factus *Eſphahanum* occupavit, magnoque apud homines in honore fuit. Occupavit etiam *Arjanam*; fratrémque ſuum *Rucno'ddulam AlHaſanum* in *Cazerunam* aliáſque *Perſiæ* ditiones miſit, qui magnas inde opes reportans ad fratrem ſuum prædâ onuſtus & incolumis rediit. Annoque trecenteſimo viceſimo ſecundo *Amado'ddula Ali*
AlKaher amotus. *Bowaiæ* filius *Shirazo* pôtitus ei imperavit. Hoc anno imperio amotus eſt *AlKaher* menſe *Jomada* priore: idque [hinc factum] quòd *Ebn Mokla* deliteſcens, quærente eum *AlKahero*, ad *AlSajienſium* & *AlHajarienſium* duces mittens, eos ab *AlKaheri* fraude metuere juberet, commemorans illis ipſius dolum & fraudem ſæpius repetitam: ut in *Muneſi* & *Baliki* ipſiuſque filii cæde poſt
p. 299. fidem illis datam, aliiſque ejuſmodi [ab eo patratis.] † Conveniens etiam *Ebn Mokla Simam AlSajienſium* Principem, aliàs habitu cæci, aliàs pauperis, aliàs mulieris, eum contra *AlKaherum* incitans: deinde & Aſtrologo cuidam, qui *Simæ* fuerat, ducentos aureos donavit, qui ipſi narraret Horoſcopum ipſius indicare futurum, ut *AlKaher* ipſum interficeret; necnon Onirocritæ, qui *Simæ* ſomnia interpretabatur, aliquid, quo eum ab *AlKahero* cavere juberet; [quo factum] ut ille *AlKaherum* valdè refugiens cum ſociis ſuis & *AlHajarienſibus* ad ipſum imperio ſubmovendum conſpiraret. Quod cùm Viziero notum factum eſſet, miſit ille *Salamum* janitorem, & *Iſam* medicum illud ei indicatum: qui eum dormientem offenderunt, cùm maximam noctis partem bibendo inſumpſiſſet, adeò ut illi id

indicari

indicari non poſſet. Domum ergo adeuntibus *AlHajarienſibus* & *AlSajienſibus*, *AlKaher* vocibus & clamore auditis experrectus eſt, vino gravatus; portámque, quâ effugeret, quærenti dictum eſt, portas omnes viris oppletas eſſe: fugit ergo ad balnei tectum, unde eum ablatum in carcerem conjecerunt. Fuit Chalifatus ejus annus unus & ſeptem menſes. Deinde obſcurus vixit, donec anno trecenteſimo triceſimo octavo moreretur. D.IX. ejus mors.

Sectio.

Iſa Medicus, cujus mentio hic facta eſt, fuit *Joſephi* filius, qui *Ebno'l Attar* nomine vulgo notus. *AlKaheri* medicus fuit, & in quo fidem repoſuit, quique ipſi conſuleret, atque inter ipſum & Vizieros ipſius internuntius magnáque illius tempore dignitate fuit. Huic in arte Medicâ conſors *Senan Ebn Thâbet Ebn Korra*; qui & *AlKaheri* [Medicus] peculiaris erat: at fuit *Iſa* majori in honore. Quòd autem multùm delectaretur *AlKaher Senane*, voluit † ut *Iſlamiſmum* amplecteretur, quod ille facere pertinaciter multumq; renuit; at minitante illi *AlKahero*, cùm ab eo ob nimiam ipſius ferociam metueret, demum amplexus eſt, ibique ad tempus ſubſtitit: deinde videns *AlKaherum*, cùm quid mandaret, terrorem ipſi incutere, in *Choraſanum* fugit; at denuo *Bagdadum* reverſus, ibi mortuus eſt, anno trecenteſimo trigeſimo primo. Joculare autem quid *Senani* accidit, dum Medicos, jubente Chalifa id fieri, examinaret; Acceſſit ad ipſum quidam aſpectu & habitu pulchro, venerandus & gravis, cui ille honorem exhibuit, prout ſpecies ipſius exterior & dignitas poſtularet; deinde ad eum converſus, Cupio, inquit, ut à Doctore aliquid audiam quod memoriæ mandem, & ut mihi quo Doctore in arte addiſcendâ uſus fuerit indicet. Doctor autem è manicâ ſuâ chartam, in qua erant aurei præſtantes producens, eâ coram *Senane* depoſitâ, Equidem, inquit, nec ſcribere nec legere prorſus novi; Eſt autem mihi familia, eſtque victus meus circulus continuus, rogo te ne ipſum mihi abrumpas. Ridens *Senan*, Hac, inquit, conditione, ne ad ægrotum temerè accedas, cujus [morbum] non noveris neque Phlebotomiam adhiberi conſulas, neque medicamentum Catharticum, niſi in morbis benè notis. Re-

Iſa Medicus. *Senan Thaberi* filius, Medicus. p. 300.

Dyn. IX. ſpondit Doctor, Hæc methodus mea eſt, nec unquam quid adhibui ultra Oxymel & Julebum: abiitque. Die autem craſtino acceſſit ad ipſum Juvenis quidam veſtibus nitidis, facie pulchrâ, politus; quem intuitus *Senan*, Apud quem, inquit, ſtuduiſti? reſpondente eo, Apud Patrem meum; Et quis, inquit, tibi Pater? reſpondit, p. 301. Doctor iſte qui † heri tecum fuit. Egregius, inquit, Doctor! Túne eâdem quâ pater methodo uteris? reſpondente illo, eâdem; Cave, inquit, ne eam tranſgrediaris, atque Abi in pace. *Senani* autem opera ſunt eximia. Aſtronomiæ peritus fuit, ſuntque illi eâ de re luculenta teſtimonia, quæ non opus eſt pluribus recenſere.

AlRadi Chalifa. *AlRadi* filius *AlMoktaderi*. Ubi *AlKahero* manus injeciſſent, quæſiverunt de loco in quo erat *Abu'l Abbas Ahmed AlMoktaderi* filius: quo indicato ad ipſum accedentes apertâ portâ ingreſſi ſunt, ipſúmque Chalifam ſalutatum eduxerunt, & in throno collocârunt, *AlRadi Billa* cognomen illi imponentes, feria quartâ, ſexto *Jomada* prioris, anno trecenteſimo viceſimo ſecundo; fidémque illi pacti ſunt duces, & populus. Vizieri munus petente *Ali Iſa* filio, reſpondit *AlRadi*, non ferunt tempora mores *Alis*; *Ebn Mokla* magis tempori idoneus eſt: eùmque accerſitum Vizierum adſcivit. Ille ad munus illud evectus, omnibus qui illi malè fecerunt, benefecit, optiméque ſe geſſit. Anno trecenteſimo viceſimo tertio magna Hanbalenſium inſolentia. fuit *Hanbalenſium* potentia, & invaluit audacia: adeò ut in ducum & vulgi domus irruerent, & ſicubi vinum reperirent, illud effunderent; & ſi fidicinam offenderent, illam cæderent, fracto quo canebat inſtrumento; & *Bagdadum* turbarent. Equo igitur vectus Satellitum præfectus ad utramque *Bagdadi* partem proclamavit, Ne congregarentur alicubi *Hanbalenſium* duo, neve Antiſtes quis eorum oraret, niſi clarè proferret *Biſmillahi-rrahmani-rrahimi*, [in nomine Dei miſericordis miſeratoris,] precibus matutinis & utriſque veſpertinis: cúmque hoc nihil ipſos moveret, prodiit reſcriptum p. 302. *AlRadii* † contra ipſos publicandum, quo vitio vertit illis quod facerent, atque ipſos reprehendit, quod aſſimilationem [in Deo] aliaque hujuſmodi crederent; in quo [ita ſcriptum fuit:] Aliquando aſſeritis facies veſtras deformes fœdas ad ſimilitudinem eſſe Domini ſeculorum, & mentionem facitis volæ manus, & digitorum, & pedum,

dum, & calceorum aureorum, & crinis criſpi, & deſcenſus in mundum. Maledicat Deus Satanæ, qui abominanda hæc vobis ſuggeſſit: quàm falſus eſt! Imperator fidelium autem jurat per Deum, seriò, juramento ad quod præſtandum obligatur, ni à more veſtro deteſtabili, & viâ veſtrâ obliquâ receſſeritis, ſe vobis illaturum verbera, vincula, diſſipationem, cædem, atque immiſſurum collis veſtris gladium, domibus & ſedibus veſtris ignem. Anno trecenteſimo viceſimo quarto impulit neceſſitas *AlRadium*, ut *AbuBecrum Mohammedem* filium* *Rayeki* imperatorem exercitus crearet; eum ergo Imperatorem Imperatorum conſtituens, vectigalibus & tributis & curiis per omnes regiones præfecit, juſſitque in omnibus ſuggeſtis nominis ejus in concionibus mentionem fieri; atque ab eo tempore irritum factum eſt Vizieri munus. * *Ratek* ſiquidem & ipſius Scriba omnium rerum curam gerebant; eodémque modo quicunque poſt ipſum Imperatores Imperatorum fiebant [ſe habebant.] Omnes pecuniæ in eorum Gazophylacia importabantur, eáſque pro libitu erogabant, & Chalifæ nihil aliud quàm quod ipſis viſum, relinquebant. Anno trecenteſimo viceſimo ſexto, *Moezzo'ddula Abu'l Hoſain* † *Ahmed Bowaia* filius *Ahwazum* occupavit. Eodem Scripſit *Abu Ali Ebn Mokla* ad *AlRadium* ipſi conſulens, ut *Ebn Rateki* ipſiúſque aſſeclis manus injiceret, ſpondénſque ſe ab illis ter millies millies mille aureos eliciturum. Conſuluit etiam ut *Yahcemum* loco *Ebn Rateki* ſubſtitueret; rogavit etiam illum ut ipſe domo ſuâ ſe transferens, apud eum in Chalifæ palatio maneret, in quo illi annuit. At ubi in Chalifæ ædes pervenerat, ipſum in cubiculo clauſum detinuit, oſtenditque *Ebn Rateko* quod ſcripſerat *Ebn Mokla*, quam ob rem ille *AlRadio* gratias egit. Neque deſtitit ab *AlRadio Ebn Moklam* inſtanter petere, donec illi è carcere educto præcideretur manus. Deinde adhibitâ curatione ſanatus ad *AlRadium* [iterum] ſcribens, Vizieratum petiit, dixitque abſciſſionem manus nihil impedire, quo minus officium ſuum præſtaret; calamum enim manui præciſæ alligans ſcribebat; minitabatur etiam *Ebn Rateko*. Juſſit ergo *AlRadi* linguam ei præcidi: deinde in carcerem adductus arctè habitus eſt, cùm non eſſet qui ipſi inſerviret; atque eo redactæ ſunt res ipſius, ut cùm aquam hauriret manu ſiniſtrâ, funem ore teneret, magnâque miſeriâ afflictus eſt, donec moreretur.

Dyn. IX.

*al. Rateki.

* f. filius Rateki.

p. 303.

Eodem

Dyn. IX. Eodem anno *Yahcem Bagdadum* accedens Al*Radium* convenit, qui in eum Imperatoris Imperatorum munus loco *Ebn Rateki* contulit. Anno trecenteſimo viceſimo nono mortuus eſt Al*Radi* aquâ intercute, medio menſis *Rabii* prioris. Fuit Ghalifatus ipſius annorum ſex, & decem menſium. Doctus fuit, Poeta, munificus, liberalis, doctorum & virorum præſtantium colloquiis eorumque conſeſſu gaudens.

Sectio.

p. 304. *Matthæus Ebn Yunes* Dialecticus. Fuit *Bagdadi* in † Chalifatu AlR*adii* poſt annum trecenteſimum viceſimum, & ante triceſimum, *Mathæus* fil. *Yuneſi* Dialecticus, Chriſtianus, artis Logicæ peritus; quam explicans ſæpius eundem ſermonem repetebat, cùm ipſi propoſitum eſſet docere, & ut intelligeretur efficere. Fuit ex incolis *Dirkanæ*, ubi educatus eſt in ſchola *Mar Mari*. Studuit etiam apud R*uphilum* & *Benjaminum* Monachos *Jacobitas*, ipſe ſectâ *Neſtorianus*. Mentionem ejus faciens *Mohammed Ebn Iſaac* Al*Nadim* [Compotator] in libro ſuo, Illi, inquit, debebatur principatus inter Dialecticos ſeculi & regionis ſuæ.

AlMottaki Chalifa. Al*Mottaki* filius Al*Moktaderi*. Cùm moreretur AlR*adi*, fuit *Yahcem Cufæ*, unde per *Cufienſem* Scribam ipſius perlatæ ſunt literæ, quibus juſſit apud *Abu'lKaſem Solymanem* AlR*adii* Vizierum, convenire *Alidas*, Judices, *Abbaſidas*, & regionis primores: quos cùm conſuluiſſet *Cufienſis* quemnam ad Chalifatum promovendum cenſerent, conſenſerunt omnes in *Abrahimum AlMoktaderi* filium, cui pactâ fide ipſum *AlMottakium Billa* appellârunt. Ille ergo ad *Yahcemum* veſtem & vexillum *Waſetum* miſit, & *Solymanem* Vizierum confirmavit; cui tamen nihil muneris iſtius præter nomen ceſſit, adminiſtratio enim rerum tota penes *Cufienſem Yahcemi* Scribam fuit. Hoc anno, viz. trecenteſimo viceſimo nono interfectus eſt *Yahcem*, quem interfecerunt Cordi, dum ad fluvium *Jaur* venaretur. Illo interfecto, *Abu Abdalla AlBaridi Bagdadum* ingreſſus in [loco] *AlShakii* [dicto] ſedem poſuit; ubi ipſum adierunt Vizierus, Judices, Scribæ, virique primarii, miſitque ad eum *AlMottaki* incolumitatem ipſi gratulatum, nec non ad noctes plures commeatum. Deinde mittens *AlBaridi* ad *AlMottakium* quingentos mille

aureos

aureos petiit quos exercitui diſtribueret: quod cum ille facere recu- Dyn. IX.
ſaret, iterum mittens ei minatus eſt, commemorans quid *AlMo'tazzo*, *AlMoſtaïno*, & *AlMohtadio* contigiſſet. Miſit ergo illi integram quingenties mille aureorum ſummam. Nunquam autem convenit *AlBaridi AlMottakium*, quamdiu *Bagdadi* ſubſtitit. At ubi in manus *AlBaridii* perveniſſet pecunia, nec quicquam inde commodi percepiſſent milites, illi tumultuati bellum ei intulerunt; à quibus fugiens ipſe, cum fratre, filióque & aſſeclis ſuis, aquâ delatus *Waſetum* deſcendit: rerúmque *Bagdadi* potitus eſt *Curtacin Dailamenſis*, qui *AlMottakium* conveniens muneri Imperatoris Imperatorum præfectus eſt, veſteque indutus. Paulò poſt *Mohammed Ebn* * *Rayek*, è Syria *al. *Ratek.* *Bagdadum* reverſus, Imperator Imperatorum factus eſt. Anno trecenteſimo triceſimo interfecto *Ebn Rayeko*, *al. *Ratcko.* *Naſero'ddaulam EbnHamdan* in munus Imperatoris Imperatorum ſuffecit, fratremque ipſius *Abu'l Haſan Alim* veſte induit, eumque *Saifo'ddaulam* cognominavit. Paulò poſt Turcæ contra *Saifo'ddaulam* tumultu excitato ipſum nocte adorti ſunt; ille verò à caſtris ſuis fugâ ſe proripuit: cujus rei fama cum ad fratrem ipſius *Naſero'ddaulam* perveniſſet, ille *Manſelum* profectus eſt, munere Imperatorio tredecim menſes functus; factúſque eſt *Tuzun* Imperator Imperatorum. * al. *Tuzun.* Anno trecenteſimo triceſimo primo mortuus eſt *AlSaïd Naſr Ebn Hamdan Ebn Iſmaïl*, Dominus *Choraſani* & regionũ *Transfluvialium*; Vir benignus, liberalis, prudens. Fertur, cum diuturna eſſet † ægritudo ipſius, utpote p. 306. quæ eum tredecim menſes detinuit, ſtruxiſſe ipſum in arce ſua domum quam oratorium appellavit, quo veſtibus mundis indutus nudis pedibus iret, ibique oraret, & petitiones & ſupplicationes effunderet, à rebus injuſtis & ſceleribus abſtinens, donec morte vitam commutaret. *Choraſano* & regionibus *Transfluvialibus* poſt ipſum imperavit filius ipſius *Nuho* [*Noa*,] & cognominatus eſt *Al Amir al Hamid*. Eodem [anno] *AlMottaki Tuzunum* Imperatorem *Turcam* veſte [in honoris ſignum] induit, ipſumque Imperatorem Imperatorum conſtituit. Eodem Imperator Græcorum ad *AlMottakium* mittens; ſudarium quo Chriſtus faciem ſuam abſterſerat, & in quo faciei ipſius figura impreſſa fuit, petiit, (fuit enim in Eccleſia Rohæ) Chriſti ſudarium. pollicitus ſi ipſum mitteret dimiſſurum ſe perquam multos *Moſlemiorum* captivos. *AlMottaki* ergo Judices, & Legis-peritos con-

Dyn.IX. ſuluit, quorum quidam illud tradi noluerunt; alii annuerunt dicentes, Satius eſſe ut *Moſlemii* è vinculis, afflictione & anguſtia, quibus premebantur, liberarentur. Juſſit ergò *Al Mottaki* tradi ſudarium, miſitque cum illis qui Captivos reciperent. Anno trecenteſimo trigeſimo ſecundo prodiit *Bagdadi* latro quidam, cui [capiendo] impares erant homines; ſecurum ipſum præſtante *Ebn Shirazado*, qui è ſummis *Tuzuni* ducibus fuit, eumq; veſte induente: pactus enim cum eo erat, ut ſingulis menſibus quindecim mille aureos, ex iis quæ furādo lucrati eſſent ipſe & ſocii ſui, ad ipſum afferret, quos ab eo continuè accipiebat; *quod aviditatis eſt, cùi nihil ſimile auditum atrocitate par.

*al. cui ejus nequitiæ nihil &c.

Eodem anno, increſcente metu *Al Mottakii* à *Tuzuno* Imperatore

p. 307. Imperatorum, † qui tum *Waſeti* erat, miſit *Al Mottaki* petitum à *Naſero'ddula Ebn Hamdan* ut exercitum militum mitteret, qui ipſum *Mauſelam* comitarentur: quos cum ille miſiſſet cum patruele ſuo, egreſſus ad ipſos *Al Mottaki* cum uxoribus, liberis, & familia ſua, *Mauſelam* profectus eſt, ubi apud *Ebn Hamdanum* manſit. Deinde ab ea *Raccam* abiens, ad *Tuzunum* legatos miſit pacis conditiones petens. Juramento ergo ſe obſtrinxit *Tuzun* Chalifæ & Viziero, deſcenditque *Al Mottaki Raccâ* ad *Euphratem*; at cum *Hitam* uſque perveniſſet, ibi ſubſtitit, miſſis qui juramentum à *Tuzuno* denuo exigerent; qui rurſum juravit, & *Bagdado* obviam *Al Mottakio* prodiit, cui in *Al Sendia* obviam factus, [equo] deſcendit, terramque oſculatus, Ecce, inquit, juramentum meum & obſequium tibi præſtiti; tum de eo & Viziero, reliquiſque mandata dedit, ut in caſtris ſuis collocarentur cum *Al Mottakii* fœminis & liberis; deinde oculis ei inunctis viſum ademit, cæcuſque factus eſt *Al Mottaki*. Die autem ſequente *Tuzun Bagdadum* abiit, turbam [illam] in poteſtate ſua habens. Fuitque Chalifatus *Al Mottakii* annorum trium & ſex menſium.

Al Mottakio viſus ademptus.

Al Moſtacphi, Al Moctaphii filius. *Tuzun*, ubi in *Al Mottakium* manum injeciſſet, *Al Moſtacphium Billa*, qui idem eſt *Abu'l Kaſem Abdalla Al Moctafii* filius, ad ſe *Al Sendiam* acceſſiit; ubi ipſe, una cum populo, fidem illi pactus eſt, anno trecenteſimo triceſimo tertio. Cauſa autem quod illum Chaliſam renuntiarent, ea fuit quam narravit quidam è *Tuzuni* familiaribus. Ego, inquit, ab amico quodam invitatus, † ipſum adii, qui mihi retulit, cum uxorem

Al Moſtacphi Chaliſa.

p. 308.

apud

apud quoſdam duxiſſet, dixiſſe ad ipſum mulierem, *AlMottaki* iſte
odio vos habet,& vos illum odio habetis,vitiaque veſtra detexit, nec
ſincero erga vos affectu eſt: at hic quidam eſt è Chalifarum ſtirpe,
(commemorata interim ipſius prudentia & pietate) quem ſi ad Cha-
lifatum promoveritis, erit veſtra creatura, veſtra plantatio,vobiſque
ingentes reteget theſauros, quas nemo præter ipſum comper-
tos habet; atque ita à metu & cuſtodia immunes tandem eritis. Cui
ego; Vellem, inquam, ipſe mulieris verba audire; quam cum mihi
adduxiſſet, vidi mulierem prudentem, ſagacem, quæque mihi ea-
dem ferè retulit: quin & virum ipſum ad me perduxit habitu mulie-
bri, qui mihi ſe notum fecit, ſponditque ſe ubi eſſent octingenties
mille aurei indicaturum,méque ſermonibus qui virum prudentem, &
intellectu præditum decerent, allocutus eſt. Hæc cum ad *Tuzunum*
accedens ipſi narrâſſem, inſiderunt animo ipſius verba mea, fuitque
quod fuit. Erat autem mulier iſta *AlMoſtacphii* procuratrix, ſeque
Alamam appellavit, omnéſq; ejus res penes ipſā erant. Eodem anno
Saifo'ddaula Halebum profectus ipſam occupavit. Fuerat ille *Rakkæ*
cum *AlMottakio*, quo *Bagdadum* reverſo, ipſe *Halebum* contendit,
eaque potitus eſt; inde *Hemeſam* profectus eſt, ubi ei occurrit exer-
citus *Al Achſhidi Mohammedis* filii *Togogii Ægypti* & *Syriæ* Domini,
cum ipſius liberto *Caphuro*; cumque manus conſeruiſſent,in fugam
datis *Achſhidi* exercitu & *Cafuro*, *Saifo'ddaula* urbe *Hemeſa* potitus
eſt: inde *Damaſcum* profectus eam obſidione cinxit; at cum eam
non aperirent incolæ receſſit. Anno trecenteſimo triceſimo quarto,
† menſe *Moharramo* obiit *Tuzun* domi ſuæ, *Bagdadi*; exercitus au- p.309.
tem coacti ſibi præfecerunt *Zairacum Ebn Shirazad*, cui ſacramento
dixerunt & ipſi & *AlMoſtacfi*; ad quem ingreſſus *Ebn Shirazad*
honoratus rediit, vocatúſque eſt Imperator Imperatorum. Paulò
poſt *Bagdadum* accedente *Moezzo'ddaulâ Ebn Bowaia* abdide-
runt ſe *AlMoſtacfi* & *Ebn Shirazad*; quo latente *Mauſelam* profecti
ſunt *Turcæ* qui ſub ejus imperio erant, cumque longius receſſiſſent
prodiens *AlMoſtacfi* ad arcem Imperatoriam reverſus eſt, ac præ ſe
gaudium ob *Moezzo'ddaulæ* adventum tulit: ad quem ingreſſus
Moezzo'ddaula Ebn Bowaia, ipſi fidem pactus eſt, ipſéque ei jura-
mentum præſtitit. Apparuit etiam *Ebn Shirazad*, & ad *Moez-*
zo'ddaulam accedens ab eo tributis & vectigali exigendis præfectus

 eſt.

Dyn.IX. eſt: fuitque Imperium *Ebn Shirazadi* trium menſium & viginti dierum, *AlMoſtacfius* autem *Moezzo'ddaulam* veſte honoraria induit, eique eodem die cognomen *Moezzo'ddaulæ* indidit; fratremque ipſius *Alim*, cognomen *Amado'ddaulæ*; & *AlHaſano* fratri, *Rucno'ddaulæ*: juſſitque nummis tam argenteis quam aureis, eorum nomina & cognomina imprimi. Eodem anno *Moezzo'ddaulæ* nuntiatum eſt *Alamam AlMoſtacfii* procuratricem, ejus dignitate ſua ſubmovendi propoſitum habere; ipſe ergo cum hominibus ad Chalifam acceſſit viceſimo ſecundo *Jomadæ* poſterioris: deinde accedentes *Dailamitæ* duo *AlMoſtacfii* manum prehenderunt, quam ille, eos ipſam oſculari velle ratus, illis porrexit, illi vero ipſum ſolio detraxerunt, ipſiúſq; P. 310. tiaram collo circumdantes pedibus euntem abduxerunt † ad ædes *Moezzo'ddaulæ*, ubi in vincula conjectus eſt; Procuratrici autem ejus *Alamæ* captæ lingua abſciſſa. Fuit Chalifatus *AlMoſtacfii* ſpatium annus & quatuor menſes; res ſuas ſemper gerere coactus eſt ad arbitrium *Tuzuni* & *Ebn Shirazadi*. Cum inauguratus eſſet *AlMotì*, ipſi traditus ab eo oculis privatus & excæcatus eſt. Manſitque in carcere uſque ad mortem detentus.

AlMoſtacfi excæcatus.

Sectio.

Helal medicus.

** al. Abronis*

Hoc tempore è Medicis illuſtribus fuit *Helal* filius *Abrahimi* filii * *Zahruni*, *Sabius Harranenſis* medicus, *Bagdadi* inquilinus. Acutus erat, prudens, medendi optimus artifex, variis ſcientiarum generibus imbutus, apud *Bagdadi* nobiles in honore fuit, & cum iis artis ſuæ gratia conſortium habuit; inſerviit Imperatori Imperatorum *Tuzuno*. De eo [hæc] retulit filius ipſius *Abrahim*; Vidi, inquit, patrem meum, die quodam quo *Tuzuno* operam collocarat, (quo & veſte honoraria ipſum induerat, & mulo pulchro ſella grandi vehi juſſerat, nec non quinquies mille nummis argenteis donaverat,) nihilominus animo turbatum, & cogitationibus variis diſtractum: cui ergo ego, Quid eſt quod te, Domine mi, triſtem videam, cum oporteret te hujuſmodi die, lætitia perfundi: Reſpondit, Fili mi, Vir iſte (*Tuzunum* innuens) ſtultus eſt, reſque loco non ſuo ponit, nec lætari poſſum ob beneficia quæ in me ab eo collata ſunt, præ ignorantia [ipſius.] Noſtin' quam ob cauſam hac me veſte induit? Dixi,

Minime.

Minime. Reſpondit, bibendum ei præbui medicamentum catharticum, quod cum violenter eum moveret, & viſcera ipſi excoriaret, ſæpius ſanguinem ſpiſſum excrevit; adeo ut ipſi poſtea præberem quod illud removeret, † eíque quod timebatur, [prævertendo] ſatis eſſet. Ille interim præ ſtultitia ſua credens emiſſione ſanguinis iſtius ſanitatem ſibi procuratam, ea quæ vides in me contulit beneficia. Non poſſum autem non timere, ne aliquando malum, cum nulla ſubeſt cauſa, ſuſpicetur, maléque ab eo multer. Dyn.IX. p. 311.

AlMotì AlMoktaderi filius. Eſt idem *Abu'lKaſem AlPhadl Ebn AlMoktader.* Inauguratus eſt die *Jovis* viceſimo ſecundo *Jomadæ* poſterioris, anno trecenteſimo triceſimo quarto. Retro autem magis ac magis iverunt res Chaliſatus, nec ſuperfuit Chaliſæ Vizierus; Scriba tantum illi fuit, qui reditus & vectigalia ipſius procuraret: Summatim, nihil penes *AlMotium* erat, niſi quod illi deſignavit *Moezzo'ddula*, quod ad quædam illi neceſſaria paranda ſufficeret: Hoc anno menſe *Dhu'lHajja* obiit *Damaſci Achſhid* Regionum *Ægyptiacarum* Dominus, cui in imperio ſucceſſit filius ipſius *Abu Jaur*; rebus autem adminiſtrandis præfuit *Caſur* Eunuchus niger. *Caſuro* autem in *Ægyptum* profecto *Saifo'ddula Damaſcum* contendens eam occupavit: Deinde reverſo *Caſuro* ex Ægypto *Damaſceni Saifo'ddulam* expulerunt. Anno triceſimo ſeptimo *Saifo'ddaula Hamdani* filius in *Græcorum* ditiones profectus occurrentibus *Græcis* factaque pugna in fugam converſus eſt. Ceperuntque *Græci Mar'aſhum*, & *Tarſenſibus* bellum intulerunt. Anno trecenteſimo octavo *Amado'ddaula Bowaiæ* filius cum frequentibus morbis conflictatus eſt in urbe *Shirazo*: Cum ergo mortem ſibi imminere ſentiret, nec eſſet ei † filius, ad fratrem ſuum *Rucno'ddaulam* mittens, petiit ut ſibi filium ipſius *Adado'ddulam Phanochoſraum* mitteret, quem ſucceſſorem deſtinaret; cumque ad ipſum acceſſit, domi ſuæ in ſolio collocavit, ipſeque coram eo ſtans hominibus mandavit ut illi morem gererent, fuitque dies iſte celebris & inſignis. Anno trecenteſimo triceſimo nono, *Saifo'ddaula Hamdani* filius regiones *Græcorum* hoſtiliter invadens & in iis longius progreſſus captivos & ſpolia cepit: at cum exire vellet, illi viarum anguſtias præcluſerunt, adeo ut qui cum illo erant *Moſlemii* quà capti quà cæſi perirent, *Græciq;* ſpolia & captivos recuperarent, & *Moſlemiorũ* impedimentis & opibus potiren-

AlMotì Chalifa. p. 312.

Dyn.IX. tur, ipſo *Saifo'ddaula* cum paucis admodum evadente. Anno trecenteſimo quadrageſimo tertio mortuus eſt Imperator *Noa Ebn Naſar AlSamanius* menſe *Rabia* poſteriori, ipſi in regno *Choraſani* ſuccedente filio ipſius *Abdo'lMaleco.* Eodem incurſionem faciens *Saifo'ddaula* in ditiones *Græcorum Nicephori* Domeſtici filium interfęcit, quod ille graviter ferens coactis copiis multis *Græcorũ, Ruſſorum,* & *Bulgarorum*, ad imperii confinia tendit; at cum obviam ei prodeunte *Saifo'ddula* concurriſſent, acriter pugnatum eſt, utroque exercitu fortiter ſuſtinente: deinde victoria potitis *Moſlemiis*, & in fugam datis *Græcis*, capti ſunt Domeſtici gener, & nepos ex filia. Anno trecenteſimo quadrageſimo nono, rurſum incurſionem faciens *Saifo'ddaula* in ditiones *Græcorum*, captivis & ſpoliis potitus eſt, vinctóſque abduxit, *Charſhenam* uſque profectus, *Græci* autem viarum anguſtias præoccuparunt: cum ergò redire vellet, dixerunt qui cum eo erant è † *Tarſenſibus*, ſuademus ne eadem quâ ingreſſus es viâ revertaris, ſed ut nobiſcum redeas per vias nobis notas. Ille verò conſilium eorum reſpuit: erat ſiquidem ſententiæ ſuæ tenax, eique illi inniti placuit, nemine in conſilium adhibito, ne diceretur, aliorum conſilio rem proſpere egit. Ipſo ergo eadem quâ ingreſſus fuerat viâ revertente, ſuperiores facti *Græci* quæ abduxerat ſpolia recuperarunt, gladio ſociis ipſius inflicto, illíſque partim cæſis, partim in vincula datis, ipſe cum trecentis viris poſt difficultatē & moleſtiam evaſit. Anno trecenteſimo quinquageſimo, cũ decidente equo ſub *Abdo'lMaleco Noæ* filio *Choraſani* domino, ipſe lapſu mortuus eſſet, ſucceſſit illi frater ipſius *Manſur Noæ* filius. Anno trecenteſimo quinquageſimo primo, menſe *Moharramo Græci* cum Domeſtico caſtris contra *AinZarbam* poſitis, eam deditione ceperunt: quam ingreſſus, primâ [ſtatim] noctę præconis voce per urbem edixit, ut omnes incolæ ſe ad templum reciperent; ſi quis domi ſuæ moraretur interfectum iri. Prodierunt ergo quotquot prodire poterant. Facto autem mane viros ſuos, qui ſexaginta millia erant, miſit, qui quamplurimos, tam viros quam fœminas & pueros, extra templum repertos, trucidarunt: edixítque illis qui in templo erant, ut è regione quócunque vellent eo ſtatim die excederent, ſi quis ad veſperam maneret cæde luiturum. Exierunt ergo ſe invicem trudentes adeo ut non pauci compreſſione morerentur

tur, & quâ via duceret pergentes, quò irent neſcientes, in viis perie- Dyn. IX.
runt: † *Græci* autem quotcunque in urbe die inclinante reperirent, in- p. 314.
terfecerunt. Adveniente autem jam jejunio *Græci Cæſaream* re-
ceſſerunt, cum animo poſt feſtum redeundi. Eodem ceperunt *Græci*
urbem *Halebum*, & ab eadem ſine cauſa receſſerunt. Eodem Impe-
ratorem ſibi conſtituerunt *Græci Nicephorum* Domeſticum, & quen-
dam nomine *Shumuskin* [*Zimiſcen*] ei Domeſticum. Anno tre-
centeſimo quinquageſimo ſexto obiit *Moezzo'ddaula* filius *Bowaiæ*,
Bagdadi, & principatum obtinuit filius ipſius *Bachtiyar*, qui *Az-
zo'ddaula* cognominatus eſt. Erat autem *Azzo'ddaula* alterâ manu-
um truncatus, quæ ei in prælio quodam abſciſſa eſt. Eodem *Abu
Taglab* manus patri ſuo *Naſero'ddula Hamdani* filio injiciens, in arce
eũ incarceravit; utpote quod ætate jam provectus moribus eſſet dif-
ficilioribus, filióſque ſuos arctè haberet, boníſque ipſorum propoſi-
tis adverſaretur, adeo ut ipſos illius tæderet. Anno trecenteſimo
quinquageſimo ſeptimo, occuparunt *Græci* urbem *Antiochiam*. An-
no trecenteſimo ſexageſimo primo ex *Afrikia* egreſſus *Al Moezz
ledini'lla* regionum occidentalium Dominus, in *Ægypti* provinci-
as tendit, & prope Cyrenẽ caſtra poſuit; quo cum ad ipſum perveniſ-
ſent ipſius pedites, Præfecti, & familia, quicquid ſibi in palatio opum
& ſupellectilis fuit collegit, adeo ut è nummis aureis fuſis inſtar la- p. 315.
pidum molarium conflarentur, quorum † bini camelo geſtandi im-
ponerentur: deinde profectus eſt donec *Alexandriam* perveniret,
quò cum ad ipſum acceſſiſſent *Ægypti* incolæ & magnates, ipſos ob-
vios habens honorificè & benignè tractavit, pergenſque *Al Kaheram*
ingreſſus *Ramadani* quinto, anno trecenteſimo triceſimo quinto, re-
gionibus *Ægyptiacis* ſine pugna aut dimicatione potitus eſt. Anno
trecenteſimo ſexageſimo ſecundo *Domeſticus* urbem *Amedam* profe-
ctus eſt, in qua erat *Hazarmard Abu'l Hijâi* filii *Hamdani* ſervus; qui
ad *Abu Taglabum* ſcribens ipſum imploravit, atque opem ab ipſo pe-
tiit; cumq; ille fratrem ſuum *Hebat'allam Ebn Naſero'ddulæ* ad ipſum
miſiſſet, junctis copiis *Domeſticũ* bello aggreſſuri ipſi obviam ierunt,
finiente menſe *Ramadano*: ac *Domeſticus* quidem multitudine ſuperior
fuit, verum cum ipſi loco anguſto occurrerent, in quo equi tranſire
non poſſent, ac *Græci* apparatu bellico deſtituerentur, *Moſlemii* ipſum
captivum ceperunt, qui carcere incluſus manſit donec morbo cor-

Dyn. IX. riperetur anno triceſimo ſexageſimo tertio; ac ſummã quidẽ curam ei medendo adhibuit *Abu Taglab* accerſitis Medicis, quorum operâ nihil proficiente mortuus eſt. Anno ſexageſimo tertio medio menſis *Dhu'lKaada* ſeipſum Chalifatu abdicavit *AlMotì*, tradito eo filio ſuo *Tayeo-lilla*: fuitque ſpatium Chalifatus ejus annorum viginti novem & quinque menſium.

AlMotì Chalifatu ſe abdicat.

Sectio.

Mohammed AlPharabi Philoſophus.

Anno trecenteſimo triceſimo nono obiit *Mohammed Ebn Mohammed Ebn Tarchan Abu Naſr* Al*Pharabi* in urbe *Damaſco*. *Pharab* autem urbs eſt quædam *Turcarum* in regione *Mawara'lNahra* [tranſfluviali.] † *Abu Naſr* autem *Eracum* ingreſſus ſedem *Bagdadi* fixit, ubi Philoſophiæ operam dedit apud *Johannem Ebn Jaballad AlMoſtanſi* tempore Al*Moktaderi*; magnoſque ſub eo progreſſus faciens ſupra ſocios ſuos eminuit, eóſque in veritatis indagatione ſuperavit, ac artis Logicæ profunda eruit, ejuſque arcana detexit; ac captu facilia reddidit, & quicquid ex ea ipſi opus fuit digeſſit in libros ſenſibus perſpicuis & conceptibus ſubtilibus [refertos,] quibus de iis admonuit, quæ ab Al*kindi* aliiſque omiſſa fuerant de arte Analytica & diſcendi methodis: attigerúntque libri ejus Logici, Phyſici, Metaphyſici, & Politici finem ſufficientem & ſcopum egregium. Porro coætaneus fuit Abu*naſr* Al*Pharabi* Abu*Baſharo Matthæo Ebn Yuneſo*, niſi quod eo annis inferior, ſcientiâ ſuperior fuerit. *Halebum* autem profectus Abu*Naſr Alpharabi* ad *Saifo'ddulam* Abu'l*Haſan* Al*im Ebn* Abi'l *Hija Ebn Hamdan* ad tempus ſub ejus protectionem ſe continuit habitu *Sufi*. *Saifo'ddula* verò perſpectum habens quem in ſcientia gradum obtineret, quantúmque intellectu polleret, ipſum dignitate & honore affecit: inde cum eo *Damaſcum* profectus, ibi diem obiit. Porro diebus Al*Motìi-lilla* & præfecturam gerente Al*Aktao* [i.e. manu truncato] * *Moezzo'ddula Ahmede Ebn Bowaia* [floruit] *Thabet Ebn Senan Ebn Thabet Ebn Korra*, arte Medicâ clarus, fundamenta ejus perſpecta habens, dubiorum quæ in libris occurrerent ſolvendorum peritus; *Noſocomii Bagdadenſis* eo tempore curam geſſit. Compoſuit *Thabet* iſte librum † in hiſtoria ubique terrarum celebratum, quo haud alius copioſior in hiſtoria conſcriptus eſt; res geſtas continet ab anno circiter ducenteſimo nonageſimo ad

P. 316.

Matthæus Ebn Yunes.

* forſ. legen. *Ebn Moezzo'ddula.*

Thabet Ebn Senan Medicus & Hiſtoricus.

P. 317.

tempus

tempus quo obiit aliquo menſium anni trecenteſimi ſexageſimi Dyn. IX.
tertii, cui appendicem addidit ipſius ex ſorore nepos *Helal*: qui niſi extarent, ignorarentur multa quæ ad hiſtoriam temporum iſtorum ſpectant. Eodem tempore claruit * *Afribi Ebn Adda Ebn Hamid Ebn Zacharia Tacritenſis* dialecticus, *Bagdadi* advena, inter Logicos tempore ſuo princeps. Literis operam dedit ſub *Abu Naſro Al-Pharabio*. Chriſtianus fuit, ſectâ *Jacobita*. In libris tranſcribendis aſſiduus fuit; multos manu ſua deſcripſit ſcriptura æquali & luculenta: intra diei ac noctis ſpatium ultra centum folia abſolvebat. Sunt illi opera, interpretationes, & verſiones plurimæ. Mortuus eſt decimo tertio menſis *Ab*, anno *Alexandri* milleſimo ducenteſimo octogeſimo quinto, & ſepultus in Eccleſia *AlKatia*, *Bagdadi*, annos natus octoginta unum, Solares.

Afribi Dialecticus.

* al. Yahya.

AlTayeus filius *AlMotii*, cui nomen *Abu'lFadl Abdo'lcarim*. Cauſa quòd ad Chalifatum eveheretur fuit, quod pater ipſius *Almotì*, paralyſi laboraret, hæſitaret linguâ, & difficulter ſe moveret: quod celante ipſo, cum *Sebegtecino* innotuiſſet, ſuaſit ille, ut ſe Chalifatu exuens eum *Tayeo-lilla* filio ſuo traderet, quod & fecit anno trecenteſimo ſexageſimo tertio. Eodem anno † *Meccæ* & *Medinæ* in conventu ſolenni oratum eſt in concionibus pro *Moezzoledin-Alla*, *Alida*, *Ægypti* Domino. Eodem adveniens *Adado'ddaula Erako* potitus eſt, & *Bachtiaro* manus injecit, deinde iterum ipſum dimiſit; reverſuſque eſt *Bachtiar Meccam*, ut antea fuerat, Imperator Imperatorum. Anno trecenteſimo ſexageſimo quinto obiit *AlMoezz Alida* in *Ægypto*, qui primus Chalifarum *Alidarum Ægypto* potitus eſt, ſucceſſore ſibi relicto filio ſuo *AlAzizo*. Anno trecenteſimo ſexageſimo ſexto, menſe *Moharramo*, obiit *Rucno'ddaula Abu Ali AlHaſan Ebn Bowaia*, ſucceſſore in ditionibus ſuis relicto filio ſuo *Adado'ddaula*. Eodem obiit *Ebn Nuh*, [filius *Noæ*] *Choraſani* Dominus, *Bochara*, poſt quem imperio potitus eſt filius ipſius *Nuh* [*Noa*.] Anno ſexageſimo ſeptimo *Adado'ddaula Bagdadum* profectus ad *Bachtiarum* mittens ipſum ad obſequium ſibi præſtandum invitavit, & ut, *Erako* relicto, quocunque liberet, ſe reciperet, excepta *Mauſela*. Exiit ergo *Bachtiar Bagdado* in *Syriam* proficiſci ſtatuens, *Adado'ddaula* autem *Bagdadum* ingreſſus eſt, atque ipſius in concionibus facta mentio contra ac fieri ſolebat, atque ad

AlTayeus Chalifa.

† p. 318.

AlAziz Chalifa *Ægypti*.

Dyn IX. portam ipſius ter pulſatum [tympano,] quod nec apud eos qui an-
te eum fuerant in more fuit. Ad *Bachtiarum* verò, *Bagdado* egreſ-
ſum *AlHaditham* uſque, cum acceſſiſſet *Abu Taglab* cum viginti mi-
litum millibus, ſimul *Erakum* verſus abierunt: quo audito, *Ada-*
do'ddaula Bagdado adverſus eos profectus, cum in *Tacriti* finibus
obviam facti eſſent illis in fugam converſis *Bachtiarum* captum truci-
p.319. davit, ac *Mauſelam* verſus profectus † ditionem filiorum *Hamdani*
occupavit: At *Abu Taglab Ebn Naſero'ddaula Ebn Hamdan*
in *Syriam* abiens, cum *Damaſcum* perveniſſet ibi occiſus eſt. Anno
trecenteſimo ſexageſimo nono mittens *Adado'ddaula* ad fratres ſuos
Phacro'ddaulam & *Mowaiado'ddaulam*, ipſos ad obſequiũ & aſſenſum
invitavit; cui *Mowaiodo'ddaula* cupide annuit; *Phacro'ddaula* verò
reſponſum quaſi à pari, & conſorte dedit, ob quod iratus ipſi *Ada-*
do'ddaula verſus *Hamdanum*, in quo erat *Phacro'ddaula*, profectus
eſt: ille autem cæde cognati ſui *Bachtiari* memor, ab ipſo timens,
inde egreſſus eſt fugam captans, & in *Giorgianam* abiit; ubi apud
*al Shamceiri. *Shamſo'lMaáli Kabuſum* * *Waſhamciri* filium diverſatus eſt, ad ipſius
patrocinium confugiens, qui ipſi & tutelam, & hoſpitium præbuit,
& majora præſtitit quam ipſe animo conceperat. Hoc in itinere acci-
dit *Adado'ddaula* Epilepſia, qua & [antea] correptus fuerat *Mauſela*,
quod celavit; unde oblivioſus valde evaſit, ut non niſi difficulter
admodũ res alicujus reminiſceretur: quod etiam clam habuit. Atq; hic
mundi mos eſt, ut nemini ſincerus fluat. Eodem anno cœpit *Adado'd-*
daula Bagdadũ inſtaurare, utpote quæ continuis diſſidiis diruta fuerat:
ſtructiſq; templis & foris magnã pecuniæ vim erogavit in Antiſtites,
Doctos, [Alcorani] Lectores, affines & infirmos, qui in templis diver-
ſantur. Fluvios etiam, qui obliterati fuerant, denuò effoſſos & æquatos
redintegravit. Eodẽ renovata eſt amicitia inter *Tayeum-lilla*, & *Ada-*
do'daulam. Tayeus-lilla enim ipſius filiam uxorẽ duxit: qua in re hunc
ſibi ſcopũ propoſuit *Adado'ddula*, ut è filia ſua naſceretur filius quem
p 320. hæredem illi deſtinaret, † eſſetq; Chalifatus puero qui ipſis genere
conjunctus eſſet. Erat autem dos centies mille aurei. Eodem grave
ortum eſt diſſidium inter vulgus *Shirazi Moſlemios* & Magos, in quo
direptæ ſunt Magorum domus, ipſique verberibus excepti, cæſis non
paucis. Mittens ergò *Adado'ddaula*, qui omnes qui ei negotio ſe im-
miſcuerant conquirerent, ipſos verberatos & ſeverè caſtigatos incre-
puit. Anno trecenteſimo ſeptuageſimo primo apertum eſt *Noſoco-*

mium Adadienſe ad partem *Bagdadi* occidentalem , omniáque quibus opus fuit medicamenta eò comportata . Eodem miſit *Adado'ddaula* Judicem, *Abu Becrum Ebnol' Bakellan* appellatum, legatum ad *Græcorum* Imperatorem ; quo cum perveniſſet, monitus eſt ut terram coram ipſo deoſcularetur, quod illo recuſante curavit Imperator fieri portam exiguam per quam Judex non niſi incurvatus ingrederetur. Ille verò viſa porta , quid ſubeſſet rei intelligens, obverſo tergo ingreſſus eſt, dein poſtquam per eam tranſiiſſet erectus ſe Imperatori obvertit. Anno trecenteſimo ſeptuageſimo ſecundo *Adado'ddaula*, ingraveſcente Epilepſia, qua corripi ſolebat, ea ſuffocatus interiit *Bagdadi* octavo menſis *Shawali*, cum *Erako* præfuiſſet quinque annos & dimidium. Ac conſidente filio ipſius *Samſámo'ddula Abu Calijar AlPharao* acceſſit *AlTayeus-lilla* ipſum conſolatum . Natus autem erat *Adado'ddaula* annos quadraginta ſeptem . Filium ſuum *Sharfo'ddaulam Abu'lPhawares*, jam antea in *Caramaniam* eam occupatum miſerat. Fuit autem *Adado'ddaula* [vir] intellectu pollens, egregius, boni regiminis , † ſucceſſibus felix, ſummæ gravitatis, alta animo volvens, conſilio ſagax , virtutes earumque cultores amans; ubi dandi locus eſſet, munificus ; ubi dare non deceret, manum cohibens; rerum fines reſpiciens. Mortuo *Adado'ddaula* in Imperio illi ſucceſſit filius ipſius *Samſamo'ddaula Abu Calijar*, qui fratribus ſuis *Abu'lHaſano Ahmedi* & *AbuTahero Firuzſhaho*, in honoris ſignum veſtibus donatis, *Perſiam* deſignavit: at frater ipſorum alter *Sharfo'ddaula*, qui in *Caramania* fuerat, adventum eorum *Shirazum* præcurrens, ipſam occupavit. Anno trecenteſimo ſeptuageſimo tertio obiit *Mowaiado'ddaula* in *Georgiana*, morbo angina, reverſúſque eſt frater ipſius *Phacro'ddaula* ad regnum ſuum, qui cum *Samſámoddaula* concordiam coluit, adeò ut unâ quaſi manu omnia agerent. Eodem *Badus Cordus Hamidienſis Mauſelā* ingreſſus ipſam occupavit; cúmq; increviſſet ipſius potentia, animo concepit ſe *Bagdado* potiturum, & *Dailamenſes* inde pulſurum Metuens ergo ipſum *Samſamo'ddaula*, ac de illo ſollicitus, adeò ut nullæ alii rei animum intenderet , collectis copiis verſùs *Badum* profectus eſt; qui egreſſus ipſis occurrit, menſe *Safaro*, anno ſeptuageſimo quarto: is autem pugnæ exitus fuit, ut in fugam dato cum ſociis ſuis *Bado*, *Dailamenſes Mauſela* potirentur. Anno ſeptuageſimo ſeptimo *Sharfo'ddaula Abu'lPhawares Adado'd-*

Dyn. IX.

p. 321.

Dyn.IX. *daulæ* filius, ex *Ahwazo Waſetum* profectus eam occupavit; metuens ergo frater ipſius ad ipſum cum ſuorum præcipuis celoce vectus ſe contulit: quem ille obviam factum bono animo eſſe juſſit, at egreſſum prehendit, pergénſque † *Bagdadum* menſe *Ramadano*
p.322.
pervenit, fratrem ſuum *Samſamoddaulam* in poteſtate ſuâ habens, poſtquam *Erako* annos quatuor imperaſſet. Anno trecenteſimo ſeptuageſimo nono morbo correptus eſt, quo ingraveſcente, cùm dicerent illi, Imperio periculum eſt incolumi *Samſamoddaula*, quem ſi morte non affeceris, oculos ſaltem illi eruas, ipſum oculis privatum, unà cum fratre ſuo *AbuTahero* in arce quàdam in *Perſide* incarceratum detinuit. Eodem anno, initio *Jomadæ* poſterioris obiit Rex *Sharfo'ddaula Abu'lPhawares* * *Shirazil* filius *Adado'ddaulæ* aquâ intercute confectus. Imperavit in *Erako* annos duos & octo menſes: vixit annos viginti octo: rerum ſumma poſt eum penes fratrem ipſius *Bahao'ddaulam* ʿ*AbuNaſrum* fuit; filium verò ſuum *Abu* ʿ*Alim* in *Perſidem* gazis atque armis inſtructum, & cum magna *Turcarum* multitudine miſerat. Porro arcis, in qua erant *Samſamo'ddaula* & frater ipſius *Abu Taher* cuſtodes, audito mortuum eſſe *Sharfo'ddaulam*, ipſos dimiſerunt, unaque *Phuladum*, qui in *Shirazum* profecti ſunt. Ad *Samſamo'ddaulam* autem, qui cæcus erat, congregatis *Dailamenſium* multis, ipſe *Perſiam* occupans ei imperitavit. Ad *Abu Alim* verò *Sharfo'ddaulæ* filium mittens patruus ipſius *Bahaoddaula* animum ipſi mulſit ac promiſſis delinivit; at ad ſe accedenti manus injecit, & paulo poſt eum interfecit. Eodem anno *Abu Tdhaher Abrahim* & *Abu*
p.323.
Abdalla AlHoſain filii *Naſero'ddaulæ* filii *Hamdan* † *Mauſelam* occuparunt. Anno trecenteſimo octogeſimo *Badus* collectis *Cordis* verſus *Mauſelam* profectus eſt: contra quem egreſſi *Abu Tdhaher* & *AlHoſain* *Naſero'ddaulæ* filii cum eo prælium commiſerunt. *Badum* vero, cum ab equo in equum tranſilire cupiens decidiſſet, ſociique ejus ipſum reponere volentes non valerent, eoque relicto reverſi eſſent, quidam agnitum interfecit. Corpus ejus juxta palatium regium patibulo affixum eſt: at concitatus populus, Haud licere, dicentes, ita fieri viro qui religionis ſuæ hoſtibus bellum intulerat, ipſum detractum linteíſque involutum ſepelierunt; ac ſupra ipſum orarunt, magni in ipſum affectus indicia edentes. Interfecto *Bado Cordo*, *Abu Ali Ebn Merwan*, ipſius ex ſorore nepos, cum parte exercitus ad arcem

* al. Shirazic. vel Shirazb:g.

Cufæ,

Cuſæ, quæ juxta *Tigrim* ſita eſt, profectus ipſam occupavit: poſitiſque ibi caſtris arces ſigillatim aggreſſus eſt, donec quicquid avunculo ſuo fuerat occuparet; at brevi poſt temporis ſpatio interfectus eſt *Amedi*, à quodam nomine *Ebn Damna*, qui ipſum in veſtibulo præſtolatus cultro loco lethali percuſſit. *Miyapharekinam* poſt ipſũ occupavit frater ipſius *Momahedo'ddaula Ebn Merwan*. *Amedo* verò præfuit *Abdol' Barri*, vir regionis primarius, quem *Ebn Damna*, qui *Abu Alim* interfecerat, filia ejus in uxorem ductâ, ad convivium vocatum occidit; atque *Amedo* potitus, & inſtaurata regione ac conciliato ſibi *Momahedoddaula*, & induciis cum *Græcorum* Imperatore, & *Ægypti* Domino, aliiſque regibus factis, celebris evaſit. Anno trecenteſimo octogeſimo primo *Baháoddaula* manus *AlTayeo Ebn AlMoti* injecit, cumque † in ædes ipſius delatus ibique incarceratus eſſet, teſtes adhibuit illum ſe imperio abdicaſſe: ablatoque quicquid in Chalifæ palatio opum eſſet, dives evaſit. Fuit ſpatium Chalifatus *AlTayei* annorum ſeptemdecim & octo menſium, nihil ab eo, dum imperavit, authoritate ſua peractum eſt, quo dignoſci poſſet aliquid, unde de ipſius moribus conjectura ſumeretur. Anno trecenteſimo ſexageſimo nono obiit *Thabet* filius *Abrahimi*, filii * *Zahruni Harranenſis*, *Sabius*, *Bagdadi*, medicus peritus, proſperi ſucceſſus: de eo *Abul' Pharaj Ebn Abul'Haſan Ebn Scnan* hæc narrat. Cum ego una cum *Abrahimo Harranenſi* die quodam in ædibus *Abu Mohammedis Mohlabienſis* Vizieri eſſem, accedens *Abu Abdalla Ebno'lHejaj*, Poëta, *Harranenſi* brachium ad arteriarum pulſum explorandum præbuit; cui ille, Craſſo, inquit, uſus es victu, putoque te modum exceſſiſſe, adeo ut lac acidum cum carne vitulina comederis; reſpondente illo, Ita ſane fuit, atque una cum reliquis mirante, manum etiam extendit *Abu'l Abbas* Aſtrologus, cujus cũ pulſum contrectâſſet, Et tu, inquit, Domine mi modum exceſſiſti in frigidis ſumendis, ac puto te undecim malogranata comediſſe. Dixit *Abu'l Abbas* Aſtrologus, Hæc certè Prophetia eſt non ars medica: ac vehementius mirati ſunt, & ſermones ea de re commiſcuerunt. Ego etiam magis quam illi hoc ut inſolitum mirabar, cumque egreſſi eſſemus dixi illi, Domine mi *Abu'l Haſan*, Ars medica nobis cõmuniter nota, * ne quid me celes. Indica verò mihi, unde tibi indicium illud, lac acidũ fuiſſe cum carne vitulina, non vaccæ † aut tauri, atque unde argumentum malogranata

Dyn IX.

p. 324.

AlTayeus Chalifatu abdicatus.

* al. *Harunis*

Thabet Ebn Abrahim Medicus.

* al. cujus nihil mihi ignotum.

p. 325.

Dyn. IX. numero undecim fuiſſe: reſpondit, Hoc erat quod ſuggeſſit mihi
animus, elocutáque eſt lingua mea. Tum ego, Sane verum dixiſti,
oſtende ergo mihi thema natalitium tuum: cumque domum cum
ipſo veniſſem, inſpecta ejus geneſi, vidi partem celati in eodem Ho-
roſcopi gradu cũ *Jove* fuiſſe, & parte bonæ fortunæ; dixi ei, Chariſſi-
me Amice, Hoc loquitur, non tu, ac quoties in medicina rectè hujuſ-
modi aliquid conjectaris aut pronuntias hinc ejus cauſa & origo.

Sectio.

Ferunt, *Adado'ddaulam Phana Choſrawum Shahenſhah Bowaiæ* fi-
lium, cum de Scientia & Præceptoribus ſuis gloriari vellet, dicere
ſolitum, Præceptor meus in doctrina ſtellarum fixarum & locorum
eorum fuit *Abdo'r Rahman AlSuphi*, in reſolutione tabularum Aſtro-
nomicarum [vel Theorica planetarum] *AlShariph Ebno'l Aalam*,
Abdor'Rahman AlSufi Aſtronomus. in Grammatica *Abu Ali Perſa*. Fuit autem *Abdor'rahman Ebn O-
mar, Ebn Sahel AbulHoſain AlSuphi AlRazi*, vir excellens, ingenio
& acumine præſtans; ſunt è libris ipſius liber figurarum cœleſtium
picturis ornatus, liber Rhythmicus, & liber de projectione radiorum.
Obiit anno triceſimo ſeptuageſimo ſexto, cum natus eſſet annos o-
Ebno'l Aalam. ctoginta quinque. *Ebno'l Aalam* verò, cui nomen *Ali Ebno'lHoſain
Alida* fuit, nobilis, Aſtronomiæ & Theoriæ planetarum peritus, ſuo
tempore celebris & inſignis. In honore apud *Adado'ddaulam* fuit; eo
mortuo, cum ſub *Samſamo'ddaula* minori in gratia eſſet, retroque irent
p.326. res ejus, † ab illis ſe ſubducens vitam egit ſolitariam, ac peregrinati-
onem ſuſcepit menſibus anni trecenteſimi ſeptuageſimi quarti, &
inter redeundum è vivis exceſſit loco dicto *AlOſaila*. Hoc tempo-
AlTamimi Medicus. re inſignis erat numerus medicorum illuſtrium: è quibus *AlTamimi
AlMakdeſi* medicus, qui in *Ægypto* fuit anno trecenteſimo ſeptua-
geſimo. Solidam ſibi admodum in arte medica ſcientiam comparavit;
Summæ diligentiæ ac curæ fuit in compoſitione medicamentorum,
alteque ac profunde in hujus generis myſteria inquiſivit, in colloquiis
ſuis humanus, nemini niſi veritatis gratia contradicens. Ex illis eti-
Ali Ebno'l Abbas & *Abu Maher* ejus Præceptor. am *Ali Ebno'l Abbas* Magus, vir eximius, perfectè doctus, ortu *Per-
ſa*: ſtudiis operam dedit apud Doctorem *Perſam* nomine *Abu Maher*,
ipſeque ſtuduit & diligentiam adhibuit. In gratiam Regis *Adado'ddaulæ*
filii

filii *Bowaiæ* librum ſuum *Al Maleci*, i.e. Regium, appellatum, compoſuit: Dyn. IX. liber eſt inſignis & ſyntagma egregium, cui eo tempore animum applicuerunt homines; ipſumque ſedulo triverunt, donec prodiret Canon *Avicennæ*, quem amplexi librum *AlMaleci* aliquantulum neglectui habuerunt. Eſt autem *Al Maleci*, quod praxin ſpectat, potior; *Canon*, quod ſcientiam, ſolidior. Ex eorum numero etiam *Nadhiſo'lnaſs Græcus*, Medicus, libris è lingua *Græca* in *Arabicam* transferendis peritus; *Nadhiſo'l-naſs Medicus Græcus.* quod ad praxin medicam haud adeo felix, nec in curandis ægris proſperos habens ſucceſſus. Hinc mali ominis loco eum habuerunt, eiq; maledixerunt homines, cum ad ægrotantem accederet; adeo ut ipſe narraverit, cum *Adado'ddula* ipſum ad ducem quendam, ut eum à morbo † qui illi acciderat ſanaret, ubi p. 327. egreſſus fuerat, ducem, quodam cui confidere poſſet accerſito, ad *Adado'ddaulæ* Janitorem miſiſſe ſciſcitatum ab eo quomodo Rex erga ipſum affectus eſſet, rogatumq; ut ſi animo alienatum cerneret, copiam ipſi recedendi longiúſque ſe ſubducendi impetraret, perturbatus ſiquidē erat ob illud quod factum eſt, & percontato Janitore cauſam, Nihil, inquit, amplius novi, quàm quod accedens ad me *Nadhiſ* medicus, dixerit, Dominus Rex me ut te viſerem miſit. Profectus ergò Janitor hæc coram *Adado'ddaula* repetiit, qui ridens juſſit eum, certiorem ipſum facere de benigno Regis erga eum affectu; miſſaque ad eum veſte ſplendida, pacatus eſt ipſi animus. Ex iis etiam *Abidalla Ebnol' Haſan Abu'l Kaſem* appellatus *Golam Zohal*, [i.e. *Abidalla Ebno'l Haſan* Aſtrologus. *Saturni* puer] Aſtrologus, *Bagdadi* incola, inter Calculatorum & Aſtrologorum qui probationibus & demonſtrationibus nituntur præſtantiſſimus, magnæque in iis quibus hoc in genere animum applicuit peritiæ. Fertur die quodam cum apud *Abu Solimanem* Dialecticum conveniſſent è principibus eorum qui ſcientiarum antiquiorum periti erant multi, & de rebus variis diſquirere cœpiſſent, de Aſtrologia diſputatum, dictúmque eſſe eam è ſcientiis, quæ nihil proſunt, atque incerta eſſe ejus effecta. Cumque prolixi ea de re ſermones habiti eſſent, dicente quodam, Facite dictorum compendium, & paucis ad quæſitum reſpondete, num vera ſint Aſtrologorum ſcita? reſpondit *Golam Zohal*, in utramque partem hac de re valebit reſponſum. Dicentibus, Quare? explica ſententiam tuam: Veritas, inquit, & falſitas ejus dependent ab impreſſionibus cœleſtibus. p. 328

† i. e.

Dyn. IX. p. 328. † Eſt enim cum ita comparatum ſit cœli Schema, ut nihil omnino veri inde ſit, etſi in minutiſſimas ejus partes penetretur, & in omnia profundè inquiratur; ac abeunte Schemate iſto, venit tempus in quo nihil omnino falſum deprehendatur, etiamſi levibus nitantur indiciis: deinde alias mutatur hoc ſchema, adeo ut multa vera deprehendantur, in multis erretur; cumque ita res comparata ſit, nihil certo affirmari poteſt de veritate & certitudine [hujus ſcientiæ.] Reſpondit *Abu Soliman* Dialecticus, Hoc optimum eſt, quod in hoc genere dici poteſt. Fuit & ex illis *Meſcawaih Abu Ali AlChazen*, i. e. *Theſaurarius*, è *Perſarum* præſtantium & illuſtrium præcipuis, qui feliciter literarum humaniorum, & ſcientiarum antiquarum ſtudia conjunxit. Regi *Adado'ddaulæ Bowaïdæ* ærarii præfectus cui fidẽ adhibuit, quéq; carum habuit. Multi ſunt illi [in variis] ſcientiarum [generibus] libri, nec non diſputationes, & diſcurſus. Inquit *Abu Ali Ebn Sina* in libro quodam ſuo, cujuſdam quæſtionis mentionem faciens, Hac de quæſtione *Abu Alim Meſcawaih* interrogavi, qui cum eam ſibi ſæpius repeti juberet, (difficulter enim rerũ intelligentiam comprehendebat) ipſũ reliqui: nec eam omnino intellexit. Diu vixit, adeo ut ferè ad annũ quadringenteſimum viceſimum [*Hejræ*] pertingeret. Fertur cum *Adado'ddaula Bagdadum* veniſſet narratumque ei eſſet de *Abu Fadlo Jaafaro AlMoctafii-Billa* filio, eſſe ipſum è Chalifarum ſtirpe, virum autem egregium, magnæ dignitatis, variis ſcientiarum ab antiquis acceptarum generibus excultum, quiq; eas accuratiſſimè perſpectas haberet, magno ipſius deſiderio eum flagrâſſe, atq; ipſum accerſitum clam miſiſſe: qui † illum non ſine metu convenit cothurnis & ſindone indutus; ubi autem in ædes ipſius pervenit, loco vacuo depoſita ſindone conſedit. *Adado'ddaula* autem, ubi ſolus factus eſſet, illum accerſivit, atque ubi ipſum vidiſſet, diu coram eo ſtetit, & honore affecit, ſoluſque cum eo manſit, rogans ſpeciatim de ſcientia Aſtrologiæ judiciariæ, & rerum futurarum prædictionibus; quo in genere narravit illi quæ ad admirationem ipſum redigerent, ac propediem eventu comprobanda eſſent. Obiit *Jaafar* iſte anno trecenteſimo ſeptuageſimo ſeptimo. Porro ex numero Doctorum quibus familiarius uſus eſt *Sharfo'ddaula Adado'ddaulæ* filius, fuit *Ahmed Ebn Mohammed AlSaganius Abu Hamed*, qui Geometriæ & Aſtronomiæ ſcientia excelluit. *Bagdadi* inſtrumenta obſervationibus faciendis

Meſcawaih Abu Ali.

Abu Fadl Jaafar Aſtrologus.

p. 329.

Ahmed Ebn Mohammed AlSaghani.

endis ſumma cum accuratione confecit. Cumque *Sharfo'ddaula* extru-
cto obſervatorio, quod in angulo horti arcis regiæ eſt, juſſerat ob-
ſervari planetas ſeptem, ei rei operam navavit cum **Waijano Cuhenſi*, *al. *Waibio.*
factiſque obſervationibus duo ſcripſit compendia, in quibus obſer-
vationum rationem deſcripſit, quarum ipſe oculatus teſtis fuit; ma-
nuque ſua, ubi de vero ingreſſu Solis in duo ſigna loquitur, ſcri-
pſit, *Ahmed Ebn Mohammed* Dialecticus *Saganius*. Obiit *Ahmed* * al. *Waibi-*
iſte anno trecenteſimo ſeptuageſimo nono, *Bagdadi*: * *Waijan* vero *us.*
Ebn Waſhan Abu Sahel Cuhenſis Geometriæ & Aſtronomiæ egre- *Waijan Cu-*
giè peritus erat, atque in iis ultimam attigit metam. Solis in duo *henſis*, Ma-
ſigna *Cancri* & *Libræ* ingreſſum obſervavit anno † *Alexandri* thematicus
milleſimo ducenteſimo, nonageſimo nono. Ex doctis qui binis his p. 330.
obſervationibus interfuerunt, fuit *Ibrahim Ebn Helal Ebn Ibrahim* *Ibrahim*
*Ebn *Zahrun*, *Sabius*, author Epiſtolarum. Majores ipſius *Harrano* *Ebn Helal.*
oriundi erant, ipſe *Bagdadi* educatus, ibique literis inſtitutus. Utro- *al. *Harun.*
que genere, tam carmina quam proſam ſcribendi, excelluit: ma-
gna etiam ei in Mathematicis peritia, peculiariter in Geometria &
Aſtronomia, in quibus libri ſunt ab ipſo conſcripti. Epiſtolæ ejus
in unum volumen compactæ ſunt. Regibus *Erakenſibus Bowaiadis*
inſerviens varias temporis viciſſitudines expertus eſt, alias ad hono-
res evectus, alias depreſſus; alias in dignitate collocatus, alias de gra-
du dejectus; alias carcere incluſus, alias libertate gaudens. Obiit anno
trecenteſimo octogeſimo quarto. Inquit *Abu Hiyan Tauhidius*,
Intra annum trecenteſimum ſeptuageſimum tertium, rogavit me Vi-
zierus *Samſamo'ddaulæ* [quid ſentirem] de *Zeido Ebn Raphaa*; *Zeid Ebn*
Audio, inquit, continuè de *Zeido Ebn Raphaa*, quod intellectum *Raphaa.*
meum ſuperat, & ſectæ eum eſſe quam non habeo perſpectam: nun-
ciatum autem eſt mihi te ipſum frequentare, unaque cum eo conſi-
dere, ac multum cum eo eſſe; qui autem diu cum aliquo converſa-
tus fuerit, poteſt abditos animi ejus ſenſus dignoſcere. Reſpondi, O
Viziere, Acumen illi eximium eſt, & ingenium igneum. At, inquit,
hoc cum ita ſit, quamnam amplectitur ſectam? Reſpondi, Nullius
ſe profitetur; Verùm diu *Baſoræ* ſubſtitit, ubi quoſdam reperit in va-
riis ſcientiarum generibus doctos, quibus ſe adjunxit, atque operam
collocavit. Cœtus iſte ſocietatem inter ſe conflantes, ac ſincera con-
juncti amicitia, in ſanctitatis, puritatis, ac ſinceritatis ſtudio coa-

Dyn.IX luerunt, atque inter ſe ſectam conſtituerunt, † qua viam ad conſequen-
p. 331. dam Dei benevolentiam propinquam ſe reddidiſſe autumant, dicentes religionem [Iſlamiticam] pollutam eſſe, & mixtam erroribus, nec ablui ac mundari poſſe niſi Philoſophiæ ope; aſſerentes ubi conjunctæ fuerint Philoſophia *Græcanica*, & religio *Arabica*, tum demum conſecuturā perfectionem. Compoſuerunt autem quinquaginta Epiſtolas de quinquaginta ſcientiæ generibus, & quinquageſimam primam, quæ ſpecierum in prioribus ſectionibus tractatarū compendium & epitomen continet. Has Epiſtolas *Echwano'ſſapha*, ſeu, fratrum ſincerorum appellarunt, nominibus ſuis celatis, eaſque apud Bibliopolas diſperſas in hominum manus dederunt; refertas verbis ad fidem ſpectantibus, & ſimilitudinibus è lege petitis, & dictionibus implexis modiſque fucatis; ſuntque ex omni genere petitæ, ita ut nec ſatient nec ſufficiant: ſuntque in iis fictiones & alluſiones, variaq; hinc inde conſarcinata & conglutinata. Crocitarunt, non cantârunt; Cecinerunt, at non modulati ſunt: texuerunt, at tenui filo; Pexuerunt, & criſparunt. In ſumma, diſcurſus ſunt qui affectum quidem moveant, ſed ad metam neutiquam pertingant, nec probationes & argumenta manifeſta adhibeant. Cumque authores nomina ſua celaverint, in diverſas itum eſt ſententias de earum compilatore, ſingulis conjecturas & opiniones ſuas ſecutis; dicentibúſque aliis, Sermones eas eſſe cujuſdam ex Antiſtitibus *Aliadis*; aliis, Compoſitas eas olim à Scholaſtico quodam *Mo'tazelio*.

Epiſtolæ *Ecwano'ſſapha.*

p. 332. † *AlKader Ebn Iſaac Ebno'l Moktader*; cum in *AlTayeum* manus injeciſſent, recenſente *Bahao'ddaula* illos qui Chalifatui idonei eſſent, conſenſerunt in *AlKaderum-billa Abu'l Abbas Ahmed Ebn Iſaac Ebno'l Moktader*; qui in *Batiha* fuit, cumque ad eum pervenirent nuntii, occupatus narrando ſomnio, ea nocte ſibi viſo, quod Chalifatum ei portendit. Inauguratus eſt die undecimo menſis *Ramadani*, anno trecenteſimo octogeſimo primo. Eo anno *Saado'ddaula* filius *Saifo'ddaula Ebn Hamdan*, *Halebi* Dominus, dolore colico mortuus eſt; ſucceſſore conſtituto filio ſuo *Abu'l Phadayel*, de quo *Luluo* reliquiſque aſſeclis ſuis mandata dederat. Anno trecenteſimo octogeſimo ſecundo *Græcorum* Imperator in *Armenia* caſtris poſitis, *Chalatum*, *Malazcerdam*, & *Arjiſhum* obſedit. Cumque metu ejus deficerent hominum animi, inducias cum eo fecit *Abu*

AlKader Chaliſa.

Ali AlHaſan Ebn Merwan ad annos viginti; reverſuſque eſt Imperator. Anno trecenteſimo octogeſimo ſexto obiit in urbe *Belbis Al-Aziz Aliada Ægypti* Dominus, annos quadraginta duos & octo mẽſes natus: ſucceſſitq; illi filius ipſius *Abu-Ali AlManſur*, qui *AlHacẽ beamrilla* cognominatus eſt. Condonandis culpis admodũ delectatus fuit *Al Aziz*. Lenitatis ipſius exemplũ eſt, quod cum in *Ægypto* Poëta quidã Satyris ſcribendis deditus *Jacobum* * *Calmaſi* filiũ Vizierũ, & *Abunaſrũ* Archigrãmateũ carmine mordaci proſcidiſſet, hæc ſcribens, Dyn. IX. * al. *Calaſi.* p. 333.

†*Dic* Abunaſro *Scribæ palatii, qui hujus imperii diſſolutionẽ molitur,*
Solve nodos regni Viziero, ab eo gratiã optimam, & laudẽ conſequeris.
Da & cohibe, nec quemquã metuas: Dominus palatii non eſt in palatio;
Nec ſcit quid ſecum fiat, nec ſi ſciret, ſcire vellet.

Et conqueſtus eſſet de eo Vizierus ad *AlAzizum*, carmenque illi recitâſſet, reſpondit, In hoc dicterio particeps tecum ſum, tu autem in venia illi concedenda mecum participes. Anno trecenteſimo octogeſimo ſeptimo obiit *Al Amir Noah Ebn Manſur, Bocharæ* Dominus, cui in imperio ſucceſſit filius ipſius *Manſur*. Eodem mortuus eſt *Sabegtegin*, cui in regno ſucceſſit *Iſmael*, ad quem mittens, cum *Gaznæ* eſſet, frater ipſius *Yamino'ddaula Mahmud Niſaburo*, ipſi ſignificavit ideo patrem ipſius eum ſucceſſorem conſtituiſſe quod ipſe longius abeſſet, convenire verò ut natu major præponeretur: cui cum nihil reſponderet, ad ipſum profectus prælio aggreſſum cepit; deinde verò ad dignitatem evexit, & regni ſocium fecit. Eodem mortuus eſt *Phacro'ddaula Ebn Rocno'ddaula Ebn Bowaia*, cui in regno ſucceſſit filius ipſius *Maj'do'ddaula Abu Taleb Ruſtam* annos quatuor natus: omnia ad matrem ipſius in regno adminiſtrando deferebantur, atque ab ejus nutu pendebant. Eodem obiit *Mamun Ebn Mohammed Chowarezmi* Dominus; cui ſucceſſit in imperio filius ipſius *Ali*. Anno quadringenteſimo primo *Karwaſh Ebno'lMokallad*, filiorum *Okail* Princeps, in concionibus commemoravit *AlHacemum Aliadam Ægypti* Dominum per univerſas ditiones ſuas, viz: *Mauſelam* † & *Enbarum*, & *Madayenum* p. 334.
& *Cupham*, reliquáſque. Anno quadringenteſimo tertio interfectus eſt *Shemſolmaáli Kabus Ebn Waſhamcir*: cauſa illi cædis, quod etſi virtutibus & rebus præclarè geſtis excelleret, diſciplina tamen rigidiore uteretur, in puniendis delictis ſeverus, raro culpas condonans,

Dyn. IX. & ob peccata leviora morte plectens, adeo ut ſuos ipſius tæderet. Ædes ergo in quibus fuit adeuntes, ad ſeceſſum tenuioribus veſtibus ingreſſum, amiculo quo tectus erat ſpoliarunt, rigente tum hyeme; exclamantique, Date vel equi ſtratum, abnuerunt, quo factum eſt ut frigoris vehementia periret. Ditionibus ipſius præfectus eſt filius ipſius *Manujahar, Maleco'l Maáli* cognominatus. *Kabus* autem literis humanioribus egregiè inſtructus fuit, multæque ſcientiæ. Sunt illi Epiſtolæ & Carmina præclara. Aſtronomiam etiam, aliáſque ſcientias callebat. Eodem etiam obiit *Bahao'ddaula Ebn Adado'ddaula, Ebn Bowaia*, qui tum temporis in *Erako* imperabat. Imperium poſt ipſum obtinuit filius ipſius *Sultano'ddaula Abuſhajaius.* Anno quadringenteſimo ſeptimo, interfectus eſt *Chowarezmi Rex Abu'l Abbas Mamun*, & *Chowarezmi* regnum obtinuit *Tamino'ddaula.* Anno quadringenteſimo octavo egreſſi *Turcæ* è *Sina* cum magna hominum multitudine, adeo ut plura illis eſſent quam trecenties mille tentoria, regionibus quibuſdam occupatis ſpolia & captivos ceperunt; jamque octo dierum itinere à *Balaſaguno* aberant: at audito * quantæ *Togano Chano* copiæ eſſent, reverſi ſunt in patriam ſuam. Ille verò eos tribus circiter menſibus inſecutus eſt, donec ipſos aſſequeretur, † ſecuros jam factos ob itineris longitudinem, adorſuſque ultra ducenta hominum millia occidit, jumentorumque & vaſum, ex auro, & argento opereque Sinenſi, copiam, nemini antea viſam, cepit. Anno quadringenteſimo undecimo potens evaſit *Abu Ali Moſhrefo'ddaula* filius *Bahao'ddaulæ*: deinde *Erako* potitus eo amovit fratrem ſuum *Sultano'ddaulam.* Eodem deſideratus eſt *Al Hacem Ebno'l Aziz, Ebnol Moezz Aliada*, *Ægypti* Dominus, nec quid eo factum fuerit notum fuit. Fertur ipſum egreſſum ut noctu, pro more & conſuetudine ſua, [urbem] circumiret, mane juxta ſepulchrum *Al Kophái* factum, verſus orientalem *Holwani* partem profectum eſſe, cum duobus pediſſequis, quos remiſit; illique reverſi narrarunt ſe ipſum apud fontem reliquiſſe: manſerunt itaque homines toto die negotiis ſuis intenti, reditum ipſius expectantes; at tardante illo, profecti è domeſticis ipſius *Aſphanum* uſque, & montē ingreſſi, aſinū, quo vectus fuerat, viderūt, pedibus anterioribus gladio præciſis, ſellâ autem & fræno inſtructum: veſtigia ergo indagati delati ſunt ad piſcinam, ubi veſtes ipſius repererunt, quæ ſeptem tunicæ

* al. *Togan Chanum* copias colligere.

† p. 335.

cæ laneæ erant, ſicut fuerant connexas, nec ab invicem divulſas, Dyn.IX. atque in ipſis cultrorum notas; reverſique ſunt de cæde ipſius nulli dubitantes. Annos natus erat triginta ſeptem, imperavit viginti quinque. Munificus erat, ſed cruentus; moribus miris. Juſſit maledictis inceſſi ſocios [*Mohammedis,*] eâque de re in omnes ditiones ſuas ſcripſit; deinde † aliquanto pòſt, ut illis maledicere deſiſterent. p. 336. Eccleſiam Reſurrectionis *Hieroſolymis* diruit, deinde reſtauravit. Tributarios adegit, ut vel religionem *Mohammedanam* amplecterentur, vel in patriam ſuam ſe reciperent, vel veſtibus, formæ ab aliis diverſæ, induerentur: quo factum eſt, ut multi eorum religioni illi nomen darent. Poſtea, occurrente ex ipſis quodam, dicentéque, Cupio ad religionem meam reverti, ipſi permiſit. Mulieres domibus ſuis progredi vetuit, & ſiquæ prodirent, morte mulctavit; cúmque conquererentur illæ, quibus nemo eſſet qui negotia ipſarum curarent, juſſit homines omnia quæ in foro vendi ſolebant vicatim circumferre, eáque mulieribus divendere; vendentes autem, ut quid, cochlearis inſtar manubrio longo, ſecum haberent, quo mulieri pone oſtium ſtanti porrigerent, quod emere cuperet: quod ſi ipſi placeret, pretio cochleari impoſito, illud auferret, ita ut ipſam non conſpicerent; unde magna ad homines rediit moleſtia.

Deſiderato autem *AlHacemo*, Chalifa creatus eſt filius ipſius *Abu'lHaſan Ali*, adhuc puer, & *AlDhaher-leezaz-dinilla* cognominatus eſt. *AlDhaher* Chalifa *Ægypti.* Res autem adminiſtravit *Setto'lMolci*, *Hacemi* ſoror, arbitrio ſuo, quam reveritis hominibus, bene ſe omnia habuerunt: ea, cùm poſt *AlHacemum* quatuor annos vixiſſet, mortua eſt. Anno quadringenteſimo decimo quarto *Aláo'ddaula AbuJaafar Ebn Cacawaih Hamdano* occupato ei imperavit. Eodem obiit *Ali Ebn Helal*, appellatus *Ebno'l Bowab*, Scriba eximius, calligraphiæ laude inſignis. Anno decimo quinto obiit Rex *Soltano'ddaula* † *Shirazi*, p. 337. ſuccedente ipſi in regno filio *Abu Calijaro*. Anno quadringenteſimo decimo ſexto obiit Rex *Sharfo'ddaula Abu Ali Ebn Bahao'ddaula*, atque *Bagdadi* habitæ ſunt conciones nomine fratris ipſius *AbuDhaheri Jalalo'ddaulæ*. Eodem occupavit *Naſiro'ddaula Ebn Merwan Diar Becri* Dominus urbem *Roham*, quæ penes quendam è *Bani Nomair* [*Nomairidis*] erat, cui nomen *Atir*, virum nequam & ſtultum. Scribentibus ergo *Rohenſibus* ſe urbem ei tradituros, quen-

Dyn. IX. dam nomine *Zengum*, ipſius nomine *Amedi* præfectum, miſit, qui
eâ acceptâ *Atturum* occidit. Anno quadringenteſimo viceſimo bel-
*al. *Ar-trenſes.* lo aggreſſus eſt *Yamino'ddaula Turcas Gazzenſes Arſelan Ebn Salju-ki* ſocios, qui in *Choraſano* ſpolia & rapinas exercuerunt. Miſit ergo
ille exercitum, qui illos ceperunt, atque *Choraſano* expulerunt: at
profecti ex ipſis quot bis mille tentoria caperent, *Aſphahanum* per-
venerunt. *Togru'l Beg* verò & *David*, & frater ipſorum *Biga*, filii
Michaelis Ebn Seljuk, *Ebn Yakak*, in *Ma VVara'l Nahro* (i e. regione
*al. *Arrenſibus.* transfluviali) erant. Quidam autem è **Gazzenſibus*, qui in *Choraſano*
fuerant, in *Aderbigianum* pervenientes *Maragum* adiere, eámque
ingreſſi, templum incenderunt, magnámque plebis ejus, & *Cordorum*
Hadhbanienſium ſtragem ediderunt: deinde alii eorum *Raiam* petie-
runt, alii *Hamdanum*, quam & occupârunt. Eodem occupârunt
etiam *Gazzenſes Mauſelam*, cujus incolæ in eos impetum fecerunt.
p. 338. Anno † quadringenteſimo viceſimo primo, obiit *Yamino'ddaula*
Mahmud Ebn Sebegtegini, ſuccedente ipſi filio *Mohammede:* quem de-
inde imperio amovit frater ipſius *Maſud*, & loco ejus regnavit.
Anno quadringenteſimo viceſimo ſecundo, menſe *Du'lHajja*, obiit
Al Emam Al Kader-Billa; cujus ætas octoginta ſex annorum & de-
cem menſium fuit, Chalifatus quadraginta unius. Chalifatui
ante ipſius imperium inhiârunt *Dailamenſes* & *Turcæ*: at cùm ille præ-
ficeretur, ipſius reverentiam hominum cordibus indidit Deus, adeò
ut omnimodum illi obſequium præſtarent. Mitis fuit, munificus,
religioſus; ædibus ſuis egreſſus plebis habitu, ſepulchra piorum viſe-
bat, e.g. ſepulchrum *Al Maarufi*, aliorúmque.

Sectio.

Anno trecenteſimo quadrageſimo octavo in *Erakum* tranſiit *Mo-*
Mohammed Al Buzjani *hammed Ebn Mohammed Ebn Yahya*, *Ebno'l Wapha Al Buzjani* è re-
Mathematicus. gione *Niſaburi*; apud quem literis operam dederunt homines,
fructúmque perceperunt. Multos compoſuit libros in ſcientiis A-
rithmeticis. Al Mageſtum [ſive ſyſtema Aſtronomicum] ſcripſit.
Diaphanti librum de Algebra interpretatus eſt. Anno trecenteſimo
nonageſimo octavo obiit *Abu Ali Iſa Ebn Zaraa* Chriſtianus *Jacobi-ta*, Dialecticus, *Bagdadi*; unus erat hic è Dialecticorum & Philoſo-
phorum

phorum principibus, & Interpretibus præſtantibus. Sunt illi libri celebres, & verſiones è lingua *Syriaca* in *Arabicam*. E Medicis etiam præcipuis in provinciis *Ægyptiacis* fuit *Manſur Ebn Mokaſher Abul-Phatah* † *Ægyptius*, Chriſtianus. Magno in honore fuit apud Principes, præcipuè diebus *Al Azizi*: cujus tempore adverſa aliquando valetudine uſus eſt, ut ad ipſum pervenire nequiret; cumque aliquantum à morbo convaleſceret, Literas ad ipſum ſcripſit *Al Aziz*, quibus ſic ipſum affatus eſt. In nomine Dei Miſericordis Miſeratoris, Medicum noſtrum ſalvum faciat Deus, ſalute Dei optima, & gratiam ſuam ipſi perficiat. Pervenit ad nos nuntium gratum de incolumitate & ſanitate, quam conceſſit Deus Medico; quæ apud nos æquivalet ſanitati, quam nobis ipſis conceſſit. Ille autem lapſum tibi remittat, & optimam quam tibi concedere ſolebat ſanitatem corporis, & animi alacritatem, & vitæ commoditatem reſtituat, pro ſumma ſua potentia. Poſt *Al Azizum* verò famulatus eſt etiam filio ipſius *Al Hacemo*. Accidit autem in pede *Al Hacemi* tumor diuturnus, à quo ſanari non poterat: & quamvis *Ebn Mokaſher*, aliique è medicis domeſticis mutuam operam ei curando navarent, nihil illud profecit, niſi ut tumor pejus ſe haberet. Adductus eſt ergo ad ipſum Chirurgus quidam *Judæus*, qui arte Chirurgica victum ſibi ſumma in obſcuritate paravit; ille perſpecto tumore medicamentum quoddam ſiccum appoſuit, quo illum diſſolvit, ipſumque intra triduum ſanavit: quam ob rem *Al Hacemus* ipſum mille aureis & veſte donavit, & *Al Hakirum Al Napheum* [i. pauperem utilem] cognominatum, in medicorum peculiarium numerum adſcivit. *Al Hacem* autem, cum *Ægypto* præfectus eſſet, & ſcientiæ ſtudio teneretur, audito de *Abu Ali* † *Ebno'l Haithem* Geometra *Baſorenſi*, varios ipſum libros in Geometria compoſuiſſe, eſſeque ipſum hoc in genere ſolidè ac multifariè eruditum, abditos ejus ſenſus perſpectos habens, deſiderio eum videndi affectus eſt: deinde cum narratum ei eſſet, illum dixiſſe, Si in *Ægypto* eſſet, aliquid ſe circa *Nilum* facturum, unde in omni ejus ſtatu, ſive cum creſceret, ſive decreſceret, commodum percipi poſſet, majori ejus ſtudio flagravit, miſſáque ad eum clam magna pecuniæ vi, ut ad ſe accederet pellexit. Ille ergo in *Ægyptum* contendit; quò cum perveniſſet, obviam ipſi prodiit *Al Hacem*, cúmque in pago quodam

Dyn. IX. *Manſur Ebn Mokaſher*, Medicus Chriſtianus. p. 339.

P 340. *Abu' Ali Baſorenſis* Geometra.

Dyn. IX. juxta portam *Alkaïra* ab *AlMoezzo* extructæ, qui *AlChandak* [i. e. foſſa] appellatur, cóveniſſēt, ibi eū ſiſti, atq; honorificè tractari juſſit: cúmque manſiſſet ibi, donec ſe refeciſſet, petiit ab eo ut illud perficeret quod de *Nilo* promiſerat. Profecta ergò eſt una cum eo operariorum turba, quorum opera uteretur in opere aliquo Geometrico quod in mentem illi venerat: at cum per totam regionis longitudinem pertranſiens, veſtigia animadvertiſſet populorum dudum è medio ſublatorum, qui olim eam incoluerant, ſummâ ea cum arte facta fuiſſe, & ſecundum optimas Geometriæ regulas, quæque in illis continerentur figuras cœleſtes & ſchemata Geometrica, formæq; admodum miræ picturas, certo percepit illud quod apud ſe ſtatuerat ejuſmodi eſſe quod fieri non poſſet, neque qui præceſſerunt ignoráſſe quicquam eorum quæ ipſe ſciret, & ſi fieri potuiſſet facturos fuiſſe; unde labaſcere illi [cœpit] animus, & intentio ejus ſe remittere. Cúmque perveniſſet ad locum appellatum *AlJanadel* ſupra
p. 341. urbem *Aſwan*, qui locus altus eſt è quo deſcendit *Nili* aqua, † eúmq; perſpexiſſet, perpendiſſet, & ab utroque latere probaſſet, vidiſſetque rem minimè cum inſtituto ſuo convenire, certo novit ſe fruſtra eſſe in eo quod promiſit, pudoreq; confuſus & attonitus rediens, apologiâ uſus eſt, quam acceptam habuit *AlHacem*, ei aſſenſum præbens. Deinde præfecit eum *AlHacem* curiæ cuidam, quod munus in ſe præ metu, non affectu, ſuſcepit: percepítque ſe in eo ſuſcipiendo peccâſſe ob magnam *AlHacemi* inconſtantiam, & quod morte homines multaret, nulla omnino de cauſa, vel ſaltem leviſſima, quam ipſe ſibi animo fingeret. Animo ergo ſecum volutavit *Abul Haſan Ebno'l Haithem* quomodo ſe eo liberaret, ac cum non aliam inveniret rationem, quam ut ſe inſanum & delirum ſimularet, huic ſe applicuit: quod cum divulgatum eſſet, facultatibus ejus manus injecerunt *AlHacem* ipſiúſque miniſtri, atque illius juſſu deſignatus eſt qui ipſi inſerviret, ac res ipſius curaret. Neque ita ſe habere deſtitit, donec moreretur *AlHacem*; paulo poſt illud ſanam mentem oſtendit, & ad priſtinum ſtatum rediit: manſit autem Dei cultui deditus, & ab aliis ſubductus, operam dans libris componendis & deſcribendis, & docendo: Literis autem ſibi conſtantibus, & correctiſſimè ſcribebat. Fertur illum intra anni ſpatium tres libros deſcribere ſolitum inter alia negotia ſua, viz: *Euclidem*, *Tractatus medios*, & *AlMageſtum*, quos & figuris

figuris ſuis ornabat; cúmque tranſcribere inciperet, adire ipſum ſolitum qui pro iis centum & quinquaginta aureos *Ægyptiacos* numeraret: fuitque hoc quaſi pretium definitum, ut non opus eſſet licitatione aut verborum iteratione; atque hinc ſibi ad annum iſtum victum parabat, neque ita ſe habere deſtitit, donec è vivis excederet † in urbe *AlKaïra* poſt annum quadringenteſimum triceſimum. Libri ab ipſo compoſiti multi ſunt & celebres. Dyn. IX. P. 342.

AlKayem Ebn'ol Kader. Mortuo *AlKadero-Billa*, denuo fides præſtita eſt filio ipſius *AlKayemo beamrilla*, anno quadringenteſimo viceſimo ſecundo. Fidem enim ei ut ſucceſſori præſtari juſſerat pater ipſius anno viceſimo primo. Eodem anno, viz. viceſimo ſecundo, occuparunt *Græci* urbem *Roham*, quæ in manu erat *Naſro'ddaulæ Ebn Merwan*. Eodem, exercitus *Soltani Ma'ſudi Ebn Mohammed Ebn Sebegtegin*, *Choraſani* Domini, in *Carmaniam* profecti ipſam occuparunt. Anno quadringenteſimo viceſimo quinto bellum acre erat inter *Nuro'ddaulam Dobaiſum*, & fratrem ipſius *Abukawamũ Thabetam*: deinde pacem inter ſe inierunt præſtitis mutuo juramentis. *Baſaſirius* verò, qui *Thabeto* auxilium tulerat, audito de pace inter ipſos facto, *Bagdadum* reverſus eſt. Erant autem illi è Principibus *Arabum* è *Bani Aſad* & *Chaphajah*. Eodem obiit *Romanus Græcorum* Imperator, cui ſucceſſit vir callidus quidam, qui è familia Regia non erat; ſed quem *Conſtantini* filia affectu proſecuta ipſi nupſerat. Anno quadringenteſimo viceſimo ſeptimo obiit *AlDhaher Leezaz dinilla* Chalifa *Aliadæ* in *Ægypto*, cui ſubditæ erant *Ægyptus* & *Syria*, quique in *Africa* in concionibus commemorabatur; ſuccedente filio ipſius *Abu Tamimo*, qui *AlMoſtanſer Billa* cognominatus eſt. Anno quadringenteſimo viceſimo nono *Rucno'ddin Abu Taleb Tugro'lBeg Mohammed Ebn Michael* † *Ebn Seljuk* urbem *Niſaburam* ingreſſus eam occupavit. Anno quadringenteſimo triceſimo Rex *Ma'ſud Gaznâ Belcham* perveniens *Seljukienſes* è *Choraſano* expulit. Eodem *Sabt Ebn Wathab Nomairenſis*, *Harrani* Dominus, in ſuggeſtis *AlEmam AlKayemum be-amrilla* memoravit, nec amplius *AlMoſtanſeri Billa Aliadæ Ægyptii* mentionem fecit. Anno quadringenteſimo triceſimo ſecundo * *Abuſentecin* Eunuchus *Belchenſis* cum ſervis quibuſdam Aulicis pactum iniit, qui Regem *Ma'ſudum* adorti in ipſum manus conjecerunt, & fratrem ipſius

AlKayem Chalifa.

Romanus Græcorum Imp. obiit.

AlMoſtanſer Chalifa Ægypti.

p. 343.

* al. *Anuſhtecin.*

Dyn.IX. *Mohammedem* in locum ipſius ſubſtitutum Imperatorem ſalutarunt.
Hic fratre ſuo Rege *Ma'ſudo* accerſito, Tibi, inquit, ob illud
quod mihi feciſti, paria rependam: (ipſum enim oculis privatum oc-
cæcaverat) perpende autem ubi manere velis, ut eo cum liberis &
*al. *Cabram* uxoribus tuis te mittam. Cumque caſtellum **Ceram* elegiſſet, eo ipſũ
miſit. Deinde *Ahmed Mohammedis* filius ad patrem ſuum ingreſſus,
ab eo ſigillum ſuum petiit, quo gazas quaſdam obſignaret; quod
cum ipſi tradidiſſet, ſervos ſuos cum eo ad caſtellum miſit, qui eo
cuſtodibus tradito dixerunt eſſe ſibi nuntium ad *Ma'ſudum* perferen-
dum, atq; ab ipſis ad eum perducti ipſũ interfecerunt. Cujus rei fama
cum ad *Maududum Ma'ſudi* filium perveniſſet, qui tum in *Choraſano*
erat, ille ſumma cum feſtinatione cum exercitibus ſuis *Gaznam* re-
diit: cumque jam acies inſtruxiſſent ipſe & patruus ipſius *Mohammed*,
*al. *Anuſb-tecino.* *Mohammedem* in fugam datum una cum filio *Ahmede* & * *Abuſenteci-*
no Eunucho *Belchenſi* prehendit, morteque mulctavit, cæſis etiam
p.344. *Soltan Tugro'lBeg, primus Turcarum Rex.* omnibus † patrui ſui liberis, & quotquot patri ſuo manus injiciendi
authores fuiſſent. Anno quadringenteſimo triceſimo tertio occu-
pavit *Soltan Tugro'l Beg Jorjanum* & *Tabreſtanum*. Eodem obiit
Michael Græcorum Imperator, cui in Imperio ſucceſſit ex fratre ne-
Michael Græc. Imp. pos, *Michael* etiam. Anno triceſimo quinto obiit Rex *Jalalo'd-*
daula Ebn Baháo'ddaula Ebn Adado'ddaula, Ebn Bowaia, Bagdadi;
regnavitque *Abu Calijar Ebn Sultano'ddaula, Ebn Bahao'ddaula.*
*forſ: *Abu Calijarum.* Anno triceſimo nono facta eſt pax inter Regem * *Calijarum* & *Sol-*
tanum Tugro'lBegum. Anno quadringenteſimo quadrageſimo obiit
Rex *Abu Calijar Bagdadi*, ſucceſſitque filius ipſius *Almelec Al Ra-*
him [i. Rex miſericors.] Anno quadrageſimo primo *Baſaſi-*
rius Anbáram occupavit, eámque ingreſſi ſunt ſocii ipſius.
Eodem mortuus eſt *Maudud Ebn Ma'ſud Ebn Mahmud Ebn Sebeg-*
tegin Gazna Dominus, & in regno ſucceſſit patruus ipſius *Abdo'l Ra-*
ſhid. Anno quadrageſimo ſecundo, occupavit *Soltan Togro'lBeg A-*
ſphahanum. Anno quadrageſimo ſexto idem *Adarbijanum* in pote-
ſtatem redegit. Anno quadrageſimo ſeptimo, idem *Bagdadum* per-
venit, ibique pro eo in ſuggeſtis oratum eſt. Anno quadringente-
ſimo quinquageſimo inſecutus eſt *Togro'lBeg Baſaſirii*, & *Dobaiſi*,
qui ſuos ſecum duxerant, veſtigia; irruenteſque in eos *Turcæ Ba-*
ſaſirium occiderunt, & in camelos quibus vehebantur mulieres
involantes

involantes omnes abduxerunt. *Baſaſirius* autem ſervus erat *Turca*, † è ſervis *Bahao'ddaula Ebn Adado'ddaulæ* denominationẽ ſortitus à * *Baſaſiro* urbe ſua. Anno quinquageſimo primo *Dobaiſus Ebn Mozid*, pace facta, ut obſequium *Togro'lBego* exhiberet accedens benigne exceptus eſt. Anno quinquageſimo quinto *Soltan Togro'lBeg*, *Bagdado* in regionem *AlJabal* [i. montanam] profectus, *Raiam* pervenit, ubi morbo correptus vitam finivit, annos tum natus ferè ſeptuaginta. Cum prolis expers nullum genuiſſet filium, ſucceſſit ei in regno *Olub Arſlan* filius *Davidis JagriBegi*, fratris *Soltani Togro'l-Begi*. Anno quinquageſimo octavo peperit puella juxta portam *Al-Azaj* [*Bagdadi*] puerum capite, collo & facie duplicibus, quatuor manibus, corpore uno. Anno ſexageſimo primo conflagravit Templum *Damaſcenum*, perieruntque ejus ornamenta, & quicquid in eo erat operis egregii demolitum eſt: cauſa incendii fuit quod orto inter Occidentales, qui a partibus *Ægyptiorum* erant, & Orientales bello, cum ignem in loca templo vicina injeciſſent, conflagrantibus illis, Templum etiam ignis invaſit. Anno quadringenteſimo ſexageſimo tertio profectus eſt *Romanus Græcorum* Imperator cognomento *Diogenes* (quod nomen Philoſophi cujuſdam fuit) cum centum hominum millibus; multiſque equis, & magnâ pompâ inſtructus *Malazcerdum* è ditionibus *Chalati* pervenit. *Olub Arſlan* autem, qui tunc in urbe † *Chunajo* è regione *Adarbijáni* fuit, in occurſum ipſi venit cum quindecim equitum millibus, cum non poſſet copias quod longius abeſſent colligere; ſummáque feſtinatione iter acceleravit. Cúmq; jam prope ab invicẽ abeſſent exercitus, ad *Romanũ* Imperatorẽ pacẽ petitũ miſit; cui ille, Haud, inquit, inducias tecum facturus ſum niſi *AlRaia* [urbe] mihi in manus tradita: quo commotus Rex, die *Veneris* poſt meridiem preces cum fletu fudit [ad Deum,] hominibus etiam fletu ejus ad flendum provocatis; quibus dixit, Cui in animo eſt redire, redeat, non eſt enim hic Rex qui jubeat & prohibeat. Abjectiſque arcu & ſagittis gladium & ſceptrum ferreum arripuit, manuque ſua equi ſui caudam adſtrinxit, idem etiam facientibus militibus ipſius. Veſtéſque albas indutus ſeque bonis odoribus condiens, Si occidar, inquit, erit hoc mihi involucrum: cum autem ipſo & *Græcis* mutuò congreſſis acriter dimicatum eſſet, in fugam verſi ſunt *Græci*, multis eorum cæſis, captúſque Imperator. Cepit

Dyn. IX.

P. 345.

* al. *Baſa* urbe.

Soltan Olub Arſlan.

P. 346.

Dyn. IX. pit eum ſervus quidam, cui nomen *Shadi*, qui cum ad ipſum unà cum Legato acceſſiſſet notum habuit; viſoque, deſcendens [equo,] reverentiam exhibuit, & ad Regem eum adduxit, qui manu ſua tres illi infligens plagas, Annon, inquit, ad te de induciis paciſcendis, miſi, tu autem abnuiſti? Cui ille, Omitte me increpare, & fac quid velis. Inquit Rex, Quid mihi facere voluiſti, ſi me cepiſſes? Reſpondente illo, Probroſum aliquid; Et quid, inquit, putas me tibi facturum? Reſpondit, Vel morte mulctaturum, vel me per ditiones tuas omnibus videndum ducturum, vel (quod longe abeſt ut ſperem) parſurum, accepto redemptionis pretio, & me tibi deputatum conſtituturum. † Atqui, inquit, non aliud ſtatui: ipſumque millies mille aureorū pretio liberavit, ea lege ut omnes qui penes ipſum eſſēt è *Moſlemiis* captivos dimitteret. Cumque de hoc inter eos conveniſſet, eum ſecum in ſolio ſuo ſedere fecit: deinde tentorium ei poſuit, & ad ipſum mille aureos miſit, quibus ſibi viaticum compararet. Multos etiam è Patriciis dimiſit, ipſúmque & eos veſtibus in honoris ſignum induit; miſſoq; cum eo exercitu, qui eum in loca ubi tutus eſſet, perducerent, ipſe eum Paraſangæ ſpatio deduxit. At cum ad *Græcos* de caſu iſto fama perveniſſet, *Michael* Imperium invadens regiones occupavit: *Romanus* verò, cum hoc, ubi ad caſtellum *Dakiæ* perveniſſet, ipſi nuntiatum eſſet, veſte laneâ induta vitam religioſam profeſſus eſt; & ad *Michaelem* mittens, ipſi quid cum *Soltano* pactus eſſet ſignificavit, collectiſque quæ penes ſe erant pecuniis, viz. ducentis mille aureis, eas ad *Soltanum* mittens, juravit ſe nihil amplius præſtare potuiſſe. Initio anni quadringenteſimi ſexageſimi quinti, *Olub Arſlan Mohammed Ebn David Jagri Beg* in regionem *Mawara'l Nahram* [i. transfluvialem] tendens, fluvium *Jihunem* ponte conjunxit, per quem trajecit, pluribus quam viginti diebus; cum conſtaret exercitus ipſius amplius quam ducentis equitum millibus. Adduxerunt autem ad ipſum milites ipſius arcis cujuſdam cuſtodem, cui nomen *Joſeph Chowarezmienſis*, quem cum prope ſolium ipſius ſtitiſſent, juſſit terræ infigi quatuor palos, quibus alligarentur partes ejus extremæ [ſc. manus & pedes.] Ille vero, Heus exolete, inquit, num mei ſimilis hujuſmodi morte afficietur?

p. 347. (margin, beside "ſtituturum. †")

p. 348. Iratus *Soltan*, arreptis arcu & ſagittis, ſervos † ipſum dimittere juſſit, dimiſſúmque ſagitta petiit; quæ cum ab eo aberraſſet, proſiliens

Joſeph ipſum petiit. *Soltan* verò è ſolio ſurgens inter deſcendendum titubavit, adeo ut in faciem procideret; cui genu incumbens *Joſeph* cultro, qui ſibi fuerat, ilia ipſi percuſſit: ſurgens autem *Soltan* in aliud ſe tentorium recepit; & *Joſephum* quidam è cubiculariis malleo capite percuſſum interfecit. *Soltan Olub Arſlan* igitur, cum vulneratus eſſet, imperium filio ſuo *Malecſhaho* legavit; Vizieri munere fungente *Nodhamol'Molco*. Anno quadringenteſimo ſexageſimo, die *Jovis*, decimo tertio *Shaabani*, obiit *AlKayem-be-Amrilla*. Hic cum ſe certo moriturum videret accerſitis populi principibus, Judice primario, & Viziero *Ebn Jahir*, teſtes ipſos adhibuit ſe nepotem ſuum *Abu'lKaſem Abdallam Ebn Mohammed Ebno'lKayem* ſucceſſorem deſignare. Fuit ætas *AlKayemi* annorum ſeptuaginta ſex & trium menſium, Chalifatus quadraginta quatuor & novem menſium. Dyn.IX.

Sectio.

His annis ſcientiarum veterum gloria claruit *Abu'lRihan Mohammed Ebn Ahmed AlBiruni* in variis Philoſophiæ *Græcorum* & *Indorum* generibus profundè eruditus, præcipuè in Mathematicis, de quibus libros inſignes compoſuit. *Indiæ* regiones ingreſſus, ibique multis annis commoratus, à ſapientibus eorum diſciplinas ipſorum edoctus eſt, ipſóſque *Græcorum* Philoſophandi rationem edocuit. Libri ab ipſo compoſiti multi ſunt, certæ ſolidæque admodum doctrinæ: † ſummatim non fuit inter ipſius ſimiles, vel eo tempore, vel ad hunc uſque diem quiſpiam ipſo in ſcientia Aſtronomica perſpicacior, nec qui ejus quà minima quà maxima magis perſpecta habuit. Claruit etiam ſcientiis Philoſophicis *Abu Ali AlHoſain Abdalla Ebn Sina* Doctorum princeps, qui hæc de ſe retulit. Pater, inquit, meus *Belchenſis* fuit, unde ſe in *Bocharam* tranſtulit diebus *Nuhi* [*Noæ*] *Ebn Manſur*, & villa *Harmatain* [dictâ] procuranda occupatus eſt: matrémque meam è villa, cui nomen *Aphſhana*, duxit, atque ibi ex ea nati ſumus ego & frater meus. Inde cum *Bocharam* migraſſemus, miſſus ſum ad præceptorem qui *AlKoranum* & literas humaniores doceret; nec ante decimum ætatis annum complevi, quam *AlKoranum* magnamque humanioris literaturæ partem perdidiceram, adeo ut [omnibus] admirationi eſſe. Deinde miſit me pater ad Olitori è quen-

AlBiruni Philoſophus & Mathematicus inſignis.

p. 349.

Ebn Sina [Avicenna.]

dam

Dyn. IX. dam, qui *Indorum* computandi rationem callebat, ut ab eo diſcerem.
* al. *Nab-lenſis*, ut & inf. Tum *Bocharam* pervenit *Abu Abdalla* * *Natelenſis*, qui Philoſophiam profitebatur, quem domi noſtræ hoſpitio excepit Pater meus, ſperans fore ut ab eo diſcerem. Logicæ ergo terminos apud eum legi, at de ſubtilitatibus ejus nihil ei notum fuit: deinde ipſe libros perlegere ſolus cœpi, commentaria conſulens; ſimiliter in libro *Euclidis*, cujus ab initio quinque aut ſex propoſitiones apud ipſum legi, deinde totius libri ſolutioni incubui. Tum cum ad *AlMageſtum* me transferrem, deſeruit me *Natelenſis*. Deinde artis Medicæ ſtudio fla-
p. 350. grans pervolvi libros † de ea compoſitos, & ægrotos inviſi: atque
* al: in libris non deſcriptæ. * innumeræ mihi curandi rationes ab experientia deſumptæ innotuerunt. Eram tunc temporis annorum ſedecim. Dein per ſeſquiannum libris legendis ſedulo incubui; ac quoties in aliqua quæſtione perplexus eſſem, aut medium Syllogiſmi terminum non invenirem, ad Templum me recepi, & ad omnium Creatorem preces ſupplex effudi, donec aperiretur mihi in eo quod abſtruſum ac difficile fuerat: noctuque domum meam reverſus, lucerna coram me poſita, legendo & ſcribendo operam dedi; & quandocunque invaſit me ſomnus, aut debilitatem aliquam ſenſi, acceptum vini poculum bibi donec ad me redirent vires; deinde ad legendum reverſus ſum. Quod ſi me occuparet vel leviſſimus ſomnus, de ipſis illis quæſtionibus ſomniabam adeo, ut multarum ex ipſis rationes mihi per inſomnia notæ factæ fuerint: nec ita facere deſtiti donec ſolidam Dialecticæ & Phyſices cognitionem acquiſiviſſem: Deinde ad Theologiam progreſſus, librum Metaphyſicorum perlegi, cujus tamen ſenſum non intellexi, nec perſpecta erat mihi Authoris intentio; adeo ut cum quadragies ipſum pervolviſſem, ac jam memoriter tenerem, nec tamen ipſum intelligerem, planè deſperans dixi, Fieri non poteſt ut intelligatur liber iſte. Ecce verò die quodam tempore pomeridiano, dum Bibliopolas viſerem, in manu inſtitoris cujuſdam liber fuit, quem venalem proclamans mihi obtulit. Ego verò, indignabundus
p. 351. ipſum rejeci, aiens nulli rei utilē eſſe iſtam ſcientiam. † Ille verò, Emas à me eum, inquit, vili enim pretio venit; tribus eum drachmis tibi vendam, & poſſeſſori pretio ejus opus eſt. Emi igitur. Erat autem liber *Abu Naſri AlPharabii* de ſcopo Metaphyſicorum; quem domum reverſus cum propere percurriſſem ſtatim libri ſenſus percepi,

utpote quem jam memoriâ tenerem: ob quod gaviſus aliquid in pauperes erogavi: Deoque Opt. Max. gratias egi. Cumque jam decimum octavum ætatis annum attigiſſem, omnes ſcientias iſtas abſolveram: erátque tunc temporis [rerum] ſcientia mihi magis in promptu, at nunc magis matura; alias eadem omnino eſt ſcientia, nec quicquam ei poſtea de novo acceſſit. Tum mortuo patre, mutatus eſt mihi rerum ſtatus, & *Soltani* ditionibus quibuſdam præfectus ſum; incubuitque mihi neceſſitas *Bochara* migrandi, atque inde me *Jorjanum* transferendi: ſtatueramque ad Principem *Kabuſum* accedere; at interea accidit ut caperetur *Kabus*, & carceri incluſus moreretur. Deinde *Daheſtanum* profectus, morbo gravi ibi laboravi. Reverſus in *Jorjanum* de rerum mearum ſtatu carmen compoſui, in quo verſus ille cujuſdam habetur; Dyn.IX

Cum grandior evaſiſſem, non fuit ulla regio mei capax:
Cumq; carè venirem, non erat qui me emere vellet.

Inquit *Abu Obaida AlJuzjani*, hucuſque pertingunt ea quæ de ſe narravit Doctor. Hic autem aliqua memorabo eorum quæ de rebus ipſius vidi, dum ejus conſortio uterer uſque ad † finem vitæ ipſius. P. 352. Inquit, Interea dum *Jorjani* commoraretur, librum primum Canonis compoſuit, & compendium *AlMageſti*, aliaque. Deinde *Raiam* profectus Dominæ ipſius ejuſque filio *Majdo'ddaulæ* operam collocavit: inde *Kazwinum* migravit, atque ex ea *Hamdanum*, ubi * *Codbanawaiæ* ſe miniſtrum præbuit, ac rerum illius curam ſuſtinuit; * al. *Carbanawaiæ.* deinde rogatus ut Vizieri munus ſuſciperet, eo functus eſt. Poſtea factum eſt ut tumultuarentur contra eum milites, qui cum ſibi ab eo metuerent in ædes ipſius irruentes in carcerem abduxerunt, omnibus quæ habuit ablatis; & Principem *Shemſo'ddaulam* ad necem illi inferendam ſollicitarunt: ille verò abnuens, ad illum regno pellendum propendit, illis placere ſtudens. At cum Doctor per quadraginta dies in amici cujuſdam ædibus delituiſſet, Princeps ipſum perquiſitum denuo Vizierum conſtituit. Mortuo verò *Shemſo'ddaula*, filioque ipſius inaugurato, cum ab eo peterent ut idem Vizieri munus obiret, recuſavit Doctor; ſeque *Abu Galebi* Pharmacopolæ domi abdens, ibi totam Phyſicam & Metaphyſicam, quæ in libris *AlShepha* habetur abſolvit, exceptis libris duobus de animalibus & plantis. Cumque ad *Alao'ddaulam* clam ſcripſiſſet, petens ut ſibi ad ipſum

Dyn. IX. accedere liceret, ob hoc ſuſpectui habitus eſt; atque hoc ipſius factum averſati ſedulo ipſum perquiſiverunt, cumque indicio inimici cujuſdam proditum cepiſſent, in caſtellum quod *Berdawan* appellatur perduxerunt, ubi Poëma compoſuit, in quo hæc habentur,

* Camel. *Introitus meus* * *extra dubium eſt ut vides,*
باليقين *Tota difficultas eſt quomodo exeam.*

p. 353. Ibi cum quatuor menſibus manſiſſet, eductum *Hamdanum* aſportarunt, † inde verò habitu *Suphi* evaſit, comitantibus me & fratre ipſius, & duobus famulis, donec *Aſphahanum* pervenimus; ubi in conſeſſu *Alao'ddaulæ* honorem & æſtimationem tali viro dignum conſecutus eſt. Ibi libros multos compoſuit. Inquit idem, Doctor iſte omnibus [corporis] facultatibus pollebat, at ea quæ Venerem ſpectat è potentiis concupiſcibilibus maximè prævalebat: cui multū indulſit, adeo ut temperamento ipſius noxam inferret. Mortis ipſi cauſa fuit dolor Colicus, qui cum ipſi accidiſſet, curam accelerare cupiens, octies eodem die clyſteribus uſus eſt, unde exulceratis inteſtinorum quibuſdam orta eſt excoriatio, acciditque ei Epilepſia, quæ colicam ſequi ſolet, eoque debilitatis redactus eſt, ut ſurgere nequiret: ſibi interim medicamenta adhibere non deſtitit, donec ambulando eſſet; neque tamen ſatis ſibi cavit; & cum variis curationis gratia medicamentis uteretur, haud prorſus à morbo convaluit, eo alias recrudeſcente, alias remittente. Deinde *Alao'ddaula Hamdanum* tendente, cum ſe ipſi in itinere comitem adjungeret eodem morbo denuo vexatus eſt, donec *Hamdanum* perveniret, agnitoque deficere ſibi vires, ut morbo pellendo non ſufficerent, remedia adhibere neglexit, dicens, Qui mei regimini præerat non eſt ultra regendo, nec jam proderunt medicamenta; cumque in hoc ſtatu per
* i.e obiit. aliquot dies manſiſſet * in Domini ſui viciniam migravit, atque *Hamdani* ſepultus eſt, annos natus quinquaginta octo: obiit autem anno quadringenteſimo viceſimo octavo. De eo dixit quidam:

Non profuit AlRaïſo *de ſapientia ipſius Medicina,*
Neque ipſius in ſyderum [*ſcientia*] *peritia:*
Non ſanavit ipſum [*liber ipſius*] AlShephà [*i. ſanitas,*]
Nec liberavit ipſum [*liber*] AlNajáto [*i. e. liberatio*]

Aiunt primum Sapientum, qui eo notatus eſt quod ſe Regum fa-

mulitio

mulitio addiceret, fuiſſe *Ariſtotelem*, cùm Philoſophi priores, e. g. *Pythagoras*, *Socrates*, & *Plato*, ab eo abſtinerent, neque ad Regum portas accederent; cujus rei indicium eſt, quòd cùm quidam è *Græcorum* Regibus locum, ubi ſedebat *Socrates*, pertranſiret, ipſéque appropinquanti non aſſurgeret, nec ſe loco moveret, vel ipſum reſpiceret, & accedens juvenis quidam pede eum percuteret, dicentiq;, Cur me percutis? reſponderet, Annon Regem vides, qui fit ut non ei aſſurgas? ac *Socrates*, Quomodo ſervo ſervi mei aſſurgam? Rex autem, animadverſâ lite, ipſum accerſens, adducto diceret, Quid eſt quod dixiſti? reſpondentique, Hoc dixi, me non aſſurrecturum ſervo ſervi mei; diceret, Egóne ſervus ſervi tui ſum? regereret, Maximè O Rex, te enim in ſervitutẽ redegit mundus, túq; ipſius ſervus es; Ego verò eum contemnens in ſervitutem redegi, mihique ſervum habeo, cùm tu ipſi ſervus ſis: Regéque, cùm quod dixerat ei arrideret, jubente aliquod in ipſum beneficium conferri, recuſaret. Dicitur etiam primum Philoſophorum, qui vino ac † veneri liberiùs indulſit, fuiſſe Doctorem primariũ *Abu Alim Ebn Sinam*; deinde avidè eum imitatos fuiſſe qui ſequuti ſunt, cùm hæc à lege Philoſophorum aliena ſint. Fertur Doctoris *Abu Alis* præceptorem in arte Medica fuiſſe *Abu Sahlum Al Maſihi* [i. e. Chriſtianum,] qui & Medicus inſignis fuit, & Dialecticus, veterum ſcientiarum callens, in regione *Choraſani* inclytus, cui Syſtema eſt, titulo *Miyah-Cetab*, [i. e. centum libri,] liber celebris. Obiit annos quadraginta natus.

Dyn. IX.

P. 355.

AbuSahl *Medicus Chriſtianus, Avicennæ præceptor.*

Sectio.

Anno quadringenteſimo triceſimo quinto, obiit *Abul Pharaj Abdalla Ebno'l Tiyeb Erakenſis*, Philoſophus inſignis, qui veterum libros & ſermones pervolverat, & explicandis libris antiquis operam dedit, tam in Dialecticâ quàm cæteris Philoſophiæ generibus ab *Ariſtotele* compoſitis, & in Medicina *Galeni* libris: in explicationibus ſuis prolixiori uſus eſt ſermone, dum docere, & [quæ explicaret] intellectu facilia reddere ſtuderet. Inquit *Al Kadi Al Acram* [i. e. honore digniſſimus,] *Jamalo'ddin Al Kophti*, Vidi quoſdam eorum qui hanc artem profiterentur, *Abu'l Pharajo Ebno'l Tiyeb* vitio vertiſſe prolixitatem. Cenſor iſte qui eum reprehendit *Judæus* fuit, intellectus an-

Abu'lPharaj *Med. & Philoſ.*

Dyn. IX. guſtioris, *Avicennæ* explicatione contentus. Ego verò, & quicunque libris componendis operam dederunt, haud aliud dicimus quàm *Abul-Pharajium Ebno'lTiyeb*, quæ ex his ſcientiis obliterata fuerant luci reſtituiſſe, quæ occulta erant perſpicua reddidiſſe. Diſcipuli ei multi fuerunt, qui dominium [in literis] obtinuerunt, aliòſque docuerunt. E quorum numero *AlMochtar Ebno'lHaſan Ebn Abdun*, appellatus † *Ebn Botlan*. Inquit *Ebn Botlan*, Doctor noſter *AbulPharajius Ebno'lTiyeb* viginti annos explicandis Metaphyſicis inſumſit, ac præ [nimio] in iis ſtudio morbum contraxit, quo animam exhalavit: unde indicium ſumas de ſummo illius ſtudio & diligentiâ, quodque ſcientiæ ſui ipſius gratia operam dederit. Fuit *Ebn Botlan* iſte Medicus *Chriſtianus Bagdadenſis*, facie deformi, miniméque decorâ, prout Deo viſum eſt. Scientiis autem à veteribus excultis excelluit, artiſq; Medicæ peritiam adeptus eſt. *Bagdado Mauſelam* & *Diyarbecrum* profectus eſt; deinde *Halebum* adiens, ibi ad tempus ſubſtitit: at cùm locum minimè probaret, inde in *Ægyptum* abiit; ubi cùm breve temporis ſpatium inſumſiſſet, cum *Ebn Redwano Ægyptio*, ejus temporis Philoſopho, congreſſus eſt, acciditque inter ipſos contentio è victoriæ inter diſputandum ſtudio orta. Ira ergo in *Ebn Redwanum* commotus ex *Ægypto* diſcedens *Antiochiam* pervenit, ibique ſedem fixit. Cúmque jam migrationis frequentis pertæſus, & indoctorum conſortium ægrè ferens, ſatius duceret ſe à turba ſubducere, in Monaſterium quoddam *Antiochienſe* ſe recipiens, Monachiſmum ſuſcepit, ſéque cultui divino mancipavit, donec vitam finiret anno quadringenteſimo quadrageſimo quarto. Ex inſignioribus *Ebn Botlani* operibus ſunt Liber de regimine ſanitatis in tabulas diſtinctus; & de iis quæ ſibi vendicant Medici Diatribe elegans; & Epiſtola de Emptione Servi. Cùm autem inter *Ebn Botlanum* & *Ebn Redwanum* acciderat quod accidit, ſcripſit ad ipſum *Ebn Botlan* Epiſtolam, † in qua ipſum convitiis proſcidit, ipſiúſque vitia recenſuit, & ignorantiam in ſcientiis veterum, quarum peritiam ſibi vendicavit, oſtendit; diſtincto opere in ſeptem ſectiones, quarum prima eſt, Quantum præſtet qui ab aliis vivâ voce didicit, ei qui ſolum libros legit. Secunda, Illius, qui quæſtionum [ſtatum] è libris hauſerit ſcientiâ imperfectâ, dubia ſcientiæ ipſius paria eſſe, & ſolutu difficilia. Tertia Facilius eſſe veritatem ſtabilire in intellectu, in quo non obfirmatæ fuerint

p. 356.

Ebn Botlan.

Ebn Redwan.

p. 357.

ſuerint abſurdæ [opiniones,] quam apud eum in cujus intellectu radices egerint. Quarta, Solere viros præſtantes, cùm veterum libros legunt, non de illorum fama detrahere[*ex conjectura,] cùm viderint circa quæſita eos aliàs aliud dicere, ac ſibi contrarios videri; ſed in indagatione & diſquiſitione perſiſtere. Quinta, De variis quæſtionibus, quæ à demonſtrationibus certis è veris principiis proceſſerint, ad quæ reſponſum petit methodo demonſtrativâ. Sexta, De conſideratione ejus quod inter convitiandũ dixerat [adverſarius,] inter cætera, Ego mille quæſtiones ipſi propoſui, ille mihi unicam. Septima, Excuſſio eorum quæ dixerat de puncto naturali, & deſignatio loci, in quo eſt anſa dubitandi de hac [ejus] appellatione. Epiſtolam autẽ concluſit his verbis, Certo ſciat voluptatẽ, quæ è verborum maſticatione percipitur, haud parem eſſe præfocationi reſpondendi; ac fore nobis locum, in quo reddenda ſit [factorũ] ratio, & conventum [ad] præmium, & pœnam [accipiendum,] in quo conqueſturi ſint Ægroti apud Creatorem ſuum & cum Medicis expoſtulaturi de erroribus qui ipſis perniciei cauſa fuerint: neque ipſos Doctori condonaturos, ſicut ego ipſi condonavi, quod me convitiis affecerit, neque ſilentio prætereituros, quæ fecit, ſicut ego prætereo, †quod de fama mea detraxerit. Certiſſimè autem ſciat illos ipſi occurſuros, *neq; pacatum iri niſi eo quod manifeſtè verum eſt. Deus nos & ipſum dirigat ad obſequium ipſi præſtandum, & ut ad ipſum accedamus, ei grata ſectando. Ipſe verò portio mea & optimus protector. Refert *Ebn Botlan* in Sectione quarta Epiſtolæ ſuæ hiſtoriam lepidam de *Ebn Redwano*, quæ hìc narratu digna eſt. Conveni, inquit, [aliquando] diſcipulum quendam Doctoris iſtius, (viz. Doctoris *Ebn Redwani*) ſpecie decorum, & in quo, ſi conjecturæ fides adhibenda, ingenii præſtantis ſigna apparerent, apud Principem *Abu Alim Ebn Jalalo'ddaula Ebn Adado'ddaula Phanachoſraw* cum febre quotidianâ, quæ ante quatriduum cœperat, affectus eſſet, quæ nec cum frigore accederet, & cum ſudore recederet: præbuerat autem ipſi Medicus iſte medicamentum catharticum, ac ſtatuerat poſtea ipſi ſanguinem venæ ſectione detrahere, pro more *Ægyptiorum*, qui venæ ſectionem demum adhibent poſt exhibitum Medicamentum, & ægrotanti placentulas comedendas præbere unà cum Julapio ſolent in febris acceſſionibus. Cúmque Medicum, ut de febris ratione certior fierem, percontarer, reſpondit ille, dialecto *Ægyptiaca*, Bene, Domine

Dyn. IX.

p. 358.

Dyn. IX. mi, Febris eſt quotidiana, compoſita ex ſanguine & flavâ bile, quæ poſt quatriduum recurrit; cumque medicamentum ei exhibuerimus, diſſolutus eſt ſanguis, manétque flava bilis, adhibituri autem ei ſumus phlebotomiam, ut à flava bili tuti ſimus, volente Deo. Receſſi ergo neſcius utrum magis mirarer, an quod febris quotidiana poſt quatriduum recurreret, cum ſignis continuæ; an quod ex humoribus
p. 359. compoſitis conſtaret; an Medicamentum, quod ſanguinem †craſſum diſſolveret, relictâ bile flavâ tenui. Hoc autem ab eo narratum non alii aſſimilare poſſum, quàm ei quod *Antiochiæ* audivi de Medico quodam *Græco*, cui cum ægroto quodam, qui febre tertianâ ſimplici laboraret, ob ſanitatem ei reſtituendam de certâ pecuniæ ſummâ convenerat. Ille ergo ei adminiſtrare cœpit, quod materiam incraſſaret, unde quæ tertiana ſimplex fuerat, ſemitertiana evaſit: quod cùm ægrè ferentes pellere ipſum vellent, ille, Certè, inquit, dimidium mercedis commerui, cùm dimidium morbi receſſerit; ratus ſcil. ex ſono nominis dimidium febris abiiſſe. Nec deſiit rogare quidnam antea fuerat? ac reſpondentibus illis, Tertiana; quid jam eſſet? dicentibúſque, Semitertiana; de injuriâ ſibi factâ conquerebatur, dicens, Quare ergo mihi dimidium ejus, quod accipere deberem, denegatis? Fertur *Ebn Redwanum* iſtum primò Aſtrologum fuiſſe, qui ad compita ſederet, atque [arte iſtâ] victum ſibi compararet, deinde in Arte Medicâ & Dialecticâ aliquid legiſſe: fuitque è Philoſophaſtris non verè doctis, neque ſpecie, neque habitu decorus; nihilominus multi in *Ægypto* ſtudioſorum ei ſe diſcipulos addixerunt, atque ab eo didicerunt, celebriſque evaſit, & libros compoſuit [hinc inde] corraſos, collectos, & congeſtos. Multa ei accepta retulerunt diſcipuli ipſius tam in cauſis Medicinalibus, quàm prolatis Dialecticis, quæ riſum moveant, ſi bonâ fide egerunt qui retulerunt. Non deſiit autem *Ebn Redwan* docendo operam dare, donec obiit intra annum quadringenteſimum ſexageſimum. Porro è Medicis inſignibus hiſce temporibus fuit Medicus quidam *Chriſtianus*, *Cotaiphat* appellatus, qui *Baſaſirio* operam collocavit; ob praxin celebris, ita ut †ſcientia ejus non prædicetur: honorem conſecutus eſt ob felicem in curandis ægrotis ſucceſſum.

Cotaiphat Medicus Chriſtianus. p. 360.

AlMoktadi Ebn Mohammed Ebno'lKayem. Mortuo *AlKayemo beamrilla*, in Chalifatu inauguratus eſt *Abdalla* filius *Mohammedis*

AlMoktadi Chaliſa.

hammedis filii *AlKayemi*, & cognominatus *AlMoktadi beamrilla*, Dyn. IX.
anno quadringenteſimo ſexageſimo ſeptimo. Non erat autem *AlKayemo* inter poſteros ipſius præter eum mas: ſiquidem *AlDachira Abu'lAbbas Mohammed AlKayemi* filius, vivente adhuc patre ſuo, mortuus eſt, nec alius ipſi præter eum fuit. *AlMoktadi* autem, tunc in utero matris ſuæ, ſex poſt mortem patris ſui *Mohammedis* menſibus natus eſt. Anno ſexageſimo octavo *Akſis Chowarezmienſis*, unus ex *Soltani Malecſhahi* exercitus imperatoribus, *Damaſcum* profectus, eam obſidione cinxit, unde tanta annonæ caritas fuit, ut menſura, quam *AlGeraram* vocant, pluſquam viginti aureis venderetur; urbem ergo ipſi ſecuritate pactâ dediderunt, atque in ea nominis *AlMoktadi* Chalifæ *Abbaſidæ* in concionibus facta eſt mentio: quod factum eſt, poſtquam *Aliadarum Ægyptiorum* nomina commemorata fuerant. Porro *Akſis* maximam *Syriæ* partem in poteſtatem redegit. Anno ſeptuageſimo quarto obiit *Nuro'ddaula Dobais Aſadienſis*, annos octoginta natus, quinquaginta ſeptem principatu functus, ob virtutem & beneficentiam celebratus. Quicquid penes ipſum fuerat, poſt ipſum adminiſtravit filius ipſius *Manſur*, cognomē *Bahao'ddaulæ* ſortitus, qui & optimè ſe geſſit. Hic cùm ad *Soltanum Malecſhahum* acceſſiſſet, confirmatum eſt ei imperium, veſte etiam in honoris ſignum à Chalifa donatus eſt. Deinde obiit anno ſeptuageſimo nono. *AlHellæ* verò, & *AlNilo*, & omnibus quæ ipſi fuerant, præfectus eſt filius ipſius † *Saifo'ddaula Sadaka*. Anno octogeſimo quinto P. 361.
interfectus eſt *Nodhamo'lMolc* Vizierus prope *Nahawandum*, à puero quodam *Dailamenſi* ex *AlBateniſtarum* ſecta; qui ſpecie aliquid petentis vel opem implorantis accedens, cultro, quem ſecum habuit, percuſſit, unde mortuus eſt. Functus autem fuerat *Nodhamo'lMolc Vizieri* munere apud *Soltanos* triginta annos, ultra tempus quo ei præfuit apud *Olub Arſlanum*, dum *Choraſani* principatum teneret tempore patrui ſui *Togro'lBegi*, antequam ad regnum promotus eſſet: annos natus fuit ſeptuaginta ſeptem. Cauſa cædis ipſius fuit, quòd cum *Othmano* filio *Jamalo'ddini* filii *Nodhamo'lMolci*, avus ipſius *Marwæ* præfecturam commiſiſſet, eóque miſiſſet *Soltan* miniſtrum quendam nomine *Kudanum*, ex ſervorum præcipuis, ei cum *Othmâno* de re aliquâ lis intercederet, eo incitavit ipſum juventus, & in avum ſuum confidentia; ut in illum manus injiciens, peſſimè

Cædes Nodhamo'lMolci Vizieri.

Dyn.IX. tractatum dimitteret. Ille ergo cùm ad *Soltanum* accedens opem imploraret, & [de injuria] quereretur, *Soltan*, miſſo ad *Nodhamo'lMolcum* nuncio, Si mecum, inquit, in regno conſors fueris, perge, penes te arbitrium eſt; ſin miniſter meus fueris, terminos ſubditis & miniſtris [præſcriptos] tenere decet. Filii verò tui terminos, eorum quæ ad ſubditos ſpectant, tranſgreſſi, hæc atque hæc facere auſi ſunt. Pervenientes ergo qui miſſi fuerunt ad *Nodhamo'lMolcum*, literas ipſi tradiderunt, quibus ille, Dicite, inquit, *Soltano*, ſi adhuc neſcieris me tibi conſortem in regno fuiſſe, at jam ſcias: neque enim imperium
p. 362. hoc aliter quàm curâ †& conſilio meo adeptus es. Annon meminiſti cùm interficeretur Pater tuus me rerum tuarum curam ſuſcepiſſe, & tam è tuis quàm aliis in te rebelles ſubegiſſe? Tu tunc temporis mihi nitebaris; at cùm jam tibi confirmatæ fuerint res, tibique obſecuti fuerint, & qui longius, & qui proprius abſunt, crimina in me conquiris, & calumniis contra me aurem præbes. Dicite illi, Tiaræ iſtius ſtabilimentum ab atramentario iſto pendere; atque eorum conſenſum omnium commodorum cauſam eſſe, at cùm occluſum fuerit hoc, perire & illam. Multúſq; fuit in hujuſmodi ſermonibus: deinde, A me, inquit, *Soltano*, quicquid vultis, reſpondete. Invaſit enim me præ increpatione, quæ ab ipſo mihi contigit, quod animos mihi fregit. Illi ergo abeuntes in hoc conſenſerunt, ut *Soltanum* celarent, quod factum fuerat; eique dixerunt quæ innuerent illum ſe Regi ſubmittere, & rogare, ut ſe excuſatum haberet: poſtea verò quidam eorum rem prout ſe habuit, Regi narravit; & conſilium de eo interficiendo initum eſt. Mortuus autem eſt etiam *Soltan* triginta quinque poſt ipſum diebus, ſolutúmque eſt Imperium, ac gladio certatum. Fuerúntque verba *Nodhamo'lMolci* inſtar prædictionis Propheticæ. Fertur, quod ad eorum, quæ *Nodhamo'lMolcum* ſpectant, originem, fuiſſe ipſum filium pagi cujuſdam præfecti in regione *Tuſi*, linguámque *Arabicam* didiciſſe, & Principis *Bajani* Domini *Balchæ* Scribam fuiſſe. Principem autem cujuſque anni initio malè ipſum multare, & quicquid ipſi fuerat auferre ſolitum, dicentem, Pinguefactus es, O *Haſan*. Fugiſſeq; ipſum ad *Jogri Begum Davidem*, eúmque adiiſſe: qui cùm primùm ipſum videret, manu prehen-
p. 363. ſum filio ſuo *Olub Arſlano* tradidit, † Hic, inquiens, eſt *Haſan Tuſenſis*; illúmque ipſum acceptum ſibi patris loco habuiſſe, nec ipſi

immo-

immorigerum ſe præſtitiſſe. *Nodhamo'lMolc* autem, cùm ad ipſum accederent Antiſtites & Magnates, poſtquam ipſis aſſurrexiſſet, rurſum ſedem ſuam capeſſere ſolitus erat; at Doctori cuidam pauperi, qui ipſi fuit, accedenti aſſurgens, ipſum loco ſuo collocare, ipſique aſſidere: cúmque de eo interrogaretur, Illi, inquit, cùm accedunt, laudibus me evehunt, ob ea quæ mihi non inſunt, mihique ex eorum ſermonibus philautia & faſtus increſcit; hic verò crimina mea mihi in mentem revocat, quæque injuſtè ago, unde humiliatur mihi animus, & à multis quibus obnoxius ſum, revertor. Fuit autem conſeſſus ipſius doctis virtutiſque & probitatis ſtudioſis refertus. Multis eum Epicediis deflerunt Poëtæ; ex optimis quæ dicta ſunt, ſunt illa *Shablo'ddaula*, Dyn. IX.

Fuit Vizier Nodhamo'lMolc *unio ſingularis, quem*
Conſlavit [Deus] *miſericors ex nobilitate.*
Apparuit, & non agnovêre tempora pretium ejus,
Quare illum illis invidens, in concham iterum repoſuit.

Deinde poſt cædem *Nodhamo'lMolci* abiit *Soltan Malecſhah Bagdadum*, quam ingreſſus eſt decimoquarto menſis *Ramadani*; contigit verò ut venatum profectus die tertio *Shawali* rediret ægrotans: morbi cauſa, quod ex eſu carnis venatu captorum febrim contraxerat; ob quam cum venâ ei ſectâ haud ſatis ſanguinis detractum eſſet, ingraveſcens illi morbus febris ardens evaſit, obiitque die *Veneris Shawali* mèdiâ. Uxor autem ejus *TarkanChatun* mortem ipſius clam habens, eúmque celans *Bagdado* egreſſa eſt, † *Soltanum* ſecum ferens, nummóſque ducibus diſtribuens, ipſos filio ſuo *Mahmudo* ſacramento adegit, *Tajo'lMolco* Viziero rem hanc ei procurante. Ad Chalifam *AlMoktadium* etiam miſit, [rogatum] ut [filii] nomen in ſuggeſtis memoraretur; quo annuente, *Mahmudi* in concionibus mentio facta eſt, qui tunc temporis quatuor annos natus fuit. Abiit autem *Tarkan Chatun Bagdado Aſphahanū*, ubi erat * *Tarciaruk* filiorum *Soltani* natu maximus; unde egreſſus ille unáque duces, qui ipſi aderant, è *Nodhami* aſſeclis, *Raiam* verſus profecti ſunt. *Chatun* verò copias *Tarkiarukum* oppugnatum miſit: quorum quibuſdam ad *Tarciarukum* deficientibus, cùm auctæ eſſent illi vires, *Aſphahanum* reverſus eam obſidione cinxit. Fuitque cum exercitu *Chatuni Tajo'lMolc*, qui cùm captus atque ad *Tarciarukum* adductus eſſet, irruentes

Obitus Soltani Malecſhahi.

† p. 364.

Soltan *Mahmud.*

* *al.* Parciaruk, *ſic in ſeqq.*

Dyn. IX. entes in eum *Nodhamienſes* interfecerunt. Vir multis virtutibus & omnigenis excellentiis præditus erat; at omnia ejus benè geſta obſcuravit, quod *Nodhamo'l Molci* cædem promoviſſet. Anno octogeſimo ſeptimo *Tarciaruko Bagdadum* profecto, illius ut *Soltani* in ſuggeſtis facta eſt mentio, cognominatuſque eſt *Rocno'ddinus*. Anno quadringenteſimo octogeſimo ſeptimo, die decimo quinto *Moharrami* mortuus eſt Antiſtes *Al Moktadi beamrilla* morte ſubitaneá. Traditum ei fuerat diploma de *Soltano Tarciaruko* muneri illi præficiendo, ut ipſum ſubſcriberet; quod cum attentione perlectum ſubſcripſit: deinde appoſito illi cibo, cùm ediſſet ac manus lavâſſet, Procuratrici ipſius *Shemſo'l Nahara*, quæ ipſi aderat, Quinam, inquit, ſunt iſti qui † ad me non impetratâ veniâ acceſſerunt? Ait illa, Circumſpiciens neminem conſpexi; vidi autem illi mutatum fuiſſe ſtatum, ac defeciſſe vires, adeò ut in terram mortuus procideret: dixi ergo ancillæ, quæ mecum erat, Si exclamaveris, te interfectura ſum, Vizierum autem adiens, quid contigiſſet ipſi indicavi; Succeſſori ergo per teſtamentum deſignato fidelitatis juramentum præſtandum curârunt, & *Al Moktadium* ad funus compoſitum ſepulturæ mandârunt. Annos natus fuit triginta octo, & menſes octo. Chalifatum tenuerat annos novendecim & octo menſes. Matrem habuit Concubinam *Armenam*, nomine *Arjawanam*, quæ & ipſum, & filium ipſius *Al Moſtadhemum*, & nepotem *Al Moſtarſhedum* Chalifas vidit.

Margin: Soltan Tarciaruk vel Barciaruk. — Al Moktadi ſubitò moritur. — p. 365.

Sectio.

Anno quadringenteſimo ſeptuageſimo tertio obiit *Yahya Ebn Iſa Ebn Jazla* Medicus *Bagdadenſis*. *Chriſtianus* fuit; Medicinæ ſtuduit apud ejus temporis *Chriſtianos Carchi* [ſeu fori *Bagdadenſis*] incolas; cúmque Dialecticæ diſcendæ ſtudio teneretur, neque eſſet inter *Chriſtianos* prædictos tunc temporis, qui artem hanc calleret, mentioque illi facta eſſet *Abu Alis Ebno'l VValidi Mo'tazaliorum* tunc Doctoris, ac diceretur illum & ſcientiæ Scholaſticæ & terminorum Logicalium peritum eſſe, ad eum ſe recepit Logicæ perdiſcendæ gratiâ. Non deſtitit autem *Edno'l VValid* religionem *Iſlamiticam* illi commendare, donec ipſi annuens eam amplecteretur: cui quod nomen dediſſet lætatus *Abu Abdalla Al Damagani*, eo tempore

Margin: Yahya Ebn Iſa Medicus Chriſtianus. — Iſlamiſmũ amplectitur.

tempore Judex primarius, illum ſibi propiùs admovit, & ad eum evexit gradum, ut ipſius in ſyngraphis apud ſe ſcribendis opera uteretur. Ille verò, ultra operam in ea re poſitam, † vici ejus incolis aliiſque ſibi notis medicabatur, ſine mercede aut pretio, verùm gratuitò & ex [merâ] beneficentiâ; quin & ipſis medicamenta gratis ſubminiſtrabat. Cùm in morbum quo mortuus eſt incidiſſet, libros ſuos legavit Oratorio Antiſtitis *AbuHaniſa.* E libris celebrioribus ab ipſo compoſitis ſunt Liber *AlMenhaj*, & Liber *Takwimo'labdan,* [de recta ordinatione corporum,] Tabulis diſtinctus.

Dyn. IX.

p. 366.

AlMoſtadher Ebno'lMoktadi. Mortuo *AlMoktadio beamrilla* adductus filius ipſius *Abu'lAbbas Ahmed* inauguratus eſt, & cognominatus *AlMoſtadher billa*; idque anno quadringenteſimo octogeſimo ſeptimo. Eodem anno *Soltan Barciaruk* patruum ſuum *Tacaſhum* interfectum aquâ ſubmerſit, unà etiam occiſo ipſius filio. Anno octavo occiſus eſt *Tataſh* filius *OlubArſlani*, & confirmatum imperium & Soltanatus *Barciaruko*. Eodem, menſe *Du'l-Hajja*, obiit *AlMoſtanſer billa*, fil. *AlDhaheri Leezaz dinilla*, *Aliada*; *Ægypti* & *Syriæ* Dominus; Chalifatus ejus annorum erat ſexaginta, ætas ſexaginta ſeptem. Succeſſit ipſi filius ipſius *Abu'lKaſem Ahmed*, qui *AlMoſtaalibilla* cognominatus eſt. Anno octogeſimo nono ſtatuerunt Aſtrologi futurum diluvium *Noachiano* ferè par. Chaliſa ergo *Ebn Iſunum* Aſtrologum acceſſitum eâ de re interrogavit; qui reſpondit, Tempore diluvii *Noachiani* concurrerunt ſeptem planetæ in ſigno Piſcium, jam verò ſex [tantùm] eorum in eodem concurrunt; excepto ſc. Saturno, qui ſi cum iis eſſet, futurum fuiſſet hoc illi diluvio ſimile: verùm † dico, urbem aut terræ tractum aliquem, in quà convenerit magna hominum multitudo è diverſis regionibus ſubmerſum iri. Metuerunt ergo *Bagdado*, propter multitudinem in ea undiq; concurrentium: proſpectumq; eſt aggeribus & locis, è quibus aquarum eruptio metuebatur. Accidit autem, ut peregrinantes [*Meccham*,] cùm in valle *AlManakeb* caſtra poſuiſſent, ſuperveniens torrens magnus pleroſque ſubmergeret; evadentibus qui ad montes ſe reciperent; periréntque facultates, jumenta, & commeatus. Chaliſa ergo Aſtrologum veſte in honoris ſignum induit. Anno quadringenteſimo nonageſimo interfectus eſt

AlMoſtadher Chaliſa.

AlMoſtaali Chaliſa *Ægypti.*

Ebn Iſun Aſtrologus.

p. 367.

Dyn. IX. eſt *Choraſani* Rex *Arſlan Argun* filius *Arſlani*, Regis *Malecſhahi* frater, à famulo quodam ſuo; qui rogantibus, Quare hoc feciſti? reſpondit, Ut homines ab ipſius injuſtitia liberarem. Deinde *Choraſano* potitus *Barciaruk*, eam fratri ſuo Regi *Senjaro* tradidit. Anno nonageſimo primo* *Bardawil Francorum* Rex, magnis collectis copi-
* forſ. *Balduinus.* is regionem *Syriæ* invadens, *Antiochiam* occupavit. Ante hoc tempus occupaverant *Franci* urbem *Tolaitelam* aliáſque in regione *Andaluſiæ*, deinde etiam inſulâ *Siciliâ* potiti ſunt; & in *Africæ* oras pro-
* noſtris *Corbanas.* greſſi, ejus etiam partem ceperunt. *Kawamo'ddaula* * *Codbuka* autem, audito quid feciſſent *Franci*, ipſóſque *Antiochiam* occupâſſe, conflatis copiis in *Syriam* profectus, ad *Antiochiam* poſitis caſtris eam obſidione cinxit; in qua fuerunt è *Francorum* Regibus *Bardwil*
p. 368. [*Baldwinus*,] & * *Sanhal*, & *Gondophri* [*Godfridus*,] & Comes † *Roha* [*Edeſſæ*] Princeps, & *Baimundus* [*Boamundus*] *Antiochiæ* Prin-
* *Cam.* صنجيل † i.e. *S. Ægidii* Comes. ceps: qui annonæ penuriâ oppreſſi ad *Codbukam* miſerunt, ſecuritatem ab eo petentes, utque è regione diſcedere liceret; ille verò hoc concedere noluit, dicens, Non evaſuri eſtis niſi per gladium. Fuit autem apud *Francos* Monachus quidam, cui morem gerebant, vir admodum verſutus: hic illis, *Petro* Apoſtolo, inquit, baculus fuit inferiùs ferramento munitus, in Sacerdotum Eccleſia ſepultus, quem ſi repereritis, victoriam conſecuturi eſtis, ſecus certò perituri. Juſſitque ipſos jejunio & pœnitentiæ vacare; quod cùm triduo feciſſent, die quarto ipſos omnes unà cum vulgo in locum introduxit, ubi cùm ubique fodiendo illum [quæſiviſſent,] tandem invenerunt, prout ab ipſo deſcriptus fuerat: tum ille, Lætum, inquit, nuncium victoriæ accipite. Animis ergo ſumptis, die Jovis è portis ſeorſim, viz. quini, & ſeni, aut circiter, egreſſi ſunt. Dixerúntque *Moſlemii Codbukæ*, Ad portas conſiſtere nos oporteret, & omnes qui egrediuntur occidere: ille verò, Ne, inquit, hoc facite, ſed ſinite eos, donec exeundi finem fecerint, deinde eos occiſuri ſumus. Illi autem cùm omnes egreſſi eſſent, ne uno in urbe relicto, exercitum magnum conflarunt; ceſſeruntque *Moſlemii* in fugam dati. Ultimus fugientium fuit *Sokman Ebn Ortok*. Multa ergo eorum millia occiderunt *Franci*, & quicquid in exercitu fuerat commeatus, opum, jumentorum, & armorum ceperunt; rebuſque redintegratis, & recuperatis viribus *Moarro'l No-*
p. 369. *maniam* uſque progreſſi, eam occupârunt. † Anno quadringenteſimo

ſimo nonageſimo ſecundo videntes *Ægyptii Turcarum* impotenti- Dny. IX.
am, *Hieroſolymam* aggreſſi eam obſiderunt, cùm in ea eſſent *Sokman*
& *IlGazi Ortoki Turcomanni* filii, unà cum patruo ipſorum *Suneſo*:
& ultra quadraginta machinas bellicas in eam dirigentes, deditam
ceperunt, ex ea egreſſis *Sokmano* ejúſque aſſeclis. Ei autem præ-
fecerunt *Ægyptii* quendam *Ephtecaro'ddaulam* cognominatum: de- *Hieroſolyma à Francis* capta.
inde eò profecti *Franci* duabus contra ipſam arcibus extructis, urbem
à parte ſeptentrionali ceperunt; & in populum gladio ſævitum eſt.
Franci enim in regione manentes per aliquot ſeptimanas *Moſlemios*
interfecerunt; occiſis in Oratorio *Al Akſa*, [i. e. ulteriori,] plus
quàm ſeptuaginta mille: ac prædam inde reportârunt, quæ deſcribi
non poteſt. Anno nonageſimo tertio, facto inter *Soltanum Barcia-*
rukum & fratrem ipſius *Sultanũ Mohammedem* bello, in fugam da-
tus eſt *Barciaruk*, & per varias tranſiens regiones *Aſphahanum* venit;
quam tamen non ingreſſus in *Churiſtanum* tetendit. Anno nonageſi-
mo quarto initum eſt inter ipſos prælium ſecundum, cum *Barciaru-*
ko eſſent quinquaginta militum millia, fratri verò ipſius *Mohammedi*
quindecim millia. Obviam igitur facti cum pugnâ concertâſſent, in
fugam verſus eſt *Sultan Mohammed*; qui *Choraſanum* petens fra-
trem ſuum Regem *Senjarum* adiit, (hi enim fratres uterini erant,)
ac *Jorjani* ſubſtitit: quò cùm ad ipſum perveniſſet Rex *Senjarus*
cum copiis ſuis, unà *Damcganum* profecti ſunt; ubi exercitu regio-
nem devaſtante, tanta ubique in iſtis locis rerum penuria fuit, † ut p. 370.
deficientibus morticinis & canibus homines alii alios devorarent.

Anno nonageſimo quinto obiit *AlMoſtaali billa*, Chalifa
Aliada Ægyptius, poſtquam Chalifatu functus fuerat ſeptem annos:
cui ſucceſſit filius ipſius *Abu Ali AlManſur* annos quinque natus; &
AlAmer beehcamilla cognominatus eſt. Solus præ annorum defe- *AlAmer* Chalifa *Ægypti.*
ctu equitare non potuit: res autem Imperii optimè adminiſtravit
AlAphdal filius *Amiro'ljoyuſhi* [ducis exercituum.] Anno nonageſi-
mo ſeptimo facta eſt inter duos Soltanos *Barciarukum* & fratrem
ipſius *Mohammedem Malecſhahi* filios concordia, confirmato pacto,
ne *Barciaruk* fratri ſuo *Mohammedi* cum tympanis obviam iret,
neque in ſuggeſtis unà cum eo nominaretur in ditionibus quæ
penes ipſum erant, viz. *DiarBecro, Meſopotamiâ, Manſela,* & *Syriâ.* Moritur Sultan Barciaruk.
Anno nonageſimo octavo obiit *Sultan Barciaruk Ebn Malecſhah.*

Dyn. IX. *Aſphahani* ægrotavit, pthyſi & hæmorrhoidibus laborans. Cùm de vita deſperaret, filium ſuum *Malecſhahum*, annos tunc quatuor natum & octo menſes, veſte induit: convocatóque Ducum cœtu certiores illos fecit, ſe filium ſuum ſucceſſorem in Soltanatu deſignâſſe, & *Amirū Ayazum* procuratorē ipſius conſtituere. Cui omnes promptum polliciti ſunt obſequium, & nominis *Malecſhahi* in *Bagdadi* templis in concionibus facta eſt mentio. Anno quadringenteſimo nonageſimo nono *Soltan Mohammed Aderbijano Mauſelam* profectus, ut eam *Jagarmiſho* ejus Domino auferret, ipſam obſidione
p. 371. cinxit; † regionis incolis ſtrenuè interim pugnantibus, egredientes enim pedites magnam in exercitu ſtragem fecêre. Continuatumq; eſt bellum à menſe *Safaro* uſque ad *Jomadam* priorem: deinde ad *Jagarmiſhum* delato de obitu *Barciaruki* nuntio, ad *Mohammedem* mittens obſequium ipſi obtulit. Accedens autem ad ipſum *Mohammedis* Vizier, Conſultiſſimum eſt, inquit, ut ad *Soltanum* ſtatim accedas, neque enim tibi denegaturus eſt quicquid ab eo petieris, eúmque manu prehendit: ſurgens ergo *Jagarmiſh* unà cum ipſo ivit. Videntes autem *Mauſelenſes* ipſum ad *Soltanum* profectum eſſe, flere atque exclamare cœperunt, pulvere capitibus ſuis injecto. At ubi ad *Soltanum Mohammedem* ingreſſus eſſet, ille properè accedens benignè eum excepit, amplexuſque, conſidere non ſivit, dicens, Redi ad populum tuum; corda enim eorum ad te ſunt, & reditum tuum expectant. Terram ergo deoſculatus reverſus eſt, diéque craſtino convivium magnificum extra *Mauſelam* celebravit: & ad *Soltanum* atque ipſius Vizierum magni pretii munera & honoraria miſit. Anno quingenteſimo *Al-Jaweli Sakawao Mauſelam* bellum ei illatum accedente, cum mille equitibus, contra eum cum bis mille prodiit *Jagarmiſh* ejus Dominus. At ubi acies ad prælium inſtruxiſſent, *Al-Jawelio* è mediâ acie contra mediam *Jagarmiſhi* aciem irruente, in fugam verſis qui in ea erant, ſolus relictus eſt *Jagarmiſh*, (utpote qui fugere non valeret præ paralyſi quâ laboravit, ita ut equum con-
p. 372. ſcendere non poſſet, † ſed lecticâ veheretur) captuſque ad *Al-Jawelium* adductus eſt, qui diligenter eum cuſtodiri juſſit. Hujus rei ad *Mauſelenſes* delato nuntio, illi *Zengium Jagarmiſhi* filium in imperium ſuffecerunt. Deinde *Al-Jaweli Mauſelam* obſidione cingens, juſſit quotidie afferri *Jagarmiſhum* mulo impoſitum, inclamantibus

ſociis ipſius *Mauſelenſes* ut urbe dedita Dominum ſuum ex eo, in quo erat, [infortunio] liberarent: ad hoc cum illos invitaret, nec ipſi auſcultarent, eum in hypogæo incarceravit, unde die quodam mortuus extractus eſt. Scripſerunt ergo ipſius ſubditi ad Regem *Kelnj Arſlan*, *Solymanis Ebn Kutlamiſhi Saljukienſis* filium, urbium *Koniæ* [Iconii] & *Akſaræ* Dominum, illum ut ad ipſos accederet invitantes; ſeque ei urbem tradituros. Quo cum copiis ſuis accedente, *Jaweli* de ipſius adventu certior factus *Mauſela* diſceſſit; eoque accedens *Kelj Arſlan* ipſam occupavit: cumque in [loco] *Al Mogreka* [dicto] caſtra poſuiſſet, prodeuntes ad ipſum *Zengium Jagarmiſhi* filium ipſiúſque comites veſtibus in honoris ſignum induit: ſolióque inſidens nominis *Soltani Mohammedis* in concionibus mentionem fieri vetuit, ſuúmqueſubſtituit. In exercitum etiam beneficia exercuit, & conſuetudines injuriâ introductas ſuſtulit. Inde adverſus *Jawelium*, qui *Rohæ* fuit, profectus eſt. Cumque juxta fluvium *Chaborem* concurriſſent, *Jawelii* ſocii *Kelj Arſlani* ſocios in fugam dederunt. *Kelj Arſlan* autem ſeipſum in *Chaborem* conjectum contra *Jawelii* ſocios ſagittas jaculando tutatus eſt: at equo ipſum in aquam profundam deferrente ſubmerſus eſt, & poſt dies aliquot apparens *Shemſaniæ* ſepultus. *Jaweliuſque* † *Mauſelam* profectus eam occupavit. Anno quingenteſimo ſecundo *Maududus* & *Soltani Mohammedis* exercitus capta *Mauſela* eam *Jawelii* ſociis abſtulerunt. Anno quingenteſimo tertio* *Tangri Francus*, *Antiochiæ* Dominus, ad *Syriæ* confinia profectus *Tarſum* & *Adenam* occupavit, & *Hoſno'l-Acradum* [*Cordorum Caſtellum*] obſedit, quod ei dediderunt incolæ. Occuparunt etiam *Franci* urbem *Berytum*, quæ penes legatos *Chalifæ Aliadæ* fuit. Anno ſexto menſe *Moharramo Al Amir* [princeps] *Maududus Mauſelæ* Dominus, *Roham* profectus juxta eam caſtra poſuit; depaſtúſque eſt exercitus ejus ſegetes ipſius: inde *Sarujum* ſe tranferens idem fecit; nec *Francos* cavit, imò neglectui habuit, nec prius animadvertit quã *Joſlinus Tel Baſheri* Dominus ipſos de improviſo ſuperveniens adortus eſt, cum eſſent exercitus jumenta in paſcuis diſperſa, quorum plurima cepit, militumque non paucos occidit, dein *Tel Baſherum* rediit. Eodem mortuus eſt *Baſilius Armenus*, Portarum regionis *Filii Leonis* Dominus, qui *Cug-Baſil*, i. e. *Baſilius Latro* audiit, quod furto (quaſi) arces non paucas in

Dyn. IX.

† p. 373.

* *Tancredus* *Tarſum* &c. occupat.

Dyn.IX. in confiniis occupaſſet, quas in hodiernum uſque diem poſſident *Armeni*. Anno quingenteſimo ſeptimo convenientes *Moſlemii*, inter quos erat *Al Amir Maudud* filius *Altun* **Tacaſhi Mauſela* Dominus, *Francorum* ditiones ingreſſi ſunt; cumque juxta *Tibertadem* concurriſſent, acriter pugnatum eſt, fortiter perſiſtente utroque exercitu: tandem fugientibus *Francis*, permiſit † *Al Amir Maudud* exercitibus ut reverſi ſe refocillarent, vere denuo conventuri. Ipſe *Damaſcum* accedens, ut ibi apud *Togtacinum* ejus Dominum uſque ad ver diverſaretur, cum templum orandi gratia ingreſſus eſſet, aggreſſus ipſum quidam è ſecta *Bateniorum*, quaſi ipſi comprecans ac ab eo eleemoſynam petens, cultro ipſum percuſſit, ac quatuor ei vulnera inflixit, quibus eodem die mortuus eſt: interfectus eſt etiam *Batenius*, caputque ipſi præciſum; cumque à nemine dignoſceretur, crematus eſt. Anno undecimo menſe *Du'lHajja* morbo correptus eſt *Soltan Mohammed* filius *MalecShahi*, filii *Olub Arſlani*: cumque ſibi deſperaret, filium ſuum *Mahmudum* accerſitum oſculatus eſt, flente utroque, juſſitque egredi, atque ſolio regio inſidere; cum tunc temporis decimum quartum ætatis annum egreſſus eſſet. Ille patri ſuo, Dies, inquit, iſte infauſtus eſt, *viz*. Ex indicio aſtrorum: reſpondit [Pater,] Verum dicis, at Patri tuo [infauſtus,] tibi vero fauſtus imperio [tibi delato.] Egreſſus igitur ſolio inſedit diademate & armillis ornatus. Fuit *Soltan Mohammed* gravitate inſignis, juſtus, bonæ converſationis, fortis. Anno quingenteſimo duodecimo, die decimo ſexto *Rabii* poſterioris, obiit *Antiſtes AlMoſtadher-billa*, annos natus quadraginta unum, & ſex menſes; *Chalifatu* functus annos viginti quatuor. Ejus tempore tres deceſſere *Soltani*, quorum ipſo præſente inter concionandum facta eſt mentio, *viz*. *Tajo'ddaula Tataſh Ebn Olub Arſlan*, & *Sultan Tarciaruk*, & *Soltan Mohammed*, *Malecſhahi filii*.

*al. *Tacini*, vel, *Tatcini*.

p. 374.

Sultan Mahmud.

p. 375.

† Sectio.

Inquit *AbuSelt O'mmaia AlMogrebi*, [i. e. Occidentalis] In *Ægyptum* currente anno quingenteſimo decimo profectus, inveni ibi *Medicum* quendam *Antiochenum* nomine *Georgium*, qui Philoſophus cognominatus eſt ea ratione, qua corvus appellatur *Abu'l-*

Bida

Bida [i.e. Pater albæ,] & à ſerpente morſus, *Salim*, [i, e, Sanus.] Multus fuit in negotio faceſſendo *Abu'lChairo Salama Ebn Rahmun Judæo, Medico Ægyptio*, eumque contemptui exponendo. Fingere ſolebat ſententias *Medicas* & *Philoſophicas*, quas efferret verbis obſcurioribus, ab iſto hominum genere uſurpari ſolitis, ſed abſurdis admodum quibus nullus ſubeſſet ſenſus, inanibus, nulli rei utilibus; deinde eas mittere ad aliquos qui de ſenſu earum ipſum rogarent, eaſque ſibi explicari peterent: tum de illis loqui, eaſque, ut putabat, explicare ſine attentione vel animadverſione, propere, feſtinanter, nulla adhibita cura ſed oſcitanter, adeo ut multa in iis ridicule ab eo prolata reperirentur. Recitata, inquit, mihi ſunt quaſi ab iſto *Georgio* carmina quædam in *Abu'lChairum* quæ inter optima ſunt quibus unquam *Medicum* inauſpicatum perſtrictum audivi, Dyn. IX.

Abul'Chair *adeo ſtultus eſt, ut in lance ipſius levis ſit quiſquis excellit;*

Adeo infauſtus, ut ægrotus, qui ipſo medico utitur, in mare perditionis ſit, cui nullum eſt littus.

Tria ſimul ingrediuntur; Ipſius aſpectus, & feretrum, & qui mortuos lavat.

Abul'Chair iſte, inquit, *Judæus Ægyptius* fuit, qui ſe librorum quorumlibet *Logicorum*, *Philoſophorum*, *Phyſicorum* & *Metaphyſicorum* prælectorem profeſſus eſt, quos opinatus eſt ſe explicare, interpretari & exponere: cum non eſſet † in iis quæ protulit & aſſeruit unde commodi aliquod percipere poſſis, verùm multa effutiens verba erravit, & in reſponſis, quæ temere fudit, lapſus eſt: cumq; tantum ſibi vendicaret, ne ad minimum eorum, quibus ſe dedit, pertigit, juxta illud Poëtæ dictum, *Abul'Chair.* p. 376.

Denudavit veſte ſublata crura, quaſi profundum ingreſſurus,
At obruerunt eum fluctus in littore.

Inquit, Vidi etiam in *Ægypto Rezkallam*, qui *AlNachas* audiit, ac plerorumque in *Ægypto Aſtrologorum* præceptor fuit. Doctor erat natura comis, jucundus. Inter bellas quæ de ſe narravit hiſtorias, eſt quod dixit, Rogante me muliere *Ægyptia* ut quæſtionem quæ eam ſpectaret ipſi expedirem, cum Solis eo tempore altitudinem obſervaſſem, & verum horoſcopi gradum, nec non duodecim domos & aſtrorum centra, deſcripſiſſem, eaque omnia coram

Dyn. IX ipſa in abaco delineaſſem, & de domibus ſigillatim pro more diſſerere cœpiſſem, illâque tacente indignabundus me reprimerem, illa mihi nummum projecit: tum ego denuo ſermonem repetens dixi, Video tibi in domo divitiarum defectum, ſedulo ergo caveas; tum illa, Jam inquit ſcopum attigiſti, verumque dixiſti, fuit ut dicis; ac dicente me, Nunquid quicquam perdidiſti? reſpondens, Maxime, periit mihi nummus quẽ tibi dedi, me relicto abiit. *AbuSelt* autem dum *Aſtrologorum Ægyptiorum* mentionem facit, Haud alio, inquit, fundamento nituntur eorum deſcriptiones *Aſtrologicæ,*

P. 377. quàm † tabula quam delineant, & centris quæ ordinant; quod ad profundiorem autem inquiſitionem, in cauſarum, occaſionum, & principiorum primorum notitiam, non eſt ex ipſis qui ad hunc gradũ aſcendat, eoq; nitatur, vel in hanc aeris [regionem] ſe attollat, vel ab

Abu'lHaſan Aſtrologus. hoc lumine lumen ſumat, excepto *AlKadio, Abu'lHaſano Ali Ebn Naſro,* qui *AlAdib* i.e. literatus audit. Ille enim ex hominum præſtantiſſimis eſt, quique ornamentis ſeculi accenſentur; eſtque ei in reliquis *Philoſophiæ* partibus ſumma peritia, & gradus primus.

AlMoſtarſhed Chalifa. *AlMoſtarſhed Ebnol'Moſtadher.* Mortuo *AlMoſtadhero billa*, Chalifa ſalutatus eſt filius ipſius *AlMoſtarſhed billa Abu Manſur* idque anno quingenteſimo duodecimo, cum à patre hæres deſignatus eſſet, ac pro eo in ſuggeſtis viginti tres annos oratum. Eodem obiit *Baldwinus Hieroſolymorum* Rex; qui in regiones *Ægyptiacas* profectus cum Francorum turba fuerat, eas occupare ſtudens. Cum autem è regione *Balbaiſi* factus eſſet, in *Nilo* natanti recruduit quod ipſi fuerat vulnus: mortem igitur ſibi inſtare perſentiſcens *Hieroſolyma* reverſus ibi mortuus eſt, regionem ſuarum curâ mandata *AlKomeſo* [Comiti] *Robæ* [*Edeſſæ*] Domino; illi nempe, qui à *Jagarmiſho* captus, à *Sakawao Jawelio* dimiſſus fuerat. Anno quingenteſimo decimo tertio acre bellum fuit inter *Soltanum Sanjarum* & ipſius ex fratre nepotem *Soltanum Mahmudum.* Anno decimo quarto progreſſis *Gorjanis* (qui iidem *Cozari*) in

p. 378. regiones *Iſlamiticas*, unaque *Kaphjakiis* aliiſque † nationibus, convenientes *AlAmir Ilgazi, Dobais Ebn Sadaka,* & Rex *Togru'lBeg*, penes quem erant *Arran* & *Nachjawan*, illis obviam ierunt, donec prope *Tephliſum* venirent. Erant autem *Moſlemiis* copiæ magnæ, adeo ut numero triginta hominum millia eſſent, Cumque jam con-

currentes

currentes uterque exercitus ſe ad pugnam inſtruxerat, prodierunt *Kaphjakii* ducenti; quos rati *Moſlemii* ſe in fidē ipſorum dedere velle, minimè caverunt. Illi autem eorum ordines ingreſſi, jactis ſagittis aciem *Moſlemiorum* turbarunt; quod qui à tergo erant fugam interpretati, ſe in fugam dederunt, alii alios, præ turbæ magnitudine, collidentes: cæſáque eſt magna eorum multitudo, decem paraſangarum ſpatio inſequentibus ipſos *Gorjianis*, cædentibuſque & capientibus; occiderunt ergò plerique eorum; capti ſunt quater mille. Rex *Togru'lBeg*, **IlGazi*, & *Dobais* evaſerunt. *Gorjiani* autem reverſi urbem *Tephliſum* obſederunt, magnopere eos qui in urbe erant pugna infeſtantes, adeò ut grave & magnum admodum eſſet negotium ipſius incolis: cúmque durâſſet obſidio uſque ad annum decimum quintum, vi urbem ceperunt. Anno decimo quinto, *Soliman* [*Salomon*] *Ebn Ilgazi Ebn Ortok*, in patrem ſuum rebellavit, *Halebi*: annum tunc exceſſerat viceſimum. Pater hoc audito, ſtatim magna cum feſtinatione ad ipſum contendens, nihil animadvertente *Solimane*, illum adortus eſt: qui cum ad ipſum egreſſus excuſari ſe peteret, manum ab eo abſtinuit; illos autem, qui ipſi authores fuerant ut id faceret, prehendit; ex quibus fuit Princeps quidam, quem projectum tollens *Ortok* educaverat, & *Naſerum* nominaverat; illi ergò oculos eruit & linguam præcidit. Ex illis etiam † *Hamawenſis* quidam, quem *IlGazi Halebenſibus* præfecerat, collato in eum principatu. Illi factum ſuum rependens manus & pedes præcidit, viſúque eum privavit; unde mortuus eſt. Adductuſque eſt ad ipſum filius ſuus ebrius, quem cum occidere vellet, prohibente ipſum affectu paterno, vivere ſivit: ille ergò *Damaſcum* fugit. *Ilgazi* autem *Halebo Solymanem*, fratris ſui *Abdo'lJabbari Ebn Ortoki* filium, præfecit, ipſúmque *Badro'ddaulam* appellavit. Deinde *Maredinum* reverſus eſt. Eodem anno *Soltanus* urbem *Miyapharekinum* Principi *Ilgazio Ortoki* filio aſſignavit; urbem *Mauſelam*, *Meſopotamiam*, & *Senjarum Emiro Okſenkaro AlBorſakio*. Anno decimo ſexto, menſe *Ramadano*, obiit *AlEmir Ilgazi Ortoki* filius, *Miyapharekini*; occupavitque filius ipſius *Haſamo'ddin Tamartaſh Maredini* arcem; filius ipſius *Soliman*, *Myapharekinum*: *Halebi* fuit ipſi è fratre nepos *Badro'ddaula Soliman* filius *Abdo'lJabbari* filii *Ortoki*, ibique manſit donec ipſi à patruele ſuo eriperetur. Anno decimo ſeptimo videns

Dyn. IX.

Moſlemii à *Chozaris* victi.

* al. *AlBagazi*, ut & deinceps.

† p. 379.

Dyn. IX. *Balac* filius *Bahrami*, filii *Ortoki*, patruelem ſuum *Solimanem* imparem eſſe regioni ſuæ à *Francis* tutandæ, ad ipſum *Halebum* profectus eſt, cúmque incolas arctè obſediſſet urbem deditam accepit. Anno decimo octavo *Balac Bahrami* filius *Manbejam* profectus ipſam occupavit, arcemque obſedit: dum autem cum iis qui ipſam tenebant, pugnaret, ſagitta in ipſum incidente interfectus eſt; quo turbatus,
p 380. *Franci Tyro potiuntur.* diſperſus eſt exercitus. Porro, *Halebum* † ejuſque arcem occupavit, *Okſenkar Borſakenſis*; *Tyrum Franci*. Anno quingenteſimo viceſimo, menſe *Du'lKaada*, interfectus eſt *Koſaimo'ddaula Okſenkar Borſakenſis*, *Mauſelæ* Dominus, in urbis *Mauſelæ* templo, die *Veneris*, à *Batenitis*; *Mauſelamq́;* occupavit filius ipſius *Ezzo'ddin Maſ'ud*, nemine contradicente. Inquit Hiſtoricus, Mirandum eſt *Antiochiæ* Dominum ad *Ezzo'ddinum Maſ'udum* miſiſſe, eumque de cæde patris certiorem feciſſe, antequam ad ipſum delatum eſſet nuncium: antea enim illud ad *Francos* auditu pervenerat, præ ſumma eorum rerum *Iſlamiticarum* ſtatum noſcendi diligentia. Anno viceſimo primo præfectus eſt *Atabec* [regni adminiſtrator] *Omado'ddin Zengi Okſenkari* filius præturæ *Bagdadi*, eam ipſi committente *Soltano Mahmudo*. Eodem obiit *Ezzo'ddin Maſ'ud*, *Okſenkari* filius; *Mauſelaq́;* & ditionibus ipſius præfectus eſt frater ipſius *Omado'ddin Zengi*. Anno viceſimo ſecundo *Omado'ddin Zengi*, *Okſenkari* filius, urbem *Halebum* ejuſque arcem occupavit; & poſt annum urbem *Hamam*. Anno quingenteſimo viceſimo quarto, ſecundo menſis *Du'lkaadæ*, interfectus eſt *Al Amer-beehcamilla*, *Abu Ali*, *Ebno'l-Moſtaali Aliada*, *Ægypti* Dominus. Cum in deambulacrum quoddam ſuum egreſſus reverteretur, ipſum adorti *Batenii*, trucidarunt; cumque filium non haberet, ſucceſſit ipſi Patruelis ipſius *Abu'lMaimun Abdo'l Majid*, filius *Abukaſemi* filii *AlMoſtanſeri Aliadæ*, *Ægypti* Domini, & *AlHaphedh bedinilla* cognominatus eſt:
p. 381. *Al Hafedh* Chalifa Ægypti. † non autem præſtitum eſt illi juramentum ut Chalifæ, ſed ut qui deputati inſtar rebus proſpiceret, donec manifeſtum fieret utrum fœtus, quo gravida erat [Chalifæ uxor,] Imperio idoneus eſſet; eſſetque hic Chalifa, ille ipſius deputatus. Eodem anno apparuerunt
Scorpii alati. *Bagdadi* ſcorpii alati, aculeo duplici, à quibus metus grandis & noxa gravis hominibus contigit. Anno viceſimo quinto menſe *Shawalo* obiit *Soltan Mahmud* filius *Soltani Mohammedis*, *Hamdani*.

Annos

Annos natus erat circiter viginti ſeptem, tredecim imperavit. Vir clemens, benignus, prudens; qui cũ aliquid quod ægrè ferret audiret, non tamen pœnas infligeret, etſi poteſtas ipſi eſſet infligendi: ſubditorum opibus haud inhians, ſed ab iis ſe continens; ſocioſque ſuos, ne ex illis quicquam injuria auferrent, cohibens. Succeſſit illi filius ipſius *David*. Anno viceſimo ſexto *Sultan Senjar* ad *Omado'ddinum Zengium* & *Dobaiſum Ebn Sadaka* ſcripſit, ipſos in *Erakum* proficiſci jubens: illi ergò profecti in [loco dicto] *Manaria*, qui ad *Dojailum* ſpectat, caſtra poſuerunt, Chalifa autem *AlMoſtarſhed*, ad latus occidentale tranſiens, in *Al Abbaſia* caſtra poſuit; cumque concurriſſent exercitus in * *Hadra Barmakidarum*, orſus *Zengius* impetum fecit in aciem dextram Chalifæ, in qua erat *Jamalo'ddaula Akbal*, qui ab ipſo fugerunt. *Naſrus AlChadem* [Eunuchus] autem ex acie ſiniſtra Chalifæ in dextram *Omado'ddini* & *Dobaiſi* irruit, unaque ipſe Chalifa, & acriter dimicatum eſt. Deinde in fugam verſi ſunt *Dobais* & *Omado'ddin*, multique ex eorum exercitu cæſi, multi capti ſunt. Anno viceſimo ſeptimo miſit † *AlMoſtarſhed Sheich Bahao'ddinum Abu'l Photuh Eſpharayenenſem*, concionatorem, ad *Omado'ddinum Zengium* cum nuntio, in quo aſperitatis aliquid erat; cui & contumeliæ multum addidit *Abul'Photuh*, fretus potentia Chalifæ & jure Chalifatus: eum ergò prehenſum *Zengius* contemptui habuit, maléque tractavit. Quo audito Chalifa *Bagdado* cum triginta militum millibus profectus eſt: at cum propè à *Mauſela* abeſſet, ex ea egreſſus eſt *Atabeg Zengius* cum exercitus parte, reliquis in ea relictis cum deputato ſuo *Naſiro'ddino*. Chalifa autem, menſe *Ramadano* juxta eam poſitis caſtris, cum ipſam oppugnaret arcteque haberet, *Gypſariorũ*, qui in urbe erant, turbæ convenit de ea tradenda: cujus facinoris rei peracti patibulo affixi ſunt, continuatáq; eſt obſidio circiter tres menſes. At cum nihil proficeret contra ipſam, nec perciperet vel debilitatos incolas, vel deeſſe ipſis commeatum & alimenta, inde diſceſſit *Bagdadum* rediens. Anno viceſimo octavo confirmata eſt pax inter Chalifam *Almoſtarſhedum*, & *Atabegum Zengium*. Anno quingenteſimo viceſimo nono profectus Chalifa *AlMoſtarſhed* bellum intulit *Soltano Maſ'udo*, comitante ipſum Nobilium & Magnatum caterva. Pugna igitur ipſos excepit *Soltan Maſ'ud* decimo *Ramadani*: at cum ſiniſtra Chalifæ acies perfide cum eo agens ad *Soltanum*

Dyn. IX.

Sultan David.

* forſ. villa.

Chalifa victor.

† p. 382.

Mauſelam obſidet.

Dyn. IX. deflecteret, ac inter dextram ipſius & ſiniſtram *Soltani* levis fuiſſet velitatio, circumdedit ipſum *Soltani* exercitus perſiſtentem, nec loco ſe
p. 383. movventem; fugienteq; exercitu captus eſt. † *Soltan Maſ'ud* igitur illum in tentorio ſuo collocatum quorundam, qui ipſum cuſtodirēt, curæ commiſit, ipſiq; de neceſſariis omnibus proſpexit: cumq; interceſſiſſent inter ipſos legati de pace facienda, ac conditionibus ſtatuendis de pecuniæ ſumma à Chalifa pendenda, neve exercitum conflaret, vel domo ſua egrederetur, atque his annuiſſet *Soltan*; equo impoſitus eſt Chalifa, geſtato coram eo [in honoris ſignum] *Ephippii* tegumento, nec reſtabat aliquid quàm ut *Bagdadum* reverteretur. Nuntiato verò accedere à *Soltano Sanjaro* legatum, atque hominibus unà cum *Soltano Maſ'udo* ipſi obviam euntibus, diſceſſerunt etiam a Chalifa quidam quibus ipſius cura commiſſa erat; cumq; eſſet tentorium ipſius ab exercitu ſeparatum, accedentes è *Batenianis* viginti quatuor atque ad ipſum ingreſſi, trucidarunt plus quam viginti vulneribus confoſſum: contumelioſeque tractatum naribus & auribus præciſis, nudum reliquerunt. Interfectus eſt die *Jovis* decimo ſeptimo *Du'l Kaada* juxta portam *Maragæ*, ibique manſit donec à *Maragenſibus* ſepeliretur. Annos, cum interficeretur, natus erat quadraginta tres; Chalifatu functus annos ſeptendecim & ſeptem menſes.

Chalifa victus & captus.

occiſus.

Al Raſhed Chalifa.

Al Raſhed filius *Al Moſtarſhedi*. Interfecto *Al Moſtarſhedo* inauguratus eſt filius ipſius *Abu Jaafar Al Manſur* & *Al Raſhed billa* cognominatus. Juramentum illi ut ſucceſſori præſtandum curaverat adhuc ipſe in vivis: quod ſtatim poſt ipſius cædem denuo præſtitum eſt, die Lunæ finiente menſe *Du'l Kaada*, anno quingenteſimo vice-
p. 384. ſimo nono. † Eodem interfectus eſt *Dobais Ebn Sadaka*, *Hellæ* Dominus, juxta tentorii ſui portam extra [urbem] *Chunejum*. Juſſerat *Soltanus* juvenem quendam *Armenum* ipſum interficere, qui capiti ipſius adſtans, dum terram digitis ſcalperet, nihil animadvertenti collum præcidit. Atque hoc eſt ex iis quæ ſæpe eveniunt. viz: ut prope ab invicem moriantur qui inter ſe inimicitias exercuerint. Infeſtus enim erat *Dobais Al Moſtarſhedo*, atque ipſius Chalifatum ægre ferebat, neſciens *Soltanos* ipſi ideo peperciſſe, ut tanquam inſtrumento uterentur ad oppugnandum *Al Moſtarſhedum*. Sublata autem cauſa, ſublatum eſt una cauſatum. Anno quinquageſimo triceſimo *Bagdadi* convenientes Reges & Provinciarum Domini obedientiam *Ma-*

ſudi abjecerunt. Profectuſque eſt *David Soltani Mahmudi* filius cum exercitu *Aderbijani Bagdadum*,& poſt eum M*auſelâ* ſecutus eſt *Atabeg Omadò'ddin Zengi*, atque in ſuggeſtis pro Rege *Davide Bagdadi* oratum eſt. Cum igitur ad *Soltanum* perveniſſet fama,ille coactis exercitibus *Bagdadum* profectus urbem obſedit ultra quinquaginta dies, cumque nihil contra ipſos proficeret, *Hamdanum* redire ſtatuerat: at cum ad ipſum perveniſſet *Tarentaius Waſeti* Dominus, cum magna navicularum copia, eò reverſus eſt. Diſſidentibus autem inter ſe Principibus, qui *Bagdadum* convenerant, reverſus eſt Rex *David* in regionem ſuam, diſperſique ſunt Principes. Chalifa verò ad *Amadò'ddinum Zengium*,qui ad partem occidentalem fuit, trajiciens,unà cum eo *Mauſelam* abiit,cum paucis quibuſdam è comitibus ſuis. *Soltan Maſ'ud* autem *Bagdadum* ingreſſus, ibi ſedem fixit, † congregatiſque Judicibus, teſtibus, & Legisperitis,oſtendit juramentum quod illi præſtiterat *Al-Raſhed*, in quo manu ſua hæc ſcripſerat: Ego ſi exercitum collegero, vel egreſſus fuero,vel quempiam è *Soltani Maſ'udi* ſociis gladio percuſſero, meipſum imperio exuo. Illis ergò ſententiam ferentibus, exutus eſt, ſublatáque ipſius mentio è ſuggeſtis, tam *Bagdadi* quam in reliquis provinciis. Fuit Chalifatus ipſius undecim menſium, & octodecim dierum.

Dyn. IX.

Sultan Maſ'ud Bagdadum obſidet.

p. 385.

Al-Raſhed Chalifatu exutus.

Sectio.

Anno quingenteſimo triceſimo in *Ægypto* floruit *Abu Ali* Geometra, qui ei ſcientiæ operam dedit, atque in ea excelluit, ut & in literis humanioribus. Ipſi carmen eſt in quo Geometriæ ſpecimen habetur: è verſibus ejus ſunt,

Diviſum eſt cor meum in amore cœtus:
Unicuique eorum appenſus eſt affectus meus.
Ac ſi cor meum centrum eſſet, illi circumferentia,
Et affectus mei lineæ ad eum [*ductæ.*]
Nec non,
Euclides [*i.e. Geometria*] *ſcientia eſt quâ comprehenditur quicquid in cœlo eſt, & quicquid in terris.*
Eſtque ſcala, quaſi figuræ ejus eſſent

Dyn.IX. *Gradus ad celſitudinem eò tendentibus.*

Reliquerunt commoda ejus propter ſumptus ejus:

Euge monſtranti viam ad ſumptus!

Aſcendit per eam mens generoſa aſcenſu:

Quam inſignes ſunt, aſcenſus iſte & aſcendens!

Al Moktafi Chalifa. *Al Moktafi* filius *Al Moſtadheri*. Cum mentionem *Al Raſhedi billa* è ſuggeſtis ſuſtuliſſent, juſſit *Sultan Maſ'ud* convocari concilium, in quo recenſeretur quid commiſerat † *Al Raſhed* hominum facultates vi auferendo, aliiſque quæ officio Antiſtitis dedecori eſſent;
p.386. deinde de jure interrogatum ſcripſerunt, Quid dicunt Docti de eo qui ita comparatus ſit, num Antiſtitis officio idoneus eſt an non? Sententiam ergò tulerunt, Illum qui ita comparatus eſſet indignum eſſe qui Antiſtes eſſet. Tum conſuluit *Soltan* è primoribus *Bagdadi* multos, quiſnam idoneus eſſet, qui Chalifatui præficeretur. Cumq; Vizier *Mohammedem Al Moſtadheri* filium, ejuſq; religionem prudentiam, lenitatem, & continentiam laudâſſet, adductus ille in * *Mothammena* collocatus eſt, ingreſſiſq; *Soltano* & Viziero mutuis ſe juramentis obſtrinxerunt, Viziero conditiones inter eos pactas confirmante. Deinde egreſſus *Soltan*, Principes, Judices, & Legiſ-peritos convocavit, qui ipſum inaugurarunt duodecimo menſis *Du'lHajja*, anno quingenteſimo triceſimo, cognominatúſque eſt *Al Moktaphi beamrilla*. Anno triceſimo primo *Al Raſhed*, qui imperio exutus eſt, ab *Atabego Zengio Mauſelâ* diſcedens *Hamdanum* profectus eſt, ubi erat Rex *David*; inde *Aſphahanum*: at ſub finem menſis *Ramadani Choraſanenſes* quidam, è famulorum ipſius numero, ipſum adorti interfecerunt, dum ſomnum meridianum captaret, poſt morbum à quo convaluerat; ſepultúſque eſt extra *Aſphahanum*, *Shahreſtani*. Annos natus erat quadraginta.

* domo octogona. *al.* ad dextrâ.

Al Raſhed occiſus.

Anno triceſimo ſecundo *Atabeg Zengius Hamam* perveniens, ad *Shehabo'ddinum Damaſci* Dominum miſit, matrem ipſius ſibi in
p. 387. uxorem dari petens, cui nomen erat † *Zamorrod Chatun*, filiam *Jawelii*; illam nempe quæ collegium extra *Damaſcum* juxta fluvium *Baradam* extruxit. Quâ ductâ *Hemeſam* ipſiuſque arcem accepit. Illud autē quod ipſum ad eam ducendam impulit, erat, quod *Damaſci* res ex arbitrio ejus geri videret, putarétque ſe, ope initi cum eâ matrimonii, regione potiturum: at cum eâ ductâ ſpe fruſtratus eſſet, nec quicquam

quam ejuſmodi obtinuiſſet, ab ipſa diſceſſit. Eodem occupavit *Haſamo'ddin Tamartaſh Ilgazi* filius, *Maredini* Dominus, arcem *Al-Hetach*; quam cuidam *Merwanidarum* eripuit, qui ultimus fuit eorum cui principatus aliquis ſuperfuit. Anno triceſimo tertio occupavit *Atabeg Zengius Okſenkari* filius *Baalbecum*. Quarto occupavit *Zengius Shahrazurum* ejuſque ditiones. Anno quingenteſimo triceſimo ſeptimo obiit *Mohammed* filius *Daniſhmandi Malatiæ* & Finium Dominus, atqui ipſius ditionibus potitus eſt Rex *Maſ'ud Koluj Arſlani* filius, *Iconii* Dominus, *Seljukida*. Anno triceſimo nono *Atabeg Omado'ddin Zengius* urbem *Roham Francis* abſtulit. Caſtellum *Biræ* etiam, quod *Francis* fuit poſtquam *Roham* occupaverant, caſtrumque eſt munitiſſimum, obſeſſum arctè habuit: at propè ab eo expugnando aberat, cum, accepto de cæde *Naſiro'ddini*, ſui in urbe *Mauſela* deputati, diſceſſit. *Franci* autem qui *Biræ* erant, veriti ne reverteretur, ad *Nojmo'ddinum Maredini* Dominum mittentes ipſam ei tradiderunt, occuparuntque ipſam *Moſlemii*. Anno quingenteſimo quadrageſimo, † *Rabiæ* poſterioris quinto, interfectus eſt *Atabeg Omado'ddin Zengius Okſenkari* filius *Mauſelæ* & *Syriæ* Dominus, dum caſtellum *Jaabar* obſideret; à ſervis quibuſdam, qui ipſo noctu per fraudē occiſo in caſtellum illud fugerunt. Qui in eo erant ergò ad exercitum clamantes, illis cædem ipſius indicarunt, gaudium præ ſe ferentes. Socii autem ipſius ingreſſi ipſum invenerunt extremum vitæ ſpiritum trahentem, quem ſtatim efflavit. Annum ætatis ſexageſimum exceſſerat, canis aſperſus fuit; ſummâ gravitate ſe erga exercitum & ſubditos geſſit: gubernandi peritiſſimus fuit. Urbis *Mauſelæ* antequam ille eam occuparet maxima pars vaſtata fuit, adeò ut quis ad vicum Tympaniſtarum ſtans, templum vetus, & forum, & Baſilicam conſpicere poſſet; nulla enim erant inter ea ædificia, neque poterat quiſpiam in templo veteri ambulare ſine [comite] qui ipſum defenderet, cum jam ubique ædificiis cinctum ſit. *Mauſela* etiam, inter omnes quas creavit Deus regiones, maxima fructuum penuria laboraverat: at ejus & quæ ſucceſſerunt temporibus, fructibus & herbis odoriferis maximè abundavit. Interfecto *Atabego Zengio* filius ipſius *Nuro'ddin Mahmud*, qui tunc ipſi aderat, detracto è digito ipſius annulo *Halebum* profectus ipſam occupavit. *Saifo'ddin Gazi* autē frater ipſius, cum in urbe *Shahrazuro* eſſet, quæ portio ipſi

Dyn. IX.

Roha [*Edeſſa*] *Francis* ablata.

p. 388.

Zengi [*noſtris Sanguinus*] occiſus.

Dyn. IX. aſſignata fuerat, ad ipſum mittens *Zino'ddin Ali Cujuk*, patris ejus
p.389. *Omado'ddini Zengii* in urbe *Mauſela* vicarius, *Mauſelā* invitavit: † quò venienti confirmatum eſt regnum in iſtas regiones, *Nuro'ddin* autem *Halebi* manſit, ipſámque tenuit. Anno quingenteſimo quadrageſimo quarto *Saifo'ddin Gazi*, *Atabegi Zengii* filius, *Mauſelæ* Dominus, in ea obiit. Cum ingraveſceret illi morbus, *Bagdadum* mittens *Auhado'z-zamanum Abu'l Baracat* accerſivit; qui cum adveniſſet, perſpecta morbi gravitate, medicamenta adhibuit, quibus nihil profecit: obiit ergò ultimo *Jomadæ* poſterioris, cum triennio imperâſſet. *Mauſelæ* & *Meſopotamiæ* poſt ipſum præfuit frater ipſius *Kotbo'ddin Maudud*. Frater autem ipſius natu major *Nuro'ddin Mahmud*, qui in *Syria* erat, *Halebumq́;* & *Hamam* tenebat, *Senjaram* profectus eam occupavit, haud contendente cum eo fratre *Kotbo'ddino*. Deinde pace inter ipſos facta *Nuro'ddinus Senjaram Kotbo'ddino* reddidit, ipſeque acceptis urbibus *Hemeſa* & *Rahaba* in *Syria* ſe continuit, fratre ipſius regiones *Meſopotamiæ* poſſidente. Eodem anno *Nuro'ddin Mahmud Ebn Zengi Francorum* regiones invaſit ex parte *Antiochiæ*. Cumque ad

Antiochiæ Princeps occiſus.

Principem conveniſſent *Franci*, occurrit ipſis *Nuro'ddin*, atque acriter pugnatum eſt: dein fugientibus *Francis* occiſus eſt Princeps, ſucceſſitque ipſi in regno filius ipſius *Baimondus* [*Boamundus*,] qui cum infans eſſet, nupſit mater ipſius Principi alii, ea conditione ut regionis curam gereret, donec ad ætatem perveniret filius ipſius. Eodem anno mortuus eſt *AlHaphedh ledinil'la Abdo'lMajid*, cui in Chaliſatu *Ægypti* ſucceſſit filius ipſius *AlDhapher-beamrilla Abu-*

'AlDhafer Chaliſa *Ægypti*.

p. 390. *Manſur* † *Iſmael*. Anno quadrageſimo ſexto *Nuro'ddin* collectis copiis ſuis *Joſelini Franci* ditiones invaſit, quæ ad partem Borealem *Halebo* erant. Fuit *Joſelinus Eques Francorum* invictiſſimus, in quo conjuncta erat cum fortitudine prudentia. Illo *Nuro'ddino* obviam eunte, concurſum ac pugnatum eſt, *Moſlemiiſq́;* in fugam datis, multi eorum cæſi, multi capti ſunt; è quorum numero erat *Nuro'ddini* Armiger, quem captum unà cum armis *Nuro'ddini*, miſit *Joſelinus* ad Regem *Maſ'udum Ebn Kelj Arſlan*, *Iconii* & *Akſeræ* Dominum, inquiens, Hic generi tui armiger eſt, poſt eum ad te venturum eſt majus aliquid. Quod cum factum ſciviſſet *Nuro'ddin*, graviter tulit, & in *Joſelinum* dolum molitus eſt, quietem refugiens, quò ſe ulciſceretur. Accerſitis ergò è *Turcomannorum* princi-

Joſelinus Nuro'ddinum ſuperat.

pibus

pibus quibuſdam, magna illis præmia obtulit, ſi *Joſelinum* captum ſibi traderent: ſe enim illi bello imparem ſcivit. *Turcomanni* ergo oculos in eum intentos habuerunt; cúmque aliquando venatum exiiſſet, quidam ipſorum ipſum prehenſum ad *Nuro'ddinum* vinctum abduxere. Abiens ergo *Nuro'ddin* caſtella quæ penes *Joſelinum* fuerant, *Ain Tabum*, *Azazum*, *Kureſum*, *AlRawandanum*, *Borjo'l reſaſum*, [i.e. turrim plumbeam,] *Dolucum*, *Maraſhum*, *Nabro'l Jaurum*, aliáſque ipſius ditiones occupavit. Anno quadrageſimo ſeptimo obiit *Soltan Maſ'ud Ebn Mohammed, Ebn Malecſhah, Hamdani.* † Succeſſorem deſignaverat *Malecſhahum*, fratris ſui *Soltani Mahmudi* filium: cujus ut *Soltani* in ſuggeſtis mentionem fieri curavit *Emir Chaſbeg*, réſque ejus nomine adminiſtravit, atque conſtituit. Deinde manus in ipſum conjiciens, ad fratrem ipſius Regem *Mohammedem*, qui in *Chuziſtano* erat, mittens eum accerſivit; animo ſtatuens in ipſum etiam, cùm adeſſet, manus injicere, ac ſibi *Soltanatum* vendicare. Accedentem ergo *Mohammedem* in ſolio collocavit, ipſiúſq; ut *Soltani* mentionem fecit; at *Mohammed* perſpectâ *Chaſbegi* nequitiâ, biduo poſt adventum ſuum, illum ad ſe ingreſſum interfecit, atque unà *Zengium* Armigerum, capitáque eorum projecit, quæ donec à canibus ederentur manſerunt: confirmatúſque eſt in Imperio *Mohammed*. Eodem obiit *Hoſamo'ddin Tamartaſh*, *Maredini* & *Miyapharekini* Dominus, cùm ultra triginta annos imperaſſet; ſuccedente ipſi filio ſuo *Nojmo'ddino Alebbio*. Anno quingenteſimo quadrageſimo octavo potiti ſunt *Franci* in *Syriâ* urbe *Askalana*, quæ è ditionibus erat *Aliadarum Ægyptiorum*. Anno quadrageſimo nono, menſe *Moharramo*, interfectus eſt *AlDhafer Ebno'l Haphedh Aliada Ægypti* Dominus, in cujus locum ſuffectus eſt filius ipſius *AlPhayez benaſrilla*, biduo poſt patris ſui cædem, annos quinque natus, quem Vizier *Abbas* humero ſuo geſtatum in ſolio regio collocavit. Eodem anno menſe *Sapharo Nuro'ddin Mahmud Ebn Zengi Ebn Okſenkar*, urbem *Damaſcum*, Domino ejus *Majiro'ddino* * *Ateko* Ebn *Mohammed*, *Ebn* * *Buri*, † *Ebn Togtacin Atabec*, ereptam, occupavit. Anno quingenteſimo quinquageſimo ſecundo, menſe *Rajebo*, multi fuerunt in *Syriâ* terræmotus vehementes, quibus multæ regiones devaſtatæ ſunt; è quibus *Hemeſa*, *Hama*, *Shizur*, *Caphar Tab*, *Moarra*, *Apamia*, *Hoſno'l Acrad* [caſtellum *Cordorum*,]

Dyn. IX.
Joſelinus captus.
Soltan Maſ'ud obit.
p. 391.
Soltan Mohammed.
Tamartaſh *moritur.*
Franci Aſkelanâ *potiuntur.*
AlPhayez Chalifa Ægypti.
* al. Abeko.
* al. Buzi.
p. 392.
Terræmotus in Syria.

Dyn.IX. *rum,*] *Arka, Laodicea, Tripolis, Antiochia.* Ad numerum interfectorum [indicandum] ſufficit, quod ludimagiſter quidam in urbe *Hama* narravit, ſe è ſchola negotii quod ipſi obvenerat cauſa diſceſſiſſe, terræmotu interim qui urbem ſubverteret accidente; cúmq; ſchola caſu ſuo pueros omnes obruiſſet, neminem veniſſe qui de puero aliquo ſuo inquireret. Eodem, menſe *Rabia* priore, mortuus eſt *Soltan Sanjar Ebn Malecſhah, Ebn Olub Arſlan,* morbo colico, quem inſecuta eſt diarrhœa. Anno quinquageſimo quarto, die octavo *Rabia* poſterioris, exundavit admodum *Tigris,* & [fluvio] *Kaurajo* ſuper *Bagdadum* erumpente impleti ſunt campi, & urbis foſſæ, ceciditque pars mœniorum, ſubmerſâ etiam parte *AlKatia,* & *Babo'l Azaji,* & *AlMamunia*; deinde aquâ ſub terrâ in locis quibuſdam ſerpente, collapſa ſunt [loca iſta.] Cúmque cœpiſſent homines ad partem occidentalem tranſire, multis aureis redimendus erat ponto, nec obtineri poterat: deinde ſubſidente aquâ magnæ ſecutæ ſunt ruinæ, nec dignoſci poterant vici; cùm nihil aliud eſſent quàm tumuli, & limites ædium ſuarum conjecturâ metiebantur homines. Eodem anno menſe *Du'lHajja* obiit *Soltan Mohammed Ebn Mahmud Ebn Mohammed* Ebn *Malecſhah*; regnavitque patruus ipſius † *Soliman Shah* filius *Mohammedis.* Anno quingenteſimo quinquageſimo quinto, die *Rabiæ* prioris ſecundo obiit Chalifa *AlMoktafi leamrilla,* cum eo munere functus eſſet viginti quatuor annos, natus ſexaginta ſex. Primus hic erat qui ſolus in *Erako* fuit ſine *Soltano,* & arbitrio ſuo exercitum & ſubditos ſuos rexit, ex quo primum *Mamluci* [ſervi] in Chalifas imperium exercuerunt, & à tempore *AlMoſtanſeri,* ad hunc uſque diem.

Moritur Soltan Sanjar.

Exundatio Tigris.

p. 393. Soltan Soliman Shah

AlMoktafi *Chaliſa moritur.*

Sectio.

Circa medium ſeculi ſexti è Medicis ubique terrarum celebribus tres ſimul floruerunt viri egregii, è tribus ſectis, quorum ſinguli & nomine & re erant *Hebatolla,* [i. e. donum Dei,] viz: è *Chriſtianis, Judæis,* & *Moſlemis*; nempe *Hebatolla Ebn Saed Ebno'l Talmid,* & *Hebatolla* Ebn *Malca, Abu'l Baracat, Auhado'lzaman,* [i.e. unicus ſeculi]& *Hebatolla* Ebno'l*Hoſain Aſphahanenſis.* Fuit Ebno'l *Talmid* Medicus *Chriſtianus Bagdadenſis,* ſeculi iſtius decus,& eorum qui

Hebatollæ *Medici tres.*

Hebatolla Ebno'l Talmid Chriſtianus.

tunc

tunc vixerunt doctiſſimus: Chalifis *Abbaſidis* operam collocavit, ad magnam in eorum famulitio dignitatem evectus, ſummóque apud eos in honore, curando & medicando proſpero uſus ſucceſſu, artis iſtius Canonum peritus; diu vixit, fuitque dum vixit eminens & illuſtris. Senex fuit formæ decoræ, aſpectus pulchri, ſocietatis & convictus ſuavis, ſpiritus ſubtilis, perſonæ elegantis, cogitationis profundæ, alta animo verſans, acris ingenii; conjecturâ felix, conſilio prudens: uſus eſt in carminibus componendis verbis ſublimibus, pulchris, †ſanis, & deſiderabilibus, quæ naturæ ipſius præſtantiam indicant. Ex ipſius carminibus ſunt iſta: Dyn. IX. p. 394.

Fuit jucundus ſtatus juventutis ebrietas,
At expergefactus ſum, & viam bonam ingredi cœpi:
Sedenſq; mortem expectavi, inſtar viatoris,
Qui locum quo eundum ſit novit, & ſubſtitit citra hoſpitium.

Solebat *Abu'lHaſan* Ebno'l *Talmid* ſemel ſingulis ſeptimanis ad *Al-Mottakium* accedere, qui eum præ ſenio conſidere juberet. Obiit menſe *Safaro*, anno quingenteſimo ſexageſimo, cùm annum ferè centeſimum attigiſſet, intellectu illi in ſtatu priſtino manente. Filio illum paulò antequam moreretur roganti, Quidnam appetis? Hoc, inquit, ut appetam. *Hebatolla* autem Ebn *Malca* *Abu'lBaracat* maximâ vitæ ſuæ parte *Judæus*, ultimò *Mohammedanus*, Medicus fuit egregius, ſcientiarum veterum peritus, optimè res explicans, conceptibus ſubtilibus: libro à ſe compoſito titulum *AlMo'tabar* indidit, in quo Mathematicis omiſſis ad Dialecticam, Phyſicam, & Metaphyſicam ſpectantia tradidit; atq; hoc in genere res perſpicuè tradit, verèque proponit. A *Soltano Seljukida* quodam aliquando ægrotante *Bagdado acceerſitus*, ipſum adiit, blandéque tractavit, donec invaleſceret; dein multis ab eo muneribus cumulatus, viz. nummis, equis, veſtibus, rebus egregiis, in *Erakum* rediit, pompâ quantâ fieri potuit maximâ, & opulentiâ: audito verò Ebn *Aphlahum* ipſum mordaci hoc carmine perſtrinxiſſe; Hebatolla Abu'lBaracat Judæus. *Liber ejus* AlMo'tabar.

Eſt nobis Medicus Judæus, cujus ſtultitia,
Quoties loquitur, in ipſo apparet ex ore ipſius:
†Superbè ſe effert, at canis ipſum gradu ſuperat, p. 395.
Quaſi nondum ex deſerto exiviſſet.

Hoc, inquam, audito, ſenſit ſe, quamvis tantum opum conſecutus

Dyn. IX. fuerat, nequaquam honoratum iri niſi *Iſlamiſmo* nomen daret. Hoc igitur dum firmo animi propoſito ſtatueret, certò ſciens filias quas habuit jam adultas neutiquam cum ipſo religionem *Iſlamiticam* amplexuras, ideoque cùm moreretur haud hæredituras [quæ relinqueret,] à Chalifa ſuppliciter petiit, ut ipſis benignè largiretur ex opibus quas relicturus eſſet [aliquid,] etiamſi in religione ſuâ perſiſterent: quod cùm ille faciendum diplomate confirmaſſet, ipſéque

Iſlamiſmũ amplectitur. de eo certior eſſet, *Iſlamiſmum* apertè profeſſus eſt, ſéque docendo & medicando applicuit; nec proſperè agere deſiit, donec ei clypei tergum obverteret tempus, [i. e. ſe ei adverſam præberet] &

*al. *cuſpide.* * faſtigio ſuo decideret, poſtquam ætate provectus eſſet, prehenderentque ipſum morbi, quibus ſanandis impar erat ipſius in re Medica peritia, prævalerentque ipſi dolores, quibus ſuſtinendis nec corpus nec cor ipſius ſufficerent. Utpote qui cæcus erat, & ſurdus, leprâq; & elephantiâ laboravit. Servet nos Deus à ſtatuum mutatione, & nè in nimias redigamur anguſtias, nec in malum res nobis redeant. Cùm mortem inſtare ſentiret, ei qui rerum ipſius curam gereret in mandatis dedit, ut ſepulchro ipſius ad hunc modum inſcriberet, Tumulus *Auhado'lzaman Abu'lBaracat* variis caſibus inſignis, authoris libri *AlMo'tabar*. De ſuperbia *Abu'lBaracat Auhado'lzaman*, & humilitate *Amino'ddaula Ebno'lTalmid*, hæc ait *AlBadì Hebatolla*, Aſtrolabius;

Abu'lHaſan *Medicus, ejuſq; æmulus*
Abu'lBaracat *in terminis ſunt contrariis:*
Hic cum humilitate inter Pleiades eſt,
Ille cum ſuperbia ſua in infimo [*terræ.*]

Hebatolla Ebno'l Hoſain. Quod verò ad *Hebatollam* Ebno'l*Hoſain* Ebn *Ali*, Sapientem, Medicum † *Aſphahanenſem*, è ſeculi ornamentis, viriſq; ejus temporis præcellentibus fuit. De eo dictum eſt, cùm ille artem Medicam

p. 396. exerceret, non emptum iri *Hippocratem* ſiliqua, nec repertum iri *Socratem* via recta incedere, & re verâ Ebn *Batlanum* fruſtra eſſe. Mortuus eſt poſt annum quingenteſimum triceſimum apoplexiâ quæ ipſi contigit, eóq; morbo correptus, in cella quadã domi ſuæ ſepultus: cujus cùm poſt menſes aliquot aperta eſſet porta, ut aliò transferretur, repertus eſt in gradibus ſedens mortuus. Suavia ſunt illi carmina, è quibus iſta quibus balneum in amici cujuſdam ædibus deſcripſit:

Ingreſſus ſum Paradiſum ejus, & inviſi Gehennam ejus,
Laudaviq; Redvvanum, [*Angelum qui Paradiſo inſervit,*] *&*
clementiam Maleci, [*Angeli qui Gehennæ præeſt.*]
Hilaritas in vultu ſervi ſequela eſt
Præmiſſarum ſplendoris faciei Domini.

Temporibus *Moktafianis* venit *Abu'lHelm AlMogrebi, Andoloſenus,* Medicus *Murſienſis*, in *Erakum*, ubi prorſus ignotus erat: dum aliquando autem *Bagdadi* plateas circumiret, vidit ad portam domus (quæ dominum ſuum primariæ dignitatis virum eſſe indicabat) ſedentem quendam, cui adſtans juvenis quiddam ex *Euclidis* libro coram eo legebat. Acceſſit ergo *Abu'lHelm* auſcultandi gratiâ; atque effutiente Magiſtro quæ non intelligeret, eum lapſus ſui arguit, & errorem oſtendit. Juvenis ergo, animadverſo verum eſſe quod objecerat *Abu'lHelm*, eóque ut donec ipſe reverteretur maneret rogato, domum ingreſſus, deinde prodiens *Abu'lHelmum* miſſo præceptore accerſivit: ille palatium ingreſſus, juvenis patrem reperit, unum è regni proceribus; qui ipſius adventum gratulatus, deinde rogavit ut cum † filio ſuo maneret, cui ille annuit. Inclaruitque fama *Abu'lHelmi*, concurrentibus ad eum ſtudioſis, magnoque in pretio habitus eſt. Jocis & colluſioni multùm deditus fuit, admodúmque facetiis & hilaritate delectatus. Poſtea, diſplicente illi *Erako*, inde diſceſſit, in *AlMogreb* [partes occidentales] abire animo ſtatuens. Cúmque extra *Damaſcum* diverſaretur, ſervum ſuum miſit, ut inde quæ eo die comederent, emeret, parū[nummorū]illi tradens, quantum ſc. duobus ſufficeret. Puer autem reverſus ſecum carnes aſſas, fructus, bellaria, potum [ex uvis paſſis confectum,] & nivem retulit. *Abu'lHelm* ergo, conſpectis quæ attulerat puer, copiam miratus, Nunquid, inquit, aliquem è nobis notis inveniſti? Minimè, inquit puer, verùm hæc omnia eo quod mecum fuit [nummorum] emi, atque hoc adhuc ex eo ſupereſt. Dixit *Abu'lHelm*, Ab hac regione non licet cuipiam qui intellectu præditus eſt tranſire. Eò igitur ingreſſus, conquiſitâ domo ibi ſedem fixit, & officinâ Aromatarii apertâ, in ea aromata vendidit, ac artem medicam unà exercuit: atque ita ſe habuit uſque ad vitæ finem.

Abu'lHelm Hiſpanus.

p. 397.

AlMoſtanjed Ebno'lMoktafi. Ingraveſcente morbo *AlMoktafi*, cùm ſucceſſor ab ipſo deſignatus eſſet filius ipſius *Joſeph*, Con-

AlMoſtanjed Chalifa.

Dyn. IX. Concubina quædam ejus filii ipſius *Abu Alis* mater, Chaliſatum ad filium ſuum transferre cupiens, puellis quampluribus adductis cultros dedit, eáſque *Joſephum* ſucceſſorem deſignatum, cùm ad patrem accederet, interficere juſſit. Fuit autem *Joſepho* Eunuchus quidam parvus, quem continuè mittere ſolebat de Patris ſtatu ſciſcitatum. Ille, viſis puellis, quæ cultros manibus tenerent, ad *Joſephum* reverſus ipſi illud narravit:

p. 398. qui acceſſito † Palatii præfecto, ipſum, unà cum Cubiculariorum cœtu ſecum aſſumens, domum ingreſſus eſt, loricâ indutus, manúque gladium tenens. Ingreſſum autem adortæ ſunt puellæ, quarum cùm unam ac alteram percuſſas vulnerâſſet, atque exclamaſſet, introeuntibus Palatii præfecto & cubiculariis fugerunt puellæ. Fratrem ergo ſuum *Abu Alim* ipſiúſque matrem captos in carcerem conjecit; captiſque puellis alias occidit, alias ſubmerſit. Mortuo autem *Al Moktafio*, confidenti eum in finem filio ipſius *Joſepho*, fides præſtita eſt, & cognomen *Al Moſtanjed billa* impoſitum, proq; eo in concionibus oratum, menſe *Rabia* priore, anno quingenteſimo quinquageſimo quinto. Anno quinquageſimo ſexto obiit *Al Phayez Iſa* Ebno'l *Dhapher Iſmael Ægypti* Dominus, cujus Chaliſatus ſex annorum fuit. Rebus *Ægyptiacis* poſt ipſum præfuit *Abdalla Ebn Joſeph Ebno'l Haphedh*, cognominatus *Al Aded ledinilla*; qui ultimus erat Chaliſarum *Aliadarum* in provinciis *Ægyptiacis*.

Al Aded Chaliſarum Ægypti Aliadarum *ultimus*.

Anno quingenteſimo quinquageſimo nono, *Shawer*, *Al Adedi* Domini *Ægypti* Vizierus, à *Dargamo*, qui cum illo de Vizieri munere contenderat, in *Syriam* fugiens ad *Nuro'ddinum* ſe recepit, auxilium ab eo petens; rogánſque ut cum ipſo copias in *Ægyptum* mitteret, quarum ope munus ſuum recuperaret, futurámque illi tertiam redituum regionis partem. *Nuro'ddin* ergo copias conflari juſſit, quibus *Aſado'ddinum Shiracuh* præfecit: qui rebus paratis, unà abierunt, *Shawero* illos comitante. Cùm

p. 399. autem perveniſſent *Aſado'ddin* & exercitus ad urbem † *Balbais*, adverſùs ipſos cum *Ægyptiorum* copiis prodiens *Dargami* frater, ipſiſque occurrens in fugam verſus eſt. *Dargamus* etiam *Kaira* egreſſus unà cum fratre cæſus eſt. *Shawerus* autẽ veſte in honoris ſignum donatus, & *Vizieri* muneri redditus eſt, *Aſado'ddino* extra *Kairam* manente: quocum perfidè agens *Shawerus* ab eo quod *Nuro'ddino* pollicitus fuerat, receſſit, & ad *Francos* mittens, ab ipſis opem petiit;

qui

qui ipſius votis de ope ferendâ cupidè annuentes, inſtructis copiis profecti ſunt. *Francis* autem in *Ægyptum* accedentibus, recedens *Aſado'ddin* ad urbem *Balbais* ſe recepit, quam ſibi refugium in quo ſe muniret, conſtituit. In illa igitur ipſum tribus menſibus obſederunt exercitus *Ægyptiaci* & *Francorum*, illo quotidie manè & veſperi pugnam ipſis inferente; minimèque de eo quod vellent aſſecuti ſunt. Deinde mittentibus ad ipſum *Francis* de pace faciendâ, útque in *Syriam* reverteretur, annuens ille in *Syriam* profectus eſt. Anno quingenteſimo ſexageſimo tertio *Zino'ddin Ali Ebn Sebegtegin*, deputatus *Kotbo'ddini Maududi Ebn Zengi Mauſelæ* Domini, officio, quod Domino ſuo eâ in urbe præſtibat, relicto *Arbelā* abiit. Fuerat autem Principatus Dominus, provinciarúmque pars maxima penes ipſum erat: at cum *Mauſela* domum ſuam *Arbelam* abire ſtatuiſſet, quaſcúnque teneret provincias *Kotbo'ddino Maududo* tradidit, *Arbelâ* tantùm ſibi relictâ. Vir erat fortis, prudens, vitæ laudatiſſimæ, integer corde, erga exercitum alioſque liberalitatem exercens. Carmine ipſum laudavit *AlHis-Bis*, quod cùm recitare vellet, Ego, inquit, neſcio † quid dicat; verùm ſcio illum aliquid velle; juſſitque illi quingentos aureos, equúmque & indumentum ſplendidum, aliáſque veſtes donari, quorum ſumma mille aureos valebat. Nec *Arbela* diſceſſit donec hoc anno moreretur. Anno quingenteſimo ſexageſimo quarto occupavit *Nuro'ddin* caſtellum *Jaabar*, & *Aſado'ddin Ægypto* potitus, *Shawerum* Vizierum interfecit; cúmq; jam fixus illi pes erat, nec ſupereſſe putaret, qui cum illo [de imperio] contenderet, invaſit eum mors; obiitq; die Sabbati, viceſimo ſecundo *Jomadæ* poſterioris, cùm duobus menſibus imperâſſet. Quod ad ejus originem. Erant ipſe & frater ipſius *Nojmo'ddin Ayub* [*Job*] filii *Shadi*, è regione *Dawin*, origine *Cordi Rawedienſes*: in *Erakum* autem profecti operam collocârunt *Mojahedo'ddino Bahruzo Bagdadi* Prætori, qui perſpecto *Nojmo'ddinum Jobum* (qui *Shiracuho* natu major erat) intellectu & conſilio pollere, eum cuſtodem arcis *Tacriti* fecit, quò comitante fratre *Shiracuho* abiit. Deinde cùm *Shiracub Tacriti* Scribam quendam *Chriſtianum*, ortâ inter ipſos lite, interfeciſſet, eoſque caſtello expulerat *Bahruz*, ad *Zengium* profecti ſunt; qui ubi *BaalBecum* occupaverat, cuſtodiendum *Jobo* commiſit. Cùm autem occiſo *Zengio* exercitus *Damaſcenus*

Dyn. IX.

p. 400.

Aſado'ddin Shiracuh [Sarracon] moritur.

Dyn. IX. *BaalBecum* caperet, factus eſt ipſe Principum *Damaſci* præcipuus; at frater ipſius *Shiracuhus Nuro'ddino* ſe applicuit, qui ei *Hemeſam*, & *Rahabam* aſſignavit, ſibique Stratiarcham conſtituit: cúmque in
p. 401. *Ægyptum* exercitum mittere vellet, † non reperit ibi præter ipſum qui huic magni momenti rei, ac provinciæ arduæ idoneus eſſet; ille ergo miſſus, eam occupavit. Mortuo autem *Aſado'ddino Shiracuho*, multi è *Nuro'ddini* principibus Vizieri apud *Al Adedum Aliadam Ægypti* Dominum munus ambierunt: *Al Aded* autem ad *Salaho'ddinū Ebn Ayub Ebn Shadi* mittens ipſum accerſivit, veſteq; [in honoris ſignum] indutum Vizieri muneri præfecit poſt patruum ſuum, eíque *Al Malec Al Naſer* cognomen indidit; fuit autem ipſi nomen *Joſeph*. Illud, quod eum ad hoc impulit, fuit, quòd ipſi dixerant ſocii ipſius, Non eſt in toto [eorum] cœtu viribus minor aut junior *Joſepho*; qui ſi præfectus fuerit non attollet, ut cæteri, ſupra
Salaho'ddin [Saladin] Ægypto *præfectus.* nos caput. Confirmatus eſt ergo *Salaho'ddin* in imperio, ita tamen ut *Nuro'ddini* deputatus eſſet: qui ad eum ſcribens *Al Amir Al-Eſphahſelar* [i. e. Stratiarcham] vocaret, ſignumque ſuum ad ſuperiorem Epiſtolæ partem aſcriberet, nomen ſuum ſcribere non dignatus; neque ad eum ſeorſim literas daret, verum ſic ſcriberet, *Al-Emir AlEſphahſelar Salaho'ddin* & reliqui principes in provinciis *Ægyptiacis* ſic, vel ſic, facient. *Salaho'ddinus* verò hominum corda ad ſe attraxit, profuſis in eos opibus. Illiſque in eum propendentibus ipſumque amore proſequentibus infirmata eſt *Al Adedi* authoritas. Deinde miſit *Salaho'ddinus* à *Nuro'ddino* petens, ut ad ſe fratres ſuos & familiam mitteret: quos ad eum miſit, eâ conditione ut ipſi obedirent. Anno quingenteſimo ſexageſimo quinto menſe *Shawalo* mortuus eſt *Kotbo'ddin Maudud Ebn Zengi Ebn Okſenkar*
p. 402. † *Mauſela* dominus: qui ingraveſcente morbo ſuo regnum poſt ſe delegavit filio ſuo natu maximo *Omado'ddino*, deinde ab eo illud tranſtulit ad filium ſuum *AlMoezzum Saifo'ddinum Gazi.* Hoc autem ideo fecit, quod qui regni rebus præfuit, viz. Eunuchus quidam ipſius, nomine *Phacro'ddin* Abdo'l*Maſih*, *Omado'ddinum* averſatus eſt, quod patruo ſuo *Nuro'ddino* obſequens eſſet; *Nuro'ddinus* autem A*bdo'lMaſihum* odio haberet. De eo ergo inter A*bdo'lMaſihum* & *Chatun* [Dominam] filiam *Hoſamo'ddini Tamartaſh Ebn Ilgazi*, *Saifo'ddini* matrem, convenit, ut regnum ab *Omado'ddino* ad *Saifo'd-*

dinum

-dinum transferrent, *Omado'ddin* autem patruum ſuum *Nuro'ddinum* adiit, auxilium ab eo petitum quo ipſi opem ferret ad regnum ſibi aſſerendum. Anno quingenteſimo ſexageſimo ſexto, *Rabiæ* poſterioris nono, obiit Antiſtes *Al Moſtanjed billa Abu'l Modhaffer Joſeph Ebno'l Moktaphi*, cum Chalifatu functus eſſet annos undecim, quinquaginta ſex natus. E Chalifarum qui ſe optimè erga ſubditos geſſerunt numero fuit, juſtus. Cum aliquando manus in delatorem quendam injeciſſet, eumque diu in carcere continuiſſet, atq; pro eo intercederet quidam è ſervis ipſius præcipuis, oblatis decies mille aureis, Ego, inquit, decies mille aureos numerabo ſi alium quempiam iſtiuſmodi mihi adduxeris, quo in carcerem conjecto periculo homines liberem; neque dimittere eum voluit. Mortis ejus cauſa hæc fuit. Cum ad † Vizierum per Medicum ſuum *Ebn Saphia* ſcripſiſſet, jubens ipſum Palatii Præfectum & *Kotbo'ddinum Kayemazum* prehenſos patibulo affigere; jamque ingraveſceret morbus ipſius, Medicus illos conveniens ſcriptum ipſis oſtendit: Illi ergò, Reverſus, inquiunt, dic illi, Literas ad Vizierum detuli, qui quod juſſum eſt fecit. Deinde prædicti iſti cum ſociis ſuis ad *Al Moſtanjedum* ingreſſi, ipſum opem implorantem in balneum aſportarunt, cúmque injeciſſet, oſtium in eum occluſerunt, donec moreretur exclamantem. Dyn. IX. Moritur Al-Moſtanjed. p. 403.

Al Moſtadi Al Moſtanjedi filius. Publicata morte *Al Moſtanjedi*, filio ipſius, *Abu Mohammedi Al Haſano*, adducto fidem pacti ſunt domeſtici ipſius privatim, eodem die quo mortuus eſt pater ipſius, nono *Rabiæ* poſterioris, anno quingenteſimo ſexageſimo ſexto. Craſtino autem die in ejus obſequium publicè ab hominibus juratum eſt in *Al Tajo*, [i. Corona, quod nomen porticus eſt in Chalifarum palatio,] cognominatuſque eſt *Al Moſtadi beamrilla*. Juſtitiam duplo quam pater majorem præ ſe tulit, magnamque pecuniæ vim diſtribuit. Porrò *Nuro'ddin Mahmud Ebn Zengi* audito mortuum eſſe fratrem ſuum *Kotbo'ddinum Maududum Mauſelæ* Dominum, regnumque tenere filium ipſius *Saifo'ddinum Gazium*, ipſum autem à *Phacro'ddino Abdo'l Maſiho* regi, ægrè hoc ferens ſine peditatu cum minori exercitus parte profectus eſt, & *Euphrate* juxta caſtellum *Jaabar* trajecto, *Rakkam*, *Chaburum* & *Niſibin* occupavit, & *Sanjaram* obſedit: deinde eâ potitus, *Omado'ddino* fratris filio tradidit: inde ad urbem *Balad* perveniens, juxta eam fluvium † ca- Al Moſtadi Chalifa. p. 404.

 ptato

Dyn. IX. ptato vado trajecit ad partem orientalem, & ad caſtellum *Ninives* caſtra poſuit. Admiratione autem dignum eſt, quod eodem die quo ipſe eò veniret, corrueret è mœnibus *Mauſela* pars magna quædam. Miſit ergò *Phacro'ddin Abdo'lMaſih* ad *Nuro'ddinum* de urbe ei dedenda, ea lege ut ipſam penes *Saifo'ddinum* eſſe ſineret; ſibique & bonis & domeſticis ſuis ſecuritatem concedi petens: quæ ei conceſſit, pactúſque eſt ut *Phacro'ddino* ſecum in *Syriam* aſſumpto, vectigalia quibus ipſe contentus eſſet, aſſignaret. Urbe igitur ipſi deditâ arcem ingreſſus eſt, templumque *Nurenſe* extrui juſſit; ac *Mauſelam* Saifo'ddino tradidit, *Omado ddino* autem *Senjaram*: deinde in Syriam rediit aſſumpto ſecum *Phacro'ddino*, poſtquam *Mauſelæ* viginti quatuor dies ſubſtitiſſet. Anno quingenteſimo ſexageſimo ſeptimo, cum pedem fixerat in Ægypto *Salaho'ddin*, infirmatáq; eſſet Chalifæ *Al Adedi* in ea authoritas, in palatio ejus [omnia] adminiſtrante *Salaho'ddino*, atque ejus deputato *Karakuſho* Eunucho è primariis *Aſadi* principibus, à cujus nutu omnes pendebant, ſtatuit nominis *Al Adedi* mentionem ex orationibus tollere: cumque ab *Ægyptiis* timeret, in *Ægyptum* pervenit cæcus quidam *Al-Emiro'l Alem* appellatus, qui ipſum cunctantem perſpiciens, neque eſſe qui pro *Abbaſidis* orare auderet, Ego, inquit, incipiam pro *Al Moſtadio* orare; primoque die *Veneris* menſis *Moharrami*, conſcenſo ante concionatorem ſuggeſto, pro *AlMoſtadio* oravit † nemine id improbante. Deſieruntque concionatores ubique omnes per totum *Ægyptum Al Adedi* in ſuggeſtis mentionem facere, & pro *Al Moſtadio* orarunt, ne duabus, quod aiunt, capris ea de re cornua committentibus. Obiitque *Al Aded* die decimo *Moharrami*; nec ei indicaverunt, deſitum eſſe pro ipſo orari. Eodem anno *Chatai* fluvio *Jihune* trajecto *Chowarezmiam* petierunt; cujus Dominus *Chowarezm Shah Arſlan Ebn Akſar* cum exercitibus ſuis *Amawaihum* profectus eſt, ut illis bellum inferret, eóſque impediret: at ibi morbo correptus ſubſtitit, copiis cum *Emiro* magnæ apud eos authoritatis miſſis; qui cum illis occurriſſet, in fugam verſi ſunt *Chowarezmii*, capto ipſorum duce, quem ſecum *Chatai* in regionem transfluvialem abduxêre. *Chowarezm Shah* autem *Chowarezmiam* rediit ægrotus, ibique vitam finivit, ſuccedente ipſi filio ipſius *Soltan-Shaho Mahmudo*. At filius ipſius natu maximus *Alaò ddin Tacaſh*, qui tunc temporis

'Abbaſidarū Chalifatus in Ægypto denuo obtinet.

p. 405.

Chatai Chowarezmiā invadunt.

Chowarezm Shah moritur.

Filii ipſius Sultan Shah & Ala'ddin.

temporis *Jondi* commorabatur, *Chataorum* Regem adiens opem ab eo contra fratrem ſuum, petiit: qui cum ipſo exercitum numeroſum miſit, duce *Phuma*, quibus donec propè à *Chowarezmia* abeſſent profectis, *Soltan Shah* unà cum matre inde diſcedens *Choraſanum* petiit, occupavitque *Tacaſh Chowarezmiam*. Anno quingenteſimo ſexageſimo nono obiit *Nuro'ddin Mahmud Ebn Zengi Ebn Okſenkar*, *Syriæ*, regionum *Meſopotamiæ*, & *Ægypti* Dominus, die *Mercurii* decimo quarto *Shawali*, quo non alter erat inter Reges vitæ ratione magis laudabili, aut quæ pluribus juſtitiæ experimentis abundaret. Neq; edebat, neque induebat, nec in uſus proprios impendebat quicquam, niſi [quod ipſi proveniret] è poſſeſſione quadam, quam parte ſua de ſpoliis ab hoſte captis emerat. Cum aliquando † apud eum conqueſta eſſet uxor de inopia, tres illi officinas in urbe *Hemeſa* dedit, è quibus quotannis ipſi circiter viginti aureorum reditus fuerat: quod cum illa parum putaret, Non eſt, inquit, mihi præter hoc. Quod ad omnia enim quæ penes me ſunt, ſum ego *Moſlemiorum* ærarius; nec in iis illos defraudabo, nec tui gratia gehennæ ignem ingrediar. Mortuo, in regno ſucceſſit filius ipſius *Al Malec AlSaleh Iſmaël*, annos undecim natus: cui obſequium præſtiterunt homines in *Syria*, & *Salaho'ddin* in *Ægypto*, ubi & pro eo in ſuggeſtis oratum, & nomine ejus cuſa moneta. Anno quingenteſimo ſeptuageſimo, cum jam *Meſopotamiæ* regiones poſſideret *Saifo'ddin Gazi*, metuerentque qui *Halebi* & *Damaſci* erant Principes, ne ad ipſos tranſiret; *AlMalec alSalehum* & cum eo exercitus *Halebum* miſerunt ut *Saifo'ddinum*, ne *Syriam* invaderet, impediret. At *Damaſcum*, *Soltano* & exercitibus jam vacuum, adiens *Salaho'ddin* ipſum occupavit; ac deinde urbem *Hemeſam* & *Hamam* & *Baalbecum*, *Halebumq;* profectus ipſam obſedit. *AlMalec AlSaleh* igitur, annorum duodecim puer, equo conſcenſo & *Halebi* incolis convocatis, his ipſos allocutus eſt, Patris mei erga vos beneficentiam & amorem noſtis, & quomodo ſe erga vos geſſerit; Ego Orphanus veſter ſum. Jam verò injuſtus iſte patris mei erga ipſum beneficia negans, regiones meas mihi eripit, nec Deum timens nec homines: multáque in hunc ſenſum locutus flevit, flente etiam populo, ac in hoc conſentiente † ut ipſum armis defenderent. Egreſſi ergo *Salaho'ddinum* ad montem *Jauſhan* pugna exceperunt; qui cum

Dyn. IX.

Nuro'ddini obitus.

p. 406.

Succedit filius *Al Malec AlSaleh*.

Salaho'ddin Syriam invadit.

p. 407.

ad

Dyn. IX. ad urbem accedere non poſſet, ab ipſa receſſit. Eodem anno urbem *Tabrizam* occupavit *Al Pahlawan*. Anno ſeptuageſimo primo *Salaho'ddin* caſtellum *Azaz* occupavit, & *Halebum* adiit, in quo erat *Al-Malec AlSaleh*. Populo autem unanimi conſenſu urbi defendendæ incumbente, intercesserunt inter eos de pacis conditionibus nuntii, quibus ex utraq; parte aſſenſum eſt: & *Salaho'ddinus* reddito *Al Malec AlSalebo* caſtello *Azaz*, *Halebo* receſſit. Emiſerat enim ille ad *Salaho'ddinum* ſororem quam habuit, parvulam puellam, quam honorificè tractans ille, Quid, inquit, vis? Illa, Volo, inquit, caſtellum *Azaz*, ab illis hoc prius edocta. Eo ergò ipſis tradito, receſſit. Anno ſeptuageſimo tertio interfectus eſt *Adado'ddin*, Chalifæ *Al Moſtadii* Vizierus; & in illud munus ſuffectus eſt *Dhahiro'ddin*, qui *Ebnol' Attar* audit; vir egregius, bonæ converſationis, munificus, quique magnam authoritatem conſecutus eſt. Anno quingenteſimo ſeptuageſimo quinto, die ſecundo menſis *Du'lkaada*, è vivis exceſſit

Al Moſtadi obit. Antiſtes *Al Moſtadi beamrilla*, Chalifatu annos circiter novem functus, natus triginta novem; vir juſtus, bonæ ergà ſubditos converſationis, parcus in delictis puniendis, clementiæ amans: vixit laudabilis, mortuus eſt felix.

Sectio.

Hoc tempore è Medicis in Oriente celebribus fuit † *Samuel Ebn*

p. 408. *Juda Mogrebinus Andoloſenus*, Medicus *Judæus*, qui unà cum patre in

Samuel Ebn Juda Hiſpanus, *Medicus Judæus*. Orientem venerat. Pater aliquid in Philoſophia didicerat; filius vero ipſius *Samuel* varias Philoſophiæ ſpecies legit, & ſcientiis Mathematicis operam navavit, earumque fundamenta, & quicquid in eis utile & rarum eſt probè calluit: ſuntque ipſi his de rebus libri; libros etiam in arte Medica compoſuit. In *Adarbijanum* migrans operam collocavit *Pahlawanidis* & imperii ipſorum principibus. In urbe *Maraga* commoratus ibi filios genuit, qui ejus veſtigiis

Iſlamiſmū amplexus Judæos mutatæ legis arguit. in medicando inſtiterunt: deinde *Iſlamiſmum* amplexus librum compoſuit ad retegenda *Judæorum* vitia, & locos unde conſtaret ipſos legem immutâſſe. Obiit *Maragæ* propè annum quingenteſimum ſeptuageſimum. His etiam temporibus floruit *AlRahabi Da-*

AlRahabi Medicus. *maſci* accola, è *Rahaba* incolis, unde originem traxit; optimè medicans, in ægrotis tractandis dexter, mente alacris. Mercaturæ operam

ram dedit, qua magnas conſecutus eſt opes; filioſque habuit qui vi- Dyn. IX.
tæ inſtituto laudabili inſtiterunt, ac feliciter eo in genere ſe exercuerunt. * Divitiis affluebat; Equo, veſtitu, ædibus nitidis utebatur; & in rebus ſuis canones, qui præſenti ſanitatis ſtatui conſervando conducerent, obſervabat. Interrogatus, quid inde commodi redundaret? Hoc, inquit, ut quis vitæ naturalis terminum conſequatur: cumque regereretur, Eo tu ætatis perveniſti, ut non intercedat inter te & vitæ naturalis terminum niſi parum quid, quid ergò tantâ curâ opus eſt? reſpondit, Ut † parum illud ſuper terram tranſigam, & auram traham, aquamque ſorbeam, nec terram mali regiminis vitio ſubeam: nec aliter ſe habuit donec ipſum aſſequeretur mors, ineunte anno ſexcenteſimo trigeſimo ſecundo. Tres reliquit filios, quorum duo Medici præſtantes fuere, quorum in ſequentibus fiet mentio. Inquit *AlRahabi* iſte, Accerſitus ſum à *Nuro'ddino Mahmudo*, cum morbo quo mortuus eſt laboraret, unà cum aliis medicis: ad quem cum accederemus, fuit ille in ædicula quadam in arce *Damaſcena*, angina ei prævalente adeò ut à morte propè abeſſet, & vix audiri poterat vox ejus. In eam ſe ſubduxerat devotionis ergo; cumq; in ea ægrotare cœperat, aliò ſe transferre noluit. Ingreſſi autem cum videremus quomodo ſe haberet, dixi ego, Non oportuiſſet tamdiu rem differre antequã nos accerſeres, donec ingraveſceret tibi morbus, Jam verò expedit ut maturè te ex iſto loco transferas in locum aliquem ſpatioſum lucidum, qui in hunc morbum influentiam aliquam habet. Cum autem curationem adhibere incipientes, conſilium daremus, ut Phlebotomia uteretur, ille, Sexagenario, inquit, non eſt detrahendus ſanguis; neque illud admittere voluit: aliis ergò medicandi rationibus uſi ſumus, at non profuit ei medicina.

* al. Deliciis.

p. 409.

à *Nuro'ddino* ægrotante accitus.

AlNaſer AlMoſtadii filius. Mortuo *AlMoſtadio* cœpit *Dhahiro'ddin Ebno'l Attar* homines ad fidem filio ipſius *AlNaſero ledinilla Abu'l Abbaſo Ahmedi* paciſcendam adigere. Cumque jurandi finis factus eſſet, imperii Judex factus eſt *Majdo'ddin Abu'l Fadl Ebno'l Saheb.* Die autem ſeptimo menſis † *Du'lkaada*, anno quingenteſimo ſeptuageſimo quinto, prehenſus *Ebno'l Attar* in cuſtodia habitus eſt domi ſuæ; atque inde in *AlTajum* tranſlatus in vincula conjectus eſt, ac conquiſita quicquid alicubi depoſuerat, omneſque ejus facultates: deinde ſuper capite bajuli elatus eſt mortuus, ac quibuſdam è

AlNaſer Chalifa.

p. 410.

Dyn. IX. populo manum illi intendentibus concitatum in ipſum vulgus è capite bajuli dejecit, retectiſque pudendis, fune membro ipſius virili annexo, circa urbem traxerunt, ac chocleari manui ejus impoſito dixerunt, Conſigna nobis diploma Domine noſter; cum aliis ejuſmodi factis probroſis: deinde manibus ipſorum ereptus ſepulturæ mandatus eſt. Hoc ab ipſis illi factum, non obſtante quod erga ipſos optimè ſe geſſiſſet, & tam à facultatibus quam fama ipſorum manus abſtinuiſſet. Anno ſeptuageſimo ſexto, die tertio menſis *Saphari*, obiit *Saifo'ddin Gazi Ebn Maudud Ebn Zengi Mauſelæ* Dominus, *Mauſelæ* autem præfecit fratrem ſuum *Ezzo'ddinũ*; *Jazirat* [i. inſulam] *Ebn Omar* ejuſque arces dedit filio ſuo *Moezzo'ddino Sanjar Shaho*; caſtellum *Shuſh*, & regionem *AlHamidiam* filio ſuo natu minori *Naſero'ddino Cubeco*: regni autem *Ezzo'ddini* adminiſtrator fuit *Mojahedo'ddin Kayemaz*; compoſitæque ſunt res, nec ulla inter eos diſſenſio fuit. Eodem anno obiit *Shamſo'ddaula Turan Shah Ebn Iyub*, *Salaho'ddini* frater natu maximus, *Alexandriæ*. Anno ſeptuageſimo ſeptimo, menſe *Rajebo*, *AlMalec AlSaleh Iſmael* filius *Nuro'ddini Mahmudi*, *Halebi* Dominus, in ipſa obiit, annos circiter novendecim natus; qui cum nullam vitæ ſpem reliquam haberet, convocatis Principibus illis in mandatis dedit † ut urbem Patrueli ſuo *Ezzo'ddino Maſ'udo Ebn Maududo Ebn Zengio* traderent: quam acceptam tradidit ille fratri ſuo *Omado'ddino*, pro ea acceptâ urbe *Sanjaro*. Anno ſeptuageſimo octavo *Salaho'ddinus* fratrem ſuum *Saifo'lIſlam Togtecinum* in regionem *Yaman* miſit; quam occupavit, & in poteſtatem redegit. Eodem anno *Salaho'ddinus*, *Euphrate* in regiones *Meſopotamicas* trajecto, *Roham*, *Harranum*, *Rakkam*, *Karkeſiam*, *Maceſinum*, *Arbanum*, & *Niſibin* occupavit. Inde *Mauſelam* petiit, in quam, qui ibi erant, *Ezzo'ddin* ejus Dominus, ipſiuſque deputatus *Mojahedo'ddin*, copias multas, tam equites quam pedites, collegerant, armorumque & inſtrumentorum contra obſidionem ea oſtenderunt, quæ oculos præſtringerent. Cum ergò propè ad urbem acceſſiſſet *Salaho'ddinus*, vidit quod ipſum terreret, ipſiúſque & ſociorum ſuorum pectora [ſtupore] impleret. Nihilominus juxta eam conſedit, belloque aggreſſus eſt. Die autem quodam prodiens è vulgo quidam, convitiis eum proſcidit; extractoque de pede calceo, in quo multi infixi erant clavi, & in

Margin notes:

Vulgi ingratitudo.

Ezzo'ddin Mauſelæ Dominus.

p. 411.

Salaho'ddin Yamano [*Arabia Felici*] per fratrem potitur.

Mauſelam infeliciter oppugnat.

in Principem quendam, nomine *Jawali Al Aſadi*, qui *Aſadidarum* Dyn.IX. Dux & Princeps fuit, jacto pectus ipſi percuſſit, adeo ut vehementer illi doleret. Ille igitur prehenſo calceo è pugna ad *Salaho'ddinum* reverſus, *Mauſelenſes*, inquit, nos ludibriis exceperunt, qualia nunquam antea vidimus; projectoque calceo juravit ſe non amplius urbem oppugnaturum, indignè ferens ſe calceo percuſſum. Videns ergò *Salaho'ddin* quod ſtatuerat de *Mauſela* ſe non aſſecuturū, † nec quicquā præter moleſtiā & laborē reportaturū, ab ea *Senjarā* abiit, eamque occupavit. Anno ſeptuageſimo nono occupavit *Salaho'ddin* urbem *Amedam*, eamq; *Nuro'ddino* Mohammedi *Kara Arſlani* filio, *AlHeſni* Domino, tradidit. *Salaho'ddin* enim cum *Harzami* caſtra poſuiſſet, & *Maredino* potiri cupiens nullam inveniret rationem qua voti compos fieret, inde *Amedam* abiit per viam *AlBareïa*. Eodem, *Salaho'ddinus Halebū* profectus, caſtris in monte *Jauſhane* poſitis præ ſe tulit, ac ſi ibi habitacula ſibi ſociiſque & exercitibus ſuis extrueret. Eò ergò propendit *Omado'ddin Zengi*, ut *Halebo* dedita alium [aliquem locum] pro ea acciperet; ac confirmata eſt inter eos pax, ea conditione ut *Halebo Salaho'ddino* tradita, pro ea *Senjaram*, *Niſibin*, *Chaburum*, *Rakkam* & *Sarujum* acciperet, ac in hæc utrinque juratum eſt: atque ita vili admodum pretio [urbem] vendidit, data arce munita inſtar *Halebi*, acceptiſque ejus loco villis & agris; probroſumque putarunt omnes ubique homines quod fecerat. Anno quingenteſimo octogeſimo mortuus eſt *Kotbo'ddin Ebn IlGazi*, *Ebn Nojmo'ddin Alebbi Ebn Tamurtaſh*, *Ebn IlGazi Ebn Ortok*, *Maredini* Dominus, cui ſucceſſit filius ipſius *Hoſamo'ddin Yaluk Arſlan*, adhuc infans. Fuit autem *Shah Armen Chelati* Dominus avunculus *Kotbo'ddini*; qui poſt mortem ipſius in regno ſummum exercens poteſtatem *Nodhamo'ddinum AlTokuſh* cum filio ipſius [ad res adminiſtrandas] conſtituit. Ille igitur ejus educandi regnique ipſius adminiſtrandi curam ſuſcepit. Cumque vir eſſet religioſus & probus, optimè † puerum educavit, matremque ejus in uxorem duxit: cui tamen cum adoleviſſet, regni poteſtatem non commiſit, ob eam, quæ ei inerat, ſtultitiam & levitatem; neque aliter ſe habuit res donec moreretur puer. Fuit autem ei frater natu minor cui cognomen *Kotbo'ddin*, quem deinde in regno collocavit *Al Nodhamus*, ita tamen ut nihil ex eo præter nomen ipſi eſſet: authoritas vero omnis

Margin notes: p.412 (beside "nec"); Moritur Kotbo'ddin Maredini Dominus. (beside "Anno quingenteſimo octogeſimo…"); p.413 (beside "cui tamen").

penes

Dyn.IX. penes *AlNodhamum*, ipſiuſque vernam quendam nomine *Luluum*: itáque ſe habuit res uſque ad annum ſexageſimum primum, quo, ægrotânte *AlTokuſho AlNodhamo* ipſum viſendi gratia adiit *Kotbo'ddin*; cumque ab eo egredientem comitaretur *Lulus*, ipſum cultro quem habuit percuſſum interfecit, ac denuo ad *AlNodhamum* ingreſſus, ipſum etiam interfecit. Deinde ſolus egreſſus cum puero quodam ſuo, bina capita ad exercitus projecit, quibus prompte illi obſequium præſtantibus *Maredini* & Al*Bareïæ* arcibus, *Sauroq;* potitus, ſtrenue ſe geſſit. Anno quingenteſimo octogeſimo primo, *Salaho'ddino Mauſelam* denuo obſidente, *Atabeg Ezzo'ddin* ejus Dominus matrem ſuam unà cum filia patrui ſui *Nuro'ddini Mahmudi* aliiſque fœminis, & primariorum imperii virorum cœtu ad ipſum miſit pacem rogatum: putaverantque omnes ipſum illis, ſi vel ipſam *Syriam* petiiſſent, annuere voluiſſe; præſertim quòd cum ipſis eſſet Domini & benefactoris ipſius *Nuro'ddini* filia. Ille veró, cum ad ipſum acceſſiſſent, conſidere juſſis, apologiis minimè gratis uſus ſpe fruſtratas remiſit. Vulgus ergò † præ ira atque indignatione quod fœminas repuliſſet, libenter ſe obtulerunt, ipſúmque *Salaho'ddinum* pœnituit quod ipſarum poſtulata rejeciſſet. Quin & ad ipſum pervenerunt literæ ab Al*Kadi* Al*Phadel* aliiſque, qui factum ipſius improbarent, eique vitio verterent. Porrò *Mauſelæ* vulgus trajecto *Tigri* partem exercitus orientalem infeſtare, deinde redire ſolebant. Statuerat ergò ille *Tigrim* à *Mauſela* abſcindere ad partem *Nineves*, ut ita *Mauſelæ* incolis ſiti oppreſſis urbe ſine pugno potiretur. At cum percepiſſet fluvium penitus reſcindi non poſſe, multique temporis ac magni laboris opus futurum, ab ea deflectens *Miyapharekinum* abiit, audito Shah *Armenū Chelati* Dominum mortuum eſſe nullo relicto filio, regionibuſque iſtis potitum eſſe vernam ipſius quendam nomine *Bactamerum*. Miſit ergò ante ſe patruelem ſuum *Naſero'ddinum Mahmudum*, *Shiracubi* filium, & *Modhafferoddinum* Ebn *Zino'ddin*, alioſque, qui *Chelatum* profecti *Tatwanæ* caſtra poſuerunt: ipſe verò *Salaho'ddin Miyapharekinum* adiit. Al*Pahlawan* Ebn *Ildegur* etiam, *Adarbijani* Dominus, profectus propè *Chalatum* conſedit. Frequentes autem *Chalato* inter ipſos & *Pahlawanum* & *Salaho'ddinum* interceſſerunt nuntii: deinde rebus inter eos & *Pahlawanum* compoſitis, ipſius ſociorum numero habiti ſunt.

Salaho'ddin Mauſelam ſecundò fruſtra obſidet.

p. 414.

Chelato imminet.

ſunt, & pro eo in concionibus orarunt: Anno quingenteſimo octo- Dyn. IX.
geſimo ſecundo obiit *Al Pahlawan Mohammed Ebn Ildegur* regionum *Jabal*, [i.e. montanarum] *Raiæ*, *Aſphahani*, *Adarbijani*, & *Arrani* Dominus, ſuccedente ipſi fratre *Kozul Arſlano*, † cui nomen *Othman*. p. 415. Anno octogeſimo tertio *Salaho'ddinus* urbem *Tiberiada* ejuſque arcem occupavit: (*Tiberias capta.*) indè profectus ad *Accam* conſedit. Cumque jam in urbem irruere ſtatuerat, prodeuntes incolarum primarii (*Acca dedita.*) ſecuritatem petierunt; quibus annuens & pro ſe & facultatibus ſuis ſecuritatem ipſis conceſſit, atque optionem fecit, vel ſubſiſtendi, vel inde migrandi. Illi ut migrarent eligentes, ſeparatim ex ea exceſſerunt, quicquid poterant ſecum avehentes, reliquis eo quo erant ſtatu relictis. *Salaho'ddinus* autem urbem filio ſuo *Al Aphdalo* tradidit, prædamque cœperunt *Moſlemii* ex iis quæ reliqua erant, nec poterant *Franci* ſecum auferre. Eodem anno occupavit etiam *Salaho'ddinus Cæſaream*, *Chaipham*, *Sephoriam*, *Shakifum*, *Kulam*, *Joppam*, * *Talninum*, *Sidonem*, *Berytum*, *Jobailum*, *Askelonem*: cumque ab horum locorum expugnatione ceſſâſſet, (* al. *Tabninum.*) *Hieroſolymam* profectus eſt; ad quam cum conſediſſet, viderunt *Moſlemii* in mœnibus eam virorum copiam quæ ipſos terreret. *Salaho'ddinus* autem quinque dies inſumſit circum urbem eundo, (*Hieroſolyma obſeſſa.*) ut perſpiceret à quâ parte ipſam oppugnaret, cum admodum munita atque defenſa eſſet; neque alium ei oppugnando locum invenit, quàm ad partem ſeptentrionalem, juxta portam *Amudam* & Eccleſiam *Sionis*: ad eam ergò partem ſe recipiens, *Rajebi* viceſimo, ibi conſedit, eademque nocte machinas fixit, *Francis* etiam machinas in urbis muris ſtatuentibus, acriterque utrinque pugnatum eſt, cum uterque cœtus illud † in p. 416. religionis & debiti cultus parte poneret; nec opus iis fuit Rege qui ipſos incitaret, imò cohibiti cohiberi noluerunt, & increpati increpanti non auſcultarunt. Videntes autem *Franci*, quàm acriter pugnarent *Moſlemii*, quàm firmiter diſpoſitæ eſſent ipſorum machinæ ad efficaciter jaculandum, quantumque profeciſſent cunicularii in cuniculis agendis, *Balianum*, * *Nirrani* filium *Ramlæ* Domini, (* al. *Birrani.*) ad *Salaho'ddinum* ſecuritatem petitum miſerunt: abnuit autem *Soltan* dicens, Non aliter vobiſcum agam, quam egiſtis vos cum *Moſlemiis*, cum urbem occuparetis anno quadringenteſimo octogeſimo primo, trucidando, & captivos faciendo. Cui *Balianus*, Scias, in-

Dyn. IX. inquit, *Soltane*, nobis in hâc urbe magnam eſſe hominum multitudinem, ac jam à pugnando abſtinere ſpe ſecuritatis obtinendæ: at ubi viderimus neceſſariò moriendum, liberos ac uxores noſtras interficiemus, facultates igni trademus; nec nummum vel aureum vel argenteum, qui vobis in prædam cedat, relinquemus, nec vel virum vel fœminam, quem captum in vinculis ducatis. Atque hæc cum fecerimus, ſaxum [vobis ſacrum] & templum *Al Akſa* [extremum] demoliemur, & captivos quotquot nobis ſunt è *Moſlemiis*, qui quinquies mille ſunt, interficiemus, nec jumentum vel animal ſuperſtes ſinemus; deinde ad vos egrediemur: nec tunc è nobis occidetur quis, donec plures ſibi pares occiderit; itáque vel cum gloria moriemur, vel cum honore vincemus. *Salaho'ddinus* ergò, ſuis in conſilium adhibitis, iíſque unanimiter reſpondentibus concedendam eſſe illis ſecuritatem, neve egreſſi rem aggrederentur quæ quomodo tandem

p. 417. ceſſura eſſet neſcirent, † tandem annuit ſe *Francis* ſecuritatem conceſſurum; ea lege, ut vir quilibet, decem aureos penderet, nullâ ſive dives ſive pauper eſſet, diſtinctione, fœmina quinque, puer ſive puella binos: hanc ſummam quicunque intra quadraginta dies numeraret, liberum fore; ſecus captivum. Cumque *Balianus* pro pauperibus triginta mille aureos obtuliſſet, in hoc ei annuit. Deditáque eſt urbs die *Veneris*, viceſimo ſeptimo menſis *Rajebi*. *Salaho'ddinus* autem, peractis rebus *Hieroſolymitanis* ad urbem *Tyrum* contendit, ad quam profectus *Marchio* ei præfuit, optiméque gubernavit. Diviſitque *Salahod'dinus* exercitui pugnam, cuilibet agmini tempore præſtituto quo pugnarent, ut ita urbis incolæ continuis diſtinerentur præliis; cum loca in quibus pugnandum erat anguſta eſſent, adeo ut iis cuſtodiendis pauci ex incolis ſufficerent, urbique foſſæ eſſent à mari ad mare deductæ, adeò ut [quod aiunt] vix ſupervolare poſſet ales. Urbs enim inſtar manus in mari erat, cujus brachium cum ad continentem protenderetur, ac utrinque mari allueretur, pugna in brachio ineunda erat, adeoque cum eam expugnare non poſſet *Salaho'ddinus*, indè receſſit. Fuerant autem *Moſlemiis* quinque naves ante *Tyri* portum collocatæ, ut neminem egredi † vel ingredi ſinerent, quas ſummo mane adortæ *Francorum* naves in arctum redegerunt, atque in eas irruentes quos libuit interfecerunt, reliquis cum navibus ſuis captos in *Tyri* portum abduxerunt, *Moſlemiis* è

Hieroſolyma Salaho'ddino dedita.

Tyrus obſeſſa.

p. 418.

Claſſis Moſlemiorum ad Tyrum victa.

terra hæc ſpectantibus. *Moſlemiorum* autem multi è navibus ſe projecerunt, aliis natando evadentibus, aliis ſubmerſis. Anno octogeſimo quarto cepit Salaho'ddinus *Jabalam*, *Laodiceam*, *Sahyunem*, *Shogro*, *Bacaſum*, *Dorbeſacum*, *Bagraſum*, *Caracum*, & *Saphedum*. Inducias etiam pactus eſt cum Principe *Boamundo*, *Antiochiæ* & *Tripolis* Domino. Anno octogeſimo ſeptimo venerunt per mare ſuppetiæ ad *Francos*, qui ad *Accam* conſidentes ipſam obſederunt. Primus omnium venit *Philippus Franciæ* Rex, è regibus eorum genere nobiliſſimis, licet ditionibus haud adeo multis imperans: cujus [adventu] additi ſunt illis animi, illis [inquam] qui ad *Accam* conſederunt, adeo ut *Moſlemios* qui in ea erant pugna inſtanter urgerent. Salaho'ddinus autē, qui *Saphar Ammi* erat, quotidiè adequitans *Francos* adoriebatur, quo eos pugna detineret ne urbem invaderent. Erat in ea *Amir Saipho'ddinus* Haccarienſis, *Al Maſhtub* appellatus, qui cum videret *Salaho'ddinum* nihil illis prodeſſe poſſe, nec ab illis damnum propellere, egreſſus *Francis* ſpopondit ſe † urbem dediturum, ea lege, ut qui in ea erant egrederentur unà cum facultatibus ſuis, ſeque ob illud ducentos mille aureos numeraturum, & quingentos præcipuæ notæ captivos, crucemque Crucifixi redditurum, & *Marchioni Tyri* Domino quatuordecim mille aureos: qua in re illi annuerunt, conſtituto duorum menſium ſpatio quo adducerentur nummi & captivi. Cumque ea de re juráſſent, urbem dedidit: quam illi pacificè ingreſſi, *Moſlemiis* qui in ea erant, eorúmque facultatibus cuſtoditis, illos in carcerem conjecerunt, detinendos donec afferretur quod ipſis promiſſum fuerat; ad *Salaho'ddinum* mittentes ut nummos, captivos, & crucem mitteret, quò apud ipſos detentos dimitterent. Nummos ergò conquirere cœperunt: cum ipſi [*Salaho'ddino*] nummi non eſſent. Quicquid enim ad ipſum è provinciarum reditibus pervenit, aliud poſt aliud erogabat. Cum autem jam ad ipſum nummorū centies mille aurei perveniſſent, ſuaſerunt Principes ne illos mitteret donec eos iterum juramento ad ſocios ipſius dimittendos adigeret. Reſponderunt Reges *Francorū*, Nos non jurabimus; verum ſi ad nos centum mille aureos, qui præſto ſunt, & crucem miſeris, dimiſſuri ſumus è ſociis veſtris quos nobis viſum fuerit, & quos viſum fuerit retinebimus, donec quod reliquum eſt nummorum mittatur, tum reliquos dimiſſuri: hoc autem renuente *Soltano*, die *Martis* menſis

Dyn. IX.

Philippus Franc. rex.

p. 419.

Acca dedita.

Dyn. IX. menſis *Rajebi* viceſimo ſeptimo, prodeuntibus *Francis*, atque extra urbem egreſſis, tam equitibus quàm peditibus, prodierunt etiá † ad ipſos *Moſlemii*, atque in eos impetum fecerunt; quo cum loco cedere coacti eſſent, ecce plerique qui apud ipſos fuerant *Moſlemiorum* cæſi reperti ſunt, nempe quos gladio percuſſos trucidaverant, relictis ſolum principibus & divitibus, reliquis è vulgo & eorum aſſeclis, quibuſque non erant opes, interfectis. Quo conſpecto *Salaho'ddinus* ad *Askelonis* partes profectus eam devaſtavit. Anno octogeſimo octavo *Franci* verſus *Askelonem* profecti urbem inſtaurare cœperunt. Eodem factæ ſunt induciæ inter *Salaho'ddinum* & *Angitarum* [i. *Anglum*] *Francorum* Regem, ad ſpatium trium annorum & octo menſium, quod initium ſumeret à die primo *Ilul*. Eodem anno, medio menſis *Shaabani*, obiit *Soltan Kelij Arſlan*, *Ebn Maſ'ud*, *Ebn Kelij Arſlan*, *Ebn Soliman*, *Ebn Kotlumiſh*, *Ebn Saljuk*, in urbe *Konia* [*Iconio*:] optimi erat regiminis, magnæ gravitatis, multæ juſtitiæ, multáſque in *Græcorum* ditiones incurſiones fecerat. Cum ſenuiſſet provincias ſuas filiis diſtribuit, qui eum parvi penderunt, nec ipſius rationem habuerunt; arcteque eum habuit filius ipſius *Kotbo'ddinus*, deinde prehenſum ſecum duxit ad *Cæſaream* quò eam fratri ſuo auferret: quam cum aliquandiu obſediſſet, fuga ab ipſo elapſus pater *Cæſaream* ingreſſus eſt. Nec deſiit *Kelij Arſlan* à filio ad filium ſe transferre, ſingulis eum faſtidio habentibus, donec ad filium *Giyatho'ddinum Caichoſrawum* iret, qui unà cum eo cum exercitibus ſuis *Iconium* profectus illud occupavit: atque in eo mortuus eſt *Kelij Arſlan*; quod ibi manens † filius ipſius *Giyatho'ddinus* tenuit, donec à fratre ſuo *Rocno'ddino* ipſi auferretur. Anno quingenteſimo octogeſimo nono obiit *Salaho'ddin Yuſeph* [*Joſeph*] *Ebn Jyub* [*Job*] *Ebn Shadi*, *Damaſci*, annos quinquaginta ſeptem natus. Fuit autem vir manſuetus, beneficus, ſuavis moribus, humilis, patiens in iis quæ ipſi ingrata eſſent tolerandis, multus in aſſeclarum ſuorum culpas diſſimulando. Fertur ipſo, die quodam cum [magna] ipſi adeſſet hominum multitudo, conſidente, ac ſervus quidam alium calceo petiiſſet, iſquè ab eo aberrans ad *Salaho'ddinum* pertigiſſet, propeque ab eo cecidiſſet, ipſum ad alteram partem converſum, cum quodam qui ei aſſideret collocutum fuiſſe, ne illud animadverteret. Quin & aliquando cum aquam peteret, eaque non allata iterum eam quinquies uno confeſſu

p.420.

Induciæ inter *Salabo'ddinum* & Regem *Angliæ*:

Kelij Arſlani obitus & laus.

p.421:

Salaho'ddini obitus & laus:

conſeſſu peteret, nec tamen afferretur; O ſocii, inquit, confecit me Dyn. IX.
ſitis. Quod ad liberalitatem ipſius, multa donabat, nec morabatur
quid erogaret. Ad demonſtrandum ejus liberalitatem ſufficit, quod
cum moreretur, non reliquerit in ærario ſuo præter aureum uni-
cum *Surienſem*, & quadraginta argenteos *Naſerinos*. Mortuo *Sala-*
ho'ddino filius ipſius natu maximus *Al Aphdal Nuro'ddin Damaſcum*,
regiones maritimas, *Hieroſolyma*, *Baal Becum*, *Sarchodum*, *Boſram*,
Baniaſum, *Huninum*, & *Tabninum*, *Al Darumum* uſque occupavit.
Filius ipſius *Almalec Al Aziz Ægyptum*, eique imperavit. Filius
ipſius *Almalec Al Dhaher Gazi*, qui † *Halebi* fuit, eam ejuſque ditiones p. 422.
tenuit; viz: *Harem*, *Tel-Baſher*, *Azaz*, *Dorbeſac*, & *Manbaj*. *Ha-*
ma fuit *Mohammed Ebn Takio'ddin Omar Ebn* Shahenſhah *Ebn Jyub*
[*Job*,] qui *Al Malec Al Dhahero* [Regi Illuſtri] paruit. *Hemeſa*
Shiracuh Ebn Mohammed Ebn Shiracuh, qui *Almalec Alaphdalo.*
Al Malec Al Adel [Rex juſtus,] *Salaho'ddini* frater, in caſtello *Al Ca-*
rac fuit, quem *Damaſcum* profectum cum *Al Aphdal* exercitu inſtru-
xiſſet in *Meſopotamiæ* provincias, quæ ei ſubditæ erant, profecti ſunt,
ut illas tuerentur ab *Ezzo'ddino Mauſelæ* Domino. Eodem, primo
Jomadæ prioris, interfectus eſt *Saifo'ddin Bactamar Chelati* Dominus,
inter cujus cædem & *Salaho'ddini* mortē interceſſerunt duo menſes:
ſiquidem nimiam præ ſe tulerat lætitiam ob *Salaho'ddini* mortem,
& magnopere gaviſus fuerat; at non diſtulit ipſum Deus. Poſt il-
lum *Chalato* potitus eſt *Dhahiro'ddin Hazar-dinarienſis*, qui etiam
è *Shah Armeni* ſervis fuit. Eodem, finiente *Shaabano*, è vivis exceſ-
ſit *Atabeg Ezzo'ddin Maſ'ud Ebn Maudud Ebn Zengi Ebn Okſen-* Obitus Ezzo'ddini & laus.
kar, *Mauſelæ* Dominus, ſuccedente ipſi filio *Nuro'ddino Arſlan*
Shaho. Fuit autem *Ezzo'ddin* iſte vir optimus, benignus, manſue-
tus, rarò puniens, verecundus, multæque modeſtiæ; adeò ut unà
conſidentem non alloqueretur, niſi oculis humi defixis, neque cum
aliquid ab eo peteretur aliud dicere ſolebat quam, Amoris & bene-
volentiæ ergo. Anno quingenteſimo nonageſimo primo *Alfonſus* *Alfonſus* Rex *Toletanus.*
Francorum Rex, cujus ſedes regia erat *Tolaitela* [*Toletum*,] ad *Jaco-*
bum Ebn Juſeph Ebn † *Abdo'l Mumen* literas ſcripſit, in quibus hæc p. 423.
dixit, Non te latet, *Moſlemiorum* Imperator, quanta ſit in *Andaluſiæ*
Principibus incuria & populi neglectus, eoſque totos voluptatibus
indulgere; me verò malè illos multare, domos vacuas efficere, pueros

Dyn. IX. captivos abducere, ætate provectioribus pœnas ignominioſas infligere, juvenes trucidare: nec eſt quod te excuſet, quòd opem illis ferre differas. Tu profiteris Deum ſtatuiſſe, ut veſtrûm unus cum decem è nobis pugnet; at jam vos hoc gravamine levavit, & unus è nobis multos veſtrûm profligat: quin & mihi narratum eſt te copias collegiſſe, anno tamen poſt annum moras trahis, pedem unum promovens, & alterum retrahens, nec ſcio an te detinuerit metus, an quod falſum putes illud quod ad te demiſſum eſt [in Alcorano.] Ego verò quod maximè expedit tibi dicam; ut tu qui tecum ſunt omnes in triremibus & navibus tranſvehas, ipſeque ad te cum copiis meis tranſiens in pugnam tecum prodeam, in loco qui potiſſimum tibi placeat: quod ſi tibi ceſſerit victoria, erit præda opima quæ ad te acceſſerit, & munus tibi oblatum; ſin mihi, ero te ſuperior, ac jure mihi cedet utriuſque ſectæ imperium, & in utrumque populum principatus. Has literas quàm primum perlegerat *Jacob*, collectis copiis fretum in *Hiſpaniam* trajecit: cumque acriter pugnatum eſſet,

A *Mauris* laceſſitis victus. primum cladem acceperunt *Moſlemii*; qua deinde in *Francos* converſâ, illiſque in fugam turpiſſimam datis, magna reportarunt *Moſlemii*

p. 424. ſpolia. Ne igitur glorietur dives divitiis ſuis,† nec fortis robore ſuo, ſed qui gloriatur, in Domino glorietur, prout in libro Dei ſcriptum eſt. Deinde reverſus in regnum ſuum *Alfonſus*, muloque vectus juravit ſe non antea equum conſcenſurum donec illi opem ferrent *Francorum* Reges: Illi igitur magnis collectis copiis, multa cum *Moſlemiis* bella commiſerunt, adeò ut nunc pleraſque *Hiſpaniæ* urbes occupaverint. Anno nonageſimo ſecundo *Al Malec Al Aziz*, ex *Ægypto Damaſcum* profectus, ipſum obſidione cingens, ad fratrem

Al Aziz rex *Ægypti Damaſci* regnũ fratri eripit. ſuum *Al Aphdal* miſit ut ex arce diſcederet, urbemq; dederet, eo pacto ut caſtellum *Sarchod* acciperet, omnibus autem *Damaſci* ditionibus cederet. Illo ergò egreſſo arcem accepit *Al Aziz*, atque eam ingreſſus ibi dies aliquot permanſit: deinde ea patruo ſuo *Al Malec Al Adelo* tradita in *Ægyptum* reverſus eſt; *Al Aphdal* autem *Sarchodum* abiit. Anno nonageſimo tertio *Al Adel Joppen* à *Francis* cepit, *Franciq;* à

Moritur *Ommado'ddin*, ſuccedit *Kotbo'ddin*. *Moſlemiis Berytum*. Anno nonageſimo quarto obiit *Ommado'ddin Zengi Ebn Maudud, Ebn Zengi Ebn Okſenkar, Sanjari, Niſibis, Al-Chaburi*, & *Al Rakkæ* Dominus, ſuccedente ei in regno filio ſuo *Kotbo'ddino Mahmudo*. *Nuro'ddinus* autem urbem *Niſibin* occupavit:

Eodem *Chowarezm* Shah *Bocharam* contendit, quam occupaverant *Chatai*, caſtriſque ibi poſitis urbem obſedit. Incolæ autem ipſum repulerunt unáque cum *Chatais* oppugnârunt, quod illos ſe bene erga ipſos gerere viderent; adeo ut canem luſcum prehenſum † tunica & pileo induentes dicerent, Hic eſt *Chowarezm* Shah, (ipſe enim luſcus fuit) ipſumque per muros circumducerent, deinde è balliſta in caſtra projicerent, dicentes, Hic Rex veſter eſt: neque ita facere deſtiterunt, donec paucis poſt diebus *Chowarezm* Shah urbem vi caperet; qui tamen ejus incolis pepercit, ac benefecit. Eodem *Almalec Al-Adel Abu Becr Ebn Ayub Maredini* arcem obſedit, menſe *Ramadano*, cujus Dominus erat *Hoſamo'ddin Yuluk Arſlan*, puer. Quidam autem ex incolis ſuburbia dolo tradiderunt, quorum incolas turpiſſime ſpoliavit exercitus. *Al Adel* vero captis ſuburbiis arcis obſidendæ opportunitatem nactus, ab ea commeatum prohibuit, & obſeſſam tenuit donec ab ea diſcederet anno nonageſimo quinto. Anno nonageſimo quinto, die viceſimo menſis *Moharrami*, obiit *Al Malec Al-Aziz Ægypti* dominus. Principes autem ex *Ægypto* ad fratrem ipſius Al *Aphdalum* mittentes, ipſum ad ſe invitarunt ut Regem conſtituerent. Amore enim in illum propendentes homines ipſum cupiebant. Ille ergò *Ægyptum* ingreſſus ipſam occupavit. Anno nonageſimo ſexto profectus *Al Adel*, juxta *Kaïram* poſitis caſtris ipſam obſedit; ad quem cum de pacis conditionibus miſiſſet *Al Aphdal*, de hoc convenit, ut provinciis *Ægyptiacis* patruo ſuo traditis ipſe pro iis *Miyapharekinum, Hanium* & *Jabal Jaurum* acciperet: cumque in hæc utrinque juratum eſſet, *Al Aphdal Ægypto* excedens *Sarchodum* profectus eſt, miſitque qui *Miyapharekinum*, † *Hanium*, & *Jabal-Jaurum* reciperent; at *Nojmo'ddin Ayub*, *Al Malec Al Adeli* filius, *Miyapharekinum* tradere renuit, traditis reliquis: cumque intercedentibus inter ipſos ea de re nuntiis affirmaret *Al Adel* filium ſuum ſibi immorigerum eſſe, noluit *Al Aphdal* amplius mittere, cum ſciret hoc juſſu Al *Adeli* factum. Eodem, menſe *Ramadano*, obiit *Cowarezm-Shah Tocuſh Ebn* Arſlan, eique in regno *Chowarezmiæ* ſucceſſit filius ipſius *Kotbo'ddin Mohammed*, cognominatuſque eſt A*lao'ddin*, patris ſui cognomine. Anno nonageſimo ſeptimo, menſe *Ramadano*, occupavit *Rucno'ddin Soliman, Kelij-Arſlani* filius, urbem *Malatiæ*, quæ penes fratrem ſuum *Moezzo'ddinum Kaiſar-Shahum* fuerat; quam eò

profectus

Dyn. IX.

Chowarezm Shah Bocharam obſidet.

p. 425.

captæ incolis parcit.

Al Aphdal in regnum *Ægypti* accitus.

Al Adelo patruo cedit.

p. 426.

Aladdin Choraſmiæ Dominus.

Dyn. IX. profectus poſt paucorum dierum obſidionem cepit; atq; inde *Arzanrumam* profectus eſt, quæ penes filium Regis *Mohammedis EbnSalik* erat, (ea familia antiqua fuit quæ urbi *Arzanrumæ* imperaverat) cujus Dominus, cum prope ad eam acceſſiſſet *Rucno'ddin*, ipſius fide fretus ad ipſum prodiit, ut pacem cum eo faceret iis conditionibus quas probaret *Rucno'ddinus*; ille verò prehenſum in vinculis apud ſe detinuit, urbemque cepit. Fuitque hic ultimus familiæ ſuæ, qui ibi imperavit. Eodem anno obſederunt *AlMalec AlDhaher* & frater ipſius *AlMalec AlAphdal*, filii *Salaho'ddini*, urbem Damaſcum, quæ patruo ipſorum *AlMalec AlAdelo* fuit. Denuo autem fœdus pacis renovarunt, ea lege ut eſſent *AlDhabero Manbaj*, *Apamia*, *Caphar Tab* & *Moarra*; *AlAphdalo Somaiſat*, Caſtellum *Nojm*, *Saruj*, *RaſAin*, & * *Jamlin*. Abiitque *AlDhaber* † *Halebum*, *AlAphdal Somaiſatum*, & *AlAdel Damaſcum* pervenit. Anno quingenteſimo nonageſimo nono, menſe *Moharramo*, *AlMalec AlAdel* cum filio ſuo *AlMalec AlAſhraph Muſa* [*Moſe*] exercitum miſit *Maredinum*; qui eam obſedit ejuſque ditionibus præfectos conſtituit: at cum ibi moratus *AlAſhraph* voti compos non fieret, interceſſit *AlMalec AlDhaher* filius *Salaho'ddini*, *Halebi* Dominus, ad pacem inter eos conciliandam, eaque de re ad patruum ſuum *AlAdelum* miſit, qui ei annuit eâ lege ut *Maredini* Dominus centum & quinquaginta mille aureos, ad ipſum mitteret: ſingulorum autem aureorum valor eſſet decem *Kiratæ*, auri *Emirini*, atque ipſius nomine cuderentur nummi, utque exercitus ejus ad ipſi inſerviendum paratus eſſet quandocunque hoc poſtularet. Eodem anno, qui milleſimus quingenteſimus decimus quartus *Alexandri* fuit, initium habuit *Mogulenſium* imperium; idque hoc modo. Eo tempore *Turcarum Orientalium* tribubus imperavit *Ung Chan*, qui Rex *Johannes* appellatus eſt, è tribu quæ *Cerrit* vocatur; erantque populus qui religionem Chriſtianam profitebantur. Fuit autem & è tribu alia quâdam Vir quidam felix, nomine *Tamujin*, qui *Ung Chano* conſtanter operam ſuam collocaverat uſque à pueritia donec ad ætatem virilem pertigiſſet, fuitque ſummæ in hoſtibus debellandis fortitudinis, adeo ut inviderent ei ſocii, eumque apud *Ung-Chanum* calumniarentur: nec prius eum apud ipſum criminationibus impetere deſierunt, quam ipſum mutati erga ſe animi ſuſpectum habens

* al. *Hamlin.*

p. 427.

Initiũ Imperii *Mogulenſium.*

ſtatu-

ſtatueret in vincula conjicere † manibus in ipſum injectis. Duo autem pueri ex *Ung-Chani* famulis ad ipſum accedentes, quid decretum fuerat ipſi indicârunt, deſignatâ etiam nocte quâ ipſum adoriri vellet *Ung-Chan*. Statim ergo jubens *Tamujin* familiam ſuam tentoria viris vacua eo quo erant modo fixa relinquere, ipſe cum viris propè ab iis in inſidiis latuit; primo ergo manè *Ung-Chan* cum ſociis ſuis *Tamujini* tentoria aggreſſus, ea viris vacua reperit; *Tamujin* autem ejuſque ſocii, ex inſidiis in ipſos irruentes adorti ſunt, pugnâq; exceptos clade affecerũt, & in fugã dederunt: quin & denuo prælium cum iis commiſerunt, donec ipſum cum ſociorum fortiſſimis occidiſſent, uxoréſque & liberos captivos abduxiſſent. Interea dum hæc gererentur, apparuit inter *Mogulenſes* Princeps quidam inſignis; qui per deſerta & montes mediâ hyeme nudus ac diſcalceatus oberrans, cum diebus aliquot abfuiſſet, deinde reverſus dixit, Allocutus eſt me Deus, dixitq; terram univerſã *Tamujino* ejuſq; poſteris dedi, eumque *JingizChan* nominavi. Appellavit ergo ipſum J*ingiz-Chan Tubt Tangri*: Hujus dictis auſcultabant, nec à ſententia ipſius recedebant. J*ingizChan* verò cùm ad ſumma jam perveniſſet, nuntiis ad omnes ubiq; *Turcarum* tribus miſit; quiq; ei obſequiũ præſtiterunt, felicia omnia experti ſunt; at qui ſe immorigeros præbuere, adverſa. Porro juvenes iſtos duos ipſorúmque progeniem hoc ornavit beneficio, ut *Tarchani* eſſent. *Tarchan* autem dicitur, qui ab omnibus † quæ à rege imponuntur immunis eſt, cuique quicquid in bello ſpoliorum reportaverit totũ ipſi cedit, nec ulla inde regi pars deſumitur. Quin & hoc amplius iſtis conceſſit, ut ad Reges non impetratâ prius veniâ accederent, nec ob culpam niſi novies commiſſam pœnas luerent. Fuitque *JingizChano* magnus liberorum, quà marium, quà fœminarum, numerus. *AlChatun* [Domina] præcipua fuit uxor ejus* *Owiſunjin Begi* appellata. In more autem *Mogulenſibus* eſt, ut filiorum ab uno patre genitorum quod ad nobilitatem diſtinctio fiat reſpectu matrum. Fuerunt autem Dominæ iſti quatuor filii, quos maximis regni ſui rebus præfecit J*engizchan*. Primus *Tuſhi*, qui iis quæ ad venationem, ferarumque inſectationem ſpectant, quæ omnium maximo apud eos in pretio ſunt, præfectus eſt. Secundus J*ogataî*, qui iis quæ ad judicia & *AlYaſa*, i. e. legem & juriſdictionem. Tertius *Ogataï*, ob ſummam quâ pollebat prudentiam & judicii præſtantiam,

Dyn. IX. p 428:

Ung-Chan occiſus à *Jingiz-Chano*.

p.429.

Tarchani qui apud *Tataros*.

*al. *Owſulujin*.

Jingiz-Chani filii, eorúmque munera.

Dyn. IX. regnorum rebus adminiſtrandis. Quartus *Tuli*, cui rei militaris, acierumque inſtruendarum, rebuſque exercitibus neceſſariis proſpiciendi cura commiſſa eſt. Fuit & *Jingiz Chano* frater, nomine *Utacin*. Unicuique autem filiorum provincias, in quibus ſedem figerent, aſſignavit. *Utacin* intra terminos *Chataiæ* ſubſtitit; *Tuſhi* intra terminos *Kabalig* & *Chowarezmiæ*, uſque ad extremos *Sakſini* & *Bulgariæ* fines. *Jogataï* intra terminos regionum *Allgur* prope *Al Malig*, uſq; ad *Samarkandam* & *Bocharam*. *Ogataï*, qui & teſtamenti executor deſignatus intra terminos * *Anmil* & *Kutac*: cui vicina † in iſtis partibus loca tenuit etiam *Tuli*, quod imperii ipſorum medium eſt, inſtar centri reſpectu circuli. Anno ſexcenteſimo *Franci Conſtantinopolin Græcis* ereptam occupârunt; *Franci* ſiquidem, extra urbem poſitis caſtris, *Græcos* obſeſſos tenuerunt à *Shaabano* uſque ad *Jomadam* priorem. Erant autem & in urbe commorantes triginta circiter *Francorum* millia, præ urbis amplitudine nemini obſervati. Hi cum iis qui extra urbem erant conſpirantes, impetu facto urbi ignem injecerunt, quo circiter quarta ejus pars conflagravit: dumque hoc pacto occupati detinerentur *Græci*, *Franci* apertis portis urbem ingreſſi gladio per triduum ſævierunt, trucidatis etiam Epiſcopis, Monachis, & Sacerdotibus, qui ad eos ex Eccleſia maxima Sanctæ Sophiæ prodierunt Evangelia & cruces tenentes, eorumque gratia ſupplicantes ut ſibi parcerent; illi verò nihil hæc reſpicientes *, interfectis omnibus ipſam quoque Eccleſiam diripuerunt. Tres autem ibi aderant *Francorum* Reges, Dux *Venetorum*, cujus navibus *Conſtantinopolim* advecti erant; ſenex cæcus, adeò ut equitanti equus duceretur: ſecundò Marchio * *Ferratenſis* [exercitus] præfectus: tertiò Comes *Flanda* [*Flandriæ*], qui militum numero cæteris ſuperior. Urbe igitur potiti cum ſorti de imperio rem committerent, ſors ſuper Comitem *Flandriæ* exiit, quem Imperatorem conſtituerunt; cedentibus *Venetorum* Duci Inſulis, nempe *Cretâ*, *Rhodo*, cæteriſq;; Marchioni regionibus † ſinui ad Orientem ſitis, viz. *Nicæa*, *Laodicea*, *Philadelphia*; quæ tamen in ejus poteſtate non manſerunt, eas obtinente Patricio quodam *Græco* nomine *Laſcare*. Eodem anno menſe *Du'lkaada* obiit *Soltan Rucno'ddinus Rumæorum* Dominus, ſuccedente in regno filio ipſius Kelij *Arſlano* minorenni. Erat tunc temporis *Giyatho'ddinus Caichoſraw Rucno'ddini* frater

*al. *Tamil* & *Kutaſ*.

p. 430.

Conſtantinopolis à Francis occupata.

*al. *Franciſci*.

p. 431.

in caſtello quodam [ditionis] *Conſtantinopolitanæ*, qui morte fratris Dyn. IX.
ſui auditâ *Iconium* profectus, manibus in puerum injectis urbem occupavit; Deóque omnes regiones [iſtas] in ejus obſequium redigente, dignitatem magnam & potentiam aſſequutus eſt. Factum eſt hoc menſe *Rajebo* anno ſexcenteſimo primo. Eodem, **Gorgii* in vel Georgiani.
Aderbijanum excurſione factâ ſpolia multa & captivos abduxerunt: deinde in *Chelatum* & *Arjiſhum* excurrentes, in regiones iſtas penetrârunt, donec *Malazcerdum* pertingerent, nemine *Moſlemiorum* contra eos prodeunte, qui eos impediret. Intimas ergo regionum partes pervaſerunt populantes & captivos facientes. Anno ſexcenteſimo tertio *Chelati* [urbis] exercitu in principem ſuum *Mohammedem Ebn Bactimer* manus injiciente, eam occupavit *Balaban Shah-Armeni Ebn*Soliman* verna. Anno ſexageſimo quarto *Al Malec* *al. Sacmâ.
Al Auhad [i.e. Rex Unicus] *Nojmo'ddin Jyub*, *Al Malec Al Adeli* filius, urbem *Chelatum* occupavit; unde cùm *Malazcerdum* ad ejus pacta ratificanda profectus eſſet, ejus incolæ in milites qui ibi erant irruentes, illiſque pulſis rebellârunt; cœtum nomine *Shah Armeni* convocantes, (quamvis ille jam mortuus eſſet) & innuentes † velle ſe p. 432.
ut ad ipſius aſſeclas & ſervos rediret regnum. Reverſus autem ad eos *Al Auhad*, multos ex incolarum primoribus morte affecit. Depreſſique ſunt *Chelatenſes*, & nobiliorum, penes quos arbitrium erat, authoritate ſublatâ, homines ab eorum injuriis liberati. Solebant enim illi uno interfecto alterum regno præficere: neque apud illos ullo jure nitebatur imperium, ſed penes ipſos jus erat, atque ab eorum arbitrio pendebat. Anno ſexcenteſimo ſexto *Al Adel Abu Becr Ebn Jyub* regionem *Al Chaburam* & urbem *Niſibin* occupavit, necnon *Senjaram* obſedit, à qua deinde receſſit. Eodem *Jingiz-Chan* in poteſtatem ſuam redegit regiones *Kara Chataiæ*. Fuit autem regionum *Igur* (quæ *Turcarum* numeroſa gens ſunt) Princeps imperio regis *Chatæorum* ſubditus: cùm ergo celebris evaſiſſet *Jingiz-Chan*, latè ſe ubique terrarum diffundente ipſius fama, Princeps ille (is idem eſt qui *Idi Kub*, i.e. Imperii Dominus audiit) ad eum mittens ſe & ſubditos ſuos in fidem recipi petiit, utque aſſeclarum ipſius numero accenſerentur. Cumque *Jingiz Chan*, legatis ejus honore affectis, ipſum ad ſe accedere juſſiſſet, *Idi Kub* nullâ interpoſitâ morâ ut illi ſe in obſequium ipſius paratum ſiſteret, feſtinavit: *Jingiz Chan*

Dyn. IX. *gizChan* autem obviam prodiens benignè eum excepit, atque in re-
Obitus & laus *Nuro'ddini* Domini *Mauſelæ.* giones ſuas honoratum remiſit. Anno ſexcenteſimo ſeptimo ſub finem menſis *Rajebi* è vivis exceſſit *Nuro'ddin Arſlan Shah Ebn Maſ'ud, Ebn Maudud, Ebn Zengi, Ebn Okſenkar*, *Mauſela* Dominus, qui octodecim annos regnaverat. Vir magnanimus, fortis, optimè
p. 433. ſubditos gubernans, erga aſſeclas ſuos ſeverus, quique † familiæ *Atabegicæ* diſciplinam, potentiam, & dignitatem priſtinam reſtituit, poſtquam jam periiſſet. Morte jam inſtante regnum aſſignavit
Succedit *Ezzo'ddin.* filio ſuo Al*Malec AlKahero Ezzo'ddin Maſ'udo*, in mandatis dans, ut rebus imperii ipſius adminiſtrandis præeſſet, eique cuſtodiendo invigilaret, ejuſque negotiorum curam gereret ſervus ſuus *Badro'ddin Lulu*, ob eam quam in eo animadvertit prudentiam, judicii bonitatem, regendi peritiam, eorumque quæ ad dominationem ſpectant perfectionem: filiumque natu minorem *Omado'ddin Zengium* caſtello *AlAkro Hamidienſi*, & caſtello *Shuſho* donatum ad *AlAkrum* miſit. Anno ſexageſimo nono tres quidam mercatores *Bocharenſes* in *Tatarorum* regiones iter inſtituerunt, ſarcinas ſecum ex pan-
Hiſtoria Mercatorũ quorundam. no filis aureis contexto, Carbaſóque, aliiſque rebus quæ *Mogulenſium* uſui convenirent advehentes: quòd audiiſſent hujuſmodi merces magno apud illos pretio venire; necnon in viis conſtituiſſe *JingizChanum* quoſdam quos *Karakgiah* appellant, i. e. Cuſtodes, qui ad eos accedentes & recedentes tutos præſtarent. Hoc ergo cùm illis animo fixum eſſet, eos verſùs profecti ſunt. Cúmque jam ad fines eorum acceſſiſſent, occurrerunt ipſis viarum cuſtodes, qui quas adduxerunt merces intuiti, cùm quod apud unum ex ipſis, nomine *Ahmedem*, ſupellectilis eſſet *Chano* convenire vidiſſent; illud unà cum Domino ad ipſum detulerunt. *Ahmed* igitur Oſtiariis merces ſuas exponens, quemlibet pannum, quem decem aut viginti aureis emerat, tribus *Baliſhis* indicavit. Quam ob rem iratus *JingizChan*,
P. 434. Fatuus, inquit, iſte ſentire videtur nos nunquam † veſtes antea vidiſſe. Juſſitque veſtiarium ipſi veſtes quaſdam pretioſas, quas illi dono dederant *Chataorum* Reges, oſtendere; deinde in ſcripta referre quæ ipſi eſſent, eáque auferre famulorum adſtantibus mandavit: atq; in carcerem conjecto A*hmede*, duos ipſius ſocios accerſit, qui quicquid ſibi mercium erat coram ipſo expoſito, Hæc, inquiunt, omnia attulimus, ut *Chano* in obſequii teſtimonium offerremus, non ut ven-

deremus;

deremus; cúmque ipſos, ut pretium aſſignarent, urgerent, facere recuſârunt. Juſſit ergo *Jingiz Chan* illis pro ſingulis veſtibus auro contextis numerari *Baliſhum* auri, pro *Goſſypinis* binis *Baliſhum* argenti; atque *Ahmedi* etiam quantum illis dederat, numeravit. Filiiſque, *Chatunis*, [dominabus,] & Principibus præcepit, unà cum eis è famulis ſuis mittere auri & argenti *Baliſhis* inſtructos, qui ipſis è regionum iſtarum rebus maximè elegantibus & pretioſis, quæ ipſis uſui eſſent, emerent. Qui cum, quod juſſerat, feciſſent, adjuncti ſunt illis centum & quinquaginta mercatores, quà *Moſlemii*, quà *Chriſtiani* & *Turcæ*, quibuſcum Legatum etiam ad *Soltanum Mohammedem* miſit, qui hæc ipſi diceret; Mercatores qui ad nos pervenerunt, in patriam ſuam incolumes & ditatos remiſimus: unáque cum iis è ſervis noſtris quoſdam miſimus, qui nobis è rebus iſtarum partium elegantioribus afferant; quos oportet ad nos tutos redire, ut utrinque rata ſit concordia, omnéſque inter nos inimicitiæ cauſæ è medio tollantur. At ubi Mercatores ad urbem *Otraram* perveniſſent, ejus præfectus *Gayer Chan*, opibus quas advexerant inhians, *Soltano* † *Mohammedi* negotio ipſorum indicato, ſuaſit ut illis interfectis quas haberent opes ſibi ſumeret: quod cùm illi faciendi copiam conceſſiſſet, omnes, uno excepto, interfecit. Ille enim è carcere elapſus, quid ſociis ſuis contigiſſet perſpecto, ad *Tatarorum* regiones pertingens, illis quid factum fuerat narravit: quod ægrè admodum *Jingiz Chanum* habuit, ac penitus ei inſedit, adeò ut fugeret ipſum ſomnus, ipſeque ſecum loqueretur, animo volvens quid faciendum eſſet. Fertur ipſum collis alti faſtigio aſcenſo, capitéque nudato ad Creatorem omnipotentem preces fudiſſe, opem contra illum qui priùs ipſi injuriam tulerat implorantem; ibique tres dies ac noctes jejunum manſiſſe: nocte autem tertiâ in ſomnio vidiſſe Monachum nigris indutum veſtibus, manuque baculum tenentem, qui januæ ejus adſtans diceret, Ne timeas, fac quod tibi libeat, Proſpero enim ſucceſſu uteris; experrectumque eſſe illum, conſternatione gaudio mixtâ affectum. Cumque domum ſuam reverſus inſomnium ſuum conjugi ſuæ, quæ filia *Ung-Chani* fuit, narrâſſet, dixiſſe ipſam, Iſte habitus eſt Epiſcopi, qui ſæpius ad patrem meum accedens ipſi benedicere ſolebat; cujus ad te adventus indicium eſt felicitatis in te tranſlatæ. Quæſiviſſe ergo *Jingiz Chanum* à *Chriſtia-*

Cædes Mercatorũ occaſio belli cum *Tataris.*

† p. 435.

 nis

Dyn. IX. *nis Igurenſibus*, qui in ipſius famulitio erant, eſſétne ibi Epiſcopus aliquis? narratumq; illi fuiſſe de *Mar Denha*, qui cùm accerſitus ad ipſum tiarâ nigrâ acceſſiſſet; dixiſſe ipſum, hic ejus quem in ſomnio vidi habitus eſt, at non eadem forma: reſpondiſſéque Epiſcopum, Vidit forſan *Al Chan* quendam è ſanctis noſtris; atque ab eo tempore †propenſiore animo in *Chriſtianos* ipſum fuiſſe, bonâque de ipſis opinione conceptâ, honore affeciſſe. Anno ſexcenteſimo decimo *Jingiz Chano* ad regiones *Soltani Mohammedis* contendente, ubi in *Turceſtani* partes perveniſſet, ad ipſum accedentes *Emir Arſlan*, à *Giyalik*, *Emir Idi Kub* à *Biſh Balig*, & *Emir Sophtak* à *Malig*, unà cum exercitibus ſuis profecti ſunt. Cumque jam omnes exercitus in urbis *Otrara* ditione conveniſſent, miſit *Jingiz Chan* filium ſuum natu maximum, cum duobus militum *Tomanis* [myriadibus] *Chojandam* verſùs, ipſe *Bocharam* petens; urbem autem *Otraram* obſidendam filiis ſuis *Jogataio* & *Ogataio* commiſit; qua in expugnandâ quinque menſium ſpatium inſumſerunt: ſiquidem *Soltan Mohammed* eò *Gayer-Chanum* cum quinque equitum millibus, & *Karaja-Chaſum* Oſtiarium cum decem millibus miſerat; qui omnes in ea erant. At cùm jam ad conſilii inopiam redigerentur qui in urbe erant, nec hoſti amplius obſiſtere poſſent, deliberavit *Karaja* cum *Gayer Chano* de pace petenda urbéque dedendâ. Noluit autem *Gayer Chan* quicquam quàm ut ad mortem uſque pugnarent, cùm ſciret haud ipſi parſuros *Mogulenſes*; nec quicquam ſibi profuturam quæ iniretur pacem. *Karaja* igitur uſque ad noctem moratus cum maxima exercitus ſui parte extra portam * *Darwaræ Sufii* prodiit, ubi eum uſque ad mane detinuerunt: deinde ad *Jingiz Chani* filios adductus eſt; qui poſtquam cum ipſo collocuti de ſtatu urbis, quomodo ſe haberet, percunctati eſſent, occidi juſſerunt, †unáque occiſi ſunt qui cum eo erant omnes; cùm dicerent, Cùm haud fidus manſeris Domino & benefactori tuo, neque nobis fidus manebis. Exercitus autem urbem adortus eámque ingreſſus, incolis omnibus eductis in ea quæ in ipſa erant, involavit. Manſit verò *Gayer Chan* cum viginti militum millibus per plateas anguſtiores diſperſis, quos capere non potuerunt *Mogulenſes*; quique quinquageni prodeuntes & cum *Mogulenſium* copiis manum conſerentes pugnámque iis inferentes cædebant & cædebantur: atque hoc continuè per menſem [integrum] fecerunt.

Margin notes:
Jingiz Chā Chriſtianis favet.
p. 436.
Otrara à *Mogulenſibus* obſeſſa.
* al. *Darwaze.*
p. 437.
capta.

fecerunt, donec maneret ſolus *GayerChan* cum duobus viris, qui in palatii Regis tecto pugnabant. Prodierat enim à *Chano* mandatum, ne *GayerChan* in bello occideretur, ſed vivus ad ipſum duceretur; quapropter multam in eo capiendo moleſtiam ſubiere. Cùm autem occiſi eſſent duo ipſius ſocii, ipſe ſolus manens pugnavit lateribus quos illi puellæ è parietibus deſumptos porrigebant, quos cùm amplius accipere non poſſet, circumdederunt ipſum *Mogulenſes*, prehenſúmque ad *Jingis Chanum*, poſtquam à *Bochar'â Samarkandum* rediiſſet, abduxerunt, atque ibi in *Cug Saraio* neci datus eſt. Anno duodecimo menſe *Shaabano*, potitus eſt *Soltan Mohammed* urbe *Gazna*; cùm antea maximam *Choraſani* partem & regnum *Bamianæ* poſſediſſet. Anno decimo tertio, menſis *Jomadæ* poſterioris viceſimo obiit *AlMalec AlDhaher* Gazi, filius *Salaho'ddini Joſephi*, filii *Jyubi* [*Jobi*] urbis *Halebi* princeps, relictis filiis è † quorum numero fuit *AlMalec AlAziz Mohammed*, è filia patrui ſui *AlMalec Al Adeli*, annos tunc natus duos, & menſes aliquot: cujus curam commiſit ſervo ſuo *Shahabo'ddino* Eunucho, qui ipſius *Atabeg* [tutor] fuit, ſummâque cum curâ ipſum educavit. Anno ſexcenteſimo decimo quinto mortuus eſt *AlMalec AlKaher Ezzo'ddin Maſ'ud Ebn Arſlan Shah, Ebn Maſ'ud Ebn Maudud* Ebn *Zengi Ebn Okſenkar, Mauſelæ* Princeps, die Lunæ tertio ante *Rabiam* priorem finitum die, cùm imperâſſet ſeptem annos & novem menſes; deſignato ad regnum filio ſuo natu maximo *Nuro'ddino Arſlan* Shaho, annos tunc circiter decem nato: cujus tutorem, rerúmque regni ipſius adminiſtratorem conſtituit *Badro'ddinum Luluum*. Patruus autem ipſius *Ommado'ddin Zengi Ebn Arſlan Shah, Al Akri* dominus, regni ſpem animo concepit; at *Badro'ddinus* rupturam iſtam reparavit, & fiſſuram reſarſit, optimè ſe gerens tam erga melioris quàm ſequioris ſortis homines, omneſq; veſtibus in honoris ſignum induens: quin & veſtes pullas illis mutavit, nihil eâ in re privilegii nobili præ ignobili, majori præ minore indulgens. Aliquanto pòſt pervenit à Chalifa [diploma] quo præfectura *Nuro'ddino* confirmaretur, ac rerum imperii ipſius inſpectio *Badro'ddino*, unà cum veſtibus honorariis utriq; eorum miſſis. At *Modhaffero'ddin* * *Cucberi Ebn Zino'ddin, Arbelæ* Dominus, *Omado'ddini Zengii* partibus favens, ei caſtellum *Ommadienſe* cæteráque caſtella *Hakkarienſia* & *Zanzanum* poſſidenda tradidit; † ad

GayerChan flagitii author captus & occiſus.

P. 438.

Al Aziz Halebi Dominus.

Nuro'ddin Mauſelæ Dominus.

*al. *Cuciri.*

P. 439.

Dyn.IX. eum ergo mittens *Badro'ddin* juramentum & promiſſa ipſi in mentem revocavit, ut ea præſtaret poſtulans; deinde ab hoc [petendo] deſtitit, ab eo petens ſolum ut quieſceret, nec pro ipſis nec contra ipſos eſſet: quod cùm ille non faceret, ſed ſe opem *Zengio* laturum declararet, miſit *Badro'ddin* ad *AlMalec AlAſhraf Muſam*, filium *AlMalec AlAdeli*, provinciarū *Meſopotamiæ* & *Chalati* dominum, & ad eum ſe applicans, eique obſequium deferens, petiit ab eo auxilium. Cui ille, gratum illud habens, annuit, opémque præbuit; & ad *Modhaffero'ddinum* mittens vitio illi vertit quod fecerat, jubens ut ad illud quod juſtum eſſet rediret, ſecus ſe cum exercitu ſuo ad ipſum acceſſurum. Ille verò ad nihil horum reſponſum reddidit, donec legati de pace facienda à Chalifa *AlNaſero* & *AlMalec AlAſhrapho* veniſſent. Tum enim morem gerentes pacem inierunt, mutuiſque ſe juramentis coram legatis obſtrinxerunt. Confirmatâque jam pace è vivis exceſſit *Nuro'ddin Arſlan* Shah, poſt quem in regnum ſuffectus eſt frater ejus *Naſero'ddin Mahmud* annos circiter tres natus. cui cùm juramentum præſtitiſſet exercitus, ipſum equo vectum [circumduxit] *Badro'ddin*; lætiſque fuerunt homines animis, cùm ſcirent Regem ſibi è familia *Atabegidarum* eſſe. Eodem anno obiit *AlMalec AlAdel* Abu*Becrus Ebn Jyub*, ſeptimo *Jomadæ* poſterioris, annos natus ſeptuaginta tres, cùm octodecim annos regnâſſet; ſuperſtites reliquit filium ſuum *AlMalec AlCamel Ægypti*, *Al*Ma*lec AlMoaddham Damaſci*, † *Al*M*alec* Al*Aſhraph Harrani*, *Rohæ*, & *Chalati*, *Al*M*alec* Al*Modhaffer Shahabo'ddin* Gazium *Miyapharekini*, *Al*M*alec AlHaphedh* caſtelli *Jaabar*, *AlMalec AlAziz Baniyaſi*, & *AlMalec AlSaleh Iſmaelem Boſræ*, Dominos: nec non *Al*M*alec AlPhayez Yacub*, *Al*M*alec* Al*Amjad* Abba*ſum*, *Al*M*alec AlAphdalum*, & *AlMalec* Al*Kaherum*. Cùm autem jam mortuo *Nuro'ddino* *Al*M*alec* Al*Kahero Mauſelæ* Domino, regnaret frater ipſius *Naſero'ddin*, denuo [regno] inhiârunt *Ommado'ddin* & *Modhaffero'ddin*, quod minorennis eſſet *Naſero'ddinus*, collectiſque militibus, ſe ad progrediendum accinxerunt: quo audito, *Badro'ddin Luluus* ad *Ezzo'ddinum Ibegum*, copiarum Al*Aſhraphi*, quæ *Niſibi* erant, præfectum, miſit, ipſos ad ſe invitans ut ab illis opem conſequeretur. Illi ergo *Mauſelam* verſùs profecti, quarto menſis *Rajebi* anno decimo quinto, aliquot diebus quietem captârunt; deinde tranſmiſſo

Naſero'ddin Mauſelæ Dominus.

AlAdeli, Regis Ægypti & Syriæ, obitus & filii.

P. 440.

Tigri

Tigri ad Orientalem ejus partem, Paraſangæ à *Mauſela* diſtantiâ, Dyn. IX.
conſederunt. *Modhaffero'ddin* autem collectis copiis ad eos contendit, comitante eum *Zengio*, amnémque *Zabum* trajecit, famâ eum præcedente. Mediâ ergo nocte obviam ivit *Ibeg*, ad auroram manendi impatiens; cúmque nocte & tenebris diſperſi eſſent, hoſtibus occurrerunt tribus à *Mauſela* paraſangis. *Ezzo'ddin* autem in ſiniſtram *Modhafferi* aciem, in qua erat *Zengius*, impetu facto, eum in fugam vertit; dextra verò *Modhaffero'ddini* in ſiniſtram *Badro'ddini* irruens eam fugavit, manſitque *Badro'ddin* cum iis qui cum ipſo erant in media: quem cùm aggreſſus eſſet † *Modhaffero'ddin* cum iis p.441:
qui mediam ipſius aciem conſtituerunt, (illi ſiquidem diſſipati non fuerunt) ille eorum impetum ſuſtinere non valens, *Mauſelam* fugiens rediit, & tranſmiſſo *Tigri* in caſtellum [ſe recepit;] quem inſecutus *Modhaffero'ddin*, cùm ponè collem caſtelli *Ninives* triduo ſubſtitiſſet, noctu diſceſſit, ſine tympanorum aut tubarum ſtrepitu. Deinde occupavit *Ommado'ddin* caſtellum *AlCawaſhi*, *Badro'ddin* autem *Tel A'farum*, *Al Aſhraf Senjarum*, qui & profectus *Mauſelam* contendit, ut per eam *Arbelam* tranſiret: præmiſſoque exercitu, ipſe demum poſt eos venit, die *Martis* decimo nono *Jomadæ* prioris, anno ſexcenteſimo decimo ſexto. Erátque dies adventus ipſius celebris. Ipſe enim *Badro'ddin* pedibus incedens coram eo Ephippii tegumentum geſtavit; accedentibus etiam ad ipſum à Chalifa & *Modhaffero'ddino* legatis de pace ineundâ, ſpondentibuſq; caſtella quæ ablata fuerant omnia *Badro'ddino* redditum iri, excepto caſtello *Al-Ommadiæ*: qua de re duos circiter menſes diſputatum eſt. Deinde profectus *Al Aſhraf* ad *Modhaffero'ddinum* acceſſurus, cùm ad oppidum *Salamiam*, propè ab *AlZabo*, juxta quod caſtra poſuerat *Modhaffero'ddinus* ad eam partem quæ *Arbelæ* adjacet, perveniſſet; ille denuo ad ipſum legatos pacem petitum miſit. Cumque *Al Aſhrafi* exercitus diutius detenti fuiſſent, hominéſque tædio affecti, factum eſt ut in pacem faciendam conſentiretur: reverſuſque eſt *Al Aſhraf Senjarum*, cujus ab urbe *Mauſela* diſceſſus, ſecundo menſis *Ramadani*, anno † ſexcenteſimo decimo ſeptimo, fuit. Anno ſexcenteſimo p. 442.
decimo ſexto obiit *Sultan Ezzo'ddin Caicawus*, *Ebn CaiChoſraw*, *Ebn Kelij Arſlan* regionum *Rumæarum* Dominus, nullo relicto filio qui regno idoneus eſſet, cùm annis minores eſſent. Milites ergo fratrem

Dyn. IX. *Ala'ddin Caikobad* Rex *Aſiæ* minoris.

trem ipſius *Ala'ddinum Caikobadum* è caſtello *AlMenſhar*, quod juxta *Euphratem* prope *Malatiam* ſitum eſt, in quo incarceratus fuerat, eductum Regem conſtituerunt, hominibus in illius verba jurantibus. Ille verò optimè regnum adminiſtravit: vir fuit erga ſocios ſuos ſeverus, animi conſtantiâ, magnanimitate, & gravitate ſumma præditus. Anno ſexcenteſimo decimo ſeptimo, circa initium menſis *Moharrami*, *JingizChan* cum exercitibus ſuis ad urbem *Bocharam* conſedit, eámque ex omni parte cinxerunt acies. Fuerunt autem in ea è copiis *Soltani Mohammedis* vicies mille milites, quorum duces fuerunt *Chug Chan*, & *Sunej*, & *Ceſbli Chan*, quibus cum certo conſtaret ſe *Mogulenſibus* obſiſtendo impares eſſe, ex obſidione poſt occaſum Solis elapſi ſunt: at exercitus *Mogulenſium* excubitores, eos juxta fluvium *Jihonem* aſſecuti, pugnâque adorti omnes ad unum interfecerunt, nullo eorum veſtigio relicto. Cùm ergo militibus ex urbe egreſſis, nullum ſupereſſet incolis commentum quàm ut ſe dederent, atque exeuntes in fidem ſe recipi peterent, prodeuntes Antiſtites & viri primores *JingizChano* ſe ſubmiſerunt, hoc ſolum ſuppliciter petentes, ut ſanguini eorum parceret. Quo jubente, ut omnes ex urbe prodirent, prodiere; ipſe cum filio ſuo *Tulio* †urbem ingreſſus, ad portam Templi majoris ſubſtitit, Hoc, inquiens, palatium regium eſt; ac dicentibus illis, Non, ſed *Chanah Yazdan*, i. e. Domus Dei, equo deſcendens, templumque ingreſſus eſt, aſcenſoque ſuggeſto, *Bocharæ* magnatibus dixit, Campi pabulo deſtituti ſunt, vos autem equos ſaturate de eo quod apud vos in horreis eſt. Illi ergo eis apertis quicquid in ipſis frugum eſſet exportârunt, abjectiſq; qui in ciſtis repoſiti erant libris, eas equis præſepia fecerunt, ciboque & potu eò allatis, edentes & bibentes exhilarati ſunt [*Mogulenſes.*] Deinde ad tentorium ſuum egreſſus *JingizChan*, convocatis Antiſtitibus, Senioribus, nobilibus, & doctis, ipſis dixit, Deus omnium Rex & Omnipotens, me ad terram Regum iniquorum, improborum, nefariorum, injuſtitiâ repurgandam miſit; commemorans inſuper ipſis quid feciſſet *Otraræ* præfectus, Regis ſui permiſſu, mercatoribus, aliáque ejuſmodi. Tum ditiores, & qui opibus abundarent, à pauperibus ſeparatos ſeorſim collocari juſſit, quos cùm ſecreviſſent, ducenties octagies mille erant; quibus ille, Opes quæ ſupra terram ſunt, haud opus eſt ut à vobis indicari petamus;

Jingiz-Chan Bocharam occupat.

P. 443.

theſauros

thesauros ſub terra reconditos volumus ut nobis oſtendatis: qua in re illis promptè obſequentibus, unicuique *Baskakum* [inſpectorem] præfecerunt, qui opes erueret. Clam autem innuit illis quibus earum eruendarum cura commiſſa eſt, ne illis quid ultra vires imponerent, ſed leniter cum ipſis agerent; idque quod illos in iis †quæ ipſis imperarentur promptè morem gerere videret. Cùm autem quidam è *Soltani* militibus in urbe deliteſcerent, ipſo jubente ignem in vicos ejus injecerunt, quo conflagravit urbs univerſa, cùm maxima ædificiorum pars lignis extructa eſſet: manſitque *Bocharæ* area campus planus, diſperſique ſunt ejus incolæ procul inde in *Choraſanum* migrantes. Eodem anno, menſe *Rabio* priore, caſtra poſuit *Jingiz-Chan* ad urbem *Samarkandam*; in qua *Soltan Mohammed* centies & decies mille equites conſtituerat, qui ei cuſtodiendæ operam darent. Cúmque ibi conſediſſet, milites ſuos à pugna inhibuit, ac *Sontaio Nowaino* cum triginta militum millibus ad *Soltan* Mahmudum* inſequendum miſſo, & *Galak Nowaino* & * *Taſur Nowaino* ad partes *Talakani*, reliquus exercitus urbem primo mane cinxit. Egreſſiſque è *Chowarezmiorũ* fortiſſimis, qui pugnâ illos laceſſiverunt, *prodiit magna *Tatarorum* multitudo, qui captis multis eos in urbem compulerunt. Die verò craſtino ipſe *JingizChan* circum exercitum equitans, eos ad pugnam incitavit. Eoque die acerrimum commiſſum eſt prælium, quod toto die perduravit à primo mane uſque ad initium noctis; ac *Mogulenſium* fortiſſimi portis urbis adſtantes neminem militum exire ſinebant: unde cùm magnus *Chowarezmiis* languor contingeret, facta eſt inter urbis Magnates diſſenſio, & in diſcrepantes itum ſententias; aliis ad pacis conditiones petendas urbémque dedendam inclinantibus; aliis ſibi ſecuritatem polliceri non auſis, †etiamſi conceſſa foret, cum *Tatarorũ* fraudẽ metuerent. *Al Kadi* [Judex] autem, & *Sheich AlIſlam* [*Iſlamiſmi* Antiſtes] cùm apud eos egrediendi propoſitum obtineret, egreſſi obſequium *JingizChano* obtulerunt, ſeque & urbis incolas in fidem recipi petierunt; renuit autem *JingizChan* ſecuritatem concedere aliis quàm ipſis, iiſque qui ſub eorum præſidio eſſent. Illi ergò in urbem reverſi portas aperuerunt, ingreſſique *Mogulenſes* illam diem inſumſerunt locis aliquot in moenibus diruendis, & arcibus quibuſdam demoliendis, nec cuipiam uſque ad ingruentem noctem animum animadverterunt. Tum urbem

Dyn. IX.
p. 444.
Bochara incenſa.
* al. *Mohámedem.*
* al. *Baſur.*
* forſ. ... i.e. *Tatari* multos vulnerârunt, multos captos in urbem abduxerunt.
p. 445.
Samarkanda dedita.

Dyn. IX. bem ingreſſi viros ſeorſim à fœminis numero per centenos diſtributos in campos eduxerunt, à nemine manum cohibentes præter *Al-Kadium* & *Sheich o'l Iſlam*, eoſque qui ad ipſos confugerant. Ad eorum autem protectionem ſe receperant plus quinquaginta hominũ millia. Illuceſcente autem aurorâ ad urbem diripiendam ſe accinxerunt *Mogulenſes*, omnes neci dantes, quos cryptis occultos, aut locis ſecretis abſconditos reperirent, eâque nocte triginta circiter *Turcarum* & *Kunkalitarum* millia interfecerunt. Die [ſequente] triginta millia Filiis [Imperatoris] & Principibus diſtribuerunt; reliquis dimiſſis, ut in urbem reverſi inter ſe ducenties mille aureos in vitæ ſuæ pretium colligerent. Nummis his colligendis præerant *Thekatol'Molc* & *Al Amir Amid*, qui è *Samarkanda* Magnatibus erant, & *Tayephur* Prætor. Inde abiit *JingizChan* cum exercitibus ſuis in

p. 446. partes *Chowarezmiæ*, miſitq; qui illos †ad fidem & obſequium ipſi præſtandum invitarent, eoſque promiſſis & minis, ſperare jubendo, & metum incutiendo ad dies aliquot diſtinuit, donec exercitus conveniſſent; inſtrumentis bellicis viz: machinis & balliſtis paratis. Cùm verò *Chowarezmiæ* tractus lapidibus careret, *Mogulenſes* ē mo-

Chowarezmiam expugnat JingizChan.

ris fruſta inſtar lapidum cædentes, ea jaculabantur. Cùmque foſſam pulvere, lignis, & ſtipulâ repleviſſent, urbem bello & pugnâ undiq; aggreſſi ſunt; adeò ut qui in ea erant obſiſtendo non eſſent. Mœnibus ergo occupatis ignem in ejus vicos immiſerunt, qui maximam ædium partem, & quicquid in iis eſſet, corripuit. *Mogulenſes* ergò de utilitate ex aliqua ſpoliorum parte percipiendâ deſperantes, ab incendendo abſtinuerunt, vicum poſt vicum occupantes; cùm incolæ eos ſtrenuiſſimè propugnarent: nec ita facere deſtiterunt, donec *Mogulenſes* omnes jam vicos in poteſtatem redegiſſent. Hominibus autē univerſim omnibus in campos eductis, cùm opifices & artifices, qui numero centies mille erant, ab aliis ſeorſim ſtatuiſſent, captivoſq; feciſſent pueros, puellas, & fœminas, quæ alicui uſui futuræ erant; reliquos, quà viros, quà fœminas, & anus, militibus trucidandos diſtribuerunt, qui ſinguli viginti quatuor trucidârunt. Sub initium anni ſexcenteſimi decimi octavi, *JingizChan*, *Jihune* fluvio tranſmiſſo, *Balcham* contendit, cujus viri primarii ad ipſum egreſſi ultrò

p. 447. obſequium obtulerunt, ipſique †donaria variáſque *Targu*, i. e. cibi & potus, ſpecies apportârunt. Ille verò eos acceptos non habuit,

Dyn. IX.

Balchenſes ſe dedentes internecioni dat.

ea de cauſâ quod Soltan *Jallalo'ddin*, Soltani *Mohammedis* filius, iis in partibus apparatus bellicos faceret, & pugnæ ſe pararet. Juſſis ergo omnibus *Balchæ* incolis in campos exire, ut eos pro more numeraret; cùm omnes prodiiſſent, gladio ipſos percuſſit. Inde *Talakanum* verſùs profectus, incolarum pleroſque trucidavit; captis qui ad id, ut captivi fierent, idonei erant, & quibuſdam parcens. Inde *AlBamiyanum* contendit, cujus incolæ ei obſequium denegantes acriter pugnârunt. Contigit verò ut quidam è filiis *Jogataï* ſagittâ vulneratus moreretur, qui omnium *JingizChani* nepotum maximè ei charus fuit: quamobrem cùm grave viſum eſſet infortunium, accenſique eſſent in cordibus *Mogulenſium* ignes, pugnæ acriùs inſtiterunt, donec urbe captâ omnes qui in ea erant, uſque ad jumenta etiam & boves, & Embryones in gravidarum uteris, neci darent, nè uno facto captivo, ipſámque terram prorſus deſertam relinquerent; à nemine uſque ad hunc diem habitatam, eique nomen impoſuerunt *Mau-Balig*, i.e. villam triſtitiæ. Cùm autem jam finem feciſſet *JingizChan* urbes *Choraſani* vaſtandi, audito Soltanum *Jalalo'ddinum* in *Erako* auxilia conquirere, verſùs eum nocte diéque eâ feſtinatione contendit, ut nequirent *Mogulenſes*, cùm caſtra ponerent, carnes ſibi coquere. Cúmque *Gaznam* perveniſſent, nuntiatum eſt *Jalalo'ddinum* ante quindecim dies †inde diſceſſiſſe, ac ſtatuiſſe fluvium *Sendiæ* tranſire. Diutius ergo morari renuens *JingizChan*, ſtatim abiit, ſe in continuos progreſſus conjiciens, donec ipſum in *Sendiæ* oris aſſequeretur; ubi eum undique & ponè & antè cinxit exercitus, eumq; circulo poſt circulũ [ducto] ambierunt, inſtar arcus nervo adducto tenſi, cùm fluvius *Sendiæ* nervi inſtar eſſet, eo in medio manente, & acerrimè *Mogulenſes* pugnâ infeſtante. Juſſit autem *JingizChan* eum vivum capi. Advenerunt etiam *Jogataï* & *Ogtaï* à partibus *Chowarezmiæ*. Videns igitur *Jalalo'ddin* diem eſſe agendi, fortiſſimos *Mogulenſium* increpans, Leonis inſtar in ipſos involâvit, & qui ex illis ipſum peterent, petiit, atque in ipſos frequentes faciens inſultus, ordines ipſorum iterum atque iterum perrupit; ac diu ſe hoc modo res habuit, quòd ipſum ſagittis petere nollent *Mogulenſes*, quo illæſum *JingizChano* ſiſterent, ipſius mandato morem gerentes. Ad ipſum autem paulatim acceſſerunt. Cùm ergo jam circulum quo circundabatur anguſtiorem fieri animadverteret, equo

Bamiyanum funditus delet.

p. 448

Dyn. IX. deſcendens, filiis ſuis, imò viſceribus ſuis, è conjugibus & amicis ſuis, flens mœrénſque valedixit: deinde abjectâ loricâ equum ductitium conſcendit, inſtar Leonis zelotypi ſe habens, & tranſire ſtatuens, equum in fluvium impulit; quo inſiliente nando ad ripam [ulteriorem] incolumis evaſit, *JingizChano* atque ipſius ſociis intuentibus, & cum ſtupore ſpectantibus. Quo viſo, *JingizChan* manum ori mirabundus admovit, & ad filios ſuos converſus, A tali, inquit, patre
p. 449. deceret naſci filium: qui tali liberatus eſt caſu, †multos ſubiturus eſt caſus; nec res ejus neglectui habebit quiſquis ſapit. Voluerunt autem ſtrenui quidam duces ipſum per aquas ſequi, quos cohibens *JingizChan*, Vos, inquit, haud illi pares eſtis. Ille ſiquidem cùm in medio flumine eſſet in *Mogulenſes* ſagittas jecit. Illo autem jam è manibus ipſorum elapſo, uxoribus & liberis ipſius juſſu *Chani* adductis, mandavit ille mares omnes uſq; ad lactentes interfici. Cúmq; *Jalalo'ddinus* fluviũ ingreſſurus, quicquid ſecum habuit vaſum aureorum & argenteorũ, & nummorum, in eum conjecerat, Urinatoribus mandata dedit, qui quicquid extrahi poterat, extraxerunt. Factum eſt hoc quod è maximè inter homines mirandis, & temporum prodigiis fuit, menſe *Rajebo* Proverbio autem dictum eſt, Vive ad *Rajebum*, & videbis mira. Eodem anno, ſc. ſexcenteſimo decimo octavo, congregati *AlMalec AlMoaddham*, & *AlMalec AlAſhraf* unà cum Principis *Maredini* copiis, & *Halebi* exercitu, & *AlMalec AlNaſer Hamæ* Domino, & *AlMalec AlMojahed Hemeſa* Domino, omnes apud *AlMalec AlCamelum* convenerunt, hoc propoſito ut *Francos* aggreſſi *Damiatam* ab ipſis recuperarent: quos cùm undique cinctos in anguſtias compegiſſent, his pacis conditionibus annuerunt ut *Damiatam* dederent, & quotquot apud ipſos eſſent è *Moſlemiis* captivos
* forſ. Allegado. dimitterent, *Moſlemiis* viciſſim qui penes ipſos eſſent ex illis captivos dimittentibus. Confirmataq; eſt pax generalis cum * *AlDocudo*
p. 450 Damiata Moſlemiis reddita. Papæ legato, & Rege *Acca*, †*Francorum*q; Regibus, & Templariorum, Hoſpitaliorúmque præfectibus. Et accepit *AlCamel Damiatam* die Mercurii, *Rajebi* decimo nono, poſtquam in ea ſubſtitiſſent *Franci* annum integrum & undecim menſes. Anno ſexcenteſimo viceſimo primo è vivis exceſſit *AlMalec AlAphdal Ali* filius *Salaho'ddini*, qui *Ægypti* & *Damaſci* regnis cedens, *Somaiſato*, vel invitus, contentus fuit. Vir erat ſcientiâ & ingenio præditus, verùm judicio

dicio haud pollens, parum conſtans, admodum negligens eorum quæ ad imperiorum & regnorum adminiſtrationem ſpectant. Cùm ei auferrentur ditiones, ad *Chalifam AlNaſerum* literas ſcripſit, in quibus de patruo ſuo *AlAdelo* & fratre *AlAzizo* conqueſtus eſt, quod provinciis ei ereptis patris ſui teſtamentum, quo eas ipſi legaverat, irritum feciſſent. Initio autem Epiſtolæ Diſtichon adſcripſit è poemate quodam, quod compoſuerat, elegantiſſimum, quod ita ſe habet: Dyn. IX.

Domine mî, AbuBecr, *& ſocius ipſius* Othman,
Ali *jus ſuum gladio abſtulerunt.*
Vide fortunam hujus nominis, quomodo
Conſecutum eſt ultimò, quod conſecutum primo.

AbuBecro patruum ſuum innuens, *Othmano* fratrem ſuum, *Ali* ſeipſum. Quibus literis reſpondit *AlNaſer* aliis à ſe ſcriptis, in quibus hæc ſcripſit:

Pervenerunt literæ tuæ, ô fili Joſephi, *declarantes*
Veritatem, quæ indicat tibi originem ſinceram eſſe.
† Ali *jus ſuum vi abſtulerunt, cùm non eſſet* p. 451.
Poſt Prophetam illi, Yathrebi Adjutor.
Patiens eſto, ſiquidem cras de hoc rationem reddituri ſunt,
Bono ſis animo: Adjutor *tibi erit, Antiſtes* AlNaſer.

AlMalec AlAphdalum autem, cùm puer eſſet, pater ipſius literis aliquantum imbuendum curavit, in quibus eò progreſſus eſt, ut Arabiſmi & Poëtices aliquid calleret; carmináque compoſuit, atque ei ſtudio operam dedit, quantum ipſius gradui competeret. Anno ſexcenteſimo viceſimo ſecundo mortem obiit *Chaliſa AlNaſer ledinilla Abu'l Abbas Ahmed*, nocte feſti *AlPhetr*, [quod jejunium ſc. *Ramadani* ſequitur] annos ſeptuaginta natus, Chalifatu annis quadraginta & undecim menſibus functus.

Sectio.

Tempore Antiſtitis *AlNaſeri* floruit Medicus *Abdo'ſſalam Ebn Jingiduſt AlJabali Bagdadenſis*, qui ſcientiis veterum operam dedit, eáſque optimè calluit, & hoc nomine ſummè claruit, adeò ut excellentiâ ſuâ invidiam hominum nequam contraheret: quorum cùm *Abdo'ſſalam* Medicus & Philoſophus.

quidam

Dyn. IX. quidam ipſum ut *Moattalorum* ſectam amplexum incuſaret, ſatellites in ipſum libróſque ipſius manus injecerunt, inter quos reperti ſunt multi de ſcientiis Philoſophicis; de quibus mandata ab *AlNaſero* prodierunt, ut in locum quendam *Bagdadi*, *Rohba* appellatum, producti omnes publicè cremarentur. Quod dum fieret, aderat *Obaidolla AlTaimi*, *Ebno'l Mareſtania* vulgo vocatus, qui poſitum ſibi ſuggeſtum aſcendens concionem habuit, in qua Philoſophis, omnibúſque qui eorum dicta amplecterentur, maledixit, & *AlRocnum* [eximium Doctorem] iſtûm convitiis proſcidit, libriſq; ipſius † ſigillatim

p. 452. productis, de iis verba fecit, multis eos eorúmque authores vituperans, deinde è manu ſuo projecit ad eos qui ipſos in ignem conjicerent. Inquit *AlKadi AlAcram* [i.e. Judex ornatiſſimus] AlVizier *Jamalo'ddin Ebno'lKophti*, Narravit mihi Medicus *Yuſef AlSabti*, *AlIſrael*, dicens, cum eo tempore *Bagdadi* mercaturæ gratiâ eſſem, conventui iſti adfui, verbáque *Ebno'l Mareſtaniæ* audivi, & in manu ipſius librum *Ebno'l Haithemi* Aſtronomicum vidi, de quo ille, Hic, inquit, malum ingens eſt, infortunium graviſſimum, calamitas ineffabilis; cúmque dicendi finem feciſſet, laceratum in ignem conjecit: inde autem ſtultitiam & perverſitatem ipſius perſpectam habui, cùm nulla ſit in Aſtronomia infidelitas, ſed ipſa ſit via ad fidem & cognitionem decreti Dei glorioſi & potentiſſimi, in eo quod ſtatuit & ordinavit. Manſitque *AlRocn Abdo'ſſalam* carceri in hujus rei pœnam incluſus, donec tandem anno quingenteſimo octogeſimo nono liberatus eſt.

Yahya Ebn Saïd Medicus Chriſtianus.

Hoc etiam anno mortuus eſt *Yahya* Ebn *Saïd*, *Ebn Mari*, Medicus *Chriſtianus*, author ſexaginta ſermonum, quos egregiè compoſuit: fuit autem inſigniter doctus in veterum ſcientiis, linguæ *Arabicæ* peritiâ & Poëticâ, artem Medicam exercendo victum ſibi comparavit. E carminibus ejus de canitie, hæc ſunt:

Fugit Hinda *ſpeculatores canitiei meæ,*
Cepitque eam faſtidium ab inclinatione capitis mei.
Ita mos eſt Diabolis, ut fugiant
Ubi apparuerint ſtellæ volantes:

Saëd Ebn Hebatolla, & frater ipſius Archidiaconus, Medici.

Porro & è Medicis domeſticis *AlEmam AlNaſeri* fuit Saëd *Ebn Hebatolla Ebno'l Mowammel*, Abu'l *Haſan Chriſtianus* † AlHadi*renſis* Medicus, & ipſius frater *Abu'lChair* Archidiaconus; qui fratres erant Catholici, vulgo noti nomine *Ebno'lMaſihi*. Saed Cha-

p. 453.

lifæ

liſæ *AlNaſero* operam collocavit, magnâque apud eum in gratiâ fuit. Perfectè autem artem Medicam & Dialecticam calluit. Librum compoſuit molis exiguæ, quem *AlSophwa* [i. e. ſelectior pars Medicinæ] appellavit, in quo omnes Medicinæ partes theoreticas & practicas collegit; & ad finem *Fen* primi partis ſecundæ tres ſectiones adjunxit de Circumciſione, cùm *Bagdadi* res ea ad Medicos ſpectaret, quamvis apud neminem vel priorum vel poſteriorum facta ſit ulla ejus mentio, ſed rerum ſolummodo quibus protrahatur præputium. Manu ſuâ libros medicos deſcripſit. Obiit ſub finem anni quingenteſimi nonageſimi primi. *Archidiaconus* verò fuit & ipſe Medicus inſignis, ſcripſitque compendium, in quo explicavit quæſtiones libri generalium è Canone *Avicennæ*, cui titulum indidit *AlEktedab*; deinde & illud in compendium redegit, quod vocavit *Entechabo'lEktedab*. Narravit mihi Medicorum *Bagdadenſium* quidam, patrem ejus illum adhuc adoleſcentulum ad *Ebno'l-Talmidum* adduxiſſe, quo ipſum ſtudiis imbueret; ipſúmque dixiſſe, Filius tuus iſte admodum juvenis eſt: reſpondentéque patre, Quod peto eſt, ut à te benedictionem captem, eum primam è quæſtionibus *Honain* ipſi prælegiſſe. Anno quingenteſimo nonageſimo quarto de vita migravit *Mohammed Ebn* Abdo'*ſſalam Hieroſolymitanus*, deinde *Maredinenſis*; cujus pater *Maredini* Judex fuit, avus *Donaiſcri*. Medicinæ ſtuduit ſub *Ebno'lTalmid*, ſummamque in ea peritiam conſecutus eſt, adeò †ut Reges ex diverſis terræ partibus & regionibus ad ipſum mitterent. Ætate etiam provectus non deſtitit à lectione librorum maximorum repetenda. Philoſophiæ aliquid apud eum legit *AlShahab AlSohro'wardi*: cum tanta interim eruditione, in eáq; peritiâ, & ſummâ dexteritate nullum compoſuit librum; niſi quod carmina *Avicennæ* enarravit, quorũ initium eſt, *Ad te deſcendit* &c. Solebat *Abu'lChair Ebno'l Maſihi* ipſum magnificare, ſumméque extollere. Anno ſexcenteſimo quinto è vivis exceſſit *Moſes Ebn Maimon Judæus Hiſpanus*. Veterum ſcientiis ſtudium in *Hiſpania* impenderat, ibidemque ſolidam diſciplinarum Mathematicarum ſcientiam paraverat, ac Medicinæ operam dederat, adeò ut ejus ſcientiam optimè calleret, at praxin exercendi audaciam ſibi non ſumeret. Ad religionis *Iſlamiticæ* profeſſionem compulſus eam præ ſe tulit, clam *Judaiſmum* retinens. Cúmque particulares *Iſlamiſmi* ritus,

Dyn. IX.

Mohammed Ebn Abdo'ſſalam Medicus.

P. 454.

Moſes Maimonides.

Dyn. IX. qui lectionem & orationem ſpectant, exercendi neceſſario eſſent, illud fecit, donec tandem poſtquam res ſuas compoſuiſſet, oblatâ migrandi opportunitate, ex *Hiſpania* unà cum familia ſuâ diſcederet in *Ægyptum*; ubi ſedem in urbe *Phoſtat* inter *Judæos* figens, religionem ſuam palam profeſſus eſt, & mercaturam in gemmis aliiſque ejuſmodi rebus exercendo, victum paravit. At ubi * *Al Azz Ægyptum* occupaverat, abolitùmque eſſet *Aliadarum* imperium, cum eum benevolentiâ complexus *AlKadi* Al*Phadel Abdo'lRahim Ebn Ali AlBaiſani*, ipſiúſque rationem habens ſtipendium ei ratum aſſignaſſet, ſe medicis adjunxit, ita ut ſuâ unius ſententiâ non niteretur, ob experientiæ defectum, cùm curationi & [ægrotorum] regimini aſſuetus non fuiſſet. Doctus etiam fuit in *Judæorum* lege; librumque de eorum religione compoſuit, cui titulum indidit † *Delalah*, [i.e. Index, ſive Directorium,] quem eorum alii laudant, alii vituperantes *Ddelalah*, [i e. Errorem] appellant. Philoſophorum ſectæ præcipuè deditus fuit. Epiſtolam etiam compoſuit de reſurrectione corporali; quam cùm illi vitio verterent *Judæorum* primores, clam eam habuit, niſi illis qui ejuſdem cum ipſo ſententiæ eſſent. *Antiochiæ* autem & *Tripoli Judæos* quoſdam è *Francorum* regionibus barbaros vidi, qui ipſi maledicerent, & infidelem appellarent. Sunt illi libri in Mathematicis pulchri, & in Medicinâ luculenti. Sub vitæ ſuæ finem vexatus eſt ab *Hiſpano* quodam legiſperito, *Abu'Arab* appellato, qui in *Ægyptum* veniens litem illi movit de ſua *Mohammedaniſmi* profeſſione, malum illi intendens; quem cohibuit Al*Kadi* Al*Phadel*, dicens, Si quis vi adactus fuerit, non eſſe ex lege veram ejus religionis *Iſlamiticæ* profeſſionem. Morte imminente, hæredibus ſuis in mandatis dedit, ut ipſum, ubi deſiiſſet corpus olere, ad *Tiberiadis* lacum tranſlatum, ibi ſepelirent, quòd ibi eſſent multorum è piis apud ipſos, ſepulchra; quod & illi factum eſt. Anno ſexcenteſimo ſexto menſe *Dulhajja' Hera* obiit *AlEmam AlPhacher AlRazi Mohammed Ebn Omar*, qui *Raia Ebno'l Chatib* audiit; è ſeculi ſui maximè præcellentibus fuit. Priorum [doctrinam] in ſcientia Juris, & fundamentorum [fidei,] Theologiâ, & Philoſophiâ reprehendit. Quin & *Abu Ali Ebn Sina* contradixit, & in ejus [vitia] inquiſivit. Cum equo veheretur, gladiis diſtrictis ſtipatus incedebat, erátque illi magna mancipiorum multitudo, atque in

*al. *AMoazz*. forſ. *Alaziz*.

p. 455.

AlRazi Medicus inſignis.

gradu

gradu excelſo, & dignitate ſummâ apud *Sultanos Chowarezmſhahios* fuit. Cùm autem viſum ei eſſet, ut *AlChymiæ* operam daret, † multas in ea opes conſumſit, nihil inde commodi percipiens. Diſtracta ſunt in terræ fines ipſius ſcripta, iiſque operam impendunt docti. In *Mawara'l Nahram* [regiones transfluviales] profectus, ut *Banu-Mahra* [filios *Mahræ*] *Bocharæ* conveniret, nullum apud illos ſucceſſum habuit; erátque tunc temporis pauper, fortunâ minus proſperâ. *Bocharâ* ergo diſcedens in *Chorasanum* contendit, ubi accidit ut *Chowarezm-Shahum Mohammedem Ebn Tocuſhum* conveniret, qui eum propius ſibi admotum & in familiaritatem adſcitum ad dignitatem evexit, & ad vitam neceſſaria abundè ſuppeditavit. In urbe autem *Hera* ſedem fixit, in qua & poſſeſſionem ſibi comparavit, & liberos genuit, ibidémque commoratus eſt, donec diem obiret. In ædibus autem ſuis ſepultus eſt, veritus ne vulgus corpus iſtius probris exponerent, quód religionis minus ſinceræ ſuſpectus haberetur. Cùm in *Mawara'lNahram* [regionem tranſfluvialem] contenderet *Bocharam* petens, anno quingenteſimo octogeſimo, per *Abdo'lRahmanum Ebn Abdo'lCarimum Sarchaſenſem* Medicum tranſiens, apud eum diverſatus eſt; qui ipſum honore affecit, eique quamdiu *Sarchaſi* maneret, debita [hoſpitalitatis] jura præſtitit: in eum ergo beneficium aliquod conferre volens, aggreſſus eſt in ejus gratiam Canonis generalium expoſitionem, atque difficiliores libri iſtius terminos explicans, [librum] nomini ipſius inſcripſit, ipſiuſque in præfatione mentione factâ ipſum laudavit ac celebravit. Anno ſexcenteſimo octavo obiit *Maſihi Ebn Abu'lBakas Nilenſis Bagdadi* accola, cui cognomen *Abu'lChair*, *Ebno'lAttar* vulgo appellatus; medicandi peritus, optiméque illud præſtans, famâ celebris, & in Chalifæ palatium familiariter admiſſus, eum petentibus [Chalifæ] uxoribus & concubinis. Diu vixit, multáſque congeſſit opes: † filium etiam Medicum reliquit, at non adeò doctum, *Abu Ali* cognominatum. Mortuo jam patre, accidit ut cum aliquando genio liberiùs indulgentem adorirentur, die Veneris *Rabiæ* prioris undecimo anni ſexcenteſimi decimi ſeptimi, apud eum reperiretur mulier quædam *Mohammedana*, *Setti Sharaf* dicta. Prehenſúſque nomina edidit multarum è fœminis *Mohammedanis*, quæ ad ipſum divitiarum ſuarum causâ pervenirent; è quarum numero fuit uxor *Ebno'lBochari*,

Dyn. IX. p. 456.

Abdo'l-Rahman Sarchaſenſis Medicus.

Maſihi Medicus.

p. 457.

Abu Ali ejus filius.

Dyn. IX. ærarii præfecti, nomine *Eſhtiak*. Prodiit ergo edictum de duabus iſtis mulieribus in lenarum carcerem conjiciendis; *Abu Ali* verò ſe ſexies mille aureis redemit. Anno ſexcenteſimo decimo, menſe

Ebn H bal Medicus. *Moharramo*, obiit *Ali Ebn Ahmed Abu'l Haſan* Medicus, qui *Ebn Habal* audit; *Bagdadenſis* fuit, artis Medicæ & literarum humaniorum peritus. *Bagdadi* natus, atque in eo educatus eſt, deinde *Mauſelam* tranſiens atque in *Adarbijanum* profectus *Chalati* commoratus eſt apud ipſius Dominum *Shah-Armenum*, apud eum Medici munere fungens; ſtudiiſque apud ipſum operam dederunt homines. Deinde ex iſtis partibus migravit ob hanc cauſam, quòd die quodam Regis, cùm aliquando ægrotaret, urinarium inſpicienti diceret è *Taſhtdaris* [i. e. ex iis qui Regis pelvim tenerent,] Heus Medice, an non illud guſtas? ille tum ſilens, cùm è cœtu receſſiſſet, ei clam dixit, Illi quod hodie dixiſti, num cauſam præbuit aliquid quod ab alio quopiam audiſti, an quid erat quod tibi in mentem venit? Illo reſpondente, Equidem mihi mentem ſubiit, quòd audiverim quod conditio

p. 458. urinæ probandæ ſit ejus deguſtatio. Ita, inquit, ſe res habet; †at non in omnibus morbis: malè autem mihi hoc dicendo feciſti, Rex enim cùm hoc audiverit, putabit me conditionem neceſſariam ex iis quas ipſi inſerviendo obſervare debueram, omiſiſſe. Deinde ad migrandum ſe accinxit ob commotionem iſtam, metuens quid inde eveniret, poſtquam *Taſhtdaro* iſti aliquid dederat, eâ lege, nè quid ejuſmodi amplius diceret. Abiens ergo *Mauſelam* reverſus eſt, opibus affluens, ibique manſit, donec è vivis excederet, cùm eò ætatis pervenerat, ut ſe movere non poſſet, viſúſque ipſi deficeret; domi ſuæ ſe continuit biennio antequam moreretur. Obiit verò annos nonaginta quinque natus. Accedentes ad eum homines, apud ipſum ſtudiis operam dederunt. Librum præclarum in arte Medicâ ſcripſit, cui titulum indidit *Al Mochtar*, quatuor voluminibus compingi ſolitum. Anno ſexcenteſimo viceſimo, *Jomadæ* prioris viceſimo

Saed Ebn Tuma Medicus Chriſtianus. octavo, die *Jovis* cæſus eſt *Abu'l Carm Saed Ebn Tuma Chriſtianus, Medicus Bagdadenſis*, *Amino'ddaula* cognominatus; vir egregius, medicandi peritus, proſpero plerunque gaudens ſucceſſu, humanitate præditus. Eo evectus eſt tempore *Al Emam Al Naſeri*, ut Vizierorum [apud] ipſum gradu eſſet, cujus fidei ſuas & ſuorum facultates cuſtodiendas committeret, eáſq; apud ipſum deponeret, quémq; ad res

ſecretas Viziero deferendas mittere ſoleret, & ad ſe ſemper admitteret. Optimúſque fuit interceſſor, & facilis acceſſus. *AlEmam AlNaſero* autem contigit, ut ſub finem vitæ viſu eſſet infirmiori, & ſæpius hallucinaretur. †Cúmque jam in res ad ipſum delatas inquirere non valeret, fœminam quandam *Bagdadenſem*, *Setti Naſim* dictam, aſſumptam ſibi propius ſtitit, quæ cùm literas ipſius manu exaratis ſimiles pingeret, ſecum habuit ut reſponſa, quæ ipſi liberet, ſcriberet. Cujus ea in re conſors fuit Eunuchus quidam nomine *Tajo'ddin Raſhik*. Fœmina ergo iſta in reſponſis quicquid liberet ſcribens, aliquando rectè fecit, ſæpius verò erravit. Factum eſt autem ut Viziero *AlKaſimi*, *Mowaiad* dicto, literas ſcribente, redderetur reſponſum, in quo manifeſtus eſſet defectus. Reprimens ſe Vizier, ægrè illud tulit; deinde accerſito Medico *Saed Ebn Tuma*, ipſum eâ de re clam interrogavit; qui cùm ipſum de Chalifæ ſtatu, déque ipſius cæcitate, & quæ plerumque ipſi contingeret hallucinatione, certiorem feciſſet, quidque in reſponſis dandis agerent mulier & Eunuchus, continuit ſe ab aliquid in pleriſque quæ ad ipſum deferrentur negotiis agendo: quod cùm percepiſſent Eunuchus iſte & fœmina, & Medicum ei illud indicâſſe conjicerent, pactus eſt *Raſhik* cum duobus militibus, ut Medicum de improviſo adorti ipſum interficerent. Appellati ſunt duo viri iſti filii *Kamro'ddini* è militibus *Waſetenſibus*. Illi nocte quâdam Medico inſidiati, donec ex ædibus Vizieri prodiens in Chalifæ reverteretur, ipſum uſque ad *Babo'l Galla*, [i.e. portam frumentariam] locum obſcurum, inſecuti, cum cultris ipſum adorti vulnerâſſent, in fugam ſe proripuerunt; at illo ipſis viſis exclamante, Prehendite eos, reverſi ipſũ mactârunt, vulnerato etiam Daducho qui cum ipſo erat. †*Ebn Tuma* autem Medicus domum ſuam abductus, ibi noctu ſepultus eſt, & poſt novem menſes ad ſepulchrum patrum ſuorum tranſlatus, in Eccleſia quæ eſt in *Bab-Mohawal*. Chalifa verò & Vizierus homicidas perquirentes, cognitos prehendi juſſerunt; manéque noctem illam inſecuto, in locum cædi [deſtinatum] perducti ſciſſis primùm ventribus patibulo affixi ſunt, juxta *Babo'l Medhbah* [i.e. portam lanienæ] quæ eſt è regione *Babo'l Galla*, [portæ frumentariæ,] in qua vulneratus fuerat.

Dyn. IX.

p. 459.

p. 460.

AlDhaher Ebno'l Naſer. Mortuo *AlEmam Alnaſero ledinilla*, inauguratus eſt filius ipſius *AlEmam AlDhaher billa Oddato'ddin*,

AlDhaher Chalifa.

Dyn. IX. *'ddin, AbuNaſr Mohammed*, die ſecundo menſis *Shawali*, anno ſexcenteſimo viceſimo ſecundo. Fidem illi præſtari jam antea fecerat pater ipſius, ut hæredi deſignato, eâque de re in provincias ſcripſit; in illis ergò in omnibus ſuggeſtis pro eo unà cum patre oratum eſt, atque ita aliquandiu ſe res habuit: deinde ab eo averſus eſt, ſibi ab eo metuens, cùm audax eſſet, fortis, iracundus, res altas animo verſans; noménque ejus quaſi ſucceſſoris deſtinati è concionibus tolli juſſit, ipſúmque in vinculis detentum arctè habuit, affectu propendens in fratrem ipſius natu minorem, *AlEmir Alim*; niſi quod ipſum ſucceſſorem non declararet. Factum eſt autem ut fato cederet *AlEmir Ali* f. natu minor, vivente adhuc patre, relictis filiis parvulis, quos *[*] Toſhtarum* miſit. Sciens ergo *Emam AlNaſer* nullum ſibi ſupereſſe filium, qui in Chalifatu ſuccederet, præter ipſum; eum teſtamento hæredem deſignavit, eique fidem ab hominibus præſtandam curavit, cùm ipſe adhuc in carcere detentus eſſet; erátque plebs *Bagdadenſis* affectu in eum prono. Mortuo ergo † *AlNaſero* imperii Principes ipſum eductum Chalifam ſalutârunt. Ille verò cùm inauguraretur, Quomodo, inquit, convenit ut quis officinam aperiat veſpere appetente? Annum quinquageſimum exceſſi, & jam Chalifatum ſuſcipiam? Deinde verò juſtitiam & fidem oſtendit, quæ ſatis laudari nequit. Sublatâ injuſtitiâ multas hominibus facultates & poſſeſſiones inſignes reſtituit, quæ ipſis vi ablatæ fuerant: multa etiam tributa remiſit, quæ recenter impoſita fuerant, & homines metu, cui tempore patris ſui aſſueti fuerant, liberavit; adeò ut felicitatem ſuam oſtentarent, abſtineréntque homines nefarii à delationibus. Quin & pontem alterum *Bagdadi* grandem novum ſtruxit, magnis ſumptibus; ita ut jam *Bagdadi* duobus pontibus jungeretur *Tigris*: neque ita ſe habere deſtitit ipſius dominium, juſtum ſc. & ſecurum, ex quo Chalifatui præfectus eſt, donec obiret decimo quarto menſis *Rajebi*, anni ſexcenteſimi viceſimi tertii, cum novem menſibus eo munere functus eſſet.

[*] al. *Shoſhtarum.*

p. 461.

Sectio.

Yuſef Ebn Yahya Medicus Judæus.

Eodem anno è vita diſceſſit *Yuſef Ebn Yahya Ebn Iſaac Sabtenſis Mogrebinus.* Medicus hic fuit ex incolis *[*] Phares.* Philoſophiæ ſtudio diligenter

[*] foſſ. *Kades.*

diligenter incubuit, ejuſque peritiam aliquam conſecutus eſt. In aliquibus etiam Matheſeos partibus laudabilem operam poſuit; quod didicerat, in promptu habuit, cùm de rebus iſtis diſquireretur. Cùm *Judæi* in iſtis partibus ad religionem *Iſlamiticam* ſuſcipiendam aut migrandum compellerentur, religione ſuâ celatâ in *Ægyptum* cum facultatibus ſuis abiit, ubi cùm *Moſem Ebn Maimon Cordubenſem, Judæorum* in *Ægypto* principem, conveniſſet, aliquid apud eum legit, rogavitque ipſum † ut Aſtronomiam *Ebn* Aphlah *Hiſpani*, quam ſecum *Sabta* attulerat, corrigeret: ei ergo corrigendæ & concinnandæ ipſe & *Moſes* mutuam navârunt operam. Ex *Ægypto* in *Syriam* profectus *Halebi* ſedem fixit, ibique commoratus poſſeſſionem [urbi] vicinam emit, atque uxorem duxit: operam Medicis Principis privatis ſub imperio *AlDhaheri Halebi* collocavit. Acumine acrique ingenio præditus fuit. Inquit *AlKadi AlAcram*, Inter me & *Joſephum* iſtum diutina interceſſit amicitia; ei autem die quodam dixi, Si ſit animæ [poſt hanc vitam] duratio, atque in ea rerum extra ſe ſtatum poſt mortem intelligat, Pactum mecum ineas, ut ſi ante me moriaris, ad me venias; atq; ego, ſi ante te mortuus fuero, ad te veniam. Eſto, inquit: egóq;, ne hoc negligeret, monui. Mortuus autem biennio ſic manſit. Deinde in ſomnio ipſum vidi in templi atrio extra illud ſtoreæ inſidentem, veſtibus novis candidis *Naſafienſibus* indutum; cui ego, Annon tecum pactus ſum, ut ad me veniens mihi indicares, quid tibi contigiſſet? Ille ridens, faciem avertit, me autem manu ipſum prehendente, dicentéque, Neceſſe eſt ut mihi dicas, quomodo ſe res poſt mortem habeant, reſpondit, Univerſale ſe univerſo adjunxit, Particulare cum parte manſit. Intellexi ergo quomodo ſe haberet, ac ſi innuiſſet Animam univerſalem in mundum univerſi reverſam eſſe, corpus autem particulare manſiſſe in parte, quod eſt *centrum terrenum. Expergefactus autem, miratus ſum elegantiam conceptus ipſius. Rogo autem † Deum veniam, cùm ad ipſum poſt mortem reverſuri ſimus.

Dyn. IX.

p. 462.

* al. compoſitum.

p. 463.

AlMoſtanſer Ebno'l Dhaher. Mortuo *AlEmamo'lDhaher-beamrilla*, inauguratus eſt filius ipſius *AbuJaafar AlManſur*, atque *AlMoſtanſer Billa* cognominatus. Inauguratus eſt eodem die quo obiit pater ipſius. Quamprimum autem publicè in ipſius obſequium juratum eſt, publicè in hominum conſpectu obequitavit. Atque

Dyn. IX. morem hunc diu obſervavit, nè cùm obequitaret, clam populo id faceret. Juſtitiæ etiam actionúmq; laudabiliũ duplo plus quàm fecerat pater, exhibuit; plus etiam in eleemoſynas quàm anteceſſorum quiſpiam erogavit. Extrui etiam juſſit Collegium, quod *AlMoſtanſeriah* audit, cui non aliud in mundo par extructũ eſt. Extructum ſiquidẽ eſt optima quæ deſcribi poteſt ratione quod ad formam, materiam, amplitudinem, ornamenta, ſtudioſorum numerum, & reditus ei aſſignatos. Aſſignavit autem illud quatuor ſectis [legis *Mohammedicæ*,] quatuór in eo prælectoribus conſtitutis, viz. ſingulis ſectis prælectore; & legis ſtudioſis trecentis, in unaquaque ſc. ſectâ ſeptuaginta quinque: quibus & ſalaria menſtrua conſtituit, paniſque & cibi quantum unicuique ſtudioſo ſufficeret, & amplius. Extruxit etiam illis intra Collegium balneum ipſis proprium, & Medicum aſſignavit peculiarem, qui quotidie mane accedens illos inviſeret; Apothecam etiam in qua eſſent omnia ciborum parandorum genera, aliámque in qua omnia potulentorum & medicamentorum. Anno ſexcenteſimo viceſimo quarto è vivis exceſſit *AlMalec AlMoaddham*
p. 464: *Iſa Ebno'lMalec AlAdel Damaſci* Dominus, †finiente menſe *Du'lkaada*, annos natus quadraginta octo; vir animo excelſo. Ceſſit regnum ipſius in *Damaſcum*, *Hieroſolymam*, & regiones maritimas,
AlNaſer Rex Damaſci. filio ipſius *AlMalec AlNaſero Salaho'ddino Dawudo*. Stabilitóque ipſius in loca illa regno, coram eo Ephippii tegumentum geſtârunt patrui ipſius, *AlMalec AlAziz* & *AlMalec AlSaleh*. Eodem anno reverſus eſt *JingizChan* ex regnis Occidentalibus, in ſedes ſuas priſcas Orientales; cúmque inde in regiones *Tancut* profectus eſſet, accidit illi morbus ex putredine aeris iſtius noxii. Ingraveſcente autem morbo, filiis ſuis *Jogataio*, *Ogtaio*, & *OlugoNowaino*, [principe,] *Colcano*, *Jaurochtaio*, & *Urdjaro* accerſitis, Certò, inquit, novi me ex hoc mundo migraturum, cùm impares ſint vires meæ cruciatibus, quos ſentio, ferendis. Neceſſe autem eſt ut ſubſtituatur aliquis, qui regni, eo quo eſt ſtatu cuſtodiendi, ejuſque tuendi curam gerat. Vobis verò plus unâ vice indicavi filium meum *Ogtai* huic rei idoneum eſſe, ob illud quod perſpectum habui de præſtantia judicii ejus ſolidi & prudentiæ manifeſtæ. Ac jàm ipſum mihi ſucceſſorem conſtituo, omnibuſque quæ in poteſtate meâ ſunt regnis præficio, quæ ergo eſt veſtra de hoc, quod mihi maximè expedire viſum eſt, ſententia?

In genua igitur procumbentes Filii & *Nowaini* [Principes] prædicti; *JingizChan*, inquiunt, Dominus eſt collorum [noſtrorum,] nóſque ei ſervi obſequentes morigeri. Quicquid ille mandaverit, ex voluntate & præſcripto ipſius fiet. Cùm autem jam præcipiendi finem feciſſet, † ingraveſcente ipſius dolore vitam finivit quarto menſis *Ramadani*, anno ſexcenteſimo viceſimo quarto; cùm circiter viginti quinque annos regnâſſet. Filii igitur & Principes ad reliquos filios & Principes nuntios miſerunt, ut in *AlKuriltaï*, i.e. Concilium magnum convenirent. Anno ſexcenteſimo viceſimo quinto, interceſſerunt nuntii inter *Francos* & *AlMalec* *AlCamelum* de pace petendâ: atque de hoc inter eos convenit, ut *Hieroſolyma Francis* dederetur, quam cum multis aliis locis e regionibus maritimis acceperunt. Hac autem in re ideo illis annuit *AlCamel*, quòd multitudinem exercituum ipſorum auxiliorúmque, quà virorum, quà pecuniarum, quæ mari ad ipſos pervenerant, videns, ditionibus ſuis metueret, nè vi ipſi eriperentur; ideóque illos hoc facto placavit. Anno ſexcenteſimo viceſimo ſexto perfectum eſt filiorum & Principum *Mogulenſium* concilium, advenientibus è partibus * *Kapjaki* filiis *Tuſhi*, *Hordu*, *Batu*, *Siban*, *Tancut*, *Barcah*, *Barcajar*, *Begatimur*, *Aknas*, & *Jogatai*: ex partibus *Anmil*, *Ogtaï*; ex partibus Orientalibus patruo ipſorum *Utacin*, *Belcataï Nowain*, *Aljattaï Nowain*, & *Olug Nowain*. Filii autem minores in *GingizChani* Orda erant. Hi cùm omnes tempore verno cum exercitibus ſuis conveniſſent, tres dies continuos lætitiæ indulſerunt: deinde quid in mandatis dederat *JingizChan*, & quomodo teſtamento ſucceſſorem conſtituerat † *Ogtaium*, publicârunt. Omnes igitur *JingizChani* mandatis obſecuti ſunt, eúmque dignum imperio agnoverunt. *Ogtaï* verò imperium ſibi reſcindi petiit, dicens, Licèt patris mandato contradicendum non ſit, hic tamen frater eſt me major, ſunt & Patrui qui eo præ me digni: illi verò illud ei remittere nolentes, hoc conſtanter aſſeverârunt, Patris decreto neceſſariò obtemperandum, atque hoc aſſerentes quadraginta dies perſeverârunt, non ceſſantes illum ſuppliciter rogare, eique petendo inſtare, donec ipſis annueret; qui tum capita aperuerunt, balteóſque ſuos humeris injecerunt. *Jogtaï* autem frater ipſius natu maximus, manu dextrâ prehenſum, & *Utacin* patruus, ſiniſtrâ, throno regio collocârunt, cognomine *Kaan* ipſi impoſito:

Dyn. IX.

Moritur *JingizChā.*

p. 465:

*al. *Kaphjaki.*

p. 466.

Ogtaï Kaā.

Dyn. IX. poſito: cúmque *Olug Nowain* poculo vini ei porrecto, bibendum dediſſet, qui aderant omnes tam intra quàm extra tentorium novies in genua procidentes, ei comprecati ſunt; deinde omnes egreſſi ter in genua verſùs Solem prociderunt. *Olug Nowaino* verò poculum præbendi munus propriè pertinebat, quòd is filiorum *Jingiz Chani* minimus eſſet. Apud *Mogulenſes* autem in more poſitum eſt, ut filius natu minimus nihil ſortiatur, nec domo patris ſui exeat; cúmque moriatur pater, domui adminiſtrandæ præſit. Iſtis igitur quadraginta diebus dicere ſolebat *Ogtaï*, *Olug Nowain* familiæ Dominus eſt, eique adminiſtrandæ magis aſſuetus, reique Oeconomicæ multo me peri-
p. 467. tior; expedit ergò † ut rem hanc ei committamus: ideóque omnes obſequium * apertè teſtando prævenit. Porro Principes è filiabus ſuis quadraginta virgines eximias *Kaani* uſui idoneas ſeligentes, eas ornamentis ſplendidis inſtructas, equiſque generoſis vectas in ipſius miniſterium adduxerunt. His peractis ad res regnorum firmandas animum appulit, & *Jurmagunum* triginta Equitum millibus inſtructum in *Chorasani* partes miſit, & *Sontaium Bahaderum* cum pari militum numero in partes *Kaphjak*, *Sakſinum*, & *Ilgarum* cum aliis *Tobbatum* verſùs: ipſe in *Chataiæ* regiones contendit. Anno ſexcenteſimo viceſimo ſeptimo, ſub ejus initium, *Soltan Jalalo'ddin Chowarezm Shah*, caſtris ad *Chelatum* poſitis, urbem arctiſſimâ obſidione cingens ibi hybernavit, contráque ipſam viginti balliſtas fixit, qua mari adjacet. In ea erant bini *Al Malec Al Aſhrafi* fratres, *Takio'ddin Abbas*, & *Mojiro'ddin Yakub*, necnon *Emir Hoſamo'ddin Al Kaimari*, & *Ezzo'ddin Ibeg*, *Al Aſhrafi* ſervus. Continuata autem eſt contra *Chelatenſes* obſidio, arctéque eos habuit, donec canum carnibus veſcerentur, veniretque panis libra *Damaſcena* aureo *Ægyptia-*
Jalalo'ddin *co.* Urbem igitur & caſtellum ſibi dedita accepit *Chowarezm Shah.*
Chalatum *Hoſamo'ddin Kaimarenſis* autem fugâ ſe ſurripiens, ſoluſque equo
expugnat. evadens ad caſtellum *Kaimar* pervenit; inde in obſequium *Al Malec*
p. 468. *Al Aſhraf Rakkam* ſe recepit. *Ezzo'ddin Ibeg* autem, & † *Takio'ddin*, & *Mojiro'ddin* apud *Chowarezm Shahum* manſerunt, unà cum eo obequitantes pilâque ludentes. Hujus rei ubi ad *Al Malec Al Aſhraphum* fama perveniſſet, ille commôtus, cum equitum turma *Aboloſtainam* contendit, à qua aliquot paraſangis ipſi obviam venit *Rumaæ* Princeps *Ala'ddin Kaikobad:* qui cùm conveniſſent, aſſecuti

* *vel*, *pr.* omprè ei detulerunt.

ſunt *AlMalec AlAſhraphum* exercitus ſui; *Aladdino* etiam cum copiis ſuis prodeunte unà *Akſhahrum* pervenerunt. Cúmque *Chowarezmius Chelato* egreſſus cum quadraginta militum millibus iis obviam iviſſet, concurrentes acerrimum die Veneris prælium commiſerunt, in quo cùm victoria *AlAſhrapho* & *Rumæ* Domino ceſſiſſet, Sabbati noctem ordinibus uti erant conſtitutis tranſegerunt, donec diluculo die Sabbati iterum concurrentes manum conſererent; *Chowarezmius* autem magnâ clade affectus in fugam ſe dedit, cæſâ ſociorum ipſius multitudine, quorum numerum Deus ſolus novit, totidem in fugam verſis, totidem captis. Qui fugerunt, ad montes uſque *Trapezuntii* pervenerunt, ubi in præcipitium ceciderunt viri mille & quingenti. Ipſe *Chowarezm Shah Chartabertum* verſùs tendens, eò diei & noctis ſpatio pervenit, ſolúſque evaſit; inde in *Perſarum* regiones profectus *Chowaiæ* ſubſtitit. Jam antea autem *Takio'ddinum Abbaſum AlAſhrafi* fratrem compedibus vinctum *Bagdadum* muneris loco miſerat; quem Chalifa *AlMoſtanſer* honore affectum ad *AlAſhrafum* remiſit. *AlAſhraf* autem *Chelatum* perveniens, res in ordinem redegit, [urbémque] reſtauravit: deinde legato ad *Chowarezm Shahum* miſſo rogavit ut qui penes ipſum eſſent † captivos benè tractaret; cui ille reſpondit, Penes me, inquit, è vobis Reges ſunt, apud vos è noſtris ſervi; quod ſi pacem amplecti vobis libeat, aſſenſurus ſum. Reſpondit *AlMalec AlAſhraph*, Tu in regionibus noſtris quod à te factum eſt feciſti, neque malum aut turpe factu aliquid omiſiſti, quin illud patraveris, regionibus vaſtatis & fuſo ſanguine. Quod ſi pacem velis, urbibus à te vi captis, quæ patris tui non fuerunt, cede, ut dirutas reſtauremus. Quod autem dicis apud te eſſe è nobis Reges, fratrem meum *Mojiro'ddin Yakub*, qui apud te eſt, nos mortuum ſupponimus, cujus vicem ſupplent alii fratres mei. Nos Deo gratias, quà domeſtici, quà filii & propinqui, plus quàm bis mille Equites ſumus; Tu verò prole deſtitutus, nè unum habes: quin & ponè te multi ſunt hoſtes. Hoc reſponſum referente nuntio, noluit *Chowarezmius* iis quæ ab ipſo petiit annuere, neque compoſitæ ſunt inter ipſos res. *Ezzo'ddin-Ibegum* verò in carcerem conjecerat *Chowarezm Shah* in arce *Echtamar*; illum jam accerſitum morte affecit. Deinde nuntio ad eum delato *Jurmagun Nowainum* ad ipſum contendentem *Ammawaihi* fluvium tranſiiſſe,

Dyn. IX. p. 469.

Tabrizum

Dyn. IX. *Tabrizum* profectus ad *Chaliſam* legatum, alterumq; ad *Al Malec Al Aſhrafum* miſit, unáq; uxorem Principis *Hoſamo'ddini Kaimarienſis*, quam *Chelato* captivam abduxerat, necnon legatum ad *Soltan Ala'ddinum Rumeæ* Dominum, petens ut copias conflarent, monénſ-
p. 470 que de magnis *Tatarorum* copiis ſummâque ipſorum audaciâ & † nequitiâ, cùmque ipſe è medio ſublatus foret ipſos impetui eorum ſuſtinendo impares futuros, ſe inſtar aggeris ab *Alexandro* extructi eos ab ipſis repellere; conſultiſſimum ergo fore ut quilibet eorum turmis aliquot è copiis ſuis ipſi auxilium ferrent, quo firmatis ſuorum animis hoſtem averteret, ut recedere cogeretur: multáque hujuſmodi dixit, ipſos inclamans qui illi non reſponderunt, opémque petens quam illi ferre recuſarunt. *Ormiæ* ergò hyemem tranſegit, ipſis etiam hybernantibus. Vere autem in *Diyar-Becri* partes profectus tempus tranſegit voluptatibus, luſui, vino, & hilaritati indulgendo, quaſi mundo ejuſque regno evanido valediceret. Dumque in his eſſet ſe oblectans, imò decipiens, de improviſo noctu in eum irruit *Baimas Nowain* cum exercitu ſuo; ille ſe excitare conatus, *Mogulenſium* ignibus propè locum in quo ipſe eſſet conſpectis, *Emir Urchanum* juſſit congregatis ſibi copiis quibuſdam, *Mogulenſibus* mane negotium faceſſere, aliàs progrediendo, aliàs recedendo. Ipſe interim cum tribus è ſervis ſuis per montes *Diyar Becri* errans, fugit. Mane autem facto rati *Mogulenſes Jalalo'ddinum Chowarezm Shahum* inter eos [milites ſc.] eſſe, inſtanter eos petierunt, veſtigia coram ipſis fugientium prementes: deinde illum cum eis non
Jalalo'ddin occiſus. eſſe certiores facti, receſſerunt. *Jalalo'ddinum Chowarezm Shahum* verò in monte quodam *Amidæ* adorti è *Cordiis* quidam, cùm ipſum non nôſſent, ſed quendam è militibus *Chowarezmienſibus* eſſe putarent, ipſum cum duobus ſervis trucidârunt, † eorum veſtibus, equis,
p. 471. & armis inhiantes. Hoc autem inde notum factum eſt, quòd paulò pòſt quidam *Cordorum* iſtorum *Amidam* ingreſſus eſt, armis quibuſdam *Jalalo'ddini* indutus, quæ cùm agnoviſſet ſervus ipſius quidam, qui ad *Amidæ* Dominum ſe receperat, prehenſus *Cordus*, quæſtione habitâ, confeſſus eſt quid à ſe & ſociis ſuis factum fuerat: eos ergo adductos irâ in ipſos concitatus morte affecit. Aiunt autem quidam, illum qui interfectus fuit, *Jalalo'ddinum* non fuiſſe, ſed ipſius Armigerum; ipſum enim tunc nec arma geſſiſſe, nec veſti-

bus ſolitis indutum fuiſſe, ſed habitu *Sufii*, ut & ipſius Dyn. IX.
comites: ideóque commenti ſunt homines *Jalalo'ddinum* in hac
& illa regione aut urbe viſum eſſe, donec tandem anno ſexageſimo
quinquageſimo ſecundo factum eſt ut Mercatorum cœtu *Jihonem*
fluvium tranſiente, qui ibi erant *Karaguli*, i. e. viarum cuſtodes,
ſuſpectum haberent pauperem quendam ignotum, qui, quæſtione de
ſe habitâ, confeſſus eſt ſe *Jalalo'ddinum Chowarezm Shahum* eſſe;
cúmque prehenſum iterum atque iterum torquerent, atque interro-
garent, ab eo quod dixerat non receſſit, donec ſub cruciatu morere-
tur. Quod ſi is non eſſet, eouſque tamen illud aſſeruerit;
haud dubitandum eſt diverſa eſſe inſaniæ genera. *Kaan* autem jam in
imperio confirmatus, ita ut ipſi obſequerentur omnes *Mogulenſium*
exercitus, tam qui longiùs quàm qui propiùs abeſſent, ſecum ſtatu-
ens *Chataiæ* regiones ſibi ſubjugare, fratres ſuos *Jogataium* †& *Olug* p. 472.
Nowainũ, unáq; reliquos filios, præmiſit cum exercitibus ingentibus:
qui profecti caſtris primò ad urbem* *Charaja benu yakaſin* appellatam *al. *Chuja.*
poſitis, eam quadraginta diebus obſidione cinxerunt. In ea erant de-
cem equitum *Chataienſium* millia; qui cùm ſe *Mogulenſibus* impares
viderent, conſcenſis quas ſibi paraverant naviculis fugerunt. Urbis
verò incolæ ſe in fidem recipi petentes, recepti ſunt. *Mogulenſes*
autem, cùm apud ipſos præfectos conſtituiſſent, reliqua loca petie-
runt. Porro *Kaan* fratrem ſuum *Olug Nowainũ* ipſiúſq; filium *Cayu-
cum*, copiis inſtructos, cum decem equitum millibus ſibi præmiſit;
ipſe illos inſequens tardius progreſſus eſt, exercitum maximum du-
cens. *Altun Chan* autem *Chataiorum* Rex exercitu centies mille for-
tiſſimorum militum ſuorum conflato, Principe è ſuis quodam
præfecto, illos *Mogulenſibus* obviam miſit: qui cùm ad ipſos per-
veniſſent, eos, quòd tantò inferiores numero eſſent, contemptui
habuerunt, levique penderunt, eóſque ſicut erant ad Regem ſuum
Altun Chanum abducere voluerunt, quò ipſum anxietate ſuâ libe-
rarent; ideóque illos circulo facto quaſi venando captabant. *Mo-
gulenſes* autem eos pugnis ſubinde intermiſſis diſtinuerunt, ac ſpem
ſui fecerunt, donec advenirent quæ cum *Kaano* erant cohortes; qui-
bus in *Chataiorum* exercitum irruentibus, pauci admodum evaſerunt.
Erat tunc temporis *Altun Chan* in urbe* *Namcinc* vocitata, qui ubi *al. *Namlic.*
ad ipſum pervenerat de eo quod ſociis ſuis fortiſſimis acciderat nun-

Dyn. IX. tius, metu perculſus ſpem vitæ mundanæ abjecit, † filiiſque, uxoribus, & omnibus ſibi charis convocatis, ubi domum quandam è lignis conſtructam ingreſſi eſſent, ignem injici juſſit, quo ipſe, unà cum illis qui cum ipſo fuere, periit, dedignatus in *Mogulenſium* manus captivus incidere. Exercitus autem *Mogulenſes* urbem ingreſſi, eâ direptâ, pueriſque & puellis captivis factis, reliquos in fidem receperunt. Alias etiam urbes celebres ceperunt, in quibus *Kaan* præfectos conſtituit: deinde in loca ſua antiqua reverſus, ibi urbem extruxit, quam *Ordu Balik* appellavit; quæ eadem eſt urbs *KaraKuram*, in qua turbam è *Chataia* & *Turkeſtani* incolis, *Perſiſq;* & *Moſtarabibus* collocavit. Interea autem dum ob devictas *Chataiorum* regiones lætitiæ indulgerent, vitam finivit *TuliChan*, fratrum *Kaano* maximè charus; ob quod maximâ affectus eſt triſtitiâ: juſſitq; uxorem ipſius, *Sarcutna Bigi* appellatam, *Ung Chani* fratris filiam, exercituum regimini præeſſe. Erant [fœminæ] iſti quatuor filii, *Muncaca, Kubelaî, Hulacu, Arigbuga.* Illa autem cum filiorum educandorum, tum ſociorum regendorum optimè curam geſſit: fuitque prudens, fidelis, religionem *Chriſtianam* amplexa, Metropolitas & Monachos ſummo in honore habens, ipſorúmque benedictionem petens. De fœmina ita comparatâ dixit Poeta,

Altun Chan Chataiæ rex victus ſe ſuóſque incendio tollit.

Ordu Balik, quæ & *Kara Kurā* condita.

Si eſſent Fœminæ inſtar hujus, Fœminæ quidem Viris præcellerent.

Pauló pòſt obiit etiam frater natu maximus, nomine *Tuſhi*, qui ſeptem reliquit filios, viz. **Temſal*, *Hordu*, *Batu*, *Sibkan*, †*Tancut*, *Borcah*, *Barcajar.* Inter hos *Batuo* dedit *Kaan* regiones ſeptentrionales, nempe regiones *Sclavorum*, *Allaniam*, *Ruſſiam*, & *Bolgariam*; qui, caſtris ad ripam fluvii *Ateli* poſitis, in partes illas incurſiones faciens, ad hominum ducenta & ſeptuaginta millia occidit; quod conſtitit ex occiſorum auribus, quas *Kaani* decreto morem gerentes præciderant. Dederat enim ille in mandatis, ut cuilibet ab illis interfecto aurem dextram præciderent. *Batu* autem, quæ ad *Sclavos* ſpectarent peractis, ad partes *Conſtantinopolis* invadendas ſe accinxit: quod cum auditione accepiſſent *Francorum* Reges, illi unanimiter congregati *Mogulenſibus* in *Bolgariæ* finibus occurrerunt; ubi frequentium quæ commiſerunt præliorum exitus fuit, ut victi *Mogulenſes* terga darent, atque in fugam ſe converterent; adeò ut ab his incurſionibus reverſi, haud iterum ad hunc uſque diem *Græcorum Francorúmve* regiones aggreſſi fuerint. Anno ſexcenteſimo triceſimo *Soltan Alao'd-*

*al. *Temtbal.*

p. 474.

din Caicobad Rumææ Dominus miſſis ad *Kaanum* legatis obſequium illi detulit; quibus *Kaan,* De ſumma, inquit, *Alao'ddini* prudentia, quantúmque conſilio polleat, audivimus, ſi ergo ipſe ad nos acceſſerit, nobis acceptus erit, & honore afficietur, eumque *AlEchtajiæ* muneri apud nos præficiemus, ditionum ſuarum reditibus ipſi cedentibus. Quod reſponſum cùm retuliſſent Legati, mirati quotquot audirent, inde de *Kaani* ſuperbiâ indicium ſumſerunt. Eodem anno †*Alao'ddin Chelatum* & *Sarmaraiam AlMalec Aſhrafo* abſtulit: *AlAſhraf* autem urbem *Heſno'lManſur* hoſtiliter aggreſſus invaſit. *AlCamel* urbe *Amedâ* ipſius Domino ablatâ; ejus loco oppida quædam in *Syria* ipſi dedit. Eodem è vivis exceſſit *Modhaffero'ddin Cucberi Ebn Zino'ddin Ali Cuchuk Arbelæ* Dominus, menſe *Ramadano*, *Meccamq;* aſportatus ibi ſepultus eſt; atque *Arbelæ* præfectus eſt nobilis quidam nomine *Abu'lMaáli Mohammed Ebn Naſr Ebn Salaya*, nomine Chalifæ *AlMoſtanſeri*. Anno ſexcenteſimo triceſimo primo obiit *Naſero'ddin Mahmud Ebno'lKaher Ebn Nuro'ddin Mauſilæ* Dominus, pervenitque à Chalifa Diploma de *Badro'ddino Luluo* præficiendo; pro eo ergo ut *Soltano* in ſuggeſtis oratum. Anno triceſimo ſecundo *Soltan Alao'ddin* urbem *Roham* obſeſſam vi cepit, quam ingreſſi *Rumæi* triduo gladio ſævientes, tam *Chriſtianos* quàm *Mohammedanos* trucidârunt, ſtragem & rapinam exercentes; redactique ſunt *Robenſes* ad inopiam, adeó ut nihil omnino poſſiderent: direptæ ſunt etiam Eccleſiæ, ablatis qui in iis fuerant libris, & crucibus, vaſiſque aureis & argenteis. *Harranenſes* autem arcis ejus claves attulerunt, adeò ut eam deditione acciperent: *Rakkam* etiam & **Biram* occupârunt. Ubi autem *Rumæorum* exercitus inde receſſerat, *AlMalec AlCamel Roham* contendens eam quatuor menſibus obſeſſam cepit, & turrim quandam magnam † in ejus caſtello diruit. *Rumæos* autem, qui eam ingreſſi fuerant, binos ſingulis camelis impoſitos in *Ægyptum* compedibus vinctos miſit. Anno ſexcenteſimo triceſimo tertio *Tatari* percurſatâ regione *Arbelæ* in regionem *Ninives* tranſeuntes caſtra poſuerunt juxta rivum oppidi *Tarjalah*, & *Carmalis*. *Carmaliſi* autem incolæ fugientes Eccleſiam ejus ingreſſi ſunt; cui cùm duæ eſſent portæ, eam ingreſſi *Mogulenſes*, Principes è ſuis duos, ad utramque portam unum, cùm ſtatuiſſent, populo ex Eccleſia exeundi copiam fecerunt. Quotquot autem

Marginalia: Dyn. IX. — † p. 475. — * al. *Baſirâ*. — † p. 476.

Dyn. IX alterâ portarum egreſſi ſunt, interfecerunt; qui alterâ egrèderentur, Princeps, qui ad iſtam portam erat, dimiſit, vivóſque conſervavit, mirantibus illud hominibus. Anno ſexcenteſimo triceſimo quarto, obiit *Soltan Ala'ddin Caicobad* morte ſubitaneâ: quippe cùm convivium magnum feciſſet, cui aderant Principes præcipui cum ipſorum aſſeclis & maximâ exercitus parte, dum hilaritatem & lætitiam præ ſe ferret, déque magnitudine regni quod conſecutus fuerat, gloriaretur, ecce, dolorem quendam in viſceribus ſenſit, & diarrhœâ correptus, cùm ſeceſſum peteret, magnam excrementi purè ſanguinei copiam emiſit, ſtatimque deficientibus illi viribus, ſecundo, poſtquam hoc illi contigerat, die mortuus eſt, cùm annos octodecim regnâſſet. Vir fuit prudens, temperans, fortis, in aſſeclas & Principes ſuos ſeverus. Fuerat ante ipſum *Seljukidarum* imperium præ diſcordiâ,

p. 477. quæ inter filios † *Kelij Arſlani* orta fuerat, luxatum; ubi verò ei præfectus eſt *Ala'ddinus*, ille priſtinam ei magnitudinem reddidit, & diſciplinam reſtituit: ipſiuſque reverentiam hominum animis immiſit Deus, adeò ut ipſi morem gererent; latéque admodum diffuſum eſt ipſius regnum, ſubmittente ſe ei mundo, ac merito Rex Mundi appellatus eſt; accedentéſque ad eum Reges, ipſi obſequentes ſe præbuerunt; corde autem duro erat. Eo mortuo, Principes adducto filio ipſius *Giyatho'ddino Caichoſrawo* juramentis præſtitis fidem obſtrinxerunt. Eodem [anno] obiit *AlMalec AlAziz Ebno'l Malec AlDhaher Ebn Salaho'ddin Halebi* Dominus, cui ſucceſſit filius ipſius *AlMalec AlNaſer Salaho'ddinus*, Regum *Ayubidarum* ultimus, quem interfecit *Hulacu*, anno ſexcenteſimo quinquageſimo octavo. Eodem, viz. anno triceſimo quarto, menſe *Shawalo*, aggreſſi ſunt *Tatari* urbem *Arbelam*, cujus incolæ cùm in ejus arcem confugiſſent, eam quadraginta diebus obſederunt *Tatari*; deinde acceptâ pecuniâ inde receſſerunt. *Giyatho'ddin CaiChoſraw* cum imperio in *Rumæorum* ditione præfectus eſſet, in *GayerChanum Chowarezmiorum* Principem manus injecit. Reliqui ergò *Chowarezmii* cum Principibus ſuis fugerunt. Dum autem per *Malatiam*, *Cachtinum*, & *Chartabertum* tranſirent, *Saifo'ddaulam SubBaſham* ceperunt, & * *Babarmirū Chartaberti SubBaſham* interfecerunt; *Somaiſati* etiam regione direptâ in *Sowaidam* tranſiere: at cùm *AlMalec AlNaſer Halebi* Dominus ipſis loca interamnia, viz. *Roham*, *Harranum*, cæteráque aſſignâſſet,

* al. *Tabarmirum*.

gnâſſet, à vaſtatione & direptionibus abſtinuerunt. Anno ſexcenteſimo triceſimo quinto obiit AlMalec † *Al Aſhraf* f. *AlMalec Al Adeli*, f. *Iyubi*, *Damaſci*, annos ſexaginta natus. Fuit autem munificus, liberalis, mundi delitiis ejúſque voluptatibus deditus, quique vitæ jucunditatem [ſectando] tempora ſua tranſegit. Eodem mortuus eſt etiam *Damaſci AlMalec AlCamel* filius *AlMalec Al Adeli* f. *Iyubi*, *Ægypti* Dominus, ibidémque ſepultus, annos ſeptuaginta natus. Fuit vir prudens, præcellens, optimæ diſciplinæ, felicis in pleriſque ſucceſſus, recti conſilii, ſummæ gravitatis, alta animo volvens, virtutum iiſque deditorum amans. Eodem, *Tatari* in *Erakum* factâ incurſione uſque ad *Bagdadi* fines pervenerunt, ad locum *Zan-Cabad* dictum & * *Sumarraia*: adverſùs quos cū copiis ſuis prodeuntes *Mojahedo'ddin Dowaidar*, & *Sharfo'ddin Akbal* Pocillator, *Mogulenſibus* obviam facti eos profligârunt; veriti autem nè reverterentur, machinas bellicas in *Bagdadi* muris collocârunt. Sub hujus anni finem, *Tatari* in *Bagdadi* provinciam reverſi *Chanekinum* uſque pervenêre; quibus obviam euntes *Bagdadi* exercitus victi ſunt, *Bagdadumq́;* fugientes reverſi, poſtquam magna eorum multitudo occidiſſet. *Mogulenſes* autem amplis potiti ſpoliis reverſi ſunt. Eodem magna & terribilis accidit *Bagdadi Tigris* inundatio, quâ multæ ſubmerſæ ſunt domus, duóque navigia obruta, in quibus quinquaginta circiter hominesperierunt. Anno ſexcenteſimo triceſimo ſeptimo, *Soltano Giyatho'ddino* copias in *Armeniam* mittente, à † *Rumæorum* ditione invadenda abſtinuerunt *Mogulenſes*. Anno ſexcenteſimo triceſimo octavo in *Amaſia* è *Rumæorum* ditionibus prodiit *Turcomannus* quidam, qui Prophetiam ſibi vendicavit, *Babam* ſe vocans, qui multitudinem è [tribu] *Gagah* præſtigiis & viſu miris, quæ ipſis oſtendit, in errorem ſeduxit. Fuit & ipſi diſcipulus nomine *Iſaak*, Doctorum habitu indutus, quem in *Rumæa* partes miſit, ut *Turcomannos* ad ſe invitaret. *Iſaak* iſte in *Somaiſatæ* regionem perveniens publicè ad *Babæ* ſectam amplexandam homines invitavit; multiſq; eum ſecutis, *Turcomannis* præſertim, magna conflata eſt ei multitudo: pertigit enim eorum qui cum ipſo erant numerus, ad ſex equitum millia, præter pedites. Hi omnibus, qui ipſis contradicerent, nec ut illi dicere vellent, *Non eſt Deus niſi Deus ille*, Baba *Apoſtolus Dei*, bellum inferentes, magnam hominum tam *Moſlemi-*

Dyn. IX. p. 478. *AlAſhraph* & *AlCamel* moriuntur.

Tatari victi in *Erako*.

* al. *Sarmanraiam*.

vincunt.

p. 479

Baba Pſeudopropheta.

ejus diſcipulus *Iſaak*.

Dyn.IX. *orum* quàm *Chriſtianorum*, ex *Heſno'lManſuri*, *Cachtini*, *Gargari*, *Somaiſati*, & regionis *Malatiæ* incolis, qui illos ſequi nollent, trucidârunt; omnes etiam qui illis occurrerunt exercitus profligârunt, donec ad *Amaſiam* perveniſſent. *Ala'ddinus* ergo adverſùs eos exercitum miſit, in quo *Francorum*, quos ſibi obſequentes habuit, turba erat, qui cum illis prælium commiſerunt. *Moſlemiorum* enim copiæ eos pugnâ aggredi non auſi refugerunt præ opinione de illis animo concepta. *Franci* ergo, ponè poſitis *Moſlemiis*, cùm bellum contra rebelles in ſe ſuſcepiſſent, ipſis in fugam conjectis gladio in eos ſævientes omnes perdiderunt; duóſque Doctores *Babam* & *Iſaakum* ceperunt, quibus capite plexis liberati ſunt homines ab eorum noxa. Anno triceſimo nono *Jarmagun* † *Nowain* urbem *Arzen-Rumam* obſeſſam cum vi cepiſſet, multos incolarum neci dedit, captivis factis eorum liberis, atque undique populatione graſſatus *Senan* ejus *SubBaſham* interfecit. Anno ſexcenteſimo quadrageſimo *Soltan Giyatho'ddin CaiChoſraw* in *Armeniam* contendit cum magnâ hominum multitudine, atque apparatu bellico, qualis à nemine factum eſt: [viz.] cum ſuis, *Græcorum*, *Francorum*, *Gorgianorum*, *Armenorum*, & *Arabum* copiis ad bellum *Tataris* inferendum. Occurrerúntque exercitus in partibus * *Arzegani*, loco dicto *Cuſadag*. Ipſo autem ſtatim initio quo pugnam aggreſſi ſunt, *Moſlemii*, & qui cum iis erant *Chriſtianorum* exercitus, metu conſternati receſſerunt, & fugientes terga dederunt: *Soltan* ergo attonitus in fugam ſe conjecit, uxoribúſque & liberis à *Cæſareâ* abductis ad urbem * *Ankudam* profectus ibi ſe munivit. *Mogulenſes* autem toto die iſto loco ſe continuerunt, progredi non auſi, quòd inſidias ibi poſitas ſuſpicarentur; cùm nihil vidiſſent in pugna quod illis, qua erant gentium diverſarum multitudine, fugæ cauſam præberet: at cùm de vero rei ſtatu certiores facti eſſent, per *Rumææ* regiones diffuſi primo juxta urbem *Simaſam* conſidentes ipſam deditione acceperunt; opibus incolarum pro vita ipſorum acceptis, inſtrumentis quæcunque ibi reperirent bellicis, igne abſumptis, dirutiſque mœnibus. Inde ad urbem *Cæſaream* profecti ſunt, cujus incolæ aliquot diebus armis conflixerunt: tum deficientibus illos viribus in eam vi captam gladio ſævientes, magnates & divites è medio ſuſtulerunt, tormentis ad opes ſuas retegendas adactos; fœminis & liberis captivis abductis, † &

diruitis

Margin notes: uterq; capite plectitur. — p.480. — *al. *Arzenjani*. — *Giyatho'ddin à Tataris fugit.* — * al. *Ancyram*. — p.481.

dirutis mœnibus, reverſi ſunt, in reliquas *Soltani* regiones haud ulterius progreſſi. *Malatiæ* autem incolæ, audito quid *Caſareæ* fecerant *Tatari*, metu & pavore turpiſſimo affecti ſunt. Ejuſque Princeps *Raſhidoʼddin* *Al Chowaini* celeri ſe cum ſuis fugâ ſubducens *Halebum* contendit; eodémque modo quicunque è viris primariis fugere poterant. Ex eorum numero qui exire cum familiis ſuis cupiebant, erat etiam pater meus qui ideò jumenta adduxerat. Erat autem nobis mulus ſellarius, cui cùm clitellas injicere vellent, quo ei onus imponerent, ille concitatus aufugit: quem cùm per plateas ſectarentur, prehendere cupientes, dictum eſt, Juvenes quoſdam è vulgo portam urbis aggreſſos quoſcunque prodeuntes viderent, ſpoliare. Cohibuit ergo ſe pater meus, nè egrederetur; cúmq; Metropolitam *Dionyſium* conveniſſet, conſilium unà ceperunt de urbe cuſtodiendâ: *Moſlemioſq;* & *Chriſtianos* in Eccleſiam majorem convocârunt, qui mutuis juramentis ſe obſtrinxerunt, nè alii aliis fraudem facerent; neque Metropolitæ immorigeri eſſent in omnibus quæ ipſis in mandatis daret, ad *Tataros* demulcendos, aut ad urbem cuſtodiendam, & excubias in muris agendas, hominéſque nequam à noxa inferendâ cohibendos. Deus igitur bonâ ipſius intentione perſpectâ, ab ipſis hoſtes avertit, qui propè *Malatiam* pervenientes ad ipſam haud acceſſerunt. Eos autem, qui ex urbe egreſſi aufugerant, aſſecuti *Mogulenſes* juxta villam *Bajuza* dictam, decem ab urbe paraſangis, viris occiſis, mulieres & parvulos captivos abduxerunt. † Quique ex ipſis evaſerunt in ſpeluncis, montium arduis, p. 482. vel vallium profundis, quà viri, quâ fœminæ, *Malatiam* reverſi ſunt nudi ac diſcalceati. Factum eſt hoc menſe *Tammuz*, anno *Alexandri* milleſimo quingenteſimo quinquageſimo quarto. *Mogulenſes* autem *Arzenganum* urbem regreſſi, eam vi ceperunt, viriſque interfectis, parvulis captivis factis, direptâ urbe ejuſque mœnibus ſubverſis, abierunt. Videns autem *Soltan* deeſſe ſibi vires ad *Tataros* oppugnandos, miſſis ad ipſos legatis pacem petiit; cui annuerunt illi eâ lege, ut ipſis quotannis pecuniarum, equorum, veſtium, aliarumque rerum ratam & deſignatam ſummam penderet. Eodem anno è vivis exceſſit *Al Emam Al Moſtanſer Billa* Chalifa. Vir fuit prudens, juſtus, munificus, multus in Eleemoſynis erogandis; * Scholam, Templa, & Xenodochia antiqua reſtauravit; cùm diruta eſſet maxima

Dyn. IX.

* al. *Al Jowaini.*

Al Moſtanſer Chalifa mor.tur.

* al. *Scholas.*

Dyn. IX. maxima eorum pars. Præ ſumma autem in Collegium, quod *Al-Moſtanſeriah* audit, propenſione, juxta illud hortum ſibi peculiarem extruxit: nec ulla ferè dies præteriit, quin naviculâ vectus hortum eum adiret ſe oblectandi gratiâ; & propè feneſtram apertam in Collegii porticu (cui in hortum proſpicienti appoſitum erat velum) ponè velum ſedens, in Collegium inſpiciens quomodo ipſum, & quomodo ſtudioſorum res ſe haberent, obſervaret, ipſoſque intueretur, atque in ſtatum eorum inquireret. Spatium Chalifatus ejus fuit circiter octodecim annorum.

Sectio.

Haſnun Medicus Robenſis, Chriſtianus. p. 483.

Anno ſexcenteſimo viceſimo quinto, obiit *Haſnun* Medicus *Robenſis*, vir in eo genere tum quoad Theoriam tum quoad praxin excellens, † in medicando dexter, optimè de iis quas viderat regionibus diſſerens, libro *Locrenſis* in Philoſophia legendo præcipuè incubuit. Senex fuit pinguis, pulcher. Regnum *Keiij' Arſlani* ingreſſus imperii Principibus operam collocans, veluti Equilis præfecto *Saifo'ddino*, & *Echtiyaro'ddin Haſano*, fama celebris evaſit: deinde in *Diyar-Becrum* profectus, iis qui ibi erant è familia *Shah Armeni* & *Hazardinarienſis* inſerviit, tum & iis qui in provincias iſtas pervenerunt è familia *Iyubitica*. Inde *Roham* reverſus eſt: certiorque factus *Togrulum* Eunuchum regni adminiſtratoris munere *Halebi* fungi, quem cognitum habuerat domi Domini ſui *Echtiyaro'ddini Haſani*, in provinciis *Rumæis*, ad eum *Halebum* contendit. At non multum apud eum gratiæ conſecutus, itineris ſuſcepti operam perdidit. Cùm enim vel ad eum accederet, vel ab eo recederet parvi pendebatur: ob quod cùm Eunuchus à familiarium quodam reprehenſus fuerat, reſpondit, ſe ideo debitos illi honores non præſtare quòd *Chriſtianus* eſſet. Cùm autem inde in patriam migrare ſtatuiſſet, febre correptus eſt, quæ ei Diarrhœæ cum dyſenteria cauſa fuit, tum & jecore inde affecto diem obiit, & in *Jacobitarum* Eccleſia *Halebi* ſepultus eſt.

Jackub, Ebn Saklan Medicus Chriſtianus.

Anno ſexcenteſimo viceſimo ſexto obiit *Jakub Ebn Saklan*, Medicus *Chriſtianus Hieroſolymitanus*. *Hieroſolymis* natus eſt, ubi & aliquam Philoſophiæ operam dedit, apud *Theodorum* Philoſophum *Antiochenum*, cujus in ſequentibus mentionem facturi ſumus.

Jakub

Jakub † iſte eo quo erat ſtatu *Hieroſolymæ* permanſit, *Noſocomio* operam collocans, donec ad imperium evecto *AlMalec AlMoaddhamo Ebn AlMalec AlÂdel, Ebn Ayub* in ejus famulitium adſcitus eſt. Doctus non erat, ſed in medicando peritus, præ experientiâ quam *Noſocomio* curando conſecutus eſt, & felicitate quadam ſuâ. Deinde *AlMalec AlMoaddham* eum *Damaſcum* tranſtulit, magnâque apud eum in dignitate fuit, opibúſque auctus eſt. Podagrâ autem & arthritide affectus eſt, quæ eum ſedi ſuæ affixit, ut ſe movere nequiret; adeò ut dicatur *AlMalec AlMoaddhamum*, cum eo, ſi quando ægrotaret, opus haberet, accerſere ſolitum lectica virorum manibus geſtandum: nec aliter ſe habere deſiit, donec è vivis excederet *AlMoaddham* ipſius Dominus; paulò poſt quem & ipſe mortuus eſt. E Medicis etiam hoc tempore celebrioribus fuit *Abu Salem Chriſtianus Jacobita, Malatienſis*, qui *Ebn *Caraba* audiit: *Soltano Ala'ddino Caikobado, Rumææ* Domino, operam poſuit, atque apud eum in honore fuit. Modicæ in rebus Medicis ſcientiæ erat, niſi quod loco quem obtinuit dignus fuit, ob ſuam in lingua *Rumæa* facundiam, & temporum & Regum hiſtoriæ peritiam. Anno autem triceſimo ſecundo, *Ala'ddino Malatiâ Chartabertam*, ut eam occuparet, proficiſcente, ponè ſubſtitit *AbuSalem* iſte, nec in comitatu ipſius ivit. *Soltan* verò illius abſentiam nè ad horam ferebat. Cúmque juxta *Euphratem* pernoctaret, nec ad ipſum accederet Medicus, præfecto qui navibus vectoriis præerat in mandatis dedit, ut die craſtino ſi veniret *AbuSalem* ante diem inclinatum, † illum tranſire permitteret, ſin ſeriùs veniret, haud ſineret tranſire. Die ergo craſtino, cùm adventum ſuum uſque ad temporis pomeridiani medium diſtuliſſet, eique nuntiâſſet præfectus quid mandaverat *Soltan*, percipiens ejus erga ſe animum mutatum eſſe, domum ſuam reverſus poto veneno mortuus eſt. Ex eorum numero etiam fuit Medicus *Simeon Chartabertenſis*, tenuis & ipſe ſcientiæ, ſed vir probus & religioſus, jejunio & orationi multùm deditus. Fuit & ipſi filius egregius & ſtudioſus, qui literas *Arabicas* eleganter exararet, adeò ut ob illud celebris eſſet. Mortuus eſt adhuc juvenis, qui caſus * patrem ipſius graviter afflixit. Hoc tempore floruit etiam diſcipulorum *AlEmami Phacro'ddini Razis* multitudo; Domini eximii, & librorum inſignium in Dialecticis & Philoſophicis authores: veluti, *Zaino'ddin Caſſhienſis*, &

Dyn. IX.

p. 484.

Abu Salem Jacobita, Medicus.

* al. *Caraya*.

p. 485.

Simeon Chartabertenſis, Medicus.

* al. ipſum.

Diſcipuli *Razis*.

Dyn. IX. & Kotbo'ddin *Ægyptius* in *Choraſano*; *Aphdalo'ddin Chowangienſis* in *Ægypto*; *Shemſo'ddin* Choſrawſhaenſis, *Damaſci*; *Athiro'ddin Al Abharenſis*, in *Rumæa*; *Tajo'ddin Ormienſis*, & *Serajo'ddin Ormienſis Ikonii*. Retulit *AlNajib* Monachus *Ægyptius*, *Damaſki* Rationalis, de *AlMalec AlNaſero Davide Ebno'l Malec* Al*Moaddham Ebno'lMalec* Al*Adel*, *Ebn Ayub*, AlCaraci Domino, ipſum ad *Shemſo'ddinum* Choſrawſhaenſem accedere ſolitum, atque apud ipſum librum *Oyun*Al*Hecmati*, ab *Abu*Ali *Ebn Sina* compoſitum, legiſſe: ſolitum autem, cùm ad vici, in quo ædes *Choſrawſhaenſis* erant, aditum perveniſſet, aſſeclis ex ſervis ſuis innuere,

p. 486. *ut loco manerent, ipſumque pedibus incedentem, † & librum ſudario involutum ſub axilla tenentem, ad Medici januam accedere, eámque pulſare; quâ apertâ ingreſſus legeret, & quod ipſi viſum eſſet rogaret, deinde ſurgeret, nec Doctorem ſibi aſſurgere pateretur.

AlMoſta'ſem Chaliſa. *AlMoſta'ſem Ebno'l Moſtanſer.* Anno ſexcenteſimo quadrageſimo inauguratus eſt *AlMoſta'ſem*, eodem die quo obiit pater ipſius *Al*Moſ*tanſer*. Ludo & ludicris deditus, valdè avium luſu delectatus, mulierum imperio ſubjectus. Judicio infirmo fuit, parum conſtans, eorum quæ ad imperii regimen ſpectarent admodum negligens. Admonitus de iis quæ ipſum facere oporteret erga *Tataros*, vel ad eos demulcendos, iis ſe ſubmittendo eóſque placatos reddere conando; vel copias inſtruendo, quibus ipſis in *Choraſani* finibus occurreret, antequam *Erako* in poteſtatem redacto potirentur, reſpondit, Mihi equidem ſufficit *Bagdad*, quam haud mihi nimium putabunt, ſi reliquis provinciis ipſis ceſſero; neque me ibi manentem invadent, cùm domus & locus manſionis meus ſit. His atq; hujuſmodi vanis cõceptibus noxiis eũ à vero ſeducentibus, ea ei acciderunt mala, quæ ei in mentem non ſubierant. Anno quadrageſimo primo * *Yaſawer Nowain* in *Syriam* incurſione factâ, ad locum *Hailan* dictum, juxta *Halebi* portam, pervenit; at inde receſſit, ob ſolearum ferrearum qui equis ipſorum contigit defectum: juxta *Malatiam* autem tranſiens ejus ditionem populatus eſt, frugibus, hortis, & vineis depaſtis; multas etiam inde opes, uſque ad mulierum ornamenta, & Eccleſiarum cruces, & Evangeliorum tegumenta, & vaſa in Euchariſtiæ uſum

* al. *Naſawer*.

Tatari Syriam incurſant.

p. 487. † ex auro & argento conflata, abſtulit. Deinde aliò migrans, cùm

Medicum

Medicum peteret, qui eum dyſenteria, quæ ei acciderat, ſanâret, adductus eſt ad eum Pater meus, qui cum eo *Chartabertum* profectus, ei donec convaleſceret medicatus eſt, deinde reverſus haud diu *Malatiæ* ſubſtitit, ſed nos *Antiochiam* abduxit, ubi habitavimus. Poſt diſceſſum autem *Tatarorum* annonæ penuriâ laborarunt regiones, ac peſtilentiâ infecta eſt terra, adeò ut periret populus, ac panis cruſtulis venderent homines liberos ſuos. Anno quadrageſimo ſecundo invaſerunt *Tatari* regionem *Bagdadi*, at ibi conſidere non poterant. Eodem *Soltan Giyatho'ddin* copias magnas ad urbem *Tarſum* miſit, quæ eam aliquandiu obſeſſam arctè habuerunt, cúmque parum abeſſet, quin eam vi caperent, accidit ut interea temporis è vita excederet *Soltan Giyatho'ddin*, cujus morte auditâ inde diſceſſerunt re infectâ. Fuit autem tunc Autumnus, continuíſque in *Rumæos* deſcendentibus pluviis cùm in lutum inciderent ipſorum equi, eorum aliquos ceperunt *Armenorũ* pedites, atq; impedimenta ipſorum obtinuerunt. Fuit autem Soltan *Giyatho'ddin* ſtultiloquio & vino deditus, viam minimè laudabilem inſiſtens, cupiditatibus exitioſis indulgens. Filium Regis *Gorgianorum* in uxorem duxit, quam perditè amavit, eóque ejus amore ductus eſt, ut imaginem ipſius monetæ imprimi vellet. Datum eſt autem ei conſilium, ut figuram Leonis, cui inſiſteret Sol, effingeret, ut ita Horoſcopum ipſius referret, votique interim compos fieret. Reliquit autem *Giyatho'ddin* filios tres: *Ezzo'ddinum*, cujus mater *Rumæa* erat, † ſacerdotis filia; *Rucno'ddinum*, matre itidem *Rumaâ*; & *Ala'ddinum*, cujus mater erat *Gorgiana*. Regno autem præfecit *Ezzo'ddinum* natu maximum, in cujus verba jurârunt Principes, & pro quo in ſuggeſtis oratum eſt. Tutor & *Atabeg* ipſi fuit *Jallalo'ddin* * *Kortai*, vir probus, religioſus, jejunator perpetuus, à carnis eſu & mulierum conſortio abſtinens; in lecto molliori non dormiens, ſed ſuper ciſtis, in quibus repoſiti erant theſauri. Origine *Rumæus*, è ſervis *Ala'ddini* ab eo educatus; cui reverentiam exhibuerunt tam melioris notæ, quàm è plebe homines. Anno quadrageſimo tertio venientes legati *Mogulenſium* à *Soltano Ezzo'ddino* petierunt, ut ipſe ad obſequium *Kaano* præſtandum accederet; qui prætextus adhibuit, allegans hoſtili in eum animo eſſe qui ipſi vicini eſſent, è Regibus tam *Græcorum* quàm *Armenorum*; ac ſi è regionibus ſuis diſcederet ipſos eas occupaturos. Legatos interim

Dyn. IX.

p. 488.

Ezzo'ddin Rex *Aſiæ minoris*.

* al. *Karatai*.

Dyn. IX. terim muneribus & nummis datis placavit, eoſque de tempore in tempus diſtulit: deinde fratrem ſuum *Rocno'ddinum* mittens, curam ejus commiſit *Bahao'ddino* Interpreti, quem ipſi *Atabegum* conſtitutum unà cum ipſo miſit. *Ezzo'ddin* autem Vizierum ſibi conſtituit *Aſphahanienſem* quendam, virum doctum & præſtantem, cognomento *Shemſo'ddinum*, qui in imperio eam conſecutus eſt authoritatem, ut *Soltani Ezzo'ddini* matrem in uxorem ducturus eſſet, quod omnes univerſim Principes graviter tulerunt. Eodem ægrotavit *Kaan*, & ingraveſcente ipſi morbo nuntium miſit ad filium ſu-
p. 489. um † *Cayuc* accerſendum, qui ſine mora properè ad ipſum acceſſit: at cùm non ſpatium concederet decretum ut patrem conveniret, loco, quo ad ipſum nuntium de patris obitu pervenerat, ſubſtitit. Mater ipſi fuit *Turacina Chatun*, mulier valdè ſagax & intelligens. Convenit ergo inter *Jogataium* cæteróſque filios, ut illa regnorum adminiſtrandorum curam gereret, uſque ad tempus *Kuriltaî*, [i. e. magni conventus,] quòd ipſa mater eſſet filiorum qui digni eſſent *Chanatu*, [i.e. imperio.] Anno ſexcenteſimo quadrageſimo quarto perfectus eſt conventus Filiorum, Affinium, & Principum *Mogulenſium* tempore verno, cui aderant præter *Mogulenſes* etiam è *Mawara'l-Nahro*, [i.e. regione transfluviali] & *Turceſtano*, *Amir Maſud Beg*, è *Choraſano Amir Argun Aga*, unáque cum eo Magnates *Eraki*, *Al Luri*, *Aderbijani*, & *Sharwani*; è *Rumæa Soltan Rocno'ddin*;
* Comes ſtabuli. ex *Armenia* * *Condeſtablus*, frater *Al Tacphur Hatemi*; ex *Gorjeſtano Davides* duo, magnus & parvus; è *Syria* frater *Al Malec Al Naſeri Halebi* Domini; à *Bagdado*, *Phacro'ddin* Judex primarius; & nomi-
* al. Al-Amguti. ne *Ala'ddini* Domini * *Al Almuti*, primores *Kaheſtani*: cúmque completum eſſet Concilium illud, quale haud aliàs notum, omnium calculis approbatus eſt *Cayuc*: cui licèt duo eſſent fratres, alter nomine *Cuban*, alter adhuc infans, *Sirâmun*, ipſe illis prælatus eſt, quòd ſumma eſſet eminentiâ, celſitudine, audaciâ, & potentiâ; quin &
p. 490. † fratrum natu maximus erat. Dignus ergo imperio judicatus eſt, & in ſolio collocatus, eique pro more ipſorum obſequium detulerunt & comprecati ſunt, ipſique morem geſſerunt, & *Cayuc-Chanum* appellârunt. Anno ſexcenteſimo quadrageſimo quinto *Cayuc*
* al. ex & Armeniæ. *Chan* regionibus *Rumææ*, *Mauſelæ*, *Syriæ*, & *Gorgianæ*, * *Nowainum* [Principem] nomine *Iljictai*; ditionibus *Chataiæ*, *Alſaheb Yalwa-*

jum; regioni *Mawara'lNahro*, [i.e. transfluviali,] & *Turceſtano* Emirum *Maſudum*; regionibus *Choraſani*, *Eraki*, *Aderbijani*, *Sharwani*, *Luri*, *Carmaniæ*, & *Perſiæ*, & parti *Indiæ*, *Emirum Argun Aga.* Imperium regionis *Rumææ Soltano Rocno'ddino* aſſignans, amoveri imperio *Sultanum Ezzo'ddinum* juſſit. *Davidem* parvum, qui *Ebn Kaiz* audiit, Regem ſub poteſtate *Davidis* Magni, *Taphliſi* Domini, conſtituit; ac legatum Chalifæ allocutus eſt verbis promiſſa & minas, imò conſilium & admonitionem ſonantibus. Legatos verò * *Molheditarum* repulit, contemptui & deſpectui habitos. Literas etiam *Yaralig* [Fidei] confœderationis, & ſecuritatis ſcripſit ad *AlTacphurum*, & *AlMalec AlNaſerum Halebi* Dominum. *Atabegi* loco apud *Cayuc-Chanum* fuit *Emir* quidam magnus nomine Kadak, qui ſacro Baptiſmate ablutus fuerat, & in *Chriſtum* credebat; cui in eodem munere conſors fuit *Emir* alter nomine *Jinkaï*. Hi duo benignè *Chriſtianos* reſpexerunt, ac benè animatos *Cayucum*, ipſiúſque matrem, & familiam, erga Metropolitas, Epiſcopos, & Monachos reddiderunt: factúmque eſt imperium *Chriſtianum*, † & magni habitæ ſunt gentes, quæ huic religioni nomen dederunt, è *Francis*, *Ruſſis*, *Syris*, & *Armenis*; ac eo redacti ſunt tam melioris notæ, quàm è plebe *Mogulenſes*, aliique iis permixti, ut inter ſalutandum dicerent *BarechMor*, quod verbum eſt compoſitum *Syriacum*, denotans, Benedic Domine. Anno ſexcenteſimo quadrageſimo ſexto, pervenerunt *Soltan Rocno'ddin*, & *Bahao'ddin* Interpres in regionem *Rumææ*, cum bis mille equitibus *Mogulenſibus*. Statuerat autem Vizier *Shemſo'ddin Aſphahanienſis* aſſumpto *Soltāno Ezzo'ddino* in aliquod è caſtellis mari adjacentibus ſe recipere, ubi manerent [in *Moguli* mandatum] rebelles, donec quod ſibi viſum eſſet, faceret Deus. Quod cùm *Jalalo'ddino Kortaïo* viro probo notum eſſet, ille Viziero *Aſphahanienſe* prehenſo ad *Bahao'ddinum* Interpretem mittens, ejus rei certiorem ipſum fecit: ille ergo quoſdam è *Mogulenſium* principibus miſit, qui *Ikonium* profecti Vizierum, ad confitendum ubi ipſius opes & theſauri eſſent adactum, interfecerunt. Cúmque *Bahao'ddinus* Interpres *Jallalo'ddinum Kortaïum* conveniſſet, in hoc conſenſerunt, ut regiones inter duos fratres partirentur; eſſéntque *Iconium*, *Akſera*, *Ancyra*, *Anatolia*, reliquæque provinciæ Occidentales *Ezzo'ddino*; *Caſarea* verò, *Siwas*, *Malatia*, *Arzengan*, *ArzenRum*,

Dyn. IX.

* Schiſmaticorum.

p. 491.

† *Chriſtianorum* ſub *Cayuco* res ſecundæ.

Diviſio regni inter *Ezzo'ddinum* & *Rucno'ddinum*.

Dyn. IX. *zenRum*, aliæque provinciæ Orientales *Rucno'ddino*: quin & *Ala'ddino*, fratri minori, poſſeſſiones privatas aſſignârunt, quæ ipſi ſufficerent. Monetam autem trium iſtorum nomine cudi fecerunt, ſcri-

p. 492. pſerúntque, Reges †Maximi, *Ezz*, & *Rocn*, & *Ala*. Anno ſexcenteſimo quadrageſimo ſeptimo diem obiit *Turacina Chatun*, *Cayuc-Chani* mater. *Cayuc-Chan* igitur locum iſtum * pertæſus, inde diſceſſit, in regiones occidentales contendens; cùm autem in partes *Komeſtocia*, inter quam & *BiſhBaleg* quinque ſunt ſtationes, perveniſſet, aſſecutus eſt eum vitæ terminus; nono die *Rabia* prioris. Uxor igitur ipſius, nomine *Ogul Ganmiſh*, miſſo ad *Batuum* nuntio ipſum rei certiorem fecit, ipſáque in partes *Kutak & Imil* tanſiens, loco ubi primò commoratus fuerat *Cayuc* permanſit: quò ad eam legatum miſit *Sarkutni Bigi Tuli Chani* Uxor, Dominarum tunc temporis maxima, ipſam conſolatum; qui & ipſi veſtes & alia munera attulit. Eodem *Batu* è regionibus ſuis Borealibus profectus, in Orientem contendit, ut conveniret *Cayuc Chanum*, qui ut ad ſe veniret inſtanter petierat: at cùm ad locum *AlAkmak* dictum perveniſſet, qui ab urbe *Kaialik* octo ſtationibus diſtabat, ibi morte *Cayuc Chani* auditâ, ſubſtitit; & miſſo ad *Ogul Ganmiſham Cayuc-Chani* uxorem nuntio, ipſi permiſit ut regnorum adminiſtrandorum curam gereret, donec publico conſenſu declararetur quis imperio capeſſendo idoneus eſſet. In omnes etiam partes miſit ad Filios, Socios, & Principes convocandos. Eodem anno profectus *RedeFrans*, *Francorum* Rex, in provincias *Ægyptiacas* contendit; & conflatâ copiarum ſuarum quà equitum quà peditum † magnâ multitudine,

p. 493. iiſque in unum collectis è patria ſua cum maximis opibus & apparatu ſplendido profectus *Accam* appulit, ubi per omnes regiones maritimas diſperſi ſunt ipſius ſocii. Cúmq; refocillati eſſent, ad ipſũ collectim confluentes mariq; *Damiatã* abeuntes, ipſam ſine moleſtia aut pugnâ occupârũt. Incolæ enim ejus *Francorũ* viribus, multitudine, & apparatu ſummo, auditu acceptis, famâ ipſorum territi inde ſine impedimentis migraverant: accedentes ergo ad eam *Franci* militibus quidẽ vacuam invenerunt, at non rebus ad victum neceſſariis deſtitutam; illã ergo ingreſſi quicquid ibi facultatum erat, obtinuerunt. *AlMalec AlSaleh* fil. *AlMalec AlCamèli Ægypti* Dominus tunc temporis in *Syria* fuit, urbem *Hemeſam* obſeſſam tenens; at audito *Francos Damiatam* occupaſſe

*al. pro infauſto habens.

Cayuci obitus.

* al. *Kuyak & Abbal.*

Regis *Franciæ* in *Ægyptum* expeditio.

Damiata capta.

occupâſſe, *Hemeſâ* diſcedens ſumma cum feſtinatione in provincias *Ægyptiacas* contendit: in viâ verò ægrotavit, cumque *Manſuram* perveniſſet, accidit ei in femore morbus, quem Medici Gangrænam vocant; ingraveſcentéque malo, donec in Sphacelum abiret, qui membri omnimoda mortificatio eſt, illud præciderunt ipſo adhuc vivo. Interea temporis, dum hujuſmodi mala perpetrarentur, ad eum venerunt *Damiatæ* præfecti, qui eam in fugam dati deſeruerant. Cùm ergo ipſi nuntiatum eſſet quid feciſſent, ipſos ſe inde fugiſſe, nullo commiſſo prælio aut pugnâ, graviter illud ferens in crucem agi juſſit; fuerant autem quinquaginta quatuor Principes qui omnes uti ſe habebant veſtibus ſuis, balteis, & ſoccis induti, ſuſpenſi ſunt. † Die craſtino è vivis exceſſit. Imperii autem rebus administrandis præfectus eſt Emir *Ezzo'ddin*, qui *Turcomannus* audit, *Mámlucorum* [i.e. mancipiorum] *Turcarum* maximus: qui in omnibus quæ ſuſcepit negotiis rem detulit ad Concubinam *AlMalec* AlS*alehi* defuncti, *Shajro'ldorr* appellatam. Fuit illa *Turca*, admodum ſagax, cui nec inter mulieres formâ, nec inter viros animi conſtantiâ par fuit. Inter hos convenit, ut *AlMalec AlMoaddham*, filium *AlMalec* AlS*alehi*, regno præficerent. Erat ei tunc temporis ſedes, *Heſno'lCaipha* in *Diar Becro*: illum ergo miſſo nuntio accerſiverunt, ut ad ſe accederet invitantes: & in provincias *Ægyptiacas* ſine mora accedentem inaugurârunt, atque in ipſius verba jurantes, patris ſui regnum ipſi tradiderunt. Anno ſexcenteſimo quadrageſimo octavo *RedeFrans* circiter bis mille equitum exercitum verſùs *Manſuram* miſit, exploratum quas haberent vires *Ægyptii*; quibus occurrit pars quædam exercitus *Moſlemitici*, ſed poſt leve prælium in fugam coram ipſis verſis *Moſlemiis*, ingreſſi ſunt *Franci Manſuram*: at non multùm inde commodi percepêrunt; nam cùm in platearum anguſtias perveniſſent, populus contra eos lapidibus, lateribus & pulvere pugnârunt, nec poterant equi ipſorum grandiores per angiportas diſcurſitare. Fuit autem dux exercitus Moſlemitici *Phachro'ddin Othman*, appellatus *Ebn Saif*, unus ex *Ægyptiorum* principibus, ſenex ætate provectus; hunc *Franci*, dum in balneo barbam tingeret, circumdatum † ibi interfecerunt: & ad *RedeFranſam* reverſi, illi quid ab ipſis cum exercitu iſto & urbe præſtitum fuerat, renuntiârunt; unde aucta ſunt ipſius, &

Margin notes: Dyn. IX. — p. 494. — *Alſalehi Ægypti regis obitus.* — *Almoaddham* Rex *Ægypti.* — p. 495.

Dyn. IX. & qui cùm ipſo erant Patriciorum deſideria, putantium ſi extra parietes in campis concurreretur, futurum ut nihil contra ipſos poſſent *Moſlemii*; aciebus ergo inſtructis cum iis profectus *Ægypti* continentem petiit. Se autem reprimentes *Ægyptii*, donec tranſiiſſent *Franci* rivum è *Nilo* [derivatum,] *A*ſhmun* appellatum, qui duas interjacet continentes, viz. *Damiatæ* & *AlManſuræ*, deinde adverſùs ipſos prodierunt, & concurrentibus exercitibus utrinque acerrimè pugnatum eſt: at prælii exitus is fuit, ut victi *Franci* in fugam turpiſſimam darentur; cúmque impediret rivus prædictus, quo minus evaderent, & ſe ſalvos facerent, magna ipſorum multitudo ſubmerſa eſt, cæſis aliis; quin & Rex *Rede Frans* unà cum multis ex amicis & magnatibus ſuis captus eſt. Cùm autē jam in poteſtatem *AlMalec AlMoaddhemi* perveniſſet *Francorū* Rex, dixerunt ipſi *Mamluci* minores ipſius coætanei, videmus omnia penes *Shajro'l Dorram* & Principes eſſe, neque tibi de regiâ poteſtate quicquid præter nomen eſſe; quod ſi in caſtello [tuo] eſſes, meliore ſtatu eſſes, quàm dum *Ægypti* Dominus es, at imperium penes alios: nec alia hujus rei cauſa eſt, quàm quod tibi ipſis opus ſit ad *Francos* oppugnandos, præter quos nullus eſt tibi hoſtis. Sententia ergo noſtra eſt, ut cum Rege iſto, & qui cum eo ſunt Principibus, pacem ad temporis, quod tibi viſum fuerit, ſpatium facias; neque enim ille tibi in aliquo quod volueris adverſabitur, ſi ipſum bene tractaveris, vitámque ei conceſſeris, acceptis †nummis & gemmis, quæ ipſi *Damiatæ* ſunt: ita tibi *Damiata* deditâ ſtatim abiturus eſt, & ipſius ſectæq; ipſius noxâ liberaberis, ſimulque ſecurus à Principibus eris, neque exercitui ſervire [cogeris,] ſed in regno tuo quem viſum tibi fuerit retinebis, quem minus gratum habueris, amovebis. Propendens ergò *AlMoaddham* in ipſorum ſententiam, & conſilium probans, negotio cum *Rede Franſa* tranſacto, ipſum prout ſibi viſum eſt ad jurandum adegit, *Emiris* primariis in aliqua rerum iſtarum haud conſultis. Illi ergo quid ageretur perſpecto, & animum *AlMoaddhami* ab ipſis alienatum eſſe compertum habentes, quidque ipſis facere ſtatueret, irâ conciti in ipſum inſilierunt. Ipſe verò fugiens in turrim quandam ligneam, quæ ibi fuit, aſcendit, cui illi ignem intulerunt; qui cùm ad ipſum pertingeret, eúmque adureret, ſe in *Nili* rivum conjecit: illi verò accedentes ſagittis eum in aqua petierunt, adeò ut & ſubmerſus & vulneratus

*al. *Oſhmun*

Franci victi & Rex captus.

p. 496.

AlMoaddham ſuorum inſidiis perit.

vulneratus periret. Conſenſu autem facto *Turcarum* Principes præfecerunt ſibi Principem ex ipſorum numero, *Ezzo'ddin AlTurcomani* cognominatum; & ad *RedeFranſam* accedentes, denuo ipſum Sacramento adegerunt, cùmque ſe millies mille aureis, & *Damiatæ* deditione redemiſſet, dimiſerunt. Deinde *Turcomannus Manſurâ Meſram* profectus, *Alexandriam Emiro* cuidam *Turcæ* nomine *Phares Aktai* aſſignavit, & *Shajro'lDorram* in uxorem duxit: fuitque *Ægypti* regnum in ipſorum poteſtate. *RedeFrans* autem cùm *Damiatam* perveniſſet, familia ſua, & qui è ſociis ipſius reliqui fuerant acceptis, inde diſceſſit, urbe *Moſlemiis* redditâ. Ipſe verò *Accæ* commoratus, cùm † urbe *Cæſarea* reſtaurata, & refecta, in ea quoſdam, qui ipſam incolerent, collocâſſet, in patriam rediit. *AlTurcomanno* autem provinciis *Ægyptiacis* præfecto, rerum ſumma penes *Shajro'lDorram* fuit, quæ nihil illi agendum permitteret, niſi quod ex ſententia ſuâ procederet: quod cùm ille indignè ferret, nec ſuſtinere poſſet, ipſam è medio tollere ſtatuit; quo percepto illa ipſum prævertit, ei faciens quod ille ipſi facere voluerat, *Mamlucis* junioribus in ipſum incitatis; qui die quodam quo balneum ingreſſus eſſet, cùm aquam capiti ipſius infunderent, quo lavaret, cultris vulneratum occiderunt. Dicunt alii ipſos caput illius aquâ intra balnei lacum, donec eâ obrutus ſuffocaretur, immerſiſſe. Jubentéque *Shajro'ddorra* ut eductus ſepeliretur, eductum domi [ſuæ] ſepelierunt. At cùm hoc ad *Emiros* magnos delatum eſſet, gravéq; ipſis viſum eſſet quod fecerat, ipſam adorti interfecerunt, atque in foſſam projecerunt, ubi à canibus devorata eſt. E ſe autem quendam, nomine * *Kutuzum*, ſibi præfecerunt; in cujus verba jurantes Regem eum conſtituerunt, & *AlMâlec AlModhafferum* cognominârunt. *Mamlucis* verò provinciis *Ægyptiacis* potitis *AlMalec AlNaſer Halebi* Dominus cum equitibus ſolis *Damaſcum* contendit, eamq; ab incolis ſibi deditam occupavit, ibiq; commoratus regni ſui ſedem habuit. Deinde mittentibus ad ipſum è *Mamlucis* quibuſdam ex *Ægypto*, [petentibúſque] ut ad ipſos accederet, quo *Ægyptum* ipſi in manus traderent, inſtructo exercitu in provincias *Ægyptiacas* iter inſtituit, ut eis, quemadmodum *Damaſco* potitus fuerat, potiretur. *Turcarum* autem *Emiri* hoc audito properè ipſi obviam cum copiis ſuis progreſſi, *Damaſcenis* † in partibus *Gazzæ* occurrerunt, eóſque

Dyn. IX.

Turcomanus Mamlucus.

P. 497.

* al. *Kubuzum.*

AlModhaffer Mamlucorum Rex.

AlNaſer Ægypti regnum affectat.

p. 498.

Dyn. IX. eóſque victos in fugam verterunt; adeò ut *AlMalec AlNaſer* ſpe fruſtratus, & jacturam paſſus, reverteretur. Eodem anno *Badro'ddin Lulu* occupatâ Inſulâ *Bani Omar*, Dominum ejus *AlMalec Al-Maſ'ud* filium *AlMalec AlMoaddhami*, è familia *Atabeg Zengii*, captum & lintriculo impoſitum *Mauſelam* miſit: cúmque ei cujus curæ commiſſus fuerat, in mandatis dediſſet, ut noctu ipſum in *Tigrim* projiceret, ipſum ſubmerſerunt; perhibentes illum ſe in aquas conjeciſſe ipſis dormientibus, nec animadvertentibus quid faceret. Eodem congregati ſunt filii Regum & Principes *Mogulenſes*; adveniente è finibus *Karakurma Muncacâ Ebn Tuli Chan*: *Siramun* autem reliquique nepotes, & *Kaani Chatuna* [i. e. Dominæ ſeu uxores *Kaani*,] *Kankurtokaïum* miſerunt manu ſua ſubſcribentes, ſe illum ſibi Legatum conſtituiſſe; cúmque *Batu* filiorum natu maximus fuerit, penes eum arbitrium eſſe, ſe quod ipſi viſum eſſet gratum habituros. At *Ogul Ganmiſh Chatun Cayuc-Chani* uxor, & qui cum ipſa erant filii Regii, ad obſequium *Batuo* præſtandum venientes: unico tantùm die apud ipſum commorati, ad Ordas [caſtra] ſuos redierunt; Principem è ſuis quendam, nomine *Timur-Nowain*, ſibi vicarium conſtituentes: cui permiſerunt, ut ei in quod totus cœtus conſpiraret, aſſenſum præberet; quod ſi ſententiæ non congruerent, nemini morem gereret, donec quomodo ſe res haberet ipſis indicâſſet. *Jogataï* autem & *Muncaca*, reliquique qui aderant filii, nepotes, & Principes, poſtquam aliquot diebus hac de re deliberâſſent, rem totam *Batui* arbitrio commiſerunt; quód is eorum qui in conventu aderant, maximus & prudentiſſimus eſſet. Ille triduo poſt
p. 499. rem ſibi permiſſam, † Rei, inquit, huic tantæ ſuſcipiendæ non eſt è nobis, qui undiquaque idoneus ſit præter *Muncacaum*. Cui ſententiæ accedentes omnes, eum in ſolio Regio collocârunt, *Batuo* cum reliquis filiis & ſatrapis ei genibus flexis obſequium pro more præſtantibus: deinde ſinguli in loca ſua reverſi ſunt, hoc pacto ut anno ſequenti convenientes concilium magnum facerent, cui intereſſent è filiis & ſatrapis qui jam non adfuerant. Anno ſexcenteſimo quadrageſimo nono, tempore verno, acceſſerunt maxima filiorum pars, viz. *Barca Ogul*, et frater ipſius *Baka Timur*, et ipſorum patruus *AlJattaï* Major, Principéſque maximæ notæ à *Jingiz Chans* Orda; qui die nono *Rabia* poſterioris, nudatis capitibus, balteiſque in humeros re-

jectis *Muncacaum* in ſolium Regium evectum *Muncaca Kaanum* nominârunt, novies in genua ſua procidentes. Erant illi tunc temporis ſeptem fratres, *Kobla, Hulacu, ArigBuga, Muca, Bujoc, Sabcu, Sunitai*: his ita collocatis, ut à dextra ipſius conſiderent, *Chatunæ* [Principiſſæ] à ſiniſtra, ſeptem dies lætitiæ indulſerunt. Dúmque illi lætitiæ & hilaritati operam darent, advenientes *Kadgan Ogul*, & ipſius ex fratre nepos *MalecOgul*, & *Kara Hulacu*, congratulationis jura & debita officia præſtiterunt. Totus autem cœtus *OgulGanmiſham, Cayuci Chani* conjugem, ejuſque filium † *Chawajah Ogulum*, ipſorumque Principes expectabat, è quibus nemo adhuc pervenerat. Anno ſexcenteſimo quinquageſimo *OgulGanmiſha* ipſiuſque aſſeclæ cum exercitibus ſuis verſùs *Muncacai Chani* Ordam iter ingreſſi ſunt, copiis ipſorum præfectis *Siramuno* & *Nakno*. Cùm autem jam propè acceſſiſſent, accidit ut cuidam è *Muncacai Kaani* Orda, eorum qui Regum filiis feras alerent, aufugeret Leo, quem quæſitum profectus dum montes & deſerta pererraret, tranſiens per *Siramuni* exercitus partem in puerum incidit, cui ruptum eſſet plauſtrum, ipſéq; juxta illud ſederet; cumque Leonum curatorem prædictum tranſeuntem conſpexiſſet, ipſum inclamavit, ut ſibi opem ferret ad plauſtrum ſuum reficiendum, qui ipſi annuens equo deſcendit, & cum eo plauſtro reſtituendo manum admovit; conſpectíſque armis medio plauſtri abditis puerum de re ſciſcitatus eſt; cui ille, Quàm oblivioſus es, inquit, quaſi è nobis non eſſes? An te latet omnia quæ nobis ſunt plauſtra inſtar hujus armis bellicis referta eſſe? Ille ergò hoc cognito, à Leone, qui aufugerat, quærendo deſtitit, diéque uno trium dierum iter conficiens ad ſuos reverſus, quid ſibi viſum atque auditum fuerat, retulit. Juſſit ergò *Muncaca Kaan Monceſarum* cum duobus equitum millibus ad ipſos accedere, & quid apud eos rei eſſet explorare. Qui cùm profectus ipſis narraſſet quid de illis delatum fuerat, illi haud ſui compotes, metúque affecti, nihil aliud potuerunt, quàm ut ſe ei quod de ipſis ſtatueretur, ſubmitterent. Adductíſque eorum tam magnis † quàm parvis, & quæſtione habitâ criminis rei peracti ſunt, & morte qua digni fuerant multati, ac diſtributi exercitus eorum inter filios & ſatrapas. *Muncaca Kaan* autem jam à rebellium negotio liber, ad exercitus in ordinem redigendos, regnáque ſtabilienda animum applicans, *Chataiæ* regiones à finibus

Dyn. IX. *Muncaca Kaan.*

† p. 500.

† p. 501.

Dyn. IX. nibus *AlMiri* uſque ad *Salicaium* & *Tancutum* & *Tobbatam Koblai Ogulo* fratri ſuo aſſignavit; regiones occidentales fratri ſuo alteri *Hulacu*: regionibus Orientalibus à *Jihuni* ripa uſque ad terminũ regionũ *Chataiæ AlSaheb AlMoaddhamum* [Dominum maximum] *Talwajum* & filium ipſius *Maſ'ud Begum* præfecit; regnis *Choraſani*, *Mazenderani*, *Indoſtani*, *Eraki*, *Perſiæ*, *Carmaniæ*, *Luri*, *Arrani*, *Aderbijani*, *Gorgeſtani*, *Mauſelæ* & *Syriæ Emirum Argun Agaum*; ſtatuitque ut opum dives quiſque in regione *Chataiæ* annuatim quindecim aureos penderet, tenuioris ſortis quiſque aureum unum; in regione *Choraſani* dives annuatim decem aureos, pauper unum: utq; è paſcuis ubi paſcerentur animalia quadrupedia, quæ *Kojur* vocant, ab unoquoque cui unius generis centena eſſent pecorum capita caput unum ſumeretur, ab eo cui centum non eſſent, nihil; quin & devotos & religioſos, ſive Ethnicos, ſive *Chriſtianos*, vel *Mohammedanos* omnibus tributis, penſionibus, & oneribus publicis immunes eſſe

p. 502. juſſit. Eodem anno, qui *Alexandri* milleſimus quingenteſimus † ſexageſimus tertius fuit, *Hatem Armenorum* Rex ad obſequium *Mungaca Kaano* deferendum iter inſtituens, Euchariſtiâ, feriâ quinta Paſchatis, ſumptâ, die Veneris Paſſionis ab urbe *Sis* diſceſſit, & cum Legato quodam ſuo profectus eſt incognitus, adſcito habitu ſervi cujuſdam manúque equum ductitium tenens, quem poſt Legatum trahebat; metuens à *Rumæorum* Rege. Legatus autem quocunque accederet vel quacunque tranſiret è ditionibus *Rumæorum*, prædicabat ſe à Rege *Hatemo* miſſum, quo ipſi tuti itineris literas à *Mungaca Kaano* acciperet, à quo datâ fide, ipſum ad eum acceſſurum. Narravit mihi Rex *Hatem*, cùm ipſum in urbe *Tarſo*, biennio poſt ipſius à *Mungaca Kaani* obſequio reditum conveniſſem, [hanc de ſe hiſtoriam.] *Caſaream*, inquit, et *Siwaſum* cum Legato pertranſii, nemini incolarum cognitus; at cùm *Arzenganum* ingreſſi eſſemus, propola quidam qui apud nos commoratus fuerat, me cognitum habens, Si hi, inquit, oculi mei ſunt, hic Rex *Siſi* eſt; cujus verbis auditis, converſus Legatus alapam mihi impegit, Túne, inquiens, abjectiſſime homuncio, Regibus ſimilis es? Ego verò alapam patienter tuli, ut à me ſuſpicionem ejus, qui verum ſuſpicatus eſt, amolirer. Anno ſexcenteſimo quinquageſimo primo, *Hulacu IlChano* à partibus *KaraKuram* in regiones occidentales iter inſtituente, miſit *Mungaca*

Hatem Rex *Armeniæ* ad obſequium *Mogulenſi* præſtandum incognitus proficiſcitur.

Hulacu IlChani in regiones occidentales expeditio.

Muncaca Kaan cum ipſo ex exercitibus è ſingulis denis duos, unáque fratrem ſuum minorem *Sontaï Ogulum*; & ex parte *Batui* † * *Ilgaï Ebn Sabkanum*, & *Kutar Ogulum* & *Kulium* cum copiis *Batui*; ex parte *Jogataï Tacudar Ogulum Ebn Buchi Ogul*; ex parte * *Jibacan Bigi Buka Timurum* cum exercitu *Awaritarum*; *ex partibus Chataiæ* mille familias eorum qui machinas bellicas conficiebant, & inſtrumentorum bello idoneorum parandorum periti erant. * *Turcarum* præfectus erat * *Caid Buka Bawargienſis*. *Hulaci* Legatus in Orda *Muncaca Kaani* filius ipſius *Jumagar*; quòd ſcil. mater ipſius *Chatunarum* [Dominarum] patris ipſius *Hulaci* maxima eſſet: ſecum autem una accepit filium ſuum natu maximum *Abakam*, alterúmque nomine * *Yaſimun*; & è *Chatunis* [Dominabus] magnis * *Dukuz Chatunam*, fidelem, *Chriſtianam*; & *Al Jaï Chatunam*. Anno ſexcenteſimo quinquageſimo ſecundo venerunt alii poſt alios legati, poſtulatum ut *Soltan Ezzo'ddin Rumææ* Dominus ſe in *Muncaca Kaani* obſequium præſentem ſiſteret. Ille igitur apparatu facto profectus eſt, donec ad urbem *Siwaſum* perveniret; at audito Principes in fratrem ſuum *Rocno'ddinum* affectu propendere, velleque ipſum Regno præficere, properè *Kuniam* [*Iconium*] reverſus, fratrem ſuum natu minorem *Alao'ddinum* miſit, ſcriptis per eum literis in quibus ait, Fratrem meum *Ala'ddinum*, qui non minus quam ego Rex eſt, miſi, ipſe vero venire non potui, quòd *Atabeg* & *Tutor* meus *Jalalo'ddin Kortaï* mortuus eſt: quin & à tergo mihi hoſtes ſunt Occidentem, † quorum metu ubi liberatus fuero, aliàs acceſſurus ſum. *Ala'ddin* vero profectus in via mortuus eſt, nec ad Ordam pervenit. Statuerat autem *Ezzo'ddin* fratrem ſuum *Rucno'ddinum* è medio tollere, quò à maleficio ipſius tutus eſſet. Quo percepto Principes ipſum fuga ſibi conſulere compulerunt, veſtibus coqui cujuſdam pueri ipſum induentes, impoſitoq; capiti ipſius alveolo in quo erat cibus; atque è palatio & arce abduxerunt inter pueros quoſdam, qui domum quandam edulia deferebant. Egreſſúmque equo impoſitum deduxerunt donec *Cæſaream* perveniſſet, ubi ad eum congregatâ principû turbâ exercitum conflarunt, & *Iconium* verſus contenderunt bellum *Ezzo'ddino* illatû: qui cum copiis quæ apud ipſum fuerant contra eos prodiens, victos in fugam dedit, & *Rucno'ddinum* fratrem ſuum cepit, quem in caſtro *Dawalu* vinctum detinuit. Anno

Dyn. IX.
p. 503.
* al. *Bolgan Ebn Santekan & Butar Ogulum & Kuwium.*
* al. *Jenjican.*
* al. *Bazejarum.*
* al. *Cabad Buka.*
* al. *Teſmerum.*
* al. *Kuz.*
p. 504.

 no

Dyn. IX. no ſexcenteſimo quinquageſimo tertio, ad *Soltanum Ezzo'ddinum* venit *Bayeju Nowaini* Legatus, locum in quo hybernaret petens: quoniam in regione *Mugan*, ubi hybernârat, *Hulaco* jam hybernandum erat. Noluit autem *Soltan* in hoc ei annuere, ipſi inhians, utpote quem ab *Hulaco* fugere putaverat; contractiſque copiis bellum illi intulit, juxta *Chano'l Soltan*, inter *Koniam* [i. *Iconium*] & *Ak-Seram*: at victus fugit, in interiores regni ſui partes ſe recipiens. *Bayeju* ergò fratrem ipſius *Rucno'ddinum* è carcere eductum, omnibus *Rumaeorum* ditionibus præfecit. Eodem anno perveniens Rex
p. 505. *Hatem* patriam ſuam ingreſſus eſt primo die *Ilul*: † venerat autem in *Bayeju Nowaini* comitatu. Eodem, menſe *Shaabano*, *Hulacu* in urbis *Samarkandæ* pratis caſtra metatus ibi quadraginta dies commoratus eſt: ibique vitam terminavit frater ipſius *Sontaï Ogul*, quin & nuntiata eſt ipſi mors fratris alterius in finibus *Balador*: turbatus eſt ergò ei animus ob binos hos caſus. Porrò ad ipſum acceſſerunt *Amir Argun* & magnatum *Choraſani* plerique, qui ſumptis animis aquas *Jihonis* tranſierunt. Fuit enim tempus hybernum, valdè frigidum: nec diſcutiebantur nubes, nec deſiit cadere nix iſtis in partibus, donec Sol ſignum Arietis ingrederetur. Juſſit autem Principes cum exercitibus ſuis *Molheditarum* [Schiſmaticorum] caſtra aggredi. Fuit tunc temporis *Iſmaelitarum* Dux *Rucno'ddin Chuz-Shah Ebn Ala'ddin*: qui quinque è caſtris ſuis, in quibus non erat contra obſidionem apparatus, demolitus eſt. Antequã autem nuntius *Hulaci Kaſranam* perveniret, jam ceperat *Caidbuka* caſtrum * *Shabediz* & tria alia ex ipſorum caſtris. *Il Chano* autem * *Abaſabadum* perveniente miſit *Rucno'ddin* obſequii ſpecie puerum ſeptem circiter aut octo annorum, quem filium ſuum eſſe dixit. Nec latuit *Hulacum* ipſius commentum; quod tamen diſſimulans puero amorem & honorem exhibuit, deinde eum ad ipſum remiſit. Poſt pueri autem hujus ſuppoſititii reditum ad *Rucno'ddinum*, fratrem ſuum *Shiran-Shahum* miſit cum trecentis viris ipſum comitandi gratia:
p. 506. † quos trecentos *Hulacu Jamalabadum* in ditione *Kazwini* miſit, fratre ipſius nuntium ad ipſum delatum miſſo, viz. Ut niſi intra quinque dies ipſe ſe in ipſius obſequium præſentem ſiſteret caſtrum ſuum muniret, ſeque bello pararet. Ille autem Legatum miſit, qui diceret, Ipſum egredi non audere metu aſſeclarum qui cum ipſo in caſtro

Rocno'ddin Molheditarum Princeps.

* al. *Shabeţir.*

* al. *Ayaſabadum.*

caſtro eſſent, ne in ipſum impetum facerent; ubi autem opportunitatē nactus eſſet, venturum. Sciens igitur *Hulacu* ipſum moras captare, & de tempore in tempus procraſtinare, decimo quarto *Shawali*, anni ſexcenteſimi quinquageſimi quarti, * *Biſhcamo* profectus, juxta caſtrum è regione *AlMaimun-Daræ* caſtra poſuit; & trecentos *Molheditis* illos, qui *Jamalabadi Kazwini* erant, clam interfici juſſit: unde proverbii occaſionem ſumentes *Kazwini* incolæ, ſi quis interfectus fuerit, dicunt, *Jamalabadum* miſſus eſt. Ubi autem conſpexit *Rucno'ddinus* appropinquaſſe *Hulacum*, miſſo legato dixit, Non alia fuit mihi moras trahendi cauſa, quam quod de adventu ipſius felici minimè certus eſſem; jam verò hodiè aut cras deſcenſurus ſum. Fuit nox iſta, nox Natalis. Cum autem prodire ſtatuerat irruentes in ipſum *Molheditarum* pertinaciſſimi, adortíque *Phadaienſes* egredi non ſiverunt: quâ de re cum ad *Hulacum* nuntio miſſo ipſum quam rebelles eſſent certiorem feciſſet, juſſit ille, ut aliquandiu ipſos blanditiis demulceret, ſibi ab ipſis cavens, quocunque autem modo aliquem egrediendi modum inveniret, licet vel habitu ſimulato: † principibuſque in mandatis dedit, ut cincto caſtro machinas bellicas diſponerent, eíſque ex *Iſmaelitis* qui ipſos oppugnarent pugnam inferrent. Dum igitur pugna cum *Mogulenſibus* occupati eſſent *Molheditæ*, prodiit *Rucno'ddin* cum filio iiſq; quos maxime charos habuit *Hulaco* ſe ſubmittens, & pudorem, imò pœnitentiam præ ſe tulit, quæ tempore præterito flagitia & ſcelera patraverat agnoſcens: complexi autem ſunt eum benigni *IlChani* favores, adeo ut quæ in *Rocno'ddino* fuerat anxietas & metus, in ſecuritatem & lætitiam verterentur. Illi ergo qui in caſtro erant, perſpecto quid ſecuritatis & honoris Domino ſuo contigiſſet, caſtro dedito * ibi conſederunt: eique demoliendo operam dederunt *Mogulenſes*; qui omnia præterea caſtra, quæ in iſta valle erant, cepere. Miſſus eſt etiam legatus ad præfectum caſtelli *Almuti*, ut Domini ſui exemplum ſecutus ſe obſequentem præberet, caſtrumque dederet. Ille autem contumax perſtitit, donec eò accedente * *Balgaï Ogulo*, cum magna militum turba, ſecuritate petita illud dedens ex eo exiret ſub finem menſis *Du'lkaadæ*, anno prædicto. His temporibus accedens *Shemſo'ddin*, caſtrorum *Kaheſtani* præfectus, mandatum accepit; unáque cum ipſo iverunt *Rocno'ddini* ſocii ad demolienda

Dyn. IX.

* al. *Benſagala.*

† p. 507.

Rocn'oddin Hulaco ſe dedit.

* *al.* ex eo deſcenderunt.

* al. *Yalgaï.*

Tt 2 omnia

Dyn. IX. omnia quæ ibi eſſent caſtra, ea autem ultra quinquaginta caſtra munita

* al. *Cerdcuh* & *Lamſhabar.*

erant: quæ ceperunt & ſubjugarunt, duobus exceptis, viz. * *Cazdhacuh* & *Lamſhir*, quæ haud ſtatim, [imò] non niſi poſt † biennium capere poterant.

p. 508.

Accedentes etiam *Dailami* magnates ea lege pacem cum *Mogulenſibus* fecere, ut caſtra ſua demolirentur. Medio menſis *Du'lHajjæ Hulacu* ad Ordam in partibus *Hamdanæ* reverſus, *Rucno'ddinum* cum filiis & uxoribus ſuis *Kazwinum* miſit. Anno ſexcenteſimo quinquageſimo quinto, *Rucno'ddin ChużShah* ab *Hulacu* petiit ut ipſum, quò *Muncaca* Kaano obſequium deferret, mittere vellet: quod ille probans ipſum novemque ex ipſius ſociis, una cum legatis miſit. Cum autem ad urbem *Bocharam* perveniſſent, cum legatis contendens maledictis eos inceſſit, ob quæ ipſi in illum odium conceperunt. Cum ergo Kara*Kuramum* perveniſſent, *Rucno'ddino* accedendi venia haud conceſſa eſt, prodiitque à *Muncaca* Kaano ad eum mandatum [hujuſmodi,] Oportet ut in patriam tuam reverſus præfectos tuos jubeas duo illa caſtella, * *Cazdhacuh* & *Camſar*, dedant; quæ ubi tradiderint, eáque dirueris, iterum accedas, erit tibiq; * *AlTaliſhmiſhi*, i.e. Honor & acceptatio. Hac ergo ſpe rediit R*ucno'ddin*; ſed inter eundum cum ſociis qui cum ipſo erant periit: venitque ad *Hulacum* à *Muncaca* Kaano mandatum, ut *Molheditas* penitùs è medio tolleret, nec ullum eorum veſtigium relinqueret. Miſſo igitur *Kazwinum* Kara Kaio *Alyabtactajio*, R*ucno'ddini* filios, & filias, fratres & ſorores, cum omnibus *Molheditarum* copiis interfecit: * *Ulcubana Nowain* etiam è ſubditis *Iſmaelitarum*, quaſi eorum congregandorum gratia, eductos duodecim mille, † omnes trucidavit; omneſq; qui à religionis ſuæ fundamentis deſciſcerent, è terra ſuſtulit.

* al. *Ceirdcub* & *Camſhir.*

* al. *AlBacſamſi*

Molheditarum exterminium.

* al *Jcujaba.*

p. 509.

Eodem anno *Soltan Ezzo'ddin*, miſſo ad obſequium *Hulaco* teſtandum legato, conqueſtus eſt de *Bayeju Nowaino* quod ipſum regno ſuo expulerat; Juſſitque *Hulacu* ipſum & fratrem ipſius R*ucno'ddinum* ditiones inter ſe partiri. Prodiens ergo *Ezzo'ddin* K*uniam* pervenit. R*ucno'ddin* autem cum *Bayeju Nowaino* in ipſius caſtra abiit. *Ezzo'ddin* verò ſibi à *Bayeju Nowaino* metuens, ſervum ſuum * *Taphalam* in *Malatiæ* & *Chartaberti* partes miſit, ad conducendum ſibi è *Cordis*, *Turcomannis*, & *Arabibus* exercitum. Servus igitur iſte eo perveniens, S*harfo'ddinum Ahmedem Ebn Belas*, è regione *AlHaccar*, nec non S*harfo'ddinum Mohammedem Ebn Al-*

* al. *Togarbalabam.*

Sheich Adi è regione *Mauſelæ*, *Cordos*, accerſitum miſit, quibus ad ipſum accedentibus, *Ebn Belaſo Malatiam*, & *Ebn AlSheich Adio Chartabertum* aſſignavit. *Ebn Belaſum* verò non receperunt *Malatienſes* eò quod in *Rucno'ddini* verba juraverant: cumque ille malè ipſos tractaret, atque opprimeret, ut ferre nequirent, eò res rediit, ut ſocios ejus adorti tercentum circiter ex ipſis interficerent; ipſe verò cum iis qui è ſociis ipſum ſecuti ſunt fugit, & per regionem *Klaudiæ* tranſeuntes *Monaſterium* * *Madhik* incenderunt feſto *Palmarum*; inde in *Amidæ* territoria tranſierunt, ubi ipſos aſſecutus *Miyapharekini* Dominus *Ebn Belaſum* occidit, ſociosque ipſius captivos fecit. *Ebn Sheich Adium* autem, cum *Chartaberto* profectus eſſet quò *Sultano Ezzo'ddino* ſe adjungeret, aſſecutus *Angurc* † *Nowain* ipſum eoſque qui cum ipſo erant interfecit. Deinde *Malatiæ* præfecit *Soltan Ezzo'ddin* virum fortem, audacem, *Ali Bahadur* appellatum; quem ſtrenuitatem ejus timentes receperunt incolæ. *Ali* iſte *AlAjaziis*, generi cuidam nefario *Turcomannorum*, qui in regiones excurſiones facientes incolas trucidarent liberóſque captivos abducerent, bellum inferens, Ducem eorum nomine *Juti Beg* captum in caſtro *AlMenſhar* incarceratum detinuit; ipſorúmque exercitus profligavit, adeo ut ab eorum nequitia tuti eſſent homines; paterén tque viæ, commeatúmque apportarent, ac pauliſper eos anxietate ſua liberavit Deus. At interea dum ob hoc lætarentur, ecce ſupervenit cum exercitibus ſuis *Bayeju Nowain*, qui eos qui caſtella tradiderant oppugnârunt, quò ea *Rucno'ddino* dederent; urbémque *Aboloſtainam* aggreſſi, ex incolis ſex circiter virorum millia interfecerunt, fœminis filiiſque & filiabus captivis abductis. Cum autem *Malatiam* accederent, *Ali Bahaduro Cachtam* fugiente, egreſſi ſunt urbis incolæ *Bayeju Nowaino* obſequium deferentes cum variis munerum & donariorum generibus. Factum eſt hoc medio menſis *Ilul*, anno *Alexandri* milleſimo quingenteſimo ſexageſimo octavo. Ipſis igitur in *Rocno'ddini* obſequium jurejurando adactis, inde diſceſſit, poſtquam pecuniarum ſummam acceperat. *Rucno'ddin* autem *Malatiæ* ſervum quendam ſuum nomine *Phacro'ddin Ayazum* præfecit. At cum *Bayeju* è *Rumææ* finibus profectus eſſet, *Erakum* petens, *Malatiam* reverſus eſt *Ali Bahadur*; cúmque incolæ occluſis portis eum ingredi non permitterent, ſibi à *Bayeju* metuentes,

Dyn. IX.

* al. *Marik*.

† p. 510.

Dyn. IX

p. 511. * menſuræ genus.

tes, eam aliquandiu obſidione cinxit; caróq; admodum pretio venditæ ſunt in ea res, adeo ut † Salis **Macuc* quadringentis nummis argenteis veniret, tritici ſeptuaginta: quo cum tædio afficerentur homines, nec quid machinarentur ſcirent, textorum aliorúmque vulgus è portis urbis quandam nocte quadam aperuerunt, quam *Bahadur* cum ſociis ſuis *Turcomannis* vi ingreſſus quoſdam in * turres aſcendere juſſit, qui exclamantes dicerent, Princeps ſubditos, tam Chriſtianos quam *Mohammedanos*, ſecuros eſſe jubet; unuſquiſque igitur ad laborem ſuum & officinam ſuam proficiſcatur, emendóque & vendendo operam det; quod enim illi dicendum eſt, ad Præfectos ſpectat. Primo autem mane *Phacro'ddinum Ayazum*, *Soltani Rocno'ddini* ſervum, prehenſum in carcerem conjecit. *Shababo'ddinum* **Al Ared* equo vili impoſitum per *Malatiam* circumduxit, deinde morte affecit. Capiſtrique finem unum collo **AlMoayen AlAicad* * *Baſhaſii*, alterum canis collo alligans, ita per plateas incedere coegit; dein collum ipſi præcidit. Pœnis etiam **Almoſtaufi Rumaum Alkaſis* [i.e. ſacerdotem] *CaloJoannem*, & filium ipſius **Cyr-yurium* & fratres ipſius *Baſilium* & *Manuelem* affecit; omnéſque eorum facultates diripuit, deinde trucidavit. Tres præterea *Emiros*, *Emiri Shababo'ddini* * *Iſu Cordi* filios, interfecit. Gravis autem fuit *Malatiæ* & in ejus territoriis fames, adeo ut canes & feles comederent homines, & pelles ſiccas quibus reſarciebantur calcei aqua maceratas & coctas ederent. E ſociis noſtris quidam per villam dictam *Baabdun* in territorio *Jubas*, quæ è ditionibus *Malatiæ* eſt,

* al. ſuggeſta.

* f. officii nomen, Armorum Iuſtrator

* f. & officii nomen.

* al. Baſh-baſii.

* f. & officii nomen, Exactor.

* Al. Canvirium.

* al. Anſu.

p. 512.

tranſeuntes, † mulierum turbam in domo quadam congregatam conſpexerunt, coram quibus mortuus erat extenſus, & in manibus ipſarum cultri, quibus carnem ipſius excinderent, eam aſſatam comedentes: nec non fœminam, quæ in furno filiolum ſuum torruerat; cumque in ipſam irruiſſent vicini, juravit haud ſe illum interfeciſſe, verum cum mortuus eſſet hoc ſe feciſſe, ratam ſibi eum magis quam vermibus convenire. *Ali Bahadur* autem poſtquam gravia hæc mala *Malatiæ* optimatibus intulerat, & ejus proceribus pœnas ignominioſas inflixerat, parum jucundam ibi vitam expertus eſt, præ calamitatibus, exitio, & annonæ anguſtia, quæ paſſi ſunt incolæ. Ea igitur egreſſus ſe ad *Sultanum Ezzo'ddinum* recepit. Eodem anno ægrotavit *Theodorus Græcorum* Imperator in urbe

Theodorus Græcorum Imperator.

Niciæ;

Nicia; cujus in famulitio fuit *Patricius* cui nomen *Michael*, cognomentum *Palæologus*, i. Sermo antiquus: Græcorum ſiquidem Docti, poſtquam *Franci Conſtantinopolin* cepiſſent, prædixerant, Regem cujus in nomine concurrerent M & X è literis Alphabeti Græci, *Francis* inde pulſis eam Græcis redditurum. *Theodorus* ergo Imperator *Michaelem* iſtum metuebat ne regno potiretur, atque ingraveſcente hoc metu ipſum in carcerem conjecit, vinctumque in caſtro quodam in territorio *Theſſalonicenſi* detinuit: cum ſine culpa, cujus reus appareret, ipſum morte afficere non poſſet. Cum autem morbo iſto laboraret, *Patricium* quendam nômine *Gadinum* miſit, qui eum ad ſe adduceret. *Gadinus* verò iſte ubi *Michaelem* conveniſſet, clam illi, Tu, inquit, Imperator es: ſis ergo prudens, & te mihi ſine † ulla omnino animi inviti ſpecie dedas, quò opiniones quas de te concepit Imperator tollantur. *Michaelem* ergo, ei hac in re morem gerentem, compedibus vinctum ad Imperatorem adduxit; cui cum ſiſteretur flens magnam præ ſe mœſtitiam tulit, adeo ut miſericordia & tenero affectu erga ipſum commotus ſit Imperator, eumque deoſculatus ſit, atque ipſi filii ſui *Calo Joannis* educandi curam committeret, (Fuit tunc temporis filius ipſius puerulus) eique hac in re ſocium adjunxit Patriarcham *Arſenium*: deinde poſt ſpatiũ tẽporis diẽ obiit *Theodorus*, & in *Monaſterio Magneſiæ* ſepultus eſt. Fuit autem ei ſoror *Cyri Elena* dicta, cui gener erat, qui filiam ipſius duxerat, *Muzalun* appellatus; quocum ad monaſterium, prætextu ſepulchri Imperatoris viſendi, cum profecta eſſet, ibi dies aliquot commorati de Imperii negotio deliberarunt: atque in hoc conſenſerunt ut manibus in *Michaelem*, & quotquot in eadem cum eo ſententia eſſent, injectis, Pueri gubernandi curam ſuſciperet *Muzalun*. *Michael* verò, dolo eorum perſpecto, contra eos quoſdam è *Francorum* copiis, quos ſibi obſequentes habuit, miſſos, ambos interficere juſſit, ubicunque tandem repertos. *Franci* igitur *Monaſterium* ingreſſi, eos in Eccleſia, tempore precum veſpertinarum, repertos in fruſta eo loci diſſecuerunt; & in urbe *Nicia Michaelis* nomen promulgarunt, dicentes *Græcè*, *Michael* ô divinitus adjute, *Michael* Græcorum Imperator *Palæologus*, *Autocrator*. Exinde *Michael* in urbem *Niciam* profectus, Imperator ſalutatus eſt per omnes iſtas regiones. Puerum autem *Calo Joannem*, Imperatoris

p.513. (beside line "& te mihi ſine † … quò opi-")

Calo Joannes. (beside lines "perator, eumque … *Calo Joannis*")

Michael. Palæologus. (beside lines "men promulgarunt … *Michael* Græcorum")

filium

Dyn. IX. filium, † arce quadam incluſit, & *Patriarcham Arſenium*, qui ob hoc
p. 514. factum eum reprehendit, in exilium egit. Cumque imperio potitus eſſet, nihil aliud animo verſavit quam ut *Conſtantinopolin* caperet; quam ſemel aggreſſus, cum eam capere non poſſet, ſe continuit: donec orta inter *Venetos* & *Genuenſes* in urbe *Acca* diſcordia, *Veneti* omnes *Conſtantinopoli Accam* proficiſcerentur, opem ſociis ſuis latum, cum ipſi urbis cuſtodes eſſent. Quin & alium ſtruxit dolum, jubens ſc. Præfectum caſtelli Græcorum cujuſdam, ut ad *Baldwinum Francum*, *Conſtantinopolis* Dominum, ſcribens ſic diceret; *Michael* iſte Imperium Græcorum injuriâ invaſit; eſtque Tyrannus, in Domini ſui familiam rebellis, mihique inviſus: Tibi magis quam illi convenit hoc caſtellum, cum ſis tu Rex Regis filius, *Michael* autem iſte rebellis quidam; ſi ergo ad me copias miſeris, ego illud tibi traditurus ſum. Opus eſt autem machinis bellicis, quas ſecum adductas erigant, quo pugnæ atque impetus hoſtilis ſpeciem exhibeant, ſitque mihi quo me apud homines excuſem, cum ipſam tradidero. His verbis deceptus *Baldwinus Francus*, cum eum vera dixiſſe autumaret, quotquot apud ipſum eſſent milites ad caſtellum illud miſit: juxta quod confidentes machinis apponendis, ſibique ad pugnam parandis intenti erant, Interea *Michael* cum copiis ſuis, ſinu *Conſtantinopolitano* trajecto, ad eam conſedit militibus
p. 515. jam vacuam, † atque inter eam et exercitum, qui apud caſtellum prædictum fuit, ſe medium interpoſuit. Cumque ipſi Paſtor quidam portam quandam, quæ urbi fuerat, antiquam, cujus nullum apparebat veſtigium nec à tempore Conſtantini aperta fuerat, indicâſſet, ea retectâ urbem noctu ingreſſi occuparunt. *Baldwinum* vero ejus Dominum conſultò neglectui habuerunt, donec cum domeſticis ſuis egreſſus in *Francorum* regiones, mari abiret. Spatium autem quo in *Francorum* manibus manſit *Conſtantinopolis*, annorum circiter quinquaginta trium fuit; deinde in Græcorum poteſtatem, ſicut antea fuerat, rediit. Eodem anno menſe *Shawalo*, *Hulacu* è finibus *Hamdani* verſus urbem *Bagdadum* iter inſtituit. Eo autem tempore quo *Molheditarum* caſtella obſideret, legatum ad *Chalifam AlMoſta'ſemum* miſerat, auxilia ab ipſo petitum; quæ cum mittere vellet, haud potuit, non permittentibus *Vizieris* & Principibus, cum dicerent, *Hulacu* vir aſtutus eſt & doloſus, nec auxiliis noſtris indiget.

Conſtantinopolis Latinis erepta.

diget; ſed hoc illi propoſitum eſt, ut *Bagdadum* viris vacuum reddat, Dyn. IX.
quo eo facilè potiatur: hujus ergò opinionis cauſâ à viris ad ipſum mittendis abſtinuerunt. Cum autem caſtella iſta cepiſſet *Hulacu*, alio miſſo ad Chalifam legato ipſum quod auxilia ſibi mittere neglexerat reprehendit. Vizierum ergò conſuluerunt quid ſibi agendum eſſet; qui reſpondit, Haud alia ſupereſt ratio quā ut regem iſtum præpotentem placatum reddamus, opes, munera & donaria ipſi, ipſiúſque amicis præcipuis largiendo. Interea autem dum ea quæ mitterent è gemmis, monilibus, veſtibus, auro, † argento, ſervis, ancillis, mulis, p. 516.
& camelis, pararent, dixerunt *Dowaidar* minor, ejuſque ſocii, Vizier equidem rem ſuam cum *Tataris* agit, nos illis tradere cupiens; haud autem illi ut hoc faciat permittamus. Hac de cauſa multa mittendi munera conſilium abjiciens *Chalifa*, non niſi parum quid nullius pretii mittere voluit. Iratus ergo *Hulacu*, Neceſſe, inquit, eſt ut vel ipſe huc accedat, aut unum è tribus mittat vel Vizierum, vel * *Dowaidarum*, vel *Soliman-Shahum*. Juſſit ergo *Chalifa* ipſos pro- *n. Officii.
ficiſci: at cum dicto ejus auſcultare nollent, alios miſit; veluti, *Ebno'l* * *Jawzium*, & *Ebn Mohayi'ddinum*, qui nihil illi profuerunt. * al. *Jawzium.*
Juſſitque *Hulacu Bayeju Nowainum*, & *Sunjak Nowainum* ante ſe per viam *Arbelæ* progredi, ipſe per viam *Holwani* iter faciens. *Dowaidar* autem *Bagdado* egreſſus juxta *Yaacubam* conſedit: at audito *Bayeju Nowainum Tigrim* tranſmiſiſſe, & ad latus ejus occidentale caſtra poſuiſſe, ratus *Hulacum* ibi caſtra metatum eſſe, *Yaacuba* profectus è regione *Bayeju* conſedit. Porro *Mogulenſium* Emiſſarii è *Chalifæ Emiris* quendam, *Ibeg Al* * *Halebi* appellatum, obviam factum * f. *Chelebi.*
ad *Hulacum* abduxerunt; qui ei hac lege ut verum diceret ſecuritatem conceſſit, bonoque animo eſſe juſſit. Hic exercitum præcedens ipſis viæ Dux fuit: & ad amicorum ſuorum præcipuos ſcribens, Veſtri, inquit, miſeremini, & ut ſecuritas vobis concedatur petite; Impares enim eſtis ſpiſſis hiſce exercitibus. Illi vero reſponſum ipſi reddiderunt, literis ad hunc modum ſcriptis. † Quis eſt *Hulacu*, & p. 517.
quæ ejus vires, contra familiam *Abbaſi*? à Deo eſt ipſorum Imperium, nec proſpero ſucceſſu utetur quiſquis illis adverſatus fuerit. Quod ſi *Hulacu* pacem vellet, nunquam *Chalifæ* terram calcâſſet, nec in ea graſſatus fuiſſet; Jam verò, ſi pacem facere cupiat, *Hamdanum* revertatur, noſque apud *Dowaidarum* intercedemus, ut Im-

Dyn. IX. peratori fidelium ſe ſupplicem ſiſtat hac in re; qui forte *Hulaco* delictum condonaturus eſt. Quas literas cum *Hulaco* oſtendiſſet *Ibeg*, riſit ille; atque inde vecordiæ ipſorum indicium ſumſit. Deinde *Dowaidar* audito *Tataros Anbarum* profectos eſſe, verſus eos contendit, & *Suwinjak Nowaini* exercitum obvium habens ipſos devictos in fugam vertit. Inter fugiendum verò occurrens ipſis *Bayeju Nowain* eos redire coegit; omnibuſque ſimul in *Dowaidari* exercitum impetum facientibus, cum acriter dimicatum eſſet, is fuit pugnæ exitus ut victo *Dowaidaro* maxima copiarum ipſius pars interiret: ipſe cum paucis quibuſdam è ſociis ipſius elápſus *Bagdadum* ingreſſus eſt. Medio menſis *Moharrami* anno ſexcenteſimo quinquageſimo ſexto ipſo *Hulaco* ad portam *Bagdadi* conſidente, *Mogulenſes* intra diei ac noctis ſpatium ad partem Orientalem *Sibam*, i.e. murum altum, extruxerunt; *Buka Timur* etiam, & *Suwinjak Nowain*, & *Bayeju Nowain* ad latus occidentale idem fecerunt: foſſáque profunda intra *Sibam* facta, machinas bellicas undiquáque verſus *Bagdadi* mœnia poſuerunt; quin & tormenta & pyrobolos diſpoſuerunt. Fuit expu-
p. 515. gnationis initium viceſimo ſecundo menſis † *Moharrami*. Videns igitur *Chalifa* & virium ſuarum defectum & ſuorum debilitatem, *Diwani* ſui præfectum, & *Ebn Darnuſum* ad obſequium *Hulaco* deferendum cum parvi pretii muneribus quibuſdam miſit. (Dixerunt enim, ſi multa miſerimus, dicet ille, Valde metu & timore perculſi ſunt.) Dicenti autem *Hulaco* cur non acceſſerunt *Dowaidar* & *Solimanſhah*? *Chalifa* miſſo Viziero *Al Alkemio* reſpondit, Petiiſti tu è tribus unum: ecce miſi jam tibi Vizierum qui eorum maximus eſt. Reſpondit *Hulacu*, Equidem cum in partibus *Hamdani* morarer, quemlibet horum trium petii, jam vero haud uno contentus ero. *Mogulenſes* autem urbem vehementiſſime oppugnarunt è regione turris *Ajamienſis*, *Buka Timur* à latere occidentali juxta hortum olitorium, *Suwinjak Nowain* & *Bayeju Nowain*, à parte *Noſocomii Adadienſis*. Juſſitque *Hulacu* Sagittarios ſagittis *Arabice* inſcribere, *Arcanios* [Primores,] *Aliadas*, Doctos, & ſummatim quotquot ſe pugnæ non immiſcerent, tutos futuros, ipſos, cum uxoribus, liberis, & bonis ſuis; quas in urbem jecere. Cumque acriter contra *Bagdadum* undique pugnatum eſſet, úſque ad diem viceſimum ſextum menſis *Moharrami*, ceperunt *Mogulenſes* mœnia, initio facto

à turre *Ajamienſi*. Quin & fluvii ripam nocte diéque cuſtodierunt Dyn. IX.
Mogulenſes, invigilantes ne quis per eam deſcenderet. Juſſit etiam
Hulacu ut ad ſe accederent *Dowaidarus* & *Soliman Shah*; quod ad
Chalipham, ſi ipſi viſum eſſet † egredi, ut egrederetur, ſin minus p. 519.
loco ſuo ſe contineret. Egreſſi ſunt ergo *Dowaidar* & *Soliman Shah*,
cum magnatum cœtu: deinde è via rediit *Dowaidar*, prætendens ſe
reverſurum quo milites in angiportis & platearum anguſtiis delite-
ſcentes cohiberet, ne *Mogulenſium* quempiam interficerent. Reverſus
ergò cum die craſtino exiret interfectus eſt. Plebs autem *Bagda-
denſis Sharfo'ddinum Maragienſem* & *Shohabo'ddinum Zenganien-
ſem* miſerunt, qui ut in fidem reciperentur peterent. Videns ergo
Chalifa fieri non poſſe quin volens nolens egrederetur, copiam ab
Hulaco ad ipſum accedendi petiit: quo annuente egreſſus eſt quarto
menſis *Safari*, una cum filiis & familia ſua; juſſitque *Hulacu* ipſum
in porta *Calwado* ſiſti. Militibus autem *Bagdadum* diripere jam in- *Bagdadum*
cipientibus, & ipſe urbem ingreſſus ut *Chalifæ* palatium videret, à *Tataris* capitur.
Chalifam ſibi ſiſti juſſit. Qui cum adductus coram eo ſiſteretur,
gemmas pretioſas, unionéſque & margaritas diſcis impoſitas ipſi
obtulit, quæ omnia *Hulacu* principibus diſtribuit. Veſperi autem
ad tentorium ſuum regreſſus *Chalifam* juſſit fœminas omnes, qui-
bus vel ipſe vel ipſius filii uſi fuerant, à cæteris ſegregatas ſeorſim
collocare: quod cum feciſſet, fœminæ erant ſeptingentæ; quas
cum tercentum Eunuchis [ipſarum] famulis eduxit. Septem
autem dies urbi diripiendæ inſumpſerunt: deinde gladium ſuſtule-
runt, & à captivis faciendis ceſſarunt. Die decimo quarto *Safari*
Bagdado diſcedens *Hulacu*, prima ſtatione *Chalifam Moſta'ſemum* Cædes *Mo-
morte affecit, una cum filio ipſius medio & ſex Eunuchis, † noctu. ſtaſemi* Chalifæ.
Filium ipſius natu majorem, cum multis ex ipſius amicis præcipuis, p. 520.
juxta portam *Calwadum* interfecerat: *Bagdadum* autem reſtaurandam
Diwani præfecto, Viziero & *Ebn* **Dunuſo* commiſit. *Buka Timu-* *al. *Darnu-
rum Hellam* miſit, ad ejus incolas tentandos num ei morem gere- ſho.*
rent, necne; qui eò profectus, inde ad urbem *Waſet* abiit, in qua
per hebdomadæ ſpatium magnam hominum multitudinem neci de-
dit. Deinde ad *Hulacum* reverſus eſt, qui tum in *Siacu* ſubſtitit.

Sectio.

Jamalo'ddin Ebno'l. Kophti, Hiſtoricus. * *vel* Medicorum.

E viris eximiis illuſtribus, qui intra hos annos floruerunt, fuit *AlKadi AlAcram Jamalo'ddin Ebnol'kophti* autor libri Hiſtoriæ *Sapientum; qui *Kophti* (è *Saïdi Ægyptiaci* ditionibus) natus fuit anno quingenteſimo ſexageſimo octavo: adhuc autem puerulum pater ipſius abduxit quo *Kaïræ Moazziæ* habitaret; ubi & legere & ſcribere, & humanioris literaturæ aliquid didicit. Inde in *Syriam* migrans *Halebi* commoratus eſt, ubi *Emiro, AlMaimun Alkaſri* appellato, ſocium ſe præbuit: atque hoc temporis ſpatio eruditorum cœtui ſe adjunxit, è quorum colloquiis fructum percepit, atque eorum diſputationibus doctus evaſit. Deinde poſt *Emiri* prædicti obitum domi ſui ſe continuit, donec negotiis *Diwani* operam navare coactus eſt tempore *AlMalec AlDhaheri*; cui muneri præfectus eſt ipſum nolens & faſtidiens. Mortuo igitur *AlMalec* reverſus eſt, ac domi ſuæ ſecluſus manſit à *Diwani* curis quietem captans, animum uni lectionis & meditationis negotio intendens, ab hominum conſortio ſe ſubducens, ſolitudinis & receſſus amans; adeo ut vix † cuipiam appareret, donec *AlMalec Alziz* Vizieri munus in ipſum conferret, anno ſexcenteſimo triceſimo tertio: quam dignitatem retinuit toto *AlMalec Al Azizi* tempore, nec non *AlMalec AlNaſeri* filii ipſius, donec è vita diſcederet decimo tertio *Ramadani* anno ſexcenteſimo quadrageſimo ſexto. Ex hujus temporis Doctis fuit etiam *Nojmo'ddin Nachjawanenſis*, qui in rebus laude dignis ſumme excelluit, magnæque peritiæ fuit in veterum diſciplinis. In patria ſua Philoſophiæ operam dedit, inde in exteras regiones profectus eáſque obiens, in *Rumæorum* ditiones pervenit; ubi ad ſummas evectus eſt dignitates: deinde præfecturæ turbas & moleſtiam pertæſus, in *Syriam* profectus *Halebi* ſubſtitit, ab hominibus ſubductus in domo quadam, quam ad habitandum comparavit, neminem adiens; hominibus autem eum adeuntibus donec ibi moreretur. Valde propendit ad *Metempſychoſin* adſtruentium ſectam. Sunt illi ſtricturæ in Logicalia libri *Eſharato* [indiciorum *Avicennæ*;] quem etiam explicavit. Quin & *AlAphdal AlChowanjium* defectus arguit, & falſa eſſe oſtendit ab eo dicta in libro *AlCaſhph*, de iis quæ converſionem propoſitionis contradicto-

† p. 521.

Nojmo'ddin Nachjawanenſis; Philoſophus.

riæ

riæ ſpectant, & ſubjectum extraneum & verum; & quod negat conclusionem minoris poſſibilis in figura prima, & converſionem negativæ univerſalis neceſſariæ in ſui ſimilem, aliáque ejuſmodi. Ex eorum numero fuit etiam Medicus *Theodorus Antiochenus*, ſectâ *Jacobita*, qui *Linguarum Syriacæ* & *Latinæ* peritiam *Antiochiæ* ſibi acquiſivit, ibidemque aliquas etiam è veterum diſciplinis addidicit. Deinde *Mauſelam* migrans apud *Camalo'ddinum Ebn Yunes AlPharabii* & † *Avicennæ* opera legit, *Euclidemque* & *AlMageſtum* reſolvit. Inde *Antiochiam* reverſus, haud diu ibi ſubſtitit, cum in ſe adhuc defectum ſcientiæ animadverteret; ſed ad *Ebn Yunes* denuo ſe recipiens ad maturitatem perduxit quod crudum judicaret in ſcientia ſua. *Bagdadumque* profectus ſolidam Medicinæ ſcientiam acquiſivit, quæ de ea diſperſa fuerant colligens, quæque fugerant indagans. Tum ad *Soltan Ala'ddinum* contendit, qui cum eum minus gratum haberet, nec benigne exciperet, in *Armeniam* profectus *Conſtantino*, Regis *Hatemi* Patri, operam collocavit: at nec eorum conſortio delectatus, cum Legato quodam, qui ibi fuit, ad *Imperatorem* Francorum Regem acceſſit; à quo magna conſecutus eſt beneficia, & munera accepit, qui urbem etiam *Camahiam* cum territoriis ipſi aſſignavit. Ille rebus jam bene habentibus, opibûſque auctus patriam amicóſque viſendi deſiderio accenſus eſt: cúmque veniam abeundi impetrare non poſſet, ſe continuit donec opportunitatem nactus, Rege in regiones Occidentales expeditione ſuſcipiente, rebus ſuis compoſitis & facultatibus collectis navim, quam ſibi ad fugam paraverat, conſcendens, unà cum famulis ſuis mari ſe committeret, Accæ oram petens. Inter navigandum autem ecce concitatus ventus eos in urbem conjecit, in qua & ipſe Rex erat, qui eò appulerat: quod cum *Theodoro* nuntiatum fuerat, ſumpto quod ſecum habuit veneno mortuus eſt, præ pudore non metu. Neque enim paſſus fuiſſet Rex talem virum morte affici. E Medicis etiam hujus temporis celebrioribus fuit *Ma'ſud Bagdadenſis*, qui *Ebno'l Kaſs* audiit, Medicus ſolers & † excellens. *Chalifa AlMoſta'ſemo* operam collocavit, eíque ſe privatim addixit, ipſius uxoribus, liberis, & peculiari famulitio medicando; & ad magnam apud ipſum dignitatem evectus eſt. Cum autem contigiſſet *Bagdadi* quod contigit, ab hominum conſortio ſubductus domi

Dyn. IX.

Theodorus Antiochenus Medicus.

p. 522.

ſumpto veneno perit.

Ma'ſud Ebno'l Kaſs Medicus.

p. 523.

Dyn. IX. ſuæ ſe continuit, donec moreretur, relicto filio ſuo *Garſo'l Neemat Abu Naſro.* Porro fuit & *Abu Naſr* vir eximius, intellectu pollens, varia ſcientiarum genera callens, fundamentorum Geometriæ peritus, quíque ejus difficultates ſolveret. Gracili autem corpore fuit, valetudinarius, ptiſana continue tam æſtate quã hyeme utens; fuítque diæta ejus medicinale quid & modicum. Mortuus eſt ætate jam ad ſenium vergente.

Iſa Bagdadenſis medicus. Ex eorum etiam numero fuit Medicus *Iſa Bagdadenſis*, qui audiit *Ebno'l Kaſis* * *Chatirenſis*. Fuit pater ipſius Medicus eximius, ſub quo ſtudiis operam dederunt [homines] & ab ipſo didicerunt. Fuit autem hic temperamenti acrioris, ſubito iraſcens. Interceſſit mihi cum ipſo diſputatio de eò quod *Syri* noctem diei præmittant, argumento è textu legis ſumpto, viz. quod dixerit Deus, Fuitque veſpera & fuit mane dies unus. Dixi ego, Hoc argumentum contra ipſos non pro ipſis facit, Innuit enim præceſſiſſe diem qui veſpera terminaretur, & ſucceſſiſſe noctem quæ mane terminaretur, ut utroque conjuncto perficeretur dies unus. Quod enim inter veſperam & mane intercedit, nox una eſt; quæ diei dimidium, non dies integer eſt. Ille autem parum candide hac in re mecum egit, nec aliud ab eò reſponſum tuli quam ut diceret, Hæc ſectæ tuæ ſententia eſt; & quomodo audeas tu ipſos mendacii arguere? Reſpondi ego, Ipſe Græcos in eo ſequor; pro *Syris* autem hanc exhibeo Apologiam, quod Menſes ipſorum lunares ſint. Luna au-
P. 524. tem nova veſperi apparet non mane, ideoque initium † epocharum ſuarum noctis principium ſtatuunt; eodémque modo Hebræi, & Arabes, quod nox diem re ipſa præcedat. Porrò ex iis, quæ animi Medici *Iſæ Ebnol'Kaſis* celſitudinem indicant, eſt, quod cum Canonis exemplar manu ſua exarâſſet adhuc juvenis, illudque modo legitimo ex ipſius poteſtate egreſſum in Bibliothecam Collegii *Moſtanſerienſis* pervenerat, ille jam ætate provectior, exemplar ſibi [concedi] petens illud contulerit, & correxerit, deinde in locum ſuum reddiderit. Quod cum inimici ipſius ſuperbiæ imputarent, amici præmii à Deo captandi deſiderio; Utrique, inquit ille, errant, Siquidem hoc feci, ne poſt mortem mihi detraherent homines. Diu autem vixit, & admodum ſenex mortuus eſt. Ex eorum etiam numero,

Takio'ddin Raſainenſis medicus. *Takio'ddin Raſainenſis*, qui *Ebnol Chatab* audiit, Medicus fama celebris, qui Artis Medicæ, tam Theoreticam quam Practicam ſolidè admodum

* al. *Hadhirenſis.*

modum tractavit. Operam collocavit *Soltano Giyatho'ddino*, & poſt ipſum filio ipſius *Ezzo'ddino*. Magno apud utrumque in honore fuit: ipſumque à gradu Medici ad familiaritatem & colloquii [honorem] evexerunt, eique reditus amplos aſſignarunt; adeo ut in ipſorum famulitio habitu eſſet ſplendido, ſtatúque proſpero, pueris & ſervis[ſtipatus,] & ſub eorum dominio omnia læta conſequeretur. Ex illis etiam *Sharfo'ddin Ebn'ol Rahba*, & frater ipſius *Jamalo'ddin Damaſceni*. *Sharfo'ddin* autem in parte theoretica medicinæ excelluit: cujus perfectam aſſecutus eſt ſcientiam, ejuſq; fundamenta perſpecta habuit. Docendo animum applicuit, adeò ut multi ab eo ſtudioſi didicerint: nec multum † ægrotis medicando ſe addixit. Audivi cum *Damaſci* ſtuderem, eſſe illi notas & Scholia in Canonem, quæ tamen non vidi. *Jamalo'ddin* verò ipſius frater, ſummam parti practicæ curam impendit, & egregiæ in ea experientiæ fuit, & ob peritiam in medendo celebris. Unà cum ipſo aliquando ægrotis curandis in *Noſocomio Nurenſi Damaſci* operam dedi. Moribus erat ſuaviſſimis, nec in Medicorum cœtu vidi, qui vel habitu, vel cum ſileret, aut loqueretur, aut rideret, ipſi præferendus eſſet. Ex iis etiam *Badro'ddin*, qui *Ebn Kadi Baalbecenſis* audit, egregiè peritus in ægrotis tractandis & curandis, modis ſanandi excogitandis elegantis ingenii. Librum molis exiguæ compoſuit, cui *Mopharrehol' Naphs*, [*i.* Exhilarans animam] titulum indidit, in quo multa collegit quæ quinque ſenſus ſpectant ad exhilarandum conducentia; quibus addidit medicamenta ſimplicia quæ cordi proſint, nec non & compoſita, calida, frigida, & mediæ naturæ, Regibus, pauperibus, & mediæ ſortis hominibus: in quo & *Al Rayiſum* [i. Doctorem primarium, ſcil. Avicennam] reprehendit quod *Coriandrum* in exhilarantium numero poſuerit. Ex iis etiam fuit *Naphiſo'ddaula Damaſcenus*, *Chriſtianus*, ſectæ *Malecianæ*, qui *Ebn Talib* audit, cujus mentio fiet inter Medicos *Hulaci*, cum eorum princeps fuerit. Ex illis etiam *Al Mowaffac Jacob Damaſcenus*, *Samaritanus*. Medicus fuit ſagax, proſperi in medicando ſucceſſus, promptè res explicans: at in iis quæ novit [communicandis] avarus, adeò ut cum iis qui ab exteris regionibus ad eum ſe conferrent, quo ipſum audiendo proficerent, pactum iniret de certa pecuniæ ſumma numeranda, quemcunque tandem librum legere vellet: † quod vilitatis eſt quam refugiunt animi generoſi.

Dyn. IX.

Sharfo'ddin Ebno'l Rahba Damaſcenus, Medicinæ theoriæ peritiſſimus.

p. 525.

Jamalo'ddin ejus frater praxi clarus.

Badro'ddin Ebn Kadi Baalbec, medicus.

Naphiſo'ddaula Damaſcenus, Medicus Chriſtianus.

Jacobus Damaſcenus Samaritanus, medicus.

p. 526.

Nojmo'ddin Damaſcenus, Mathematicus.

Ezzo'ddin AlDarir, i. cæcus.

E viris etiam hoc tempore diſciplinarum veterũ ſcientia & multiplici virtute præſtantibus fuit *Nojmo'ddinus Damaſcenus*, *Ebno'l Lobudi* dictus; *Diwani* rebus præpoſitus, & ad Vizieri munus evectus: in Geometria & Arithmetica præcipuè excelluit. Ex eorum etiam numero, *Ezzo'ddinus*, cæcus: inter illuſtres, & præcipuæ notæ homines, qui ſeculi ornamenta habentur, fuit. Omnium ſimul Philoſophiæ generũ, & Philologiæ *Arabicæ* in eo peritia erat egregia. Memoria & facultate imaginatrice plurimum polluit, adeò ut cum apud eum, licet oculis captum, legerentur ſex *Euclidis* libri [priores,] figuras unà cum literis ſuis memoria teneret, & de iis demonſtrandis diſſereret.

Dynaſtia decima à Regibus *Arabum Moſlemiorum* ad Reges *Mogulenſium* tranſlata.

Hulacu Rex *Mogulenſis*.

Hulacu Ebn Tuli Chan. Cum jam *Bagdadum* in poteſtatem ſuam redegerat *Hluacu*, atque in eo prætores & præfectos conſtituiſſet, *Badro'ddin Lulu AlMauſelæ* Dominus filium ſuum *AlMalec AlSaleh Iſmaelem*, unaque partem exercitus ſui, ipſi in auxilium miſit: quem tetrico vultu excipiens *Hulacu*, Vos, inquit, adhuc in ambiguo de rebus noſtris eſtis, moráſque de die in diem traxiſtis, unum promoventes pedem † alterum referentes, ut videretis, quis alterum
p. 527.
vinceret. Quod ſi victor evaſiſſet Chalifa, nobis debellatis, ad illum non ad nos acceſſiſſetis. Dic Patri tuo, Valdè de te mirari nos feciſti, quomodo à recto aberraveris, teque à via juſta abduxerit intellectus; Quod certum fuit pro incerto habuiſti, illuxitque tibi aurora, nec lucem percepiſti. Cum ergò *AlSaleh Mauſelam* reverſus nuntium quem attulerat reprehenſorium patri ſuo retuliſſet, pro certo cognovit *Badro'ddin* infortunia dentes caninos in ipſum denudaſſe, animóque concidit, & pavore ingenti concuſſus eſt, adeo ut fere eclipſim pateretur Luna, & obſcuraretur lux ipſius: deinde è ſocordia ſua expergefactus quicquid in *Gazophylaciis* ſuis opum, unionum, gemmarum, veſtiumque pretioſarum eſſet extrahens, nec non quotquot è ſubditis ſuis opibus abundarent ſpolians, adeo ut concubinarum ſuarum monilia & qui in liberorum ſuorum inauribus eſſent uniones auferret, ad *Hulacum* in *Hamdani* montibus ut ei ſe obſe-

quentem ſiſteret, abiit. *Hulacu* autem ei benignè accepto annorüm gratia reverentiam exhibuit, ipſiuſque miſertus blandis animum promiſſis confirmavit, & ſecuritatem conceſſit; quin & cum eo colludens eo admovit ut in ſolium ſecum aſſumeret, eique permitteret, ut manu ſuâ binas quas attulerat auribus ipſius inaures imponeret, in quibus duo eſſent magni pretii uniones. Per aliquot ergò dies obſequii ipſi præſtandi gratia commoratus, deinde *Mauſelam* rediit gaudio & lætitia perfuſus, imò conſternatus præ ea quam vidit *Hulaci* potentia, majeſtate, & ſapientiâ. Eodem anno *Al Aſhraph*, filius *AlMalec AlGazi* filii *AlMalec AlAdeli* † *Miyapharekini* Dominus, ad *AlMalec AlNaſerum Halebi* Dominum profectus auxilium ab eo petiit, quo *Mogulenſes* ne in *Syriam* ingrederentur impediret: qui ipſius ſententiam levi pendens, nec conſilio aurem præbens, ipſum cum verbis diſtuliſſet iratum dimiſit. Ille verò ad urbem ſuam *Miyápharekinum* reverſus, *Mogulenſium* præfectos ejecit, necnon Sacerdotem quendam, qui *Kaani* juſſu ad ipſum cum mandatis & edictis venerat, patibulo affixit. Interea autem temporis aſſecuti ipſum *Mogulenſium* exercitus urbem cinxerunt. In exercitus autem fronte fuit **Yaſhmut Hulaci* filius. Porro intra diei & noctis ſpatium extruxerunt *Mogulenſes* circa urbem muros, foſſámque profundám duxerunt: deinde admotis contra eam machinis cum pugnandi initium feciſſent, acriter utrinque dimicatum eſt. Videntes verò *Mogulenſes* urbem à ſe vi capi non poſſe, à pugnando manum abſtinentes, obſeſſam illam tenuerunt, ita ut neminem ingredi vel egredi ſinerent. Anno ſexcenteſimo quinquageſimo ſeptimo miſit *Hulacu* ad *AlMalec AlNaſerum Halebi* Dominum Legatum cum literis, in quibus hæc habuit; Sciat *AlMalec AlNaſer* nos caſtris ad *Bagdadum* poſitis, anno ſexcenteſimo quinquageſimo *quinto, ipſum gladio Dei celſiſſimi expugnâſſe: accerſitóque ejus Domino duo ab ipſo petiiſſe, qui cum poſtulatis noſtris non reſponderet, pœnas à nobis commeritus eſt; ſicut inquit **Koranus* veſter, *Non mutat Deus populi ſtatum, donec mutati fuerint* †*ipſorum animi.* Opes ſuas cuſtodivit, eoq; perduxit eum tempus quò perduxit: animas pretioſas nummis è metallo vili commutavit; quod manifeſtè illud eſt quod à Deo dictum, *Illud quod fecerunt præſto invenerunt.* Potentiâ Dei illud quod voluimus conſecuti ſumus; ſumuſque opitulante Deo excelſo auctiores evaſuri. Nec dubium eſt nos Dei

Dyn. X.

p. 528.

* al. *Biſhmut.*

* al. ſexto.

* al. Deus excelſus in Korano veſtro.

p. 529.

Dyn. X. exercitum eſſe in terra ſua, qui creavit nos, nobiſque poteſtatem dedit in eos quibus incumbit ira ipſius. Vobis autem ſit in eo quod præteriit exemplum, & in eo quod narravimus, & locuti ſumus, commonitio. Arces à nobis non prohibent, nec copiæ in occurſum noſtri quicquam obſunt vel proſunt; preceſque contra nos veſtræ haud acceptæ vel exauditæ erunt. Aliorum ergò exemplo moniti, res veſtras in manus noſtras tradite, antequam retecto operimento deſcendat in vos peccatum. Nos enim nec conquerentis miſerebimur, nec in flentem affectu movebimur: jam regiones vaſtavimus, homines perdidimus, liberos orphanos fecimus, terramque deſolatam reliquimus. Veſtrum eſt fugere, noſtrum inſequi: nec eſt vobis quo à gladiis noſtris incolumes evadatis, nec à ſagittis noſtris refugium. Equi noſtri ejuſmodi ſunt qui curſu præcellant, ſagittæ quæ penetrent, gladii qui fulminent, munimenta noſtra inſtar montium, numerus noſter inſtar arenæ: qui ſe à nobis in fidem recipi petit, ſalvus evadit; qui bellum vult, eum facti pœnitet. Quod ſi vos obſequentes nobis fueritis, & conditiones noſtras amplexi, pro vobis erit quicquid pro nobis, contra vos quicquid contra nos: quod ſi nobis immorigeros vos præſtiteritis, & in errore veſtro perſeveraveritis, non in nos, ſed in voſmetipſos culpam conjicite. Deus contra vos
P. 530. eſt, ô injuſti, Parate igitur ærumnis † amiculum & infortuniis ſocios. Qui autem monuit cavere juſſit, & qui admonuit juſte egit. Vos enim quod illicitum eſt comediſtis, & perfide egiſtis, novaſque hæreſes protuliſtis, & cum pueris turpia patrare honeſtum duxiſtis. Annunciate ergò vobiſmetipſis vilitatē & contemptum. Hodie reperturi eſtis quod feciſtis. Futurū eſt ut ſciant qui inique egerunt, quā mutationem ſubituri ſint. Apud vos pro certo eſt nos eſſe infideles; apud nos pro comperto vos improbos eſſe: nobiſque in vos dominium conceſſit Ille, penes quem res ſunt determinatæ, & judicia diſpoſita. Veſtrum maximè eximius, apud nos vilis eſt; & qui vobis dives, nobis pauper. Nos autem terram ab Oriente uſque ad Occidentem poſſidemus, & quotquot opibus affluunt in ſpolium ſunt & prædam, omnémque navim vi capimus. Perpendite ergò animis veſtris à qua parte ſtet quod rectum eſt, & cito nobis reſponſum reddite, antequam accendat infidelitas ignem ſuum, & in vos ſcintillas ſuas projiciat, neque ſuperſit è vobis quiſquam, terraque vobis vacua

relinquatur:

relinquatur: ſiquidem expergeſecimus vos literas ad vos mittendo; omnimode nobis reſponſum dare feſtinate, antequam vos pœna de improviſo invadat. Vos autem noſtis [quid facere oporteat.] Juſſit etiam ipſum ad ſe accedere; at cum Principes ſuos ea de re conſuluiſſet, illique haud permitterent ipſum ad *Hulacum* proficiſci, attonitus, metu perculſus ac conſternatus manſit, quid faceret planè neſcius; niſi quod Deum propitium implorans filium ſuum *AlMalec AlAzizum*, unaque magnam pecuniæ vim, donaque & res pretioſas mitteret: qui cum ab initio hyemis uſque ad tempus veris ibi permanſiſſet, demum ad patrem ſuum reverſus, Sic, inquit, dixit Rex orbis terrarum, Nos *AlMalec AlNaſerum*, non ipſius filium petiimus; † Jam ergò ſi animo erga nos ſincero ſit, ad nos accedat, ſin minus nos ad ipſum acceſſuri ſumus. Quo audito *AlMalec AlNaſer*, incertus factus eſt quid conſilii captaret, cum Principes ipſi eum adeundi copiam non facerent, ipſéque metu & pavore correptus, ſubſiſtere non auderet. Deinde miſit *Hulacu* qui *Rumaorum* Regem *Ezzo'ddinum*, fratrémque ipſius *Rucno'ddinum* accerſerent. Qui cum morem gerentes accederent, benigne eos accepit obviamq; ipſis progreſſus ipſis gratum ſibi ipſorum adventum eſſe teſtatus eſt, ſeque eo gaudere. Statuitque ut *Ezzo'ddinus Caſareæ* uſque ad *Armeniæ* majoris confinia imperaret, *Rucno'ddinus* ab *AkSera* uſque ad littus maris *Francorum* ditionibus conterminum. Tum eo in *Syriam* iter inſtituente, una ipſi obſequium præſtantes profecti donec ab *Euphrate* propè abeſſent in territoria ſua reverſi ſunt, læti ac felices. Eodem anno è vita diſceſſit *AlMalec AlRahim Badro'ddinus Abul'Phadayel Lulu Mauſelæ* Dominus, die viceſimo menſis *Tamuz*; præfecto *Mauſelæ* filio ipſius *AlMalec AlSaleh Iſmael*; *Senjaro* filio ipſius *Ala'ddino*, *AlJazira* filio ipſius *Saifo'ddino*. Anno ſexcenteſimo quinquageſimo octavo *Syriam* ingreſſus eſt *Hulacu IlChan*, cum quadringenties millium exercitu: ipſéq; ad *Harranum* caſtris poſitis urbem deditione accepit, pariterq; *Roham*, ita ut nemini in illis mali quicquam contingeret; *Saruji* verò incolæ, quod *Mogulenſium* mandatum neglexiſſent, penitùs internecione deleti ſunt. *Hulacu* autem † pontem *Euphrati* imponi juſſit propè *Malatiam*, alterum juxta* *Kal'atol Rum*, ac alium juxta *Karkeſiam*, per quos cum omnes tranſiiſſent copiæ magnam juxta *Manbajum* ſtragem ediderunt: deinde diviſis exercitibus, quo arces & urbes ag-

[Margin notes: Dyn. X. — p. 531. — *Badro'ddin Mauſelæ* Dominus moritur. — *Hulacu Syriam* ingreditur. — p. 532. — * i. caſtellū *Græcorum*.]

 grederentur,

Dyn. X. grederentur, pauci quidam milites *Halebum* contenderunt; adverſus quos prodiit *AlMalec AlMoaddham Salaho'ddini* filius natu maximus, qui iis obviam factus, cum in fugam coram *Mogulenſibus* datus eſſet fugiens in urbem rediit. Porrò eorum quidam *Moarram* profecti eam diripuerunt. *Hamam* verò deditione ceperunt, ut & *Hemeſam*: cujus rei fama cum ad *AlMalec AlNaſerum* perveniſſet, liberis & uxoribus, & quicquid ipſi charum eſſet, aſſumptis, fuga ſe in deſertum *AlCarac* & *AlShaubac* recepit. Cúmque *Mogulenſes Damaſcum* perveniſſent, egreſſi ad eos primores urbis eam ipſi dediderunt; nec cuipiam noxæ quicquam ab iis contigit. Ipſe *Hulacu* caſtra ad *Halebum* poſuit, extructoque contra eam aggere machinas bellicas admovit: cumque in mœnibus locum minus firmum inveniſſet, juxta portam *AlErak*, apud illum præcipuè pugnam & impreſſionem urſit. Intra paucos autem dies ipſa potiti, ingreſſi eam ſunt die viceſimo tertio *Canuni* poſterioris ejuſdem anni; pluresque ibi interfecti ſunt quam *Bagdadi* fuerant. Poſtea & caſtellum brev.ſſimo temporis ſpatio ceperunt. Tum inde profectus *Hulacu* caſtellum *AlHarem* obſidione cinxit, quod cum ab illis ſibi dedi cuperet, atque ut illis vitæ ſecuritatem concederet: illi ipſius verbis haud confiſi, † petierunt ab eo *Moſlemium* aliquem, qui ipſis juraret, legis cultorem, Cui, inquiunt, per uxoris repudium & Alcoranum juranti nihil nobis damni illatum iri, fides tuto adhiberi poſſit; [ea lege] deſcendentes caſtellum vobis dedituri ſumus. Rogavit ergò *Hulacu*, Quem vultis qui vobis juret? Reſponderunt, *Phacro'ddinum* caſtelli *Halebenſis* præfectum; ille ſiquidem vir verax, fidelis & probus eſt. Ille ergò cum *Hulaci* juſſu ad ipſos accedens, de omnibus quæ vellent jurejurando fidem adſtrinxiſſet, tum demum portas aperuerunt, magnâque hominum multitudine egreſſa acceperunt *Mogulenſes* caſtellum. Tum vero *Hulacu* *Phacro'ddinum* præfectum primò interfici juſſit, poſteáque quotquot in caſtello fuerant, tam parvos quam magnos, ſive viros ſive fœminas, uſque ad infantes parvulos in cunis jacentes. Inde migrans *Hulacu* in regiones orientales reverſurus, in *Syria* ducem quendam magnum nomine *Cetbugam* cum exercitu decies mille equitum conſtituit. Cum autem *Tel Baſherum* perveniſſet, advenerunt exercitus qui *Miyapharekinum* obſederant, adducto ejus Domino *Al Aſhrapho*; nunciaruntque ſe urbe capta quotquot in ea fuerant intefeciſſe, cum

Halebum expugnat.

p. 533.

pauci

pauci admodum in ea ſuperſtites fuiſſent reliquis fame enectis &
è medio ſublatis, ſecus enim haud ei capiendæ fuiſſent *Mogulenſes*: *AlAſhraphum* ergò ejus Dominum morte multavit, cujus facti poſtea ipſum pœnituit. Deinde ei quendam ex *AlAſhraphi* Principibus nomine *Abdallam* præfecit. Porrò *Hulacu* cum à *Maredino* propè jam abeſſet, miſit † accerſitum *Maredini* Dominum, qui parere nolens ad ipſum haud acceſſit; verum filium ſuum *Modhaffero'ddinum* miſit, quod ille in comitatu *Hulacu* una cum *AlMalec AlSalecho* filio *Soltani Badro'ddini* fuerat, cum in *Syria* eſſet. Cui *Hulacu*, Aſcendens, inquit, ad Patrem tuum illum ad nos accedere jubeas, & ne rebellis ſit. Quod ſi inobſequens fuerit, haud bene ipſi erit. Ille ergò cum ad Patrem ſuum accedens, ipſum allocutus fuerat, haud ſatis habuit [Pater] quod ipſius conſilio aurem non præberet, ſed & vinculis conſtrictum in carcerem conjecit. His factis, *Mogulenſes Maredinum* [obſidione] cinctum oppugnare cœperunt: quod niſi accedente peſte lethali mortui fuiſſent Rex, & maxima incolarum pars, haud biennii, imò nec triennii ſpatio ipſum cepiſſent. Mortuo verò Rege, filius ipſius *AlMalec AlModhaffer* prodiens, arcem, cum theſauris & opibus ipſis tradidit: cui quid à patre ſuo contigerat, cum certior factus eſſet Terræ Rex *Hulacu*, ideo eum honore affectum, & beneficiis ornatum patris ſui loco Regem conſtituit. *Cetbuga* autem, exercitus *Mogulenſium*, qui in *Syria* caſtra habuit, præfectus, non deſtitit omnes de *AlMalec AlNaſero*, qui in deſerta fugerat, rumores exquirere, donec locum in quem ſe receperat notum haberet: dein milites aliquot miſit, qui ipſum prehenſum ad *Hulacum* miſerunt. Qui cum ei ſiſteretur eo [viſo] gaviſus eſt, omniáque ei bona & læta pollicitus, eum ſe regno redditurum promiſit. Ipſe tunc temporis in montibus * *AlTak* caſtra poſuerat. Interea autem dum hæc agitarent, pervenit nuncius *Kutuzum Turcomannum*, † qui *Ægypto* præerat, audito *Hulacum* in Orientem reverſum eſſe, & *Cetbugam* in *Syria* cum decies mille equitibus manſiſſe, contemptis ejus viribus, exercitum magnum conflaſſe, & cum eo congreſſum ipſum profligatum interfeciſſe, ipſiúſque liberos captivos cepiſſe. Factum eſt hoc viceſimo ſeptimo *Ramadani*, anni ſexcenteſimi quinquageſimi octavi. Ob quod iratus *Hulacu AlMalec AlNaſerum* morte affici juſſit. Interfectus eſt & una frater ipſius *AlMalec AlDhaher*,

AlAſhraphum Miyapharekini Dominum morte afficit.

p. 534.

AlModhaffer Maredini Dominus.

* *Alatlak.*

p. 535.

AlMalec AlNaſer Halebi Dominus cum omnibus ſuis interfectus.

Dyn. X.

Mohaio'ddin AlMogrebi Aſtrologus.

omnéſque qui cum ipſis erant, nemine evadente, præter *Mohaio'ddinum Mogrebienſem*, quòd diceret. Ego vir ſum ſcientiæ coeli & ſyderum, atque Aſtrologiæ peritus, mihique quiddam eſt quod Regi terræ dicere vellem. Inquit *Mohaio'ddin*, iſte cujus mentionem facimus, cum ipſum aliquando in urbe *Maraga* conveniremus, Hæc cum ipſis dixiſſem, me prehenſum *Hulaco* ſtiterunt, qui me *Choja Naſiro'ddino* tradi juſſit: quin & nobis eorum quæ *AlMalec AlNaſero* contigerunt, hiſtoriam narravit. Cum, inquit, ei operam exhiberem die *Shawali* viceſimo quarto, meque ille de Geneſi ſua rogaret, advenit *Emir* quidam *Mogulenſis* cum quinquaginta circiter equitibus; cui è tentorio obviam iens *AlMalec Al Naſer*, ut equo deſcenderet rogavit: ille verò abnuit, dicens, Miſit me *Hulacu* aiens, Hic nobis dies eſt lætitiæ dicatus, in quo convivium inſtruximus, cui cum omnes adfuturi ſunt Principes, tu quoque adſis cum fratre, & filiis tuis, negotii quod tibi nobiſcum eſt cauſa. Congre-

p. 536. gavit ergò *AlMalec AlNaſer* è ſuis cœtum, viginti ferè † hominum, qui conſcenſis equis unà cum Principe iſto iverunt. Paulò poſt autem venerunt & viginti equites alii, qui dixerunt, Adſit tota eorum multitudo, nec in tentoriis maneant præter cubicularios, vernas, parvulos, coquos, & ſervos; cæteri autem omnes, equites & Scribæ convivio interſint. Cum ergò, inquit, nos in loca vallium profundarum inter ſaxa alta abduxiſſent, equiſque deſcendiſſemus ſinguli ſingulos noſtrum circumdatos ligarunt, quod ego videns voce elata ſubinde exclamavi, Ego Aſtrologus ſum, qui ſyderum motus perſpectos habeo, eſtque mihi quod in obſequium Regis, terræ Domini, dicam. Me ergò prehenſum ponè inter aſſeclarum ſuorum turbam collocarunt, reliquoſq; trucidare cœperunt, nec evaſit eorum quis præter binos *AlMalec AlNaſeri* filios, quos in vincula conjecerunt: deinde conſcenſis equis in domos quas habuit *AlMalec AlNaſer* reverſi eas diripuerunt, reliquoſque omnes qui ibi relicti fuerant interfecerunt. Deinde cum rem *Hulaco* retuliſſent, ego *Choja Naſiro'ddino* in obſervationibus faciendis *Maragæ* operam collocavi: duo autem *AlMalec AlNaſeri* filii in ipſius famulatu fuere.

Kublaï-Kaani in throno regio ſeſſio. Hoc tempore *Chataorum*

Kublaï Kaan.

Rex quidam immorigerus factus in *Mogulenſes* rebellavit, quòd & fortitudine & potentia excelleret; multáſque haberet copias, cùm

quadrin-

quadringentis imperaret urbibus. Hoc in cauſa fuit ut ipſe *Munga-ca Kaan* † propere in occurſum hujus Rebellis iret; relicto igi- p. 537.
tur fratre ſuo natu minimo *Arig Buca* loco ſuo, & fratre ſuo *Kublaïo* ſecum aſſumpto, *Sinæ* regiones ingreſſus eſt: primo autem conflictu accidit ut ſagitta ictus moreretur. *Mungaca Kaan ſagitta occiſus.* Frater igitur ipſius *Kublaï* aſſumptis exercitibus é *Chataorum* finibus egreſſus eſt: inde *Chan-Balikum* perveniens, ibi ſubſtitit. Proceréſque ipſius & *Mogulenſium* plerique in hoc conſenſerunt, ut ipſe fratri ſuo in *Kaani* múnere ſuccederet: at frater natu minimus, qui *Arig Buca*, dixit, *Kaanum* cum adverſus *Chataos* proficiſceretur ipſi regnum tradidiſſe, ergò convenire ex *AlYaſa* apud ipſos præſcripto, ut ipſe fratri ſuccederet. Orta eſt igitur inter duos fratres ea de re contentio & diſſidiũ ad ſpatium ſeptendecim annorum, donec frater minor viribus fractus à propoſito deſiſteret; & *Kublaï Kaani* res confirmarentur: in quo emicuit juſtitia inſignis, ſcientia, rerum adminiſtrandarum peritia, & ſufficientia. Amabat etiam Sapientes, doctos & religioſos, cujuſcunque tandem ſectæ aut gentis. Fertur ipſum parce fœminis uſum idque cum moderatione, ac medium tenuiſſe in affectibus, vino, voluptatibus, & luſu: neque alias quam facilis [digeſtionis] carnes comedere ſolitum, contra ac cæteræ *Mogulenſium* tribus. Porrò *Kotuz Turcomannus Ægypti* Dominus, poſtquam *Cetbuga* devicto *Syria* potitus eſſet, *Kotuz occiſus.* præfectis & vicariis *Halebi*, *Damaski*, reliquiſque in provinciis, conſtitutis, in provincias *Ægyptiacas* reverſus eſt, ut † ibi con- p. 538.
flatis copiis vires & robur acquireret, quo *Mogulenſibus* occurreret. Cum autem prope *Gazzam* perveniſſet, adortus ipſum *Baibars*, *AlBundokdar* minor appellatus, qui *AlBundokdari* magni ſervus fuit, eum interfecit, occupatíſque ipſius copiis *Ægyptum* ingreſſus eam accepit, poténſque ac fortis evaſit: *AlBundokdar Ægypto potitur.* cui cognomen *Rucno'ddin AlMalec AlDhaher* impoſuerunt. Virtute autem bellica polluít: omnéſq; urbes & caſtra, quæ *Francis* in littore maris erant, in poteſtatẽ redegit. Anno ſexcenteſimo quinquageſimo nono *Mogulenſes* denuo *Syriam* ingreſſi ſunt, exercitus duce *Emiro* quodam *Gugalci* appellato: & uſque *Hemeſam* ferè progreſſi, captis ſpoliis, & captivis, multiſque interfectis, *Halebum* reverſi ſunt. Cumque omnes pagorum incolæ *Halebum* fugiſſent, juſſit *Gugalci* pagorum & urbium incolas extra urbem progredi, ac cujuſq; urbis & pagi incolas ſeorſim ab aliis ſtare,

quo

Dyn. X quo eos numerarent, ſingulosque ad locum & patriam ſuam dimitterent. Ceperuntque eos *Mogulenſes*, quaſi ad agros ſuos deducturi: at cum longius progreſſi eſſent, dixerunt, Si animis erga nos ſinceris fuiſſetis, haud equidem coram nobis fugiſſetis, omnéſque ad unum internecione delerunt, non aliis evadentibus quam *Halebi* incolis quod *Halebo* non migraſſent. Cum verò reverſi *Mogulenſes* è *Syria* egreſſi eſſent, *Ægyptii* eam denuò occuparunt. Eodem anno *Alao'ddin* filius *Badro'ddini Lului Senjari* Dominus in *Ægyptum*
p. 539. fugit. † Ubi cum paululum commoratus eſſet, ad fratrem ſuum *AlMalec AlSaleh Iſmaelem*, *Mauſelæ* Dominum, ſcribens, ipſi *Bundokdari* vires & potentiam indicavit; & conſilium dedit, ut relicta *Mauſela* ſe in *AlBundokdari* clientelam daret, quo, cum *Mogulenſibus* devictis regiones ipſis eriperet, in gratia apud ipſum eſſet, & ab eo præter *Mauſelam* aliis etiam regionibus Orientalibus præficeretur. Literas has ad ſe delatas cum legiſſet *AlMalec AlSaleh*, ſub accubito ſuo poſuit. Aderat illi tunc temporis Princeps quidam *Shemſo'ddin Mohammed Ebn Yunes AlBaaſhikienſis*, è Principibus patris ipſius qui regioni *Niniviticæ* ejus nomine præerant: hic opportunitatem dum ille nihil tale cogitaret nactus, literis, ubi ſub lecto poſitæ fuerant, ablatis, ab eo diſceſſit, nec antea ſubſtitit quam domum ſuam *Baaſhikæ* pervenerat. Poſtea [Rex] manum extendens ut literas ſumeret, cum eas non reperiret, animum ei ſubiit *Shemſo'ddinum Ebn Yunes* eas abſtuliſſe: eáque de cauſa magnopere turbatus nuncios ſtatim miſit qui ipſum accerſerent, morte illum afficere ſtatuens. Cum autem ad eum perveniſſent nuntii, qui è vernis ejus erant, eos edendo & bibendo occupatos detinuit *Shemſo'ddin*: Hac, inquit, nocte edite & bibite, mane in obſequium Regis profecturi ſumus. Servi autem ejus, ipſo jubente, illos vino largius ſuppeditato inebriarunt. Dormientibúſque illis, ipſe cum liberis,
p. 540. omnibuſque ipſi charis properans prima nocte † conſcenſis equis iter ingreſſus eſt *Arbelam* petens: cumque cum *Chriſtianorum* præcipuis, qui in partibus *Bartellæ* erant, conſilia communicaret, ad eos tranſiens certiores illos fecit, ſtatuiſſe *AlMalec AlSalehum* omnes in regione *Ninevitica Chriſtianorum* primores interficere, deinde in *Syriam* migrare. Illi, cum aliquid ea de re antea ipſis innotuiſſet, fide ipſi adhibita propere cum liberis ſibi charis abierunt: divulga-

toque

toque inter omnes regionis *Ninivitica Chriſtianos* rumore, quotquot Dyn. X.
Arbelam tranſire poterant, tranſitum accelerarunt, adeo ut *Chriſtianorum* eam regionem incolentium maxima pars tranſiret. Factum hoc nocte diei *Jovis*. Servi autem qui ad *Shemſo'ddinum Ebn Tunes* pervenerant, cum mane ſurrexiſſent ab ebrietate experrecti, nec ipſum invenirent, rati ſunt ipſum *Mauſelam* ad *AlMalec AlSalehum* profectum eos præceſſiſſe. At cum accedentes Regi quid factum eſſet indicaſſent, ille impatientia & metu correptus, Haud, inquit, ſecuri ſumus ne *Ebn Tunes* profectus rem totam *Mogulo* notam faciat, illeque copiis contra nos adductis accedat. Feſtinans ergò ipſe cum multis è Principibus & filiis ſuis, cum quicquid penes ipſos erat eorum quæ geſtare poterant accepiſſent, ex urbe egreſſus, die *Veneris* biduo poſtquam *Ebn Tunes* & *Chriſtiani Arbelam* migrarunt, cum preces diei *Veneris* ſtatas abſolviſſet, rectà in *Syriam* perrexit; mutato conſilio, quo ſtatuerat unà cum exercitu in regionem *Niniviticam* profectus *Chriſtianorum* primores prehenſos † opibus ſpoliare, mortéque mulctare, ac deinde in *Syriam* proficiſci. Cum verò *Mauſela* egreſſus p.541.
eſſet, orta eſt inter Principes ipſius diſſenſio, aliis ipſum ſequentibus, aliis *Mauſelam* redeuntibus. Eorum qui *Mauſelam* reverſi ſunt præcipuus fuit Princeps *Alamo'ddin Senjar*. Cum autem *Mauſelam* perveniſſent, eſſetque in urbe *AlMalec AlSalehi* conjux *Tarcan Chowarezmitis*, quæ nec cum ipſo profecta fuerat, nec ipſum ſequebatur, nec non Prætor nomine *Yaſan*, inter quos ipſorúmque aſſeclàs convenerat ut contra ipſos portas occluderent; caſtris extra urbem poſitis, ejus expugnationem ad paucos aliquot dies aggreſſi ſunt. Interea in urbe fuit quidam nomine *Mohaio'ddin Ebn Zebellak*, ex illis qui *Soltano Badro'ddino* ab Epiſtolis fuerant. Hic unáque civium multitudo cum conſenſiſſent, fraudem contra *Tarcanam* & Prætores clam moliti portas aperuerunt. *Alamo'ddino* autem & qui cum eo erant ingreſſis, Prætor *Yaſan* & *Tarcan* ipſiúſque aſſeclæ fugientes in arce *Mauſelæ* ſe munierunt. *Mauſelæ* verò incolæ *Chriſtianorum* plebeios adorti, quotquot in manus ipſorum inciderent bonis ſpoliarunt, atque interfecerunt; ſuperſtitibus ſolis qui *Iſlamiſmum* amplecterentur. Quin & cum *Cordis* montium incolis pactus fuerat *AlMalec AlSaleh*, ut propere collectis copiis ſuis *Nineven* accederent. Illi igitur die *Sabbati*, poſtridie diei *Veneris* quo urbe egreſſus fuerat *AlMalec AlSaleh*,

† *Nineven*

Dyn. X. † *Nineven* adeuntes, *Chriſtianos*, qui reliqui erant, expoliarunt, captivos abduxerunt & trucidarunt. Hæc agentibus illis, idque paucis
p. 542. menſis *Aiyari* anni iſtius diebus elapſis, delatus eſt rumor *Mogulenſium* copias per *Meſopotamiæ* viam adventare. *AlEmir Alamo'ddin* Senjar ergò, cum aſſeclis ſuis, *Mauſela* egreſſus eſt, cui ſe adjunxerunt etiam *Cordorum Principes*: cumque exercitui occurriſſet alii aliis pugnam intulerunt, *exercitum ducente *Tuzino* Mauſelæ Prætore. *Alamo'ddinum Senjarum* autem omneſq; qui cum ipſo erant circumdatos internecione occiderunt, nemine evadente niſi qui vitæ longiori deſtinatus eſſet. Poſt hæc urbis *Mauſela* res diu confuſæ manſerunt; ſub finem æſtatis verò percrebuit fama adventare *Mogulenſium* exercitus: ac propè menſem *Canun* priorem adveniens exercitus *Mauſelam* cinxit; quem duxit Princeps magnus nomine *Samdagu*, qui *Chriſtianis* favit. Interea autem dum hi ad *Mauſelam* ſederent, pervenit nuntius *AlMalec AlSalehum* è *Syria* redire; quo audito *Mogulenſes* ab urbe receſſerunt tantiſper dum ille ipſam ingrederetur, deinde reverſi ipſam cinxerunt, & circum eam una nocte murum ſtruxerunt, ac tam intus quam extra pugnari cœptum eſt; factúmque ita eſt à *Canune* priori uſque ad ver: cúmque alimenta urbis incolas deficerent, miſit Princeps *Samdagu* quo *AlMalec AlSalehum* dolis falleret, † eique optima dedit promiſſa; unde factum ut à pugna deſiſteretur quietique conſiderent. Medio autem ſpatii prædicti pervenit è *Syria* exercitus cujus dux fuit Princeps nomine *Barlu*, ad opem *AlMalec AlSalebo* ferendam, prout ei promiſſum fuerat. Propere ergò profecti *Mogulenſes* ipſique juxta *Senjaram* obviam facti, circundatos omnes occiderunt, & quicquid ipſis erat equorũ, armorum, aliarũmq; rerũ obtinuerunt. Poſthæc Principe *Samdago* cum *AlMalec AlSalebo* agente, eúmque demulcente, ipſe dolis eluſus, portas urbis aperiens ad eos fidicinibus, cantoribus, & mimis ipſum comitantibus, egreſſus eſt. Cúmque *Samdago* ſiſteretur, cingentibus eum *Mogulenſibus*, exercitus *Mauſelam* ingreſſi per octiduum captivos fecere, diripuere & occidere; adeo ut in ea interficeretur magna hominum multitudo, quorum numerus Deo ſoli notus. Deinde *Samdagu Mauſela* præfectum Principem *Shemſo'ddinum Ebn Tunes* conſtituens, inde migravit. Interfectus autem ibi fuit * *Alao'lMole*, *AlMalec AlSalehi* filius, puer ætate junior; quem, cum vinum illi largius bibendum præbuiſſent,

constrictum

Marginal notes: p. 542. — * al. *Mogulenſes.* — p. 543. — *Mauſela à Mogulenſibus dolo capta.* — * al. *Alao'ddin.*

conſtrictum medium diſſecuerunt, in urbe juxta arcem. *AlMalec AlSalehum* autem ad *Hi[illegible]cum* abduxerunt, ubi occiſus eſt. Anno ſexcenteſimo ſexageſimo primo, Quidam nomine *AlZaci Arbelenſis* in foro pecuario præco, qui *Mauſelæ* miles fuerat, Principem *Shemſoddinum Ebn Tunes* incuſavit, dicens ipſum pecunias & gemmas è familiæ † *Badro'ddini* gazophylaciis corraſiſſe, eique venenum quo è medio tolleretur porrexiſſe, ope uſum Medici *Chriſtiani* nomine *Mowaffeki*, qui [eum veneno] potaret. Qua de re in quæſtionem vocatus *Ebn Tunes*, cum factum negaret, graves ei plagas inflixerunt, ut ad confitendum adigerent: quæ dum agerent, excidit è veſtibus ipſius chartula, cui *AlKorani* verſiculus inſcriptus erat; quam cum accuſator ipſius, *AlZaci Arbelenſis*, incantamentum adverſus *Mogulenſes* eſſe diceret, morti adjudicatus eſt, ac *Mauſelæ* loco ejus præfectus *AlZaci Arbelenſis*. Anno ſexcenteſimo ſexageſimo quarto, è vivis exceſſit *Hulacu* [vir] ſapiens, manſuetus, intellectu & ſcientia præditus, ſapientum & doctorum amans. Ac paulò poſt eum fato functa eſt *Dukuz-Chatun* ipſius uxor, quæ etiam conſilio & ſcientia inſignis fuit.

Dyn. X.

p. 544.

Abaka Il-Chan. Poſt hæc congregati filii, Principes & Dominæ unanimi conſenſu ſtatuerunt *Abakam Hulaci* filium in ſolio regio collocandum, cum prudentia, ſufficientia, eruditione & ſcientia præditus eſſet. Hic ubi ſolio inſedit & authoritatem conſecutus fuit, felix ac proſper fuit in omnibus quæ foris aut domi ageret, omnibus charus. Miſerat autem *Hulacu* filiam Imper: *Conſtantinopolitani* ſibi in uxorem petitum: quam acceptam cum Legati deducentes *Cæſaream* uſque pertigiſſent, pervenit ad ipſos de *Hulaci* obitu nuntius. Illa autem cum in patriam ſuam redire non poſſet, ad ipſum pervenit, qui ad eam ingreſſus eſt. Eodem anno ab *Abaka* delatum eſt mandatum *Bagdadum*, quo ſtatutum eſt ut *Ala'ddin* † Curiæ præſes abſolute judex eſſet, nec eſſet ei authoritate ſuperior. Prætor autem *Bagdadi KaraBuga*, ejúſque vicarius *Iſaac Armenus*, malum ei molientes, cum nihil contra illum potuiſſent, dolum machinati ſunt quo ei damnum inferrent; adducto *Arabe* quodam, cui inſinuarunt, ut diceret illum miſiſſe, atque ipſum è deſerto acceſſiviſſe, quo ei, cum aſſumptis opibus, filiíſque & rebus ſuis in *Syriam* abire vellet, viæ dux eſſet: cumque [*Arabem*] *Badawinum* ad hoc dicendum obfir-

Abaka Il-Chan.

p. 545.

Dyn. X. matum dediſſent, miſerunt qui ædes *Præſidis* Curiæ & *Badawini* cingentes eum ad *Ordam* abducerent. *Badawinus* autem verberibus ad confeſſionem adactus confeſſus eſt *Iſaacum Armenum* hoc ipſum docuiſſe: *Badawinus* igitur & *Iſaac* morte mulctati ſunt. Eodem anno *Bundokdarus Ægypti* Dominus ad *Hatemum Armeniæ* Regem mittens [invitavit] ut ſe ſubmittens tributum penderet, hominibúſq; permitteret, equos, mulos, triticum, hordeum, & ferrū in ipſius regione emere, ipſiúſque ſubditi viciſſim in *Syriam* venientes mercaturam exercerent,* vendentes & ementes. Cúmque *Armenorum* Rex metu *Mogulenſium* his non annueret; *Bundokdar* abjecta mora exercitum mittens *Armenorum* regionem invaſit. Quod ad *Hatemum* autem *Armenorum* Regem, ille de his certior factus in *Rumæorum* regionem profectus à *Mogulenſium* principe qui ibi fuit, nomine *Naphjio*, auxilium petiit; qui reſpondit, Nos ſine Regis *Abakæ* juſſu hoc facere non poſſumus. *Ægyptii* interim in † *Armenorum* regionem irruerunt; cumque non adeſſet Rex, convenientes ipſius Fratres, filii, & principes congregatis* aſſeclis ſuis prodierunt ut *Ægyptios* ab ingreſſu in patriam prohiberent: at cum illis loco dicto *Hajar Surwand* obviā facti eſſent, profligatis *Armenis* captus eſt Regis *Hatemi* filius, & filius ejus *Turus* interfectus, & in fugam dati principes & exercitus. [*Ægyptii*] autē ſpolia ceperunt & magnam *Siſi* Eccleſiam diruerunt: magnáque facta eſt devaſtatio *Siſi*, & *Ayaſi*; ubi viginti dierum ſpatio manentes, diripuerunt, incenderunt, & captivos fecerunt. Cum autem è regione egreſſi eſſent, reverſus Rex H*atem* ſecum exercitum è *Mogulenſibus* & *Rumæis* adduxit: qui cum neminem ibi reperirent, ſed regionem ſolùm vaſtatam, edendo & bibendo operam dederunt, injectíſque manibus quicquid reliquerant *Ægyptii* corradentes ipſum confecerunt, Rege interim ſollicitudine & triſtitia affecto ob illud quod filiis ſuis, ſociiſque, & regioni acciderat; graviuſque ac durius fuit malum ab ipſis illatum. H*atem* autem *Armenorum* Rex cum *Bundokdaro* agere cœpit de filio ſuo liberando, pecunias, urbes & arces aliáque promittens: cui ille reſpondens, Nos, inquit, nec pecunias, nec urbes aliáve ejuſmodi cupimus. Eſt verò nobis amicus quidam apud *Mogulenſes* captivus, S*ankar Al Aſhkar* appellatus, quem ſi libertati reſtitutum ad nos miſeris, filium tuum accipies. Quod faciens [H*atem*] filium ſuum liberavit; utpote qui anno ſex-

centeſimo

* al. miſſiſque *Caravannis* venderent & emerent.

p. 546.

* al. exercitibus.

Ægyptii Armeniam populantur.

centeſimo ſexageſimo octavo † ſe in obſequium Domini terræ *Abaka* ſiſtens, lachrymis coram eo fuſis petiit ab eo *Sankarum* Al *Aſhkarum*, quo filium ſuum redimeret: illeque ejus miſertus, lachrymiſque ipſius ad affectum commotus, Abi, inquit, in patriam tuam ac quieſcas; nos *Sankarum* iſtum, ubicunque tandem fuerit, quæſitum ad te miſſuri ſumus. Rediit ergò H*atem* ab obſequio A*baka* deferendo, præeunte ipſum in patriam è principibus ipſius quodam, negotii quod ipſi magni fuit momenti cauſa; juxta quem tranſiens *Berwanah* conſilium ab eo petiit, cum Regis H*atemi* filiam ſibi deſpondere cuperet: cui ille, Rex H*atem*, inquit, poſt nos ad vos venturus eſt, cui ſi obviam facti ipſum benè tractaveritis, vobis ea in re annuet. Cùm ergò Rex H*atem* ad *Berwanam* perveniſſet, ille convocatis magnatibus ſuis ipſi optimâ qua fieri poterat ratione obviam prodiens, eum honore affecit, & magni pretii donaria ipſi obtulit; adeo ut Regem H*atemum* puderet, cum neſciret quid iſti in ipſius gratiam profuſioni cauſæ ſubeſſet. Cumque ei quid ſibi in animo eſſet indicâſſet *Berwana*, libenter ſe facturum reſpondit, ac præ ſe lætitiam, lubentiam & promptum affectum tulit: ei interim affirmans non poſſe ſe [filiam] dare antequam frater ipſius libertati reſtitueretur, quo liberato illud ſe volente Deo, facturum. Anno ſexcenteſimo ſexageſimo nono S*ankar* *Al Aſhkar* è regione S*amarkanda* ad Regem H*atemum* pervenit, qui eum honorificè tractatum muneribuſque onuſtum ad *Bundokdarum* miſit. *Bundokdar* itidem filium ipſius magno cum honore, multáque pompa ad ipſum remiſit. Eodem anno *Bundokdar* † urbem *Antiochiam* obſeſſam cepit, aliis cæſis, aliis captis, & Eccleſiis ejus, per totum orbem celebratis, incenſis. Eodem Rex H*atem* ad A*bakam* profectus ei gratias egit, bonáque omnia comprecatus eſt ob filium è captivitate liberatum; quin & regnum deprecatus, ut filius in locum ſuum ſufficeretur petiit, quod ſenex imbecillis eſſet: cui ille, Quando, inquit, ad nos pervenerit, nos eum Regem conſtituemus. In patriam ergò ſuam reverſus filium ſuum in A*bakæ* obſequium miſit. Anno ſexcenteſimo ſeptuageſimo, menſe *Niſane*, in A*rmeniæ* Regionibus terræ motus fuit, quo collapſæ ſunt arces multæ, & in iis perierunt centies mille homines, præter jumenta. Anno ſexcenteſimo ſeptuageſimo quinto *Bagdadum* acceſſit A*baka*, quò ibi hiemem tranſigeret, magnáque fuit annonæ caritas, & fames, graviáque rebus pretia impoſita.

Dyn. X. p. 547.

p. 548.

Antiochia ab Ægyptiis capta.

Sectio.

Obitus & elogium *Naſirod-dini Tuſenſis.* Hoc tempore diē obiit *Chojah Naſiro'ddin Tuſenſis* Philoſophus, qui obſervationes [Aſtronomicas] in urbe *Maraga* fecit, Sapiēs inſignis in omnibus Philoſophiæ generibus: quē ad obſervationes faciendas convenit magna Geometrarum præſtantiſſimorum multitudo. Sub ejus arbitrio fuerunt omnes Scholarum reditus in omnibus, quæ ſub Imperio *Mogulenſium* erant, regionibus. Multos compoſuit libros Logicos, Phyſicos, Metaphyſicos, nec non Euclidem & Mageſtum [i. ſyſtema Geometricum & Aſtronomicum,] eſt & illi liber de moribus *Perſice* ſcriptus, ſumma qua fieri poterit elegantia, in quo omnia *Platonis* & *Ariſtotelis* dicta de ſapientia practicâ collegit, † ſententias ve-
p. 549. terum confirmabat, recentiorum dubia & objectiones quas in ſcriptis ſuis atulerunt ſolvebat. E viris etiam tempore ſuo egregiis fuit *Nojmo'ddin Kazwinenſis* Logicus inſignis, author libri *Al Ain* [i. oculi] dicti. Nec non *Mowaiado'ddin AlOrdi*, & *Phacro'ddin AlMaragi*, & *Kotbo'ddin AlShirazi*, & *Mohaio'ddin* AlMo*grebi*. E medicis etiam celebribus *Phacro'ddin AlAchlati*, & *Takio'ddin* A*l Haſbayeſhi* [i. e. Botanicus;] qui ob theriacam conficiendam celebris admodum fuit: non erat è medicis praxi claris, verum ob ſtultitiam ſuam præ cæteris ejus temporis medicis inſignis. Ex illis etiam *Naphiſo'ddin* * *Ebn Tolaib*, Al*Damaſhki*, filiúſque ipſius *Saphio'ddin* Chriſtianus *Melcita*. Hoc tempore, Anno ſexcenteſimo ſeptuageſimo quinto, (qui idem fuit A*lexandri* milleſimus quingenteſimus, octogeſimus ſeptimus) ſtatuit *Bundokdar* ipſe *Rumæorum* regionem invadere; cum eſſent apud ipſum quidam qui è regione iſta in *Syriam* fugerant, qui ei ad illud faciendum animos addiderunt. Quod cum intellexiſſet Rex *Leo* Regis A*rmenorum* filius, ad *Mogulenſium* Principes qui in *Rumæorum* ditione erant, mittens, eos ejus rei certiores fecit ſibique cavere juſſit. *Berwanah* verò duabus de cauſis Regem A*rmenorum* falſi in eo quod diceret arguit: primo quod *Bundokdari* adventum optaret, cum inter eos promiſſa eſſent; deinde quod Regem A*rmenorum* odio haberet, ideóque † verbis ejus fidem
p. 550. detrahere vellet. Cumque M*ogulenſium* Principes rem neglectui haberent, ecce *Ægyptii* eos invaſerunt ebrios, adeò ut nemo eorum

Nojmo'ddin Kazwinenſis, Dialecticus. *Mowaiod-o'ddin Ordenſis, &c.*
* *al* Medicus *Damaſcenus.*

equum ſuum conſcendere poſſet: lege autem *Yaſa* apud eos conſtitutum eſt ne fugiant antequam hoſti obviam iverint. Cum ergò concurriſſent, clade illis illata cæſi ſunt omnes *Mogulenſium* magnates, quorum unus *Tugu*, alius *Tudhan Bahador* erat: fuerunt etiam cum *Mogulenſibus* tria *Gorjianorum* millia; qui cum perſiſtentes ultimum virium exererent, cæſi ſunt duo eorum millia, mille tantum ſuperſtitibus. Occidit etiam ex *Ægyptiorum* exercitu magna multitudo. *Berwanah* de *Mogulenſium* clade certior factus, fugiens in arce quadam ſe munivit. *Bundokdar* verò juxta *Cæſaream* in loco quodam *Caikobad* appellato, poſitis caſtris, ibi quindecim dies manſit, ſemel tantùm *Cæſaream* ingreſſus: nec quicquam ab eo mali ſubditorum cuipiam accidit, nihilque omnino iis impoſuit; ſed quæcunque ſibi opus erant pretio emebant, cum diceret, Haud ego huc veni regionem vaſtatum, ſed ut ejus Dominum à ſervitute vindicarem. *Abaka Il-Chan* autem, delato his de rebus ad ipſum nuntio, magnopere ira accenſus collectis copiis ipſe in *Rumaeorum* ditionem iter inſtituit: *Bundokdar* ergò, cum ſe ei oppugnando imparem ſciret, indè migrans in *Syriam* contendit; adeo ut cum in *Rumaeorum* regionem perveniſſet *Abaka*, neminem ibi *Ægyptiorum* inveniret. Statim verò ad eum acceſſit *Berwanah*, † cui ille haud ulla ex parte ſe iratum oſtendit; ſed benignè exceptum honore affecit, unaque ſecum ad *AlTak* aſſumpſit, cum reverteretur, ut ei indicaret quantum militum numerum judicaret in *Rumaa* ſufficere oppugnandis *Ægyptiis*: conviviumque magnificum exhibens, largiter eum lacte equino potavit, cum ille vinum non biberet. Cum autem urinæ reddendæ cauſa exiret, quibuſdam ſibi adſtantibus innuit *Abaka* ut ipſum interficerent. Interfectum ergò in fruſta conciderunt. Factum hoc die menſis *Ab* ſecundo, ejuſdem anni. *Bundokdar* verò cum *Hemeſa* propè abeſſet, aſſecuto eum vitæ termino mortuus eſt. Ferunt quidam ipſum in pugna cum *Mogulenſibus* ſagitta in femore ictum fuiſſe, cujus ſpiculum cum extrahere nequiret, ibi multis diebus hæſit; cumq; Chirurgo ejus extrahendi copiam faceret, atq; ille ei rei incumberet, ipſum exeunte ſpiculo una è mundo exiiſſe. Ferunt alii, quoſdam ex ipſius aſſeclis venenum ei in lacte equino bibendum dediſſe; quod cum perciperet, ipſum ei qui illud porrexerat de eodem bibendum dediſſe, atque utrumque periiſſe. Anno ſexceſimo ſeptuageſimo

Dyn. X.

Mogulenſes ab Ægyptiis victi.

p. 551.

Bundokdari obitus.

Dyn. X. ſimo nono *Al Alphio* regnum provinciarum *Ægyptiacarum* & *Syriæ* ſuſcipiente, haud illi aſſenſit *Sankar Al Aſhkar*; cumque viribus auctus & confirmatus eſſet *Al Alphi*, ab eo fugiens *Rahabam* pervenit, fœderéque inter ipſum & Principem *Bedawinum* nomine *Iſa Ebn Mohanno* inito, unanimi conſenſu ad *Abakam Il-Chanum* legatum mittentes ipſum invitarunt ut in *Syriam* veniret, ſe verò illi tradituros provincias *Syriacas* & regiones *Ægyptiacas*: at cum acceſſiſſent † *Mogulenſium* exercitus, *Sankar Al Aſhkar* ſibi ab illis metuens obviam ipſis haud ivit, ſed fugiens ſe in caſtro *Sahyun* munivit. *Mogulenſes* autem *Halebum* pervenientes, omnia quibus occurrerunt, loca vaſtarunt: adventus eorum in *Syriam* contigit hieme, anno ſexcenteſimo octogeſimo; dux eorum fuit *Kungortaï* frater *Abakæ* natu minor; deinde in regiones [ſuas] reverſi ſunt *Mogulenſes*. Anno autem ſexcenteſimo octogeſimo primo. reverſi ſunt *Mogulenſes* in *Syriam* cum quinquaginta militum millibus, ducente eos *Munga Timuro Abakæ* fratre natu minimo, adducto ſecum Rege *Armeniæ* cum copiis ſuis. Congregatúſq; eſt *Syriæ* exercitus, ducentibus eum *Al Alphio* & *Sankar Al Aſhkaro*, quippe qui tunc conſenſerant ad *Mogulenſes* bello oppugnandos. Obviam autem facti ſunt bini exercitus inter *Hamam* & *Hemeſam*, die *Jovis* finiente *Tiſhrin* priore iſtius anni. Prævalueruntque *Mogulenſes Syris*: at cum propè à victoria obtinenda abeſſent, utque eos in fugam verterent, ecce in *Mogulenſes* prodeuntibus *Arabum* è [tribu] *Bani Taglab* inſidiis ad aciem lævam; ſuſpicati ſunt illi, multis ſe copiis circumdatos, & ante & à tergò, adeò ut acies læva cum media fugiendi copiam non aſſequerentur. Qui in dextra autem erant, inter quos fuit Rex *Armeniæ* cum quinquies mille *Gorjianis*, non animadverſis inſidiis, *Ægyptios* ipſis oppoſitos profligarunt, eoſque ad † portam urbis *Hemeſæ* inſecuti multos eorum interfecerunt, nec ita facere deſtiterunt, donec perlatæ ad ipſos de fuga ſociorum ſuorum nuncio reverterentur: inter redeundum verò inciderunt in turmas quaſdam exercitus *Ægyptiaci*, quæ ſocios ipſorum fugientes perſequerentur. Commiſſáque denuo inter ipſos pugna, multi utrinque interfecti ſunt: deinde reverſi magnam opum, equorum & armorum copiam, quam in prædam ceperant, abduxerunt. *Munga Timuro* autem, cum in *Meſopotamiam* perveniſſet, die quodam è balneo egreſſo, clam cum poculatorum quibuſdam agentes, vene-

Al Alphi Ægypti & Syriæ Dominus.

p. 552.

p. 553.

num

num porrexerunt: qui temperamentum ſibi mutari ſentiens verſus *Niſibin* iter inſtituens, fato functus eſt. *Meſopotamiæ* incolæ, cum hoc viſo magnus eos invaſiſſet metus, *Al Saphium Karkubienſem* prehenſũ ligatumq; per *Meſopotamia* tota circumduxerunt, deinde morte affecerunt. *Abaka Il-Chan* autem *Bagdadum* verſus profectus eſt, inde *Hamdanum*, ac die* feſti *Chriſtianorum* magni eo anno urbis iſtius eccleſiam ingreſſus feſtum cum illis celebravit. Die autem *Lunæ*, feſti ſecundo, *Perſa* quidam nomine *Bahnam* domi ſuæ convivium illi magnificum exhibuit: dieq; *Martis* mutatum eſt ei corporis temperamentum, adeo ut in aere phantaſmata videret: ac die *Mercurii*, menſis *Niſan* iſtius anni primo, qui viceſimus fuit * *Du'l Kaada*, ex hoc ſeculo migravit; ex eo autem migravit *Munga Temur* die *Solis* menſis *Moharrami* decimo ſexto in regione *Meſopotamiæ*.

* Paſchatis

Mors *Abaka Il-Chani.*

* *Du'l Hajjæ.*

† *Soltan Ahmed.* Mortuo *Abaka Ilchano* congregatis filiis & Principibus, uno conſenſu ſtatutum eſt *Ahmedem*, *Hulaci* ex *Kutai Chatuno* filium, rebus adminiſtrandis & regno præficiendum; illum ſiquidem imperio iſto dignum eſſe cæteriſque præferendum, atque ad ipſum illud poſt *Abakam* jure pertinere. Ille autem in ſolio Regio collocatus die *Solis* menſis *Chaziran* iſtius anni, ſexcenteſimi octogeſimi primi, viceſimo primo, cũ omnibus ad illud munus requiſitis inſtructus, ſcientiâq; & liberalitate præditus eſſet, multa è gazophylaciis, [& quas habebat] facultatibus producta Filiis, Principibus, & exercitibus diſtribuit; beneficentiam & affectum tam erga *Mogulenſes* univerſim quam reliquas gentes oſtendens, præcipuè ergà *Chriſtianorum* viros primarios. Legatos etiam ad *Ægypti Soltanum* miſit de pace facienda, literis ad eum ſcriptis quarum hoc exemplum eſt. In virtute Dei Celſiſſimi, & felicitate *Kaani*, mandatum *Ahmedis*. His præmiſſis, Deus quidem excelſus præordinatione ſua, & lumine directionis ſuæ jam olim nos direxit à prima pueritia & flore juventutis, ad confeſſionem Dominii ſui & agnitionem unitatis ſuæ, & teſtimonium perhibendum *Mohammedi*, (cui præſtantiſſima benedictio & pax) de veritate prophetiæ ſuæ & ad recta credendum de Sanctis ipſius juſtis, è ſervis ſuis inter creaturas ſuas: (Si quem autem dirigere voluerit Deus, pectus ipſius aperit ad *Iſlamiſmum* [amplectendum]) nec deſtitimus religioni exaltandæ operam dare, & *Iſlamiſmi* & *Moſlemiorum* res curare, donec poſt bonum Patrem no-

p. 554.

Soltan Ahmed.

Ejus ad Soltanum Ægypti Epiſtola.

Dyn. X. ſtrum,&fratrem natu majorẽ† regnum nobis conceſſerit,& è veſtibus
p. 555. beneficentiæ & favorum ſuorum in nos contulerit eas quibus confir-
matur ſpes noſtra de ubere ipſius benignitate & beneficentia,nobiſque
imperium hoc manifeſtaverit,ipſúmque ut ſponſam ad nos deduxerit.
Congregati apud nos in *Kuriltaï*,quod eſt conciliũ in quo depromun-
tur [omnium] ſententiæ, omnes tum ſocii tum fratres nec non filii
& Principes magni, duceſque exercituum, & regionum præfecti, in
hoc omnes conſpirarunt, ut effectum daremus quod antea ſtatuerat
frater noſter natu major de mittenda magna exercituum noſtrorum
multitudine, quorum numero capiendo anguſta eſt cum latitudine
ſua terra, ac præ quorum impetus violentia, ſummáque audacia im-
pleta ſunt corda timore, in partes iſtas, cum propoſito cui ſe ſubmit-
tunt montium faſtigia & intentione cui lenia fiunt ſaxa aſpera. Per-
pendens autem quod è flore ſententiarum ipſorum eliceretur, & in
quo conſpirarunt voluntates & opiniones ipſorum, comperimus illud
contrarium eſſe ei quod animo ſtatueramus ut in bonum commune
produceremus, cujus virtute ſtabilirentur ſymbola *Iſlamiſmi*; & ne à
mandatis noſtris procederet, in quantum poſſemus, niſi quod ſan-
guinis effuſioni ſiſtendæ & malis ſedandis conduceret, & à quo ſpi-
rarent in terræ plagis auræ lenes ſecuritatis, & fidei, quo quieſcant
Moſlemii in omnibus regionibus in lecticis clementiæ & beneficentiæ,
magnificantes Dei mandatum & commiſeratione affecti erga Dei
creaturas: inſpiravitque nobis Deus ut inimicitias iſtas extingue-
remus, & ſedaremus diſcordias iſtas gliſcentes, & ut notum facere-
mus illis qui nobis illud conſilium dederunt, ad quid nos direxit De-
p. 556. us, ut ea præmitteremus remedia quibus ſperetur ſanatum iri † mun-
dum, illudque differremus quod ultimum remediorum eſſe oportet.
Neque enim nobis placet ſpicula ad jaculandum vibrare, niſi poſt
viæ rectæ manifeſtationem, neque eis licentiam permittimus, niſi
poſtquam verum declaraverimus,& argumenta congeſſerimus. Con-
firmavit autem animi noſtri propoſitum quòd ad cauſas quas vidi-
mus pacis faciendæ, ejuſque exequendi quod nobis videretur eſſe re-
rum componendarum ratio, commonitio *Sheich AlIſlam* [i. *Iſla-
miſmi* Antiſtitis] Doctorum exemplaris, *Camalo'ddini*; quem miſi-
mus, miſericordiam, à Deo illis quos vocaverit, & ultionem illis qui
ab eo declinaverint &rebelles fuerint: miſimus etiam Judicem prima-

rium *Kotbo'ddinum*,& *Atabegum*[regni Procuratorē]*Bohao'ddinum*, Dyn. X
qui duo ex hujus imperii victorioſi fulcris ſunt, ut illis indicent viam noſtram, quo ipſis notum ſit quid boni inſtituti noſtri erga omnes *Moſlemios* propoſitum ſit; ipſiſque declarent nobis oculos à Deo apertos eſſe,& *Iſlamiſmum* ante commiſſa reſcindere, Deumque in cor noſtrum indidiſſe ut veritatem & qui eam amplectuntur ſectemur, percipiantque magnam Dei beneficentiam erga omnes, in eo quod nos vocavit ut benefaciendi cauſas præmitteremus, neque illam reſpuant reſpiciendo ad ea quæ præterita ſunt. Siquidem unicuique diei eſt quid peculiare. Quod ſi mentes ipſorum argumentum quærant quo confirmentur cauſæ fiduciæ, & demonſtrationem cui innitantur ſe voti compotes fore; reſpiciantur ea quæ jam manifeſta ſunt è bene-factis noſtris, quorum inclaruit fama, & ſe paſſim diffuderunt indicia. Incepimus ſiquidem, propitiante Deo excelſo, vexilla fidei extollere, eamque primum initio cujuſlibet rei & fine manifeſtare, † & religionis *Mohammedicæ* leges ſtabilire, ſecundùm Canonem p. 557.
æquitatis *Ahmedicæ*[ipſam]celebrando &magnificando. Lætitiámq; in populi corda indidimus,& omni qui ſceleratè egit,criminiſque reus fuit,condonavimus,& ignovimus; dicentes,Condonavit Deus quod præteritum eſt.Mandavimus etiam inſtaurari quæ dedicata ſunt apud *Moſlemios* è templis, locis ſacris,& ſcholis,atq; extrui quæ in agris erant[loca,]&collegia diruta;atque adduci proventus ipſorũ,ſicut antea fieri conſueverat, in loca præſtituta ſecundũ leges à dedicante poſitas: vetuimúſq; requiri aliquid quod in illis innovatũ fuit,néve quis mutet quicquam quod circa ea olim ſtabilitum fuerat. Juſſimus etiam honorificè tractari religionis ergò *Meccam* peregrinantes, atque neceſſariis inſtrui eorum cœtus, viáſque parari, & deduci eorum catervas. Quin & vias Mercatoribus per regiones diſcurrentibus liberè patere juſſimus, utq; prout ipſis viſum fuerit ſecundum optimos ipſis conſuetos ritus itinera inſtituant; prohibentes ne vel exercitus vel præfecti in provinciis ipſis obſtent inter eundum vel redeundũ. Porrò invenerùnt *Karaguli*[i.excubitores]noſtri,exploratorem habitu pauperis,qualem morte affici oporteret:nobis autem haud viſum eſt ſanguinem ejus fundere, illud quod illicitum fecit Deus religioſè obſervantes; eumque ad ipſos miſimus: nec eos latet quid exploratoribus mittendis omnibus *Moſlemiis* damni contingat. Diu autem eſt quod

Dyn. X. viderũt exercitus noſtri eos habitu pauperum, & religioſorum, viro-
rumq; proborũ indutos, adeò ut de his hominũ generibus mala ſuſpi-
p. 558. cati ſint, occiderintq; ex ipſis quos † occiderũt, & fecerint illis qd fece-
rũt. At, Deo laus, ſublata eſt ita faciẽdi neceſſitas mãdato quod à nobis
prodiit de viis aperiendis, ut huc illuc ire poſſint mercatores, aliique.
Hæc atque ejuſmodi cum attentius animo perpenderint, haud ipſos
latebit eſſe mores ingenitos, naturales, omni ſimulationis & fictionis
mixtura puros. Cùmque ita ſe res habeat, ſublatæ ſunt omnes cauſæ
pavoris qui contrarietatem inducebat. Nam ſi ea religionis cauſâ
erat & *Moſlemios* defendendi gratia, jam apparuit, benignitate Dei &
felicitate imperii noſtri lumen conſpicuum; quod ſi aliis de cauſis e-
rat, jam ſi quis viam rectam inſtiterit illi nobiſcum propinquitas
eſt, & optimum refugium. Amovimus enim velum expreſſè
loquendo, vobiſque notum fecimus quid ſtatuamus intentio-
ne ſincera erga Deum excelſum: ac de novo rem inſtituentes omnibus
exercitibus noſtris interdiximus, ne quid contra illud faciant, ut gra-
tum Deo fiat & ipſius Apoſtolo, & appareant in primo eorum
conſpectu ſigna proſperitatis & acceptationis, & liberetur à ver-
borum diſcrepantia populus iſte; & diſcutiantur lumine ami-
citiæ tenebræ diſcordiæ & triſtitiæ, quieſcantque in umbra ejus
protenſa tam deſertorum quam urbium [incolæ,] & confirmentur
corda quæ præ anguſtia ad guttura pervenerant; & condonentur
omnes errores & peccata. Quod ſi *Soltanum Ægypti* direxerit De-
us ad id à quo [pendet] inſtauratio mundi, rerúmque humanarum
p. 559. recta ordinatio, † oportet ipſum anſam firmiorem prehendere, via-
que optima incedere, aperiendo portas obedientiæ & aſſenſus, & ſin-
ceritatem proferendo; quo incolantur regna & regiones iſtæ, ſeden-
túrque lites gliſcentes, & recondantur gladii acuti, habitentque paſ-
ſim omnes terram quietis & prata tranquillitatis, liberenturque *Moſle-
miorum* colla, ne à vilitate & contemptu detineantur. Sin prævalue-
rit mala ſuſpicio ei quod largitus eſt Dator miſericordiæ, atque im-
pedierit ne agnoſcere valeat gratiam iſtam erga ipſum; remuneret
Deus conatus noſtros, & ſequitur apologia noſtra, Non infliximus
pœnas antequam mitteremus Legatum. Deus autem eſt qui ad re-
ctam viam & felicẽ ſucceſſum dirigit. Ille eſt qui tutas præſtat omnes
regiones & homines, ac ſufficientia noſtra Deus eſt ſolus. Scriptum

medio

medio menſis *Jomadæ* prioris, annó ſexcenteſimo octogeſimoprimo, loco * caſtrametationis. Deinde ſcripſit *Ægypti* Rex ad *Soltanum Ahmedem* reſponſum ad hanc Epiſtolam. *Soltan Manſur Saifo'ddin Abu Modhaffer Kelaün.* Poſt actas Deo gratias, qui manifeſtavit nobis & per nos veritatem, quo in viam nos adducente venit unà auxilium Dei & victoria,ingreſſique ſunt homines in religionem Dei gregatim; & comprecationem ſuper Domino & Propheta noſtro *Mohammede*, quem extulit ſupra omnem rem ei ſimilem,* Prophetámve quem allocutus eſt; & ſuper familia & ſociis ejus benedictionem,quæ excitet quod diſjectum eſt, & illuminet eum qui in tenebris eſt; & benevolentiam, erga Antiſtitem *AlHacemum be-amrillam* fidelium Imperatorem, Chalifarum juſtè agentium progeniem, Domini [prophetarum] miſſorum nepotem; cujus imperii agnitione retinentur † hujus religionis profeſſores. Perlata eſt ad nos Epiſtola illuſtris, cum honore accepta, continens narrationem inſignem, quomodo amplexus ſit ipſe fidem,& deſeruerit eos qui contra ſenſerint, ex ſociis & propinquis. Cumque aperta eſſet Epiſtola iſta, quæ declaravit nuntium quod notum fecit indicium & ſermonem, quo pro vero habitus eſt apud *Iſlamiſmi* cultores ipſum *Iſlamiſmum* amplexum eſſe, (& ſermonum veriſſimus eſt qui à *Moſlemio* traditus eſt) [hominum] vultus directi ſunt ad Deum excelſum, glorioſum; preces fundendo ut ipſum hac in re ſtabiliat dictis conſtantibus & factis, & ut germinare faciat ſemen amoris erga religionem iſtam in corde ipſius ſicut oriri eum fecit optima origine: quin & conſideravimus egregium illum [ſermonem] à quo exordium ſumpſit,commemorando ſinceram intentionem ſuam ab initio ætatis, & flore juventutis, ſeque profeſſum eſſe Dei unitatem,& ſectæ *Mohammedicæ* ſe addixiſſe verbis & factis. Laus Deo ſit qui* pectus ipſius *Iſlamiſmo* aperuit, atque egregio hoc inſtinctu ipſum inſpiravit. Deum veneramur ut nos quam primum pervenire faciat ad hunc ſtatum & ſententiam, pedéſque noſtros ſtabiliat in omni ſtatione, & conatu, & certamine, citra quod labuntur pedes. Verum in eo quod ad ipſum ordine pervenerit regnum, ejuſque hæreditas poſt patrem & fratrem ipſius natu majorem, & in ipſum collata ſint dona iſta inſignia, aſſecutúſque fuerit potentiam quam juvit fides ipſius, & manifeſtavit imperium ipſius; hæreditatem illi contulit Deus

Dyn. X.

* AlTak.

Soltani Ægypti reſponſum.

* leg. نجي

p. 560.

* al. Principium Iſlamiſmi manifeſtavit.

Dyn. X. inter ſervos & electos ſuos, ac verificavit erga ipſum quod annunciavit ſe honore affecturum ſanctos ſervoſque ſuos. Quod autem narrat †conveniſſe fratres, & filios, & Principes magnos in *Kuriltai* [concilio magno,] in quo eliciuntur omnium ſententiæ, ut ex igniario ignis; atque in illud omnes conſenſiſſe quod pridem ſtatuerat frater ipſius natu major, de copiis in has partes mittendis; ſeque perpendentem illud in quo conſpirarunt eorum ſententiæ, & terminatæ ſunt voluntates, inveniſſe contrarium ei quod ipſi in animo fuit, cum ipſius intentio ſit pacem facere, & mos res componere, ſeque ſimultatem iſtam extinxiſſe & impetum ſedaſſe; hoc certè factum fuit Regis pii, & erga ſubditos ſuos miſericordis, quique conſilio perſpicaci rerum fines perpendit. Secus enim ſi conſiliis ſuis tantum permiſiſſent ut affectibus abrepti fuiſſent,* hac vice res peracta fuiſſet: verum ipſe ita ſe habuit ut qui Domini ſui præſentiam timet, atque animum ab affectuum impetu cohibet, nec conſentit verbis errantium nec factis eorum qui decipiuntur. Quod autem dicit ſibi non placere ut ad bellum feſtinet, niſi poſt viæ declarationem & compoſita argumenta; equidem hoc, quod viam fidei ingreſſus ſit, & nobis, & ipſi argumentum erit [optime] compoſitum, quod eos, quorum errores ipſos, ne hanc viam tenerent, averterunt, ad ſilentium redigat. Siquidem & Deus glorioſus, & homines univerſim norunt, conatum noſtrum eò tendere ut opem huic ſectæ feramus, ac certamina & labores noſtros ad Dei honorem dirigi. At cum jam una nobiſcum huic religioni adeò ſe addixerit, abierunt odia, & ſublatæ ſunt inimicitiæ; amotáque averſatione, ſuccedit mutuum auxilium. Religio enim eſt inſtar ædificii, † cujus pars parte firmatur; & ſi quis ſignum ejus erexerit, eſt ei familiæ ſuæ loco familia in omni loco, & vicini pro vicinis in omni regione. Quod autem omnia commoda iſta ordinata ſunt commonitione Doctoris *Iſlamiſmi*, exemplaris eruditorum, *Camalo'ddini Abdirrahmani*; rependat illi Deus benedictionem ſuam: neque enim oſtendit antehac ſanctus quis ſignum inſtar hujus ſigni. Et ſpes eſt, ut benedictione juſtorum evadat omnis domus manſio *Iſlamiſmi*, quo perficiantur conditiones fidei, & reducantur partes diſperſæ *Iſlamiſmi* optima qua fieri poſſit ratione. Neque enim dubitandum eſt de eo cujus virtute inceperunt iſta ita ſe habere, quin omne quod decet benedictione ipſi-

Margin: p. 561. (beside "rat †conveniſſe") · * fuiſſent hæ vices illæ vices. (beside "affectibus abrepti fuiſſent,*") · p. 562. (beside "auxilium. Religio enim")

ùs metam pertingat. Quod autem miſeris Judicem ſummum *Kotbo'ddinum*, & *Atabegum* [regni procuratorem] *Shahabo'ddinum*, quorum verbis fides tutò adhibetur, ⁘ ⁘ ⁘ ⁘ contra *Argunem* [variæque animum ejus ſubierunt cogitationes, dum ipſum è medio tollere ſtudebat. Accerſito ergò *Emiro AlTanacho*, unaq; aliis, de *Argune* negotium illis commiſit; juſſitque eos ipſum excubiis ſeptum tenere, ne effugeret; ſe enim in regionem *Aderbijanum* ad matrem ſuam *Kutaï Chatunam* proficiſci: atque in mandatis dedit ut eum ad ſe adducerent. Noctéque facta, cum jam iter ingredi ſtatuiſſet, magnatum quendam conſilii ſui participem fecit. Niſi, inquiens, *Argunem* † cæteróſque filios è medio ſuſtulero, nec ſecurus ero, nec in ordinem mihi redigetur imperium. Ac mane profectus in mandatis dedit, ut *Argunem* ad ſe paulatim pertraherent. *Emir Buga* autē, cum rem hanc perſpectam haberet, noſſetq; quid *Ahmedi* in animo eſſet, haud ipſum ſecutus moras noctē uſq; quaſi negotiis diſtentus, traxit: noctuq; omnes filios [regios] adiens, *Ahmedis* mentem ipſis notam fecit, quidq; illis facere ſtatueret; qui ira perciti ea ipſa nocte omnes ſurgētes ad *Argunem*, loco quo cuſtodiri juſſus fuerat, acceſſerunt. Cúmque eductum armiſque indutum equo impoſuiſſent, unà omnes obſequium illi deferentes equitarunt ad locum ubi fuit *AlTanach*; in quem irruentes, ingreſſi, ipſū, unaq; quotquot magnatum ſibi ſocios habuit, in tentorio interfecere: & per exercitum præconis voce publicarunt Regum filios *AlTanachum* ipſiúſq; ſocios occidiſſe; unuſquiſq; igitur loco quo erat ſe contineret, nec inde ſe moveret, nec timeret. Ac mane facto miſerūt qui *Argunis* exercitum adducerent: magnaq; cum hominum multitudine profecti, & *Ahmedis* veſtigia inſecuti, cum ipſū aſſecuti eſſent apud matrem ſuam, prehenſo manus ligarunt, & cuſtodiæ mandarunt; Ordamq; ipſius totam diripuerunt. Convenientes autem *Argun* & filiorū cœtus, in hoc conſenſerunt, ut *Argunem* ſibi Regē præficerent, ipſeq; regnum obtineret loco patris ſui *Abaka*; *Ahmed* autem imperio amoveretur, cum ipſis regendis haud idoneus eſſet. Atque in hunc ſtatum redactum eſt *Ahmedis* imperium, die *Mercurii Jomadæ* prioris undecimo † anni ſexcenteſimi octogeſimi tertii.

[Margin: Dyn. X.] [Margin: * Deſunt quædam.] [Margin: p. 563.] [Margin: p. 564.]

Argun Il-Chan. Cum jam ſolio regio inſideret *Argun*, in hoc à pleriſque *Mogulenſium Emiris*, & proceribus conſenſum eſt, ut *Ahmedem* è medio tollerent: quibus *Argun*, Haud, inquit, vobis

[Margin: Argun Il-Chan.]

Dyn.X. bis aſſenſero de ipſo interficiendo, verùm *Kungurtaï* mater ipſiúſque filii de eo ſtatuant, & quid ipſis libuerit illo facere, id faciant. Tum ſub cuſtodia dies aliquot manſit; poſt quos ipſum morte affecerunt *Kungurtaï* filii, ſanguinis paterni ultionem ab eo ſumentes: factum eſt hoc die *Mercurii Jomada* poſterioris ſecundo. Deinde *Argun*, imperio ipſi ſtabilito, unicuiq; filiorum præfecturam alicujus regni ſui exercituũ commiſit. *Arguni* autem dictum fuerat, Curiæ Præſes patrem tuum *Abakam* veneno, quod illi bibendum dedit, è medio ſuſtulit. Cúmq; ipſe mittens illum à *Soltano Ahmede* ſibi dedi peteret, nec ille eum ipſi concederet, ſed tradere recuſaret, pro certo habuit *Argun Ahmedem* patris ipſius mortem gratam håbuiſſe. Cum ergò in imperio confirmatus eſſet *Argun*, *Shemſo'ddin* Curiæ præſes in montes *Ebwazi* fugiens, ſe in tutelam tribus cujuſdam *Cordorum*, qui *AlLur* audiunt recepit; quorum princeps fuit quidam nomine *Juſeph Shah*, qui cum *Argunis* obſequio ſe dederet, ipſe eum bene excepit & honore affecit, quod in ſe ſuſciperet Curiæ præſidem prehendendum, ejuſque poteſtati ſubjiciendum; quod & fecit, ipſo prehenſo atq; ad *Argunem* perducto. Cumq; ille multas obtuliſſet pecu-

p. 565. nias, circiter † centum auri Tumanos, conditiones illi propoſuere ſe redimendi, ne funderetur ipſius ſanguis. Qui morã ſibi concedi petiit, quò poſſeſſiones ſuas & quod reliquum ſibi erat venderet, pecuniáſq; mutuò acciperet, quas afferret: deinde, pecuniarum quas mutuò acceperat à ſociis, domeſticis, affinibus, charis, & amicis ſuis, quadraginta penè auri Tumanos alios attulit, Hoc, inquiens, ad manus meas pervenit, nec ulterius quicquam adducere poſſum; vos quod vobis facere viſũ fuerit, faciatis. Prodiit ergò à Rege *Argune* mandatũ ut morte mulctaretur. Interfectuſq; eſt die *Martis* quinto mẽſis *Shaabani* hujus anni, qui incidit in * ſeptimum menſis *Tiſhrini* prioris anni *Alexandri* milleſimi quingenteſimi nonageſimi ſexti. Atque hic exitus fuit ejuſmodi viri Magni, Venerandi, Prudentis, cujus à digito minimo pendebat univerſum Imperium: fuit autem intellectu & experientia præditus, atque in omnibus regiminis rerúmque tractandarum rationibus perfectus, & humilitatis egregiæ. Ferunt neminem eum unquam ſalutando prævenisſe, ipſum verò hoc officium accedentibus primò præſtare ſolitum.

* Diwani.

* Decimũ ſeptimum.

FINIS. *Deo ſoli Gloria.*

INDEX.

A.

Ebno'l Aaalam Aſtronomus. 214
Aaron frater *Moſis.* 18,19,20
Aaron Alexandrinus, Medicus v. *Ahron*
Aaron Chalifa v. *Harun.*
Ab Menſis *Auguſtus* dictus. 70
Abaka Il-Chàn, *Huláci* filius. 329 355,361
Abaſabàd, ſeu *Ayaſabàd*, locus 330
Al Abbàs à quo Chalifæ *Abbaſidæ.* 103, 182
Al Abbàs fil. *Al Mamonis.* 160,164
Al Abbàs Ebno'l Haſan, Vizier 186, 187
Abbas, Vizier *Ægypti.* 257
Abbáſa, filia *Al Mohdii.* 151,152
Abu'l Abbàs Al Saffáh, primus *Abbaſidarum* Chalifa. 137,138
Abu'l Abbas, Aſtrologus 213
Abul Abbas Ahmed Ebno'l Motawaccel, v. *Al Mo'tamed.*
Abu'l Abbàs Ahmed, *Ebno'l Moktader.* 192. v. *Al Radi.*
Abul Abbàs Ahmed Ebno'l Moktadi, v. *Almoſtadh.r.*
Abu'l Abbàs Ebno'l Mowaffec, v. *Al Mo'taded*
Abu'l Abbàs Mamun, Rex *Choraſmiæ.* 220
Abu'l Abbàs Mohammed *Ebno'l Kayem.* 237
Ebn Abbàs 120
Al Abbaſia, locus 251
Abbaſidæ. 128, 130, 134, 135 136, 137. 158. 200. 237. 266
Abdalla, Pater Mohammedis 101
Abdalla, Patruus *Al Saffáhi* 138
Abdalla Ebn Amer, dux. 116,123
Abdalla Ebn Amr. 123
Abdalla Ebn Chaled. 116
Abdalla Ebno'l Haſan, Aſtrologus. 215
Abdalla Ebn Hazem. 123
Abdalla Al Hoſain Ebn Naſirô'ddaula 212
Abdalla Ebn Abu *Kohápha*, i. e. *Abu Becr.* 110
Abdalla Ebn Maſu'd *Africam* invadit. 116
Abdalla Ebn Mohammed v. *Abu Jaafar Al Manſùr.*
Abdalla Ebn Mohammed Ebno'l Kayem, v. *Al Moktadi.*
Abdalla Miyapharekino ab *Hulacu* præ-(fectus. 349

Abdalla Ebn Nadil, dux. 113
Abdalla Ebno'lRaſhid v. *AlMamun.*
Abdalla Ebn Raſhid Ebn Cawus Græcorum regionem invadit. 177
Abdalla Ebn Sahel Ebn Nubacht Aſtronomus. 161
Abdalla Ebn Sina, v. *Ebn Sina.*
Abdalla Ebn Soliman Ebn Wahb Vizier 182. *Abdalla Ebnol Tiyeb*, v. *Abu'l Pharaj.*
Abdalla Ebnol'Zobair. 124.126,127, 128
Abu Abdalla AlBaridi. 200,201
Abu Abdalla AlDamagáni, Judex 240
Abu Abdalla Ebno'l Hejàj Poeta 213
Abu Abdalla AlHoſain, Ebn Naſero'ddaula 212
Abu Abdalla Natelenſis, *Avicennæ* Præceptor. 230
Abdawaib, arx. 142
Abdo'lAziz Ebno'lHejàj Ebn Abdo'lMalec 136
Abdo'lCarim, v. *Abdo'lRahmàn.*
Abdo'lMálec Ebn Merwàn, Chaliſa, 126 127,128
Abdo'lMálec Ebn Nuh, *Choraſáni* Rex. 206
Abdo'l Maſih, v. *Phacro'ddin.*
Abdo'lMotalleb, Avus *Mohammedis*, 101.
Abdo'rRahim, v. *AlKádi AlPhádel*
Abdo'rRahmàn Ebn Abdo'lCarim, Medicus. 299
Abdo'rRahmàn AſSúphi, Aſtronomus. 214
Abdo'rRaſhid, *Gaznæ Dominus.* 226
Abdo'ſSalam Ebn Jingiduſt, Medicus & Philoſophus. 295,296
Ebn Abdo'ſSalàm, v. *Mohammed.*
Abdo'lWahàb Ebn Abrahim. 140
Abdo'lWahàb Ebno'lHoſain. 188
Abel & Lebúda gemelli. 4
Abgari Regis *Rohæ* ad *Chriſtum* Epiſtola, cum reſponſo. 71,72
Abhal v. *Imil.* 322
Abia, Rex *Judæ.* 37
Abidalla Ebno'l Haſan, Aſtrologus. 215
Abihud, Propheta. 38
Abinanus [*Anianus*] Monachus *Alexandrinus.* 10,24,27
AbiMélec, filius *Gedeonis.* 26
Abiſàn, Judex *Iſraelis*, 27
Abiſhaa Shunamitis. 32
Aboloſtain, urbs 306,333
Abraham, Patriarcha. 13,14
Abrahim. *Mohammedis* ex *Maria Cophtitica* filius. 103
Abrahim Ebn Abdalla, *Alida*, occiſus. 141
Abrahim Ebn Hamdàn. 187
Abrahim Ebn Helál, *Sabius*, doctus 204 217
Abrahim Ebn Mohammed, *Abbaſida.* 136,137,138
Abrahim Ebno'l Mohdi 154,158, 159
Abrahim Ebno'l Moktader, v. *AlMottaki*
Abrahim Ebn Saleh, patruelis *AlRaſhidi.* 155
Abrahim Ebn Tacwin, *Theophraſti* Interpres. 61
Abrahim Ebno'lWalid 136. Chalipha 137
Abulun [*Apollo*] Rex *Zingitarum.* 26
Babo'l Abwab. 61,62,151
Academia Bagdadi. 183
Acca, urbs 294. dedita *Saladino.* 273. *Francis.* 275

Achad turris, 12. *in Marg.*

AlAchſhid, *Ægypti & Syriæ* Dominus. 203, 205

Ad, vetus tribus *Arabum.* 100

Adado'ddaula Phano Choſraw. 205 209,210,211.214,215,216

Noſocomium *Adadienſe Bagdadi.* 211 338

Adado'ddin Viz er interfectus. 268

Adam, quo die creatus 3. ſepultus ubi *Chriſtus* crucifixus 10. ab eo ad mortem Moſis quot anni 21. ad initium *Æræ Alexandri.* 63

Addeus Apoſtolus. 64, 72

AlAded, Chaliſarum *Alidarum Ægypti* ultimus. 262,264,266

Al*Malec* Al Adel, *Saladini* frater, Rex *Ægypti.* 277,278,279,280.295. ejus filii. 288

Adena, urbs, à *Tancredo* occupata. 245

Aderbijan, provincia, 63,169,182. 222, 226, 227. 244. 268. 272, 273. 283. 300

'Adnàn, Patriarcha *Arabum.* 100

Adrianus Cæſar. 76,77

S. Ægidii Comes, v. *Sanbal.* 242

Ægyptii 2. *plagis affecti* 18. ſapientiam à *Chaldæis* acceperunt 41 *Perſarum* jugum excutiunt 57. à *Diocletiano* compeſcuntur 83. eorum ſcientiæ 22

Hermes Ægyptius. 6, 7

Ægyptius Pſeudopropheta in *Judæa* 73

Ægyptus. 22.83.86 138.177 186 203.205. 207.209.219,220,221 223.225 241.243.250 256,257 262,263,264. filiis *Hami* cedit 11 ab *Ahaſuero* devicta 56. à *Coſroe* 99. à *Moſlemiis* 112. ab *Ebn Zobairo* occupata 126. ab *Ebn Tuluno* 175. *AlMoezzo Alidæ* paret 207. *Turcis* ſub *Saladino* & ejus poſteris 266, 267. 277, 278, 279 288. 294,298.313.322,323,324 *Mamlucis* ſub Ezzo'ddino *Turcomanno* & ejus ſucceſſoribus, 325 349. 351. 356. 359. 360, 361. 365

Ælia juxta *Hieroſolymam* condita 77. v. *Ilia.*

Ælianus, Medicus, præceptor *Galeni,* 77

Æra *Alexandri,* ſeu *Seleuci,* 63. 84 123. *Diocletiani,* ſeu Martyrum, 84. *Hejræ* 102,103.123

Æſchylus Poeta 55

Æſculapius, v. *Aſclepiades.*

Æthiopes, 2, 3. 37. religionem *Chriſtianam* amplectuntur, 85

Æthiopia 76. filiis *Hami* cedit 11

Africa poſteris *Hami* cedit 11. à *Moſlemiis* petita 116. à *Francis* 242

Africanus Alexandrinus, Chriſtianus 75

Africanus, Chronologus, 24. 27. 54 80

Africanus, dux *Romanorum* 57

Afrikia, [*Africa* minor] provincia 207

Afribi, Dialecticus *Chriſtianus* 209 v. *Yahya* Ebn *Adda.*

Agathodæmon Ægyptius, Hermetis Præceptor, *Sabiis Seth* 7

Ager fletus 23.24

Agger *Yajuji* ab *Alexandro* extructus 62. Agger *Babo'lAbwab* ab eodem cœptus, ib *à Nuſhirwano* perfectus 63

Agnus *Chriſti* typus 14

Agrippa, Rex Judæorum 73
Ahab, Rex decem Tribuum 38
Ahaſuerus primus 56. ſecundus 57
Ahaz, Rex Judæ 40
Ahaz,[Ahazia]Rex decem Trib. 38
Ahaziah, Rex Judæ 38
Ahia, Propheta 37
Ahmed Ebno'l Chaſib 174
Ahmed Ebn Cothair AlFargáni, Aſtronomus 161
Ahmed Ebn Hánbal 107.164 170
Ahmedis Ebn Hájet Motazalæ de Chriſto aſſertio 105
Ahmed Ebn Harùn, Syrupopola Ægyptius 168
AlSoltan Ahmed Ebn Hulácu, Rex Mogulenſis 361.367,368
Ahmed Mercator 284,285
Ahmed fil. Moham. Regis Gaznæ 226
Ahmed Ebn Mohammed Ebno'l Mo'taſem, v. AlMoſtaìn.
Ahmed Ebn Mohammed Ebn Merwàn Ebn Tiyeb, AlSarchaſi Philoſ. 185
Ahmed Ebn Mohammed AlSagáni, Mathematicus 216,217
Ahmed Ebn Múſa Ebn Shácer, Mathematicus 183
Ahmed Ebn Tulùn Ægypto & Syriæ præeſt 175.177
Ahmed Ebn Zairac 193,194
Abu Ahmed Ebno'lMotawaccel v. AlMowaffec.
AlAhnef 120
Ahròn, Sacerdos Alex. Medicus 99 127
AlAhwàz urbs & regio 82 112.156 163.212. à Moſlemiis occupata 113 à Meezzo'ddaula Ebn Bowaia 199
Turris Ajamienſis Bagdadi 338,339
Aias,[Aiazza, olim Iſſus]urbs Ciliciæ 59 ab Ægyptiis devaſtata 356
AlAjazii Turcomanni, prædones, profligati 333
AlAin, liber 358
Ain Tab, urbs 257
Ain Zárba,[Anazarba] urbs 67.206
Aiyad Ebn Gunmi, v. Iyàd.
Aiyàd, AlWalidi Scriba 135
Aknàs, Princeps Mogulenſis 305
AlAkmàk, locus 322
AlAkr AlHamidia, Caſtellum 284
AlAkra, Mons 170
Akreba, locus 109
AlAksa Templum Hieroſolymitanum 34.46. 129.243.274.
Aksarà, urbs regia Seljukidarum in Aſia minore 345.256 321.330.347
Akshahr, urbs 307
Akis Chowarezmienſis, Dux 237
AlAkta, v. Ezzo'ddaula
Ala'ddaula Abu Jaafar Ebn Cacawaih, Hamdani Princeps 221,231.232
Ala'ddin, Dominus, Alamuti 320
Ala'ddin Ebn Badro'ddin 347. 352
Ala'ddin, Curiæ Bagdad. Præſes 355
Ala'ddin Caikobad, Rumææ Rex 290 3 6,307,311. ſubito moritur 312
Ala'ddin Ebn Giyatho'ddin 319. 322 329
Ala'ddin Tocuſh, Choraſmiæ Dominus 266,267.279
Ala'ddin Ebn Tocuſh, v. Chowarezm-Shah Mohammed.
Aláma, mulier callida 203.204
Alamania, regio 61.69
Alámo'ddin Senjar 353. occiſus 354
AlAlmut, ſeu Alamut, Caſtellum 320 331
AlBumaſar, v. AbuMaaſhar.
Alcora'nus eloquentiſſimè elaboratus 104. an creatus, necne, controverſum 105.159.164.167.170
AlChymia 22.299
AlEmir AlAlem 266
Aleppo, v. Haleb.

Alexander Magnus 58. 59. 62
Alexandri æra 63.84.123
Alexander, Syriæ Rex 66
Alexander, Judaeorum Rex 66,67
Ptolemeus Alexander, 67
Alexander [*Severus*] *Cæſar* 80
Alexander Aphrodiſæus 78
Alexandria, Ægypti urbs 22.46.57 77.86,87.99.116 207.condita 62 expugnata à *Veſpaſiano* 74. à *Perſis* 99. *Moſlemiis* dedita 112. 114
Algebra *Diophantis* 89 222
Ali *Ebn* Abi Taleb 102.106,107,108 115.*Mohammedis* gener 103.Chalifa 117,118,119,120,121,122
Ali Ebno'l*Hoſain Ebn Ali Ebn Abi Taleb* 125. 132. 135. 158
Ali *Ebno'l Abbas*, Medicus 214
Ali *Ebn* Ahmed *Abu lHaſan*, qui & *Ebn Habal*, Medicus 300
Ali Bahaaur, *Malatiæ* præfectus 333.334
Ali Ebn Balik 193,194
Ali Ebn *Iſa* 198. v. *Abu'lHoſain.*
Ali Ebn *Iſa Ebn* Mahàn,dux 156
Ali Ebn Mamùn,Rex *Chuaraſmiæ* 219
Ali Ebn *Muſa* AlReda 158
*Al*Emir Ali *Ebno'lNaſer* 302.
Abu Ali, Medicus aſotus 299.300
Abu Ali, Geometra 253
Abu Ali Ebno'lHaithem, Geometra 223,224
Abu Ali Ebn Jalalo'ddaula, 235
Abu Ali Iſa Ebn Zaraa, Philoſophus *Chriſtianus* 222
Abu Ali Ebn M*erwan* 212,213.219
Abu Ali M*eſcawaih* 216
Abu Ali AlManſur,v.*AlHacem* Chaliſa *Ægypti.*
Abu Ali Ebn Mokla 193,194.199
Abu Ali Perſa, Grammaticus 214
Abu Ali Ebno'l *Moktafi* 262
Abu Ali Moſhrefo'ddaula, ſeu *Sharfo'ddaula* Ebn *Bahao'ddaula* 220 221
Abu Ali Ebn *Sharfo'ddaula* 212
Abu Ali Ebn Sina v. Ebn *Sina*
Abu Ali Ebno'l*Walid*, Motazala 240
Aliada,ſive *Alida*,134.200,218.238 Chaliſæ *Ægypti* 207.209.219,220 .21.223 225.237.241.243 250 256,257 262 264.266
Aljaï Chatùn,*Hulaci* uxor 329
Aljattaï Nowain, *Jengiz Chani* filius 305.326
Al*Alkemi*, Vizier 338
Alladikia, v. Al*Ladikia.*
Allàn, regio 61,310
Allani, Chriſtiani 85
Almageſtum 47.78 (v. *Manſur*
Al*Alphi*, Rex *Ægypti & Syriæ* 360
Alphonſus, Rex *Toletanus* 277,278
Althæa herba 7
Alpharabius, v. *Abu Naſr.*
Altun Chan, *Chataæ* Rex 309,310
Altùn Tacaſh 246
Amado'ddaula Ali Ebn *Bowaia* 195 196 204, 205
Amalekitæ 26.29
Amaſia urbs *Rumææ* 313
Amawaih, locus 266
Amena mater, *Mohammedis* 101
Amenophthis, v. *Amenphathis.*
AlAmer, Chaliſa *Ægypti* 243.250
AlMalec AlAlmjad Abbas Ebno'l Malec AlAdel 288 v.*Takio'ddin.*
AlAmir Amid 292
Amida,urbs 89 207.213.222 à *Perſis* obſeſſa 92 capta 98.capta à Moſlemiis 112 à *Saladino* 272. ab *Al-Camelo* 311
AlAmin Ebno'lRaſhid 150.152.Chaliſa 155,156,157,158
Amino'ddaula Ebno'l*Talmid*,Medicus *Chriſtianus*, 260. v. *Hebatolla.*

Amino'ddaula Ebn Tuma, Medicus Chriſtianus 300,301
Amir AlMumenin, *Omar* ſic primus dictus 110
Amman Ebn Yazid 134
Ammawaih, locus 307
Ammonitæ Iſraelem affligunt 26. à *Saule* victi 29
Amon Rex *Judæ* 43
Amorium, v. *Amuria.*
Amoſia Rex *Judæ* 39
Amr Ebno'l As, Dux, 22. 112. 114. 116. 120,121. 123
Amr Ebno'l Hazem, Dux 110
Amram, Pater *Moſis* 17
Amuda, porta *Hieroſolymæ* 273
Amunphathis [*Amenophthis*] Rex *Ægypti* 17
Amura [*Gomorrah*] condita 13
Amuria, [*Amorium*] urbs ab *AlMotaſemo* capta 166
Analinias, ſcurra, *Homerum* laceſſit 40
Anaſtaſius Cæſar 93
Anaxagoras, Phyſicus 55
Anazarba, v. *Ain Zarba.*
AlAnbàr, urbs, *ab AlSaffaho* extructa 139. à *Baſaſirio* occupata 226. v. *AlEnbàr.*
Ancyra, urbs, capta à *Moſlemiis* 116 à *Giyatho'ddino* munita 314
Andaluſia 242. 277. v. *Hiſpania.*
Andreas, Eunuchus legatus ad *Moawiam* 123,124
Andromachus, Medicus 63
Andronicus, Chronologus 27. 33. 54
Angelorum 9. ordines creati 3
Angitàr [*Anglus*] inducias cum *Saladino* paciſcitur 276
Angurc Nowain, dux *Mogulenſis* 333
Anianus, v. *Abinanus.*
Anitus, filius *Socratis* 58
Anmil 282. 305. v. *Imil.* 322
Anſarii, *Medinenſes*, *Mohammedis* Adjutores 103. 108, 109. 117
Antigonus, *Hyrcani* filius 66
Antiochus Magnus 65. *Epiphanes ib. Cyzicenus* 66, 67. *Eupator* 66. *Grypus ib. Sidetes ib. Soter* 62,63
Antiochia, urbs 63. 65. 77. 81. 87. 91 92,256. 258. à *Solomone* diruta 34 à *Perſis* expugnata 94 98. *ab Ebn Tulune* 177. à *Græcis* occupata 207. à *Francis* 242. *ab Ægyptiis* 357
Antiochia nova 94
Antipater Herodis filius, Tetrarcha 71
M. Antonius 68
Antonius Ægyptius, Monaſticæ vitæ author 80
Antoninus Pius, *Cæſar* 77,78
Antoninus Caracalla 79
Anunius, *ſive Anumius*, Medicus 21
Anuſherwan Juſtus, v *Coſra.*
Anuſhtecin, v. *Abuſentecin.*
Apamia, urbs 257. 280. à *Perſis* expugnata 94. 98
AlAphdal Ebn Amir Aljoyuſh 243
AlAphdal, filius *Saladini* 273. 277 278. 280. in regnum *Ægypti* accitus iterumq; pulſus 279 moritur 294
Aphdalo'ddin AlChowanji, Medicus 318. 340
Ebn Aphlah Hiſpanus, Aſtronomus 303
Ebn Aphlah, Poeta 259
Aphſhana, villa 229
AlAphſhin Chaidar Ebn Caûs, Dux 165,166
Apiphanus, Rex *Ægypti* 12

Apollo

Apollo, v. *Abulun.*
Apollonius, Geometra 41. *Tyaneus* 75. Sacrificulus 88
Abu'lArab, Legiſperitus, *Maimonidi* infeſtus 298
Arabes Chriſtiani 93.171
Arabum regnum quando inceperit 99 quo pacto 102. eorum genera, religiones, eruditio, &c. 100. in *Arabum* terram fugit *Moſes* 17
Aramæa dialectus 11
Arbàn, urbs 270
Arbela, urbs 263. 289. 311. condita 15. à *Tataris* obſeſſa 312
Arca cum libris Sacris, &c. abſcondita 46
Arca *Noæ* 8, 9
Arcadius Cæſar 90, 91
Arces extrui cœptæ 12
Archelaus, *Herodis* filius 71
Archidiaconus, Medicus v. *Abu'l-Chair.*
Archilochus [*Corax*] *Rhetor* 44
Archimedes 41,42
Ardſhir, ſeu *Ahaſuerus* ſecundus 57
Ardſhir Ebn Babec, *Perſarum* Rex, *Saſanidarum* primus 52.80,81
Ardſhir ſecundus 90
Arech, *i. e. Roha*, urbs 12
Areopagus extructus 25
Argùn Aga 320,321.328.330
Argùn IlChan, Rex *Mogulenſis* 367 368
Arjàwana, mater *Al Moktadii* 240
Aridæus, *Macedoniæ* Rex 62,63
Arig Buga filius *Tuli Chani* 310.327 351
Arjiſh, oppidum *Armeniæ* 218.283
Arioch, perfectus Satellitum *Nabuchadnezaris* 47
Arioch, *i. e.* *Artaxerxes Longimanus* 56
Ariſtamenes, ex quo *Paulus* Apoſtolus mentionem *Jannis & Jambris* facit 17
Ariſtobulus, filius *Jonathanis*, *Judæorum* Rex 66
Ariſtobulus, f. *Johannis Alexandri*, 67 Rex 68
Ariſtophanes, Comicus 55
Ariſtoteles 33. 50. 59,60. 84. primus Sapientum ſe Regum famulitio addixit 233
Arka, oppidum *Syriæ* 258
Armenia 11. 53. 61. 63. 86. 169. 179 218, *ab Ægyptiis* populata 356
Armeni [*Parthi*] à *Græcis* deficiunt 63. à *Romanis* laceſſitis victi 78.79
Armeni fidem *Chriſtianam* amplectuntur 85. feſtum *Natalis* & *Epiphaniorum* ſimul celebrant 94
Armunis, Rex *Canaan* 13
Arphachſhad 10,11
Arràn, regio 63. 248. 273. 328
Arrius, Hæreſiarcha 86
Arſenius Patriarcha Conſtantinopolitanus 335,336
Arſes filius *Ochi*, *Perſarum* Rex 58
Arſhac, à quo *Arſacidæ Armenorum* [*Parthorum*] Reges 63
Arſinous, Sapiens 75
Arſlan Argun, Rex *Choraſani* 242
Arſlàn Ebn Seljùk 222
Arſlàn Ebn Akſar, v. *Chowarezm-Shah.*
Al Emir Arſlàn 286
Artabanus, Rex *Perſiæ* 56
Artahſhaſht [*Artaxerxes*] *Longimanus* 56.72
Artahſhaſht Secundus 57
Artahſhaſht Tertius, *Græcis Ochus ib.*
Artemion, v, *Luminus* 76
Aru, filius *Phalegi* 11,12

Arudha Canaanaeus citatur 13
AlArzak. v. *AlAzrak.*
Arzen Rum [*Erzerum*] urbs 280. à *Tataris* capta 314
Arzengan, urbs 314. à *Tataris* capta 315
Arzmidocht, *Perſarũ* Regina 111.112
Aſa, Rex *Judaea* 37
Aſad, Tribus *Arabum* 101.225.271
Aſad, Præfectus *Choraſani* 134
Aſado'ddin Shiracuh 262,263,264
Aſcaphus, [*Scopas*] Dux 65
Aſclepiades [*Æſculapius*] 7,8.59
Aſharii, Secta *Mohammedanorum* 105
Aſhg, à quo *Aſhganidæ* Reges *Perſarum* 52
Aſhg, filius *Aſhgi* ib.
Aſhimùn, ſeu *Oſhmùn*, *Nili* rivus 324
Aſhir, filius *Jacobi* 16
AlMalec Al Aſhraph Ebno'lMalec o'lAdel 280. 288, 289.294.306 307.311. moritur 313
AlMalec Al Aſhraph Ebno'lMalec AlGázi, *Miyapharekini* Dominus 345. interſectus 349
Al Aſhtar Nachaienſis, Dux 119
Aſia minor v. *Rumaa.*
Askelána, [*Askelon*] urbs, *Moſlemiis* dedita 113, capta à *Francis* 257. à *Saladino* 273. à *Francis* reſtaurata 276
Aſphahàn, urbs 116.164.222. 232 239.243.254.273. *Moſlemiis* dedita 113. ab *Amado'ddaula* occupata 196 à *Togro'lBego* 226
Aſſyria 11 64
Aſtrologorum vanitas 168.181.248
Aſtronomiæ ante & poſt diluvium inventio 5. 11
Aſtronomicæ obſervationes factæ à *Metone* 57. *AlMamunis* juſſu 161. *Sharfo'ddaula* 217. à *Naſiro'ddino* 350
Aſudah, i. e. *Artaxerxes Ochus* 57
Aſwàn, [*Syene*] urbs 224
Atábeg Zengi, v. *Omado'ddin.*
Atábeg Ezzo'ddin, v. *Ezzo'ddin Maſùd*, *Ebn Maudùd*
Atabegica familia 284.288
Atámeſh 175
Atel [*Volga*] fluvius 310
Athaliah 38,39
Athenæ urbs 76. ab *Ahaſuero* capta & incenſa 56
Athiro'ddin AlAbhari, Medicus 318
Atir, Dominus *Rohæ* 221. occiſus 222
AlAltlàk. v. *AlTàk* 349
Ebno'lAttàr, Medicus, v. *Abu'lChair*, & *Iſa Ebn Yuſeph.*
Ebno'l Attàr, Vizier, v. *Dhahiro'ddin.*
Attica lingua 62.69
Attributa divina ab Eſſentia ſemovit *Empedocles* 33. & *Motazalæ* 105
Auguſtus Cæſar 68,69,70,71
Auguſtus menſis 70
AlMalec AlAuhad Ebno'lMalec AlAdel, v. *Nojmo'ddin.*
Auhado'zzamàn Abu'l Baracàt, Medicus, *Judæus* 256. v. *Hebatolla Ebn Malcà*
Avicenna, v. *Ebn Sina.*
Aularianus [*Valerianus*] *Cæſar* 81
Aurelianus Cæſar 82
M. *Aurelius Cæſar* 78
Auſtrales populi quales 3
Autognius, Philoſophus 70
Autolycus, Geometra 50
Αὐτόματον *aſſeritur* 41
Awairitæ. populus 329
AlAwaſem, provincia 177
Ayaſabàd v. *Abaſabàd* 330
Ayeſha, uxor *Mohammedis* 117.118.119

Babo'l

Babo'l Azaj, porta *Bagdadi* 227.258
Azâz, caſtellum 257 268.277
AlAziz, Chaliſa *Ægypti* 209 219. 223
AlMalec AlAziz Mohammed Ebno'l Malec AlDhaher, Halebi Princeps 287 312
AlMalec AlAziz Othman Ebn Salaho'ddin, Ægypti Rex 277,278, 279. 295
AlMalec AlAziz Ebno'l Malec AlAdel, Baniaſi Dominus. 288.304
AlMalec AlAziz Ebni'l Malec AlNaſer. 347
AlAzrak, vel forſan *AlArzak*, locus deſertus. 135
AlAzz 298. v. *Gazzinſes.*
Azzo'ddaula 207, 208. v. *Bachtiyar.*

B.

Baabdûn, villa 334
BaalBec, urbs 85 277. à *Moſlemiis* in fœdus recepta 112. à *Zengio* occupata 255. 263. à *Damaſcenis* 264. à *Saladino* 267
Baaſha, Rex decem Tribuum. 37
Baaſhika, locus 352
Bab AlAbwab 61,62.151
Baba, Pſeudopropheta 313. capite plectitur 314
Babarmir, ſeu *Tabarmir*, *Chartaberti* Subbaſha 312
Babawaih, Epiſcopus *Niſibenſis* 87
Babec, rebellis 165
Babel, ſeu *Babylonia* 12. 47. 62. 64. 94 filiis *Semi* cedit 11. *Seleuco* 63
Hermes Babylonius 7
Bacchus Martyr 80
Bachtiſhua Georgii filius, Medicus 152. 153
Bachtiſhua Gabrielis filius, Medicus 154. 171
Bachtiſhua Ebn Yahya, Medicus 192
Bachtiyâr Ebn Moezzo'ddaula 207. 208,209, 210
Baktamar, Chelati Dominus 272 277
Baculus *Moſis* 18,19. abſconditus 24. 46
AlBadandûn, oppidum & fluvius 159. 168. 177
AlBadh, urbs *Babeci* 165
AlBadi Hebatolla Aſtrolabius 260
Badroddaula Soliman Ebn Abdo'lJabbar Ebn Ortok 249
Badro'ddin Ebn Kadi BaalBec, Medicus 343
Badro'ddin Lulu 284 287,288, 289. *Mauſelæ* Dominus 311.326. 344. moritur 347
Badus Cordus 211,212
AlBagâzi, v. *Ilgazi*
Bagdad, urbs, ab *AlManſuro* condita 141. *AlMamunis* auſpiciis obſeſſa 156. ab *Adado'ddaula* inſtaurata 210. à *Tataris* capta & direpta 338,339
Bagar, Turca, AlMotawaccoli percuſſor 170
Bagras, urbs, capta à *Saladino* 275
Bahao'ddaula Manſur Ebn Dobais 237
Bahao'ddaula AbuNaſr Ebn Adado'ddaula 212,213.218.220
Bahao'ddin, Interpres 320,321
Shaich Bahao'ddin Abu'lFhotûh 251
Bahadur v. *Ali*
Bahnâm Perſa 361
Bahrâm Jur, Rex *Perſ*[illegible] 93. v. *Warharan*
Bahrâm AlMarzabân 96,97.98.
Bahruz Bagdadi Prætor 263

Bajer Dominus *Balchæ* 238
Baimas *Nowain*, dux *Mogulenſis* 308
Baimundus, v *Boamundus*.
Bajuza, villa prope *Malatiam* 315
Baka Timur, v. *Boka Timur*.
Ebn *Abu'lBaka*. v. *Maſihi*.
Balaban, *Chlati* Dominus 283
Balac Ebn Babram Ebn Ortok, *Halebi* Dominus 250
Balad, urbs ad *Tigrim* 265
Baládor, locus 330
Balaſágun, urbs 220
Balbais, v. *Belbais*
Balcha, v. *Belcha*
Baldwinus Francus 242
Baldwinus, *Hieroſolymæ* Rex moritur 248
[*Baldwinus*,] *Flandriæ* Comes, primus *Lat.* Imp. *Conſtantinopolitanus* 282
Baldwinus, ultimus *Latinorum* Imp. *Conſt.* 336
Balephorus [Belochus] Rex *Aſſyriæ* 17
Balgaï Ogul 331. v. *Ilgaï* 329
Balianus, nobilis *Francus* 273, 274
Balik ſeu *Yalik*, Janitor 193, 194, 195
Ordu Balik, urbs, v. *KaraKuram*
Bamiana, urbs 287. à *Tataris* exciſa 293
Bani Elohim, filii Dei 5, 6
Banias oppidum 277 288
Baptiſtæ [Hemerobaptiſtæ] *Judæorum* ſecta 74
Abu'l Baracát, Medicus, v. *Auhado'zzaman*
Baradà, fluvius *Damaſcum* alluens 254
Barak Siſeram profligat 25
Barbari, populus 2. 37
Barcah, *Ebn Tuſhi* 305. 310. 326
Barcajar, *Ebn Tuſhi*, 305. 310
Soltan *Barciaruk* ſeu *Tarciaruk* 239, 240, 241, 242, 243, 244
Barcus, *Moawiæ* percuſſor 131
Bardaa, urbs 150
Al*Baréta*, arx 271, 272
Al*Baridi*, v. *Abu Abdalla*.
Barlu, dux 354
Barmacidæ 150 151
Bartella, locus 352
Baſaſir, urbs 227
Baſaſirius, dux 226, 227
Baſhar Ebn Ortáb, dux 122
Abu Baſhar Matthæus Ebn Yunes, v. *Matthæus*.
Baſhir Ebno'llith 152
Baſhmut, v. *Yaſhmut* 345
Baſilides, hæreticus 76
S. Baſilius 11
Baſilius Armenius 245
Baſira, v. Bira 311
Al*Baſira*, urbs *Eraki*, 112, 113. 118, 119. 123. 125. 133. 141. 172 178. 182. 217
Baſur Nowain, v. *Yaſur*.
Batenii, ſicarii, vulgò *Aſſaſini* 237. 246. 250. 252.
Al*Batjha*, locus 218
Ebn *Batlàn* 88. v. *Ebn Botlàn*
Al*Battanius* [*Albategnius*] Aſtronomus 191
Batu Ebn Tuſhi 305. 310. 322. 326.
Bayeju Nowain 330. 332. 333, 337, 338
AbuBecr Aſ Sadik, *Mohammedis* ſucceſſor proximus 108, 109, 110, 116 133
AbuBecr Ebno'l Bakellan 211
AbuBecr Mohammed Ebn Ratek 199, 200, 201
AbuBecr Mohammed Ebn Zacaria Al-Razi,

Razi, Medicus 191: v. *Mohammed.*
Bedarenſe prælium 102
Beito'l Makdes 10. v. *Hieroſolyma.*
Bel, Idolum 53
Ebn Belàs, v. *Sharfo'd lin Ahmed.*
Belbais, urbs *Ægypti* 219.248.262 263
Beleatái Nowain 305
Belcha, urbs primaria *Choraſani* 133 225.292,293
Belhus Aſſyriæ Rex, *Halebi* conditor 25
Bellum ſervile 66
Belochus, v. *Balepherus.*
Beltaſhaſer, Rex 50
Benjamin, filius *Jacobi* 16
Benjamin, Monachus *Jacobita* 200
Benſagala v. *Biſhcàm.*
Berdawàn, caſtellum 232
Berwánah 357,358,359
Berytus, urbs, capta à *Francis* 245 à *Saladino* 273. à *Francis* recepta 278
Bethlehemi Chriſtus natus 70, Infantes cæſi 71
Bibars, v. *Bundokdàr.*
Biga, *Tegro'l Begi* frater 222
Bigamia a *Valentiniano* permiſſa 89
Bilha, Ancilla *Leæ* 16
Bira, caſtellum, *Moſlemiis* à *Francis* tradita 255. *ab AlCamelo* occupata 311
Bir Maimun 142
AlBiruni, Philoſophus 229
Biſh Balig, locus 286 322
Biſhcâm, locus 331
Boamundus, *Antiochiæ* Princeps 242
Boamundus, Infans 256. *Antiochiæ & Tripolis* Dominus 275
Bochára, urbs 209. 219, 220. 282 286, 287. capta à *Moſlemiis* 128 à *ChowarezmShaho* 279. *Jengiz Chano* dedita 290 incenſa 291
Ebno'l Bochári ærarii præfectus 299
Bochtanſar [*Nebuchadneſar*] 45.50
Boga, major, & minor 169 174,175
Boga Timur 305. v. *Buka Timur.*
Bohira, Monachi, de *Mohammede* vaticinium 101.102
Bokràt Ebn Oſhut, *Armenus* Patritius 169
Bolgàn Ebn Santekàn, v, *Ilgaï* 329 & *Balgaï* 331
Borgiani fidem Chriſtianam amplectuntur 85
Borjo'l reſas, Caſtellum 257
Boſhra, ſervus Muneſi 190
Boſra, urbs 101.277.288
Ebn Botlàn, Medicus Chriſtianus 234,235.260. v. *Ebn Batlàn.*
Boum peſtis 94
Ebno'l Bowàb, Scriba celebris 221
Bowaidarum principatus 195, 196 *Bagdadi* ſtabilitur 203,204
Buga, Princeps *Mogulenſis* 367
Bukà Timùr 326.329 338,339. v. *Boga Timur.*
Bujok Muncaca frater 327
Bulgari 11.130. *Bulgaria* 282 310
AlBundokdàr Bibars Rex *Ægypti* 351,352.356,357,358,359
Buſa, Pſeudopropheta 146
Buſiris, *Ægypti* oppidum 138
Butàr Ogul, v. *Kutar* 329
Byzantium, urbs condita 43. à *Conſtantino* reſtaurata 69. v. *Conſtantinopolis.*

C

Caaba, Templum *Meccanum* 102,103.108
AlCaabius 192
Cabadbuka, v. *CaidBuka* 329
Cabra, v. *Cera* 226
Cachia, locus 333
Cachtin locus 312
Caeſares unde dicti 68
Caeſarea Cappadociae 276.314.359
Caeſarea Paleſtinae, condita 70. à *Perſis* expugnata 98. à *Moſlemiis* in fœdus recepta 112. à *Saladino* capta 273
Cafur, *Ægyptiorum* dux 203 205
Caid Buka Bawargienſis 329,330
Caifa arx 213. v. *Heſn Caifa* 323
Caikobad, v. *Ala'ddin.*
Caikobad, locus juxta *Caeſaream* 359
Cainus & Climia, gemelli 4
Caiſum, populata à *Graecis* 182
Caius Caeſar 73
Caleb, filius *Jephunnae* 23,2[illegible]
Abu Calijar, Rex 221.226
Callinicus, urbs v. *Kalonicus.*
CaloJoannes, *Theodori* Imp. filius 355
Calwada, urbs *Chaldaeorum* 7
Porta *Calwad Bagdadi* 339
Camaria, urbs 341
Camalo'ddin Abdo'rRahman 362 366
Camalo'ddin Ebn Yunes 341
Cambyſes, Rex *Perſarum* 54
AlMalec AlCamel, Rex *Ægypti* 288 294.305. 311. moritur 313
Camſar, *ſeu Çamſhir*, caſtellum *v. Lamſhir.*
Canaan, filius *Hami* 9
Terra *Canaan* 13.21
Canaanei Subacti 23
Canon Avicennae 215.231.297.299
Canon Theonis 78
Canticum Canticorum 35
Caphar Tab, urbs 257.280
Captivitas decem Trib. 40. *Judae* 45
Captivorum inter *Graecos* & *Moſlemios* permutatio 167 181 188
Ebn Caraba, ſeu *Caraya*, medicus 317
AlCarac, urbs 275.277
Deſertum AlCarac 348
Carah, vicus *Marwae* 146
AlCarch, forum *Bagdadi* 240. v. *AlCorch.*
Carinus, *Cari Caeſaris* filius 83
Abu'l Carm Saed Ebn Tuma, Medicus 300,301
Carmalis, oppidum 311
Carmania, regio 116 211.225
Carmina *Avicennae* 297
Carpocrates, Hæreticus, v. *Cerinthus* 76
Carthago everſa 57
Carus Caeſar 83
Caſhgora à *Moſlemiis* expugnata 129
AlCaſhph, Liber 340
Caſius, mons prope *Damaſcum* 161
Catarracta Nili, v. *Alſhanádel.*
Catitus [*Theoctiſtus*] 169
AlCauſaj, Medicus 163
AlCawáſhi, Caſtellum 289
Cayuc-Chan Ebn Ogtai 309. Imperator *Mogulenſis* 320,321,322
Cazdhacuh, Caſtellum 332
Cazerun, urbs 195
Cenánah, Tribus *Arabum* 101
AlCendi, Philoſophus & Medicus 50 178,179
Cera, ſeu *Cabra*, Caſtellum 226
Cerbalà, urbs 125
Cercuſium, ſeu *Circeſium*, v. *Karkeſia.*
Cerdcuh, v. *Cazdhacuh.*
Cerinthus, Hæreticus 73,76
Cerrit, Tribus *Turc. Chriſtiana* 280

Ceſbli Chan, Dux 290
Ciſra, v. *Coſra*, ſeu *Coſroes*.
Cetbuga, Dux *Mogulenſis* 348,349
AlChabur, fluvius 245
AlChabur, urbs & regio 265 271 278 283
Chadaſh Hæreticus 134
Chadijah, uxor *Mohammedis* 102 103
Chaibar, urbs *Judæorum* 102
Chaifa ſive *Hiſa*, urbs, capta à *Saladino* 273
Abu'lChair Archidiaconus, Medicus 296,297
Abu'lChair Ebno'l Attar, v. *Maſihi Ebn Abu'l Baka*.
Abu'lChair Salama Ebn Rahmûn, *Judæus*, Medicus 247
Chakan, Rex *Turcarum* 136
Chakan, ſervus *AlRaſhidi* 167
Chalât, urbs *Armeniæ* 218.227 272 277 283.288. vel *Adarbijani* 300 *Jalalúddino* dedita 306. ab *AlAſhrapho* reſtaurata 307. ab *Aladdino* capta 311. v. *Echlât*.
Chalcedon, urbs 98. condita 43. à *Perſis* capta 99
Chalcedonenſe Concilium 92 94
Chaldæi 2.13.41 46,47.184 à *Perſis* ſubacti 52.69
Chaldæa dialectus 11
Chaled Ebn'olWalid, Dux 109
Abu Chaled, v. *Yazid Ebn Abdi'lMalec*.
AlChalil Ebn Ahmed 172
Chalya, urbs. 12
Chalybes 2,3. v. *Sclavi*.
Chamarawaih, *Ægypti* & *Syriæ* Rex 177,178,179,180,181
AlChandak, pagus prope *AlKaïram* 224
Chanekin, oppidum 313
Chano'l Soltan, locus 330
Chaphaja, Tribus *Arabum* 225
Charaja, Benu *Yakaſin*, urbs 309
Chareja Ebn Hadahafa 121
Charſhna, urbs 177.206
Chartabirt, oppidum 307.312
AlEmir Chaſbeg 257
Ebno'l Chatab, v. *Takioddin* 342
Chataia, Regio 282. à *Jingiz Chano* devicta 309, 310. v. *Kara Chataia*.
Chatai Choraſmiam invadunt 266 267. *Bocharam* occupatam ſtatim amittunt 279. in *Mogulenſes* rebellant 350
Ebno'l Chatib, qui & *AlRazi* 298
Chawája Ogul, Princeps *Mogulenſis* 327
Chawaregii, ſecta *Mohammedanorum* 104.107
Chlat, v. *Chalat*.
Chiron, Medicinæ Inventor 21
AlChizaran, *AlHadi* & *AlRaſhidi* Chalifarum mater 148,149,150
Chojanda, urbs 286
Choraibæ prælium 118
Choraſân, regio 53.62,63.123.126 132.134.136. 140.150.152. 158 169. 170 188,189.197.201.206 243,209.222.225. 233. 237 242 207,287.293
Chorramitica [*Hazemitica*] religio 164
Chowaia, locus 307
Chowarezm [*Choraſmia*] urbs & regio 219. 220. 266, 267. 279. à *Jingiz Chano* expugnata 292
Chowarezmii [*Choraſmii*] in *Meſopotamia* locati 312
Chowarezm Shah [*Choraſmiæ* Rex] *Arſlân Ebn Akſar* 266

Chowarezm Shah Tocuſh Ebn Arſlàn, v. *Ala'ddin.*
Chowarezm Shah Mohammed Ebn Tocuſh 279. 285, 286, 287. 290 291. 293. 299
Chozaima Ebn Hazem 150
Chozari populus 150, 151. 248. v. *Gerjani.*
Chriſtus Natus 70. *Baptizatus* 71 Crucifixus 72
Chriſtiana religio ſub *Conſtantino* prævaleſcit 85. in regno *Perſarum* propagata 91
Chriſtianorum perſecutio ſub *Nerone* 74. *Domitiano* 75. *Trajano ib. Severo* 79. *Maximino* 80. *Decio ib. Valeriano* 81. *Diocletiano* 83 *Sapore* 87. *Warbarane* 91
Chriſtiani à *Samaritanis* interfecti 63. *Græcè* ſcribere prohibiti 129 ſub *Mogulenſibus* bene tractantur 286. 321
Chriſtiani Mauſila & *Ninivè* ſpoliati & interfecti 353, 354
Chryſaorius, amicus *Porphyrii* 89
Chryſoſtomus, Patriarcha *Conſtantinopolitanus* 90, 91
Chug Chan, Dux 290
Chuja, urbs, v. *Charaja* 309
Chunaj, urbs 227. 252
Churiſtan, regio 243
Chuziſtan, regio 179. 257
AlChymia, v. in lit. A.
Cicar, talentum 34
Cilicia 59
Circeſium, v. *Karkeſia.*
Ciyumert, primus *Perſarum* Rex 51
Claudia, caſtellum extructum 140 v. *Klaudia.*
Claudius, *Cæſar* 73. *Claudius* II. 82
Claudius Ptolemæus, v. *Ptolemæus.*
Clemens citatus 54
Cleopatra, Regina 68
Cleopatra, filia *Ptolemæi Epiphanis* 65
Cleopatra, *Ptol. Philometoris* filia, de qua *Daniel* Propheta 66
Climia, ſoror gemella *Caini* 4
Ben Cocab Judæos ſeducit 76
Cochlea, ſeu *Pharus Alexandrina*, extructa 74
Codbanawaih, mulier nobilis 231
Codbukà, [*Corbanas*] Dux 242
Colaib, *Heraji* nomen 129
Colcàn, Princeps *Mogulenſis* 304
Collegium *AlMoſtanſeriah* 304 316 342
Comas, regio 170
Cometa viſa 94
Comœdia inventa 22
Commodus Cæſar 79
Computus *Judæorum* & *Græcorum* 72
Computus *Samaritanorum* erroneus 9
Concilium *Nicenum* 86
Chalcedonenſe 92 94
Conteſtablus, *Armenorum* Regis frater 320
Confuſio linguarum 12
Conſtantinus [*Conſtantius*] *Cæſar*, *Conſtantini* Magni Pater 83, 84
Conſtantinus Cæſar, Victor ſeu Magnus 69. 85, 86
Conſtantinus, *Conſtantius*, & *Conſtans*, *Cæſares*, *Conſtantini* Magni filii 86, 87
Conſtantinus Cæſar, *Heraclii* filius 113
Conſtans Cæſar, *Conſtantini* filius 113

Conſtantinus Cæſar, *Conſtantis* filius 123
Conſtantinus Cæſar, *Leonis* filius 147 151
Conſtantinus, Hatemi *Armenorum* Regis Pater 341
Conſtantinopolis, urbs 43 69.85.147 à *Moſlemiis* obſeſſa 130. à *Sclavis* 181. a *Francis* occupata 282 *Græcis* reddita 336
Coptita 84. *Coptitarum* regio 63
AlCoranus, v. in lit. A.
Corax, v. *Archilochus* 44
Corbanas, v. *Corbnkà*.
AlCorch, pars *Bagdadi* 142. v. *AlCarch*.
Cordi 180.200.333.353,354
Cordi Hadhbanienſes 222
Cordi Rawedienſes 263
Corjium, regio 196. v. *Gorjeſtan*.
Coronæ geſtandæ Author *Nimrod* 12
Corona ignea in cœlo viſa 82
AlCorſa, pericope *AlCorani* 163
Coſma & Damianus, Martyres 83
Coſra Anuſhirwan, *Perſarum* Rex 52 63 94.95 96
Coſra II. 96.97 98,99.136
Cotaiphàt, Medicus *Chriſtianus* 236
Coturnices *Iſraelitis* demiſſæ 19
Creatio mundi 3. juxta quoſdam uno momento facta 4 quot annos diluvium præceſſit 9, 10
Creta, Inſula, *Venetis* cedit 282
Crux ab *Helena* reperta 85. à *Saladino* detenta 275
Cuban, *Cayuci* frater 320
AlCufa, urbs 118, 119,120,121 122,123,124,125.126,127.138 141,142,143.179.182.219
Cufienſis, *Yahcemi* Scriba 200
Cug Baſil 245
Cug Sarài 287
Curtacin Dailamenſis 201
Cuſadàg, locus in partibus *Arzengani* 314
Cuſhàn Al Athim Iſraelem opprimit 24
Cynici, unde dicti 55
Cyprianus, Epiſcopus & Martyr 80
Cyprianus, Metropolita Niſibenſis 145
Cyprus, Inſula 66 76 96. à *Moſlemiis* occupata 116
Cyrene, urbs 207
Cyrenius Judex 70
Cyrillus citatus 33. Patriarcha Alexandrinus 91
Cyrus, *Perſarum* Rex 53
Cyrus, urbs, à *Græcis* capta 186
Cyzicus, *Syriæ* Rex 67

D

DAbik, locus 130
Dadawaih, v. *David* 121
AlDachira Abu'l Abbas Mohammed Ebno'l Kayem 237
AlDahak Ebn Kais, occiſus 126
Daheſtan, urbs 231
Dahrita, ſeu Seculares, Philoſophi 33.60
Dailamenſes 165. 211, 212. 222
Dailami Magnates cum *Mogulenſibus* pacem faciunt 332
Damaſcus, urbs 11.55 101.123,124 132.136,137,138.208.210.237 246 254. 261.267.277,278.280 288 304. 313. 317. condita 13 à *Moſlemiis* capta 112. ab *Abbaſidis* 138. à *Saifo'ddaula* obſeſſa 203. occupata 205. à *Nuro'ddino* 257

257. ab *AlNaſero* 325. *Tataris* dedita 348
Templum Damaſcenum extructum 129. conflagrat 227
AlDamigàn, urbs 170.243
Damianus, Martyr 83
Damiata, urbs, à *Graecis* capta 170 *Moſlemiis* à *Francis* reddita 294 ab eis iterum capta 322. ac denuo amiſſa 325
Ebn *Damna Amida* potitur 213
Dan, filius *Jacobi* 16
Dan, urbs, quæ & *Nables* [*Neapolis*] 36
Daniel, Propheta 45.47,48,49 51 52,53,54. ejus hebdomadæ unde numerandæ 72. ejus vaticinia completa 66.73
Ebn Daniſhmand, v. *Mohammed.*
Dara [*Darius*] *Ebn Dara*, Rex *Perſiæ*, ab *Alexandro* victus 59
Dara, urbs. condita 93. capta à *Perſis* 94, 65. *Romanis* reſtituta ac rurſus capta 98
Darabjird, urbs 116
Dargam, Vizier *Ægyptius* 262
Darius Medus 51.52
Darius Hyſtaſpis filius 54
Darius Nothus 57
Darius, *Arſhaci* [*Arſacis*] filius, v. *Dara Ebn Dara.*
Ebn Darnus 338
AlDarum, locus 277
David, Rex *Iſraelis* 30,31,32.33
David Aſphahanenſis, Antiſtes 107
David, ſeu *Dadawaih*, ſicarius 121
David Siyab, ſeu *Shab* 156
David Ebn Honain, Medicus 173, 174
David Jagri Beg. *Ebn* Michael *Ebn Seljuk* 222 227,228.238
Soltan David Ebno'ſSoltan Mahmud 251.253,254
David Magnus, & Parvus, Reges *Gorjani* 320,321
Daukya, Caſtellum 228
Dawálu, caſtrum 329
Dawin, urbs & regio 263
Debora, Propheciſſa 25
Decalogus 19
Decius Cæſar 80
Dedan, *Abrahami* nepos 17
Delálah, ſib *i.e.* *Moreh Nebocim* 298
Demetrius Soter, Rex *Syriæ* 66
Demetrius ſecundus *ib.*
Democritus, Philoſophus 55
Mar Denha, Epiſcopus 286
Dhaher Ebno'l Hoſain, Dux 156 157
AlDhaher, Chalifa *Ægypti Alida* 221 225
AlDhaher, Chalifa *Bagdadi* 301.302
Al.Malec AlDhaher Gazi Ebn Salahoddin 277.280 287
AlMalec AlDhaher, frater *AlMalec AlNaſeri* 349
Abu Dhaher, ſeu *Taher*, *Jalalo'ddaula Ebn Bahao'ddaula*, v. *Jalalo'ddaula* 270
Abu Dhaher Abrahim Ebn Naſero'ddaula 212
Dhahiro'ddin Ebno'l Attàr, Vizier 268,269
Dhahiro'ddin Hazardinàr, *Cheláti* Dominus 277
AlDhaphir, Chalifa *Ægypti Alida* 256,257
Dhu'lKarnain, [*Alexander* Magnus] quare ſic dictus 62
Dharif AlSaccári 194
DiarBecr, regio 221.234.243
Diluvium tempore *Noæ* 8,9. ab *Her-*

mete prædictum 6. alterum in *Erako* 17. tertium in *Theſſalia* 21. aliud ab Aſtrologis prædictum 241
Dinah, Jacobi filia 16
Diocletianus Cæſar 83,84
Diogenes Cynicus 55
Diogenes, Græcorum Imperator 227. 228
Dionyſius, Athenarum Epiſcopus 75
Dionyſius, Metropolita *Malatiæ* 315
Diophantes, Mathematicus 89. 222
Dioſcorides Anazarbeus, Medicus 67
Dioſcorus, Patriarcha *Alexandrinus* 92
Dir *Hind*, locus 111
Dir *Kana*, locus 200. v. Monaſterium
Diſan, fluvius 79.
Ebn *Diſan*, Hæreticus ib.
Diſſidium inter *Meccenſes* & *Medinenſes* 108. inter *Venetos* & *Genuenſes* 336
Diſtributio Terræ inter filios *Noæ* 9.11
Dobais Ebn Mozid 227. v. *Nuro'ddaula*
Dobais Ebn *Sadaka* 248,249.251, 252.
*Al*Docad [*AlLegad*] Legatus Papæ 294
Doluc, Caſtellum 257
Domitianus Cæſar 75
Donaiſer, locus 297
Dorbeſac, urbs 275.277
Dorotheus, Mathematicus 89
Dowaidàr Bagdadenſis 337,338,339
Draco à *Babyloniis* cultus 53
Draconis leges ratæ 76
Dukuz Chatun, Hulaci conjux 329, 355
Dumato'l Jundal, locus 102
Dynaſtiæ decem 1.2

E.

Ebadii, Arabes Chriſtiani 171
Eber, Patriarcha 11
Echlàt, urbs 169. v. *Chalàt*
Echtamàr arx 307
Echtiyaro'ddin Haſan 316
Echwano'ſſaphà 218
Eclipſis Solis 92
Eden hortus 4
Edeſſa, v. *AlRoha*
Edomæi, v. *Idumæi*
Edris, Enoch, ſeu *Hermes Triſmegiſtus* 6
Ebn Edris, v. *Mohammed*
Eglon, Rex *Moab* 24,25
Ehud, filius *Geræ* 24,25
AlEhwàz, v. *AlAhwàz*
AlEktedab, liber 297
Ela, Rex decem tribuum 37
Eleemoſyna 108
Eli, Sacerdos 27
Elias, Propheta 38.54
Eliazar, filius *Moſis* 17. *Aaronis* 20
Eliazar, ſervus Abrahami 14
Eliazar Pſeudopropheta 38
Eliazar, Sacerdos, ab *Antiocho* cruciatu enectus 65
Eliſha, Propheta 38,39
Elon, Judex *Iſraelis* 27
Emmaus, urbs 80
Empedocles, Philoſophus 33
AlEnbàr, urbs 219. v. *AlAnbàr*
Enoch, Hermes Triſmegiſtus Græcis 6
Enoſh, Filius *Sethi* 5
Entechabo'l Ektedab, liber 297
Epheſus, urbs 33,75,151
Ephraim Syrus 85.87
Ephtecaro'ddaula, præfectus *Hieroſolymæ* 243

Ephtimon [*Enctemon*] Aſtronomus 57
Epiphania, quo tempore celebranda 94
Epiphanius, *Cypri* Epiſcopus 91
Epiſtolæ *Echwano'ſſaphà* 218
Epoche Mundi 63. 72, 73
Er, filius *Jehuda* 16
Al Eràk, regio 53. 63. 118, 119. 126, 127. 129. 132, 133. 156. 169. 251. 293. à *Moſlemiis* petita 109, 110. *Tatarorum* incurſionibus infeſta 313
Al Eraki pagi 11. rura 100.
Porta *Al* Eràk *Halebi* 348
Eſaias, Propheta, munere privatus 39. Serrâ diſſectus 43
Eſau, Pater *Edomæorum* 15, 16. 27
Al Eſharàt, liber 340
Eſhtiàk, mulier impudica 300
Eſphahàn, urbs, v. Aſphahan
Eſſeni, *Religioſi* 74
Eſſentia & Attributa divina quomodo ſe habeant ad invicem ex ſententia *Empedoclis* 33. *Motazalarum* 105.
Eſtachra, urbs 116
Eſtera, Caſta 56, 57
Euclides, Geometra 41
Euctemon, v *Ephtimon*.
Eva, v. *Heva*
Eudoxia, Imperatrix, *Chryſoſtomo* infenſa 90, 91
Euphrates Fluvius 141.
Exundatio Tigris 258 313
Ezekiel, Propheta 46
Ezra, Scriba, *Arabibus Al Ozair*. 56. 72
Ezzo'ddaula, v *Bachtijar*
Ezzoddin *Caicawus*, *Ebn CaiChoſraw*, *Ebn Kelij Arſlan*, *Rumææ* Rex 289
Ezzoddin Ebn Gijathoddin Rumææ Rex 319, 320, 321, 322. 329, 330. 332, 333. 347
Ezzoddin *Maſ'ud*, Ebn *Okſenkar*, *Manſelæ* Dominus 250
Ezzoddin Maſ'ud, Ebn *Maudud*, Ebn *Zengi*, *Manſelæ* Dominus 270. 272. 277
Ezzo'ddin Maſud Ebn *Arſlan Shah*, *Mauſ.* Dominus 284. 287
Ezzo'ddin Ibeg, Dux 288, 289. 306. interfectus 307
Ezzo'ddin Turcomannus 323. à *Mamlucis* Rex factus, poſtea occiſus 325
Ezzoddin cæcus, Philoſophus 344

F.

FAdl. *v. Phadl*
Fames gravis 92, 93, 94. 98
Al Fargani, [*Alfraganius*] Aſtronomus 161
Felix, Judex, ſeu Præſes Judææ 73
Ferratenſis Marchio 282
Filii Dei [*Gen.* 6. 2.] quinam 5. 6
Flandriæ Comes, *Imp. Conſtantinop.* 282
Florianus Cæſar 83
Francia Japheti poſteris cedit 11
Franciæ Rex, *v. Philippus*, & *Redefrans.*
Franci audiunt *Romani*, ſeu Occidentales 69. *Eſavi* poſteri habentur 15. 27. in *Hiſpania*, *Sicilia*, *Africa*, & *Syria* arma movent 242. à *Moſlemiis* victi 246. 256. ſolertes 250. in *Ægyptum* acciti 263. Imperium *Conſtantinopolitanum* occupant 95. 282. amittunt 336. in

in *Ægypto* victi 324. *Damiatâ* cedunt 294. 325
Francorum exercitus *Babam* Pſeudoprophetam ſuperat 314
Fundamenta *Iſlamiſmi* 108
Fuſtat, urbs 22. v. *Foſtat.*

G.

Gabriel, Ebn Bachtiſhua, Medicus 153, 172
Gabriel Ocularius 164
Gad, Filius *Jacobi* 16
Gad, Propheta 32
Gaderia, locus 125
Gadinus, Patritius 335
Gagah tribus 313
Galak Nowain, dux *Mogulenſis* 291
Galeb Niſaburienſis, in *Alidas* propenſus 134
Galeb, libertus *Heſhami* 135.
Abu *Galeb* Pharmacopola, *Avicennæ* amicus 231
Galenus, Medicus 55. 59. 67 77. de *Chriſtianis* quid pronuntiaverit 78
Babo'l Galla, *Bagdadi* porta 301
Gallus Cæſar 81
Gallus Secundus [*Gallienus*] ib.
Gallus, frater *Juliani* 87
Gargar, Caſtellum 314
Garſo'l Neemat Abu Naſr, Medicus 342
Gazna, urbs 219. 225, 226. 287. 293
Gazzenſes Turcæ † 222. 298
Gayer Chan, *Otraræ* præfectus 285. 286, 287
Gayer Chan, *Chowaraſmiorum* Dux 312
Al Malec Al Gazi Miyapharekini Dominus 288. 345
Gedeon, Judex *Iſraelis* 26
Gentium diſtributio & ingenia varia 2, 3
Genuenſium & *Venetorum* diſcordia 336
Georgiana, v. *Giorgiana*
Georgii, v. *Gorgii*
Georgius Ebn Bachtiſhua, Medicus 143, 144 alter 163
Georgius, Medicus *Antiochenus* 246, 247
Gerſhom, filius *Moſis* 17
Giadar, deſertum 37
Gialut, [*Goliadh*] à *Davide* interfectus 30
Gigantes nati 6. *Nimrodes* 46
Gihon, Fluvius 128. v. *Jihun*
Giorgiana, urbs & regio 64. 147. 149. 152. 210, 211. v. *Jorjan.*
Giuda, vel *Juda* mons Kordorum, *ubi ſubſtitit arca* 8
Giyalik 286. v. *Kabalik*, & *Kaialik*
Giyathoddin CaiChoſraw, *Ebn Kelij Arſlan*, *Rumææ* Rex 276. 282
Giyathoddin CaiChoſraw Ebn Aladdin 312. 314. 319
Glacies 93
Golam Zohal Aſtrologus 215
Goliadh, *Arabibus* Gialùt 30
Gomorrha, v. *Amurah.*
Gordianus Cæſar 80
Gorgii, vel *Gorjani* populus 248. 249 283. 359. 360. fidem *Chriſtianam* amplectuntur 85. v. *Cozari*
Gorgiana, ſeu *Gurjeſtan*, eorum regio 320. v. *Curjium*
Græca Scripturæ S. verſio 64
Græci 2. 61. ab *Ægyptiis* ſapientiam accipiunt 41, 42. religione olim

Sabii 62. à *Romanis* deviĉti 69. *Moſlemios* vincunt 177.205,206 eorum confinia incurſant 185. ab eis vincuntur 207.227
Græciam, quis *Moſl.miorum* primus invaſit 112
Græcorum, mare, i.e. Mediterraneum, 62, v. mare *Romanum*
Græcorum regio filius *Japheti* cedit 11. *Aridæo* 63. quomodo ſita 61.69
Grando vehemens 96
Gratianus Cæſar 90
Gregorius Nazianzenus citatur 4
Gregorius Nyſſenus ib.
Gugalci, *Mogulenſium* Dux 351
Guta, vallis *Damaſcena* 126

H.

Habakuk, Propheta 52
Ebn Habal, Medicus 300
Habaſh Al Merwazi, Aſtronomus 161
Habbaba, *Yazidi* amaſium 132
Habib Ebn Moſlema, dux 112
Habib Ebn Dhowaib 117
Al Haccar, regio 332, v. Hakkarienſia caſtella.
Hacem Ebnó'l *As* 116
AlHacem Ebno'l Walid 135,136,137
Al Hacem, Chalifa *Ægypti Alida* 219,220,221.223. *Abbaſida* 365
Hadbbanienſes Cordi 222
AlHadi Ebnol Mohdi. 146,147. Chalifa 149
Al Haditha, urbs 210
Hadra *Barmakidarum*, locus prope Bagdadum 251
Hagar, mater *Iſmaelis* 14
Haggai, Propheta 54
Hajar Surwand, locus 356
AlHajarienſes 196,197
Hailan, locus juxta *Halebum* 318
Ebno'l Haithem, v. *Abu Ali*
Al Hakir AlNaphes, Chirurgus *Judeus* 223
Hakkarienſia caſtella 287. v. *Al*Haccar
Haleb [*Aleppo*] urbs 208.218.249. 255, 256. 267, 268. 270. 277. 280. 287. 312. 316. 320, 321. 325. 345. condita 25 à *Perſis* capta 94.98. ab *Ebn Tulune* 177. à *Saifo'ddaula* 203. à *Græcis* 207. ab *Okſenkaro* occupata 250. *Saladino* dedita 271. à *Tataris* expugnata 348,351
Al Hallagius, Præſtigiator 188,189
Ham, filius *Noe* 8,9,11
Hama, urbs 277. 294. ab *Ebn Tulune* occupata 177. à *Saladino* 266. *Tataris* dedita 348. terræ motu afflicta 257
Hamadan, urbs, 150 156 164 210. 231,232.250.253,254. à *Moſlemiis* capta 113. ab *Ala'ddaula* occupata 221. à *Turcis Gazzenſibus* 222
Hamdan, *Maredini* Dominus 181. ejus filii 187.190
Hamed, Vizier 189
*Al*Hamidia regio 270. v. *Al Akr*
Hamlin, v. *Jamlin* 288
Hammad, *Turca* 143
Hamyarenſes, *Arabes* 100, 101
Hananus, legatus ab *Abgaro* ad *Chriſtum* 71,72
Ebn Hanbal, author Sectæ, v. *Ahmed*
Hanbalenſium inſolentia 198
Hani, urbs 179
Abu Hanifa, Antiſtes, ſeu author Sectæ 107 moritur 142. ejus oratorium 241
Ebn Hanif, *Cufæ* præfectus 118

Hanifenſes, *Moſeilemæ* Pſeudoprophetæ adjutores 109
*Al*Haphedh, Chalifa *Ægypti Alida* 250, 256
*Al Malec Al*Haphedh, *Ebno'l Malec*
Al Adel, *caſtelli Jaabar* Dominus 288
Abu Haphs, cognomen *Omari* Chaliſæ 110
Haramitica religio 134. v. *Chorramitica*
Haran, frater *Abrahami*, igne perit 13
Harba, locus 190
Harem *oppidum* 277. caſtellum *Al-Harem Hulaco* deditum 348
Hareth Ebn Calda, Medicus *Arabs* 99
Harmatain, villa 229
AlHarmazàn, ſive *AlHarzamàn*, dux *Perſicus* 112
AlHarr *Ebn Yazid AlTamimi*, dux 125
Harràn, urbs 13. 15. 88. 137, 138. 191, 225. 288. condita 11. à *Saladino* occupata 270. *AlCamelo* dedita 311. *Hulaco* 347
Harùn Ebno'l Mohdi, v. *AlRaſhid*
Harùn Ebn Chamarawaih, Rex *Ægypti* & *Syriæ* 181. 185, 186
Abu Harùn Ebno'l Bacà 164
Harunienſis vicus 174
Harzam, locus 271
Haſamo'ddin, v. *Hoſamo'ddin*.
AlHaſan Ebn Ali 117. 169. Chalifa 122, 123
AlHaſan Ebn Muſa Ebn Shacir, Mathematicus 183
Al Haſan Ebn Sahel Ebn Nubacht Aſtrologus 168
Abu'l Haſan Ahmed Ebn Adado'd-daula 211
Abul Haſan Ali Ebn Hamdan, v *Saifoddaula*
Abu'l Haſan Ali Ebno'l Naſir, Aſtrologus 248
Abul Haſan Aſharius 105
Abu'l Haſan Ebno'l Jondi 189
Abu'l Haſan Hadirenſis, Medicus v. *Saed Ebn Hebatolla*
Abu'l Haſan Ebno'l Talmid v. *Hebatolla*
Haſana concubina *Al Mohdii* 147
Haſanienſis vicus
Abu'l Haſhem Bocair 136
Al Haſhemia, urbs 140, 141
Haſhemidæ 131. 158, 159, 160
Haſnun Rohenſis, Medicus *Chriſtianus* 316
Ebno'l Haſhim, cognomen *Ptol. Evergetis* ſecundi 66
Hatem, Rex *Armeniæ* 328. 330. 356, 357, v. *AlTaephur*
Hazarmard, ſervus *Abul Hijàï* 207
Hazemitica [*Chorramitica*] religio 164
Hebatolla Ebn Naſero'ddaula Ebn Hamdan 207
Hebatollæ Medici egregii tres, diverſæ quiſque religionis:
1. *Ebn Saed Ebno'l Talmid*, *Chriſtianus* 258, 259, 260 297
2. *Ebn Malcà Abu'l Baracàt*, *Auhado'lzamàn*, *Judæus* 258, 259, 260
3. *Ebno'l Hoſain Aſphahanenſis*, *Moſlemius* 258. 260
Hebræa lingua, juxta *Jacobum Rohenſem*, primitiva 11
Hebræi unde dicti 11. Philoſophiæ olim non dederunt operam 32.

Arabia amoti 23. Æra Alexandri tempora computando utuntur 63. v. *Iſraelitæ*,& *Judæi*.
Hegira v. *Hejra*.
Hejàz, *Arabiæ* provincia 11.23.126 127.129.169
AlHejaj Ebn Yuſeph Dux 127, 128, 129. 140
Ebno'l Hejaj, Abu Abdalla 213
Hejræ [fugæ *Mohammedis*] æra 102,103.123
Helàl Ebn Abrahim, Medicus 204. 217
Helàl Hiſtoricus 209
Helena, Mater *Conſtantini* 85
Heliogabalus 79
Al Hella,urbs 237.252
Abu'l Helm Hiſpanus,Medicus 261
Hemerobaptiſtæ,v. *Baptiſtæ* 74
Hemeſa [*Hems*] urbs 55.92. 203. 254.256.264.267.277.294. à *Perſis* capta 98. à *Moſlemiis* 112 ab *Ebn Tulune* 177. à *Saifo'ddaula* 203 à *Saladino* 267. ab *Alſaleho* obſeſſa 322 *Tataris* dedita 348. terræ motu devaſtata 257
Hera urbs 298. 299. ab *Alexandro* condita 62
Heraclea,urbs 98.151
Heraclius Cæſar 98, 99. 109, 110. 113
Heracliolus[*Heracleonas*,] *Heraclii* filius 110.113
Hermetes tres 6
Hermon, mons 5.6
Herodes magnus 68.70,71
Tetrarcha 71
Agrippa 73
Herodias, regina 91
Heſhàm Ebn AbdilMalec , Chalifa 132,133,134,135
Heſiodus, Poeta 40
Al Heſn, locus 271
Heſno'l Acràd, Caſtellum,*Tancredo* deditum 245. terræ motu devaſtatum 257
Heſn Caipha 323 v.*Caifa* arx 213
Heſn Manſur,urbs 311
Al Hetach, arx 255
Heva,mater hominum 4.76
Hezekia, Rex *Judæ* 42,43
Hieroſolyma urbs 85. 103. à *Melchiſedeko* condita 10,14. à *Chaldæis* capta ac diruta 45.46. reſtaurata 53,54. à *Perſis* expugnata 99. à *Veſpaſiano* obſeſſa, *deinde* à *Tito* expugnata 74. ab *Adriano* diruta 76, 77. a *Francis* capta 243. à *Saladino* 274. à filio ejus *Al Aphdalo* occupata 277. ab *Al Camelo Francis* reddita 305
Templum *Hieroſolymitanum* v. *Al Akſa*
Hifa,v. *Chaifa*.
Abu'l Hijà Ebn Hamdàn 187,188. 207
Hilkia, Sacerdos, pater *Jeremiæ* Prophetæ 44
Hipparchus, Mathematicus 67
Hippocrates, Medicus 55, 56. ejus juramentum 7. Medicina *Hippocratica* in *Orientem* propagata 82
Hira, urbs *Eraki* 111, 112. 171, 172. à *Moſlemiis* capta 109
Hiram, Rex *Tyri* 46.64
Al His-Bis, Poeta 263
Hiſpania, regio 69,86. *Japheti* poſteris cedit 11. à *Moſlemiis* expugnata 129. à *Francis* recuperata 278.v.*Andaluſia*.
His,urbs . 202

Abu

Abu Hiyan Al Tauhidi 217
Hobaiſh Ebno'l A'ſam, Interpres 174
Holácu, v. *Hulácu*
Holwan Eraki 156, 337
Holwan Ægypti 220
Homerus 40. *Poeſeos* author 33. *Syriacè* verſus 26.148
Honain Ebn Iſaac, Medicus *Chriſtianus* 88.115.171, 172, 173, 174
Honias, v. *Onias*
Honorius Cæſar 90
Abu Horaira, dux 146
Hordu, Ebn Tuſhi 305.310
Horeb, mons 18
Hormuz, ſive *Hormi'ſdas* vel *Ormiſdas*, *Perſarum* Rex 82, 83
Hormiſdas II. *ib.*
Hormiſdas III. 52.96
Al Hoſain *Abdalla*, v. *Ebn Sina* 229
Al Hoſain Ebn Ali 117. 122. 124, 125, 126. 132, 133. 135. 141. 158 169.
Al Hoſain Al *Hallaj*, *Ebn Manſur*, præſtigiator 188, 189
Al Hoſain, Ebn Hamdàn 187, 188
Al Hoſain, Ebn Naſero'ddaula Ebn Hamdan 212
AlHoſain Ebn Mochalled 171
AlHoſain, Vizier 190
Abu'l Hoſain *Ali Ebn Iſa* 189
Ebno'l Hoſain *Aſphahanenſis*, Medicus, v. *Hebatolla*
Hoſamo'ddin AlKaimari 306
Hoſamo'ddin Tamartaſh, Ebn IlGazi 249 255.257.264
Hoſamo'ddin, Tuluk Arſlan 271, 279
Hoſha rex decem tribuum 40
Hoſtilius, Romæ Rex 43
Hulacu IlChan Ebn Tuli Chan, Rex *Mogulenſis* 310, 327, 328, 329, 330, 331, 332. 336, 337, 338, 339, 344, 345, 346, 347, 348, 349 350.355. v. *Kara Hulácu.*
Hulda Prophetiſſa 45
Humin, locus 277
Hur, mons 20
Hyrcanus, Rex & Sacerdos 66
Hyrcanus II. 67.68

I.

Jaacob, v *Jacob*
Jaabar, caſtellum 255. 263. 265.288
Jaafar, Ebno'l Hadi 150
Iaafar, Ebno'l Moctafi, Aſtrologus 216
Iaafar, Ebn Mohammed, AlBalchi v. *Abu Maaſhar*
Iaafar Ebno'l Mo'taded, v. *Al*Moktader
Iaafar Ebno'l Mo'*tamed* v. *Al*Mo-phawed
Iaafar Ebn Yahya, Barmacida 150, 151.153.155
Abu Iaafar Ebn Mohammed 137, 138. v. *AlManſur* Chalifa.
Abu Iaafar Mohammed, *Ebn Muſa Ebn Shacer*, Mathematicus inſignis 183, 184. v. *Mohammed* Ebn *Muſa, AlIalis*
Iaafarienſes 174
Al Iabal, regio 227.273. v. *Montium*, ſeu *Montana* regio
Iabal Ja*ur*, locus 279
Iabala, urbs, ab *Herode* condita 70 à *Saladino* capta 275
Iabarii, *Mohammedanorum* ſecta 104. 106
Iabin, Rex *Haſoræ*, v. *Yabin* 25
Iacob Patriarcha 15, 16, 17. ejus vaticinium de *Iuda* impletum 74
Iacob Ebn Calmas, ſeu *Calas*, vizier *Ægyptius* 219
Iacob Damaſcenus, v. *AlMowaffac* 343

Jacob Ebn Fad'l, Ebn AbdirRahman 149
Jacob Ebn *Iſaac*, v. *AlCendi*
S. Jacob, Epiſcopus *Niſibenſis* 85. 87
Jacob Rohenſis [*Ediſſenus*] 4.11. 33. linguis, *Hebraa*, *Graca*, & *Syra* excelluit 34
Jacob Sarujienſis 93
Jacob Ebn *Saklàn*, Medicus *Chriſtianus* 316, 317
Iacob Ebn *Yuſeph*, *Ebn Abdi'lMumen* 277, 278
Iacobitarum confeſſio 94.
Iyàd Ebn Gunmi 112.
Iyad, Walidi Scriba, v. *Aiyad*
Iadis, vetus *Arabum* gens 100
Iael, mulier, perimit *Siſeram* 25
Iagarmiſh, *Mauſcla* Dominus 244. 245.248
Jagri Beg, v. *David*
Ebn Iabir, ſeu *Iabin*, vizier 229
Iair Gileadit*a*, v. *Tayir* 26
Ialalo'ddaula Ebn Bahao'ddaula 221, 226
Ialalo'ddin, Rex *Choraſmia* 293, 294. 306, 307, 308, 309
Ialalo'ddin Kortái 319, 321, 329
Ebn Ialjal Andaluſenus 126
Al Ialis, v. *Mohammed Ebn Muſa*
Iallakii religionem *Chriſtianam* amplectuntur 85
Iamalabàd, locus 330, 331
Iamalo'ddaula Akbal 251
Iamalo'ddin Al*Kophti*, v. *AlKádi Al Acram*
Iamaloddin Ebno'l Rahabi Medicus 343
Iamlin, vel *Hamlin*, 280
Al Ianadel [Catarracta *Nili*] 224
Iand, oppidum 267
Iannes & *Iambres* 17
Iaphet, filius *Noa* 8.9.11
Iarir Al*Bajali*, dux 111.113
Iarmakii, gens 83
Iaur, fluvius 200
Abu Iaur, *Ægypti* Dominus 205
Iabal Iaur, locus 279
Iaurochtaî, Princeps *Mogulenſis* 304
Iauſhan, mons prope Halebum 267. 271
Iawali Al*Aſadi*, dux 271
Al*Iaweli Sakawao* 244, 245.248. 254
Al *Iazira*, ſeu *Iazirat* [inſula] *Ebn Omar* 270 347. v. Inſula
Ebn Iazla, v *Yahya Ebn Iſa*
Ibas, v *Ibiba* 92
Ibeg, v. *Ezzo'ddin*
Ibeg Al*Halebi* 337, 338
Ibrahim Ebn Helal, v. *Abrahim*
Iconium, urbs 245. 255, 256. 276. 283 330
Icujaba, v. Utcuhana 332
Idi Kub, *Turcarum Igurenſium* Princeps 283. 286.
Idolorum origo 12
Idumai, *Eſavi* poſteri 15.27.29
Ieconias, v. *Iechonia*
Iehoahaz, filius *Iehu*, Rex decem tribuum 39
Iehoahaz, filius *Ioſia*, Rex *Iuda* 45
Iehoaſh, Rex decem tribuum 39
Ieh iachin 45
Iehoſhaphat, Rex *Iuda* 37
Iehu, Rex decem tribuum 38, 39
Iehuda, Patriarcha 16
Iehudith Oloſerni caput abſcindit 54

Jejunium,

Jejunium, unum ex 4. Legis Mohammedanæ fundamentis 108
Jenjican, v. *Jibacan* 329
Jephta, dux *Iſraelitarum* 26 (46
Jeremias, Propheta 44, 45. lapidatus
Jericho condita 15. reſtaurata 38
Jeroboam, filius *Nabat* 36, 37. 44.
Jeroboam, filius *Jehoaſh* 39
Jethro, ſocer *Moſis* 17
Jezebel, v. *Izebel*
Ignatius, Epiſcopus *Antiochenus*, Leonibus objectus 75
Ignis ſacer è puteo extractus 57
Al Igur, *Turca* 282, 283. *Igurenſes Chriſtiani* 286
Ihiba [*Ibas*] Epiſcopus *Rohenſis*, Blaſphemus 92
Jibacan, vel *Jenjicàn Bigi* 329
Iihun fluvius 228. 266. 290. 292. 330. v. *Gihon*
Ebn Iingiduſt, v. *Abdoſſalàm*
IingizChan, Imperator *Mogulenſis* 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287. 290, 291, 292, 293, 294. 304. *Chriſtianis* ſavet 286. moritur 305
Iinkáï, Princeps *Mogulenſis*, *Chriſtianus* 321
IlChan, v. *Holacu*, & *Abaka*
Ebn *Udegùr*, v. *Al Pahlawan*
Ilgaï Ebn Sabkàn Mogulenſis, 329. v. *Balgáï* 331
IlGázi Ebn Ortok 243, 248, 249
Ilgar 306. v. *Bolgar*
Ilia 122. v. *Ælia*
Iljiĉtáï Nowain, Princeps *Mogulenſis* 320
Ilium, urbs, diruta 26
Imil 322, v. *Anmil*
Immanuel, quis *Iudæis* 42
Incendium *Romæ* 75. Templi *Damaſceni* 227
Indi, populus 2, 3. 41
India, regio 63, 64. 229. quæ & *Indoſtàn* 328. à *Cyro* devicta 53. ab *Alexandro* 62. à *Moſlemiis* 129
Inſula *Bani Omar* 326. v. *Jazirat*.
Inventio ſcribendi 5. Muſicorum inſtrumentorum 6. Aſtronomiæ ante diluvium 5 poſt diluvium 11. Nummorum, idolorum, ponderum, menſurarum, texturæ ſerici, & tingendi artis 12. Semiæ & Medicinæ 21, Comœdiæ & Tragœdiæ 22
Joab, dux 32
Joaſh, Rex *Judæ* 38, 39
Job juſtus, quo tempore fuit 13
Job Ebno'l Hacem 127
Job Ebn Shadi, v. *Nojmo'ddin* 263
Job Ebn Soliman, v. *Iyub* 131
Jobail, urbs, capta à *Saladino* 273
Joĉtàn, v. *Yoĉtàn*
Jodam, tribus *Arabum* 101
Jogatáï Ebn JingizChan 281, 282. 286 293, 304. 305, 309. 326 329
Jogri Beg David 238. v. *David Ebn Michael*.
Johannes Alexander, Rex *Judææ* 66, 67. 71.
Johannes Baptiſta 71. 91. ejus caput *Hemeſæ* repertum 92
Johannes Evangeliſta à *Domitiano* relegatus 75. à *Nerva* revocatus ib. ſub *Trajano* martyrium ſubit ib.
Johannes Chryſoſtomus 90, 91
Johannes Ebn Batrik, Interpres, Medicus 163
Johannes Grammaticus, *Alexandrinus* 67. 114
Johannes Ebn Abi'l Manſùr, v *Yahya*
Johannes Ebn Jaballad, Philoſophus 208

Johannes Ebn Meſua, Medicus *Chriſtianus* 153, 154. 159. 163, 164. 166, 167, 168. 172.
Rex *Johannes*, v. *Ung Chan*
Joiada, Princeps Sacerdotum 38. 39
Joiakim, Rex *Judæ* 45
Jonas, filius *Mitai*, Propheta 39
Jonathan, filius *Saulis* 30, 31
Jondiſabur, urbs *Perſiæ* 82. 99. 143. 176
Joppa, urbs, à *Saladino* capta 273. ab *Al Adelo* 278
Joram, Rex *Judæ* 38
Joram, Rex decem Tribuum ib.
Iorjàn, urbs 226. 231. 243. v. *Giorgiana.*
Joſcelinus Francus, 245, 256, 257.
Joſeph, filius *Iacobi* 16
Joſephus Sapiens *Iudæus* 65
Joſephus, Hiſtoricus 73, 74
Joſephus, *B. Mariæ* ſponſus 70, 71
Joſeph Ebn *Mohammed*, *Armeniæ* præfectus 169
Joſeph Chowareſmienſis, *Olub Arſlani* percuſſor 228, 229
Joſeph Ebn Abi Saï 193
Joſeph Medicus 172
Joſeph Al Saher, Medicus 186
Joſeph Ebno'l Moktaphi, v. *Al Moſtanjed.* Reliqua, v. in *Yuſeph*
Joſhaba, uxor *Ioiadæ* 38
Joſhua, filius *Nun* 21. 23, 24
Joſhua, filius *Iozadak*, Sacerdos 53
Joſia, Rex *Iudæ* 36. 44, 45
Iotham Rex *Iudæ* 40
Iovinianus Cæſar 89
Iovis ſtatua in Templo *Hieroſolymitano* poſita 65. 73
Iràk, v. *Eràk*
Irene, Imperatrix 147. 151
Iris in ſignum poſita 9
Iſa Bagdadenſis, Medicus, qui & *Ebno'l Kaſis* 342
Iſa Ebn'el Hacem, Medicus 163
Iſa Ebn Mohannà, Princeps *Badawinus* 360
Iſa Al Mozdar, ſive *Al Mordàd*, *Alcoranum* creatum aſſerit 105
Iſa Ebn Muſa 146
Iſa Ebn Shahlatha, Medicus 143. 145
Iſa Al Sidaláni, v. *Abu Koraiſh*
Iſa Ebn Yuſeph, Medicus, qui & *Ebno'l Attar*, 196, 197
Iſa Ebn Zaraa, Philoſophus *Chriſtianus* 222
Iſaac, Patriarcha 13, 14, 15, 16
Iſaac Ebn Abrahim 159. 183
Iſaac Armenus, Prætoris *Bagdadi* vicarius 355, 356
Iſaac, *Babæ* Pſeudoprophetæ diſcipulus 313, 314
Iſaac Ebn Honain, Interpres 173
Iſaac Al Nubachti 192
S. Iſaac Syrus 91
Abu Iſaac, v *Al Motaſem*
Iſabàd, locus 150 v. *Ajaſabàd*
Iſachar filius *Iacobi* 19
Iſhai, Pater *Davidis* 29, 30
Iſlamiſmi, ſeu religionis *Iſlamiticæ*, ortus 101, 102, 103, 104. Fundamenta 108
Iſmael, filius *Abrahami* 14
Mohammedis progenitor 101
Iſmael Ebn Sabegtegin, Rex *Choraſani* 219
Iſmaelitæ, qui & *Molhedita* 330, 331
Iſocrates, Sophiſta 55
Iſraelitæ, ſeu filii *Iſraelis* 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, v. 10. *Tribus*

Iſſus, urbs, v. *Aiàs*
Ebn Iſun, Aſtrologus 241
Jubas locus 334
Juchonia [*Jechonia*] ſive *Junachir*, Rex *Judæ* 45
Juda, mons, v. *Giuda*
Juda, ſeu *Jehuda*, filius Jacobi 16
Judæi Babelem deportati 45. in patriam redeunt 53, 54. in *Ægyptum* abducti 63. ab *Antiochis* oppreſſi 65, 66. Scripturarum falſarii 72, 73. 268. Rebelles 76. *Hieroſolymam* intueri prohibiti 77. cum *Samaritanis* dimicant 79. ad religionem *Iſlamiticam* compulſi 297. 303. v. *Hebræi*, & *Iſraelitæ*, & *Tributarii*
Judæorum libri ſacri *Græcè* verſi 64. eorum Sectæ ſeptem 73, 74
Judas Maccabæus 66
Judith, ſive *Jehudith* 54
Julianus Cæſar 87, 88
Julianus, Hæreticus 95
Julius Cæſar 68
Julius Menſis ib.
Jumagar, *Hulaci* filius 329
Junachir, Rex *Judæ* 45. 53
Jupiter, *Arabibus Al Moſhtari* 65
Al Jurian 135
Al Jurjani 231
Jurmagùn Nowain, dux *Mogulenſis* 306, 307. 314
Juſtinianus [*Juſtinus*] *Cæſar* 93
Juſtinianus Cæſar Junior 94
Juſtinianus Cæſar tertius, noſtris *Juſtinus Junior* 95
Juſtinianus quartus, noſtris Secundus, ſive *Rhinotmetus* 128
Juti Beg, *Al Ajazicrum* Dux 333
Iyàd, filius *Ganmi*, Dux 112
Iyùb [*Job*] *Ebn Solimàn* 131
Templum *Banu Iyùb Cufæ* 138
Izabel [*Jezebel*] uxor *Ahabi* 38. 90

K.

Kabalig, 282. v. *Giyalik*, & *Kaialik*
Kabùs, v. *Shamſo'l Maáli*
Kadàk, Princeps *Mogulenſis*, *Chriſtianus* 321
Al Kadarii, ſecta *Mohammedanorum* 104, 105. 126
Kadgàn Ogùl, Princeps *Mogulenſis* 327
Al Kader Chalifa 218. 222
Al Kadeſia, urbs 125
Al Kadi Al Acram Jamalo'ddin, *Ebno'l Kophti*, Hiſtoricus 233. 296. 303. 340
Al Kadi Al Phadel 272. *Abdo'l Rahim Ebn Ali Al Baiſáni* 298
Ebn Kadi Baalbec v. *Badr'oddin* 343
Kahat, filius *Levi* 17
Al Kaher, Chalifa, 190. 192, 193, 194, 195, 196, 197
Al Malec Al Kaher Ezzo'ddin *Maſ'ud*, *Mauſelæ* Dominus 284. 287
Al Malec Al Kaher Ebno'l Malec Al Adel 288
Al Kahera, urbs, v. *Al Kaira*
Kabeſtàn, regio 320. 331
Kahtàn, Patriarcha *Arabum* 100. v. *Yoktàn*
Kahtaba 137
Kaialik, urbs 322. v. *Giyalik* & *Kabalig*.
Caſtellum *Kaimar* 306
Kainan, filius *Enoſhi* 5
Kainan, filius *Arphachſhadi* 10, 11

Al Kaïra, urbs *Ægypti* 207. 224, 225. 262 279
Kais, tribus *Arabum* 101
Kais Ebn Saad, dux 122
Ebn Kais, v. *AlDahàk* 126
Ebn Kaiz, cognomen *Davidis* parvi 321
Kalato'l Rum 347
Kalonicus [*Callinicus*] urbs, condita 65. v. *AlRakka*
Filii Kamro'ddini, Sicarii 301
Kankurtokàï Megulenſis 326
Kaphjak, regio 62. 305, 306
Kaphjakii 248, 249
Kara Buga, *Præter Bagdadi* 355
KaraChatai [*Chataia* nigra] *Jingiz-Chano* in poteſtatem redacta 283
Karaja Chas, dux *Choraſmius* 286
Kara Hulácu [*Hulacu* niger] 327
Kara Káï AlTabtactáji 332
Kara Kuram, quæ & *Ordu Balik*, urbs 310. 326. 328
Kara Kuſh, Eunuchus, *Saladini* in *Ægypto* deputatus 266
Kara Muràn, Fluvius †309
Karkeſia, [*Circeſium*] urbs, condita 65. *Moſlemiis* dedita 112. à *Saladino* occupata 270
Karmatiani 179. 180. 182, 185
Karwaſh Ebno'l Mokallad, Filiorum *Okail* Princeps 219
Kaſem Ebno'l Raſhid, v. *AlMutaman*
Abu'l Kaſem *Abdalla* Ebno'l *Moctaphi*, v *AlMoſtacphi*
Abu'l Kaſem Abdalla, Ebn *Mohammed Ebno'l Kayem* 229. v. *AlMoktadi*
Abu'l Kaſem *Ahmed*, *Ebno'l Moſtanſer*, v. *AlMoſtaali*
Abu'l Kaſem *AlPhadl* Ebno'l *Ioktader*, v. *AlMotì*
*Abu'l*Kaſem *Solimàn*, *AlRadii* vizier 200
Kaſhàn, urbs 187
*Al*Kaſimi, Vizier 301
Ebno'l Kaſis, v. *Iſa Bagdadenſis* 342
Kaſràn, locus 330
Al Kaſs, v. *Joſeph AlSaher* 186
Ebno'l Kaſs, v. Maſúd Bagdadenſis 341
*Al*Katia, pars *Bagdadi* 209 258
Katiba Ebn Muſlim, dux 128
*Al*Katiph, urbs 182
*Al*Kauraj, fluvius 258
Abu Kawam *Thabet* 225
Kawamo'ddaula Codbuka, dux 242
*Al*Kayem, Chalifa 225. 229
Kazwin, urbs 231. 330, 331
Kebla, verſus quam orant *Mohammedani* 102. 142. *Sabii* 184
Kelaün, v. *Manſùr*
Kelij Arſlàn, *Ebn Solimàn Ebn Kutlamiſh*, Iconii Dominus 245
Kelij Arſlàn, *Ebn Maſ'ud Ebn Kelij Arſlàn* 276
Kelij Arſlàn Ebn Rucno'ddin 282
Kenaſrin, urbs 98 177
Kentura [*Ketura*] uxor *Abrahami* 14
Klaudia 333. v. *Claudia* 140
Ketro'l Nadà, *Chamarawaihi* Regis *Ægypti* filia 180, 181
Kobadh Ebn Phiruz 52
Abu Kobais, mons 188
Koblà, v. *Kubláï*
Koheleth, liber *Salomonis* 33
Komas, regio, v. *Comas*
Komeſteci, locus 322
Komm, urbs 187
Konia, v. *Iconium*
Sepulchrum *Al* Kophái, ſeu *AlPhokáï* 220

Kophaiz

Kophaiz *Damaſcenus*, menſura 84
Abu Koraiſh *Iſa Al Sidaláni*, medicus 148, 149
Koraiſhitæ, Mohammedi infeſti 102
Kordi, populus, inter quos ſubſtitit Arca 8
Koſaimo'ddaula 250. v *Okſenkar*
Koſtà Ebn Lucà Philoſophus *Chriſtianus* 179
Kotbo'ddin Ægyptius, Medicus 318
Kotbo'ddin Ebn IlGazi, Maredini, Dominus 271
Kotbo'ddin Ebn *Kotboddin* 271, 272
Kotbo'ddin, Judex primarius 363. 367
Kotbo'ddin Kayemàz 265
Kotbo'ddin Ebn Kelij *Arſlàn* 276
Kotbo'ddin Maudùd *Ebn Zengi, Mauſela* Dominus 256. 263, 264
Kotbo'ddin Mohammed, *Ebn Omado'ddin* 278
Kotbo'ddin Mohammed Ebn Tocuſh, v. Chowarezm *Shah*.
Kotbo'ddin Al*Shirázi*, vir doctus 358
Kotùz, v. *Kutuz*
Kozma, Martyr 83
Kozul Arſlàn Othmàn, *Adarbijani &c.* Dominus 273
Kublái Ebn Tuli Chan 310. 327. *Kaan* ſeu Imperator *Mogulenſium* 351
Kudan, Soltani Malec*Shahi* miniſter 237
Kula, à *Saladino* capta 273
Kuli, ſive *Kuwi*, Dux *Mogulenſis* 329
Kunàk, v. *Kutàk*
Kungortái, *Abakæ Regis Mogulenſis* frater 360. 368
Kunkalitæ 292
Kures, caſtellum 257
Kuriltái, *Mogulenſium* concilium magnum 305. 320 362
Kutái Chatun, Hulaci conjux 361. 367
Kutàk, ſeu Kunàk vel *Kuyàk*, locus 282. 322
Kutàr Ogul, dux *Mogulenſis* 329
Kutùz ſive *Kotuz*, v. Al*Modhaffer*
Kuwi, v. *Kuli*
Kuyàk, v. *Kutàk*
Kuz, v. *Dukuz* 329

L.

L*Aban*, avunculus *Jacobi* 15
Lacham, tribus *Arabum* 101
Al*Ladikia*, urbs 170. v. *Laodicea*
Laher Ebn Korait 137
Banu Lahyan 102
Lamech, pater *Noæ* 8
Al*Lames*, fluvius 167
Lamſhir vel *Lamſhabar*, ſeu *Camſhir* vel *Camſar*, caſtellum 332
Laodicea, urbs *Syriæ*, terræ motu devaſtata 258. à *Saladino* capta 275 v. Al*Ladikia*
Laodicea Lydiæ 282
Laſcares ib.
Al*Lat* 101
Latina lingua 69
Latini 27
Latinus, Rex ib.
Lea, uxor *Jacobi* 15, 16
Lebuda, ſoror gemella *Abelis* 4
Legatus *Papæ* 294
Leo Cæſar 92
Leontius Cæſar ib.
Leo[*Iſauricus*,]Imperator 130
Leo, Rex *Armenorum* 358

Levi, filius *Jacobi* 15,16,17
Levitæ 73
Lex *Iſraeli* data 19
Legis libri, tabulæ *&c. abſcondita* 24.46
Libanus, mons 11
Linguarum confuſio 12
Ebno'l Lobudi, v. *Nojmoddin* 344
Locmannus Sapiens 33
Locrenſis liber 316
Locuſtæ 18.92,93,94.96
Lot, *Harani* filius 13
Lucius Cæſar, filius [vel frater] *Marci* 78,79
Lulu v. *Badro'ddin*
Lulu, *Nodhamo'ddini* ſervus 272
Lulu, *Saad'oddaulæ* ſervus 218
Lulua, locus 159
Abu Lulua, *Omari* percuſſor 113
Luminus [*Artemion*] *Judaicæ* rebellionis dux 76
Al Lur 320,321.328. *Cordorum* tribus 368
Luſianus [*Voluſianus*] *Cæſar* 81
Luxus *Moſlemi* 140
Lyſanias Tetrarcha 71

M.

Abu'l Maâli Mohammed, *Arbelæ* præfectus 311
Al Maarufi ſepulchrum 322
Abu Maaſhar, [*Albumaſar*] *Aſtrologus* 161.163.178
Macarius, [*Macrinus*] *Cæſar* 79
Judas Maccabæus 66
Maccabæorum Liber 65
Macedonia Arideo contingit 63
Maccſin, urbs 270
Macrinus Cæſar, v. *Macarius*
Al Madayen, urbs 12. 88. 98,99. 112.122.141.154.219
Madhik, vel *Marik*, v. Monaſterium
Magneſia, urbs 335
Magnus, Medicus 115
Magorum adventus ad *Chriſtum* 70
Maho'l Baſora 116
Abu Maher Perſa, Medicus 214
Mahlaleel, filius *Kainan* 5,6
Soltan Mahmud Ebn Malec Shah 239
Soltan Mahmud Ebn Mohammed 246 248.250
Mahràn, dux *Perſarum* 111,112
Al Mahuza nova condita 94
Mahwa, præfectus *Marwæ* 116
Majdo'ddaula, *Ebn Phacroddaula* 219.231
Majdo'ddin Abu'l Fadl Judex 269
Abdo'l Majid, v. *Abu'l Maimùn*
Majiro'dain, v. *Mojiro'ddin*
Maimonides, v. *Moſes*
Maimonis puteus 142
Maimun-'Dara, locus 331
Al Maimùn Al Kaſri, Emir 340
Abu'l Maimùn Abdo'l Majid Ebn Abu'l Kaſem, v. *Al Haphedh*
Makokus 103
Al Makſus v. *Omar*
Malatia, urbs 124. 140. 165.255. 279. 290. 315.318,333,334.
Malazcerd, urbs 218.227.283
Malec Ebn Anas, author Sectæ 107
Malec Ebn Haitham 139
Malec Ogul, Princeps *Mogulenſis* 327
Soltan Malec Shah Ebn Olub Arſlan 229.237,238,239
Malec Shah Ebn Barciaruk 244

Malec Shah Ebn Mahmúd 257
AlMalci,liber 215
AlMalìg,locus 283.286
Mammæa,mater Alexandri Caſ. 80
Al Mamún Ebno'l Raſhid, 150,151, 152.155,156,157. Chaliſa 158, 159,160,161,162,163,164.
Mamun Ebn Mohammed, Rex Choraſmiæ 219
Mamun Ebn Mamun 220
AlMamunia,pars Bagdadi 258
Al Manákeb,vallis 241
AlManaria, locus 251
Manaſſes, Rex Judæ 43. Imanuel, Judæis 42
Manbej, urbs 250.277.280 347. v. Menbaj
Manes, Hereſiarcha 82,83.
Manna data 19. Abſcondita 24
AlManſùr, Chaliſa, 139,140,141, 142,143,144,145,160. v. Abu Jaafar
Manſur Ebn Noah, Rex Choraſani 206.209
Manſur Ebn Noah Ebn Manſur 219
Manſùr Ebn Mokaſher, Medicus Chriſtianus 223
Manſùr Saifo'ddin Abu Modhaffer Kelaún, Rex Ægypti 365. v. Al Alphi
AlManſura,urbs 323
Manujahar, Ebn Kabùs 220
Banu Mara 299
Maraaſh, urbs 188.205.257
Maraga, urbs 222.252.268. ubi à Naſiro'ddino obſervationes factæ 350,358
Marájel,mater AlMamunis 152
Marcianus Cæſar 92
Marcion, Hæreticus 77
Mardochæus Juſtus 56,57
Maredin, arx 249.255.257.271, 272.294. Moſlemis dedita 112. Al Mo'tadedo 181. Hulaco 349 ab Al Adelo obſeſſa 279. ab AlAſhrapho 280
Ebno'l Mareſtania 296
Marj Rabt,locus 126
Mar Mari 200
Maria, mater Chriſti 70,71
Maria,uxor Herodis 71
Maria Cophtitica, uxor Mohammedis 103
Marik, v. Madbik
Maronitæ,Chriſtiani 148
Martiana,[Martina] uxor Heraclii 110.113.
Martianus Badiwenſis, Chriſtianus 75
Æra Martyrum 84
AlMarufi 183
Marutha Epiſc. Miyapharekinenſis 91
Marwa, ſive Merwa, urbs 62.116. 136.146.152.155.237
Maſabdàn,locus 147.149 164
Ebn Maſawaih [Meſua] Medicus, 159. v. Johannes.
Maſcen, locus 122
Maſerjawaih,Medicus 126, 127
Maſhalla Judæus, Aſtronomus 161
AlMaſhtub, v. Saifo'ddin AlHaccári
Maſihi Ebn Abu'l Baka, Medicus 299
Ebno'l Maſihi,Catholicus 296
Ebn Maſruk, v.Miſarah
Maſſaliani, Hæretici, v. Moſalliani 89
Maſud Bagdadenſis, medicus, qui & Ebnò'l Kaſs 341

Maſ'ùd Beg, *Emir* 320, 321. 328
Maſ'ùd Ebn Kelij Arſlàn, *Iconii* Dominus 255,256
Al Malec *Al*Maſ'ùd, *Ebno'l* Malec *Al*Moaddham, Dominus Inſulæ *Ebn Omar* 326
Maſ'ùd Ebn Mahmud, Rex *Choraſani* 222.225,226
Soltàn Maſ'ùd, *Ebn* Mohammed *Ebn* Malec *Shah* 251,252,253,254. 257
Maſùd Ebn *Okſenkar*, v. *Ezzo'ddin*
Matthæus Ebn *Yunes*, Dialecticus 200.208
Mau Balig, i.e. *Bamian* 293
Maudùd Ebn Maſùd, *Gaznæ* Dominus 226
Maudùd Ebn *Altùn Tacaſh*, Mauſelæ Dominus 245,246
Mauricius *Cæſar* 96, 97, 98, 136
*Al*Mauſela, urbs 141.180.190 201, 202, 203. 210, 211. 219. 243, 244, 245, 246. 249, 250, 251. 255, 256. 263, 264, 265, 266. 277. 284. 287, 288, 289. 311. 328. 344, 345. 347. 352, 353, 354, 355. à *Turcis Gazzenſibus* occupata 222. à *Saladino* obſeſſa 270, 271, 272. à Mogulenſibus capta 354
Mawarà'l nahra, regio 185 208 222 228, v. Trans-fluviales regiones.
Maxentius Cæſar 83,84,85
Maximianus Cæſar 83,84
Maximinus Cæſar 80
Maximus, rebellis 90
Mayandrus [*Menander*] Comœdiæ author 22
Mazenderàn, regio 328
Maziar, *Tabareſtani* præfectus 166
Mecca, urbs 101. 103. 113. 118. 120, 121. 124. 137. 138. 142. 209
Meccenſes fidelitatis juramentum *Yazido* coacti præſtant 124. *Abdo'l Maleco* fidem paciſcuntur 127. v. *Al Mohajerun*
Babo'l Medhbah, *Bagdadi* porta 301
Medicinæ inventio 21
Medina, urbs 102, 103. 111. 117, 118. 121. 123, 124, 125. 138. 141. v. *Yathreb*
Medinenſes vi adacti ad præſtandum *Yazido* fidelitatis juramentum 124. v. *Anſarii*
Templum *Medinenſe* extructum 129
Melchizedek 10.15
Melih Armenus, dux 188
Melitus, filius *Socratis* 58
Memphis, Regni & Scientiæ in *Ægypto* ſedes 22
Menahem, Rex decem Tribuum 39
Menander, v. *Mayandrus*
Menbaj, urbs 44.96. v. *Manbej*
Menelaus, Mathematicus 42
AlMenhàj, liber 241
AlMenſhàr, Caſtellum 290.333
Menſurarum & ponderum inventio 12
Meraw, vel, *Merwa*, v. *Marwa*
Mercatorum trium Hiſtoria 248. 283
Mercurius 47. v. *Hermes*
Merwan Ebno'l Hacem 116. 123. Chalifa 126
Merwàn Ebn Mohammed Ebn Merwan Chalifa 137,138,139
Meſcawaih, *Perſa* nobilis & doctus 216

Meſopotamia 79. 83. 85, 86. 137. 187. 243. 249. 256. 267. 277. 288. v. *AlJazira*
Meſra, ſeu *Metſra*, urbs 114 121. 170. 185. à *Moſlemiis* capta 112
Meſſias 16. 22. v. *Chriſtus*
Meſſina [*Meſſana*] à *Moſlemiis* expugnata 167
Meſſiſa [*Mopſueſtia*] à *Græcis* capta 207
Meſua Chuzenſis, pater *Johannis* Medici 168
Methuſhalah 6. 8
Meton, Aſtronomus 57
Micha, Propheta 38
Michael Theophili filius, *Græcorum* Imperator 167, 169
Michael [*Paphlago*] 225 226
Michael [*Calaphates*] 226
Michael [*Parapinacius*] 228
Michael Palæologus 335, 336
Michal, filia *Saulis* 30
Midianitæ Iſraelem opprimunt 25, 26
Miracula *Mohammedis* 104
Miriam, ſoror *Moſis* 20
Miſam, tribus *Arabum* 101
Miſàn, oppidum & regio 112, 113
Miſarah Ebn Maſruk, dux 112
Miyah-Cetàb, liber 233
Miyapharekin, urbs 98. 213. 249. 272. 279. 288. à *Tataris* obſeſſa 345. capta 348
Epiſcopus Miyapharekinenſis, v. *Marutha*
AlMalec AlMoaddham, *Ebno'l-Malec AlAdel*, *Damaſci* Rex 288. 294. 304
AlMalec AlMoaddham, *Ebno'l-Malec Alſaleh*, *Ægypti* Rex 323, 324
AlMalec AlMoaddham, Inſulæ *Ebn Omar* Dominus 326
Al Malec Al Moaddham, *Ebno'l Malec AlNaſer Salaho'ddin* 348
AlSaheb Al Moaddham Yalwaj, v. *Yalwaj*
Moarra, urbs 280. à *Francis* occupata 242. terræ motu devaſtata 257 à *Tataris* direpta 348
Moattalorum ſecta 296
Moawias Ebn Abi Sophyàn 116. 118, 119, 120, 121, 122. Chaliſa 123, 124
Moawias Ebn Yazid, Chaliſa 126
AlMobarac 158
Mobayeditæ, ſecta 147
AlMochtàr Ebno'l Haſan, Medicus 234 v. *Ebn Botlàn*.
Al Mochtàr, liber 300
AlMoctaphi, Chaliſa 185, 186
Modarenſes 134
Al Malec AlModhaffer Kutuz, *Mamlucorum* Rex 325. 349. occiſus 351
Al Malec AlModhaffer, *Maredini* Dominus 349
AlMalec AlModhaffer Shahabo'ddin Gazi, *Miyapharekini* Dominus 288
Modhaffero'ddin Cucberi Ebn Zino'ddin, *Arbelæ* Dominus 272. 287, 288, 289. moritur 311
Abu Modhaffer Kelaün, v. *Manſur*
Al Moezz, Chaliſa *Ægypti Alida* 207. 209
Al Moezz Saifo'ddin, v *Saifeddin*
Moezzo'ddaula Ahmed Ebn Bowaia 195. 199. 203, 204, 205. 207
Moezzo'ddin Kaiſar Shah, *Ebn Kelij Arſlàn* 279

Moezzo'ddin Sanjar Shah, Ebn Saifo'ddin 270
AlMogira Ebn Shaaba, Dux 113. 118.123
AlMogreka, locus 245
Mogulenſes à *Francis* victi 310. in *Erako* victi, denuò vincunt 313. ab *Ægyptiis* profligati 359
Mogulenſis Imperii initium 280
AlMohajerùn. *Meccenſes*, *Mohammedi* fugæ comites 103.108,109. 117
Mohaio'ddin AlMegrebi, Aſtrologus 350.358
Mohaio'ddin Ebn Zebellak 353
Mohammed Ebn Abdalla, *Iſlamiticæ* Religionis Author 101. 102. *Medinæ* moritur & ſepelitur 103 illius in Scripturis S. mentio aſſeritur, & miracula quædam perhibentur 104
Mohammed Ebn Abdalla, *Alida*, *AlMohdi* dictus 141
Mohammed Ebn Abi Becr 117. 119
Mohammed Ebn Abdo'ſſalàm, Medicus 297
Mohammed Ebn Ahmed Al Biruni 229
Mohammed Ebn Ali, Antiſtes *Abbaſida* 134.136
Mohammed Ebn Baclamar, *Chelati* Dominus 283
Mohammed AlBuzjani, Mathematicus 222
Mohammed Ebn Daniſhmand, *Malatiæ* Dominus 255
Mohammed Ebn David, Vizier 187
Mohammed Ebn Edris AlShafeï, Antiſtes 107.159
Mohammed Ebn Giaber, v. *AlBattanius*
Mohammed Ebn Iſaac, *AlNadim* 200
Mohammed Ebno'l Kayem 237
Soltan *Mohammed*, *Ebn Mahmùd* 257,258
Mohammed Ebn Mahmud, Rex *Choraſani* 222.226
Soltan *Mohammed* Ebn *Malec Shah* 243,244,245,246
Mohammed Ebno'l Mo'taded, v. *AlKaher*
Mohammed EbnMuſa, *Chowarezmius*, Aſtronomus 161
Mohammed Ebn Muſa, *Al Jalis*, Aſtrologus 161.v. *Abu Jaaſar Mohammed*
Mohammed Ebn Omar AlRazi, v. *Phacroddin*
Mohammed AlPharàbi 208. v. *Abu Naſr*
Mohammed Ebno'l Raſhid. v. *AlAmin*
Mohammed Ebn Ratek, vel *Rayek*, v. *Abu Becr*
Mohammed Ebn Salik, Rex *Arzen. Rumæ* 280
Mohammed Ebn Takio'ddin Omar, *Ebn Shahenſhah Ebn Iyùb* 277
Mohammed Ebn Tocuſh, v. *Chowarezm Shah*
Mohammed Ebno'l Wathek, v. *AlMohtadi*
Mohammed Ebn Zacaria AlRazi 50.191,192
Abu Mohammed *AlMohlebi*, vizier 213
Abu Mohammed *Ebno'l Mo'taded*, v. *Al Moctaphi*
Babo'l Mohawal, *Bagdadi* porta 301

Al Mohdi Ebno'lManſur, Chaliſa *Abbaſida* 143. 145, 146, 147, 148
AlMohdi Alida 141
AlMohtadi, Chaliſa 176
Mojahedo'ddin Bahrûz, Bagdadi Prætor. 263
Mojahedo'ddin Kayemàz 270
AlMalec AlMojahed, Hemeſæ Dominus 294
Mojaſea Ebn Maſud, dux 116
Mojiroddin Ebn Mohammed, Damaſci Dominus 257
Mojiroddin Yakub 306, 307. v *AlMalec AlPhayez* 288
Al Mokanneus, Author ſectæ 146
Ebn Mokaſſher, v. *Manſur*
Ebn Mokla, v. *Abu Ali*
AlMoktadi, Chaliſa 236, 237. 240 v. *Abu'lKaſem Ebno'lKayem*
AlMoktafi, Chaliſa 254. 258
AlMoktader Chaliſa 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193
Molhedita 320. 330, 331, 332
Ebn Moljam, percuſſor *Alis* 121, 122
Momahedo'ddaula Ebn Merwàn 213
Al Momtahen, liber 161
Monachorum inſtitutio 80
Monaſterium [ſeu *Dir*] *Madhik* 333
Moncesar, dux *Mogulenſis* 327
AlMondar, Rex *Arabum* 93
Montanus, Hæreticus 79
AlMontaſer 169. Chaliſa 170. 174
Montium, ſeu montana regio 63. 164, 165. v. *AlJabal*
Mopharreho'l Naphs, liber 343
AlMophawed, Ebno'lMo'tamed 177, 178
Mopſueſtia, v. *Meſſiſa*
Morjii, Mohammedanorum ſecta 104, 106
AlMortadi Ebno'l Motazz 187
Moſaab Ebno'l *Zobair*. 127
Moſailema, Pſeudopropheta 103. 109
Moſalliani, [*Maſſalliani*] Hæretici 89
Moſes, filius *Amram*, Propheta 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Moſes Maimonides 297, 298, 303
Moſhrefo'ddaula, v. *Abu Ali*
AlMoſhtari, i.e. *Jupiter* 65
AlMoſjad AlAkſa, v. *AlAkſa*
Moſlem Ebn *Okail Ebn Abi Talib* 124, 125
Moſlema Ebn *Abdi'l* Malec 130, 131, 132.
Abu Moſlema 138
Abu Moſlem *Choraſanenſis* 137. 139, 140
Moſlemiorum captivi ab Imperatore in *Sclavos* armantur 181
AlMoſtaali, Chaliſa *Alida Ægypti* 241, 243.
AlMoſtacphi, Chaliſa *Abbaſida Bagdadi* 202, 203, 204
AlMoſtadher, Chaliſa 241. 246
AlMoſtadi, Chaliſa 265, 266. 268
AlMoſtaïn, Chaliſa 174, 175. 178
Banu Moſtalak 102
AlMoſtanjed, Chaliſa 261, 262. 265
AlMoſtanſer, Chaliſa *Alida* 225. 241
AlMoſtanſer, Chaliſa *Abbaſida* 303. 315
AlMoſtanſeriah Collegium 304. 316

'Al Moſtarſhed, Chalifa 248. 251, 252
'AlMoſta'ſem, Chalifa 318. 336, 337, 338, 339
Al Mo'taded, Chalifa 178. 180, 181, 182, 183, 184, 185
AlMo'tamed, Chalifa 177, 178
Al Mo'taſem 154. 159, 160. Chalifa 164, 165, 166
AlMotawaccel, 168. Chalifa 169, 170, 171, 172, 173. 174.
'Al Motazala, *Mohammedanorum* ſecta 104. cujuſdam eorum de *Chriſto* ſententia 105
'AlMo'tazz 169. Chalifa 175, 176
AlMothammena, ſeu domus octogona 254
'AlMothanna Ebn Haretha, dux 110, 111, 112
'AlMoti, Chalifa 204, 205. 208, 209
'Al Mottaki, Chalifa 200, 201, 202
'AlMowaffec Billa 177, 178
AlMowaffec Jacob Damaſcenus, *Samaritanus*, Medicus 343
'AlMowaffec Niſibenſis, Medicus 355
AlMowaiad Ebno'l Motawaccel 169. 175
AlMowaiad, vizier 301
Mowaiado'ddaula, frater *Adado'ddaula* 210, 211
Mowaiado'ddin AlOrdi 358
Muca, *Muncacæ* frater 327
Mugàn, regio 330
Muncaca Ebn Tuli Chan 310. Imperator *Mogulenſis* 326, 327, 328, 329. 332. ſagitta occiſus 351
Mundi productio ex ſententia *Marcionis* 77. *Manetis* 82
Munes, ærarii præfectus 187
Munes, Eunuchus 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195.
Munga Timùr, *Abakæ* frater 360, 361
Murkus, ſeu *Murphus*, Rex *Paleſtinæ* 13
Muſa Ebno'l Amin 156
Muſa Ebno'l Mohdi, v. *AlHadi*
Muſa Ebn Shacer 183
Muſa Ebn Zaràra 169
Abu Muſa AlAſhari 112. 116, 120, 121
Muſh, Caſtellum 169
Muſicorum inſtrumentorum inventio 6
AlMutaman Ebno'l Raſhid 151, 152. 159
Muzalùn 335

N.

Naathalus, vir promiſſa barba 118
Nabatæa, *Chaldæa*, dialectus 11. 48.
Nabatæi Chaldæi 52
Nables, ſive *Dan*, urbs 36. v. *Neapolis*
Nabonidus, *Darius Medus* 52
Nabuchadneſar, v. *Bochtanſer*
Nabupalaſar, pater *Bochtanſeris* 47
Naces, forſan *Naceth*, vel *Tacet*, arx 146
AlNachas, Aſtrologus 247
Nachjawàn, urbs 248
Nachla, locus 101
Nadhiſo'l Nafs. *Græcus*, Medicus 215
Ebn Nadil, v. *Abdalla*

AlNadim, v. *Mohammed Ebn Iſaac* 200
Banu Nadir, Judæi 102
Nahâwand, urbs 237
Nahawandenſe prælium 113
Nahor, filius *Sarugi* 12
Nahor, frater *Abrahami* 13
Nahro'l Janr, locus 257
AlNajât, liber 232
Najd, provincia *Arabiæ* 34
AlNajib, Monachus *Ægyptius* 318
Naku, dux *Mogulenſis* 327
Namcinc, ſeu *Namlic*, urbs 309
Naphji, princeps *Mogulenſis* 356
Naphiſo'ddaula Ebn Talib, ſeu *Naphiſo'ddin Ebn Tolaib*, *Damaſcenus*, Medicus *Chriſtianus* 343. 358
Naphtali, filius *Jacobi* 16
Narſes, Rex *Perſiæ* 83
Naſafienſes veſtes 303
Naſawer, ſeu *Yaſawer Nowain* 318
AlNaſer, Chaliſa 269 288. 295, 296
AlMalec AlNaſer David, *Caraci* Dominus 318
Al Malec AlNaſer, *Hamæ* Dominus 294
AlMalec AlNaſer Joſeph. 264. v. *Salaho'ddin*
AlMalec AlNaſer Salaho'ddin David, *Damaſci* Dominus 304
Al Malec AlNaſer Salaho'ddin, *Halebi* Dominus, *Jobidarum* ultimus 312. 320, 321. 325, 326, 345, 346, 347, 348, 349, 350.
Naſero'ddaula Ebn Hamdan 201, 202, 207
Naſero'ddin Cubec Ebn Saifo'ddin Gazi 270
Naſeroddin Mahmûd Ebn Shiracuh 272
Naſero'ddin Mahmûd Ebno'l Kaher, *Mauſelæ* Dominus 288. 311
Naſiroddaula, ſeu *Naſroddaula*, *Ebn Merwân*, *Diâr Becri* Dominus 221. 225
Naſiro'ddin, *Mauſelæ* præfectus 251. 255
Choja Naſiro'ddin Tuſenſis 350. 358
Naſr AlChadem Eunuchus 251
Naſr Ebn Hamdân, *Choraſani* Dominus 201
Naſr, ſeu *Naſir Alwadif* 149
Abu Naſr Garſo'l Neemat 342
Abu Naſr AlPharabi 208. 209. 231. *Ariſtotelis* Interpres 61
Abu Naſr, Archigrammateus 219
Naſrana oppidum 180
Natalis Chriſti 70. 94
Natelenſis Dialecticus, *Avicennæ* præceptor 230
Nathan, Propheta 31
Nazara, *Joſephi* urbs 70. 71
Neapolis, *Samaritanorum* urbs 93 diruta 66, reſtaurata 70. v. *Nables*
Nebo mons 14. 21
Nebuzaradan, Dux 46
Nechaoth, v. *Pharao*
Nectabius [*Nectanebus*] *Ægypti* Rex 57. 58
Nehemia 56. 72
Nero Cæſar 74
Nero minor [*Nerva*] *Cæſar* 75
Neſtorius, Patriarcha *Conſtantinopolitanus*, Hæreticus 91

Nicæa, ſeu *Nicia*, urbs 335. terræ motu abſorpta 89. à Laſcare occupata 282
Nicenum concilium 86
Nicephorus Imperator 151
Nicephorus [*Phocas*] Domeſticus 206. *Imperator* 207
Nicetas Gregoræ filius 98,99
Nicolaus Philoſophus 88
Nicomachus, Medicus, *Ariſtotelis* pater 61
Nicomedia, urbs 85.87
Nicopolis, Emmaus, condita 79, 80
Nigritæ 3. *Hamo* oriundi 9. 11
AlNil, urbs 237
Nilus, *Ægypti* Fluvius 223.224
Nimrod 7.1246
Ninive 266.272.289. 311
Ninivitica regio *Chriſtianis* habitata 352,353
Niràb, vallis *Damaſcena* 55
Niſabùr, urbs 153. 219.222.225
Niſàn, menſis 3
Niſibis, urbs 93.145.271.278.288. à *Sapore* bis obſeſſa & precibus liberata 85.87. eidem à *Joviano* conceſſa 89. *Moſlemiis* dedita 112. à *Nuro'ddino* occupata 265. à *Saladino* 270. à *Nuro'ddino Arſlàn Shah* 278. ab *AlAdelo* 283
Nix multa 93,94.187
Noah, Patriarcha 8,9
Noah, ſeu *Nuh Ebn Naſr AlSamàni*, *Choraſani* & *Mawarà'l-Nahræ* Rex 201.206
Noah Ebn Manſur 209. 219. 229
Nod, regio 5
Nodhamo'ddin Al Tokuſh 271272
Nodhamo'l Molc Vizier 229. 237, 238, 239
Nojm Caſtellum 280
Nojmo'ddin Ijùb Ebn Shàdi 263, 264
Nojmo'ddin Ijùb Ebno'l Malec *Al* Adel 279. 283.
Nojmo'ddin Maredini Dominus 255,257
Nojmo'ddin Kazwinenſis Dialecticus 358
Nojmo'ddin Ebno'l Lobùdi, *Damaſcenus*, Mathematicus 344
Nojmo'ddin Nachjawanenſis, Philoſophus 340
Nomades Arabes 100
Banu Nomair 221
Al Noſairii, ſecta *Mohammedica* 106
Noſocomium *Bagdadenſe* 191,208 *Adadienſe Bagdadi* 211. 338, *Nurenſe* Damaſci 343. *Jondiſaburenſe* 143.176. *Raienſe* 191
Novatus, Hæreſiarcha 8086
Nubacht, Aſtrologus 145.168
Al Nubachti 192
Nubia, regio 63. 99. filiis *Hami* cedit 11
Nubunſes 37. *Chriſtianam* religionem amplectuntur 85
Nuh, v. *Noah*.
Numerianus Cæſar 83
Numeri *Pythagorici* 55
Nummorum inventor Sarug. 12
Nurenſe Noſocomium *Damaſci* 343
Nurenſe Templum *Mauſelæ* 266
Nuroddaula Dobais 225.237
Nurodain Arſlan Shah Ebn Maſud, *Mauſelæ* Dominus 277,284
Nuro'ddin Arſlàn Shah Ebno'l *Kaher* 287,288
Nuro'ddin Mahmùd *Ebn Zengi*, *Syriæ*, *Meſopotamiæ*, & *Ægypti* Dominus

Dominus 255, 256, 257. 262, 263,264,265,266, 267, 268, 269
Nuro'ddin Mohammed Ebn Kara Arſlàn 271
Nuro'ddin Ebn Salaho'ddin 277 v. *Al Aphdal.*

O.

O*Badia*, Propheta 38
Obaidalla Ebno'l *Mareſtania Al Taimi* 296
Obaidalla Ebn *Ziyàd*, dux 125, 126
Abu *Obaida* Ebno'l *Jerah* dux 109. 112.115
Abu *Obaida* Ebn*Maſ'ùd*, dux 110, 111
Abu *Obaida* Al*Juzjani* 231
Obolla urbs 112
Obſervationes Aſtronomicæ 57.161 217.350.358
Ochus, Rex *Perſiæ* 57
Octogona domus, v. Al*Mothammena* 254
Octogonum Templum *Antiochiæ* 85
Odhaib, locus 125
Ogiaiph, præfectus *Luluæ* 159
Ogtài Ebn *Iingiz Chan* 281, 282. 286.293 304. *Kaan*, ſeu Imperator *Mogulenſis* 305,306. 309, 310,311.319,320.
Ogul Ganmiſh, uxor *Cajuci* 322. 326,327
Ohudenſe prælium 102
Banu Okail 219
Okſenkar Al Borſaki 249,250
Oleo templa conſecrata 15
Olophernes Magogæus 54
Olub Arſlàn, Rex *Seljukida* 227, 228,229.237.238
Olug Nowain Jingiz *Chani* filius natu minimus 305,306.309
Olympias Alexandri M. Mater 58
Al Omadia, Caſtellum 287.289
Omado'ddin Zengi Ebn Okſenkar 250,251.253,254,255.
Omado'ddin Zengi Ebn Maudud Ebn *Zengi* 264, 265, 266. 270,271. 278
Omado'ddin Zengi Ebn *Arſlàn Shah* 284.287,288,289.
Omar 108 Ebno'l *Chattàb*, Chaliſa 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116. 133. *Judæos Arabia* pellit 23
Omar Ebn Abdi'l Aziz, Chaliſa 131
Omar Ebn *Hobaira Erako* præfectus 131,132
Omar Ebn *Jormuz* 119
Omar Al Makſùs, *Kadarius* 126
Omar Ebn Saad Ebn Abi Wakkàs, dux 125
Omar Ebn Taſer 117
Ebn Omar, v. *Mohammed*, & *Jazirat*
Banu Ommia, ſeu *Ommiadæ* 117. 118 126.133,134.138.160.
Ommo Habiba, *Al* Mamunis filia 158
Omri, Rex decem Tribuum 37
Onias Sacerdos ſummus 63.65,66
Onan, filius *Jehudæ* 16
Opus ſex dierum 3
Oratio, quid *Mohammedanis* 108
Ordonna Syriæ provincia 126. 132
Ordu Balik, urbs 310. v. *Kara Kuram*
Origenes, Hæreticus 90

Origines gentium ſeptem 2
Ormia, urbs 308
Ormiſdas, v. *Hormiſdas*
Ortok 249
AlEmir Okſenkar AlBorſaki 24. 250
AlOſaila, locus 214
Oſhmun, v. *Aſhimùn* 324
Othmàn Ebn *Aphàn* 110. Chaliſa 115, 116, 117, 118, 119, 120.
Othmàn Kozul Arſlan 273
Othmàn Ebn *Jamalo'l Molc* Ebn *Nodhamo'l Molc* 237
Othmàn Ebno'l Walid 135, 136, 137
Othniel filius *Kenazi* 24
Otràra, urbs 285. à *Tataris* capta 286
Ous [*Uz*] *Arami* filius, *Damaſci* conditor 13
Owiſunjin, ſeu *Owiſulujin Begi*, *JingizChani* uxor 281
Ojùn AlHecmati, liber *Avicennæ* 318
Al Ozair, *Ezra* Scriba 56

P.

AL Pahlawàn Ebn Ildegùr 268. 272, 273
Palaſtina, regio 53 filiis *Semi* cedit 11
Palæſtina dialectus *Syriaca* ib.
Palæſtini Iſraelitas moleſtia afficiunt 53. v. *Philiſtæi*
Pandectæ Medicæ *Aaronis Alexandrini* Arabicè verſi 127
Paran, mons 104
Parthi, v. *Armeni*
Paſcha quo tempore comedit *Chriſtus* cum diſcipulis 72
Patrophilus ſatelles, *Chriſtianus* 75
Pauli Apoſtoli Martyrium 74
Paulus Ægineta, Medicus 114. 115
Paulus Ægyptius, *Monaſtica* vitæ Author 80
Paulus Samoſatenus Hæreticus 81
Pekah, Rex 10. Tribuum 40
Pekahia Rex 39
Peregrinatio quid innuat 108
Pergamus urbs, *Galeni* patria 77
Perſa pro Relig. *Chriſt*. in Magos ſcribit 87
Perſæ 2. 51. 83. 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 110, 111, 112. *Chaldæis* regnum eripiunt 47. 52. Medicinæ & Aſtronomiæ periti 51. à *Græcis* victi 59. *Chriſtiani* 91
Perſia 64. 83. 91. 170. 211, 212. *Semi* poſteris cedit 11. à *Moslemiis* ſubacta 116
Pertinax Cæſar 79
Petronius Judææ Præſes 73
S. Petri Martyrium 74
Abi Petrus, fluvius 138
Petrus, *Mauricii Imp*. frater 98
Peſtis gravis 93. 95. 96. 182
Peſtis boum 94
AlEmam AlPhacer, ſeu *Phacrodain*, *AlRazi Mohammed Ebn Omar* 298. Alchymiæ opes fruſtra inſumit 299. ejus diſcipuli 317, 318
Phacro'ddaula, *Ebn Rucnoddaula Ebn Bowaia* 210, 211. 219
Phacro'ddìn Abdol Maſih Eunuchus 264, 265, 266
Phacro'ddìn AlAchlàti, Medicus 358

Phacro'ddin Ayâz, Malatiæ Præfectus 333, 334
Phacro'ddin, Caſtelli Halebenſis Præfectus 348
Phacro'ddin Judex primarius Bagdadi. 320
Phacro'ddin Al Marâgi, vir doctus 358
Phacro'ddin Othman, dux, à Francis interfectus 323
Abu'l Phadayel Lulu, v. Badro'ddin.
Abul Phadayel Ebn Saado'ddaula 218
Phadaïenſes 331
Al Phadl Ebno'l Rabia 155
Al Phadl Ebn Yahya, Barmacida 150, 151
Abu'l Phadl Jaafar, Ebno'l Moctaphi, Aſtrologus 216
Abu'l Phadl Ebno'l Saheb, Judex 269
Phædon, liber Platonis, à Galeno explicatus 78
Phaleg filius Eberi 11, 12
Pharâb, urbs 208
Al Pharâbi, v. Abu Naſr
Phargana, regio 128
Al Phargani, v. Al Fargani
Abu'l Pharaj Abdalla Ebnol Tiyeb, Erakenſis, Medicus & Philoſophus 233, 234
Abu'l Pharaj Ebn Abu'l Haſan Ibn Senân 213
Pharaoh filius Sanes, à quo Pharaones dicti 12
Pharaoh Amunphathis 17, 18, 19
Pharaoh Nechaeth, ſeu Claudus 44, 45
Phares Aktaï, Alexandriæ Præfectus 325
Pharez, filius Jehudæ 17
Phariſæi 73
Pharos, Inſula, v. Phurua
Pharus Alexandrina, extructa 74
Al Phatah Ebn Chakân 170. 174
Phatema, filia Mohammedis 103, 134
Phatema, uxor Omari Ebn Abdil Azizi, Chaliſæ 131
Phatema, filia Jacobi Ebno'l Fadl, ex patre gravida 149
Al Phayez, Chaliſa Ægypti 257. 262
Al Malec Al Phayez Yacub Ebno'l-Adel 288. v. Mojiroddin
Pherecydes, Pythagoræ Præceptor 53
Al Phetr, Moſlemiorum feſtum 295
Philadelphia, urbs 282
Philemon, Phyſiognomus 56
Philippus Cæſar 80
Philippus, Franciæ Rex 275
Philippus, Macedoniæ Rex 58
Philippus, Syriæ Rex 67
Philippus Tetrarcha 71
Philiſtæi 27. 30, 31
Philo Judæus 73
Philoſophia ab Ægyptiis exculta, ab Hebræis neglecta 22. à Chaldæis propagata 41. 47
Philoſophorum diviſio 60
Philoſophorum quis primus 33
Phineas, filius Eleazaris 23, 24
Phiruz Ebn Hormuz 52
Phiruz, Perſarum Rex 92
Phocas Cæſar 98
Al Phokâï. v. Al Kephâï
Phorât Ebn Shohnatha Medicus 128
Ebno'l Phorât 186
Phoſtât, urbs 298, v. Fuſtât
Photinus, philoſophus 68
Abu'l Photuh 251
Phulâd 212
Phuma, dux Chatans 267

Phuma, [*Pharos*] Inſula 64
Picæ *Chaldæis* infeſtæ *Abrahami* precibus *ſublatæ* 13
Pilatus 71.73
Pindarus 55
Plato 33.58,59,60.78.
Plinii de *Chriſtianis* ſententia 75 76
Pluvia multa 96 98. rara 93
Poeſeos *Græca* origo 33
Poloni, & *Polonia*, v. *Allani* & *Allania*
Pompeius, dux *Romanus* 68
Ponderum & menſurarum inventio 12
Pontius, v. *Pilatus*
Pontus Euxinus 62
Porphyrius 33.40.84
Poſidonius 58
Probus Cæſar 83
Procrinus[*Procopius*]rebellis 89
Prodigia 90.94,95.99.227
Promiſſa *Iſraelitis* temporalia 21
Protagoras, Sophiſta 55
Proverbia *Salomonis* 35
Pſalterium compoſitum 32
PſeudoPropheta *Ægyptius* 73. *Baba* 313.314. *Buſa* 146. *Eliazar* 38. *AlHallaj* 188,189. *Moſailema* 109. quidam ſub *AlMamone* 161, 162,163. *Karmatiorum* anteſignanus 179,180. *Moſulenſis* quidam 281
Ptolemæus Lagi filius 62,63
Philadelphus 63,64
Evergetes 65
Philopater ib.
Epiphanes ib
Philometor 65,66
Evergetes ſecundus 66
Phyſcon, ſive *Soter* 66,67
Alexander 67
Dionyſius ib.
Ptolemæus Claudius, Mathematicus 47.57.67.78
Tres Pueri 45.48
Pulcheria, Monacha, *nubit* 92
Pyramides ab *Hermete* exſtructæ 6
Pyrrho, Philoſophus 50
Pyrrhonii voluptarii ib.
Pythagoras 33 50 53.55

Q.

Quæſtiones *Honaini* 297
Quintilis Menſis, *Julius* 68

R.

Rabbinicorum ſecta 73
Rabbinorum antiquiorum commentum, quo Chriſtum rejicerent 72,73
Rabius, *AlManſuri* libertus 142, 143.145. Vizier *AlHadii* 149
AlRacca, v *AlRakka*
AlRadi, Chalifa 198,199,200
AlRahaba, urbs 256. 264. 268. 360
Al Rahabi, Medicus 268,269
Ebnol Rahabi, v. *Sharfo'ddin* & *Jamaloddin*
Rahel, uxor *Jacobi* 15,16
AlMalec AlRahim 226
Al Malec AlRahim Badro'ddin, v. *Badroddin Lulu*
AlRaia, urbs 116. 139. 156. 169. 222.227.231.239.
AlRakka urbs 151. 177. 202,203. 225. 271, 278. condita 65. à *Perſis*

Perſis capta 94. *Moſlemiis* dedita 112. à *Nuro'ddino* occupata 265. à *Saladino* 270. ab *Ala'ddino*. 311
Ramadani jejunium inſtitutum. 102
Ramla, urbs. 273
Raphæus Ebno'lLith, rebellis. 152
Raphidini [*Alis* ſectarii] 125
Ras Ain, urbs 96, 126, 280.
AlRáſhed, Chaliſa 252, 253, 254
AlRaſhid Ebno'lMohdi, 147, 149. Chaliſa 150, 151, 152, 153, 154, 155
Raſhido'ddin, Princeps *Malatiæ* 315
Raſhik, Eunuchus 301
Ratek, ſeu *Rajek* major 188
Ebn Ratek, v. *AbuBecr Mohammed*.
AlRawandàn, caſtellum 257
AlRawandii 140, 141
Rawedienſes Cordi 263
Rawſhanc [*Roxane*] *Alexandri* magni uxor 59
Rajek v. *Ratek*.
AlRazi, v. *Mohammed Ebn Zacaria*, & *Phacroddin*.
Rebecca, uxor *Iſaaci* 14, 15
AlRedà, v. *Ali Ebn Muſa* 158
Re de Frans, i.e. *Franciæ* Rex 322, 323, 324, 325
Ebn Redwàn 234, 235, 236
Regina Teimanis 35
Rehoboam, f. *Salomonis* 36, 37
Religioſi [*Eſſeni*,] *Judæorum* ſecta 74
Reſala, *Sclava*, *Johannis* Ebn *Meſua* mater 168
Reſan, Rex *Syriæ* 40
Rex Solii 63
Rezkalla, Aſtrologus *Ægyptius* 247
Revel, pater *Jethronis* 17
Rhodus, Inſula, habitata 41. à *Perſis* capta 99. *Venetis* cedit 282
Abu'lRihàn Mohammed Ebn Ahmed AlBiruni, Philoſophus 229
Robála vel *Zobala*, locus 125
Rocno'ddaula & *Rocno'ddin*, v. *Rucn*.
AlRoha [*Edeſſa*] urbs 11, 71, 72, 79, 98, 242, 245, 248, 288. condita 7, 12. provincia *Rom.* facta 76. à *Perſis* oppugnata 94. *Moſlemiis* dedita 112. à *Naſro'ddaula* occupata 221. à *Græcis* 225. *Francis* erepta 255. à *Saladino* occupata 270. ab *Ala'ddino* expugnata, deinde ab *AlCamelo* recepta 311. *Tataris* dedita 347.
Jacob Rohenſis, v. *Jacob*.
Robba, locus *Bagdadi* 296
Roma, urbs 69, 85, 86. condita 27. incenſa 75, 76
Romani Antiochum vincunt 65.
Romanum Imperium 69
Mare *Romanorum*, ſeu *Græcorum*, i. e. Mediterraneum 62, 69
Romanus [*Argyrus*] *Græcorum* Imperator 225
Romanus Diogenes 227, 228
Romulus 27
AlReſápha urbs 132, 134
Roxane, v. *Rawſhanc*.
Rubil [*Reuben*] filius *Jacobi* 16, 17
Rucno'ddaula AlHaſan Ebn Bowaih 195, 196, 204, 205, 209
Rucno'ddin ChurShah Ebn Ala'ddin, *Iſmaelitarum* ſeu *Molhedit arum* dux 330, 331, 332
Rucno'ddin Ebn Kelij Arſlan, *Rumææ* Dominus 276, 279, 280, 282

Rucno'ddin Ebn Giyatho'ddin 319, 320,321, 322. 329, 330. 332, 333.347
Rufus, Medicus 59
Rumaa[*Aſiæ* minoris]Reges *Seljukidæ* 276. 282, 283. 289. 312. 319.v. *Iconium* & *Akſira*
Rumææ regiones à *Tataris* incurſatæ 314
R*uphil*, Monachus *Jacobita* 200
R*uſſia*, à *Tataris* incurſata 310
R*uſſi* 69. 321. fidem *Chriſtianam* amplectuntur 85
R*uſtam*,*Perſarum* dux 112

S.

SAad Ebn Abi *Wakkàs* 115
Saada,uxor *Yazidi* Chalifæ 132
Saado'ddaula Ebn Saifo'ddaula, *Halebi* Dominus 218
Saben, *Muncaca* frater 327
Sa*begtegin*,v. *Sebegtegin*
Sa*bellius*,Hæreticus 81
Sabii,& eorũ opiniões 7.62.69.184
Sa*bt Ebn Wathàb*,*Harrani* & *Rakka* Dominus 225
AlSabti, v. *Yuſeph*
Sabur EbnS*ahel*,Med: *Chriſtiãus* 176
Sacan,locus 127
Sadducai 74
Sa*ed Ebn Ahmed*, Judex *Tolitanus* 100 160
Saed Ebn *Hibatolla*, Medicus *Chriſtianus* 296,297
Saed Ebn Tuma, Medicus *Chriſtianus* 300,301
Porticus *Saeditarum* 108
*Al*Sa*ffàh*,Chalifa,v. *Abu'l Abbàs*
AlSaheb Yalwaj,v. *Yalwaj*
Sahel Ebn Sabur,Medicus 163, 164
Sahel Ebn Sàbàt,*Arm*. Patricius 165
Abu sahl, Aſtrologus 145
Abu*Sahl AlCuhi*,Mathematicus 217
Abu Sahl,Medicus *Chriſtianus*,Præceptor *Avicennæ* 233
Joſeph AlSaher,Medicus 186
Sa*hjùn*, urbs,capta à *Saladino* 275
Saïd, *Ægypti* ſuperioris regio 6
Saïd Ebn*o'l As* 117
*Al*S*aid Naſr Ebn Hãdan*,*Choraſani* & *Mawara'lnahra* Dominus 201
Abu Said, *Karmatianus* 181,182
Ebn said, v. *Yahya*
Ebn*o'lSaif*,dux 323
Saifoddaula Ebn Hamdàn 201.203 205,206.208.218
Saifo'ddaula Sadaka 237
Sa*ifo'ddaula*, S*ub Baſbà* 312
Sa*ifoddin* Ebn *Badroddin*, *AlJaziræ* Dominus 347
Saifo'ddin, *Chelati* Dominus, v. *Bactamar*
Saifo'ddin, Equilis præfectus 316
Sa*ifo'ddin Gázi* Ebn *Zengi*, *Manſelæ* Dominus 255,256
Sa*ifo'ddin Gázi* Ebn *Maudud Ebn Zengi* 264,265,266,267. 270
Sa*ifo'ddin AlHaccári*, *Accæ* præfectus 275
Sa*ifo'ddin Kelaün*,v. *Manſur*
Sa*ifo'lIſlàmTogtecin*,*Saladini* fr: 270
*Al*S*ajienſis* 193,194.196. 197
Sair,mons 104
Sa*kawa* ,v. *AlJaweli*
Ebn Sa*klàn*,v. *Jacob*
Sa*kſin*,regio 282.306
Salaho'ddin [*Saladin*] *Ebn Iyub* 264.266, 267, 268. 270, 271, 272,273,274, 275,276, 277
Salàm,Janitor *AlKaheri* 196
AlSalamia,oppidum 289
Saleb Ebn Nabala, Medicus, *Indus* 154,155

AlMalec AlSaleh Ebno'l Malec Al Camel, Ægypti Rex 322,323
AlMalec AlSaleh Iſmael, Ebno'l Malec Al Adel 288 304
Al Malec AlSaleh Iſmael, Ebn Badro'ddin 344 349. Mauſela Dominus 347. 352, 353,354, 355
AlMalec AlSaleh Iſmael Ebn Nuroddin, Halebi Dominus 267, 268.270
Salem 115
Salem, Eunuchus 144
Abu Salem, Medicus Chriſtianus 317
Salit Ebn Kis, dux 110
Salmawaih, Medicus 166, 167
Salomon filius Davidis 32, 33,34, 35,36 64. v. Solimàn
Templum Salomonis 46
Salomona, v. Shamunia
Samarcanda, urbs 152. 282. 287. condita 62. Moſlemiis dedita 128. Jingizchano 291,292
Samaria, urbs, condita 37. à Shalmanaſero capta 40.42
Samaritani 42.74.79. rebellant 93
Samaritanorũ computus erroneus 9
Samarra, i.e. Sengar, 11.12.165.176 v. Sarmarraia
Samdagu, Princeps Mogulenſis, Chriſtianis favet 354
Samirus Chaldaeorum Rex 12
Samos, urbs, condita 33
Samoſata, v. Somaiſata (211,212
Samſamo'ddaula Ebn Adado'ddaula
Samſon, Naziraus 27
Samuel, Propheta 27,28,29,30,31
Samuel Ebn Juda Hiſpanus, Medicus Judeus 268
Sancharib [Senacherib] Rex Aſſyria 42,43
Sanguinus, v. Zengi
Sanbal [San Gil, i. e. S. Ægidii Comes] 242
Sanjar, & Sanjara, v. Senjar & Senjara
Sankar AlAſhkar 356, 357.360
Saphar Amm, locus 275
Saphed, urbs à Saladino capta 275
AlSaphi Karkubienſis 361
Ebn Saphia, Medicus 265
Saphio'ddin, Medicus Chriſtianus 358
Saphura, [Zippora] uxor Moſis 17
Sapor Ebn Ardſhir, Ebn Babec, Perſia Rex 80,81,82
Sapores ſecundus 85.87.89,90
Sapor Armeniam occupat 123
Sara, uxor Abrahami 13,14
AlSarchaſi, Philoſophus, v. Ahmed 185
Sarchod, urbs 277,278
Sarkutni Bigi, uxor Tuli Chani, Chriſtiana, ſemina laudatiſſima 310 322
Sarmanraia, ſeu Sarmarraia 165. 170. ab Ala'ddino capta 311
Sarmin [Sirmium] urbs 83
Sarracon, v. Shiracuh
Sarug, filius Aru 12
Saruj, urbs 245.271 280. Moſlemiis dedita 112. ab Hulaco exciſa 347
Saſanida Perſarum Reges 52.80
Saturninus, v. Soterinus
Saul, Arabibus Taluth 28,29,30,31
Al Saur, locus 272
AlSawada 141, v. Eraki pagi 11
Schola Athenis extructa 76
Schola Bagdadi reſtaurata 315
Sclavi 43.79.94. fidem Chriſtianam ampleсtuntur 85. Conſtantinopolin obſident 181. v. Chalybes
Scopas, v. Aſcaphus
Scorpii alati 250
Scribendi author Seth 5

Sebegtigin,

Sebegtegin, Princeps *Bagdadenſis* 209
Sebegtegin, *Gaznæ* Rex 219
Sectæ *Judæorum* 73, 74. *Moſlemiorum* 104, 105, 106, 107
Sectarii 126. 133. v. *Alshii.*
Seculares Philoſophi, 60. v. *Dabritæ*
Sedekia, Rex *Judæ* 45. v. *Zedekia*
Sedekia Pſeudo propheta 38
Seffini prælium 119, 120
Sejeſtàn, regio 116
Sela, v *Shila*
Selene, *Hyrcani & Ariſtobuli* mater 67
Seleucus Nicator, Rex 62, 63
Seleucia, urbs 177
Seleuci æra 63
Seljukidarum origo 222.
Seljukienſes Choraſano pulſi 222, 225
Seljukidarum in *Aſia* minore Imperium 312. v. *Rumaa.*
Abu Selt Ommia AlMogrebi 246, 247, 248
Sem, filius *Noæ* 8, 9, 10
Semia inventa 21
Semiramis, Regina *Aſſyriæ* 14
Senaar, v. *Sengàr*
Senacherib, v. *Sancharib.*
Senàn Ebn Thabet Ebn Korra, Medicus 192 197, 198
Senàn Arzan Rumæ SubBaſha 314
Al Send, ſeu, *Sendia* regio 293, v. *AlSindia*
Sendhend, liber 161
AlSendia, oppidum 202
Senharib Princeps *Armenus* 179
Sultan *Senjar* 242, 243. 248. 251, 252 258
Senjára, urbs 249, 256, 265, 266. 270, 271, 278. 283. 289.
Seniores *Iſraelem* judicant 27
Sephatis, *Moſlemiorum* ſecta 104, 105
Sephoria [*Sepphoris*] urbs, à *Saladino* capta 273
Septem Dormientes 81. 91. 151
Septem origines gentium. 2
Septentrionales populi quales 2, 3
Septuaginta anni captivitatis 54
Septuaginta Interpretes 5, 6. 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13. 21. 64. 72
Sepulchrum *AlHaſani* dirutum 169
Sepulchrum *AlKophai*, ſeu *AlPhokái* 220
Sepulchrum *AlMaarufi* 222
Serajo'ddin Ormienſis, Medicus 318
Sergius, dux *Heraclii* 74
Sergius, legatus *Saporis* 123, 124
Sergius, Martyr 80. Templum ejus nomini dicatum 98
Sergius Raſainenſis, Philoſophus, & Interpres Medicus 94. 99. 172
Serici textura inventa 12
Seth Adami filius 5. *Sabiis Agathodæmon Ægyptius* 7
Setto'l Molc, *AlHacemi* Chaliſæ *Ægyptii* ſoror 221
Setto Naſim, ſemina *Bagdadenſis* 301
Setto'sharaf, mulier impudica 299
Severianus [*Severus*] *Cæſar* 79
Severus, Patriarcha *Antiochenus* 93. 94
Sextilis menſis, *Auguſtus* 70
Shablo'ddaula, Poeta 239
AlShacarienſis 175
Shadi, ſervus 228
Shadi, pater *Jobi & Shiracuhi* 263
Shafeius, author ſectæ 107
Shah, quis *Perſarum* primus dictus 52

AlShah, liber 161
Shah Armen, Chelati Dominus. 271, 272.283.300
Soltan Shah Mahmud 266, 267
AlShahab AlSohrawardi 297
Shahabo'ddin AlAred, Malatienſis 334
Shahabo'ddin, Damaſci Dominus 254
Shahaboddin Gazi, Mijapharekini Dominus 288
Shahaboddin Iſu, vel *Anſu Cordus*. 334
Shahabo'ddin Togrul, Eunuchus 287 316
Shahabo'ddin Zenganienſis 339
Shahdiz, ſeu *Shahdir*, caſtrum 330
Shahenſhah Ebn Ijub. 277
Shahpherend, Yazidi Chaliſæ mater 138
Al Shahſania, v. *Alshemſania*
Shahrazur, urbs 255
Shahreſtan, urbs 254
Shahriar Ebn Ceſra 136
Shahriar Ebn Kobadh 52
Abu Shaja Bowaia Ebn Phanachoſraw, Bowaidarum pater 195, 196
Shajro'l dorr, AlSalehi regis *Ægypti* concubina 323, 324, 325
Shaizar, urbs 257
AlShakif, arx, à *Saladino* capta 273
AlShakii, locus *Bagdadi* 200
Shaleh, filius *Kainanis*, ſive *Arphachſhadi* 10, 11
Shallum, rex decem tribuum 39
Shalmanaſer, rex *Babilis* 40.42
Ebn Shamcir, v. *Shamſol Maali Kabus*
Shamgar, filius Anath 25
AlShammaſia, locus *Bagdadi* 161. 190
Shamunia [*Salomona*] cum ſeptem filiis cruciatibus enecta 65
Shamſoddaula, Hamdani Princeps 231
Shamſoddaula Turan Shah, Ebn Ijub, Saladini frater natu maximus 270
Shamſo'ddin Aſphahanienſis, Vizier 320, 321
Shamſo'ddin Choſrawſhahenſis, Medicus 318
Shamſo'ddin, Curiæ præſes, interfectus 368
Shamſoddin, Kaheſtani caſtrorum præfectus 331
Shamſo'ddin Mohammed Ebn Yunes 352, 353, 354, 355
Shamſo'l Maali Kabus Ebn Waſhamcir, ſive *Shamcir* 210. 219. 220. 231
Shamſo'l Nahara, AlMoktadii, procuratrix 240
Sharfoddaula Ebn Bahao'ddaula, v. *Abu Ali*
Sharfoddaula Abu'l Phawares Shirazil, vel *Shirazic*, ſeu *Shiraz Beg*, *Ebn Adado'ddaula* 211, 212. 216, 217
Sharfo'ddin Ahmed Ebn Belas, Cordus 332, 333
Sharfo'ddin Maragienſis 339
Sharfo'ddin Mohammed Ebno'lSheich Adi, Cordus 332, 333
Sharfo'ddin Ebno'lRahabi, Medicus 343. v. *AlRahabi* 268, 269
Sharwan, urbs & regio 320, 321
AlShaſh, regio 128
Deſertum *AlShaubac* 348
Shawer, Vizier *Ægypti* 262, 263
Ebno'l Sheich Adi, v. *Sharfoddin Mohammed*.

Shebab

Shehab, *Shehabo'ddin*, &c. v. *Shahab*
Shemaius, Propheta 36, 37. 44
Alshemaſia, v. *Alshammaſia*
Shemſo'ddaula, *Shemſo'ddin* &c. v. *Shams*
Alshemſania, ſeu *AlShemania* vel *Al Shahſania* 245
AlShepha, liber *Avicennæ* 231, 232
Alshii, ſectarii, *Alis* Sectatores 104. 106. v. Sectarii & *Raphidini*
Shila, [*Sela*] filius *Jehudæ* 16
Shimeon, filius *Jacobi* 16
Shiracuh, [*Sarracon*] v. *Aſado'ddin*
Shiracuh Ebn Mohammed Ebn Shiracuh 277
ShiranShah, frater *Rucnoddini Chuzſhah* 330
Shirath ſhirim, Canticum Canticorum 35
Shirawaih, filius *Coſrois* 174
Shiràz, urbs 196. 205. 210, 211, 212. 221
Ebn ſhirazad, v. *Zairac*
Shirazil, ſeu *Shirazic*, vel *ShiràzBeg*, v. *Sharfo'ddaula*
Shirina, ſoror *Mariæ* uxoris *Mohammedis* 103
Shiſhak, Rex *Ægypti* 37
Shogro-Bacas, à *Saladino* capta 275
Shomar Dhu'ljoüſh 125
Shoſhtar, vel *Shuſtar* [*Shuſhan* arx] 54. v. *Toſhtar*, vel *Tuſtar*
Shua, uxor *Jehudæ* 16
Shumuskin [*Zimiſces*,] Domeſticus 207
Shuſh, caſtellum 270. 284
Siacuh [mons niger,] locus 339
Sibàn, ſeu *Sibkan*, *Ebn Tuſhi* 305. 310
Sibylla 44
Sicilia Inſula 66. 78. à *Moſlemiis* impugnata 167. à *Francis* occupata 242
AlSidalani, v. *AbuKoraiſh*
Sidon, urbs, à *Saladino* capta 273
Silveſter, Epiſcopus *Romanus* 84
Sima, *Halebi* &c. Præfectus 177
Sima, *AlSajienſium* Princeps 196
Simeon Chartabertenſis, Medicus 317
Simeon, Princeps *Sacerdotum* 46
Cœnobium *Simeonis* 131
Simonides 55
Simulachrum *Æſculapii* 7
Sin, deſertum 20
Sina, mons 18. 104
Ebn Sina [*Avicenna*] Medicus & Philoſophus 61. 216. 229, 230, 231, 232, 233. 298. *Manitem* refutat 83
Sina, regio 62. 116. 220. 351
Sinenſium ingenium 2. 160
AlSindia, regio 64. *Hami* poſteris cedit 11. v. *AlSend*
Sionis Eccleſia, *Hieroſolymæ* 273
Siramun, *Cayuci* frater 320. 326. 327
Sirmium, v. *Sarmin* 83
Sis, urbs 328. ab *Ægyptiis* devaſtata 356
Siſera, dux 25
Siwàs, urbs 321. *Tataris* dedita 314
Socii, ſeu Comites *Mohammedis* 107. 117. 122
Socrates 33. 58. 60. 233
Sodom condita 13
Abu Soſyàn 103
AlSogd, regio 62. 128
Sogdianus, *Perſarum* Rex 57
Sokmàn Ebn Ortok 242, 243
Rex Solii 63

Solimàn [*Salomon*] *Ebn Abdi'l Malec*, Chaliſa 129, 130, 131
Solimàn Ebn Abdi'l Jabbàr Ebn Ortok 249, 250
Soliman Ebn Cothair 137
Solimàn Ebn Heſhàm ib.
Solimàn Ebn Horàd 126
Solimàn Ebn Il Gazi Ebn Ortok 249
Solimàn Shah, Princeps *Bagdadenſis* 337, 338, 339
Soltan *Soliman Shah* 258
Abu Soliman, Dialecticus 215, 216
Solis deliquium mirum 94. 99
Solon, Legiſlator 58. 76
Somaiſàt [*Samoſata*] urbs 280. 294. 312
Soltano'ddaula, v. *Sultano'ddaula*
Sontài Bahadur, dux *Mogulenſis* 306
Sontài Nowain 291
Sontài Ogul, ſeu *Sunitài*, *Muncaca* frater 327. 329, 330
S. *Sophiæ* Templ. *Conſtantinop.* 85
Sophonias, Propheta 45
Al Emir Sophtàk 286
Al Sophwa, liber 297
Al Soràt, Fluvius 141
Soterinus, *Saturninus* Hæreticus 76
Al Sowaida, urbs 312
Sozopetra, v. *Zabtara*
Speuſippus, *Platonis* patruelis 59
Stagira, *Ariſtotelis* patria ib.
Sudarium *Chriſti* 72. 201, 202
Sultano'ddaula Abu Shaja, *Ebn Baha'oddaula* 220, 221
Sunij, dux 290
Sunes, *Ortoki* frater 243
Sunjak, *ſive Suwinjàk Nowain*, dux *Mogulenſis* 337, 338
Sunitài, v. *Sontài Ogul*
Suphii 189
Darwazo'l Suphi, *Otraræ* porta 286
Surwand, v. *Hajar*
Suwinjàk Nowain, v. *Sunjak*
Syene, v. *Aſwàn*
Syllogiſmorum ratio inventa 60
Symbolum *Nicenum* 86
Symeon Cleophæ filius, *Hieroſol.* Epiſc. & Martyr 75
Symeon Stylites 91
Syria, regio 53. 63, 64, 65, 66, 67. 69. 76. 83. 86. 118, 119. 124. 126, 127. 137. 169, 170. 175. 203. 225. 237. 255, 256, 257. 267. 272. *Hami* poſteris cedit 11. *Romanis* paret 67. ab eiſdem deſerta 113. à *Moſlemiis* incurſata 109. 112. à *Francis* 242. à *Tataris* 318. 347, 348, 349. *Mamlucis* ſubjecta 351
Syriaca librorum Sacrorum verſio duplex 64
Syriaca lingua primæva, ejuſque dialecti tres 11

T.

Tabariſtàn, regio 166. 226
Tabernaculum 20
Tabnin, *ſeu Talnin*, locus 273. 277
Tabriz, urbs 268
Tabuc, à *Mohammede* capta 103
Tabulæ binæ bis datæ 19. abſconditæ 24. 46
Tacaſh, vel *Tecuſh*, *Choraſmiæ* Dominus, v. *Ala'adin*
Tacaſh Ibn Olub Arſlàn 241
Altun Tacaſh, ſeu *Tacin* vel *Tatcin* 246
Taciſh vel *Tacet*, v. *Nares* 146
Tacitus Cæſar 83

AlTacphur Hatem, *Armeniæ* Rex 320,321.v.*Hatem*
Tacrit,urbs 210.263
Tacudàr Ogul, dux *Mogulenſis* 329
Tadhmor, urbs, à *Salemone* condita 34
Abu Taglab Ebn Naſero'ddaula, *Ebn Hamdan* 207.208.210
Banu Taglab, *Arabum* tribus 360
Abu Taher,ſeu *Dhaher Jalalo'ddaula Ebn Bahao'ddaula*, v. Jalaloddaula
Abu Taher Phiruz Shah Ebn Adado'ddaula 211,212
Tai,tribus *Arabum* 101
AlTaj,porticus 265.269
Tajoddaula Tataſh,v.*Tataſh*
Tajo'ddin Ormienſis, Medicus 318
Tajo'ddin Raſhik,Eunuchus 301
Tajo'l Molc,Vizier 239,240
AlTak 349.359.365. marg.
Takio'ddin Abbas 306,307.v.*Al-Malec Al Amjad*
Takio'ddin AlHaſhayeſhi, Medicus 358
Takio'ddin Raſainenſis, Medicus 342
Takwimo'l Abdàn,liber 241
Talakan,urbs 291.293
Abu Taleb, patruus *Mohammedis* 101.102
Talenti valor 34
Ebn Talib,v.*Naphiſo'ddaula*
Ibno'l Talmid,v.*Hebatolla*
Talnin,v.*Tabnin*
Taluth,v.*Saul*
Tamar,nurus *Jehudæ* 16
Tamartaſh,v.*Hoſamoddin*
Al Tamimi Al Makdiſi, Medicus 214
Tamujin 280.281.v *JingizChan*
Tamuz menſis,dictus *Julius* 68
Tancut Ebn Tuſhi 305.310
Tancut,regio 304
Tangri [*Tancredus*] *Francus* 245
Tanja[*Tanger* ſeu *Tingis*]urbs 69
Taphala, ſeu *Togarbalaba*, *Ezzo'ddini* ſervus 332
Taphah Ebn Chaph, *Damaſci* Præfectus 185
Tarcàn Chatùn,*Soltani MalecShahi* conjux 239
Tarcàn Chowarezmitis,*Al Malec AlSalehi* conjux 353
Tarchan Turca,dux 116
Tarchani,qui apud *Tataros* 281
Soltan *Tarciaruk*, v. *Barciaruk*
Tarch,pater *Abrahami* 12,13
Tarentaius,*Waſeti* Dominus 253
Tarjalah, oppidum 311
Tarſus urbs 83.88.160.167. condita 26. reſtaurata 43. à *Græcis* capta 207. à *Tancredo* 245. à *Giyathoddino* obſeſſa 319
Tarſenſes 205.206
Taſmirun,v.*Yaſimun* 329
Tatari 284.291.v *Mogulenſes*
Tataſh Ebn Olub Arſlàn 241.246
Tatcin,vel *Tacin*,v.*Tataſh*
Tatianus,hæreticus 79
Tatius, dicipulus *Hermetis Treſmegiſti* 7
Tatwana, locus 272
AlTayef,oppidum 99
Tayephur, *Samarcandæ* Prætor 292
Al Tayeus Chaliſa 209, 210,211. 213
Tdhaher,v.Dhaher
Tdharif, v. Dharif

Teiman, regio, filiis *Hami* cedit 11
Regina *Teimanis* 35
Tel *Afar*, Caſtellum 289
Tel *Baſher*, arx 245.277
Teleſmata 162,163
Telha 115 117.119
Templum *Idolorum ab Abrahamo* incenſum 13
Templum *Salomonis* 46. v. *Al Akſa*
Templum *Æſculapii* 8
Templa Chriſmate conſecrata 15
Temſal, ſeu *Temthal Ebn Tuſhi* 310
Tenebræ prodigioſæ 90.95.96
Tephlis, urbs 248. incenſa 170
Terra inter *Noa* poſteros diſtributa 9.11
Terræ motus 87.89.91.92.95.96. 170.257
Teſm, tribus *Arabum* vetus 100
Textura ſerici inventa 12
Al Thaalabia oppidum 110,111
Thabet Ebn Abrahim, Medicus 213
Thabet, frater *Dobaiſi* 225
Thabet Ebn Korra, Aſtrologus 184
Thabet Ebn Senân, *Ebn Thabet* Hiſtoricus & medicus 192.208
Thakiph, tribus *Arabum* 99 101
Thales Mileſius 33.41.50
Thanawii, hæretici 82
Thekato'lMolc 292
Themiſtius, Philoſophus 88
Theodocus, Medicus 128
Theodora, Imperatrix 167.169
Theodorus Antiochenus, Philoſophus & Medicus *Chriſtianus* 316. 341
Theodorus, Imperator 334,335
Mar Theodoſius 4
Theodoſius [*Dionyſius*] *Athenienſis Chriſtianus* 75
Theodoſius Cæſar 90
Theodoſius Junior 91,92
Theodoſius tertius 130
Theodoſius Mathematicus 50
Theodunus, Medicus 128
Theon Alexandrinus, Mathematicus 58 78
Theophilus Imperator 165
Theophilus Rohenſis, Aſtrologus & Hiſtoricus, *Homeri* Interpres 26. 63 147.148
Theophraſtus, Philoſophus 61
Diluvium in *Theſſalia* 21
Thomud, tribus *Arabum* vetus 100
Thyſanas [*Tiſiás*] Rhetor 44
Tiberias, urbs 246 condita 71. à *Moſlemiis* in fœdus recepta 112 à *Saladino* capta 273
Tiberiadis lacus, *Judæorum* Sepulchris celebris 298
Tiberius Cæſar 71,72
Tiberius ſecundus 95,96
Tiglath Peleſer, Rex *Aſſyriæ* 79
Tigris, Fluvius 88. 141. exundat 258. 313. ponte novo junctus 302. *Saladini* conatu à *Mauſela* abſcindi non poteſt 272
Timocharis, Mathematicus 64
Timur Nowain, *Mogulenſis* 326
Tingendi ars inventa 12
Tiphurius, librarius *Chriſtianus* 173
Al Tiphuri, Medicus, v. *Zacaria*
Tiſias Rhetor, v. *Thyſanas* 44
Titus Cæſar 74,75
Ebn Tiyeb, v. *Ahmed*
Tobbat, regio 306
Tobit, *Iſraelita* pius 43

Tocuſh, v. *Aladdin*
Ebn Tocuſh, v. *Chowarezm* Shah Mo-*hammed*
Togân Chan 220
Togarbalaba, v. *Taphala* 332
Togrul Rex 248, 249
Togrul Beg, v. *Tugrol Beg*.
Togtacin, *Damaſci* Dominus 246
Tohamah, *Arabiæ* regio 23
Al Tokuſh Al Nodham 271, 272
Tola, filius *Puæ* 26
Ebn Tolaib, v. *Naphi ſo'ddaula*
Tolaitela [*Toletum*] urbs 242. 247
Toſhtar, vel *Shoſhtar*, urbs 302. v. *Tuſtar*
Tragœdia reperta 22
Trajanus Cæſar 75
Regiones *Transfluvium*, ſeu *Tranſfluviales* 128. 201. 266. v. *Mawara'lnahr*
Trapezus, urbs, condita 41
Tributarii, [*Chriſtiani ac Judæi*] ad *Iſlamiſmum* coacti 221
Regnum decem Tribuum 36, 37, 38, 39. 40
Tripolis urbs 275. terræ motu devaſtata 258.
Hermes Triſmegiſtus 6, 7
Tudhan Bahador, Princeps *Mogulenſis* 359
Tugrol, v. *Togrol*
Tugro'l Beg Rex *Seljukida* 222. 225, 226, 227
Tugu, Princeps *Mogulenſis* 359
Tuli, *Ebn Jingiz Chan* 282. 290. 310
Tulun Turca, ſervus *Al Mamunis* 175
Ebn Tulun, v. *Ahmed*
Tulunidarum dominii finis 186
Ebn Tuma, v. *Abdol Carim*
Tur Abdin, *Moſl miis* dedita 112
Turacina Chatun, *Cajuci* mater 320. 322
Turcæ eorumque ingenium 2. 160. à *Romanis* victi 79. Fidem *Chriſtianam* amplectuntur 85. prævaleſcunt *Bagdadi* 175. è regionibus ſuis erumpentes profligantur 185. 220
Turcæ Gazzenſes 222, 298
Turcæ Igurenſes 283. *Chriſtiani* 286
Turcæ Orientales 280
Turceſtan, ſeu *Turcarum* regio 286. 310 320. *Japheti* poſteris cedit 11
Turcomanni 257
Turcomanius Mamlucus 323, 325
Turris *Babelis* 12
Turus, *Hatemi* Regis filius, interfectus 356
Tus, urbs 152 155. 158
Tuſhi Ebn Jingiz *Chan* 281. 282. 305. 310
Tuſtar, urbs 54. 113. v. *Toſhtar*
Turin, *Manſela* Prætor 354
Tuzun, Imperator Imperatorum 201, 202, 203, 204
Tyrus, urbs, à *Bochtanſere* incenſa 46. à *Francis* occupata 250. à *Saladino* obſeſſa 274

V.

Valentinianus & *Valens*, *Cæſares* 89
Valentinus, Hæreticus 77
Valerianus, v. *Aularianus*
Veneti Inſulis, *Creta*, *Rhodo* &c. potiuntur 282. cum *Genuenſibus* diſcordes 336

Veſpa-

Veſpaſianus Cæſar 74
Montis[*Veſuvii*]eruptio 75
Virga *Aaronis* abſcondita 24.46
Vituli *Jeroboami* 36
Vitulus aureus *Aaronis* 19
Vizieri munus irritum factum 199
ſublatum 205
UngChan qui & Rex *Johannes* 280, 281.285.310
Volga, fluvius, v. *Atel*
Vologeſus, *Armenorum* [*Parthorum*] Rex 78
Voluſianus Cæſar 81
Urchan, dux 308
Urajar, Princeps *Mogulenſis* 304
Urna, cum libro legis *&c.* abſcondita 24
Utacin, *JingizChani* frater 282. 305
Utbah Ebn Arkàn, dux 112
Utcubana, ſeu *Icujaba Nowain* 332
Uz, v. *Ous* 13
Uzia, Rex *Judæ* 39
Uzia, Sacerdos *Samaritanus* 42
Uziel, Propheta 38

W.

WAheb, avus maternus *Mohammedis* 101
Wahſhi Niger *Moſailemam occidit* 109
AlWaïdii, ſecta *Mohammedica* 104. 106
Waijan, ſive *Waihi*, *Ebn Waſham*, Mathematicus 207
Al Walid Ebn Abdi'l Malec Chalifa 128,129
AlWalid Ebn Akba 117
AlWalid Ebn Utba 124
AlWalid Ebn Yazid, Chalifa 134, 135,136
Ebno'l Walid, Motazalius 240
Warharàn Rex *Perſiæ* 83
Warharàn ſecundus ib.
Warharàn quintus 91. qui & *Bahram Jur.* 63
Waſet, urbs 98. 141.179.200, 201, 202.212. condita 128. à *Tataris* capta 339
Ebn Waſhamcir, v. *Shamſo'l Maáli Kabus*
Waſipb Turca 174
AlWathek, Chalifa 167,168

Y.

YAakuba urbs 337
Yabin[*Jabin*]Rex *Haſoræ* 25
Yahcem 199. Imperator Imperatorum 200. interfectus ib.
Yahya Ebn Abi'l Manſur, Aſtronomus 161.183
Yahya Ebn Adda, *Theophraſti* Interpres 61.209
Yahya Ebn Chaled, *Barmacida* 150, 151,152
Yahya Ebn Iſa Ebn Jazlab Medicus 240,241
Yahya Ebn Saïd Ebn Mari, Medicus *Chriſtianus* 296
Yahya Ebn Zeid, *Alida* 135
Yalgái, v. *Balgái* 331
Yalik, v. *Balik*
AlSahib Yalwaj 320.328
AlYamáma, regio 103.127
AlYaman, regio 23.126.169.170. 270

Yamino'ddaula, Ebn Sebegtecin 219, 220.222
Al Yanach, princeps Mogulenſis 307
Yaſàn, Prætor Mauſelæ 353
Yared, filius Mahlalelis 6
AlYaſa, Lex Mogulenſium 281 351. 359
Yaſawer, ſeu Naſawer Nowain 318
Yaſhmùt, ſeu Baſhmut, Hulaci filius 345
Yaſimun, ſeu Taſmerun, Hulaci filius 329
Yaſur, ſeu Baſur Nowain 291
Yathreb, urbs 99.102.v. Medina
Yazdejerd Ebn Sapòr, Rex Perſiæ 91
Yazdejerd ſecundus 63.92
Yazdejerd ultimus Perſiæ Rex 52. 112.116.136.195
Yazid Ebn AbdilMalec, Chalifa 131,132
Yazid Ebn Abu Sophjàn, Damaſco præfectus 112
Yazid Ebn Moawia, Chalifa 124, 125,126
Yazid Ebno'l Mohalleb, rebellis 132
Yazid Ebno'l Walid, Chaliſa 135, 136
Yajir [Jair] Gileadita 26
Yoktàn [Joktan] filius Eberi 11. v. Kahtàn
Ebn Yunes, v. Camalo'ddin, & Matthæus, & Shamſo'ddin
Yuſeph Ebn Amr, Baſoræ præfectus 133
Yuſeph Shah, Princeps AlLur 368,
Yuſeph Ebn Yahja Ebn Iſaac AlSabti, Medicus Judæus 296. 302 303
Yuſeph AlZam, ſeu Alyazam, rebellis 146
Abu Yuſeph Jacob, v. AlCendi

Z.

AlZàb, fluvius 181.289
AlZabàb, ſeu AlZab vel AlZabàt locus 138
Zabtara [Sozopetra] urbs 165
Zacaria AlTiphuri, Medicus 163. 167
Abu Zacaria, v. Johannes f. Meſuæ
Ebn Zacaria AlRazi, v. Mohammed
Zacharia, Propheta 53,54
Zacharia, Rex 10. Tribuum 39
AlZaci Arbelenſis, Mauſelæ præfectus 355
Zaino'ddin, v. Zino'ddin
Zairac Ebn Shirazàd 202, 203, 204
Ebn Zairac, v. Ahmed
Zamorrod Chatun 254
Zarah, filius Judæ 17
AlZauzàn, locus 287
Zebulon, filius Jacobi 16
Zedekia, Rex 54. v. Sedekia
Zeid Ebn Ali Ebn Hoſain 132, 133
Zeid Ebn Raphaa 217
Zelotypia Abu Moſlemi 140
Zelpha ancilla Leæ 15,16
Zendakei 149
Zengi, Armiger 257
Zengi, dux 222
Zengi, Ebn Jagarmiſh 244,245
Zengi [Sanguinus] Mauſelæ Dominus 250. v. Omado'ddin
Zengii, rebelles 178

Zeno Cæſar 92,93
Zerah, Rex *Æthiopum* 37
Zimri, Rex 37
Zimiſces 207
Zinò'ddin Ali Cujuk Ebn Sebegtegin 256.263
Zinò'ddin Caſhierſis, Medicus 317
Zippora, v. *Saphura*
Ziyâd, *Abbâſidarum* emiſſarius 134
Ziyàd, *Baſoræ* Præfectus 121
Zoar, urbs, *condita* 13
AlZobair Ebno'l Awam 115.117, 118,119
Ebno'l Zobair, v. *Abdalla*
Zobaida, mater *Alamini* 152. 156
Zobála, v. *Robala* 125
Zoradaſht [*Zoroaſter*] de *Chriſto* vaticinatur 54
Zurbabel [*Zorobabel*] filius *Salathiélis*, Rex 53

Monendus eſt Lector eam eſſe propriorum Nominum in hoc Indice diſpoſitionem, ut Apellativorum, ex quibus ſæpe componuntur, vix ulla hîc ratio habeatur; qualia ſunt, Abu *Pater*, Ebn *Filius*, Banu *Filii*, AlMalec *Rex*, AlSoltàn *idem*, AlEmir *Dux*, vel *Princeps*, Sheich *Doctor*, Mar *Dominus*, AlEmam *Antiſtes*, Bab, &, quod idem Perſicè ſonat, Derwaza *Porta*, & ſiqua hujuſmodi alia occurrerint, unà cum Articulo Al. Nomen igitur ab horum aliquo incipiens, eo præterito, in litera reliquam ejus partem inchoante quærendum; ita *Abu Becr* & *AlBaſora*, e.g. in litera B. non in litera A. inveniuntur. Quòd autem *AlCoranus*, *AlPharabius*, & *AlChymia*, in litera A. adducantur, id eò factum quòd noſtris jamdudum hac forma innotuerint.

Quæ literæ *Latinæ* quibus *Arabicis* reſpondeant, licet ex collatione nullo negotio pateat, ut cuivis in proclivi ſit pronunciare, oculis hic ſubjicere viſum eſt.

ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
b	t	th	j	h	ch	d	dh	r	z	ſ	ſh	ſ
ض	ط	ظ	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ي
d	t	tdh,	g	f. *vel* ph	k	c	l	m	n	w	h	y.

Hanc rationem non uſque adeo anxiè obſervavimus, quin alicubi mutatam repperturus ſit Lector, literam enim ظ cui hic reſpondere cernitur *tdh*, per *dh* nonnunquam, omiſſo *t*, deſignatam inveniet.

inveniet. Litera etiam ج in his nominibus, *Abgarus*, *Bawargienſis*, *Borgiani*, *Giaber*, *Giadar*, *Gialut*, *Georgii*, *Giorgiana*, *Giuda* mons, *AlHallagius*, *Hegiaz*, *Sergius*, & in uno forſan vel altero alio, per *G* exprimitur, cùm aliàs fere, ut in hac tabella, ei reſpondeat *J*; Scripturâ, in hiſce paucis, communi, in reliquis, noſtrorum pronuntiationi accommodatâ. Verum quidem eſt ج Arabicum *G* Latino magis proprie exprimi: cum autem litera *G* ſonum duplicem apud nos obtineat, alium fere ante *e* & *i* vocales, ante reliquas alium; ad hanc ambiguitatem tollendam, *J* conſonam, quam dicimus, eundem ſonum conſtanter retinentem, ejus loco adhibere placuit. Non aliam ob cauſam literæ ي Arabico *Y* noſtrum adaptavimus: hæc enim litera apud noſtros, quorum auribus ſervire voluimus, eandem planè cum illa vim obtinet. Exteris ne hoc fraudi ſit, monitos eos cupimus, *J* ante vocalem in nominibus *Arabicis*, *Perſicis* & *Barbaris*, qualia ſunt, *Jaafar*, *Jabal*, *Jazira*, *Jamalabad*, *Jingizchan* &c. per *g* molle efferendum eſſe, acſi hæc ſcripta eſſent *Giaafar*, *Giabal* &c. Literæ verò *Y* apud nos, atque adeo in hujuſmodi in hoc libro nominibus, eundem eſſe ſonum, quo *J* conſona apud exteros, præſertim Germanos effertur. Litteris ا & ع, ſpiritu leni plerumque prolatis, litera nulla Latina hic aſſignatur: hanc tamen aliquando deſignat littera *a*, ut in *Ebno'l Aalam*, quod nomen in ipſo initio Indicis habetur, *Jaafar*, *Baalbec*, *Shaaban*, menſis nomine, & aliis quibuſdam; nonnunquam ſedem ejus indicat ['] Apoſtrophes nota, ut in *Mas'ud*, quod perperam ſcribitur *Ma'ſud*. Literam ش exprimit hic *ſh*, ejuſdem nobis ſoni ac *ſch* Germanis, vel *ch* Gallis. Reliquis nihil difficultatis ſubeſſe videtur.

Quo

Quò ratio temporis (quod per maximam Hiſtoriæ hujus partem ab *Hejra*, ſeu fuga *Mohammedis*, deducitur) Lectoribus dilucidiùs conſtet, Indiculum hunc appoſuimus; in quo ſingulorum annorum *Hejra*, quorum in ipſo libro, & in appendice mentio habetur, cum annis Æræ *Chriſtianæ* collatio inſtituitur.

Pag.	A.Hej.	Init.	A. C.
102	1	Jul. 16.	622
	2	Jul. 5.	623
	3	Jun. 24.	624
	4	Jun. 13.	625
	5	Jun. 2.	626
	6	Mai. 23.	627
	7	Mai. 11.	628
103	8	Mai. 1.	629
	9	Apr. 20.	630
	10	Apr. 9.	631
108	11	Mar. 29.	632
110, 111	13	Mar. 7.	634
113, 115	23	Nov. 19	643
117.	35	Jul. 11.	655
123	40	Mai. 17.	660
	† 41	Mai. 7.	661
	46	Mar. 13.	666
	47	Mar. 3.	667
124	60	Oct. 13.	679
125.	61	Oct. 1.	680
126	64	Aug. 30.	683
127	65	Aug 18.	684
128	70	Jun. 25.	689
	83	Febr. 4.	702
	86	Jan. 2.	705
129	96	Sept. 16	714
130	98	Aug. 25	716
	99	Aug. 14	717
131	101	Jul. 24.	719
132	105	Jun. 10.	723
134	109	Apr. 28.	727
	118	Jan. 20.	736

Pag.	A.Hej.	Init.	A. C.
134, 135	125	Nov. 4.	742
136	126	Oct. 25.	743
137	127	Oct. 13.	744
	129	Sept. 22.	746
	131	Aug. 31	748
137, 138	132	Aug. 20	749
138	136	Jul. 7.	753
139	137	Jun. 27.	754
140	140	Mai. 25.	757
141	144	Apr. 11.	761
	145	Apr. 1.	762
142	150	Febr. 6.	767
144	152	Jan. 14.	769
142	158	Nov. 11.	774
147	165	Aug. 26	781
147, 149	169	Jul. 14.	785
149	170	Jul 3.	786
152	171	Jun. 22.	787
150	172	Jun. 11.	788
153	175	Mai. 10.	791
151	183	Feb. 11.	799
	186	Jan. 10.	802
	187	Dec. 20.	802
152	190	Nov. 27	805
	192	Nov. 6.	807
	193	Oct. 25.	808
155	194	Oct. 15.	809
157	198	Sept. 1.	813
165	201	Jul. 30.	8.6
158	203	Jul. 9.	818
159	204	Jun. 28.	819

Pag.	A.Heg	Init.	A. C.
159	210	Apr.24.	825
	217	Febr. 7.	832
	218	Jan. 17.	833
164	219	Jan. 16.	834
165, 175	220	Jan. 5.	835
165	223	Dec.3.	837
166	225	Nov. 12	839
	227	Oct.21.	841
167	228	Oct.10.	842
	231	Sept.17	845
168	232	Aug. 28	846
169	233	Aug. 17	847
	235	Jul. 26.	849
	236	Jul. 15.	850
	† 237	Jul.5.	851
170	238	Jun.23.	852
	242	Mai.10.	856
171	244	Apr.19.	858
170	247	Mar.17.	861
174	248	Mar.7.	862
175	249	Feb.24.	863
	251	Feb.2.	865
	252	Jan.22.	866
	254	Jan.1.	868
	255	Dec.20.	868
171, 176	256	Dec.9.	869
177	261	Oct.16.	874
	264	Sept.13.	877
	265	Sept.3.	878
	270	Jul. 11.	883
	278	Apr.15.	891
178	279	Apr.3.	892
180	281	Mar.13	894
181	282	Mar.2.	895
	283	Feb.19.	896
	284	Feb.8.	897
	285	Jan.28.	898
182	288	Dec. 26	900
182, 185	289	Dec. 16	901
208	190	Dec.5.	902
185	291	Nov. 24	903
	292	Nov. 13	904
186	293	Nov.2.	905
	295	Oct.12.	907
187	296	Sept.30	908
	303	Jul.17.	915

Pag.	A.Heg.	Init.	A. C.
188	305	Jun.24.	917
	309	Mai.12.	921
189	315	Mar.8.	927
190, 191	317	Feb.14.	929
190, 191, 193, 200	320	Jan.13.	932
193	321	Jan.1.	933
196, 198	322	Dec. 22	933
198	323	Dec.11.	934
199	324	Nov.30	935
	326	Nov.8.	937
200	329	Oct.5.	940
200, 201	330	Sep.26.	941
197, 201	331	Sep.15.	942
202	332	Sep.4.	943
	333	Aug. 24	944
203, 205	334	Aug.13.	945
205	337	Jul. 11.	548
197, 205	338	Jul.1.	949
205, 208	339	Jun.20.	950
206	343	Mai.7.	954
222	348	Mar.14.	959
206	349	Mar.3.	960
	350	Feb.20.	961
	351	Feb 9.	962
207	† 354	Jan.7.	965
	356	Dec.17.	966
	357	Dec.7.	967
	361	Oct.24.	971
	† 362	Oct.12.	972
208, 209	363	Oct.2.	973
209	365	Sept.10.	975
	366	Aug.30.	976
	367	Aug.19.	977
210, 213	369	Jul.29.	979
214	370	Jul.17.	980
210	371	Jul.7.	981
211	372	Jun.26.	982

Pag.	A. Heg.	Init.	A. C.
211, 217	373	Jun. 15.	983
211, 214	374	Jun. 4.	984
214	376	Mai. 13.	986
211, 216	377	Mai. 3.	987
212, 217	379	Apr. 21.	989
212	380	Mar. 31.	990
213, 218	381	Mar. 20.	991
218	382	Mar. 9.	992
217	384	Feb. 15.	994
219	386	Jan. 25.	996
	387	Jan. 14.	997
222	398	Sept. 17	1007
219	401	Aug. 15	1010
	403	Jul. 23.	1012
220	407	Jun. 10.	1016
	408	Mai. 30.	1017
	411	Apr. 27.	1020
221	414	Mar. 26.	1023
	415	Mar. 15.	1024
	416	Mar. 4.	1025
216, 222	420	Jan. 20	1029
222, 225	421	Jan. 9.	1030
	422	Dec. 29.	1030
225	425	Nov. 26	1033
	427	Nov. 5.	1035
232	428	Oct. 25.	1036
225	429	Oct. 14.	1037
	430	Oct. 3.	1038
	432	Sept. 11	1040
226	433	Aug. 31	1041
226, 233	435	Aug 10	1043
226	439	Jun. 28.	1047
	440	Jun. 16.	1048
	441	Jun. 5.	1049
	442	Mai. 25.	1050.
234	444	Mai. 3.	1052
226	446	Apr. 12.	1054
	447	Apr. 2.	1055
	450	Febr. 28	1058
227	451	Febr. 17	1059
	455	Jan. 4.	1063
227	458	Dec. 3.	1065
236	460	Nov 11.	1067
227	461	Oct 31.	1068
	463	Oct. 9.	1070
228	465	Sept. 17.	1072
† 229, 237	467	Aug. 27	1074
237	468	Aug. 16	1075
240	473	Jun. 22.	1080
237	474	Jun. 11.	1081
	479	Apr. 18.	1086
	485	Feb. 12.	1092
240, 241	487	Jan. 21.	1094
2 4	488	Jan. 11.	1095
	489	Dec. 31	1095
	490	Dec. 19.	1096
242	491	Dec. 9.	1097
243	492	Nov. 28	1098
	493	Nov. 17	1099
	494	Nov. 6.	1100
	495	Oct. 26.	1101
	497	Oct. 5.	1103
	498	Sept. 23	1104
244	499	Sept. 13	1105
	500	Sep. 2.	1106
245	502	Aug. 11.	1108
	503	Jul. 31.	1109
	506	Jun. 28.	1112
246	507	Jun. 18.	1113
	510	Mai. 16.	1116
	511	Mai. 5.	1117
246, 248	512	Apr. 24.	1118
248	513	Apr. 14.	1119
	514	Apr. 2.	1120
249	515	Mar. 22.	1121
	516	Mar. 12.	1122
	517	Mar. 1.	1123
250	518	Feb. 19.	1124
	520	Jan. 27.	1126
	521	Jan. 17.	1127
	522	Jan. 6.	1128
	524	Dec. 15.	1129
	525	Dec. 4.	1130
251	526	Nov. 23	1131
	527	Nov. 12	1132
	528	Nov. 1.	1133

Pag.	A.Hej.	Init.	A. C.
251, 252	529	Oct.22.	1134
252, 253, 254, 260	530	Oct.11.	1135
254	531	Sept. 29	1136
	532	Sept. 19	1137
255	533	Sep. 8.	1138
	534	Aug. 28	1139
	537	Jul. 27.	1142
	539	Jul.4.	1144
	540	Jun.24.	1145
256	544	Mai. 11	1149
	546	Apr.20.	1151
257	547	Apr.8.	1152
	548	Mar.19.	1153
	549	Mar.18.	1154
	552	Feb.13.	1157
258	554	Jan.23.	1159
258, 262	555	Jan.12.	1160
262	556	Dec.31	1160
	559	Nov.30	1163
259	560	Nov. 18	1164
263	563	Oct.17.	1167
	564	Oct.5.	1168
264	565	Sept.25.	1169
265	566	Sep. 14.	1170
266	567	Sept.4	1171
340	568	Aug.23.	1172
267	569	Aug 12.	1173
267, 268	570	Aug.2.	1174
268	571	Jul.22.	1175
	573	Jun. 30.	1177
268, 269	575	Jun. 8.	1179
270	576	Mai. 28.	1180
	577	Mai.17.	1181
	578	Mai. 7.	1182
271	579	Apr 26.	1183
271, 299	580	Apr.14.	1184
272	581	Apr.4.	1185
273	582	Mar.24.	1186
	583	Mar.13.	1187
275	584	Mar.2.	1188
275	587	Jan.29.	1191
276	588	Jan.18.	1192
276, 295	589	Jan.7.	1193
277, 297	591	Dec.16.	1194
278	592	Dec.6.	1195
	593	Nov.24	1196
278, 197	594	Nov.13	1197
279	595	Nov.3.	1198
	596	Oct.23.	1199
	597	Oct.12.	1200
280	599	Sept.20.	1202
95, 282	600	Sept.10.	1203
272, 283	601	Aug. 29	1204
283	603	Aug.8.	1206
	604	Jul. 28.	1207
297	605	Jul.16.	1208
283, 298	606	Jul.6.	1209
284	607	Jun.25.	1210
299	608	Jun.15.	1211
284	609	Jun.3.	1212
286, 300	610	Mai.23.	1213
287	612	Mai.2.	1215
	613	Apr.20.	1216
287, 288	615	Mar.30.	1218
288	616	Mar.19	1219
289, 290, 299	617	Mar.8.	1220
292, 294	618	Feb.25	1221
300	† 619	Feb.15.	1222
	620	Feb.4.	1223
294	621	Jan.24.	1224
295, 301	622	Jan.13.	1225
302	623	Jan.2.	1226
304, 305	624	Dec.22.	1226
305, 316	625	Dec. 12	1227
	626	Nov.30	1228

Pag.	A. Hej.	Init.	A. C.
306	627	Nov. 20.	1229
310	630	Oct. 18.	1232
311	631	Oct. 7.	1233
311, 317	632	Sep. 26.	1234
311, 340	633	Sept. 16	1235
312	634	Sept. 4.	1236
313	635	Aug. 24.	1237
	637	Aug 3.	1239
	633	Jul. 23.	1240
314	639	Jul. 12.	1241
314, 318	640	Jul. 1.	1242
318	641	Jun. 21.	1243
319	642	Jun. 9.	1244
	643	Mai. 29.	1245
320	644	Mai. 19.	1246
	645	Mai. 8.	1247
321, 340	646	Apr. 26.	12[illegible]8
322	647	Apr. 16.	1249
323	648	Apr. 5.	1250
326	649	Mar. 26.	1251
327	650	Mar. 24.	1252
328	651	Mar. 3.	1253
309, 329	652	Feb. 21.	1254
330	653	Feb. 10.	1255
331	654	Jan. 30.	1256
96, 332	655	Jan. 19.	1257
14, 338	656	Jan. 8.	1258
345	657	Dec. 29.	1258
312, 347, 349	658	Dec. 18.	1259
351	659	Dec. 6.	1260
355	661	Nov. 15	1262
	664	Oct. 13	1265
357	668	Aug. 31	1269
	669	Aug 20	1270
	670	Aug. 9.	1271
357, 358	675	Jun. 15	1276
259, 360	679	Mai. 3.	1280
360	680	Apr. 22.	1281
361, 365	681	Apr. 11.	1282
367	683	Mar. 20.	1284

In

In Supplemento.

Pag.	A.Heg.	Init.	A.C.
6	20	Dec.21.	640
7	358	Nov. 25	968
	567	Sept.4.	1171
41	611	Mai.13.	1214
8, 19, 30	648	Apr.5.	1250
11	653	Feb.10.	1255
8	655	Jan.19.	1257
	657	Dec.29.	1258
9	658	Dec.18.	1259
32	659	Dec.6.	1260
	660	Nov.26	1261
0	672	Jul. 18.	1273
9	676	Jun.4.	1277
10, 33, 43	678	Mai.14.	1279
40, 44	680	Apr.22.	1281
1	683	Mar.20.	1284
42	687	Feb.6.	1288
11	688	Jan.25.	1289
	689	Jan.14.	1290
1, 11	690	Jan.4.	1291
11	693	Dec.2.	1293
1, 2, 12	694	Nov.21	1294
12	696	Oct.30.	1296
2	697	Oct.19.	1297
12	698	Oct.9.	1298
2, 42	699	Sept.28	1299
2	700	Sept.16	1300
33	701	Sept.6.	1301
3	702	Aug. 26	1302
	703	Aug. 15	1303
33	704	Aug 4.	1304
12	708	Jun.21.	1308
13	709	Jun.11.	1309
44	711	Mai.20.	1311
3	712	Mai.9.	1312
4	716	Mar.26.	1316
42, 44	726	Dec. 8.	1325
43, 45	727	Nov.27	1326
0, 2	731	Oct.4.	1331
4, 5	736	Aug 21	1335
33	740	Jul.9.	1339
13, 33, 34	741	Jun.27.	1340
13, 33	742	Jun.17.	1341
14	743	Jun.6.	1342
	745	Mai.15.	1344
	746	Mai.4.	1345
15	747	Apr. 24	1346
15, 34	748	Apr.13.	1347
16	749	Apr.1.	1348
44	751	Mar.11.	1350
16	752	Feb.28.	1351
34	753	Feb.18.	1352
	754	Feb.6.	1353
16	755	Jan.26.	1354
43	758	Dec.25.	1356
0	760	Dec. 3.	1358
43, 45	761	Nov.23	1359
17	762	Nov.11	1360
34, 35, 44	763	Oct.31.	1361

Pag.	A. Heg.	Init.	A. C.
17	764	Oct. 21.	1362
0	769	Aug 28.	1367
46	770	Aug. 16	1368
17	776	Jun. 12.	1374
	777	Jun. 2.	1375
17, 18	778	Mai. 21.	1376
35	779	Mai. 10.	1377
18	783	Mar. 28.	1381
18, 19, 30	784	Mar. 17.	1382
35	785	Mar. 6.	1383
	788	Febr. 2.	1386
35, 45	791	Dec. 31	1388
10	792	Dec. 20.	1389
44	793	Dec. 9.	1390
36	797	Oct. 27.	1394
17, 20	801	Sept. 13	1398
45	805	Aug. 1.	1402
5	807	Jul. 10.	1404
20, 36	808	Jun. 29.	1405
59	809	Jun. 18.	1406
54	814	Apr. 25.	1411
21, 22	815	Apr. 13.	1412
36, 46	816	Apr. 3.	1413
58	823	Jan. 17.	1420
22, 46	824	Jan. 6.	1421
23, 46	825	Dec. 26.	1421
22, 36	833	Sept. 30	1429
58	839	Jul. 27.	1435
0	840	Jul. 16.	1436
23	841	Jul. 5.	1437
	842	Jun. 24.	1438
37	845	Mai. 22.	1441
59	848	Apr. 20.	1444
55	850	Mar. 29.	1446
	852	Mar. 7.	1448
6, 55	853	Feb. 24.	1449

Pag.	A. Heg.	Init.	A. C.
55	854	Feb. 14.	1450
37, 46, 47, 55	855	Feb. 3.	1451
48	856	Jan. 23.	1452
24, 25, 47	857	Jan. 12.	1453
36	858	Jan. 1.	1454
37, 38	859	Dec. 22.	1454
56	861	Nov. 29	1456
38	863	Nov. 8.	1458
25, 26	865	Oct. 17.	1460
58	871	Aug. 13	1466
26, 27, 49, 59	872	Aug. 2.	1467
56	873	Jul. 22.	1468
29	874	Jul. 11.	1469
60	883	Apr. 4.	1478
38, 60	884	Mar. 25.	1479
47	886	Mar. 2.	1481
	887	Feb. 20.	1482
64	893	Dec. 17	1487
60	896	Nov. 14	1490
50	900	Oct. 2.	1494
27	901	Sept. 21	1495
39	903	Aug. 30.	1457
28	904	Aug. 19	1498
28, 64	905	Aug. 8.	1499
0, 28, 29	906	Jul. 28.	1500
0, 62	908	Jul. 7.	1502
56	911	Jun. 4.	1505
62	914	Mai. 2.	1508
57	915	Apr. 21.	1509
61	916	Apr. 10.	1510
48, 49	918	Mar. 19.	1512

Pag.	A. Hej.	Init.	A. C.	Pag.	A. Hej	Init.	A. C.
64	920	Feb. 26.	1514	50, 51	982	Apr. 23.	1574
57	921	Feb. 15.	1515	65	984	Mar. 31.	1576
29, 25	922	Feb. 5.	1516		985	Mar. 21.	1577
30	923	Jan. 24.	1517	0	997	Nov. 10	1538
40, 49, 50	926	Dec. 23.	1519	52	999	Oct. 20.	1590
39	927	Dec. 12.	1520	51	1003	Sept 6.	1594
50	929	Nov. 20.	1522	0, 66	1008	Jul. 14.	1599
52, 64	930	Nov. 10	1523	52	1012	Jun. 1.	1603
40	945	Mai. 30.	1538		1026	Dec 30.	1616
51	953	Mar. 4.	1546	53	1027	Dec. 19.	1617
50	974	Jul. 19.	1565		1031	Nov. 6.	1621
	975	Jul. 8.	1567		1032	Oct. 26.	1622
				0	1036	Sept. 12	1626
				53	1049	Apr. 24.	1639
					1058	Jan. 17.	1648

ANnus *Arabicus* Communis diebus conſtat 354. Embolimæus 355. Hinc fit ut initium ejus in anno *Juliano* diebus decem, vel undecim, vel etiam (concurrente anno communi cum intercalari noſtro) duodecim, *Januarium* verſus quotannis recedat, ac 34. circiter annorum ſpatio ſingulos menſes circuitu ſuo pererret: Difficile igitur non erit ex hiſce reliquorum etiam annorum, quorum hic mentio nulla, rationem inire, eorumque initia aſſignando, præcedentibus & ſubſequentibus collatis, haud multum à vero aberrare.

Menſium nomina & ordinem, unà cum numero dierum ex quibus ſinguli conſtant, hic ſubjungimus. *Moharram*, 30. *Saphar*, 29. *Rabi* prior, 30. *Rabi* poſt. 29. Jomádi prior, 30. Jomádi poſt. 29. *Rajeb*, 30 *Shaabàn*, 29. *Ramadàn*, 30. *Shawàl*, 29. *Dhu'lKaada*, 30. *Dhu'l-Haj·a*, 29.

Notetur Menſem *Dhu'lHajjam* annis Embolimæis 30 dies habere: Diviſo autem numero alicujus anni *Hejræ* per 30. ſi reſtet horum aliquis, 2. 5. 7. 10. 13. 16. 18. 21. 24. 26. 29. annum illum Embolimæum eſſe tutò pronuntiare licebit.

FINIS.

OPere toto diligentiſſimè recenſito, pauca hæc vel addenda, vel detrahenda, alitérve notanda, ſive ad exemplarium fidem, ſive ex conjectura, huc remiſimus: quamvis autem eorum pars magna Libri margini, pars textui debebatur; quo minus tamen locis ſuis haberentur, in cauſa erant tum chartæ tum temporis anguſtiæ.

Pag. 4. lin. 13. alt. ex: الاسما *p. 7. l. 4. alt:* عان مغضيا *p. 18. l. 4. legend:* سنغار *vel* سنعار *l. 13 legend.* ارخ وخليا اي الرها *ſed alt. ex. habet* ارخ واخى وخليا هي الرها *p. 20. l. 16. vox* فالوس *non legitur in optimo exemplari, unde nec in verſione agnoſcitur. l. 19. alt.* حقق *p. 21. l. 4. al.* اسحق له بجاريتها *l. 10. al.* واكبرته *p. 24. l. 8. forſan legend:* حاضر الاجر *p. 26. l. 4. al. ex.* خمس وسبعون *p. 27. l. 6.* جا موسي موسي *p. 36. l. 7. al.* بعد طهرانيكم *p. 38. l. 18. vox* رجل *non legitur in opt: ex. ac delendum videtur. p. 41. l. 19. pro* بعون *opt. ex. habet* لمعرون *al.* كبرون *p. 57. l. 15.* وملك اربعا وعشرين سنة *p. 62. l. 11. al.* تسع سنين *p. 65. l. 3. vid: legend:* ايعدروها *p. 69. l. 7. vid. leg.* واب الفقية الثلثة *totum locum al. ex: ſic legit* وكان له اربعة بنين بهواحاز وعنقيا ويوخنيا ابو دانيال النبي ويوياقيم ابو الفقية الثلاثة *p. 81. l. 12. al.* بهملني *p. 82. l. 19. al.* واختلط *p. 84. l: 2. alt:* دسمسب *forſ: leg:* يستسبر *p: 86. l: 8. variant exemplaria, in uno abeſt* اي *in alio præcedit vocem* المدن *forſ. legend:* اي كتاب *p: 87. l. 14. vid: legend:* ارطبانس *p: 100. l: 11. legend:* داود وحيرم *hæc autem cum ſequentibus alia lectione ſic ſe habent* داود وحيرم صاحب صور والسبعيني *p: 104. l: 14. al:* تقدمة *l: 16. legend.* لعلوم الاثوية *at in al: ex: legitur* العلوم والاثوية *p. 112. l. 10.* واربعين من تاريخ الاسكندر

ارسل p:113.l.9.al: الاربعمية والتسعون l: 16. vid: legend: ثالث
عشرين اثار p. 117. l. 18. كسيف من نار p: 132. l: 19. al: الى
اعني القفيز p: 134.l:3. videtur legend: ملك سنتين اخرى p: 136.
l: 7. vid. legend. سنة ثمان واربعين p: 138. l: 2. legend: videtur
وعشرين سنة p:140. l: 14. al: ب= ان p. 141. l: 18. al: ثلاث عشرة
meliùs. p.146.l:8.vid:legend: ثماني عشرة سنة p:147.l.5. vid:legend:
تسع وستين وسبعماية p:155. l: 16.al: طنك بنا meliùs. p: 157. l:19.
vid:legend: وثلاث وثلثين p:161.l:17,18.vid:legend: اثنتين وثمانين
وثمانماية للاسكندر p:163.l.16.al: شيا كثيرا p:164.l:13.poſt ا=شا
deſiderari videtur aliquid. vide quod notavimus ad pag:103. verſionis
Latin: p:167.l:15.al: بالمرذار p:174.l:11: vid: legend: اثمان باقين
من l:13.legend: تسعماية وست واربعين p:181.l.11. al:ex: non ha-
bet vocem خيرا p: 183.l. 10. al: ex: مرزبان مرو وكان p. 187.
l.15.vid:legend: جرجان l. 8. al: ex. البقية البقية p: 193. l: 8. vid:
legend : احدى واربعين l. 15, 16. vid: legend: تسعماية وثمان
وسبعون p:195.l:17.alt:ex. ليلا pro خيلا p:196.l:1. pro بربالة forſ:
legend: بزبالة vel بكربلا vi:l: 7. p:200. l: 12. vid: legend: خمس
عشر هنة p: 202.l:17.vitioſe legitur in alt:exemp: ثلثين p:208.l:19.
forſan legend. الخرمية p:209.l:8. vid:legend: بالازرق p: 210.l.19.
al:ex:melius legere videtur ولا يلتم شعثكم p. 211.l.16.al: شاه فرند
p: 212. l:13. omiſſa ſic reſtituuntur, فامنهما وفي هذه السنة اعني سبع
وعشرين وماية حارب سليمان بن هشام بن عبد الملك مروان p. 241.
l:14, 15. legend. ثماني وتسعين وماية p: 244.l.3. al:rectiùs سنة ثلاث
ومايتين p: 261. l. 15. forſan legend: ثالث يوم l: 17. vid: legend:
وتسعة اشهر p.263. l:16.al: ف=رن p: 267: l:2. forſan legend. عليهم
271.l:7.al: البدندون l:15. redundat. الى quod in alt: ex: non compa-
ret.

ret. p:282.l:11.al. من التقانة *p:289.l:18. al.* اخوه القاهر *p:299. l.13. vid. legend.* وسعة اشهر *p:302. l. 15. vid. legend:* بن رائق *vel* بن رايق *p:307. l:13,14. vid: legend:* واحد عشر شهرا *p:315.l.3,4. al: ex:* وفي هذه السنة سار المستعين اثنتين وستين وثلثمائة *l:5.* *p: 316.l.16.vid:legend:* الاقطع بن معز الدولة *p: 320. l: 13. legend:* وسبعين *ut in margine rectè p: 331. l: 12. al:* فنعبوا *p:335. l:8. al:* القفاعي *p: 337. l: 13. vid: legend:* بن يقاق *p: 341. l: 2. forſan legend:* مغزلا *p. 342. l: 7. forſan legend:* نصير الدولة *vid: p: 337. l:4. p. 343. l. 11. al:* قلعة كبري *p. 344. l.17. vid. legend.* وتبيس *l. 19.* الظاهر *pag. 365. lin. 6. vid. legend.* وخمسة اشهر *p. 367. l. 9. vid. legend.* الب ارسلان *p. 372. l. 19. vid.legend.* بالشمساطية *p. 374 l.2. vid.legend.* طغتكين *ſic p. 392. l.1. p. 381. l.15. vid. legend.* على ميمنة الخليفة *p. 383. l. 1. al.* خيمته *& ſic etiam legend. lin. 9. p. 386. lin. 7. al.* في المثمنة *p. 388. l. 6. al.* فاطب دفشة *ſed legend.* وفاطت *ut in margine; vel potiùs,* وفاضت *ut apud Authorem* Camel *p. 391. lin. 17. alt. exemp. non agnoſcit vocem* التخت *p. 392. l.1. vid: legend.* طغتكين *v. ſupra p. 374. l. 2. p. 393. l.6. vid. legend.* المتقصر عهد *v. ſupra p. 266,267. p. 409. l. 4. al.* اثنان منهم *melius. p. 415. l. 9. al:* وحيفا *ſic etiam p.* ح *rectè legit* Abul Feda *in Geographia, at in Hiſtoria* هيفا *per* ه, *ib: l. 10. al.* وتبنين *ib.* وجبيل *legend. itaque in marg.* Tabnino & Jobailo. *pag. 416. lib. 7.* وثمانين *ſed melius videtur legendum* اثنتين وتسعين واربعمائة *p. 424. lin. 8. al.* يعطي *l. 16. al.* حمص *pro* حمص *pag. 437. lin. 6. forſan legend:* ويكاوجون *p. 446. l. 16. al.* والنسا والعجايز *p. 450. l. 6. al. ſed minùs rectè* والرها *pro* كرها *p. 454. l. 15. vid: legend:* ولما ملك الغز

vid. ſupra p. 337. l. 18. p. 455. l: 19. al. وعرن له p: 458. l: 6. transferendus eſt aſteriſcus ad vocem وعور quo indicetur aliter legi وعر ſine ه. p. 465. l. 12. al: الانفجاق من الاولان p. 468. l. 13. al. سقيف في forſan rectè. p. 479. l. 14. vid legend. السلطان غياث الدين p. 486. l. 16. حيلان على باب حلب وعان p: 491. l. 15. al. وانطالية p. 497. l. 19. al. الشاميين p. 499. l. 17. al. وادين اخيه p. 501. l. 7. al. ولي & redundare videtur و prius p. 503. l. 2. al. بكودار quod in margine reponendum pro توكودار p. 503. l. 10. pro وقوز infra p. 544. l. 9. legitur دقز p. 505. l. 12. ſi legatur قبل deeſſe videtur verbum ſequens. p. 508. forſan legend. عقيبه p. 512. lin. 8. forſan leg. الجدب p. 516. l. 10: al. سوقونجاق ſic p. 517. l. 16. opt. ex. utrobiq; habet سرديجاق vel سوينجاق ambigua enim eſt lectio ob defectum punctorum. p. 521. l. 1. al. وزارته p. 522. l. 4. forſan legend. اوابده p. 529. l. 15. forſan legend. وسيوفنا مراجف p. 555. lin. 10. vid. legend. الصم الاصلان p. 556. l. 2. vid. legend. النصال للنصال l. 5. vid. legend. انكار شيخ p. 559. l. 16. forſan legend. وكل نبي ناجي & l. 17. من ناجي & l. 18. الخلفا المهديين p. 560. l. 12. forſan legend. شرح صورة للاسلام p. 561. l. 11. legend. videtur من فضل lin. 18. vid. legend. النحول p. 562. l. 2. بجيران l. 6. كل دار lin. 10. forſan legend. والاتابك بها الدين vid. ſupra p. 556. l. 9. p. 565. l. 9. forſan legend. سابع عشر تشرين

In Verſione Latina.

PAg. 3. l. 20,21. *al.* Cœlum inferius, p. 4 l. 18. prohibuerat eis Deus, p. 7. l. 15. ſuffitibus & ſacrificiis, p 8. l. penult. & ult. exiccata eſt terra, p 11. l. 13. quadraginta trium. p. 12. l. 10. *al. Senaar.* p. 14. l. 25. Evangelio ſuo ſancto, ib. l. 33. *Sara* uxoris ſuæ, p 15. l. 5. gemellorum tuorum p. 16. l. 29. fratri ſuo *Eri* p. 17. l. 15. *al.* octoginta quinque: l. 33. filii *Decanus*, filii *Jokshanis*, p. 19. l. 12. præcepta Dei. p. 22. l. 16. *Fuſtat Amri*, p. 26. l. 35. & ego hodie proſtratus ſum p. 32. l. 23. calor corporis ſui, p. 33. l. 6. notiones reſpectivæ p. 34. l. 20. *redundat* ſex; *in margine verò illud,* * vel potius, *quadringentas.* p. 37. l. 13. *lege* annis, dein mortuus eſt. l. 22. *Zerah* Rex *Æthiopum* p. 38. l. 16. cum quadringentis aliis l. 25. Regnum decem tribuum, p. 45. l. 3,4,5. Fuerunt illi tres filii, *Jehoahaz*, *Sedekia*, & *Jojakim* avus *Danielis* Prophetæ, & trium puerorum. *Sed hæc lectio videtur ſupplenda ſic,* & Pater trium puerorum: *neque enim aliter Patrui erunt illi* Danielis *Prophetæ, uti mox appellantur.* l. 15. ipſa capta plurimos l. 21. mortuus eſt *Jojakim*, p. 47. l. 32. incantationum, augurii, & divinationis, p. 48. l. 29 pileis, reliquiſque veſtibus obvolutos p. 50. l. 31. frater ipſius *Beltaſhaſar.* p. 52. l. 4. è filiis *Guſhtaſpi*, p. 55. l. 28. qui in ipſa ei ſuit, ib. l. 36. & p. 56. l. 1. Liber *Kaſterán* urbium, i. e. Liber de Aqua, & Aere. *Videtur autem per* Kaſterán urbium *illa* Hippocratis *verba* ἐς ἑκάςην χώρην [illegible]α, (*quæ in Libro* περὶ ἀέρων ὑδάτων τόπων, *hic indigitato, ſtatim ab initio occurrunt*) *exprimere voluiſſe Authorem, ita ut vox* Kaſterán *ex duabus illis* ἑκάςην χώρην *conflata ſimul & corrrupta ſit.* p. 57. l. 16. decimo quinto Regni ejus exuerunt *Ægyptii*, l. 19. *Ex errore forſan ortum eſt cognomen* Rectoris, *poſito* المدبر *pro* المذكر, *quod* Memorē *ſeu* Mnemona *ſonat.* l 21. *Eſteram Ebræam* piam, l. 22. *dele*, in fœdus receptos l. 24. hujus *Artahſhaſhtis* p. 64. l. 31. Figuratam] *Ita ſecundùm eam lectionem, quæ ex optimo MS. Typis expreſſa eſt, verba ſonant: at ſecundum aliam lectionem, ſic;* & *Hirami* Domini *Tyri*; & alteram ſecundùm *Septuaginta*, p. 66. l. 30. annos octodecim l. 35. annos viginti ſeptem, & potentiâ excelluit: l. 36. à matre *Cleopatra* p. 67. l. 9. *al.* artium & medicamentorum p. 69. l. 10. Mare Occidentale circumfluum, p. 70 l 3. quæ jam *Philippi* audit: l. 7. trecenteſimus nonus fuit l. 10. *Nazara* urbe ſua l. 14. per *Herodem* prius tranſiiſſent, *Marg. Lycinius*, vel *Hyginus.* p. 71. l. 25, 26. Anno decimo nono imperii *Tiberii*, qui eſt annus *Alexandri* triceſimus quadrageſimus ſecundus, p. 72 l. 11. anni quadringenti nonaginta, l. 13. *permanebit populus tuus, deinde perveniet Rex Meſſias*, l. 18. viceſimo tertio *Adari*, l. 28,29. ducenti decem; p. 78. l. 15. planiſphærium confecit, l. 17. liber magnus qui &c. l. 32.

 ap-

appellavit autem *Galenum.* p. 80. l. 21, 22. nec dum perfectè eam callerent. p. 81. l. 18. *Sapores* filius *Ardſhiri* filii *Babeci,* l. 32, 33. puellis voce præſtantibus p. 82. l. 2. coronæ igneæ. l. 23. Urſæ ſignum p. 84. l 6. nonageſimus ſextus l. 21, ad *Machium, al.* ad *Caium* l. 25. *vid. legend.* annos duos alios p. 85. l. 6. *Diocletiani* ex filia nepoti l. 10. vidit in Cœlo vexillum Crucis, p. 86. l. 1. *vid. leg·nd.* ſexcenteſimo quadrageſimo octavo, l. 13. dierum ſuorum; affirmare cœpit, ipſum &c. l. 21, 22, 23. in illud quod effutivit *Arius* inquirentes, ipſum Religionis [*Chriſtianæ*] fundamento contradicere repererunt; p. 87. l. 5. *Conſtantinus, Conſtantius,* & *Conſtans* Victoris filii. *ibid. vid. legend.* annos viginti quinque. l. 27. Patruum ſuum, à quo conſtitutus fuerat, p. 88. l. 15. inito ad *Tigrim* inter &c. l. 21. et in urbem ſuam *Tarſum* p. 89. l. 18. *al. meliùs,* Annos tredecim p 90. l. 28. quadam ſua, die quodam, invectus, p. 92. l. 1. *vid. legend.* annos octodecim l. 7. *leg.* quinquaginta l 19, 20. *al.* octingenteſimus ſexageſimus nonus, *potius,* ſeptingenteſimus *&c.* p. 98. l. 7, 8. *Madayenæ* extruxit, *ſic in Marg. legend.* & *Madayenæ* duo templa *&c.* p. 99. l 3, 4. *vid. legend.* triceſimus tertius. p. 101. l 27. *v. legend* 882. p. 102. l. 16 17. prælium *Bedarenſe,* maximum illud certamen [ita ſc. in *Alcorano* vocatum] p. 103. l. 17. *Videtur hîc deeſſe aliquid; neque enim mortuus eſt* Mohammedes *anno decimo ſed undecimo, ut ex ſequentibus conſtat: malè etiam junguntur ægrotatio & obitus ejus, ac ſi utrumque contigiſſet menſe* Sepharo, *cum pag.* 108. *diſertis verbis legatur,* AbuBecrum *Chalifam renuntiatum menſe* Rabia *priori, ineunte anno undecimo, eodem die quo obiit Propheta.* p. 105. l. 15. *AlMozdar,* ſeu *AlMordad,* p. 109. l. 29. ad *H·aclium* Imperatorem *Græcorum* p. 110. l. 4. *forſ. legend.* octavo ante finem *Jomadæ.* l. 7. *legend.* nongenteſimus quadrageſimus ſextus l. 34. ad *Omarum* Imperatorem p. 113. l. 8. in omnes provincias *Ahwazæ* l. 20. die *Mercurii* p. 115. l. 22. *Telha* patruele *AbuBecri* l. 34. librum Dei, & legem Prophetæ ejus, & conſtitutiones p. 118. l. 23. *Erakum* verò l 32. *al.* cum ſeptingentis viris p. 121. l. 21. incolæ univerſim fidem ſuam p. 123. l. 17. *vid. legend.* quadrageſimo primo, l. 27. *vid. legend.* ſeptuageſimus octavus. p 125. l. 5. *redundat vox* mille, *&* l. 6. loco τῶ equites, *al. legend.* noctu, p. 128. l. 15. *vid legend.* annos quindecim p. 130. l 5 *malè in altero exemplari legitur,* trigeſimus ſeptimus, p. 131. l. 22. triginta novem. p. 134. l. 21. *forſ. legend. Chorramiticam, ſicut etiam* p. 164. l 25. *Nam &* الخرمية & الخرمدية *ſectæ, & forſan ejuſdem nomina occurrunt.* p. 136. l. 28, 29 *al. Shahpherid.* p. 138. l. 33, 34. ubi, cum illum quidam haſtâ confoſſum dejeciſſet, alius caput ipſius *&c.* p. 139. l. 1. mortuus eſt variolis *AlSaffahus* *Anbari* urbe ſua, quam extruxerat, ſed.mque ſibi delegerat. p. 141. l. 23. *al.* dixerunt ergo ipſi Artifices, p. 144. l. 5, 6. Cùm ergo ab ipſo recedens ad Eccleſiam iviſſet, juſſit *AlManſur Salemum* Eunuchum ſuum tres &c. l. 19, 20.

20. ferri illum juſſit *AlManſur* in aulam publicam, quo ipſe &c. p. 146. l. 31. *al.* ne ab hoſte reperiretur p. 147. l. 15,16. centeſimo ſexageſimo nono l. 18. ipſum *Giurgiana* commorantem p. 153. l. 1. *al.* qui ipſum *Jondiſaburo* accerſerent. p. 157. l. 9. ante finitum *Mobarramum*, p. 158. l. 7,8. *al.* luſui & nugamentis ſuis, l. 27, 28. Non transferetur, p. 160. l. 5. & 167. l. 25. *pro* Eunuchi, *videtur potius legend.* Servi. p. 161. l. 4,5. *al.* feras, quarum viribus non donatur homo, nec ſibi &c. l. 8. *al.* quam ferus [*ſeu*, deſolatus] evadit mundus. p. 164. l. 25. *al.* ſectam *Chorramiticam.* *vid. ſuprà ad* p. 134. l. 21. p. 168. l. 2. viri quater mille. l. 21. Manſionibus Lunæ] *ſive* ſideribus occidentibus, orientibus aliis. *vid. notas in ſpecimen Arab.* pag. 163, 164. p. 169. l. 13. *pro* Catilo, *legendum* Catito, *vel potius* Catiſto, *per Aphæreſin ex* Theoctiſto. l. 14. ſex annos. l. 22. ducenteſimo triceſimo ſeptimo, l. 27. *Muſa Ebn Zarara,* l. 36. *al.* *Joſephi* interſectoribus obſeſſis ultra triginta &c. p. 170. l. 26,27. *forſ. legend. Shawali* tertio. l. 28. *vid. legend.* & novem menſium. p. 172. l. 27. annuum] *vel* ſplendidum p. 174. l. 15. *al. Ebno'lChaſib* p. 175. l. 33,34. vilipendens] *vel forſ. huic contrarium,* magni faciens, *vel,* ſe eis applicans. p. 176. l. 16. *al.* nono ante p. 19. *al.* quinquageſimi quinti, p. 177. l. 31. *poſt* emptitios, *adde,* Multas eleemoſynas, bonaque præſtitit opera. p. 179. l. 15. *poſt* interpretandos, *adde,* Extant quædam ab eo compendiosè & egregiè ſcripta. p. 182. l. 25. *al.* voſmet Chalifatui ingeritis, cùm inter &c. p. 186. l. 31, 32. *al.* nec Conſultore indigeat. p. 187. l. 30. ac [urbibus] *Kommo* &c. p. 188. l. 1. Vizierum] *niſi potius in Nominativo legendum ſit,* Vizier ergo *Ratekum* &c. p. 188. l. 21. centies & vicies l. 22,23. *al.* dimiſit è carcere *Abu'lHija Ebn Hamdan* fratrem ſuum & domeſticos ejus. p. 190. l. 34. *poſt* ſtetit: *adde,* mittentes igitur Duces ejus petierunt ut accederet; p. 191. l. 24. *al. Noſocomio Jondiſaburenſi,* tum &c. p. 192. *leg.* te in jus vocaſſet l. 17. **al. Bachtiſhua Ebn Iſa* p. 194. l. 17, 18. **al.* & confeſtim ſe abdidit: p. 196. l. 6. quando ad vos, jam Reges factos, acceſſero; l. 9. *al.* ad *Mardawam jum* l. 28. *al.* centum aureos p. 197. l. 6. *vid. legend.* & ſex menſes. p. 199. l. 13. *poſt* munus, *adde,* nec ullius rei inſpectionem habuit Vizier. p. 200. l. 30, 31. venaretur] *vel,* piſcaretur. p. 202. l. 19 *al.* per *Euphratem*; l. 29 *vid. legend.* undecim menſium p. 204. l. 3, 4. fratrique ipſius *Ali,* l. 9, 10. è *Dailamitarum* primoribus duo p. 205. l. 24. Anno trecenteſimo trigeſimo octavo p. 207. l. 7. *poſt* Domeſticum. *adde,* Anno trecenteſimo quinquageſimo quarto cœperunt *Græci Meſſiſam* [*Mopſueſtiam*] & *Tarſum* l. 18. *ledinilla Alida,* l. 21, 22. inſtar lapidum molarium maſſæ conflarentur, quarum binæ &c. l. 26. anno trecenteſimo ſexageſimo ſecundo, p. 209. l. 29. *Manſur Ebn Nuh.* l. 30. *al. Choraſani* & *Bochara* Dominus. p. 212. l. 7. correptus eſt *Sharfo'ddaula,* l. 19. *al.* unáque Duces, l. 21. *al.* ipſe viribus auctus *Perſiam* &c. l. 30. *Arabs* quidam

p. 213. l 10,11. *al.* & muneribus ad *Græcorum* Imperatorem *&c.* miſſis, celebris evaſit. p. 326. l. 11. cùm tempore quodam *Adado'ddaula* p 217. l. 7. Dialecticus *in uno tantùm Ex.* habetur. l. 25 *Samſamo'ddaula Ebn Adado'ddaula* p. 218. l. 15. *poſt* conglutinata. *al.* Laſſârunt ſe, nec emolumenti quicquam reportârunt p. 219. l. 1. ad annos decem; p. 220. l. 13. *Mamun Ebn Mamun* l. 24. *al. Abu Ali Sharfo'ddaula vid. pag. ſeq.* l. 29. *al. AlPhakái* p. 222. l. 12. *al. Heranſium* l. 28. *al. Ebn Yahya Abu'lBaka AlBezhani* p. 223. l. 3, 4. *& alibi al Ebn Moaſſher* l. 6. uſus eſt, anno trecenteſimo octogeſimo quinto, ut ad ipſum *&c.* p. 223. l. 27. *Abu Ali Ebno'lHoſain Ebno'l-Haithem ſed al. ex. Haitem* p. 224. l. 30. *poſt* curaret: *adde*, ipſe autem in vinculis detentus eſt in loco quodam domus ſuæ. p. 225. l. 12, 13. *al. Naſiro'ddaulæ vid. ſuprà* p. 221. l. 13,14. *Ebn Mahmud* l. 31 *al. Sabib Ebn Wathab.* ib. *Harrani* & *Rakkæ* Dominus, p 227. l. 9. *al. Jaadi Beg. ſic* p. 228. l. 26. *&* p. 238. l. 33. p. 228. l. 15. decies mille aureos p. 229 l. 7. Anno quadringenteſimo ſexageſimo ſeptimo l. 10. *al. Ebn Jahin,* l. 26. *al. Abu Ali AlHaſan Abdalla,* ſive *Ebn Abdalla.* l. 29. *legend: Harmatain, ſed al. ex. habet Harmain.* p. 230. l. 24. & Phyſices, & Matheſeos p. 232. l. 34. *Non ſanavit ipſum à dolore mortis* p. 236. l. 29. operam in *Ægypto* dare, l. 30. *al.* ſexageſimum ſextum. p. 237. l. 32. filio *Jamalo'l-Molci* p. 238. l. 15. Dicite illi à me, l. 30. *al. Bacheri* l. 34. *Marwæ* agentem cùmque adiiſſe p 239. l. 10,11. *al.* Multis eum elogiis prædicârunt Poëtæ p. 240. l. 20. *forſ. legend* & quinque menſes l. 26 *al, Chriſtianos Corjii,* ſeu *Gorgianæ* p. 241. l. 13,14. *al.* quadringenteſimo octogeſimo octavo. *Sic etiam* p. 240. l 6. *in eodem exemplari hab.tur, ac proinde* l. 16. *hujus* pag. Anno eodem occiſus eſt Tabas, *ubi in alt. ex: eſt* Tataſh. p. 242. l. 26. die quinto è portis &c. p. 243. l. 9. per ſeptimanam l. 22 cum copiis ſuis, *Damaganum* profectus eſt; p. 245. l. 20. *AlShamſaniæ,* al. *AlShamaniæ.* l. 35. *al.* regionis filii *Leonis,* & portarum ejus, p. 246. l. 19 *al. ex. exhibet aſtantes quoſdam* Soltanû *alloquentes, non autem filium, ſic:* Patri ejus, inquiunt, Dies iſte *&c. Reſponſum verò ſic:* Verum dicitis, at Patri illius, ipſi verò fauſtus imperio [ei delato.] l. 28. *pro* Tataſh *al. ex. habet* Tais, *Abu'lFeda verò* Tanaſh. *vi. ſupra.* p. 241. l. 16. p. 248. l. 8. mentionem cum vituperio facit, l. 14, 15 *al. Ali Ebno'l-Naſir,* l. 24. *al.* è regione *Tenniſi* p. 249. l. 33. *al. Hoſamo'ddaula,* ſed aliis in locis conſtanter *Hoſamo'ddin. ſic* p. 250. l. 17. *al. ex. habet* Omado'ddaula, *licet in eodem ſtatim ſequatur* Omado'ddin. p. 251. l. 8,9. *al.* ad *Dochailum* l. 11. *al.* in *Haárána* p. 252. l. 35. quingenteſimo triceſimo p. 256. l. 6. morbo acuto obiit. l. 10. *al. Kotbo'ddin* David. *ſed malè, cùm aliàs ubique legatur Maudud.* l. 13. *al.* haud metuente ab eo fratre Kotbo'ddino. p. 257. l. 7. *al. Nahro'lſaucum,* l. 12. al. *Chaſci, ſic* l. 17. *al.* perſpectâ *Chaſcii* intentione malâ opper-

tus

tus eſt diem adventus ipſius, & ad ſe ingreſſum interfecit. l.23. al. *Nejmo'ddino AlCannio.* p. 258. l. 26. *vid. legend. AlMontaſeri, vi. ſup.* p. 170. & 174. p. 261. l. 6. *al. ex. Abu'lHocm, & ſic in ſequentibus.* p. 263. l. 15. fortis, juſtus, vitæ *&c.* l. 18. *al.* quid dicis; *ib.* te aliquid velle; p. 264. l. 13. *al.* Non eſt in familia *Ijubi* l. 30. *al.* ad filium ſuum alterum *Saifo'ddinum Gazi.* p. 265. l 36. fluvium *Tigrim* p. 267. l. 1. *legend. Jandi al. Jabali.* l. 3. *al.* duce *Kunaſ* p. 269. l 36. clam elatus eſt. p. 270. l. 27. *al.* *Garajanum*, & *Niſibin* p. 272. l. 2. ſexcenteſimum primum, p 273. *l.* 15. *al.* *Hiſam* l. 35, 36. *vid legend. ut ſuprà.* p. 243. anno quadringenteſimo nonageſimo ſecundo, p. 274. l. 10. egrediemur omnes: p 275. l 6. *poſt* Domino, *adde*, ad menſes octo. p. 277. l. 9. Al*Aziz Othman Ægyptum*, l. 15. in Al*Carac* l. 24. *Mauſela* è vivis exceſſit p. 278. l. 35, 36. Kotbo'*ddino Mohammede* p. 280. l. 2. *al. Ebn Saik.* l. 31. *juxta aliam lectionem* Tamujin *tribus illius, non viri, nomen eſt* p. 282. l. 4. Ei autem & unicuique filiorum l. 5. *al.* Kaialik p. 283. l. 13. Anno ſexcenteſimo quarto p. 284. l. 16. anno ſexcenteſimo nono l. 26. 27. *al.* illum unà cum ſociis ſuis duobus ad ipſum deduxerunt. p. 286. l. 17, 18. *al.* & *Karaja* *Chaſum* ejus [*forſ.* urbis] Dominum p. 287. l. 17. *Shehaboddino* Togrol Eunucho l. 29. *al.* veſtes tritas p. 290. l. 10. *al.* & *Ceſhci Chan* p. 292. l. 13. *al.* & *Tayephur* Prætor. p. 293. l. 21. *al.* undecim dies p. 295. l. 29. quadraginta ſex p. 297. l. 14. *al.* *Entejabo'l Ektedàb* p. 298. l. 6. AlAzz] Imò, Al-Gazz, i. e. *Turcæ* Gazzenſes. *vi ſuprà* p. 222. *lege itaque* l. 7. occupaverant. l. 8. *al.* *Ebno'lRahim* Ali p. 300. l. 2 *al.* ſexcenteſimo decimo nono, p. 301. l. 2. *poſt* acceſſus; *adde* cujus opera expedita ſunt hominum negotia. p. 303. l 22 cui ego, O Medice, Annon p. 306. l. 18, 19. *al.* Kaphjak, *Sakſin*, & *Bulgàr*; alióſque *Tebbatum* verſus: p. 309. l. 6. ignotum, in Mercatorum comitatu, qui, l. 16. appellatam, ripæ *Karamurani* adjacentem, p. 311. l. 32, 33. *al.* oppidi C*armalis*, cujus incolæ fugientes p. 312. l 4. C*aicobad*, *Rumææ* Dominus, p. 313. l. 27. *forſ. legend.* multitudinem promiſcuam p. 314. l. 4. *forſ. legend.* Gijatho'*ddin*: nam Al*addin* jam mortuus erat an 634. *vi. ſupra* p. 312. p. 315. l. 7, 8. erat autem nobis inter illa l. 22, 23. *al.* aliquot ab ea paraſangis. *ſed in opt. ex. legitur* على عشر فراسخ l. 34. *Bagdadi* è vivis exceſſit p. 316. l. 1. in Collegium ſuum, l. 32. *Chriſtianus Melecæus Hieroſolymitanus.* p. 321 l. 14 *al.* nomine *Hanbakái.* l. 35. *al.* A*ncyra*, A*ntiochia*, reliquæq; p. 36. *al* Arzenjàn, p. 327 l. 7. *al. ex.* ex ſorore nepos p. 328. l. 2, 3. necnon pecuniarum procurandarum gratia regionibus *&c.* p. 330. l. 2. *al.* venit Bayeju *Nowain*, locum *&c.* p. 331. l. 36. unáque cum ipſo K*aheſtanum* iverunt p. 334. l. 5, 6. A*li* Bahadur p. 340. l. 14. Al-*Malec* Al*Dhahero* p 350. l. 9 die Mercurii *Shawali* viceſimo, meque *&c.* p. 351. l 22, 23. in provinciis *Syria*, p. 354. l. 1. *al.* *Mauſelam* adeuntes, p. 355.

l. 1 *Mowaſſeki Niſibenſis* p. 358 l. 14. *al.* Nojmo'ddin Na*kjawanenſis* p. 362. l. 34 *Camaloddini Abdo'rRahmani*, in rebus Religionis adjutoris optimi p. 365. l. 13. miſſorum patruelem; Chaliſam cujus imperii

---

Errata denique Typographica, operarum incuria, vel caſu in exemplaribus quibuſdam admiſſa, adjecimus: quibus accenſentur minutiſſima quæque, uti voces malè vel diviſæ vel conjunctæ, etiamſi in eis circa literas, punctáve, nihil peccetur; ut quàm pauciſſima ſint in quæ Lectores, utcunque in hiſce ſtudiis minus verſati, impingant:

P*ag*: 3. *l.* 11. *leg*: لاتها *l.* 14. الشمس *l.* 18. والغباوة *p.* 4. *l* 4. كثير *p.* 6. del. *ex marg*: al. مفضيا *p.* 9. *l* 19. بعد *p.* 10. *in marg.* *Roham.* *p.* 11. *l.* 8. المواددة *p.* 14. *l.* 2. وباقي *l.* 15. وعشرون *p.* 16. *l.* 8. الراي *p.* 17. *l.* 1. وباقي *l.* 8. ارض *p.* 18. *l.* 2. اشمخ *l.* 4. جدوا *p.* 19: *l.* 12: جانب قبر سارا *p.* 21. *l.* 15. المعظم *p.* 22. *l.* 6. ايليعازر *l.* 8. الرابيين *l.* 17. ابي *p.* 23. *l.* 19. ليعقوب *p.* 24. *l.* 2. *dele* و *initio linea.* *l*: 3. *leg*: وعند *l.* 13. اثنا عشر *l.* 16. عبد اعشر *p.* 25. *l.* 1. وانحدر *l.* 11. بيهوذا *p.* 26. *l.* 1. وثلث وثلثون *p.* 27. *l.* 12. اشر *p.* 28. *l.* 3. اهيا *p.* 31. *l*: 14. التوريدة *p.* 32. *l*: 9. طريق *l.* 15. المغلة *p*: 36. *l.* 5. الي اخر واورثتكم *lin.* 12. & *p*: 37: *l.* 1. فينحاس *p.* 37. *lin*: 13. طغا *l.* 19. & *p.* 38. *l.* 8. المتغلب *p.* 39. *l.* 5. دفعالي *p.* 40. *l*:8. نكرا *p.* 41. *l.* 7. العذرا *l.* 8. يا ابنتي *l*: 11. دثرة *p.* 42. *l*: 2. الافرنجة *in marg*: Roma. *p.* 44. *l.* 1. الماثردنا *l.* 3. & 11. الانبياء *p.* 45. *l.* 4. بقلعة *l.* 12. واتوب اليه فابي *l.* 13. وجلس حزينا *p.* 46. *l.* 10. بسيفه وقطع *l.* 17. مصبوغة *p.* 47. *l.* 3, 4. الوف وحذر يوناثان *l.* 8. المغارة *p.* 48. *l.* 7. ولدا سوى *l.* 17. لا تبني *l.* 19. مقاتلة *p.* 55. *l.* 4. الهتهن *l.* 12. *p.* 57. وهزمه جاثر *l.* 19. كل زان *p.* 58. *l*: 19. يمشي *p*: 60. *l.* 4, 5. اليسع توفي احازيا *l.* 17. النبي ارتفع *p*: 61. *l*: 7. سنتين *p*: 62. *l*: 1. لافتخر *lin*: 2. فاني *p*: 64. *lin* 8. المفروضات *p*: 65. *l*: 4. ونقلهم *l* 16. وتلك *p*: 66: *l*: 2. ليرقيها *l*: 19. مشدود بين *p*: 67. *l*: 1. ن فتين *l*: 3: الاكورانيين

الاذوراذييق p. 68. l. 6. لا ان فعها اليك p. 70. l: 2. بختنصر l: 11: قبل. l: 18. المرة p: 71. l: 2. القايين p: 72. l: 2. بملوك p: 73. l: 8. وبقي l: 10. اعني l: 15. صاحب p: 74. l: 7. عزيزا p: 75. l: 5. يكتفوا marg: واخذنه l. 16. كرسي l: 11. قطر l: 10. عززت p: 76. l: 6. وقلانيسهم p. 77. l: 3. العظمة l: 10. نقف marg: Autolycus p: 80. l: 10. المعروف ib: انتقضت l: 16. منزلة p: 81. l: 4. قنف p: 82. l: 18. يوحنا الانجيلي p: 83. l: 1: بيمينه l: 9. يهوديش p: 84 marg: 70. anni Jeremiæ quando completi. ib: numerandi. ib. ejus de numeris p: 85. l: 13. الطبيعي p: 87. l: 9. واحرقها l: 15. البحرين ويسمى p: 88. lib: 13. مائة p: 89. l: 12. تنجيمه l. 19. الوسام p: 90. l: 13. زوجة l: 14. وكثرة المعودة p: 91. l: 17. فرضة p: 92. l: 6. الفيلسوف p: 93. l: 19. المعرية absq; و p: 95: l: 15. اللغات p: 96. l: 7. كثيرة l: 16. فخذ p: 97. marg: Jagugi. l: 3. فصار صخرا l. 6. مروج بلدان l: 9. دزجرد bis p: 98. l: 10: انطاكية l: 17. فاذا زدنا p: 100. l: 8. لترك l: 15. وكان p. 101. l: 11. قاين p: 102. l: 9. الباقين l: 14. غازدا p: 103. l: 18. جماعة p: 104. l: 3. قوزيقوس l. 4. من ملك l: 9. نبرنش l: 13. وذهبي lin: 17. والبحار lin: 19. ابيرخس p: 106. lin: 7. اربعا وثلثين lin. 10. وتاويله p. 107. l. 13. والله p. 109 lin. 4 والمخردة in margine dele apellata: p: 110. l. 8. فاحملوا p: 112. l: 11. المسيح l: 16. صابي p: 117. l: 1. طويلا ibid: بموت l: 8. اوكج l: 12. المنذر p: 119. l: 11. قليل p: 121. l: 6. بينما l: 8. فاذ قد lin: 11. السما lin: 16. تخلفوا in marg. Athenis ib. Ælia condita. p. 122. l: 7. الظهر l: 15. وثماني in marg: بالشر p: 123. l: 5. اذه علي l: 18. الرياضي p. 124. l. 18. ولبغضه l: 19. واطاعوهما p: 127. l: 5. الاسقف l: 14. ظهر l: 15. ابنا p. 128. l. 9. وقال l. 15. الصفات l. 17. غزاه سابور بن p. 129. l. 15. السما p. 130. l. 13. القطب p. 134. l. 1. الاسطقسات l. 5. الاصنام l. 6. فيرا

قبيرا p..135. l. 5. ووقع p: 136. l. 9. مرضه p. 137. l. 15. هازيسا
p: 138. l. 7. مار افريم l. 10. نصيبين p: 139. l. 5. بجميع p. 141. l. 5.
الموالين p: 142. l. 11. وتزوج l. 16. ان تخل p. 143. l. 12. ظهرت
p. 146. l. 2. مايتين l: 4. فنظروا l. 9. خطبة l. 10. فيه p. 147. l. 6.
انطاكية p. 148. l. 7. نصيبين p: 151. l. 11. ولم يمت l. 12. كله
p. 152. l. 4. وافتتحها l. 6. خاصته l. 11. قريبة l. 12. والبطارقة
p. 153. l. 4. للاسكندر l. 11. عظيمة p. 154. lin. 5. اسمه p. 156:
l. 16. جنوده p. 157. l. 4. فافتتحها l. 8. غردغور l. 9. قتل l. 10, &
12. رقل p. 158. l. 19. شره p. 160. l. 11. ترات p. 161. l. 8. العقايق
p. 162. l. 11. غيره l. 17. الاوابي p. 163. l. 11. نحوه l. 16. المصطلف
p: 165. l. 3. انفقوا p. 168. l. 10. خالق l. 15. الفعل l: 19. يفعل
p: 170: l: 8: مذاهب p: 172: l: 8. فاختلف lin. 10. يشتغلوا
p: 174. lin: 18: الرحيم p: 175. l. 5. المومنين p. 177. lin. 2. بعض
l: 16. مرازبته p. 178. l. 1. موسي l. 13. الابلة l. 16. المغيرة بن شعبة
p. 179. l. 2. نار l. 12. الاربعا p. 180. l. 7. يحيى sic l. 16. & p. 181. l. 4 &
alibi p. 180. l. 9. ويشير p. 181: l. 3. الخطاب l. 11. الاجاديطي p. 183:
dele بن ab initio l. 16. quod reponend. in fine l: 17. p. 184. l. 19. بن ابي
p. 185. l. 12. اخلقه l. 16. اقبلت l. 17. ركب p. 186. l. 7: وضربت
l: 11. كوذارن l. 12. فاستاذاه l: 17. بعايشة p. 187: l: 6. مباحا
l: 14. المعركة p: 188. l. 5. وونج p: 189. l. 9. يناونه l. 18. كتبناه بك
p. 191. in fine dele في p. 192. l. 1. علي مقومته بشر بن p: 194. l. 9. فقتله
p. 195. l. 14. الخبر l. 19. بالرجوع p: 196. l: 15. ينكث p. 198. l: 1. اربع
l: 11. وهتين تفسير p. 199. l. 2. ولوتات l: 3. نزل ib. نصف l. 5: هو احق
l: 8. فسار l. 15. فتنة ibid: منن p: 200. l: 4. يوسطينماندس p. 201. l: 2.
والشاش l. 3. اناخ p. 203. l: 4. رنوبه l: 13, 14. خرع مسلة خذ بعسه
p. 204.

p:204. *l*:14. العزيز *p*:205. *l*: 2. بنشملة *l*: 10. بيرين بن *p*: 206. *l*. 7.
الظرف 3. *l*: 208. *p*: الدملة *p*:207. *l*.9. جانبها :13 *l*: يشهها .11 *l*: ادرع
l: 14. زبان *l*. 15. جانبة *lin*: 17. خراسان 18: *l*. بخداش *p*. 209. *l*:7.
واضربه *p*:211. *lin*: 8. اجتمع *p*: 212. *lin*: 17. ومسكا *p*: 213. *l*. 3.
الدما *ib*: الوجه 1. *l*: 215. *p*: بقيتها *p*:214. *l*: 15. الجمعة *l*: 19. وكما
بالبرذون 14: *l*. ويسلمون 9: *l*. وتصحكان 6: *l*. عشرانه *p*:216. *l*. 3. وحاجي
p. 217. *l*:6. شرا منه *p*: 219. *l*: 12. فقال *p*: 220. *l*: 3. تظهر 5: *l*. مان دك
p: 221. *l*: 3. يضرب *l*: 17. شهلانا *p*:236. *l*: 19. ماسويه *cum* ȝ *nudo*, & *ſic alibi*. *p*. 241. *l*: 10. والجاذب *p*: 243. *l*: 3. بينما *p*: 246. *l*: 12. وهبت
p:247. *l*:15. المنجمين *p*. 248. *l*. 4. لفظ *p*: 250. *l*. 16. اغلب *p*: 251.
l. 9. عرع *l*: 18. فـ ن *p*. 253. *lin*:13. بالنفس *p*:255. *l*: 8. فقال له
p. 257. *l*. 12. فيلاقيان *p*: 258. *l*: 2. الغن *p*: 259. *l*. 4. بالمشوم
p: 261. *l*: 8. ذنتين *l*: 12. بالدامغان *l*. 14 ومايتين *p*. 262.
l. 12. *deleatur* اذا بلغ *poſterius*. *p*. 266. *l*. 4. الاكرام *p*. 268. *in marg*: AlMotaded. *à pag*: 272. *ad p*. 281. *corrigendi ſunt paginarum numeri*, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280. *p*. 274. *l*: 19. واثخن
p. 277. *marg*: Abu Saïd Karmatianus. *p*: 278. *l*. 14. يعنيك *p*: 280.
l: 9. اذ صناعة *l*: 11. الثالث *p*. 281. *marg*: Thabet. *p*: 284. *lin*: 11.
بنام *p*:287. *l*. 13. واخوته *p*: 289. *l*. 14. بديك *p*. 290. *lin*: 6. دينار
p:292. *l*. 8. بفارق *p*: 294. *l*. 11. وضيقوا *p*. 295. *l*. 7. اين بينا *p*: 296.
lin: 12. مضي القاهر *p*: 300. *lin*: 5. تقدم *p*. 310. *lin*. 1. فاعتقل
pag: 311. *lin*: 9. وبالجملة *p*. 312. *l*: 14. الثغور *p*: 317. *l*: 4. ذيل
lin: 16. خلافته *p*. 318. *lin*: 17. نحو *l*. 18. بغدان *p*. 319. *lin*: 12.
ايضا *p*: 320. *lin*: 19. فاضلا *p*: 322. *lin*: 18. قتله 324. *lin*. 13.
فاخذ *p*. 336. *l*. 3. & 434. *l*: 14. مامنهم *p*. 347. *l*. 4. واطلق *l*. 5. مامنه

p. 348.

p. 348. l. 5. بعض p. 349. l. 18. الكتاب حل p. 350. l. 4. بالحق p: 361. l: 12. مستقيما p. 372. l. 3. حصر 376. l. 6. بالنخاس p: 386. l. 15. فقتلوه p: 393. l. 8. ثلاث ملل p: 395. marg: Iſlamiſmum. p. 398. l. 3. ذار بع p. 404. l. 2. بن دة p. 406. l. 14. حضرها p. 409. l. 3. اتاه p: 411. l. 11. وعربان p. 414. l. 10. دكتمر p. 416. l: 9. خلق p: 428. l. 17. ثبنك p. 435. l. 3. بن بار p. 445. l. 12. لحقوه l. 19. وادغن p. 452: l. 18. جوم بنت p. 456. l. 5. واتفق p. 461. l: 13. فشا p. 464. l. 1. سلخ p. 492. l. 11. بلاده p. 513. l. 8. ابلونيا p. 516. l. 12. عجائب p. 537. l. 14. قليل p. 546. l: 12. تمدوه p. 551. l. 19. وبسطها p. 552: l. 17. وفيهم ملك p. 559. l. 14. وجا بنا p. 560. lin. 4. المعلم العلم l. 8. ابدعه l: 10. بالوحدانية l: 16. البه

In

In verſione Latina.

PAg.3.lin.29.lege Sphæræ.l.31.nona p.4.l.5.formavit.p.9.l.15. plantavitque.p.12. *in marg.* *dele* turrim.p.16.l.34.l.uſa l.36.*redundat* ſuo p.21.l.15.conſtitutos.p.25.l.6. *Belbuſi*. p.39. l.6.viginti.p.41.l 22. proprietatum l.23.24. [Ellipticæ &c.] p.49.l.10. humectet. p.51.l.16. tranſlata. p.52.l.12. *Nabonidum*.p.53.l.16. ad eam.p.59.l.26. Nicomachi. p. 60.l.6. *redundat* autem.p.61.l.16.& in marg.l.*Nicomachus*.p.62.l 26 *& in ſequentibus*, *Ptolemaus*. p.64. l 4. *redundat* in p.75.*in marg*.l.*Dionyſium*.p-76.l.7.profectus.p.81.l.7.*Luſianum*.p.85.l.16. Poſthæc. p. 86.l.6 *dele* in—l.24.veritati.p.87.l.3.ob—p. 88.*in marg*.infenſus.l.14.amovit.l.20. hæreditato. p.94.l 34,35. Epiphania. p.98.l.25.*dele* ex. p.101.l.5.*leg*. *Jodamus*.p.112.l.29.*Iyad*.l.32.& 36. *Utbah*.p.115.l.29. legem.p.116.l 4. *Mojaſhcam* l.11. & 16.*Marwa*, pro *Meraw*.l.28. *Ebn Ommia*. p.117. l.1. *Omâd*. p.122.l. 24. convenit. p. 126.l.21, & 22,23. *Ordonnâ*. l.34. *Andaloſenus*.p.128.l.3.4.cidares p.129.l.21.Quanti,p 135.l.10 funius.*abſque admirationis nota*.p.141. l.2.inquiunt,p.143.l.9.ipſas p.144.l.23.patribus.p.146.l.19.*Carab*. p.152.l.6. *deleatur comma poſt*, *AlRaſhidum*,p.9,10.leg. *Giorgianam* p.154.l.8,9. plerique.l.24. *Abrahimi*. p.167.l.17. permiſit,p.176.l.19.inauguratio.p.183.l.17. *Abrahim*.p.185.l.18. paciſcendam. p.189.l.15. cumque.p.208.l.29. *Ahmed*.p.210.l.22.rei *in marg.al*. *Naſhacmiri*.p.213.l.1. *Caiſa*,p.214.l.18.trecenteſimo.l.19.*appone comma ſini lineæ*,p.215.l.18.ad eum p.216.l.20. *Abu'l Fadlo*. p.217.l.9. *Waſham*. p.222 l.25. *Dinarufi*,l.32.*Diophantis*.p.228.l.21.*Daukia*. p.239.l.35. *Chatuna*.p.240. l.22 *Al Moſtadherum*, l.32. *Ebnol Walid* p.242.marg. مستجل p.244.l.1. *pthiſi*.p.245.l 24. *Heſno'l*—p.246.l.4.*Ommia*.p.247.l.21. Philoſophicorum.p.248.l.31. *Chozari*.l.33. *Togrul*.ſic. p.249.l.9. abſque *Beg*. p.250 l.28. *Abu'l Kaſemi* l.29. *ledinilla* p.254. l.21. leamrilla. p.257.l. 31,32. *Moſtio'ddino* l.35,36. *Shaizar*,l.36. *Heſno'l Acrâd*. p.260. l.10. adverſum. p.272.l.24. pugnâ.p.275.l.18. ducenties mille l.20. quatuordecies mille. p.280.l.21,22. centies & quinquagies mille. p.283.l.12. *Baclamer*. p. 287. l. 36. *Haccarienſia*. p. 291.l. 36. adverterunt. p.294. l.31. præfectis. p. 296. l.10. Authorem.l.14. *AlIſraeli*, p. 299.l.6. *Marah* [filios Maræ]p.302.l.12.*AlEnâm* p.305.l.18.filiis,p.307.l.11.*Trapezuntis*.p.311.l.8. *Al-Aſhraſho*.l.9. *Heſn-Manſur* l.12. *Ali Cuj k* p.314.l.12. *Jurmagun* p.319.l.18. Filiam. p 320. marg al.*Amcuthi*.p.322.l.11.tranſiens.p.323.l.20.*Heſn-Caipha*.l.32. *Ebno'lSaiſ*. p.329.l.5. *Owairitarum*. in marg. *Barecarum* l.24.ad Occidentem.p.331.l.5.l. *Maimun-Daræ*,ſine *Al*.p.339.l.10.*Shehabo'ddinum*. p. 340. l.32 *AlEſharato* p.343.l.7.*Ebno'l Rahabi*.p.344.l.14.*Hulacu*.p.348.l.36.interfeciſſe.p.354.l.7.*Turino*.p.360.l.5.*Mohamma*.p.361.l.16.*Chatunæ*.

L1
c
32
B.21.
A011672819

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google